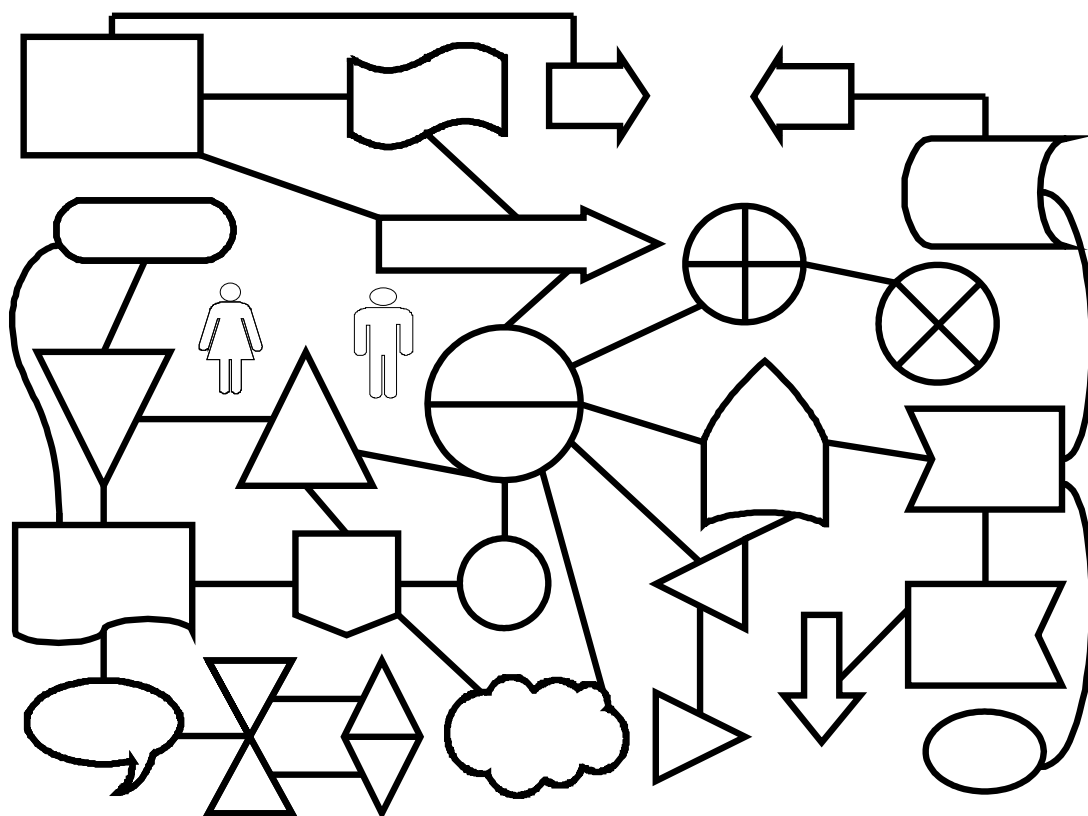

Jukka S. Rannila

Kirjoitelmia II: lausuntojen/luentojen/listojen (1997-2012) uudelleenarviointia

2012

(c) Jukka S. Rannila 2012 (c)

Kirjoitelmia II: lausuntojen/luentojen/listojen (1997-2012) uudelleenarviointia

13
14
15
16
17

(c) Jukka S. Rannila 2012 (c)

Kirjoitelmia II: lausuntojen/luentojen/listojen (1997-2012) uudelleenarviointia

ISBN 978-952-67826-0-7 (nid.)

ISBN 978-952-67826-1-4 (PDF)

Jukka S. Rannila, omakustanne

Painopaikka: Vaasa 2012

Paino: Multiprint Oy

Lisenssi / CC BY-ND-NC 1.0 - Suomi

Avoimesti lisensoitu teos

Tämä teos on lisensoitu Nimeä-Ei muutoksia-Epäkaupallinen 1.0 Suomi (CC BY-ND-NC 1.0 - Suomi) -lisenssillä. Teoksen uudelleen käytön yhteydessä pitää mainita kirjoittaja. Valittu lisenssi tarkoittaa, että teoksen sisältö on vapaasti käytettävissä, kunhan alkuperäislähteeseen viitataan.

Lisenssin kansantajuinen esitys on seuraavalla www-sivulla:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nd-nc/1.0/fi/>

NIMI:

Teoksen tekijä on ilmoitettava siten kuin tekijä tai teoksen lisensoija on sen määrännyt (mutta ei siten että ilmoitus viittaisi lisenssinantajan tukevan lisenssinsaajaa tai Teoksen käyttötapaa).

Ei muutettuja teoksia

Teosta ei saa muuttaa, muunnella tai käyttää toisen teoksen pohjana.

Epäkaupallinen

Lisenssi ei salli teoksen käyttöä ansiotarkoituksessa.

Lisenssin perusteellinen juridinen esitys on seuraavalla www-sivulla:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nd-nc/1.0/fi/legalcode>

	59
Vastuulausekkeita	60
	61
Yksittäisen ihmisen yksittäistä tulkintaa yksittäisistä asioista / aiheista	62
	63
Tämä teos on yksittäisen ihmisen tulkintaa eri asioista / aiheista, eikä edusta minkään (rekisteröidyn tai rekisteröimättömän) yhteisön virallista tai epävirallista kantaa. Tässä teoksessa mainitut mielipiteet eivät ole (lainopillisia) neuvoja, ja lukijoita kehoitetaan itse perehtymään huolellisesti tässä teoksessa mainittuihin asioihin / aiheisiin.	64 65 66 67 68
Tämä teos ei kata tulevaisuuden kehittymistä, jolloin tässä teoksessa mainitut ennustukset voivat osoittautua vääräksi. Vastaavalla tavalla tämä teos ei kata menneisyyden tulkintaa, jolloin tässä teoksessa tehdyt arviot menneisyydestä voivat osoittautua vääräksi.	69 70 71 72
Poliittisia vastuulausekkeita	73
	74
Tämä teos käsittelee useita poliittisia mielipiteitä erilaisista asioista / aiheista. Nämä mielipiteet eivät kuitenkaan ole virallisia neuvoja poliittisen päätöksen perustaksi. Teoksen lukijoita kehoitetaan lukemaan kukin mielipide yksittäisen henkilön ajatuksena, koska esitetyt mielipiteet eivät ole minkään yksittäisen puolueen (rekisteröity tai rekisteröimätön) virallisia mielipiteitä. Lisäksi esitetyt poliittiset mielipiteet eivät edusta minkään puoleen (rekisteröity tai rekisteröimätön) jäsenjärjestön (rekisteröity tai rekisteröimätön) virallista kannanottoa.	75 76 77 78 79 80 81
Teoksessa esitetyt poliittiset mielipiteet eivät kata Suomen, Euroopan tai maailmanlaajuisen politiikan menneisyyttä tai tulevaisuutta, ja ovat vain yksittäisen henkilön yksittäisiä mielipiteitä.	82 83 84
Teoksessa esitetyt poliittiset mielipiteet eivät ole tarkoitettu virallisen tai epävirallisen ehdokkuuden tukemiseksi missään vaalissa millään tasolla, eli teoksessa esitetyt poliittiset mielipiteet eivät ole virallisiin vaaleihin valmistautuvan virallisen tai epävirallisen ehdokkaan mielipiteitä. Mahdollisissa virallisissa vaaleissa (teoksen julkaisun jälkeen) virallisena ehdokkaana esitetyt poliittiset mielipiteet ovat oma kokonaisuutensa, ja virallisissa vaaleissa (teoksen julkaisun jälkeen) virallisen ehdokkaan julkiset mielipiteet ovat tämän teoksen ulkopuolella, ja tämä teos ei ennakoiv tulevia mahdollisia poliittisia mielipiteitä virallisissa vaaleissa (teoksen julkaisun jälkeen).	85 86 87 88 89 90 91 92
Viitattujen www-sivujen sisältö	93
	94
Tässä teoksessa viitataan erilaisiin www-sivuihin. Viitattujen www-sivujen laillinen sisältö on tarkistettu tämän teoksen julkaisuhetkellä, mutta monen viitatus www-sivu sisältö tulee mahdollisesti muuttumaan tämän teoksen julkaisun jälkeen. Kaikki muutokset viitatuilla www-sivuilla ovat viitattujen www-sivujen omistajien / ylläpitäjien vastuulla. Kaikki uusi laillinen ja/tai laiton sisältö viitatuilla www-sivuilla ei ole tämän teoksen kirjoittajan vastuulla, ja tämän teoksen lukijoita kehoitetaan huolellisesti välttämään www-sivuilta ladattavien laittomien sisältöjen käyttöä.	95 96 97 98 99 100 101
Kaupallinen sisältö / Yleishyödyllisyys	102
	103
Tämä teos ei sisällä kaupallista sisältöä, eikä tätä teosta ole tarkoitettu kaupalliseksi sisällöksi, ja käytetyn lisenssin mukaisesti tämä teos on tarkoitettu ei-kaupalliseksi sisällöksi. Tämä teos ei sisällä kaupallisen yhteisön (rekisteröity tai rekisteröimätön) liike- tai ammattisalaisuuksia.	104 105 106 107

Sisällysluettelo

Lisenssi / CC BY-ND-NC 1.0 - Suomi.....	4
Vastuulausekkeita.....	5
55. Jatkoa edellisiin kirjoitelmiin / Esipuhe.....	13
55.1. Tämäkään teos ei ole tieteellinen tutkielma !!!.....	13
55.2. Edelleen useamman tyyllilajin yhdistelmä.....	13
55.3. Lukujen rakenteesta.....	13
55.4. Teos perustuu aikaisempiin suomenkielisiin pieniin kirjoituksiin.....	14
55.5. Teos perustuu jäljelle jääneeseen sähköiseen aineistoon.....	14
55.6. Perus- ja jatko-opintojen aineistot eivät ole tässä teoksessa.....	14
55.7. Johonkin on lopetettava.....	14
56. Ei kaksiulotteisuutta / Kokonaisvaltaisuus yrityksenä.....	15
57. Laatujohtaminen yhtenä vaiheena ajattelun kehittymisessä.....	16
57.1. Prosessiajattelun ja laatujohtamisen erityinen voima?.....	16
57.2. Mikä tulee oikeaksi ongelmaksi prosessimalleissa ja laatujohtamisessa?.....	19
57.3. Erilaisten muotihullutusten nousu ja lasku.....	20
57.4. Ihmisten kyky nähdä tilanteita ja prosesseja.....	20
57.5. Mitä uutta näkökulmien hallintaan?.....	21
58. Oikeat kokemukset prosessijohtamisesta ja/tai laatujohtamisesta?.....	22
58.1. Kesätyöstä vuonna 1997.....	22
58.2. Kesätyöstä vuonna 1998 ja 2000 / Kahdeksantoista virtauskaaviota.....	22
58.3. Mielenkiintoinen yksityiskohta / Suomen Yrittäjäopiston hankkima sertifiointi vuonna 2010.....	23
58.4. Varmistukset, tarkistukset ja parantamiset.....	23
58.5. Voiko prosesseja siirtää prosessimallien avulla?.....	24
58.6. Jestas, mitä jankutusta!!!.....	25
58.7. Yleensä / Monesti prosesseja ei tunneta !!.....	25
59. Reserviläistoiminnan kehittämisehdotuksia.....	26
59.1. Osa 1 – Innokas punaposki tekee kehittämisehdotuksia?.....	27
59.2. Osa 2 – Innokas punaposki tekee lisää kehittämisehdotuksia?.....	28
59.3. Mitä kehittämisehdotuksista on jäänyt jäljelle?.....	33
59.4. Olisiko reserviläisen taidonnäytekirja mahdoton asia järjestää?.....	34
59.5. Kumisaapaslinja ja pikkukenkälinja.....	34
59.6. Yhteenvetoa.....	35
60. Nuorisoasuntoselvitys – vuoden 2000 tilanteessa.....	36
60.1. Lyhyt arvio vuoden 2012 tilanteessa.....	36
60.2. Lyhyt arvio 13.10.2000 lähetetyssä sähköpostiviestissä.....	36
60.3. Vuoden 2010 katsauksen luku 3.2.: Yhteydet Raha-automaattiyhdistykseen (RAY) vai Ensimmäinen Osoitettu Tontti (EOT).....	38
60.4. Oikeiden ihmisten löytäminen / Uusi selvitys?.....	39
61. Reserviläisjärjestöjen tulevaisuus? – Arvioita reserviläisjärjestöjen tulevaisuudesta skenaariomenetelmällä.....	40
61.1. Lyhyt arvio vuoden 2012 tilanteessa.....	40
61.2. Tenttiminen on erittäin heikko opiskelutapa.....	40
61.3. Luku 3.9.1. vuoden 2000 raportista: Myrsky vesilasissa?.....	42
61.4. Yhteenvetoa / ns. kurssilinjan kannatus.....	45
62. Väliyhteenveto: nuorisoasuntoselvitys ja esitetyt skenaariot vaativat oman erillisen raportin.....	46
62.1. Oliko ilmaan huitominen mitenkään hyödyllistä?.....	46
63. Vielä reserviläisasiaa: kyläkohtaiset vastuuhenkilöt?.....	47

64. Lausunto puolustusministeriön komiteamietinnöstä 2006:1.....	48
64.1. Yleistä komiteamietinnöstä.....	48
64.2. Itse lausunto (tiedoston päivämäärä 27.2.2006).....	48
64.3. Jälkikäteen uutta pohdintaa.....	52
64.4. Onko edellä olevalle mitään perusteluita?.....	53
64.5. Kokemus oman työ arvostuksesta?.....	54
65. INTERCHARTIX – idea yhteensopivuudesta?.....	55
65.1. Mitä ihmettä?.....	55
65.2. Suunnitelman tiivistelmää.....	56
65.3. Ymmärsikö edellä olevasta yhtään mitään?.....	57
65.4. Rebernik & Mulej (2000) – tarkka läpikäynti.....	57
65.5. Ohjelmoinnin tekeminen oikeasti on vaikeaa – kuinka vaikeaa?.....	60
66. Onko koulutususko voimakkaana tahtotilana?.....	61
66.1. ”Koulutususko” – erilaisia havaintoja.....	61
66.2. Jälkiarviointia vuoden 2012 tilanteessa.....	62
67. Olisiko Suomessa tilaa poliittiselle Internet-TV-kanavalle?.....	63
67.1. Itse kirjoitus vuoden 2006 tilanteessa.....	63
67.2. Poliittinen internet-kanava? / Seminaarien sarjatuotantoa.....	64
68. Ensimmäinen kuntalaisaloitteeni / Valtuuston kokousten tallentaminen tietoverkkoon.....	65
68.1. Onko aivan mahdoton ajatus.....	65
68.2. Aloitteen teksti hieman käsiteltynä.....	65
68.3. Aloitteen tekstiä jälkikäteen tarkastellen.....	75
68.4. Flip-flop – Mielenpöytä vaihtuminen eri vaiheissa.....	75
68.5. Halutaanko avoimuutta ja/tai julkisuutta oikeasti vai ei?.....	76
68.6. Mikä oli totuus Jalasjärvellä?.....	76
68.7. Mitä kokousten tallentaminen olisi osoittanut?.....	79
68.8. Jääminen vain tiedotusvälineiden tulkinnan armoille?.....	79
69. Miten julkisen hallinnon ja järjestöjen yhteistyötä pitäisi parantaa?.....	80
69.1. Otakantaa.fi-foorumi oli alkuvaiheissaan.....	80
69.2. Vastauksia kyselyn kysymyksiin.....	80
69.3. Neuvottelukunnan nykytilanne.....	84
70. Tietohallintostrategian pohdintaa.....	85
70.1. Tietohallintostrategia – Rannilan tyyliin?.....	85
70.2. Yleistä höpinää ilman kosketusta todellisuuteen?.....	87
70.3. Oma kokemus pienehkön yrityksen itse kehittämästä järjestelmästä.....	87
71. Puolueen tietotekniikan harrastajien ja asiantuntijoiden kerääminen yhteen toimikuntaan ja/tai yhdistykseen?.....	89
71.1. Taustaa – esim. Puolueen lakimiesten tai toimittajien oma yhdistys.....	89
71.2. Lyhyt versio ajatuksesta.....	89
71.3. Kova todellisuus iskee vastaan?.....	91
72. Varainsiirtoverolain 7 § muutos / Aloite.....	92
72.1. Aloite päivättyä 7. syyskuuta 2008.....	92
72.2. Liittokokouksen vastaus.....	93
72.3. Uudelleenarviointia / Lobbausta.....	94
73. Vuoden 2008 vaalien vaaliohjelmaa.....	95
73.1. Vaalimainoksen kuvat.....	95
73.2. A4-monisteen toinen puoli.....	96
73.3. Tarkempaa vaaliohjelmaa omilta www-sivuilta.....	98
73.4. Osa 1 / Tietotekniikkaa / Idealistista hörhellystä?.....	103
73.5. Osa 2 / Paluumuuttoa / Idealistista hörhellystä?.....	104

73.6. Osa 3 / Yleistä / JIK-uudistus?.....	104
74. Amnesty International / Suomen osaston kömmähdys.....	105
74.1. Taustaa / Kunnallisvaalit 2008.....	105
74.2. Saamani sähköpostiviesti kutsuna osallistua kampanjaan.....	105
74.3. Myöhemmin esiin tullut kömmähdys.....	105
74.4. Kotisivuilleni lisäämä viesti äänestäjille.....	106
74.5. Turhaa nissutusta väärästä asiasta?.....	106
74.6. Amnesty International / Suomen osaston vastine.....	107
74.7. Tarkkuutta ja pitkäjännitteisyyttä kaikkeen viestintään – jokaiselle.....	107
75. Vaalikonevastauksia 2008: Finnish Linux User Group FLUG ry:n vaalikone.....	108
75.1. Kysymys 1: Käytättekö itse omalla tietokoneellanne vapaita ohjelmia (esimerkiksi Firefox, Thunderbird, OpenOffice tai Linux)?.....	108
75.2. Kysymys 2: Millaisena näette Linuxin ja vapaiden ohjelmien tulevaisuuden kunnissa?...111	111
75.3. Kysymys 3: Täytyisikö kaikkien kunnan jakamien ohjelmistojen, nettipalvelujen ja tiedostojen olla käytettävissä vapailla ohjelmilla?.....	114
75.4. Kysymys 4: Oletteko itse halukas edistämään vapaiden ohjelmien ja Linuxin käyttöä kunnassanne?.....	114
75.5. Mitä uutta vuoden 2012 tilanteessa.....	115
76. Vaalikonevastauksia 2008: ILKKA-maakuntalehden vaalikone.....	116
76.1. Vaalikoneen asettama 500 merkin raja.....	116
76.2. Kysymys 1: Mikä jalasjärveläiset odottavat ensi vuonna alkavalta uudelta terveystalvelujen liikelaitoskuntayhtymä JIK:ltä?.....	116
76.3. Kysymys 2: Jalasjärven väkiluku laskee ja kunnan kehitys uhkaa näivettyä jos jotain ei tehdä. Pitäisikö seuraavan valtuuston ottaa käyttöön keinoja uusien asukkaiden houkuttelemiseksi?.....	116
76.4. Kysymys 3: Kuinka oman kuntasi asukkaiden hyvinvointi paranee?.....	117
76.5. Kysymys 4: Etelä-Pohjanmaalla lukiota ei ole Ylihärmässä, Isojoella, Korttesjärvellä, Karijoella, Soinissa, Lehtimäellä, Töysässä. Pohjanmaan puolelta lukio puuttuu Vähstäkyröstä ja Kaskisista. Mitä mieltä olet lukioden määrästä maakunnassa?.....	117
76.6. Kysymys 5: Pitäisikö kuntaasi valita joku seuraavista vaihtoehdoista?.....	118
76.7. Kysymys 6: Pitäisikö oman kuntasi osallistua kuntaliitoksiin tulevalla vaalikaudella?.....	118
76.8. Kysymys 7: Pitäisikö kuntasi edistää työperäistä maahanmuuttoa työvoimapulaa helpottamaan tulevalla vaalikaudella?.....	119
76.9. Kysymys 8: Mikä perustalvelu vaatii kunnassasi kiireisimmin lisärahoitusta?.....	119
76.10. Kysymys 9: Miten kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksia pitäisi lisätä?.....	120
76.11. Kysymys 10: Mihin kuntien kaavoituksella pitäisi ensisijaisesti pyrkiä?.....	120
76.12. Kysymys 11: Pitäisikö kuntasi vastaanottaa turvapaikan saaneita pakolaisia tulevalla vaalikaudella?.....	121
76.13. Arviointia vuoden 2012 tilanteessa.....	121
77. Vaalikonevastauksia 2008: MTV3:n vaalikone.....	122
77.1. Kysymysryhmä: Perusarvot	122
77.2. Kysymysryhmä 2: Harrastukset.....	122
77.3. Kysymysryhmä 3: Arkiarvot.....	124
77.4. Kysymysryhmä 4: Oletko samaa vai eri mieltä seuraavista vaaleja koskevista väittämissä?.....	125
77.5. Kysymysryhmä 5: Kuntani talous.....	128
77.6. Kysymysryhmä 6: Kuntani palvelut.....	131
77.7. Kysymysryhmä 7: Kuntani elinympäristö.....	134
77.8. Arviointia vuoden 2012 tilanteessa.....	136
78. Vaalikonevastauksia 2008: Terveystalveluonon vaalikoneen vastauksia.....	137

78.1. Kysymys 1: Terveysalalle tarvitaan henkilökunnan kannustinjärjestelmiä ja joustavia työaikajärjestelyjä.....	137
78.2. Kysymys 2: Ikääntyneiden hoidossa painopiste on siirrettävä ennalta ehkäisevään hoitoon ja avoterveydenhuollon palveluihin.....	139
78.3. Kysymys 3: Kuntani on tehtävä taloudellisia satsauksia saadakseen parhaat terveydenhuollon työntekijät.....	139
78.4. Kysymys 4: Kunnan tulee olla esimerkkinä monikulttuurisesta työyhteisöstä palkkaamalla aktiivisesti maahanmuuttajia.....	140
78.5. Kysymys 5: Kunnan terveys- ja sosiaalipalveluissa tulee keskittyä perheiden hyvinvoinnin tukemiseen.....	140
78.6. Kysymys 6: Kunnan terveys- ja sosiaalipalveluissa tulee keskittyä perheiden hyvinvoinnin tukemiseen.....	140
78.7. Kysymys 7: Kunnan johtavat viranhaltijat tarvitsevat asiantuntija-apua hyvinvointipalveluiden johtamisessa.....	140
78.8. Kysymys 8: Sairaanhoidaja tuntee eri ikäisten ihmisten arkielämän ja kriisitilanteet. Siksi sairaanhoidajan ammatti antaa hyvät valmiudet toimia kunnallisena päättäjänä.....	141
78.9. Kysymys 9: Kunnan vastuulla olevat palvelut tulisi tuottaa kokonaan kunnan omana toimintana.....	141
78.10. Kysymys 10: Kunnan vastuulla olevat palvelut tulisi ostaa nykyistä enemmän yksityisiltä palveluntuottajilta.....	144
78.11. Kysymys 11: Kansalaisen pitää saada käyttöönsä palveluseteli, jolla hän voi itse valita terveyspalvelut julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta.....	144
78.12. Kysymys 12: Terveyspalvelut ovat tärkeimpiä kunnan järjestämistä palveluista.....	144
78.13. Kysymys 13: Omaishoitajille maksettavaa korvausta tulee nostaa.....	144
78.14. Kysymys 14: Terveyspalveluiden järjestäminen tulee siirtää kokonaan valtion vastuulle.....	145
78.15. Kysymys 15: Kaikessa kunnan toiminnassa, esimerkiksi asuntotuotannon ja liikennejärjestelyiden suunnittelussa, tulee ottaa huomioon kuntalaisten terveyden	145
78.16. Kysymys 16: Kunnan tehtävä on vastata yksilön terveyden edistämisestä.....	145
78.17. Kysymys 17: Kunnan pitää järjestää ennalta ehkäisevät terveystarkastukset myös niille, jotka eivät ole työterveyshuollon piirissä (esim. kotiaidit ja työttömät).....	146
78.18. Kysymys 18: Ikääntyneiden hoidon suunnitteluun ja koordinointiin tarvitaan hyvin koulutettuja sairaanhoitajia, joilla on ikääntyneiden (gerontologisen) hoitotyön erityisosaamista	146
78.19. Kysymys 19: On tärkeää, että hoitotyön johtajat ovat lääkärijohtajien rinnalla terveydenhuollon organisaatioiden korkeimmassa päätöksenteossa.....	146
78.20. Kysymys 20: Kunnat tulee arvioida kuntalaisten terveydentilan perusteella ja arviointilistojen tulee olla julkisia.....	147
78.21. Kysymys 21: Perusterveydenhuollon vetovoimaa on parannettava nopeasti palkkaamalla erikoislääkäreitä ja asiantuntijasairaanhoitajia terveyskeskuksiin.....	147
78.22. Kysymys 22: Mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsiville tulee tarjota lisää yksilöllisiä avoterveydenhuollon palveluita.....	147
78.23. Kysymys 23: Ne kunnat, jotka kärsivät terveysalan henkilöstöpulasta, voivat korjata tilanteen nostamalla palkkoja ja parantamalla työoloja.....	148
78.24. Kysymys 24: Jokaisella kuntalaisella tulee olla nykyistä suurempi vastuu omasta terveydestään.....	148
78.25. Kysymys 25: Olen valmis maksamaan korkeampaa veroa, jos voin olla varma, että rahat suunnataan terveyspalveluihin.....	148
78.26. Yhteenvetoa edellisestä vuoden 2012 tilanteesta.....	148
79. Vaalikonevastauksia 2008: YLE:n vaalikoneen vastauksia.....	150

79.1. Kysymys 0: taustatietoja.....	150
79.2. Kysymys 1: Jalasjärvi selviytyy nyt ja tulevaisuudessa yksin ilman kuntaliitoksia?.....	151
79.3. Kysymys 2: Rajalan alueesta on tehtävä Jalasjärven uusi kuntakeskus?.....	152
79.4. Kysymys 3: Kunnan tuki koulutukseen on suunnattava pääosin aikuiskoulutuskeskukselle?.....	152
79.5. Kysymys 4: Sosiaali- ja terveystoimessa yhteistyö Ilmajoen ja Kurikan kanssa parantaa palveluiden laatua ja saatavuutta?.....	153
79.6. Kysymys 5: Jos kuntaliitos tulee ajankohtaiseksi, on paras liitoskumppani Kurikka?.....	156
79.7. Kysymys 6: Jos on pakko, on parempi korottaa kunnallisveroa kuin karsia kunnallisia palveluita?.....	157
79.8. Kysymys 7: Sosiaalihuollon asiakkaaksi ja tuelle pääsee nykyisin liian helposti.....	157
79.9. Kysymys 8: Mielestäni ympäristö- ja luontoarvoista on joustettava, jos siten voidaan lisätä kunnan työpaikkoja tai asukkaiden taloudellista hyvinvointia?.....	158
79.10. Kysymys 9: Kotikuntani palkkalistoilla olevien työntekijöiden määrää on vähennettävä, koska heitä on liikaa.....	158
79.11. Kysymys 10: Kunnallisia palvelu- ja käyttömaksuja on porrastettava nykyistä voimakkaammin siten, että hyvätuloiset maksaisivat palveluista enemmän?.....	159
79.12. Kysymys 11: Jos toinen vanhemmista on kotona, perheen lapsilla ei pidä olla oikeutta kunnalliseen päivähoittoon?.....	160
79.13. Kysymys 12: Jos kotikuntani kirjastotoimen määrärahoja lisätään, on varat käytettävä ennen muuta: (valitse vain yksi)?.....	161
79.14. Kysymys 13: Jos on pakko valita, määrärahoja on parempi leikata ennemmin terveyskeskuksen palveluista kuin peruskouluilta, sillä yksityistä sairaanhoitoa on tarjolla joka tapauksessa mutta yksityisiä peruskouluja ei käytännössä ole?.....	163
79.15. Kysymys 14: Jotta kotikuntani saisi lisätuloja, on (valitse kaksi tärkeintä).....	164
79.16. Kysymys 15: Mitä seuraavista palveluista on järkevä ulkoistaa yksityisille aloille, jolloin niitä ei tarvitse tuottaa pelkästään kunnan tai kuntayhtymän itsensä palkkaaman oman henkilöstön voimin. (valitse niin monta kuin haluat, mutta ainakin yksi)?.....	166
79.17. Kysymys 16: Pitäisi määrätä, että kuntalaisten on lajiteltava kaikki kotitalousjätteensä, vaikka se aiheuttaisi lisätyötä?.....	168
79.18. Kysymys 17: Automarkettien perustamista kauas taajamien ulkopuolelle on hillittävä ja uudet kaupat on ohjattava keskusta, vaikka kauppojen valikoimat supistuisivat ja hinnat olisivat kalliimmat.....	169
79.19. Kysymys 18: Jotta ilmastopoliittiset tavoitteet saisivat vauhtia, kotikuntani virastojen ja laitosten pitäisi näyttää esimerkkiä: Niiden pitäisi viimeistään vuonna 2012 ostaa vain sellaista sähköä, joka on tuotettu uusiutuvalla energialla kuten esimerkiksi metsähake-, tuuli- tai vesivoimalla. Näin siitäkin huolimatta, että kunnan energialasku kasvaisi.....	170
79.20. Kysymys 19: On tärkeää säilyttää Suomi kaksikielisenä maana. Kunnallisten palvelujen saanti on turvattava sekä suomeksi että ruotsiksi, vaikka se olisi kalliimpaa.....	171
79.21. Kysymys 20: Asuinalueen asukkaiden mielipiteitä on noudatettava päätettäessä päihdeongelmaisten asuntolan sijoittamisesta, vaikka se estäisi asuntolan perustamisen.....	172
79.22. Yhteenvedoa vuoden 2012 tilanteesta.....	173
80. EDK / 1 – tukehtuminen kirjallisuuteen – omistus, jäsenyys ja sopimus.....	174
80.1. Asian kuvailu lyhyesti.....	174
80.2. Asioiden asiatunnukset.....	174
80.3. Tukehtuminen kirjallisuuteen.....	175
80.4. Omistus / Jäsenyys / Sopimus.....	175
80.5. Löytyykö tutkimuskirjallisuutta?.....	176
81. Testamenttirekisteri ja kuolinilmoituksen postitus viran puolesta.....	178
81.1. Taustaa.....	178

81.2. Lausunto kokonaisuudessaan (EDK / 2).....	178
81.3. LIITE: Komission yksikön JLS.E.2 Civil Justice (entinen C1) vastauksia.....	188
81.4. Jälkiarviointia vuoden 2012 tilanteessa.....	190
82. Poliittikka / Ajassa nouseminen ja ajassa hajoaminen.....	192
82.1. Poliittiset tietojärjestelmät / Tutkimussuunnitelmaa.....	192
82.2. Ehdotusta tietojenkäsittelytieteen päiville 2009.....	194
82.3. Pohdintaa jälkikäteen vuoden 2012.....	198
82.4. Termodynamiikkaa / Ei tasapainotilaa koskaan.....	199
83. Äänestäjän tieto ehdokkaista.....	202
83.1. Lausunto hieman käsiteltynä vuoden 2012 tilanteessa.....	202
83.2. Vuoden 2012 tilanne?.....	205
84. Puoluekokous 2010 / Palaute tavoiteohjelman luonnokseen.....	206
85. Puoluekokous 2010 / Internet-äänestyksen hankkeesta luopuminen / Aloite.....	207
85.1. Aloituksen teksti.....	207
85.2. Erilaisia esitettyjä huomioita aloitteeseen.....	216
86. Puoluekokous 2010 / Julkisen sektorin käyttämien ohjelmistojen omistuspolitiikan muutosohjelma / Aloite.....	217
86.1. Aloituksen teksti.....	217
86.2. Erilaisia esitettyjä huomioita aloitteeseen.....	219
87. Puoluekokous 2010 / OOXML, ODF ja valtion hankintapolitiikka / Aloite.....	220
87.1. Aloituksen teksti.....	220
87.2. Erilaisia esitettyjä huomioita aloitteeseen.....	221
88. Puoluekokous 2010 / Ilmoitusosoikeus valtion tai kunnan varojen väärinkäytöstä (Whistleblowing) / Aloite.....	222
88.1. Aloituksen teksti.....	222
88.2. Erilaisia esitettyjä huomioita aloitteeseen.....	222
89. Puoluekokous 2010 / Perustuslakituomioistuim / Aloite.....	223
89.1. Aloituksen teksti.....	223
89.2. Erilaisia esitettyjä huomioita aloitteeseen.....	223
90. Puoluekokous 2010 / Asetusten ja lakien määräaikainen kommentointimahdollisuus (Rulemaking) / Aloite.....	224
90.1. Aloituksen teksti.....	224
90.2. Erilaisia esitettyjä huomioita aloitteeseen.....	224
91. Puoluekokous 2010 / Osaamisprofiili / Aloite.....	225
91.1. Aloituksen teksti.....	225
91.2. Erilaisia esitettyjä huomioita aloitteeseen.....	225
92. Puoluekokous 2010 / Tohtorin tutkinnon laatu / Aloite.....	227
92.1. Aloituksen teksti.....	227
92.2. Erilaisia esitettyjä huomioita aloitteeseen.....	228
93. Puoluekokous 2010 / Mediavalmennus luottamushenkilöille / Aloite.....	229
93.1. Aloituksen teksti.....	229
93.2. Erilaisia esitettyjä huomioita aloitteeseen.....	229
94. Ulkoministeri Stubb Seinäjoella 29.11.2010.....	231
94.1. Vuoden 2010 raportti.....	231
94.2. Uusi vierailu 6.4.2011 Vaasassa.....	240
94.3. Yhteenveto molemmista tilaisuuksista.....	240
95. Opiskelijoiden oikeista opiskeluongelmista (OOOO).....	241
95.1. Mielipidettä 7.4.2011 tilanteessa.....	241
95.2. Yhteenvetoa vuoden 2012 tilanteesta.....	246
95.3. Päätyminen takaisin puolen vuoden ja vuoden tehopaketteihin.....	246

95.4. Yksityisen korkeakoulun puolentoista vuoden tehopaketti.....	246
96. Avoimen demokratian avoimen datan avaamisen detaljit (ADADAD).....	247
96.1. Lausunto 18. toukokuuta 2011 tilanteessa.....	247
96.2. Uudelleenarviointia vuoden 2012 tilanteessa.....	255
97. Terveystenhuollon tietotekniikasta.....	256
97.1. Lausunto 18.8.2011 tilanteessa (otakantaa.fi -foorumi).....	256
97.2. Uudelleenarviointia vuoden 2012 tilanteessa.....	261
98. Miten turvaamme sosiaali- ja terveyspalvelut?.....	262
98.1. Lausunnon teksti (otakantaa.fi).....	262
98.2. Lausunnossa viitattu mielipidekirjoituksen teksti.....	263
98.3. Jotain uutta tässä vaiheessa?.....	264
99. Yhteenvetoa kaikesta aikaisemmin käsitellystä / jälkipuhe.....	265
Lähteitä.....	266

55. Jatkoa edellisiin kirjoitelmiin / Esipuhe

Onko mahdollista esittää jokin uusi ajatus?

Aikaisemmat kirjoitelmat (Rannila 2011) olivat mielipidekirjoitusten (16.8.2005-11.6.2011) jälkiarviointia vuoden 2011 tilanteessa, ja viimeisessä luvussa, eli luku 54, pohdin mahdollisia uusia ajatuksia, jotka voi tiivistää seuraaviin:

- rationaalisuusolettama
- tietotekniikan liittymien määrä ja luonne
- asianajajien käyttö taidokkaasti
- koulutuksen malleja: $\frac{1}{2}$, 1, 2, 2+2+1
- terveydenhuollon ratkaisematon työnjako-ongelma
- politiikan imagopelit ja mediaspektaakkelit
- uudenlainen järjestötyö ja uudenlaisen järjestötyön vaatimukset poliittisille järjestöille.

Toki voi teosta (Rannila 2011) lukea uudelleen, ja ehkä muitakin pieniä omia ajatuksia voi löytää.

55.1. Tämäkään teos ei ole tieteellinen tutkielma !!!

Edelleenkin on niin, että joissain kohdissa voi olla lainattuna tieteellisiä lähteitä. Voisi pitää kuitenkin tieteellisen tutkielman vaatimuksena, että se läpäisee erilaisia tarkastuksia ennen lopullista hyväksyntää: esimerkiksi jonkin yliopiston laitoksen hyväksyntä tai jonkun tieteellisen artikkelin hyväksyntä tieteelliseen aikakausjulkaisuun. Koska tämä teos ei ole läpäissyt mitään (ennakko)tarkistuksia, niin kyseessä ei voi olla tieteellinen tutkielma.

Toisaalta esimerkiksi Rannila (2003) voisi olla jonkinlainen tieteellinen tutkielma, koska sitä on korjattu muiden henkilöiden ehdotusten mukaisesti ja lopullinen hyväksyntä on vaatinut erilaisia tarkastuksia muilta henkilöiltä. Tietysti lähteenä Rannila (2003) voidaan asettaa uudelleen ja uudelleen uudelleenarvioinnin kohteeksi, ja erilaisia heikkouksia voidaan löytää aina vain lisää.

55.2. Edelleen useamman tyyllilajin yhdistelmä

Mikä olisi tämän teoksen tyyllilaji? Toisaalta on jonkin yhteisön sisällä tehtyjen raporttien / vastaavien lyhennelmiä – esimerkiksi henkilöiden ja yritysten nimiä koskevia tietoja on poistettu. Toisaalta on joitain lausuntoja ja tiedonantoja joko yhteisön sisäiseen käyttöön tai jonkin yhteisön julkisessa tilaisuudessa esiteltyyn aineistoon.

Toisaalta tässä teoksessa on ainakin raportin, muistelman ja mielipidekirjoituksen kaltaisia kirjoitelmia. Jonkin verran voi olla myös tutkielman piirteitä.

55.3. Lukujen rakenteesta

Edellisessä teoksessa (Rannila 2011) kansanomaiset lähteet ja ns. tieteelliset lähteet olivat sulavasti

sekaisin eri puolilla tekstiä. Näin jälkikäteen olisi voinut erotella paremmin ja tarkemmin kansanomaiset ja tieteelliset lähteet toisistaan. Ajattelin tässä teoksessa tehdä tämän paremman ja tarkemman erottelun huolellisemmin. Tämän vuoksi lukujen rakenne on monesti seuraavanlainen:

1. Lausunto / Luento / Lista osittain tai kokonaan alkuperäisessä muodossa
2. Kansanomaiset ja hyvin vapaamuotoiset mielipiteet aiheesta
3. Mahdollisesti aiheeseen liittyvien tieteellisten lähteiden käyttöön perustuvat väittämät

Riippuu tietysti läpikäydyn aikaisemman (Lausunto/Luento/Lista) pienemmän kirjoituksen luonteesta, että paljonko lisään yksittäiseen lukuun erilaisia tieteellisiä lähteitä.

55.4. Teos perustuu aikaisempiin suomenkielisiin pieniin kirjoituksiin

Olen toki tehnyt erilaisia pieniä kirjoituksia eri suuntiin englanninkielisinä, mutta tähän teokseen eivät englanninkieliset kirjoitukset tule osaksi. Voin myöhemmin tehdä oman teoksen perustuen aikaisempiin englanninkielisiin kirjoituksiin.

55.5. Teos perustuu jäljelle jääneeseen sähköiseen aineistoon

Lyhyesti voi todeta, että paperimuotoiseen arkistoon on mennyt 2000-luvulta alkaen vähemmän paperia ja vastaavasti sähköisen arkiston aineistomäärät ovat kasvaneet rajusti.

Paperimuotoisen arkiston läpikäynti ja erilaisten uudelleenarviointien tai jälkiarviointien tekeminen vaatii aivan oman lähestymistapansa jo paperimäärän vuoksi. Vastaavasti voi todeta, että suurelta osin sähköisen arkiston osalta voi tehdä yksinkertaisia kopiointeja, jolloin uudelleenarviointien tai jälkiarviointien tekeminen ei ole mikään mahdoton tehtävä.

Näin ollen tämä teos perustuu jäljelle jääneeseen sähköiseen aineistoon.

55.6. Perus- ja jatko-opintojen aineistot eivät ole tässä teoksessa

Lisäksi voi todeta, että eri opintojen aineistojen läpikäynti olisi mielenkiintoista, koska osaksi niissä on pohdittu ihan mielenkiintoisia ja merkityksellisiä aiheita. Lisäksi voi todeta, että jatko-opinnoissa pohdituista aiheista voisi tehdä perusteltuja ja kansantajuisia uudelleenarviointeja.

55.7. Johonkin on lopetettava

Johonkin on aina jonkin kirjallisen työn loputtava. Tämän kirjallisen teoksen kirjoitus loppui 2. syyskuuta 2012, vaikka suurin osa tekstistä on tehty jo toukokuussa 2012.

195

56. Ei kaksiulotteisuutta / Kokonaisvaltaisuus yrityksenä

196

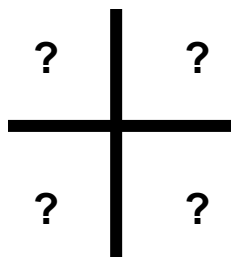
197

Kaikesta mahdollisesta voidaan rakentaa erilaisia kaksiulotteisia malleja, mutta tietysti tiedämme, että mikä tahansa kaksiulotteinen malli ei oikeassa maailmassa ole todellisuus.

198

199

200

201

202

Tosiasiassa voidaan yksittäisessä tapauksessa vetää yksi tilanne useammalla ulottuvuudella yhtä aikaa. Toisaalta ihmisten kohdalla voisi sanoa, että yksi yksittäinen ihminen sijoittuu eri kohtaan erilaisia Gaussin käyriä, jolloin yksittäinen ihminen on kokoelma erilaisia ominaisuuksia. Lisäksi täytyy huomioda, että eri käyrillä on liikettä koko ajan, jolloin yksittäinen ihminen ja muut järjestelmät voivat muuttua tilassa ja ajassa.

203

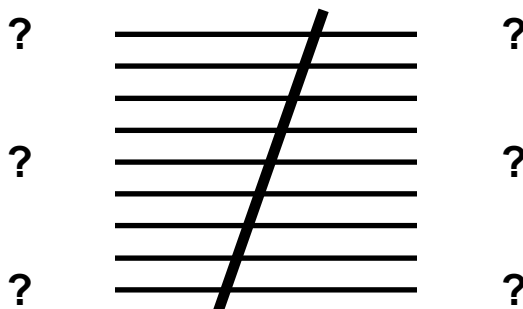
204

205

206

207

208

209

210

Kokonaisvaltaisuus on tietysti hyvä lähtökohta, ja esimerkkinä on Rebernik & Mulej (2000), jolloin voi todeta kokonaisvaltaisen näkemyksen olevan itsessään järjestelmä (systeemi). Voimme palata esitetyn kokonaisuusvaltaisuuden erilaisiin sovelluksiin myöhemmin tässä teoksessa.

211

212

213

214

Oleellista tässä vaiheessa on, että voimme vähitellen rakentaa kokonaisvaltaisempaa kokonaisvaltaisuuden näkemyksen järjestelmää (näkökulmien hallittu järjestelmä).

215

216

217

57. Laatujohtaminen yhtenä vaiheena ajattelun kehittymisessä 219

Ensimmäiset tallessa olevat sähköiset tiedostot ovat ilmeisesti vuodelta 1997, vaikkakin tietysti 1980-luvulla tein jotain sähköisiä tiedostoja vaatinutta toimintaa, mutta nämä 1980-luvun sähköiset tiedostot ja varsinaiset tiedostoja lukevat tietokonelaitteet ovat hävinneet tai hävitetty 1980-luvun jälkeen. 220-224

Tutustuin laatujohtamisesta kertovaan lehtijuttuun ensimmäisen kerran omien muistikuvien perusteella vuonna 1996, ja varsinaisella laatujohtamisen kurssilla kävin vuonna 1997 Lapuan ammattioppilaitoksen silloisella aikuiskoulutuslinjan/osaston kurssina. 225-229

Jälkikäteen voi todeta, että laatujohtaminen oli kovassa kurssissa n. 1990-luvulla, mutta osittain voi todeta aiheen monelta osin unohtuneen eri puolilla maailmaa, ja varmaankin on jo liikkeenjohdon sukupolvia, jotka eivät ole koskaan kuulleet laatujohtamisesta. 230-233

57.1. Prosessiajattelun ja laatujohtamisen erityinen voima? 234

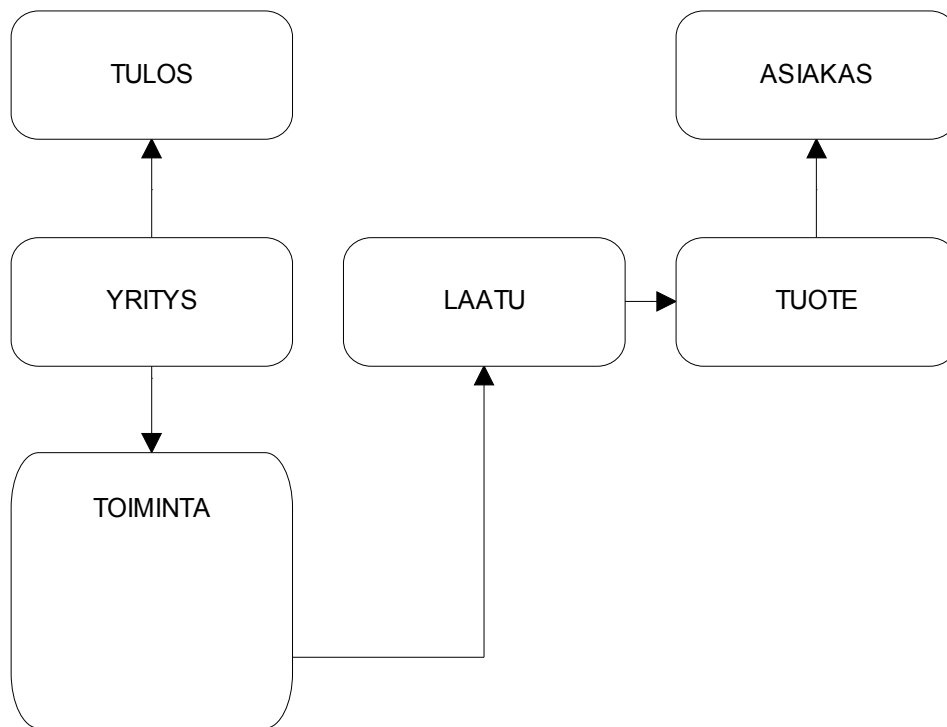
Erilaisten prosessiajattelun periaatteiden mukaan erilaiset prosessikaaviot ovat/olivat tärkeitä, ja yksittäisen yrityksen sisältä pyrittiin löytämään prosessit ja pyrkimyksenä oli kuvata prosessit tarpeeksi tarkasti. 235-239

Laatuajattelun osalta olin kovasti innostunut, ja tässä on vähän yhteenveto yhdestä esitelmästä. 240

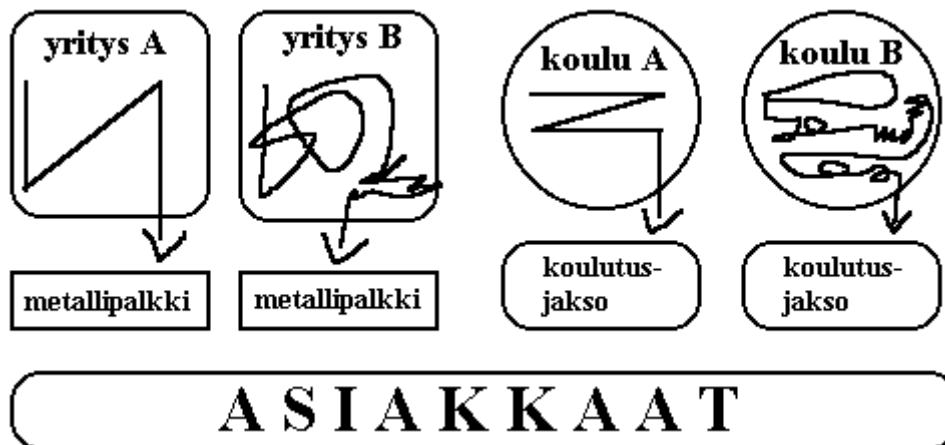
MITÄ ON LAATU? 241-243

- * laatu ei ole tuotteen laatua, tuote syntyy toiminnan tuloksena 244
- * laatu on yrityksen sisäisten toimintojen kuntoon saattamista 245
- * kun yrityksen sisäinen toiminta on saatettu kuntoon, voi keskittyä asiakkaiden tarpeisiin ja odotuksiin. Tämän jälkeen kunnossa olevilla toiminnoilla yritys/organisaatio vastaa asiakkaiden tarpeisiin ja odotuksiin. 246-248
- * Hyvä laatu: Asiakkaan kokemukset $\geq$ Asiakkaan tarpeet ja odotukset 249
- * Huono laatu: Asiakkaan kokemukset $<$ Asiakkaan kokemukset tarpeet ja odotukset 250
- * yllä olevaan perustuvat kaikki laatuajattelun mallit 251
- * vaikka laatu on laaja käsite, tutkimalla asiakkaan kokemuksia saadaan kaikki oleellinen selville. Lopullisella asiakkaalle yritys on kokonaisuus, hän ei osaa erotella eri osa-alueita niin kuin me. 252-254
- * riippumatta järjestelmästä tai mallista tärkeintä on asiakkaan tarpeisiin ja odotuksiin vastaaminen 255-256
- * toinen syy laadun kehittämiseen on kustannuksien hallinta. Kun yrityksen laatu on kunnossa, syntyy vähemmän virheitä ja yrityksen kannattavuus paranee 257-259

Tämän lisäksi löytyy kuva, joka yrittää kuvata laatua jonkin yhteisön toiminnan tuloksena. 260

Sitten erilaiset yhteisöt (esim. yritys tai oppilaitos) voi järjestää toimintansa niin, että toiminta on hallinnassa ja hyvässä ohjauksessa.

Eli toisin sanoen kaksi yritystä voi tuottaa täsmälleen samanlaisia metallipalkkeja, mutta toisessa yrityksessä prosessin läpivienti voi olla mahdottoman kovan väännön tulos verrattuna toisen yrityksen hallittuun prosessikokonaisuuteen. Toisaalta voi olla kaksi oppilaitosta, jotka tuottavat koulutusjaksoa, ja toisessa oppilaitoksessa homma on hanskassa, ja toisessa säädetään aivan mahdottomasti.

Vuonna 1997 käytössä oli ISO 9001 vuoden 1994 versiolla, ja luvussa 4 oli seuraavat kohdat kopioituna yhdestä esitelmästä:

- 4.1: Johdon vastuu
- 4.2: Laatujärjestelmä
- 4.3: Sopimuskatselmus
- 4.4: Suunnittelun ohjaus

4.5: Asiakirjojen ja tietojen valvonta	281
4.6: Ostotoiminta	282
4.7: Asiakkaan toimittamien tuotteiden valvonta	283
4.8: Tuotteen tunnistettavuus ja jäljitettävyyys	284
4.9: Prosessin ohjaus	285
4.10: Tarkastus ja testaus	286
4.11: Tarkastus-, mittaus- ja testausvälineiden valvonta	287
4.12: Tarkastus- ja testaustila	288
4.13: Poikkeavan tuotteen valvonta	289
4.14: Korjaavat ja ehkäisevät toimenpiteet	290
4.15: Käsittely, varastointi, pakkaaminen, säilytys ja toimittaminen	291
4.16: Laatutiedostojen valvonta	292
4.17: Sisäiset laatuauditoinnit	293
4.18: Koulutus	294
4.19: Huolto	295
4.20: Tilastolliset menetelmät	296

Standardin perusteella yritettiin rakentaa laatujärjestelmiä, joissa olisi esim. kolme tasoa: yleiset periaatteet, menettelyohjeet ja työohjeet. Laatujärjestelmä tarkoitti käytännössä siis erilaisia asiakirjakokoelmia, joiden hallinta ja noudattaminen olisi tärkeää laadun toteuttamisen kannalta.	298
	299
	300
	301

Vuonna 2012 (kirjoitushetkellä 18.5.2012) käytössä on standardi ISO 9001 käytössä vuoden 2008 versiolla (Suomen Standardisoimisliitto SFS 2008), ja oleelliset otsikot ovat seuraavat:	302
	303
	304

4. Laadunhallintajärjestelmä	305
4.1. Yleiset vaatimukset	306
4.2. Dokumentointia koskevat vaatimukset	307
5. Johdon vastuu	308
5.1. Johdon sitoutuminen	309
5.2. Asiakaskeskeisyys	310
5.3. Laatupolitiikka	311
5.4. Suunnittelu	312
5.5. Vastuut, valtuudet ja viestintä	313
5.6. Johdon katselmus	314
6. Resurssienhallinta	315
6.1. Resurssien varaaminen	316
6.2. Henkilöresurssit	317
6.3. Infrastrukturi	318
6.4. Työympäristö	319
7. Tuotteen toteutus	320
7.1. Tuotteen toteuttamisen suunnittelu	321
7.2. Asiakkaaseen liittyvät prosessit	322
7.3. Suunnittelu ja kehittäminen	323
7.4. Ostotoiminta	324
7.5. Tuotannon ja palveluiden tuottaminen	325
7.6. Seuranta- ja mittauslaitteistojen ohjaus	326
8. Mittaus, analysointi ja parantaminen	327
8.1. Yleistä	328
8.2. Seuranta ja mittaus	329
8.3. Poikkeavan tuotteen ohjaus	330

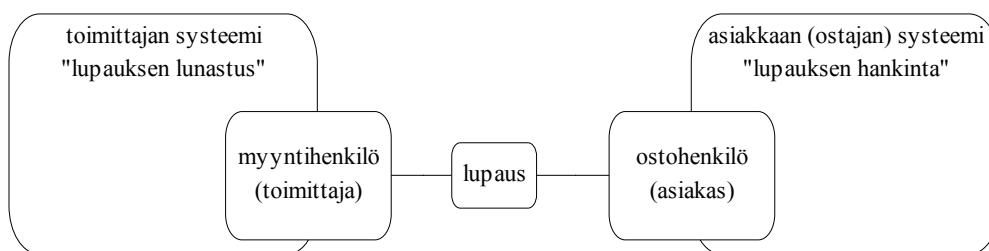
8.4. Tiedon analysointi

8.5. Parantaminen

Eli voi sanoa, että standardina ISO 9001 on sisällön osalta elänyt hyvin voimakkaasti, mutta samat perusperiaatteet löytyvät myös vuoden 2008 versiosta:

- prosessimainen toimintamalli
- prosessien tunnistaminen
- prosessien johtaminen
- prosessien vuorovaikutus.

Omassa pro gradu -työssä (Rannila 2003) rakensin seuraavan yksinkertaistuksen koko aiheesta.

Loppujen lopuksi on kysymys siitä, että täytetty lupaus toteutetaan mahdollisimman hyvin, ja tietysti tämän lupauksen lunastamisen systeemin osalta voi rakentaa hyvinkin hienostuneita laatujärjestelmiä ja voidaan etsiä laajasti hyvin erilaisia varmistus-, tarkistus- ja parannuskohtia.

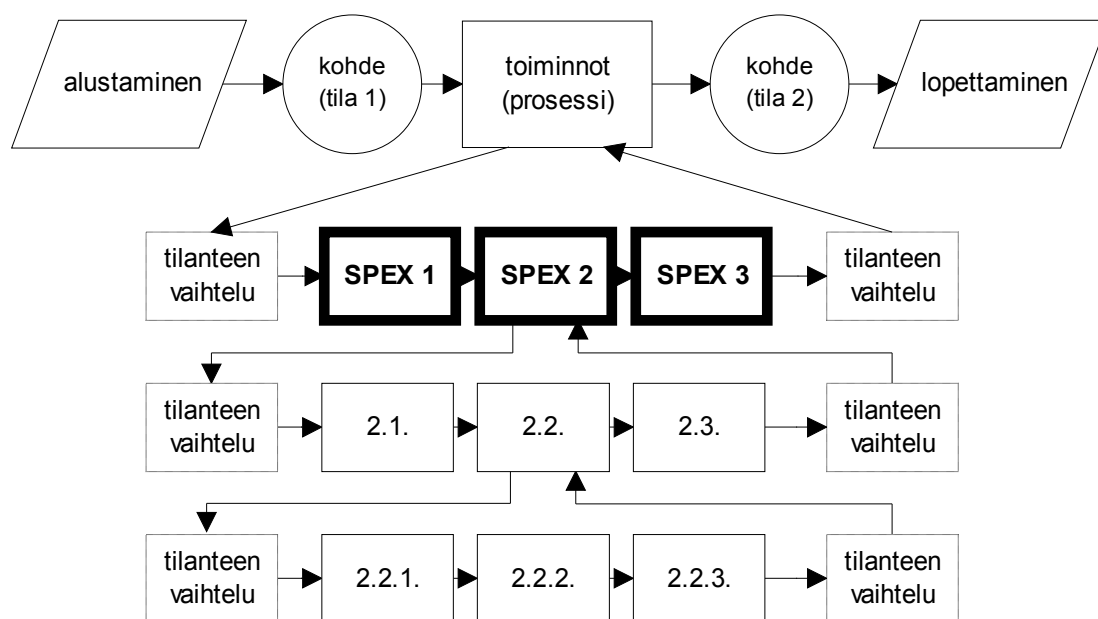
Lyhyesti voi sanoa, että prosessiajattelu ja sen erityinen sovellutus laatujohtaminen kummittelee omissa ajatuksissa aina silloin tällöin – varsinkin hyvin erilaisissa ongelmatilanteissa eri yhteisöjen kanssa toimiessa.

57.2. Mikä tulee oikeaksi ongelmaksi prosessimalleissa ja laatujohtamisessa?

Kun/Jos ottaa prosessin määritelmäksi toisiaan seuraavien toimintojen sarjaksi, niin jokainen prosessi tietysti alkaa jostain ja loppuu johonkin. Seuraavassa kuvassa on yritetty tätä jotenkin kuvata. Oikea ongelma tulee siitä, että tilanteisiin liittyy hyvin paljon erilaisia vaihteluita, ja laatujärjestelmän dokumentointi ei pysy mukana tilanteiden vaihteluissa.

Itse olen kallistunut sille kannalle, että prosessien kuvaus kannattaa pitää mahdollisimman kevyenä, ja välttämättä ei tarvita erikseen piirrettyjä prosessikaavioita yhteisön ilmoitustauluille tms. paikkoihin. Tietyt kohdat pitää määritellä niin hyvin (SPEX), että niistä ei synny erimielisyyksiä.

Olen huonolla menestyksellä puhunut eri paikoissa prosessimaisesta mallista, ja prosessimaisen mallin sisäistäminen on oikeasti hyvin vaikeaa eri henkilöille. Itse en ole kuitenkaan kirjoitushetkellä (18.5.2012) erityisen katkera laatujohtamisen opettelusta ja laatujohtamisen epäonnistuneista soveltamisyrityksistä erilaisissa yhteyksissä.

369
370

57.3. Erilaisten muotihullutusten nousu ja lasku

371

Nyt voi todeta kriittisesti vuoden 2012 tilanteessa, että sekä tieteessä että käytännön liikkeenjohdossa on mennyt ja tullut erilaisia muotihullutuksia (Fad), esim. Hirschheim, Murungi, & Peña (2012) ja Starbuck (2009). Lisäksi voi todeta, että prosessijohtamisen koulukuntia on hyvin monenlaisia (Hannus 1997 listauksena). Näin voi arvioida, että prosessijohtamisen eri koulukunnat nousevat ja laskevat ajassa, ja prosessien tarkasteluun keksitään aina vain uusia näkökulmia.

372
373
374
375
376
377
378

57.4. Ihmisten kyky nähdä tilanteita ja prosesseja

379

Baron-Cohen on johtava autismin tutkija (esim. Baron-Cohen 2006 ja 2009; Baron-Cohen ym. 2009, Baron-Cohen, Wheelwright & Jolliffe 1997). Yhtenä ajatuksena on esitetty, että autismi voisi olla hyvin pitkälle menevät miespuoliset aivot, jolloin tietyn pisteen jälkeen aivojen kehitys kääntyy itseään vastaan autismin kirjon ääripäätä lähestyttäessä. Lisäksi on pohdittu, että autismin seurauksena voi olla vaikeuksia erotella erilaisia mielentiloja (theory of mind). Toisaalta autismin piirteenä voisi olla kyky havaita yksityiskohtia ja kyky havaita erilaisia prosesseja nopeammin kuin muut, minkä lisäksi autismin kirjoon kuuluvat henkilöt voivat olla suunnattoman kiinnostuneita järjestelmistä, joissa alku- ja lopputila voidaan määritellä erilaisilla välissä olevilla säännöillä.

380
381
382
383
384
385
386
387
388
389

Toisaalta on toinen mielen ilmiö, eli narsismi tai narsistinen luonnehäiriö. Ehkä voisi puhua narsismin kirjosta, vrt. autismin kirjo. Narsismia on pohdittu myös liikkeenjohdon yhteydessä (Chatterjee & Hambrick 2007; Rosenthal & Pittinsky 2006), ja erityisesti oikeudenkäynneissä voi esille tulla hyvin narsistisia piirteitä (Gerkman-Kemppainen 2006).

390
391
392
393
394

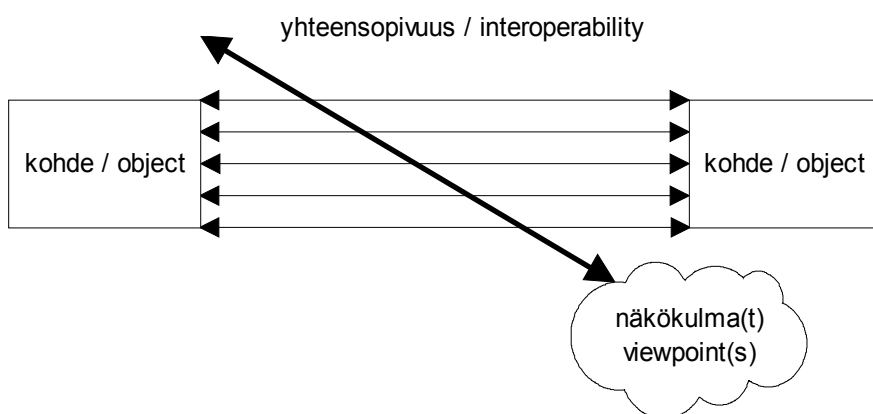
Narsismia olen jo pohtinut aikaisemmassa Kirjoitelmia I -teoksessa (Rannila 2011, sivut 32 ja 46), ja tässä pitäisi pystyä sanomaan jotain uutta, jotta tekstit eivät olisi vain toistensa kopioita. Ensiksi täytyy todeta, että autismin ja narsismin vertailu ns. rationaalisuusolettaman yhteydessä johtuu siitä, että vastaan on tullut muutama artikkeli, jossa kumpaakin ilmiötä on esitetty suhteellisen yleistajuisesti – eli kyseessä ei ole mikään suuren kirjallisuuskatsauksen tulos.

395
396
397
398
399

Yhteenvedona voi kuitenkin todeta, että samassa tilaisuudessa / tilanteessa oleva henkilö voi nähdä olevansa kokonaisvaltaisen prosessin yhdessä osavaiheessa (autismin kirjo) tai sitten erilaisessa vallankäyttötilanteessa (narsismin kirjo) omaa valtaansa käyttävä henkilö. Oletusarvoisesti mukana voi olla lisää henkilöitä, jotka näkevät saman tilaisuuden / tilanteen omalta tavallaan eri tavalla.

Sitä voisi pohtia, että osaavatko henkilöt eri tilaisuuksissa / tilanteissa lukea rivien välistä erilaisia piiloviestejä ja/tai muuta epämääräisyyttä. Kun rationaalisuusolettaman mukaisesti ihmiset eivät siis käyttäydy aina joka tilanteessa rationaalisesti, niin rivien välistä lukemisen taito voi olla joillekin henkilöille osa ammattitaitoa.

Tietysti meillä on (esim. Jones 1999 katsauksena) Herbert A. Simonin esittämä ”bounded rationality”, jota ehkä voisi suomentaa ”rajoitetuksi rationaalisuudeksi”. Itse olen pohtinut, että rationaalisuusolettama voisi olla erilaisten päätösten seurausta, jolloin tilanne ajautuu irrationaaliseen suuntaan. Toisaalta yksittäisessä prosessin osassa tai tilanteessa voi käytännössä olla hyvin monenlaisia näkökulmia pohdittavaksi yhdellä kertaa.

57.5. Mitä uutta näkökulmien hallintaan?

Tietysti herää kysymys, että voisiko näkökulmien hallintaan kehittää joitain erilaisia apuvälineitä, joko koneellisia apuvälineitä tai jotain muita apuvälineitä. Jos hallittavana olisi esim. muutama kymmenen erilaista näkökulmaa, niin miten tämän käytännössä hoitaisi erilaisilla apuvälineillä? Aikaisemmassa teoksessa (Rannila 2011, sivu 48) pohdin yhden erityisalan näkökulman hallintaa erilaisten käsikirjojen avulla.

Ongelmaksi käsikirjassa voi tulla, että käsikirjoja pitäisi lukea useampi yhteen menoon, jotta voisi erilaisia näkökulmia käsitellä. Hieman toisenlaisen näkökulman tarjoaa Kitchenham ym. (2009), jolloin pohditaan systemaattisia kirjallisuuskatsauksia. Eli voisi tietysti ajatella, että lukemalla yleisiä käsikirjoja ja erilaisten erityisalojen systemaattisia kirjallisuuskatsauksia lukemalla voisi pystyä pitämään yllä useamman näkökulman hallintaa yhtä aikaa. Mutta tämä jää vielä toteen näyttämättä.

Tässä vaiheessa (virkkeen kirjoitushetkellä 18.5.2012) en tiedä, että onko maailmassa olemassa hyvä apujärjestelmä kymmenien näkökulmien yhtäaikaiseen hallintaan, esim. prosessien tarkastelussa useammasta näkökulmasta yhtäaikaisesti.

436

58. Oikeat kokemukset prosessijohtamisesta ja/tai laatujohtamisesta?

437

438

439

Tietysti voi todeta, että vuosien 1997-1998 aikana olin Suomen Yrittäjäopistossa opiskelijana, ja tältä pohjalta voi pohtia kokemusta prosessijohtamisesta ja/tai laatujohtamisesta.

440

441

442

Yhdessä vaiheessa minulla oli yli sata (100) erilaista kansiota, ja vuosina 2007-2008 hävitin useamman kansion. Suomen Yrittäjäopistossa tehtyjen opintojen osalta ovat kaikki paperimuotoiset kansiot hävitetty, ja jäljellä on enää vuosina 1997-1998 tehdyt sähköiset tiedostot.

443

444

445

446

Toisaalta voi todeta, että vuoden 1997 kesällä kävin englannin kielen tehokurssia Seinäjoen ammatillisessa kurssikeskuksessa, ja kyseisen tehokurssin jäämistönä minulla on joitain englanninkielisiä esityksiä laatujohtamisesta.

447

448

449

450

Laatujohtamisen kurssi Lapuan ammattioppilaitoksen aikuiskoulutuslinjalla/osastolla alkoi muistaakseni keväällä 1997 ja viimeiset luennot/tilaisuudet olivat syksyllä 1997, jolloin olin siis aloittanut opinnot Suomen Yrittäjäopistossa silloisilla opintovaatimuksilla. Tämänkin kurssi paperiaineistot on hävitetty. Mieleen on jäänyt, että olimme yhtenä perjantaina laatujohtamisen opiskelijaryhmällä Lahdessa laatumessuilla, ja minun poissaoloa oli ihmetelty sitten Suomen Yrittäjäopiston opiskelijaryhmässä.

451

452

453

454

455

456

457

Eli voi todeta meikäläisen kouluttaneen itseään vuosien 1997-1998 aikana kolmessa eri oppilaitoksessa – osin samanaikaisesti. Sähköisiä aineistoja on siis jonkin verran jäljellä.

458

459

460

58.1. Kesätyöstä vuonna 1997

461

462

Vuonna 1997 olin kevät/kesätyössä Jalasjärven museolla, ja tehtävänä oli laittaa museota järjestykseen ja/tai lämmitykseen talven jäljiltä. Muistelen laatujohtamisen kurssilla todenneeni, että olisihan ne työt voinut laittaa johonkin järjestykseen, niin ei olisi tullut hukka- tai lisätyötä. Mieleen on jäänyt, että olin haravoinut kaikki nurmikot ja jälki oli suhteellisen siistiä. Tosin haravoinnin jälkeen käskettiin puhdistaa sadevesikourut, jolloin jo haravoiduille alueille levisi mukavasti syksyn ja talven aikana kertynyttä roskaa.

463

464

465

466

467

468

469

Eli haravoin joitain alueita kahteen kertaan, ja tietysti innokkaalle laatujohtamisen opiskelijalle tämä oli tietysti esimerkki, että prosessissa oli vikaa ja työtä tehtiin turhan takia kahteen kertaan.

470

471

472

58.2. Kesätyöstä vuonna 1998 ja 2000 / Kahdeksantoista virtauskaaviota

473

474

Kesällä 1998 olin ensimmäistä kertaa kesätyössä teknologiakeskuksen palveluksessa. Pääsin kesätyöhön, koska Lapuan laaturkurssin vetänyt opettaja otti minut apulaiseksi kesän ajaksi. Eli tämän seurauksena väänsin kuuden (6) yrityksen virtauskaaviot parhaani mukaan, ja tämän jälkeen on eri yrityksiin yritetty tehdä eritasoisia ohjeita.

475

476

477

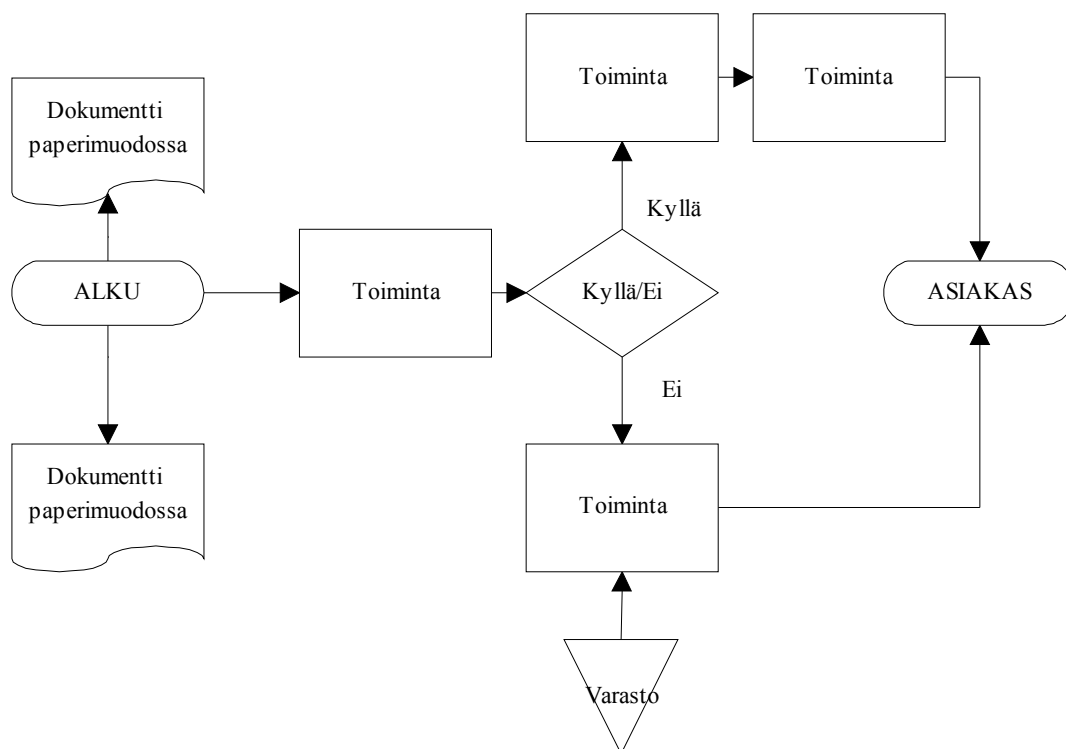
478

479

Kesällä 1999 avustin erilaisten projektihakemuksien tekemisessä parhaani mukaan, ja kesään 2000

480

mennessä oli yksi laatujohtamisen hanke saatu läpi rahoitusmenettelyistä, ja kesällä 2000 tein kahdentoista (12) yrityksen virtauskaaviot parhaani mukaan.	481 482 483
Eli olen saanut mahdollisuuden vääntää yhteensä kahdeksantoista (18) yrityksen virtauskaaviota parhaani mukaan. Käytännössä virtaus on alkanut jostain ja virtaus on eri vaiheiden jälkeen päätynyt asiakkaalle toimitettuun valmiiseen tuotteeseen. Laajin virtauskaavio laatimani virtauskaavio on seitsemän A4-sivua vaakatasossa täynnä erilaisia vuokaaviomerkintöjä.	484 485 486 487 488
Mutta onko minulla oikeaa kokemusta yhteisöstä, joka noudattaa joka päivä laaditun laadunhallintajärjestelmän mukaista asiakirja-aineistoa, joka siis mahdollistaa laatujohtajajärjestelmän toiminnan? Vastaus on, että eipä ole oikeaa kokemusta tällaisesta yhteisöstä.	489 490 491 492
Mielenkiintoista on, että vuosina 1997-1998 olin ns. excursioita järjestävän työryhmän puheenjohtajaa. Excursiot olivat tietystikin silloisen Suomen Yrittäjäopiston opiskelijoille tarkoitettuja vierailuja eri yrityksiin – näihin excursioihin eivät osallistuneet ammattikorkeakoulun puolella opiskelleet opiskelijat.	493 494 495 496 497
Olen kuitenkin suurella innolla laatinut seuraavan excursio-ryhmän käyttöön erilaisia ohjeita yms. Kävin vielä syksyllä 1998 pitämässä erityisen opastuskäynnin keväällä 1998 aloittaneille opiskelijoille, ja ohjeistus meni tiedoksi kahdelle excursio-aiheesta kiinnostuneelle opiskelijalle. En ole koskaan jälkikäteen tarkastanut, että miten excursiot menivät lukuvuonna 1998-1999.	498 499 500 501 502
58.3. Mielenkiintoinen yksityiskohta / Suomen Yrittäjäopiston hankkima sertifiointi vuonna 2010	503 504
Mielenkiintoisella tavalla Suomen Yrittäjäopisto hankki ILKKA-maakuntalehden 30.11.2010 uutisoimalla tavalla virallisen sertifiointin (Det Norske Veritas) omalla laatujohtajajärjestelmälleen, eli siis laatujohtajajärjestelmällä tehty vuoden 1998 jollain tavalla ja jossain muodossa, ja vuonna 2010 on päädytty mielenkiintoiseen uuteen tilanteeseen.	505 506 507 508 509 510
58.4. Varmistukset, tarkistukset ja parantamiset	511
Olisi mielenkiintoista tehdä jälkipenkemistä erilaisiin yrityksiin, joissa on yritetty viedä läpi laatujohtamisen jotain versiota. Ongelma taitaa olla, että erilaisten laadunhallintajärjestelmien dokumentoinnissa ja erilaisten dokumenttien ajamisessa käytännön toimintaan on voinut olla monenlaisia käytännön ongelmia.	512 513 514 515 516 517
On kuitenkin niin, että edellä mainitut virtauskaaviot ovat varmaankin tänä päivänäkin salassa pidettäviä, koska ne on tehty luottamuksellisesti kullekin yritykselle. Ohessa on kuitenkin kuvana melko yleinen virtauskaavion esimerkki.	518 519 520 521
Perusajatuksenahan voisi olla, että jokainen työntekijä kuvaisi itse oman työnsä esimerkiksi hyvinkin vapaamuotoisesti, jolloin esim. kokoonpanoon voitaisiin laittaa ohjeistus kuntoon kunnon kuvauksilla.	522 523 524

Yllä oleva vuokaavio on pieni esimerkki, kuinka olen vääntänyt virtauskaaviota johonkin tarkoitukseen. Muutama perusasia toistuu: mm. toiminto (laatikko), dokumentti (aaltoviiva alareunassa), valinta (salmiakkikuvio) ja varasto (kärjellään oleva kolmio). Kaikki alkaa jostain ja päättyy lopulta asiakkaalle toimitettuna tuotteena.

Aikaisemmassa luvussa (57) pohdin erilaisten määrämuotoisten kohtien (SPEX) osuutta prosesseissa ja prosessimalleissa. Tällöin voisi luottaa, että eri henkilöt tekevät parhaansa, ja ei tarvittaisi mitään laajoja vuokaavioiden lakanoita, ja vain tietyissä kohdissa on varmistuksia ja tarkistuksia – kuulostaa yksinkertaiselta.

58.5. Voiko prosesseja siirtää prosessimallien avulla?

Mielenkiintoista on tietysti lukea yhden ajattelijan julkaisuja (Davenport 1998 ja 2005). Yleisesti voi todeta, että edellä mainittuihin yrityksen perustoimintoihin perustuen voi hankkia hyvin erilaisia yritysjärjestelmiä (Enterprise System), joista tunnetuimpia nykyisin lienevät toiminnanohjausjärjestelmät (Enterprise Resource Planning, ERP). Tämän jälkeen herää kysymys, että voisiko kokonaisia prosesseja siirtää aivan uusiin toimintaympäristöihin.

Nyt voi omalla vaatimattomalla kokemuksella todeta, että toki voidaan tehdä hyvinkin hienostuneita prosessimalleja, jossa kuvataan jonkin asian/palvelun/tuotteen tuottamisen prosessi. Mutta uusien henkilöiden osalta voi todeta, että he eivät aina ymmärrä/osaa/halua käyttää erilaisia mallinnettuja prosessikuvauksia hyväkseen.

Loppujen lopuksi voi todeta, että prosessimallien siirtäminen ei tarkoita prosessien suorittamista samalla tavalla toisessa ympäristössä. Pikemminkin voi todeta, että prosessin siirto on lähinnä

lupaus jonkin asian lopputuloksen toteutuksesta, jolloin tosiasiallisesti prosessimalli ei oikeasti siirry ja prosessin toteutus uudessa ympäristössä on oma suuren kertaluokan kehittämishanke.

58.6. Jestas, mitä jankutusta!!!

Nyt tietysti herää kysymys, että miksi olen sivukaupalla paasannut prosessijohtamisesta ja laatujohtamisesta erään prosessijohtamisen sovelluksena.

Eri vaiheiden jälkeen on tullut selväksi, että erilaiset yritysjärjestelmät vaativat hyvin tarkkaa ja yksityiskohtaista prosessien mallinnusta, ja yleisesti ottaen yrityksissä ei ole mitään prosessimalleja tehty tai sitten ne eivät ole sillä tasolla, jotta ne voisi ajaa suoraan yritysjärjestelmän parametreiksi. Eli kaikesta kankeudesta huolimatta prosessimallinnuksia joudutaan käytännön pakosta tekemään esimerkiksi jonkin yritysjärjestelmän asentamisen vuoksi.

Kun ihmiset eivät yleensä oikeasti pysty näkemään asioita erilaisina yksityiskohtaisina prosesseina, niin erilaisten laadunhallintajärjestelmien ja/tai yritysjärjestelmien sisäänajaminen on suuria vaikeuksia sisältävä hanke jo ehdottamishetkellä.

Tosiasia on, että ihmiset eivät jaksa tai ymmärrä vaadittavaa yksityiskohtaisuuden tasoa – varsinkin tietokoneiden vaatima järjettömältä vaikuttava yksityiskohtaisuus menee monelta yli ymmärryksen. Yhtenä seurannaisena on siis tietysti, että prosessijohtamisen sovellutuksien läpiviennit ovat jankuttavan yksityiskohtaisia, ja johtavat lopulta outoihin tilanteisiin monessa tapauksessa.

58.7. Yleensä / Monesti prosesseja ei tunneta !!

Nyt voi jälkikäteen naureskellen todeta, että monessa tapauksessa vuokaavioiden vääntäminen taisi olla turha harjoitus. Olisi mukava tietysti selvittää entisiltä asiakasyrityksiltä, että menivätkö kehittämishankkeiden kaikki aineistot hävitykseen.

Mutta on oma kokemus on edelleen, että hyvin harvoin yrityksissä sinänsä on käyty prosesseja järjestelmällisesti läpi. Tällöin tällaiseen tilanteeseen esimerkiksi yritysjärjestelmän sisäänajaminen (esim. paljon puhuttu ERP, Enterprise Resource Planning) on yhtä tuskaa, koska vasta tällöin pitäisi kuvata ulkopuoliselle järjestelmätoimittajalle prosesseja hyvin syvällisellä yksityiskohtaisuuden tasolla.

587

59. Reserviläistoiminnan kehittämisehdotuksia

588

589

Virkkeen kirjoitushetkellä (18.5.2012) minulla on todistukset seuraavista maanpuolustuskursseista:

590

591

Valmiuskurssi ilmavoimien alalla, todistus 2.4.1995

592

lisäkurssi Keuruulla, todistus 6.5.1995

593

valmiuskurssi Alajärvellä, todistus 30.7.1995

594

lisäkurssi Pirkkalassa, todistus 6.8.1995

595

ilmavoimat/tilannekuva, todistus 28.1.1996

596

yksikön johtaminen, Vaasassa, todistus 10.3.1996

597

henkiinjäämiskurssi Alajärvellä, todistus 20.10.1996

598

nuorten tutustuminen Puolustusvoimiin, todistus 24.4.1996

599

JV+TJ, todistus 5.-8.12.1996

600

lisäkurssi, sotilaalliset taidot, todistus 11.-13.4.1997

601

pääharjoitus, Syndalen 1997, todistus 8.-11.5.1997

602

sissitaidot, todistus 10.-12.7.1998

603

nuorten tutustuminen Puolustusvoimiin, Keuruu, todistus 10.-13.4.2000

604

joukkueen taistelu, todistus 16.-18.3.2001

605

kranaatinheitinkurssi, Lohtaja, todistus 5.-6.5.2001

606

kenttätykistön kalustoharjoitus, todistus 14.-15.9.2002

607

asutuskeskustaistelu, todistus 26.8.2001

608

Reserviupseerikoulun kouluttajakurssi numero 5, todistus 11.-15.3.2002

609

kenttätykistön tulenjohto-, mittaus- ja viestikurssi, todistus 26.-27.10.2002

610

kenttätykistön tuliasemakurssi Niinisalossa, todistus 15.9.2002

611

kenttätykistön tulenjohto-, mittaus- ja viestikurssi Niinisalossa, todistus 27.10.2002

612

sotilastaidot-jotos, todistus 21.9.2003

613

tulisamakurssi, tasotyöskentely, todistus 23.5.2004

614

panssarintorjuntakurssi, todistus 8.8.2004

615

kenttätykistön tulenjohto-, mittaus- ja viestikurssi, todistus 14.11.2004

616

tykistön tulenjohtokurssi, todistus 8.5.2005

617

asutuskeskustaistelu, todistus 12.6.2005

618

tykistön tuliasemakurssi, todistus 16.10.2005

619

tuliasemakurssi Rovaniemellä, todistus 21.5.2006

620

621

Edellä olevan listan tiedot keräsin kolmenlaisista todistuksista: yksittäisten kurssien todistuksista,

622

maanpuolustuskortista ja nykyisen Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) omasta

623

tietojärjestelmästä. Tällainen kolmen eri järjestelmän sekavuus osoittaa kuinka vapaaehtoinen

624

maanpuolustuskoulutus on ollut sekavaa eri vaiheissa alkaen 1990-luvun vaatimattomasta alusta

625

alkaen. Varusmieskoulutuksen (1993-1994) jälkeen en ollut varsinaisesti kiinnostunut mistään

626

reserviläistoiminnasta. Vähitellen vuosina 1995/1996 alkoi reserviläistoiminta kiinnostaa enemmän.

627

628

Neuvostoliiton romahtamisen jälkeen alkoi Suomessa pienimuotoisesti erilainen sotilaallinen

629

koulutus, joka oli aikaisemmissa olosuhteissa täysin mahdotonta. Käytännössä uudessa tilanteessa

630

vapaaehtoisen sotilaallisen koulutuksen järjestämisessä oli hyvin paljon hakemista ja kokeilua

631

usealla eri tavalla. Tämä on täysin ymmärrettävää, koska vapaaehtoinen sotilaallinen koulutus

632

Suomessa oli ollut useamman vuosikymmenen ajan erittäin vähäistä. Itse olen ajattelut, että

633

reserviläistoiminnassa on kaksi linjaa: 1) perinteinen maanpuolustushengen vaaliminen, 2)

634

kurssitoiminnan korostaminen.

635

636

59.1. Osa 1 – Innokas punaposki tekee kehittämis ehdotuksia?

637

Itse olin erittäin voimallisesti kurssitoiminnan kannalla, ja pidinkin monia ns. perinteisiä toimintoja vaikeiksi ylläpidettäviksi ainakin nuoremmille sukupolville. Tässä hieman lainauksia yhdestä kehittämis ehdotuksesta, joka on päivätty 25.4.1999 kokoukseen.

638

639

640

641

642

Lähtökohta

643

644

Vapaaehtoisen maanpuolustustyön tilanne on muuttunut 1990-luvun aikana moneen kertaan.

645

Lyhyesti sanoen reserviläisyhdistyksillä voi olla toimintaa, joka ei ennen ollut mahdollista

646

647

Nykyisessä tilanteessa on selkeä ristiriita: on selkeä tarve käytäntöön painottuvalle toiminnalle ja toisaalta perinteinen reserviläistoiminta eli kunniavartiot, kevät- ja syyskokoukset, palkitsemiset, ylennysehdotukset ja syntymäpäiväonnittelut.

648

649

650

651

Vanhassa perinteisessä toiminnassa ei sinänsä ole vikaa mutta nykyisessä tilanteessa niiden arvo on kyseenalainen. Osa toiminnoista on yhdistyslain määäämiä mutta ne eivät ole ydintoimintaa.

652

653

654

Mitä tämä ydintoiminta sitten on? Olen määritellyt sen seuraavassa kappaleessa.

655

656

Ydintoiminnan määrittely

657

658

Kaiken toiminnan on palveltava jotain tarkoitusta. Yrityspuolella laaditaan suunnitelmia, jossa määritellään yrityksen liikeidea ja toiminta-ajatus.

659

660

661

Yhdistyspuolella ei ole kyse kaupallisesta toiminnasta, vaan jostain ydintoiminnasta, jonka vuoksi yhdistys on perustettu.

662

663

664

Uudessa tilanteessa on määriteltävä [reserviläisjärjestön] ydintoiminta. Mielestäni ydintoiminta on seuraava:

665

666

667

[reserviläisjärjestön] ydintoiminta on jäsentensä maanpuolustustaitojen kohottaminen ja ylläpitäminen.

668

669

670

Tämän ydintoiminnan ympärille on rakennettava kaikki muu toiminta, joka on auttavaa toimintaa. Osa auttavista toiminnoista on pakollisia mutta ne eivät siitä huolimatta saa olla tärkeämpiä kuin ydintoiminta.

671

672

673

674

Ydintoiminnan voi määritellä myös toisella tavalla:

675

676

Kaikki [reserviläisjärjestön] toiminta, josta on jäsenille hyötyä kriisitilanteessa.

677

678

Oman toiminnan arviointi

679

680

Kun ydintoiminta on määritelty, on arvioitava omaa toimintaa uudelleen. Tämä voi tapahtua kahdessa vaiheessa.

681

682

683

1. Tutkitaan toimintasuunnitelmia, ja todetaan mikä on ydintoimintaa, mikä pakollista auttavaa

684

toimintaa ja mikä poistettavaa toimintaa.	685
2. Määritellään uudet toiminnot, jotka ovat ydintoimintaa.	686
	687
	688
Varsinkin vaihe 2 voi olla hankala, koska ei ole mitään perinnettä, johon voisi turvautua. Toisaalta vaiheessa 1 voi olla vaikeaa myöntää, etteivät tietyt toiminnot ole ydintoimintaa. Tämän vuoksi näitä arviointeja ei voi tehdä yhdessä hetkessä, vaan niistä on keskusteltava.	689
	690
	691
	692
Kun vaiheiden 1 ja 2 arvioinnit on tehty, voi jatkaa tästä eteenpäin.	693
	694
Väistämättä vaiheiden 1 ja 2 tuloksena ydintoiminnoiksi määrittelyiksi tulee käytäntöön painottuva toiminta maastossa ja jäsenille suunnattu maanpuolustuskoulutus. Tiivistäen lähes kaikki pöydän ääressä istuen tapahtuva toiminta todetaan muuksi kuin ydintoiminnaiksi.	695
	696
	697
	698
Uudet mittarit toiminnalle	699
	700
Kun kerran ehdotan uudistuksia, on silloin toiminnan mittarit uusittava.	701
	702
Toiminnan mittareiksi on asetettava yhdistyksen koulutuspäivät, maastovuorokaudet ja kouluttajapäivät.	703
	704
	705
Jos ydintoiminnaiksi asetetaan toiminta, josta on jäsenille hyötyä kriisitilanteessa, tarkoittaa se toiminnan painopisteen siirtymistä maastoon. Tällöin johtokunnan on mitattava tätä toimintaa, eikä pohtia turhaan ylennyslistoja.	706
	707
	708
	709
Palkitsemisjärjestelmän muuttaminen	710
	711
Kun toiminnan tason mittareita on muutettava, on myös palkitsemisjärjestelmää muutettava.	712
	713
Kevätkokouksessa totesimme palkintokulut ja tarvikkeet suurimmiksi menoeriksi.	714
	715
Kun toiminnan painopiste siirretään maastoon jäsenten koulutustoimintaan, on tavarapalkitsemisjärjestelmästä luovuttava. Syynä tähän on se, että kaikki yhdistyksen varat kuluvat tällöin maastokoulutustoimintaan, eli ydintoimintaan, ja varoja ei jää palkintoesineisiin (mitalit, viirit, kunniakirjojen taustat, lahjaesineet, jne.).	716
	717
	718
	719
	720
Koska toiminnan mittarit on uusittava, on palkitsemisjärjestelmän oltava uusien mittarien mukainen. Tällöin palkitsemiset perustuvat koulutus-, maasto-, ja kouluttajapäiviin.	721
	722
	723
Tavarapalkinnoista luopuminen ei haittaa, koska nykyisillä atk-tulosteilla saadaan aikaan näyttäviä kunniakirjoja. Tällöin palataan palkitsemisen alkuperäiseen ajatukseen, sillä palkitsemisessä on tärkeintä ajatus, ei luovutettu kunniakirja tai lahjaesine.	724
	725
	726
	727
59.2. Osa 2 – Innokas punaposki tekee lisää kehittämisehdotuksia?	728
	729
Tämän jälkeen voi tietysti katsoa ehdotusta, jonka olen tehnyt Reserviläisliitto ry:n Etelä-Pohjanmaan 22.5.1999 piiriseminaaria varten	730
	731
	732
Käsittely piiriseminaarissa	733

Ehdotustani voisi käsitellä työryhmässä, jonka aihe on ”Miten liiton tulisi linjata toimintaansa uudessa toimintaympäristössä?”. Osa ehdotuksista liittyy toki yhdistysten ja piirien toimintaan.

Lähtökohta

Lähtökohtana tälle ehdotuksella on nykyinen tila maanpuolustusjärjestöissä. Vuonna 1995 linjasimme liittokokouksessa yhden maanpuolustusjärjestön ja muutimme jäsenyyden ehtoja avoimempaan suuntaan.

1999 voimme todeta, ettei tätä tavoitetta ole saavutettu. 21.12.1999 allekirjoitettu yhteistoimintapöytäkirja muutti MPK ry:n uudenlaiseksi maanpuolustustyön katto-organisaatioksi.

Mikä on tässä tilanteessa Reserviläisliitto ry:n tehtävä?

Tähän pitäisi löytää vastaus ja olen omalta osaltani luonnostellut joitain ehdotuksia. On enää turha valittaa niistä asioista, jotka eivät toteutuneet, jolloin pitää linjata uudet tavoitteet nykyisestä tilanteesta.

YDINTOIMINNAN MÄÄRITTELY

Järjestömaailmassa jokaisella yhdistyksellä on oltava jokin ydintoiminta, joka vuoksi järjestö on perustettu.

Mikä on uudessa tilanteessa Reserviläisliitto ry:n ydintoiminta?

Itse olen määritellyt Reserviläisliitto ry:n ydintoiminnan seuraavasti:

Reserviläisliitto ry:n ydintoiminta on jäsentensä maanpuolustustaitojen kohottaminen ja ylläpitäminen palvelemalla piirejä ja yhdistyksiä sekä osallistumalla MPK ry:n koulutuksen suunnitteluun ja toteutukseen.

Tämä ydintoiminta on pidettävä kirkkaana mielessä, kun lähdetään pohtimaan liiton toiminnan linjaamista uudessa toimintaympäristössä. Tällöin voidaan erotella selkeästi avustavat toiminnot, jolloin keskitytään olennaisen kehittämiseen.

EHDOTUKSET TOIMINNAN KEHITTÄMISEKSI

Ydintoiminnan pohjalta olen ajatellut ehdotuksia seuraavilta alueilta:

1. MPK ry:n koulutustoiminta
2. Reserviläisen taidonnäytekirja
3. Toiminnan mittarit

1. MPK ry:n koulutustoiminta

Uudessa tilanteessa Reserviläisliitto ry:n on oltava aktiivisesti mukana MPK ry:n koulutuksen kehittämisessä, koska MPK ry:n koulutustoiminta on jäsenten maanpuolustustaitojen kohottamista ja ylläpitämistä.

MPK ry:n koulutuksessa on vieläkin selkeä puute. koulutus ei vieläkään muodosta selkeää kokonaisuutta. Vika ei ole kuitenkaan kouluttajissa tai koulutettavissa. Tällä hetkellä koulutusjaksoja on mitä erilaisimmista aiheista, ja osittain koulutustoiminta on puuhastelua. Osittain koulutus on viihteellistä yhdessäoloa ilman laadullisia tavoitteita.	784 785 786 787 788
Tämän vuoksi Reserviläisliitto ry:n on välittömästi laadittava kysely MPK ry:n koulutuksesta. Kyselyn voi suorittaa joko Reserviläinen-lehden liitteenä tai jäsenkorttien postituksen yhteydessä. (Reserviläinen-lehden liitteenä muidenkin järjestöjen jäsenet voivat osallistua kyselyyn.) Kyselyssä on selvitettävä mitä ongelmia ja toiveita jäsenillä on MPK ry:n koulutuksen suhteen. Lisäksi on kysyttävä, mikä olisi se selkeä kokonaisuus, josta voisi rakentua MPK ry:n koulutuksen kokonaisuus.	789 790 791 792 793 794 795
2. Reserviläisen taidonnäytekirja	796 797
Vaikka MPK ry:n koulutusjaksot muutettaisiinkin vastaamaan Reserviläisliitto ry:n jäsenten toiveita, ei se poistaisi toista selkeää ongelmaa, eli kursseilla opittujen taitojen ylläpitämistä. Koulutus nykymuodossa kohottaa jonkin verran maanpuolustustaitoja mutta niiden ylläpitämisen mittaamisesta ei ole kukaan huolehtinut.	798 799 800 801 802
Tämän vuoksi Reserviläisliitto ry:n on aloitettava välittömästi valmistelemaan MPK ry:n alaisuudessa reserviläisen taidonnäytekirjaa. Joissain piireissä on jo järjestetty kenttäkelpoisuuskokeita, mikä on askel oikeaan suuntaan. Ajatukseni reserviläisen taidonnäytekirjasta on seuraava: mahdollisuus suorittaa taidonnäytekokeita vaatimusten mukaisesti eri osa-alueilla.	803 804 805 806 807 808
Miksi ehdotan reserviläisen taidonnäytekirja –järjestelmää? Mielestäni se poistaisi muutaman perusongelman MPK ry:n koulutuksesta:	809 810
• kurssien hajanaisuus • kouluttajien taso	811 812 813
Kurssien hajanaisuuteen tulisi selkeyttä, kun kurssin alussa olisi selkeästi esillä, mitä reserviläisen taidonnäytekirjan osa-alueita harjoitellaan.	814 815 816
Itselläni on käynyt mielessä toimiminen kouluttajana omalla alallani. Jos voisin suorittaa aiheesta reserviläisen taidonnäytekokeen, olisi se oma etu, jolloin MPK ry voisi luottaa osaamiseni tasoon.	817 818 819
Ajatus reserviläisen taidonnäytekirjasta on mielenkiintoinen mutta se vaatii vielä kehittämistä. Ongelmia reserviläisen taidonnäytekirja –järjestelmässä on paljon:	820 821
• teoriaosuuksien toteutus • käytännöllisen osuuden toteutus • upseerin/aliupseerin/miehistön/kouluttajan taidonnäytekokeet • eri aihealueiden määrittely • eri taitotasojen määrittely • taidonnäytekokeet eri aselajeille	822 823 824 825 826 827 828
Toisaalta asiaa kannattaa miettiä, ja Reserviläisliitto ry:n kannattaa olla asiassa aktiivinen.	829 830
Olen yrittänyt kuvata asiaa vielä kuvallisesti, jossa koko kokonaisuus selviäisi.	831 832
Ensimmäinen kuva yrittää kuvata tilannetta, jossa reserviläinen olisi suorittanut muutaman	833

taidonnäyttekokeen yleisistä aiheista ja omasta aselajistaan.

834
835

Reservin aliupseerin taidonnäytekirja		
yleiset sotilaalliset taidot		
Osa-alue taitotaso: erinomainen	Osa-alue taitotaso: erinomainen	Osa-alue taitotaso: erinomainen
Osa-alue taitotaso: erinomainen	Osa-alue taitotaso: erinomainen	Osa-alue taitotaso: erinomainen
Osa-alue taitotaso: erinomainen	Osa-alue taitotaso: erinomainen	Osa-alue taitotaso: erinomainen

Reservin aliupseerin taidonnäytekirja		
aselajikohtaiset taidot		
Osa-alue taitotaso: erinomainen	Osa-alue taitotaso: erinomainen	Osa-alue taitotaso: erinomainen
Osa-alue taitotaso: erinomainen	Osa-alue taitotaso: erinomainen	Osa-alue taitotaso: erinomainen

Toinen kuva yrittää kuvata tilannetta, jossa jokin reserviläinen olisi suorittanut kaikki mahdolliset taidonnäyttekokeet parhailla mahdollisilla ansioilla.

837
838
839

Taitojen ylläpitämiseen reserviläisen taidonnäytekirja liittyy seuraavalla tavalla: suoritettu taidonnäyte ei voi olla tietenkään voimassa kuin tietyn aikaa. Tällöin jäsenien on helppo seurata mitä koulutusjaksoja kannattaa suorittaa, ja siten ylläpitää taitojaan.

840
841
842
843

Kolmas kuva yrittää kuvata tilannetta, jossa innokas reserviläinen voisi tutkia, mitä koulutuksia kannattaa suorittaa, jotta taidot pysyisivät yllä.

844
845
846

Reservin aliupseerin taidonnäytekirja		
yleiset sotilaalliset taidot		
Voimassa 2 vuotta	Voimassa vuoden	Ei enää voimassa
Voimassa vuoden	Voimassa 2 vuotta	Voimassa vuoden
Ei enää voimassa	Suorittamatta	Voimassa 2 vuotta

Reservin aliupseerin taidonnäytekirja		
aselajikohtaiset taidot		
Voimassa 2 vuotta	Voimassa vuoden	Suorittamatta
Ei enää voimassa	Voimassa 2 vuotta	Ei enää voimassa

Reserviläisen taidonnäytekirja liittyy myös hajanaiseen järjestökenttään. Koska Reserviläisliitto ry:n tavoite järjestökentän yhtenäistämiseksi ei onnistunut, on kaikille järjestöille asetettava sama mittari. Mielestäni reserviläisen taidonnäytekirja voisi olla tällainen selkeyttäjä. Mitä luultavimmin Reserviläisliitto ry pärjäisi hyvin tälläkin tavalla mitattuna.

Vaikka järjestökenttä onkin edelleen hajanainen, on Reserviläisliitto ry:n ajettava voimakkaasti reserviläisen taidonnäytekirjaa, jolloin edes toiminnan tavoitteista voidaan olla yhtä mieltä, vaikkakaan ei toteuttajista.

3. Toiminnan mittarit

Reserviläisliitto ry:n on tietenkin seurattava jatkuvasti jäsenyhdistystensä toimintaa eri mittareilla. Ydintoiminnan mukaisesti on ryhdyttävä mittaamaan yhdistysten maanpuolustuskoulutusta. Tällöin toiminnan mittareiksi on asetettava maasto-, koulutus- ja kouluttajapäivät.

Koulutusta voidaan järjestää kokoustiloissa, jolloin se ei ole välttämättä käytäntöön painottuvaa. Koska jäsenien on harjoitettava taitoja maastossa, on maastovuorokausien mittaaminen järkevää.

Tällä hetkellä etsitään kouluttajia MPK ry:n kursseille. Mittaamalla kouluttajapäiviä on helppo

seurata, ketkä ovat lopulta niitä paljon kaivattuja kouluttajia.	867
	868
Reserviläisliitto ry:n on laadittava yhteistyössä MPK ry:n kanssa mainitun toiminnan mittarit.	869
Tällöin voidaan mitata yhteismitallisesti eri maanpuolustusjärjestöjen toimintaa. Tällä hetkellä se on	870
käytännössä mahdotonta, sillä jokainen järjestö mittaa toimintaa omalla tavallaan.	871
	872
Kun toiminnan mittarit on laadittu, on liiton ryhdyttävä seuraamaan piirien ja yhdistysten toimintaa	873
näillä mittareilla. Piireillä ja yhdistyksillä voi olla muutakin toimintaa mutta liiton on	874
ydintoimintansa mukaisesti mitattava ydintoimintaa, ei avustavia toimintoja, mikä on tällä hetkellä	875
tilanne.	876
	877
Jos toiminnan tavoitteeksi asetetaan jäsenten taitojen kohottaminen ja ylläpitäminen, jota voidaan	878
mitata reserviläisen taidonnäytekirjalla. Tällöin toiminnan on oltava koulutustoimintaa, ja sitä on	879
ryhdyttävä mittaamaan.	880
	881

59.3. Mitä kehittämis ehdotuksista on jäänyt jäljelle? 882

	883
Lyhyesti voi sanoa, että kehittämis ehdotuksista ei luonnollisesti ole ollut mitään suurta tulosta, mikä	884
on tietysti ollut pettymys innokkaalle punaposkelle. Nyt voi tilannetta tietysti tarkastella vuoden	885
2012 tilanteessa, ja pohtia tarkemmin vuosien 1999-2012 kehitystä jälkikäteen.	886
	887
Itse olin tosiaan hyvin voimallisesti ns. kurssilinjan kannattaja, ja yritinkin yhdessä vaiheessa	888
järjestää maanpuolustuskurssia Jalasjärvelle silloisen Metsähallituksen (muistaakseni) omistamalle	889
alueelle. Kyseinen alue on edelleenkin suhteellisen laaja pinta-alaltaan, ja lupa sen käyttöön olisi	890
ollut vain yhden toimijan varassa, eli käytännössä yhden virkamiehen allekirjoitus hakemukseen.	891
Eri vaiheiden jälkeen peruin koko kurssin järjestämisen.	892
	893
Käytännössä Jalasjärveltä olisi pitänyt löytyä semmoinen 5-10 voimallista kurssilinjan kannattajaa,	894
jolloin joitain kurseja olisi ehkä ihan oikeasti voinut järjestyä Jalasjärvelle. Oma kokemus on, että	895
semmoinen vähintään 4-5 henkilöä tarvitaan yhden maanpuolustuskurssin vetämiseen.	896
	897
Toisaalta jotain menestystä oli nuorisolle järjestetyissä kurseissa, jolloin olin kurssin vääpeli	898
kolmella kurssilla: Nuorten tutustuminen Puolustusvoimiin Keuruulla, Nuorten tutustuminen	899
Puolustusvoimiin Niinisalossa ja viikonloppukurssi poliittisen nuorisojärjestön Etelä-Pohjanmaan	900
piirin edustajille.	901
	902
Keuruun ja Niinisalon kurssien yhteyksissä oli kyse siitä, että Järvisseudulla ja Kurikka/Jalasjärvi-	903
alueella järjestettiin ns. joustoviikko, jolloin sai valita minkä tahansa viikon kurssin joko lukiossa	904
tai ammattioppilaitoksella. Nuorten tutustuminen Puolustusvoimiin -kurssit olivat kyllä suosittuja,	905
ja osanottajat kurseille löytyi hetimiten.	906
	907
Poliittisen nuorisojärjestön Etelä-Pohjanmaan piirin edustajille järjestetty kurssi oli sisällöltään	908
asianmukainen, mutta siitä aiheutui jonkin verran julkisuusongelmia, koska kyseessä oli vain yhden	909
puolueen nuorisojärjestön edustajille suunnattu kurssi – olisi pitänyt olla vähintään kahden	910
puolueen nuorisojärjestön edustajan mukana. Vahingosta viisastuu.	911
	912

59.4. Olisiko reserviläisen taidonnäytekirja mahdoton asia järjestää?

Itse lähdin siitä, että reserviläisen taidonnäytekirja auttaisi siinä mielessä, että hajanaiselle järjestökentälle olisi tullut yksi yhdentäjä, jolloin hajanaiset järjestöt olisivat kuitenkin järjestäneet jollain aikavälillä yhdentävää ja/tai yhdentyvää koulutusta.

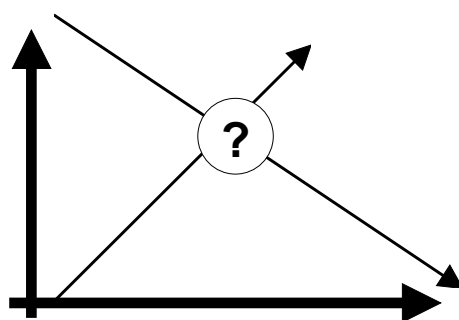
Tietysti voi kuulostaa oudolta, että miksi edes pitäisi pohtia reserviläisen taidonnäytekirjaa, koska kyllähän jokainen reserviläinen osaa tietyt perusasiat asepalveluksen jälkeen. Oma ajatus on, että nykyaikainen yhteiskunta on muuttanut ihmisten toimintaa, ja jotkut perusasiatkaan eivät ole enää entisen kaltaisia itsestäänselvyyksiä.

Noin lähtökohtaisesti voi pohtia, että mitä jäi osanottajilla jäi opiksi niiltä kolmelta kurssilta, joilla olin siis kurssin vääpeli. Tavoitteena olisi voinut olla, että esim. kaksi pientä osa-aluetta opetellaan vähän tarkemmin, ja muuten kurssit olisivat olleet yleistä Puolustusvoimien esittelyä.

Ja sinällään voi pohtia, että kuinka paljon näitä reserviläisen taidonnäytekirjan osa-alueita voisi olla. Olisiko osa-alueita vain muutama vai heti muutama kymmenen?

Noin käytännön kannalta pohdin tilannetta kertausharjoituksissa, jolloin jouduin kokeilemaan kahteen kertaan (1995 ja 2001) oman aselajin mukaisen ryhmän johtamista. Noin käytännössä olisi voinut olla hyödyllistä vertailla reserviläisen taidonnäytekirjan tilannetta koko ryhmän osalta. Olisiko koko ryhmän sisällä ollut kaikki osa-alueet katettuna, jolloin koulutusvuorot olisivat vain vaihdelleet henkilöstä toiseen? Ja tietysti joukkueen tasolla olisi tilannetta voinut tarkastella tarkemmin. Nythän kuluu paljon aikaa arvaillessa, että mitä kukin henkilö esim. aselajin mukaisessa joukkueessa oikein osaa.

YLEISTIETO

ERIKOISTIETO

Palaamme siihen, että eri henkilöille tarvitaan eri määriä yleistietoa ja erikoistietoa, ja kaikkien kohdalla motivaatiota ei nosta yleistiedon määrän lisääminen. Joillekin riittää, että he eivät etene yhteisössä ylempiin johtotehtäviin, vaan he haluavat pikemminkin syventyä erilaiseen erikoistietoon aina vain tarkemmin. Reserviläisen taidonnäytekirja voisi auttaa tässä johtamistehtävässä.

59.5. Kumisaapaslinja ja pikkukenkälinja

Tietysti voi todeta vuoden 2012 tilanteessa, että ns. kurssilinjaa voi kutsua myös ns.	948
kumisaapaslinjaksi. Perusajatus on, että ydintoimintaa järjestettäessä koulutus tapahtuu pääosin	949
jossain maastossa pääasiallisesti kumisaappaat jaloissa. Sitten on tietysti ns. pikkukenkälinja, josta	950
hyvä esimerkki on vierailu johonkin sotilaalliseen kohteeseen pikkukengät jalassa.	951
	952
Nyt vuoden 2012 tilanteessa voi tietysti todeta, että tietysti ns. pikkukenkälinjaa voisi hyödyntää	953
erilaisten teoriataitojen kouluttamisessa. Eli käytännössä jotkut reserviläiset voisivat hankkia	954
suhteellisen laajan teoriaosaamisen jostain aiheesta ja kouluttaa tätä aihetta muille reserviläisille.	955
	956
Esimerkiksi voisi ottaa vuonna 2012 koulutuksessa olevan uuden taistelutavan (Seppälä 2012a). Nyt	957
voisi ajatella, että ns. uusi taistelutapa voitaisiin kouluttaa teoriassa (pikkukengät jalassa) myös	958
iäkkäämmille reserviläisille. Tästä saisi hyvää aihetta kevät- ja syyskokouksiin. Ja käytännössä	959
voisi järjestää teoriakokeita ns. uudesta taistelutavasta, jolloin tieto ns. uudesta taistelutavasta	960
leviäisi vähitellen myös iäkkäämmille reserviläisille. Eli tietystikin on parempi, että reserviläisillä	961
olisi edes alkeellinen käsitys nykyaikaisen sodankäynnistä ja tämän voisi hoitaa myös ns.	962
pikkukenkälinjalla.	963
	964
Lisäksi voi todeta jälkiviisaasti, että osa maanpuolustusjärjestöistä toimii paljolti ns.	965
pikkukenkälinjaa pitkin, ja niiden muuttaminen maastokoulutukseen keskittyviksi järjestöiksi on	966
vaikeaa. Joten edes teoriatietojen läpivieminen tällaisiin järjestöihin voi olla hyvä tavoite.	967
	968
Yksi aihe on maanpuolustusjärjestöjen voimakas hajaantuminen; järjestöjä on yksinkertaisesti	969
todella paljon. Erilaiset yhdentämishankkeet ovat edelleen vuoden 2012 tilanteessakin raskaita ja	970
pitkiä hankkeita ja vaatisivat hyvin paljon hyvää tahtoa.	971
	972
Oma ajatus on, että reserviläisen taidonnäytekirja yhdentäisi koulutusta melkoisesti. Tällöin	973
yksittäinen reserviläinen voisi osallistua useamman järjestön järjestämään koulutukseen ja	974
taidonnäytekirja täydentyisi vähitellen.	975
	976
Yksi esimerkki käsittääkseni ns. sovelletut reserviläisammunnat, jotka eivät ainakaan minun tietojen	977
mukaan rekisteröidy mihinkään viralliseen rekisteriin – eli kyseessä on tiettyjen	978
reserviläisjärjestöjen omaa toimintaa. JOS sovelletut reserviläisammunnat olisivat osa reserviläisen	979
taidonnäytekirjaa, niin tämän voisi jakaa teoria- ja käytäntöosuuteen. Lisäksi käytäntöosuutta voisi	980
harjoitella vapaamuotoisesti useammassa tilaisuudessa ja varsinainen taidonnäyte olisi oma	981
kokonaisuutensa.	982
	983
Reserviläisjärjestöt itse (Leskelä 2012) tietysti väittävät päällekkäisyysväitteiden olevan	984
kestämättömiä, vaikka toisenlaisia (Ryynänen ym. 2011) väitteitä perustellusti esitetään. Itse olen	985
sillä kannalla, että järjestökenttä on hyvin pirstaleinen, vaikka toisin yritetään väittää.	986
	987

59.6. Yhteenvetoa

	988
	989
Hajaantunut yhtenäisyys? Yhtenäinen hajaannus?	990
Yhtenäisyydessään hajaantunut? Hajaantuneisuudessaan yhdentynyt?	991
	992
Omasta mielestäni monimutkaista järjestökenttää pitäisi yhdentää yksi menetelmä/tapa/malli, ja	993
reserviläisen taidonnäytekirja voisi olla tällainen yhdentäjä. Jonkun pitäisi tämä idea omia	994
omakseen ja lähteä ajamaan asiaa voimakkaasti.	995

996

60. Nuorisoasuntoselvitys – vuoden 2000 tilanteessa

997

998

60.1. Lyhyt arvio vuoden 2012 tilanteessa

999

1000

Nuorisoasuntoselvitys oli mielenkiintoinen kokemus, ja kirjoitushetkellä (19.5.2012 klo 15.40) on käytettävissä kaksi versiota nuorisoasuntoselvityksen loppuraportista:

1001

1002

1003

1) Alkuperäinen vuoden 2000 loppuraportti päivättyä 28.4.2000

1004

2) Vuonna 2009 tehty kymmenvuotiskatsaus päivättyä 9.10.2009.

1005

1006

Kymmenvuotiskatsaus sisältää uutena osuutena kahdentoista (12) sivun katsauksen vuoden 2009 tilanteesta. Tämän lisäksi vuoden 2009 katsaus sisältää uusia liitteitä:

1007

1008

– loppuraportin liite

1009

– yhteenveto erilaisista vaihtoehtoista ottaa nuorisojärjestöt mukaan toimintaan

1010

– puhelinhaastattelulomakkeen pohja.

1011

1012

Yhteensä vuoden 2009 katsaus on 67 sivua, minkä lisäksi uuteen katsaukseen, esim. 2012, voisi ottaa vielä lisätietoja nuorisoasuntoselvityksen www-sivuilla. Tämän lisäksi voisi selventää vuoden 2012 tilanteessa uutta kirjallisuutta ja voisi tarkentaa joidenkin yhteisöjen nykytilannetta esimerkiksi www-sivujen tarkastuksella ja kohdennetuilla puhelinhaastatteluilla.

1013

1014

1015

1016

1017

Tämän virkkeen kirjoitushetkellä (19.5.2012 klo 15.44) täytyy todeta, että sivumäärältään kunnollinen katsaus nuorisoasuntoselvitykseen vuoden 2012 tilanteessa vaatisi useamman tunnin työmäärän ja sivumäärältään laajennetun uuden katsauksen.

1018

1019

1020

1021

Luvussa 55.4. totean, että tämä teos perustuu aikaisempiin suomenkielisiin pieniin kirjoituksiin. Nyt voi todeta, että nuorisoasuntoselvitys on hyvin kaukana pienestä kirjoituksesta, ja laajempi katsaus taustamateriaaliin, esimerkiksi sähköpostiviestien uudelleentarkastelu, voisi olla hyvinkin perusteltu.

1022

1023

1024

1025

1026

Luvussa 55.5. totean, että tämä teos perustuu jäljelle jääneeseen sähköiseen aineistoon, ja nuorisoasuntoselvityksen osalta voi todeta, että uutta sähköistä aineistoa vielä uuteen katsaukseen olisi nuorisoasuntoselvityksen www-sivuilla sekä aikanaan tallennetuissa sähköpostiviesteissä. Paperimuotoinen arkisto nuorisoasuntoselvitykseen liittyen on hävitetty paperimuotoisen arkiston harventamisen yhteydessä – tosin voi todeta, että merkittävältä osin paperimuotoinen arkisto on tiivistetty loppuraportin liitteeseen ja lähdeluettelon avulla voi merkittävältä osin hankkia käsitellyt aineistot uudelleenarvioitavaksi.

1027

1028

1029

1030

1031

1032

1033

1034

60.2. Lyhyt arvio 13.10.2000 lähetetyssä sähköpostiviestissä

1035

1036

Tähän kohtaan voi ottaa osaksi kopioiden jotain osia 13.10.2000 lähettämästäni sähköpostiviestistä.

1037

1038

Hei,

1039

1040

Palaan vielä tuohon selvitysmiehen strategiaehdotukseen asuntopoliittisesta strategiasta

1041

vuosiksi 2000-2003. Tämä asia liittyy läheisesti myös kunnallisvaaleihin.	1042
	1043
[Viittaamani teos on Fredriksson (2000)] Luvussa 8 on mm. seuraava teksti:	1044
"	1045
Kuntatason asunto-ohjelmien laadinnassa on siirrytty lakisääteisyydestä vapaa-ehtoisuuteen	1046
ja asunto-ohjelmia laativien kuntien määrä on selvästi vähentynyt. Vuonna 1995 asunto-	1047
ohjelman erillisenä tai osana kuntasuunnittelua laati 259 kuntaa (59.4 % kunnista). Vuonna	1048
1998 tällaisia kuntia oli enää 191 (43.8 % kunnista). Vaikka lakisääteinen asunto-ohjelmien	1049
teko koettiin monissa kunnissa mekaaniseksi ja turhauttavaksi toiminnaksi, ei ohjelmien	1050
tekemisestä luopuminenkaan ole auttanut tilannetta, päinvastoin. Siksi asunto-ohjelmointi	1051
tulee palauttaa keskeiseksi kunnan strategisen johtamisen välineeksi, joka parhaimmillaan	1052
integroidaan osaksi kunnan talouden, maanhankinnan, tonttitarjonnan ja	1053
palvelurakentamisen turvaamista.	1054
"	1055
	1056
Lisäksi luvussa 8 on ehdotus 66:	1057
"	1058
(66) Kuntien asunto-ohjelmat	1059
Ehdotan, että kuntakohtaisten asunto-ohjelmien ja -strategioiden laatimista osana kunnallista	1060
suunnittelua kannustetaan. Turvataan, että asuntorahastolla ja kunnilla on riittävän	1061
yhtenäinen ja vertailukelpoinen tietoperusta asunto-oloista, paikallisista asuntomarkkinoista	1062
ja asuntojen tuotanto- ja perusparannustarpeesta.	1063
Toimenpide: Asunto-ohjelman tietoperusta	1064
Vastuu: YM, ARA	1065
Aikataulu: 2001	1066
"	1067
	1068
Lyhyesti yhteenveto aiheesta:	1069
* lakisääteiset kunnalliset asunto-ohjelmat eivät olleet toimivia	1070
* kunnalliset asunto-ohjelmat eivät ole enää lakisääteisiä	1071
* selvitysmies ehdottaa paluuta lakisääteiseen järjestelmään.	1072
	1073
Itse totean oman selvitystyöni loppuraportin luvussa 8.5. seuraavaa:	1074
"	1075
Selvitystyön perusteella kunnilla on erittäin merkittävä rooli nuorisoasumisen	1076
kehittämisessä. Käytännössä tämä tulee esille tontin osoittamisessa nuorisoasuntokäyttöön.	1077
	1078
Kun kuntien toiminnassa siirrytään kaavoitukseen, on päätösten synnyttävä korkealla tasolla.	1079
Tämä on suurin ero nuorisoasumisessa verrattuna tuetun asumisen hankkeisiin. Tuetun	1080
asumisen hankkeet on helpompi aloittaa sektoriviranomaisen päätöksellä. Kaavoituksessa on	1081
monenlaisia, jopa ristikkäisiä, tavoitteita ja nuorisoasuntotontin on sovittava näihin	1082
tavoitteisiin.	1083
	1084
Selvitystyön tuloksena voi todeta, että kuntien on pystyttävä linjaamaan eri asumismuotojen	1085
tavoitteet. Monessa kunnassa tämä on luultavasti tehty osana normaalia toimintaa, mutta	1086
kirjalliseksi tätä ei ole saatu. Selvitystyön, ja tulevien selvitystöiden kannalta, asumisen	1087
linjaukset olisi hyvä olla kirjallisena. Jos esimerkiksi nuorisoasumisen mielipidettä halutaan	1088
Seinänaapurien kunnista, olisi nuorisoasuminen pystyttävä esittämään kunnan tavoitteiden	1089
mukaisena. Nykytilanteessa jokainen uusi asumiseen liittyvä asia on esiteltävä erikseen	1090
jokaiselle viranhaltijalle.	1091

	1092
Nuorisoasumisen kannalta linjaukset ovat tärkeitä, koska nuorisoasumisella ei ole yleensä	1093
laajasti tunnettuja puolestapuhujia. Lisäksi nuorisoasuminen saatetaan ymmärtää	1094
erillisilmiöksi, ei osaksi laajempaa kokonaisuutta.	1095
"	1096
	1097
Tässä totean lyhyesti, että kuntien olisi hyvä pystyä linjaamaan eri asumismuotojen	1098
tavoitteensa.	1099
	1100
Sitten kunnallisvaaliasiaan tämän johdannon jälkeen. Oleellinen kysymys on, onko paluu	1101
lakisääteiseen asunto-ohjelmien vaatimiseen sitten oikea tapa ratkaista ongelma?	1102
	1103
Minä ja Fredriksson olemme tulleet samaan johtopäätökseen, eli kuntatasolla ei yleisesti	1104
ottaen ole strategista otetta asumisasioihin. Fredriksson on lähestynyt asiaa kokonaisuuden	1105
kautta ja minä olen lähestynyt asiaa yksittäisen asumismuodon, nuorisoasumisen, kautta	1106
siirtyen kohti kokonaisuutta.	1107
	1108
[poistettua tekstiä]	1109
	1110
Toisaalta lakisääteisyys tässä asiassa voi olla loukkaus kunnallista itsehallintoa vastaan.	1111
Toisaalta nykyisen tilanteen vuoksi asumisasioita ei käsitellä kokonaisuutena strategisella	1112
otteella.	1113
	1114
[poistettua tekstiä]	1115
	1116
Lopuksi on huomautettava, että en itse ota kantaa selvitystyöni loppuraportissa, onko	1117
asumisohjelmien synnyttävä lakisääteisesti vai vapaaehtoisesti. Itse jätin toteutusmallin	1118
muiden päätettäväksi, koska selvitystyön tavoitteena tehtävä ei ollut päättää tätä asiaa.	1119
	1120
Toisaalta on mielenkiintoista, että Tarasti (2004) on laaja katsaus Valtion asuntorahaston	1121
tulevaisuuteen (ARA). Vuonna 2008 alussa Valtion asuntorahasto muuttui Asumisen rahoitus- ja	1122
kehittämiskeskukseksi (ARA). Nyt vuoden 2012 tilanteessa voi todeta, että Asumisen rahoitus- ja	1123
kehittämiskeskuksen (ARA) sijaintipaikka on Lahti, ei siis enää Helsinki. Eli ARA on alueellistettu	1124
Lahteen, ja monia muitakin muutoksia on varmaan tehty. Eli lyhyesti voi todeta, että selvityksen	1125
ARA vuosina 1999-2000 ei ole enää sama ARA vuoden 2012 tilanteessa. Vastaavalla tavalla Raha-	1126
automaattiyhdistys (RAY) on muuttanut joitain toimintamallejaan.	1127
	1128
60.3. Vuoden 2010 katsauksen luku 3.2.: Yhteydet Raha-automaattiyhdistykseen	1129
(RAY) vai Ensin Osoitettu Tontti (EOT)	1130
	1131
Yleisesti Nuorisoasuntoliitto ry:n vuosien 2004-2009 tiedotteista voi todeta, että yhteistyö Raha-	1132
automaattiyhdistyksen (RAY) kanssa on sujunut hyvin, koska nuorisoasuntojen rahoittaminen ja	1133
tuettujen asumisen hankkeiden rahoitus on onnistunut useampana vuonna.	1134
	1135
Tässä mielessä voi tietysti pohtia, että olisiko Kiinteistö Oy Marttilan Kortteerin ja taustayhdistys	1136
Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n edustajien pitänyt osallistua Nuorisoasuntoliitto ry:n	1137
järjestämille RAY:n rahoituksen hakemista käsittelevään koulutukseen.	1138
	1139
Tässä palataan Seinäjoen kohdalla siihen, että onko ensin osoitettava tontti, jonka jälkeen voidaan	1140

aloittaa tekemään hakemuksia.	1141
	1142
Itse olen tullut siihen tulokseen, että nuorisoasumiselle pitäisi löytyä vahva tuki Seinäjoen	1143
kaupunginvaltuustossa, käytännössä vähintään Kokoomuksen, Keskustan ja Sosialidemokraattien	1144
Seinäjoen kaupunginvaltuuston valtuustoryhmissä. Tämän jälkeen on varmasti osoitettavissa	1145
tontteja, jos halua nuorisoasumiseen löytyy.	1146
	1147
Tältä pohjalta olenkin miettinyt, että Kokoomuksen, Keskustan ja Sosialidemokraattien osalta	1148
nuorisojäsenten olisi voimakkaasti pitänyt lähteä ajamaan nuorisoasumista kaupunginvaltuustossa.	1149
	1150
Yhtenä lopputuloksena totesin vuoden 28.4.2009 loppuraportissa seuraavaa:	1151
	1152
Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöinä olevien poliittisten nuorisojärjestöjen	1153
piirijärjestöjen suhtautuminen nuorisoasumiseen on ollut hyvin vaihtelevaa. Kiinnostusta on	1154
ollut henkilöstä riippuen erittäin paljon tai ei ollenkaan.	1155
	1156
Selvitystyön tuloksena voi todeta, että piirijärjestöjen suhtautumisella ei ole mitään	1157
tekemistä sen tosiasian kanssa, että liitot ovat Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöjä.	1158
	1159
Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöinä olevien poliittisten nuorisojärjestöjen piirijärjestöt	1160
eivät selvitystyön perusteella pysty käynnistämään pitkäjänteistä nuorisoasuntotoimintaa	1161
Seinänaapurien alueella.	1162
	1163
Tältä pohjalta voi todeta, että on täysin sattumanvaraista, että ketkä poliittisten nuorisojärjestöjen	1164
edustajat ovat kiinnostuneita nuorisoasumisen edistämisestä. Käytännössä on niin, että vasta	1165
poliittisten nuorisojärjestöjen liittotasolla voidaan jotenkin taata, että poliittisille nuorisojärjestöillä	1166
on edustus Nuorisoasuntoliitto ry:n toimintaan. Piiritason innokkuus näyttää olevan täysin	1167
sattumanvaraista, ja poliittisten nuorisojärjestöjen Seinäjoen paikallisyhdistysten innokkuus on vielä	1168
sattumanvaraisempaa.	1169
	1170
Kun nuorisoasumiselle ei ole löytynyt vahvaa tukea kaupunginvaltuustossa, niin ei ole ollut tarvetta	1171
tehdä hakea RAY:n avustuksia. Ottaen huomioon, että Uuden Seinäjoen pohjana olevan Seinäjoki-	1172
Nurmo-Peräseinäjoki-Ylistaro -kuntaliitoksen läpivienti on iso ponnistus, niin välttämättä	1173
nuorisoasuminen ei ole valtuustoryhmien asialistan kärjessä.	1174
	1175
Toisekseen nuorisoasumisen kehittäminen vaatii vahvaa tukea kunnan/kaupungin virkamiestenkin	1176
puolella, ja vuosien 1999-2000 selvityksen perusteella pelkästään nuorisoasumisen käsite oli hyvin	1177
epäselvä virkamieskunnalle Seinäjoella ja Seinäjoen ympäryskunnissa.	1178
	1179
60.4. Oikeiden ihmisten löytäminen / Uusi selvitys?	1180
	1181
Olisi mielenkiintoista, jos löytäisin uutta selvitystä tukevan yhteisön, joka maksaisi selvityksen	1182
kustannukset. Tätä en ole selvittänyt virkkeen kirjoitushetkellä (19.5.2012). Käytännössä koko	1183
selvitys pitäisi aloittaa aivan alkutekijöistä, koska henkilövaihdoksia on ollut niin paljon. Lisäksi	1184
edellä mainittu tarve vähintään Kokoomuksen, Keskustan ja Sosialidemokraattien Seinäjoen	1185
kaupunginvaltuuston valtuustoryhmien yhteistyön ylös ajamiseksi nuorisoasumisen vuoksi vaatisi	1186
huomattavasti laajemman tukiryhmän kuin vuoden 2000 loppuraportin kirjoitushetkellä oli.	1187

61. Reserviläisjärjestöjen tulevaisuus? – Arvioita reserviläisjärjestöjen tulevaisuudesta skenaariomenetelmällä

1188

1189

1190

1191

1192

61.1. Lyhyt arvio vuoden 2012 tilanteessa

1193

1194

Reserviläisjärjestöjen tulevaisuuden arviointi skenaariomenetelmällä oli mielenkiintoinen harjoitus, ja kirjoitushetkellä (19.5.2012 klo 18.10) on käytettävissä kaksi versiota kyseisen harjoituksen loppuraportista:

1195

1196

1197

1198

1) Alkuperäinen vuoden 2000 harjoitustyö päivättyä 14.12.2000

1199

2) Vuonna 2009 tehty yhdeksänvuotiskatsaus päivättyä 8.10.2009

1200

1201

Yhdeksänvuotiskatsaus sisältää uutena osuutena kymmenen (10) sivun katsauksen vuoden 2009 tilanteesta. Tämän lisäksi vuoden 2009 katsaus sisältää uusia liitteitä:

1202

1203

– skenaariotaulukot tyhjänä ovat liitteenä 1

1204

– liitteenä 2 on 50 sivun aineistoanalyysi

1205

1206

Yhteensä vuoden 2009 katsaus on 123 sivua, kun mukaan on otettu kaikki oleellinen sähköinen aineisto jälkikäteen. Tämän lisäksi voisi selventää vuoden 2012 tilanteessa uutta kirjallisuutta ja voisi tarkentaa joidenkin yhteisöjen nykytilannetta esimerkiksi www-sivujen tarkastuksella.

1207

1208

1209

1210

Nuoriasuntoselvitykseen verraten voi todeta, että skenaariomenetelmän kokeilu perustui vain ja ainoastaan läpikäytyyn paperimuotoiseen ja läpikäytyyn sähköiseen aineistoon.

1211

1212

1213

Luvussa 55.4. totean, että tämä teos perustuu aikaisempiin suomenkielisiin pieniin kirjoituksiin. Nyt voi todeta, että skenaariomenetelmän harjoitus on hyvin kaukana pienestä kirjoituksesta, ja laajempi katsaus uuteen ja vanhaan taustamateriaaliin voisi olla mielenkiintoinen vuoden 2012 tilanteessa.

1214

1215

1216

1217

Luvussa 55.5. totean, että tämä teos perustuu jäljelle jääneeseen sähköiseen aineistoon, ja skenaariomenetelmän harjoituksen osalta voi todeta, että uutta sähköistä aineistoa vielä uuteen katsaukseen olisi nuoriasuntoselvityksen www-sivuilla sekä aikanaan tallennetuissa sähköpostiviesteissä.

1218

1219

1220

1221

1222

Paperimuotoinen arkisto skenaariomenetelmän harjoitukseen liittyen on hävitetty paperimuotoisen arkiston harventamisen yhteydessä – tosin voi todeta, että kaikilta osin paperimuotoinen arkisto on luetteloitu erittäin tarkasti harjoituksen lähdeluetteloon ja lähdeluettelon avulla voi osin hankkia kaikki aikanaan käsitellyt aineistot uudelleenarvioitavaksi.

1223

1224

1225

1226

1227

61.2. Tenttiminen on erittäin heikko opiskelutapa

1228

1229

Skenaariomenetelmän harjoituksen osalta voi todeta, että kyseessä oli tulevaisuuden tutkimuksen sivuainekokonaisuuden ensimmäinen opintojaksolla T1. Tämän lisäksi minulla on merkinnät seuraavista opintojaksoista kyseisen sivuainekokonaisuuden suhteen, ja virkkeen kirjoitushetkellä

1230

1231

1232

(19.5.2012 klo 18.25) opintopisteinä mitattuna kyseessä on kolmekymmentäkolme (33) opintopistettä suoritettuna. Hurraa-huuto kaikille?	1233
	1234
	1235
<u>Johtamiskorkeakoulu, Tulevaisuuden tutkimus OK</u>	1236
TULYT1: Tulevaisuustietoisuus ja tulevaisuuden tutkimus	1237
5 op, Aineopintoja, arvosana 5, päivätty 10.1.2001	1238
TULYT2: Hyvinvointivaltion tulevaisuus,	1239
5 op, Aineopintoja, arvosana 5, päivätty 9.2.2001	1240
TULYT3: Globaalit haasteet kv.taloudessa ja pol.:ssa: integraatio, alueellistuminen ja uudet konfl	1241
5 op, Aineopintoja, arvosana 5, päivätty 9.3.2001	1242
TULYT4: Tulevaisuusnäkökulma hallinnossa ja suunnittelussa	1243
5 op, Aineopintoja, arvosana: 2, päivätty 21.10.2000	1244
TULYT5: Tulevaisuusnäkökulma yhteiskunnan ja ympäristön välisessä vuorovaikutuksessa	1245
5 op, Aineopintoja, arvosana 5, päivätty 24.9.2001	1246
TULYT6A: Teoreettis-metodiset teokset, osa I	1247
3 op, Aineopintoja, arvosana 5, päivätty 9.4.2001	1248
TULYT6B: Teoreettis-metodiset teokset, osa II	1249
5 op, Aineopintoja, arvosana 5, päivätty 12.1.2001	1250
TULYTO1: Tulevaisuuden tutkimuksen perusopintokokonaisuus;	1251
Opintokokonaisuus, arvosana 5, päivätty 24.9.2001	1252
TULYTO4: Tulevaisuuden tutkimuksen opintoja	1253
Opintokokonaisuus, arvosana 5, päivätty 24.9.2001	1254
	1255
Mikä on vikana noin komeissa opintosuorituksissa? Perusongelma on, että tentittujen kirjojen listaa ei ole käytössä virkkeen kirjoitushetkellä (19.5.2012 klo 18.37). Tein aikanaan suhteellisen laajat muistiinpanot luetuista kirjoista, ja nämä muistiinpanot on hävitetty paperimuotoisen arkiston harventamisen yhteydessä, ja tässä yhteydessä on tentittujen kirjojen lista mennyt hävitettyjen joukkoon. Täysin varmasti tentitty kirja on Sotarauta (1996), ja senkin olin lukenut kerran ennen varsinaista tenttimistä. Melkoisella todennäköisyydellä tentittynä on myös Meristö (1991). Mutta muiden tentittujen kirjojen otsikot ja kirjoittajat ovat siis tällä hetkellä listaamatta.	1256
	1257
	1258
	1259
	1260
	1261
	1262
	1263
Naurettavaa? Lähes täydet arvosanat yhdestä sivuaineesta, mutta en edes tiedä/muista kuin kahden tentityn teoksen kirjoittajan ja kirjan nimen. Kyllä tämä on minun mielestä täysin naurettavaa.	1264
Tietysti omaa syytä on, että hävitti tentittujen kirjojen listan, mutta se ei muuta kuitenkaan tosiasiaa, eli tenttimisen heikkoutta oppimismenetelmänä.	1265
	1266
	1267
	1268
Sinällään keväältä ja syksyltä 2001 muistan, että opinnot etenivät opintoviikkomääräisesti kyllä hyvin (silloin oli käytössä vielä laskentayksikkönä ”opintoviikko”). Tulevaisuuden tutkimuksen tenttien suorittamisen lisäksi opiskelin keväällä 2001 Seinäjoella muutaman muun kurssin avoimen yliopiston puolelta.	1269
	1270
	1271
	1272
	1273
Taas hyvänä esimerkkinä esimerkiksi kirjallisen työn tekemisestä on luonnollisesti tekemäni skenaariomenetelmän harjoitus. Sovelsin siinä aikaisemmin laadullisen tutkimuksen kurssilla kokeiltua tapaa pyöritellä sähköistä aineistoa melkoisella käsityöllä. Tietysti nyt voi sanoa jälkikäteen, että tekstiaineiston pyöritykseen on muitakin tapoja kuin vuoden 2000 käsintehty pyöritys kolmella käsittelykierroksella.	1274
	1275
	1276
	1277
	1278
	1279
Toki tein tuon skenaariomenetelmän pyörityksen vuoksi paljon enemmän erilaisia toimenpiteitä kuin kyseisellä kurssilla (TULYT1) olisi vaadittu. Käytännössä kävin selaamassa aineistoa	1280
Maanpuolustuskorkeakoulun kirjastossa muutaman päivän ajan. Mieleen on jäänyt, että kävin	1281
	1282

kopioimassa Maanpuolustuskorkeakoulusta koottuja aineistoja sitten Helsingin yliopiston tiloissa olevalla kopiokoneella, eli kiikutin jonkin verran aineistoa kahden yliopiston tilojen välillä, vaikka en ollut kummankaan yliopiston opiskelija. Lisäksi keräsin aineistoa myös Tampereen yliopiston kirjastosta, eli kopioin tiettyjen lehtien artikkeleita jatkokäsittelyä varten. Tietysti vuoden 2012 tilanteessa voi todeta, että toisinkin olisi voinut toimia, jos sähköiset palvelut olisivat olleet vastaavalla tasolla kuin 2012.

Mikä ajoi minua tekemään kymmeniä sivuja pohdintoja reserviläisjärjestöjen tulevaisuudesta? Aikaisemmin olen jo viitannut kehittämis ehdotuksiin yksittäiselle reserviläisjärjestölle sekä Reserviläisliitto ry:n seminaariin. Voisi todeta näin jälkikäteen, että halusin saada laajemmin selville, että miten ns. kurssilinja on kehittynyt 1990-luvulta saakka. Kuten aikaisemmin todettua, niin olen ollut voimakkaasti ns. kurssilinnan kannattaja.

61.3. Luku 3.9.1. vuoden 2000 raportista: Myrsky vesilasissa?

Tähän alalukuun teen lainauksen vuoden 2000 raportista, eli alaluku 3.9.1.

Mitä näistä kaikista muutoksista on jäänyt jäljelle reserviläisjärjestöjen osalta? Ovatko muutokset olleet positiivisia vaativien prosessien läpiviemistä? Mitä mieltä tavallinen kansalainen on reserviläisjärjestöistä ja vapaaehtoisesta maanpuolustustyöstä?

Tätä asiaa ei ole selvitetty reserviläisjärjestöjen toimesta, vaan 1999 puolustusministeriön teettämässä tutkimuksessa (Reserviläinen, 2/1999). Tässä tutkimuksessa analysoitu aineisto koostuu osaksi järjestöjen sisäisestä materiaalista ja lehdistä. Näissä lehdissä näkökulma on ymmärrettävästi keskittynyt tiettyihin asioihin. Sen sijaan puolustusministeriön teettämä tutkimus on käsitellyt laajemmin vapaaehtoisia maanpuolustusjärjestöjä, ei pelkästään reserviläisjärjestöjä.

Reserviläisjärjestöjen kannalta myönteisiä tuloksia tutkimuksesta ovat:

- 30 % olisi osallistumaan vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön
- 24 % olisi osallistumaan vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön, mutta elämäntilanne ei anna mahdollisuutta.

Enemminkin neutraali tulos tutkimuksesta on seuraava: 38 % ei suhtaudu kielteisesti, mutta ei halua osallistua toimintaan. Tämä on enemmän kielteinen tai myönteinen tulos riippuen näkökulmasta. Passiivinen myönteisyys on parempi kuin aktiivinen vastarinta. Toisaalta passiivinen myönteisyys ei tarkoita aktiivista toimintaa, joka olisi järjestöjen tavoite.

Tutkimuksessa on kysytty vastaajien mielipidettä suojeluskuntaperinteen henkiinherättämisestä, ja viesti on melko selkeä: suojeluskuntaperinteen henkiinherättämiseen suhtaudutaan jokseenkin tai täysin erimielisesti, toki jotkut kannattavat asiaa (täysin eri mieltä 38%, jokseenkin eri mieltä 21%, jokseenkin samaa mieltä 29%, täysin samaa mieltä 9%, EOS 13%). Näin toimittaessa voi toki kysyä, muuttuisiko yleinen passiivinen myönteisyys passiiviseksi kielteiseksi ja osittain aktiiviseksi vastarinnaksi. Aineistossa osa maanpuolustusaktiiveista kannattaa suojeluskuntaperinteen henkiinherätystä ja osa tyrmää ajatuksen täysin, mikä on linjassa tämän tutkimustuloksen kanssa.

Suojeluskuntakysymys osoittaa, kuinka jotkin asiat voivat pysyä pitkään yleisessä tietoisuudessa, vaikka monella ei enää ole omakohtaista kokemusta suojeluskunnista. Tämän tutkimuksen kohteena ei ole tutkia suojeluskuntia, mutta mielipidekyselyn tulos ja aineisto osoittaa, kuinka joidenkin

asioiden perintö painaa pitkään. Tämän pohjalta voi todeta, että oletettavasti 1990-luvun perintö vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä tulee vaikuttamaan hyvinkin pitkään maanpuolustusaktiivien toimintaan.

Puolustusministeriön teettämän tutkimuksen tuloksena voi todeta, että suurin osa vastaajista (46 % täysin samaa mieltä, 43 % joihinkin samaa mieltä) ei tunne maanpuolustusjärjestöjen toimintaa kovin hyvin. Kun samaa asiaa on vielä kysytty tarkemmin järjestökohtaisesti on tuloksena seuraava taulukko:

Minkä vapaaehtoisten maanpuolustusjärjestöjen toimintaa tunnette ainakin pintapuolisesti?			
	kaikki (%)	miehet (%)	naiset (%)
Reserviläisliitto	26	36	16
Reserviupseeriliitto	29	36	23
Joukko-osastokilta, tms.	11	20	3
Maanpuolustuskoulutus ry:n kurssi	14	17	11
Sotilaskotiliitto	35	37	33
Naisten Valmiusliitto	3	3	4
Suomen Sinibaretiliitto	11	13	9
Jokin muu maanpuolustusjärjestö	5	7	3
Ei tunne minkään toimintaa	42	33	51

Erityinen huomio kannattaa kiinnittää kohtaan "Ei tunne minkään toimintaa".

Kun reserviläisistä suurin osa on miehiä, on miesten mielipide merkitys suuri vapaaehtoisen maanpuolustustyön ja reserviläisjärjestöjen osalta. Erilaisia tuloksia miesten mielipiteistä ovat seuraavat:

puolustus- ja turvallisuuspoliittisen tietämyksen lisääminen	24 %
osallistuminen oman kotipaikkakunnan puolustuksen suunnitteluun	23 %
oman sodanajan joukon kouluttautuminen kriisiajan tehtävää varten	20 %
harjaantuminen omassa sodan ajan tehtävässä ja taistelija taidoissa	19 %
harrastustoiminta ja samanhenkisten tuttavien tapaaminen	18 %
yhdistystoimintaan osallistuminen	8 %
mahdollisuus hankkia kertausharjoitusvuorokausia ja reservin ylennyksiä	8 %

Reserviläisjärjestöjen yhdistystoiminnan kannalta 8% yhdistystoiminnasta kiinnostuneita voi olla paljon tai vähän. Jos kaikki 8 % todella osallistuisivat, on yhdistysten toiminta melko turvattua. Toisaalta tämä 8 % on oletettavasti jakautunut erilaisiin ryhmiin, ja todellista osallistumishalukkuutta pitäisi tutkia muilla menetelmillä.

Puolustusministeriön teettämä tutkimus osoittaa joitain asioita. Ensinnäkin markkinointi ja todellisen tietoisuuden luominen vapaaehtoisesta maanpuolustustyöstä ja reserviläisjärjestöistä on todella vaativaa. Kun tutkimuksen kohteena olevien järjestöjen keskus-, piiri- ja paikallistason organisaatiot ovat olleet melko hyvässä kunnossa 1970-luvulta lähtien, voi tuloksia pitää vaatimattomina. Erityisesti kiltojen osalta tulos voi olla hankala, koska niiden piti alkuvaiheessa ottaa RYT-toiminnan tiedotusvastuu. Kun tulokset ovat tätä luokkaa, ovat monet nuoret varusmiehet luultavasti olleet täysin tietämättömiä kiltojen toiminnasta.

Toisaalta reserviläis- ja reserviupseeriorganisaatioillakin on mietinnän paikka tulosten perusteella. Miesten tuloksista voidaan irrottaa erilleen perinteisten tulosten kannatus:

1363

harrastustoiminta ja samanhenkisten tuttavien tapaaminen	18 %
yhdistystoimintaan osallistuminen	8 %
mahdollisuus hankkia kertausharjoitusvuorokausia ja reservin ylennyksiä	8 %

1364

1365

1366

1367

Kun yleensä ottaen on suhtauduttava erittäin kriittisesti erilaisiin mielipidetutkimuksiin, ja pohdittava mielipiteen muuttumista todelliseksi toiminnaksi, edellä olevaa tulosriviä pohtia uudelleen seuraavalla tavalla:

	mieli- pide	todellinen toiminta 3/4 mielipiteestä	todellinen toiminta 1/2 mielipiteestä	todellinen toiminta 1/4 mielipiteestä
harrastustoiminta ja samanhenkisten tuttavien tapaaminen	18 %	13,5 %	9 %	4,5 %
yhdistystoimintaan osallistuminen	8 %	6 %	4 %	2 %
mahdollisuus hankkia kertausharjoitusvuorokausia ja reservin ylennyksiä	8 %	6 %	4 %	2 %

1368

1369

Kun vielä otetaan huomioon, että riippuen paikkakunnasta ja alueesta on mahdollisuus valita useamman reserviläisyhdistyksen toiminnan välillä, voivat joissain paikallisyhdistyksissä todelliset aktiivit olla 8 % alapuolella.

1370

1371

1372

1373

1374

Samalla tavalla voi kyseenalaistaa 1990-luvulla syntyneitä maanpuolustustyön muotoja, joten miesten kohdalla voi tehdä uudelleen näiden toimintamuotojen taulukon:

	mielipide	todellinen toiminta 3/4 mielipiteestä	todellinen toiminta 1/2 mielipiteestä	todellinen toiminta 1/4 mielipiteestä
osallistuminen oman kotipaikkakunnan puolustuksen suunnitteluun	23 %	17,25 %	11,5 %	5,75 %
oman sodanajan joukon kouluttautuminen kriisiajan tehtävää varten	20 %	15 %	10 %	5 %
harjaantuminen omassa sodan ajan tehtävässä ja taistelija taidoissa	19 %	14,25 %	9,5 %	4,75 %

1375

1376

1377

1378

1379

Edellä olevia uudelleen laadittuja taulukkoja voi kutsua numeroiden pyörittelyksi ilman mitään todellisuuspohjaa. Ehkä näin on, mutta pelkkä mielipide ei ole vielä toimintaa, eivätkä yhden otostutkimuksen 1016 henkilöä edusta koko kansaa.

1380

1381

1382

1383

1384

1385

1386

1387

1388

Alanen (1997a, 1997b) on tutkinut laajemmin kahdessa artikkelissa puolustustahdon kehittymistä erilaisten mielipidemittausten perusteella, ja tämän perusteella näitä tuloksia voi miettiä suhteessa puolustusministeriön teettämään mielipidetutkimukseen. Alanen (1997b) ehdottaa lopuksi puolustustahdon mittariksi kolmea mittaria, ja tästä seuraavassa suora lainaus:

TAULUKKO 5 Puolustusasenteen perustunnusluvut prosentteina Tiedosto: MTS- tutkimus 95 (painottamatta)	Kaikki n = 1010	Miehet n = 504	Nuoret miehet (15 - 24 -vuotiaat) n = 87
1. Täysin puolustusmyönteiset	71, 5	80,4	72,8
2. Kaikki puolustusmyönteiset	94,4	95,6	92,0
3. Täysin puolustuskielteiset	3,2	2,4	5,7

(Taulukko Alasen 1997b artikkelin perusteella)

Ideana on, että puolustusmyönteisyydessä on erilaisia asteita, ja yhdistämällä hieman häilyvät ryhmät suuremmaksi ryhmäksi täysin puolustusmyönteisten kanssa saadaan kaikkien puolustusmyönteisten ryhmien prosenttiluku selväksi. Ainakin edellä lainatun taulukon perusteella Suomessa on puolustustahtoa. Lopuksi Alanen ehdottaa, että täysin puolustuskielteisten ryhmän kokoa seuraamalla nähdään myös puolustustahtoa heikentävin mielipiteiden kehittyminen.

Mitä johtopäätöksiä on tehtävä Alasen artikkeleiden ja puolustusministeriön teettämän mielipidetuloksien perusteella? Huolimatta suomalaisten voimakkaasta puolustusmyönteisyydestä ei tämä käytännössä muutu toiminnaksi vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä. Tämä myös selittää, että 38 % vastaajista suhtautuu vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön myönteisesti ilman omaa osallistumistahtoa puolustusministeriön teettämässä mielipidetutkimuksessa.

Edellä olevien tilastojen perusteella on aivan aiheellista kysyä, onko sittenkin ollut kyse myrsky vesilasissa -ilmiöstä, eli pienehkön vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön vihkiytyneen joukon keskinäisestä toiminnasta. Varsin värikkäästi tätä näkemystä edustaa Laine (1994), ja luonnollisesti seuraavassa numerossa on ollut väitteet vääräksi osoittavia kirjoituksia.

Objektiivisen totuuden löytämiseksi on vaikea löytää mitään kiistattomia todisteita, koska kyseessä on muuttuva ilmiö, eli kansalaismielipide. Taas toisaalta pienehkön ryhmän toimintaan on kiinnitetty valtakunnallistakin huomiota valtakunnallisen neuvottelukunnan asetuksella, kuten on tehty vapaaehtoisen maanpuolustustyönkin kohdalla, vaikka joissain neuvottelukunnissa edustettujen ihmisten määrä on huomattavasti pienempi kuin vapaaehtoisen maanpuolustustyön neuvottelukunnassa.

Tässä palaamme jälleen alussa mainitsemaani merkitysongelmaan. Vaikka jokin toiminta voi olla määrällisesti pientä, voidaan toiminnalle antaa suuria merkityksiä. Näin ollen myrsky vesilasissa -ilmiön lopullinen todentaminen jää historian tutkijoiden tehtäväksi.

61.4. Yhteenvedoa / ns. kurssilinjan kannatus

Vuoden 2012 tilanteessa voi todeta, että ns. kurssilinja olisi helposti hoidettavissa Puolustusvoimien omana virkatyönä, ja itse en odota kovin laajoja ns. kurssilinjan toimenpiteitä nykyisiltä maanpuolustusjärjestöiltä. Lyhyesti voi todeta, että ns. kurssilinja edustaa hyvin pientä prosenttia koko Suomen (reserviläis)väestöstä ja ei ole vielä nytkään (19.5.2012) vahva enemmistö.

1425

62. Väliyhteenveto: nuorisoasuntoselvitys ja esitetyt skenaariot vaativat oman erillisraportin

1426

1427

1428

Nyt voi todeta, että uusintakatsaukset (2009 ja 2010) nuorisoasuntoselvityksestä ja skenaariot reserviläisjärjestöjen tulevaisuudesta ovat yhteensä n. 190 sivua. Aikaisemmat Kirjoitelmat I -teos (Rannila 2011) on 166 sivua kokonaisuudessaan.

1429

1430

1431

1432

Nyt täytyy todeta, että sekä nuorisoasuntoselvitys ja skenaariot voisivat vaatia seuraavia toimenpiteitä:

1433

1434

- uusintakäynnit asianmukaisessa keskuskirjastossa 1435
- nuorisoasuntoselvityksen yhteydessä ARA:n kirjasto 1436
- skenaarioiden osalta Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto 1437
- perehtyminen uudelleen eri lehtien sisältöön 1438
- perehtyminen eri keskusjärjestöjen tiedotusaineistoon 1439
- perehtyminen eri viranomaisten tiedotusaineistoon 1440
- erilaiset mietinnöt, työryhmien raportit, selvitystyöt uudelleen selvittäen. 1441

1442

Nyt voi todeta, että mahdollisesti voisi kerätä sähköisenä joitain aikaisempia aineistoja, esim. pyytämällä suoraan eri lehdiltä kyseisiä artikkeleita lehtien toimituksista. Lisäksi vuoteen 2000 ja 2001 nähden on vanhaa aineistoa digitoitu verkkoon riippuen teoksia julkaisevista yhteisöistä.

1443

1444

1445

1446

Virkkeen kirjoitushetkellä (19.5.2012 klo 21.44) totesin, että nuorisoasuntoselvitys ja skenaariot täysin uudella ja laajennetulla katsauksella voisivat olla yksi uusi teos Kirjoitelmia-sarjaan.

1447

1448

1449

62.1. Oliko ilmaan huitominen mitenkään hyödyllistä?

1450

1451

Nyt voisi todeta vuoden 2012 tilanteessa, että nuorisoasuntoselvitys tai skenaarioiden laatiminen ei ole suuresti muuttanut maailmaa. Nyt täytyy todeta, että sekä reserviläistoiminta että nuorisoasuntotoiminta eivät liikuta suuria määriä ihmisiä suhteessa moneen muuhun ilmiöön, jolloin oikeaan vaikutukseen riittää pienehkö joukko henkilöitä, jotka lukevat laatimiani raportteja.

1452

1453

1454

1455

1456

Nuorisoasuntoselvityksen osalta voisi todeta, että nuorisojärjestöjen vaikeus on ylläpitää tietty toiminnan taso edes vuosittain. Tällöin voi todeta, että pitkäaikaiset hankkeet – kuten nuorisoasuntotalon rakentaminen – ovat tosi ongelmallisia nuorisojärjestöjen hoidettaviksi. Kuten loppuraportissa totean, niin vasta nuorisojärjestön liittotasolla voi odottaa jonkinlaista pitkäjännitteisyyttä. Tosin myös nuorisojärjestöjen liittotasolla on monenlaisia epäjatkuvuusongelmia.

1457

1458

1459

1460

1461

1462

1463

Toisaalta reserviläisjärjestöistä voi todeta, että ne pystyvät pitämään yllä tietyn toiminnan tason vuodesta toiseen, ja joissain tapauksissa vaihtuvuus henkilöstössä on suhteellisen vähäistä – paras esimerkki lienee vaikeus päästä eroon jonkin paikallisjärjestön johtokunnan/hallituksen jäsenyydestä. Ongelmana ns. kurssilinjan kannalta on tietysti se, että oikeasti oikean maanpuolustuskurssin läpivieminen nykyisillä järjestelmillä vaatii suhteellisen paljon erilaista hallintoa, ja voi olla vuoden tai kahden hanke parhaimmillaan. Näin myös reserviläispuolellakin tulevat vastaan erilaiset epäjatkuvuusongelmat, vaikka henkilöstö vaihtuu harvemmalla tahdilla.

1464

1465

1466

1467

1468

1469

1470

1471

63. Vielä reserviläisasiaa: kyläkohtaiset vastuuhenkilöt?

1472

1473

Nyt voi todeta, että jotkin asiat etenevät ideasta toteutukseen. Jostain syystä Jalasjärven Reserviläiset ry:n johtokunta keksi, että jokaisessa Jalasjärven kylässä voisi olla omat vastuuhenkilöt. Tällöin yksittäisellä vastuuhenkilöllä olisi tietty määrä henkilöitä soitettavaksi (tai muuten yhteydenhoito), jolloin yhdistyksen toiminnasta tiedottaminen olisi muutakin kuin jäsenkirjeiden lähettämistä ja JP Kunnallissanomat -paikallislehden seurapalstalla ilmoittelua.

1474

1475

1476

1477

1478

1479

Projektin tehtävät olivat 4.6.2001 esitellyn suunnitelman mukaisesti seuraavat:

1480

1. Luoda Jalasjärven Reserviläiset ry:n luotetuista jäsenistä jokaiseen Jalasjärven kylään ulottuva yhteyshenkilöiden ryhmä.
2. Luoda yhteyshenkilöille toimintatapa, joka on Jalasjärven Reserviläiset ry:n johtokunnan apuväline toiminnan järjestämisessä, markkinoinnissa ja kehittämisessä.

1481

1482

1483

1484

1485

Projektin jälkeen olisi seuraavat tavoitteet saavutettuna:

1486

1. Jokaisessa Jalasjärven kylässä on toimiva ja aktiivinen yhteyshenkilöiden verkosto.
2. Yhteyshenkilöiden toimintamalli on testattu ja arvioitu.
3. Toimintamallin toiminnasta on mahdollista tehdä kirjallinen raportti esittelyä varten.
4. Toimintamallin hyvät ja huonot puolet on mahdollista esittää.

1487

1488

1489

1490

1491

Jos homma olisi toiminut, niin tietystikin mallia olisi voinut esitellä muillekin yhdistyksille.

1492

1493

Tämän lisäksi tehtiin seuraavia rajauksia:

1494

1495

Projektin aikana Jalasjärven Reserviläiset ry:n johtokunta toimii normaalisti.

1496

Jalasjärven Reserviläiset ry:n johtokunnan jäsenet eivät ole valittavia yhteyshenkilöitä.

1497

Valittavista yhteyshenkilöistä tulee Jalasjärven Reserviläiset ry:n johtokunnalle arvokas resurssi toiminnan tiedottamiseen, markkinointiin ja kehittämiseen.

1498

1499

Valittavat yhteyshenkilöt eivät ole Jalasjärven Reserviläiset ry:n johtokunnan jäseniä.

1500

1501

Muistan yhden kokouksen, jossa valikoimme jäsenlistasta henkilöitä, joita voisi tällaiseksi kylätason yhteyshenkilöksi pyytää, ja lähetimme heille asianmukaisen kirjeen. Kirjeitä lähetettiin kymmenittäin.

1502

1503

1504

1505

Mikä oli lopulta oikea lopputulos?

1506

1507

Lopputulos oli, että yksikään kirjeen saaneista henkilöistä ei ottanut yhteyttä kirjeessä mainitun ehdotuksen vuoksi. Tietysti voi kysyä, että moneenko henkilöön olisi pitänyt ottaa yhteyttä henkilökohtaisesti kirjeen lähettämisen jälkeen.

1508

1509

1510

1511

Tietysti noin käytännön kannalta tosiaan yksittäiselle vastuuhenkilölle oli tarkoitus laittaa pieni määrä henkilöitä, joihin vastuuhenkilöt olisivat olleet henkilökohtaisesti yhteydessä. Ajatus tietysti oli, että tilaisuuksien järjestämiseen olisi nopeasti saatu haravoitua jäsenistö kokonaisuudessaan.

1512

1513

1514

1515

Tämä tapaus osoittaa voimallisesti sen, että esim. Reserviläisliitto ry:n jäsenjärjestöjen jäsenyys on monelle tapa osoittaa yleinen myönteinen kannatus maanpuolustukselle ilman omaa oikeaa osallistumista. Tämä tuli oikeasti osoitetuksi tällä yhteyshenkilöiden haravoinnin yrityksellä.

1516

1517

1518

64. Lausunto puolustusministeriön komiteamietinnöstä 2006:1

Tässä vaiheessa voi todeta, että vuosien 2000-2006 väliltä en lisännyt tähän teokseen merkittäviä lausuntoja/luentoja/listoja. Tämä on täysin ymmärrettävää, koska vuosina 2000-2004 välillä keskityin suurelta osin opiskeluihin Tampereen yliopistossa, ja opiskelujen aineistojen mielenkiintoiset osat selvittäen on oman käsittelyn arvoista jossain toisessa yhteydessä.

64.1. Yleistä komiteamietinnöstä

Puolustusministeriön sivuilta löytyi (20.5.2012) vielä kyseisen komiteamietinnön esittelysivusto, jolla oli tiedotettu seuraavaa:

Vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta ehdotetun lain säätäminen edellyttää lakiteknisiiä muutoksia kaikkiaan kymmeneen muuhun lakiin. Seuraavaksi mietintö lähetetään laajalle lausuntokierrokselle. Tavoitteena on, että hallituksen esitys annettaisiin eduskunnalle juhannukseen mennessä. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2007 aikana.

Olin yhteydessä Reserviläisliitto ry:n ja silloisen MPK ry:n suuntaan, ja laitoin omat ajatukset komiteamietinnöstä kahdelle henkilölle – tietysti toiveena olisi oman lausunnon käsittely kyseisten yhteisöjen sisällä. Tosiasiallisesti tämäkin lausunto on oletettavasti aiheuttanut vähän toimenpiteitä.

64.2. Itse lausunto (tiedoston päivämäärä 27.2.2006)

MONIMUTKAINEN ORGANISAATIORAKENNE?

Komiteamietintö sisältää ehdotuksen valtioneuvoston asetuksesta vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunnasta, ja tässä lausunnossa kiinnitän huomiota seuraaviin kohtiin:

7 § Alueellisten neuvottelukuntien kokoonpano

Alueellisten neuvottelukuntien jäsenet edustavat puolustusvoimia, lääninhallituksia ja kunnallishallintoa, poliisi- ja pelastustointia, sekä keskeisiä maanpuolustusjärjestöjä ja muita vapaaehtoisjärjestöjä.

Komiteamietintö sisältää ehdotuksen valtioneuvoston asetuksesta

Maanpuolustuskoulutusyhdistykseksi, ja tässä lausunnossa kiinnitän huomiota seuraaviin kohtiin:

2 § Toimielimet

Alueellisen koulutusyhteistyön koordinoimiseksi piiripäällikkö nimeää johtoryhmän, jonka jäseniksi kutsutaan yhdistyksen jäsenjärjestöjen ja keskeisten yhteistyökumppanien edustajia.

Kun kahden eri asetuksen pykälät (7 § ja 2 §) asettaa vierekkäin, niin voi todeta, että aluetasolla on mahdollisesti tarvetta alueellisen neuvottelukunnan ja johtoryhmän jäsenten nimeämiseen. Tästä voimme esittää seuraavat kysymykset:

- onko alueellinen neuvottelukunta tarpeellinen?
- riittäisikö pelkkä johtoryhmä aluetasolla?

- mitä alueellisen neuvottelukunnan ja johtoryhmän yhtäaikainen työskentely tarkoittaisi? 1565
- mitä asioita alueellinen neuvottelukunta käsittelee ja mitä asioita johtoryhmä käsittelee? 1566

Komiteamietintö sisältää ehdotuksen valtioneuvoston asetuksesta 1567

Maanpuolustuskoulutusyhdistykseksi, ja tässä lausunnossa kiinnitän huomiota seuraaviin kohtiin: 1569

2 § Toimielimet 1570

Piiripäällikkö voi paikallistason toimintaa toteuttamaan muodostaa paikallisosastoja. 1571

Paikallisosastoa johtaa paikallisosaston päällikkö, joka voi tarvittaessa nimetä avukseen johtoryhmän. 1572

3 § Koulutus- ja tukiyksiköt 1573

Koulutuksen toteuttamista varten maanpuolustus- ja puolustushaarapiireihin voidaan 1574

muodostaa alueellisten tarpeiden mukaan organisoitavia koulutus- ja tukiyksiköitä. Yksiköt 1575

voivat tarpeen mukaan jakaantua alueellisiin osastoihin. 1576

Kun ehdotetun asetuksen pykälä (2 § ja 3 §) miettii tarkemmin, niin tällöin voidaan esittää 1577

seuraavat kysymykset: 1578

- riittäisivätkö pelkät paikallisosastot? 1579

- ovatko koulutus- ja tukiyksiköt tarpeellisia? 1580

- mikä tarkasti ottaen on koulutus- ja tukiyksikön tehtävä? 1581

- mikä tarkasti ottaen on paikallisosaston tehtävä? 1582

- jakaantuvatko koulutus- ja tukiyksiköt vielä paikallisesti päällekkäin paikallisosastojen 1583

- rinnalle? 1584

Yleisesti ottaen paikallisosastojen sekä koulutus- ja tukiyksiköiden tehtävä paikallistasolla voi 1585

aiheuttaa turhaa päällekkäisyyttä, jos niiden tehtäviä ei määritellä tarkemmin. 1586

Komiteamietintö sisältää ehdotuksen valtioneuvoston asetuksesta vapaaehtoisen maanpuolustuksen 1587

neuvottelukunnasta, ja tässä lausunnossa kiinnitän huomiota seuraaviin kohtiin: 1588

7 § Alueellisten neuvottelukuntien kokoonpano 1589

Alueellisilla neuvottelukunnilla voi olla sivutoimisia sihteereitä. 1590

Valtakunnallisen neuvottelukunnan pääsihteerin on todettu olevan palvelussuhteessa 1591

puolustusministeriöön, mutta alueellisten neuvottelukuntien sivutoimisien sihteerien 1592

palvelussuhteesta ei ole mainintaa. Ovatko nämä (ehdotetun MPKY:n) nykyisen MPK ry:n 1593

piiripäälliköt vai kustantavatko näiden toiminnan MPK ry:n piiripäälliköt jäsenjärjestöt, esim. 1594

piirien toiminnanjohtajien muodossa? 1595

Yhteenvedona voi todeta, että mietinnön perusteella ehdotetun Maanpuolustusyhdistyksen ja 1596

vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunnasta organisaatorakenteesta tulisi monimutkainen, 1597

mikä aiheuttaisi myöhemmin tarvetta muuttaa lainsäädäntöä yksinkertaistavampaan suuntaan. 1598

Aiheellisesti olisi syytä muuttaa ehdotusta jo ennen eduskunnan käsittelyä yksinkertaisemmaksi. 1599

SITOUMUKSEN SISÄLTÖ 1600

Komiteamietintö sisältää ehdotuksen laista vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta, ja tässä 1601

lausunnossa kiinnitän huomiota seuraaviin kohtiin: 1602

22 § Maakuntajoukot ja toimintakeskukset 1603

Puolustusvoimissa annettava sotilaallinen koulutus voidaan järjestää tapahtuvaksi 1604

puolustusvoimiin kuuluvissa maakuntajoukoissa sen mukaan kuin pääesikunta tarkemmin 1605

määrää. 1606

23 § Osallistuminen puolustusvoimien virka-aputehtäviin 1607

1608

Puolustusvoimat voi käyttää sitoumuksen antaneita henkilöitä puolustusvoimista annetun lain (402/1974) 2 §:ssä tarkoitettuihin pelastustehtäviin samoin kuin annettaessa virka-apua poliisille puolustusvoimien virka-avusta poliisille annetun lain (781/1980) mukaan.

28 § Sitoutuminen vapaaehtoiseen koulutukseen ja tehtäviin

Suomen kansalainen voi antaa puolustusvoimille kirjallisen sitoumuksen siitä, että hän osallistuu puolustusvoimien vapaaehtoiisiin harjoituksiin ja sen

Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä tilaamaan koulutukseen ja tämän lain 23 §:ssä

tarkoitettuihin tehtäviin määräjän, vähintään kaksi ja enintään kuusi vuotta kerrallaan.

Tarkasti lukemalla voi todeta, että sitoumus voi siis tarkoittaa muutakin kuin maakuntajoukkoihin sitoutumista. Tämä on sinänsä hyvä asia, koska antaa mahdollisuuden maakuntajoukkojen ulkopuoliseen koulutukseen ja ukopuolisiin harjoituksiin, vaikka tästä ei ainakaan julkisuudessa ole ollut tietoja. Mitä muuta jatkossa voi olla maakuntajoukkojen lisäksi? Tätä ei ainakaan lakiehdotusten joukosta löydä, mutta suunnitelmia täytynee liittotasolla seurata.

KANNUSTUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Komiteamietintö sisältää ehdotuksen laista vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta, ja tässä lausunnossa kiinnitän huomiota seuraaviin kohtiin:

39 § Kannustusjärjestelmä

Vapaaehtoisen henkilöstön kannustusjärjestelmästä voidaan säätää puolustusministeriön asetuksella tai määrätä asian laadun mukaan pääesikunnan päätöksellä tai muulla yleismääräyksellä.

Ylennys ja kunniamerkki eivät voi olla ainoat kannustusjärjestelmät. Onko muita kannustusjärjestelmiä? Tässä vaiheessa olisi hyvä pohtia muitakin kannustusjärjestelmiä, koska oletettavasti kaikkia reserviläisiä ei voi ylentää määräänsä enempää, ja kunniamerkeilläkin on omat rajoituksensa. Onko tässä vaiheessa hyviä ehdotuksia?

OMISTUSOIKEUKSIEN SIIRTO?

Komiteamietintö sisältää ehdotuksen valtioneuvoston asetuksesta

Maanpuolustuskoulutusyhdistykseksi, ja tässä lausunnossa kiinnitän huomiota seuraaviin kohtiin:

4 § Toimintakeskukset

Koulutuksen järjestämistä varten perustetaan tarpeen mukaan valtakunnallisia, alueellisia ja paikallisia toimintakeskuksia. Keskukset voivat muodostua yhdistyksen, sen jäsenjärjestöjen ja yhteistyökumppaneiden toimipaikoista, erilaisista koulutus- ja kurssikeskuksista, harjoitusalueista ja ampumaradoista. Keskukset jatkavat toimintaansa poikkeusoloissa.

Tässä kohtaa tulee pohdittavaksi omistusoikeuden siirto, kun jokin poikkeusolo tulee käytännön todellisuudessa vastaan. Onko jokin laki tai asetus, jolloin toimintakeskukset siirtyvät yksiselitteisesti Puolustusvoimien tai muun viranomaisen omaisuudeksi poikkeusolon ajaksi? Miten omistusoikeuden palautus ja toimintakeskukselle aiheutuneet mahdolliset vahingot hoidetaan poikkeusolon jälkeen?

PUUTTUVIA ASETUSEHDOTUKSIA

Komiteamietintö sisältää ehdotuksen laista vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta, ja tässä lausunnossa kiinnitän huomiota seuraaviin kohtiin:

11 § Toiminnan rahoitus

Valtionavun myöntämisestä, maksamisesta ja lopullisen määrän vahvistamisesta sekä käyttöä koskevista määräyksistä ja käytön valvonnasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

29 § Sitoumuksen hyväksyminen

Sitoumuksen sisällöstä ja sen tekemisestä säädetään tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

35 § Henkilöstön taloudelliset etuudet

Hänelle voidaan myös maksaa päivärahaa tai varusrahaa siten kuin puolustusministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.

36 § Henkilöstön sosiaaliset etuudet

Oikeusavusta säädetään puolustusministeriön asetuksella.

39 § Kannustusjärjestelmä

Vapaaehtoisen henkilöstön kannustusjärjestelmästä voidaan säätää puolustusministeriön asetuksella tai määrätä asian laadun mukaan pääesikunnan päätöksellä tai muulla yleismääräyksellä.

42 § Asetuksenantovaltuus

Puolustusministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä puolustusvoimien vapaaehtoisten harjoitusten ja sitoumuksen antamisen käytännön järjestämisestä sekä vapaaehtoisten taloudellisten ja sosiaalisten etujen yksityiskohdista.

Yhteenvedona näistä kohdista voi todeta, että komiteamietinnöstä näiden asetusten ehdotuksia ei löydy. Olisi hyvä, että mahdollisimman moni asetus voitaisiin tuoda jo hallituksen esityksessä esille, jolloin perustettava MPKY voisi aloittaa mahdollisimman selkeällä säädöspohjalla.

REKISTERIT

Komiteamietinnössä mainitaan seuraavat kohdat:

- johtoryhmä
- alueellinen neuvottelukunta
- paikallisosastot
- tuki- ja koulutusosastot
- toimintakeskukset
- kouluttajat
- annettu koulutus
- toimintakeskukset

Piirejä ja paikallisosastoja ei esityksen mukaan rekisteröidä, mikä varmaan tarkoittaa, ettei niitä rekisteröidä rekisteröityinä yhdistyksinä. Käytännössä voi todeta, että perustettavan MPKY:n toimintaa liittyy useampi rekisteri, joita on ylläpidettävä jossain muodossa. Oletettavaa on, että tietotekniikkaan liittyen moni näistä rekistereistä on sähköisessä muodossa. Tämän vuoksi erilaisiin rekistereihin liittyy seuraavia kysymyksiä:

- kuka ylläpitää rekistereitä?
- mikä on rekistereiden sisältö ja määrätäänkö niistä asetuksilla?
- mikä on rekisterien yhteys Puolustusvoimien rekistereihin?
- mikä on rekisterien yhteistoiminta Puolustusvoimien rekistereihin nähden
- onko joihinkin kohtiin pyydettyä tietosuojavaltuutetun lausunto?

YHTENEVETO

Komiteamietintö on varsin mielenkiintoinen, ja komitea on tehnyt varsin ansiokkaan esityksen. Kun komiteamietinnön lukee läpi tarkasti, niin komiteamietintö herättää kuitenkin useita kysymyksiä.

Tämän vuoksi olisi hyvä, että hallituksen esitys eduskunnalle vastaisi mahdollisimman moneen esitetyistä kysymyksistä, jotta lakeja ja asetuksia ei tarvitsisi muuttaa ja täydentää jatkuvasti.

64.3. Jätkikäteén uutta pohdintaa

Perusongelmaksi tietysti tulee, että vuoden 2012 tilanteessa itselläkin ikä (20.5.2012 tilanteessa 37 vuotta) alkaa tulla vastaan, ja voi kysyä eri ikäryhmille järjestettävän koulutuksen tarpeellisuutta ja mielekkyyttä. Mitä voi kouluttaa 37-vuotiaalle reserviläiselle, jonka saama koulutus ei ole enää uusien asejärjestelmien mukaista? Esimerkiksi voi mainita, että taktiset merkit ovat vaihtuneet vuosien 1993-1994 varusmiespalveluksen jälkeen, ja yksissä kertausharjoituksissa takkusimme uusien ja vanhojen taktisten merkkien ylimenovaiheessa.

Tietysti maakuntajoukot ajatuksena voivat olla hyvä. Tosiasiallisesti voi kuitenkin olla niin, että maakuntajoukkoihin päätyvä henkilöstö on reserviläisiä laidasta laitaan, jolloin pitää järjestää suhteellisen yksinkertaista koulutusta, eli käytännössä jonkinlainen jalkaväkijoukko on ainut mahdollisuus. Kohteen puolustus on tietysti hyvä esimerkki, koska tähän voi laittaa peruskoulutetun maakuntajoukkojen yksikön, joka koostuu vähän vanhemmistakin reserviläisistä.

Sitoumus on melkoisen vaikeaa nyky-yhteiskunnassa, koska monet perusasiat ovat muuttuneet hyvin erilaisiksi esim. 1950-luvun jälkeen. Hyvä esimerkki lienee, että eri henkilöiden työtehtävät vaativat laajaa matkustelua, jolloin sitoutuminen edes muutamaksi viikonlopuksi vuodessa voi olla liian kova vaatimus. Ja muutenkin voi todeta sitoutumisen olevan perusongelma monessa asiassa.

Ja tosiasiallisesti muutama viikonloppu vuodessa ei ehkä ole riittävä koulutusannos, jotta voisi puhua hyvin koulutetusta yksiköstä. Koulutusta pitäisi varmaankin olla muutama viikko vuodessa, mikä taas herättää työnantajien suunnassa ongelmia. Jo perinteiset kertausharjoitukset ovat tietysti rasite työnantajille, joten muutama viikko vuodessa sotilaskoulutusta joillekin henkilöille voi olla täysin mahdoton ajatus nyky-Suomessa. Eli on pakko pysyä viikonlopuissa (parhaimmillaan pe-illasta sunnuntai-iltapäivään). Lisäksi täytyy muistaa, että moni maakuntajoukkoihin sitoutuva henkilö voi olla innokas toimija jo(i)ssain maanpuolustusjärjestö(i)ssä. Eli käytännössä joidenkin henkilöiden vapaa-aika on jo valmiiksi sidottu melko laajasti maanpuolustustoimintaan.

Itse olen kuvioinut tilanteen vaativuuden seuraavasti:

Perinteinen maanpuolustustyö, eli esim. kunniavartiot ja veteraaniihteistyö, pitää hoitaa kunnialla siihen saakka kun viimeinenkin veteraani on poissa.

Perinteisen maanpuolustustyön tekijät täytyy pitää tyytyväisinä, jotta he hoitavat kunnialla tehtävänsä siihen saakka kun viimeinenkin veteraani on poissa.

Puolustusvoimilla on oikeasti rajalliset mahdollisuudet järjestää laajamittaista vapaaehtoista maanpuolustustoimintaa.

Jotain sotilaallista vapaaehtoista toimintaa on pakko tarjota, jotta ei tule syytöksiä vapaaehtoisten reserviläisten syrjinnästä.

Käytännössä ns. kurssilinja on vaikea toteuttaa, ja käytännössä Puolustusvoimien on pakko tarjota pienimmän vaivan vapaaehtoista toimintaa: Tämä tarkoittaa kevyesti koulutettuja jalkaväen yksiköitä, joissa on mukana vähän vanhempiakin reserviläisiä, ja tällä toiminnalla yritetään pitää tietty joukko reserviläisistä edes jonkin verran tyytyväisinä.

Omasta mielestäni Puolustusvoimat voisi omana virkatyönä hoitaa 18-35 -vuotiaiden vapaaehtoisen

maanpuolustuksen. Ongelmaksi tulisivat ne innokkaat reserviläiset, jotka eivät kuuluisi tähän kohderyhmään. Ongelma voisi olla yli 35-vuotiaiden tyytyväisenä pitäminen Puolustusvoimien oman vapaaehtoisen maanpuolustuksen kauden jälkeenkin. Helppoja ratkaisuja ei ole.

64.4. Onko edellä olevalle mitään perusteluita?

Hyvä esimerkki tilanteen vaikeudesta on Reserviläinen-lehden numeron 3/12 artikkelit: Nyberg (2012), Seppälä (2012a ja 2021b). Lyhyesti voi todeta seuraavat:

- Suomen puolustamiseen on kehitetty uusi taistelutapa
- uusi taistelutapa koulutetaan uusille varusmiehille
- sodan ajan vahvuus voidaan laskea n. 250 000 reserviläiseen
- Pohjois-Karjalassa Puolustusvoimat lopettaa koulutusta antavan yksikön.

Itse olen kuvioinut, että homma voisi toimia seuraavalla tavalla:

- varusmiespalvelus normaalisti varusmiespalveluksen suorittamaan kykeneville
- Puolustusvoimat itse valikoivat varusmiespalveluksen yhteydessä henkilöitä, jotka ovat halukkaita ja henkilöiltään sopivia ylläpitämään taitojaan vapaaehtoisesti myös kertausharjoitusten välillä
- kertausharjoitukset normaalisti aikataulutuksien mukaisesti
- kertausharjoitusten välillä Puolustusvoimat järjestävät soveltuvaa koulutusta valikoiduille vapaaehtoisille.
- vapaaehtoinen koulutus auttaa ylläpitämään tiettyyn aselajiin soveltuvia taitoja.

Käytännössä homma voisi mennä näin:

- varusmiespalvelus n. 18-20 -vuotiaille
- vapaaehtoisten kouluttautumista esim. vuosittain
- kertausharjoitukset normaalisti 1. kerran, esim. viisi vuotta varusmiespalveluksesta
- vapaaehtoisten kouluttautumista esim. vuosittain
- kertausharjoitukset normaalisti 2. kerran, esim. 10 vuotta varusmiespalveluksesta
- vapaaehtoisten kouluttautumista esim. vuosittain
- mahdollisesti vielä viimeiset kertausharjoitukset, eli 3. kerran kertausharjoitukset
- vapaaehtoisten kouluttautumista esim. vuosittain n. 35 ikävuoteen saakka.

Sitten 35. ikävuoden jälkeen Puolustusvoimat sanovat kiitoksen vapaaehtoisten kouluttautumisesta, ja Puolustusvoimien vetämät vapaaehtoiset harjoitukset päättyvät siihen. Nyt tietysti voi herätä katkeruutta seuraavista syistä:

- joku innokas ei tulekaan oikeasti valituksi tuohon n. 20-35 -vuotiaiden joukkoon
- joillekin riittää pelkästään Puolustusvoimien vetämät vapaaehtoiset harjoitukset, ei perinteinen reserviläistoiminta
- edelleen voi herättää katkeruutta se, että 35. ikävuoden jälkeen olekaan enää laajamittaista Puolustusvoimien vetämää sotilaallista koulutusta.

Jokin järjestelmä pitää luoda, että yli 35-vuotiaille tarjotaan jotain vapaaehtoista sotilaallista koulutusta. Mielestäni reserviläisten pitää alistua siihen, että 35. ikävuoden jälkeen annettava koulutus on vain kevyttä jalkaväkijoukon koulutusta muutaman valikoidun lisätehtävän kanssa. Puolustusvoimien tehtävä ei kuitenkaan ole tarjota viihdettä yli 35-vuotiaille, ja yli 35-vuotiaiden koulutuksessa pitää olla jokin selvä maanpuolustuksellinen yleistavoite.

64.5. Kokemus oman työ arvostuksesta?

	1811
	1812
Tähän kohtaan voi ottaa lainaukset Reserviupseeriliitto ry:n ja Reserviläisliitto ry:n kannanotosta	1813
	1814
Reserviläiset huolissaan vapaaehtoisen maanpuolustuksen alasajosta (28.9.2008)	1815
	1816
Puolustusministeriön budjettiesityksessä pienennetään vapaaehtoiselle maanpuolustukselle suunnattuja varoja. Toiminnan saaman taloudellisen tuen pienentäminen sekä ylituotto ohjeistus ovat voimakkaassa ristiriidassa toiminnalle asetettujen tavoitteiden kanssa.	1817
	1818
Vapaaehtoisella toiminnalla on merkittävä rooli maanpuolustuskoulutuksessa ja	1819
maanpuolustushengen ylläpitämisessä.	1820
	1821
	1822
Aktiivireserviläinen haluaa varmaan kokea, että hänen tekemää vapaaehtoista maanpuolustustyötä arvostetaan. Toisaalta yli 50-vuotiaiden rynnäkkökivääriammunnat eivät enää vastaa sotilaallista etua, koska 50-vuotiailla ei välttämättä ole enää sotilaallista sijoitusta.	1823
	1824
	1825
	1826
Itse olen tullut siihen tulokseen, että erilaisia siviilipuolen maanpuolustustehtäviä pitäisi järjestää tehokkaammin yli 35-vuotiaille reserviläisille, jotka vähitellen putoavat pois sotilastehtävistä, ja mitään sotilaallista ei voi tarjota pidemmällä aikavälillä.	1827
	1828
	1829
	1830
Oma kokemus/arvio on, että erilaisia siviilipuolen maanpuolustustehtäviä voisi kehittää nykyistä tehokkaammin, jolloin ns. yli-ikäiset reserviläiset voisivat erikoistua näihin tehtäviin. Mieleen tulee tällä hetkellä erilaiset väestönsuojelun varautumiset. Moniko ns. yli-ikäinen reserviläinen olisi innokas ottamaan vastaan esim. väestönsuojelun varautumisen erikoistehtäviä?	1831
	1832
	1833
	1834
	1835
Tämä tietysti vaatisi täysin uutta ajattelua, mutta toisaalta turvallisuusympäristö ja koko yhteiskunta on muuttunut. Yksi esimerkki lienee tietoverkkojen toimintavarmuuden ylläpito, mikä on aivan uusi turvallisuusympäristön uhka ja mahdollisuus.	1836
	1837
	1838
	1839
Toisekseen monissa siviilipuolen varautumistehtävissä voisi tarkemmin ottaa huomioon ns. yli-ikäisen reserviläisen siviiliosaamista.	1840
	1841
	1842
Tällaisella omaa (työ)kokemusta arvostavalla ja omaa maanpuolustustyötä arvostavalla siirtymällä sotilastehtävistä siviilitehtäviin voisivat ns. aktiivireserviläiset kokea olevansa arvostettuja maanpuolustajia kaikissa olosuhteissa.	1843
	1844
	1845
	1846
Aihe olisi selvittämisen arvoinen, ja varmaankin valtakunnan tasolla pitäisi jälleen kerran perustaa yksi uusi työryhmä kehittämään ja tekemään perusteltuja esityksiä.	1847
	1848

1849

65. INTERCHARTIX – idea yhteensopivuudesta?

1850

1851

65.1. Mitä ihmettä?

1852

1853

Nyt voi todeta, että vuodesta 2006 alkaen ajatus yhteensopivuudesta on vainonnut omia ajatuksia. Vuoden 2006 jälkeen olen melko lailla jokaisena vuonna palannut aiheeseen jossain muodossa. Olen mm. kokeillut ohjelmoida pienimuotoisesti jotain (Linux, Apache, MySQL, PHP, JavaScript → omien kotisivujen ylläpitopalvelimella), ja olen vääntänyt erilaisia tietokantojen malleja aiheeseen liittyen.

1854

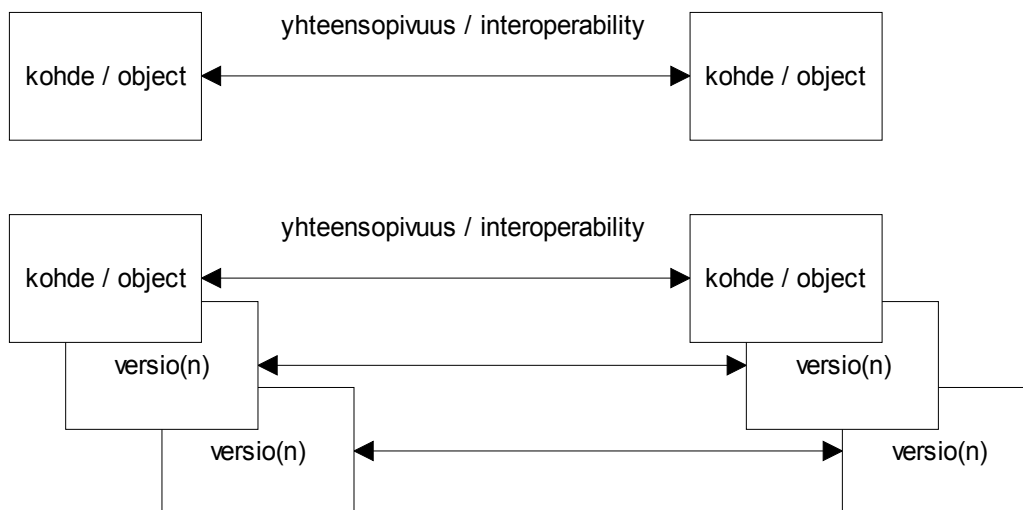
1855

1856

1857

1858

1859

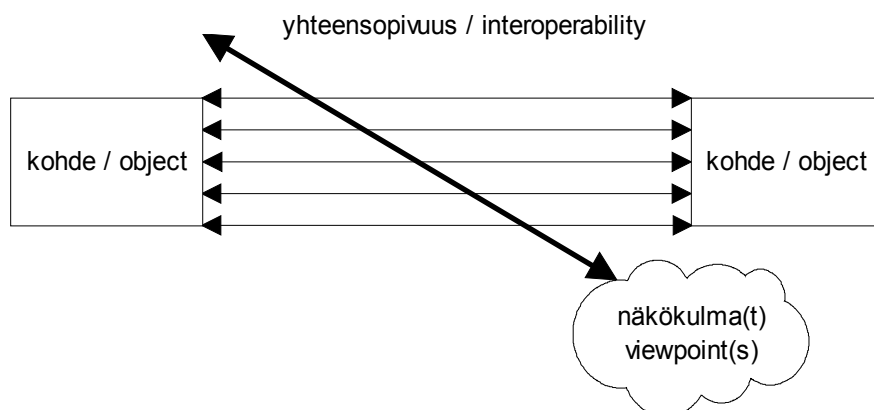
1860

1861

Seuraava kuva on ollut esillä jo aikaisemminkin.

1862

1863

1864

1865

Tosiasiallisesti tietotekniikassa on hyvin paljon erilaisia yhteensopivuuden sovittamisen ongelmia, tunnetuimpana esimerkkinä lienevät erilaiset tiedostomuodot.

1866

1867

1868

65.2. Suunnitelman tiivistelmää

Tässä on yhden suunnitelman versiota, jota on paranneltu ja järjestetty tätä lukua varten.

Yhtenä osana aikaisempaa arviointia oli erilaisten teknisten järjestelmien yhteensopivuuksien (interoperability) arviointi. Käytännössä oli melko vaikeaa laatia käsin sopivaa taulukkoa, jolloin syntyi idea älykkästä yhteensopivuustaulukosta (intelligent interoperability chart), jonka taustalla on yhteensopivuustietokanta (interoperability database). Ongelma taas oli, että ei ollut käytettävissä helppokäyttöistä ja yleistä järjestelmää yhteensopivuuksien kuvaamiseen. Käytin useamman päivän tällaisen ratkaisun etsimiseen yleisen tietoverkon avustuksella.

Näin ollen totesin tarpeen, mutta en löytänyt siihen ratkaisua, josta tämä suunnitelma sai alkunsa.

Kaikilla teknisillä aloilla käsitellään yhteensopivuuksia. Tämän vuoksi on hyvin monenlaisia tapoja esittää yhteensopivuudet kullakin alalla. Yksi tapa esittää yhteensopivuudet tietokannassa tai taulukossa, ja näistä löytyy esimerkkejä ja yleisellä www-haulla löytyy erilaisia staattisia ratkaisuja. Tällaisia yhteensopivuustaulukoita ja yhteensopivuustietokantoja on siis useammassa paikassa.

Yhteensopivuuden käsittely ei ole siis mitään uutta. Markkinointimielessä voi todeta tarkemmin, että erilaisia yhteensopivuusorganisaatioita on satoja, ja ne keskittyvät vain ja ainoastaan jäsenorganisaatioidensa tuotteiden, palveluiden tai näiden yhdistelmien yhteensopivuuden kehittämiseen. Tältä pohjalta INTERCHARTIX-järjestelmää voi tarkastella laajemmin.

INTERCHARTIX-järjestelmän ideana on keskittyä pelkästään yleisen yhteensopivuustietokannan rakentamiseen esittämään älykkäitä yhteensopivuustaulukoita. Verrattuna aikaisempaan voi todeta, että jokaisella alalla on tehty täysin irrallisia ratkaisuja, vaikka mahdollista olisi periaatteessa käyttää jotain yleistä ja hyvin joustavaa yhteensopivuustietokantaa, joka vain sovitettaisiin kyseiseen tarpeisiin. Näin ollen voidaan sanoa, että INTERCHARTIX-järjestelmä on ns. horisontaalinen ratkaisu, kun kunkin toimialan oma yhteensopivuustaulukko tai yhteensopivuustietokanta on ns. vertikaalinen ratkaisu.

Jos ajatellaan, että jokaisella teknisellä toimialalla on oma erikoisratkaisu (Special) yhteensopivuuksien esittämiseen, niin tästä seuraa saman työn toistamista useammassa yhteydessä, eli erilaisia yhteensopivuustaulukoita ja yhteensopivuustietokantoja on tehty useammassa eri yhteydessä.

Mitä hyötyä on yleisen yhteensopivuustietokannan ja älykkään tietojärjestelmän rakentamisesta? Oletettavaa on, että kuvaamani tarve yhteensopivuustietokannalle on jatkuva, mutta kaikilla organisaatioilla ei ole resursseja rakentaa yhteensopivuustietokantaa alusta asti. Kun otetaan lisäksi huomioon, että tietojärjestelmien kehittäminen on hidasta ja kallista, niin silloin tavallinen yhteensopivuusorganisaatio tyytyy vaatimattomiinkin ratkaisuihin ilman oman älykkään yhteensopivuustietokannan rakentamista, eli yhteensopivuuksien esittäminen on yksinkertaisia yhteensopivuustaulukoita ilman älykkyyttä.

Perusajatus on, että useilla teknisillä toimialoilla toimivat asiakkaat antavat jatkuvasti palautetta, jolloin INTERCHARTIX-järjestelmä voi kehittyä hyvinkin hienostuneeksi ratkaisuksi teknisten järjestelmien yhteensopivuuksien esittämiseen. Eli voimme puhua älykkäistä yhteensopivuustaulukoista (intelligent interoperability charts), eli INTERCHARTIX-järjestelmästä.

Horisontaalisen ratkaisun kehittäminen teknisillä aloilla ei ole mikään uusi ajatus, ja mitä

erilaisimpia horisontaalisia ratkaisuja on paljon. Oikeastaan kysymys on siitä, kuka keksii ja kehittää horisontaalin ratkaisun ensimmäisenä, kun erilaisten vertikaalisten ratkaisujen irrallisesta yhteensovittamisesta tulee loputon tehtävä.

Seuraavia hyötyjä on käytettäessä INTERCHARTIX-järjestelmää:

- ei tarvitse itse rakentaa yhteensopivuustietokantaa
- voi siirtyä nopeasti tärkeimpään työhön, eli yhteensopivuuksien kuvaamiseen
- oma työ tehostuu yhteensopivuuksien älykkäällä esittämistavalla

Hyöty tulee seuraavasti:

- INTERCHARTIX on mahdollisuus pitää yksittäistä yhteensopivuustietokantaa
- INTERCHARTIX-järjestelmän voi asentaa omalle palvelimelleen.

Oikea tekninen asiantuntija joutuu pitämään yllä hyvinkin monimutkaista yhteensopivuuden taulukkoa ja kuvausta, jolloin saman informaation esittäminen vuorovaikutteisella tekniikalla voi auttaa paremmin ymmärtämään erilaiset yhteensopivuudet.

65.3. Ymmärsikö edellä olevasta yhtään mitään?

Aikaisemmin on pohdittu prosessijohtamista ja sen sovellutuksena laatujohtamista. Tosin aikaisemmin olen todennut, että oikeasti ei ole mitään rajaa käytettävälle näkökulmille, jolloin näkökulmien hallintaan olisi mahdollista kehittää jokin järjestelmä. Vastaavasti yhteensopivuuden osalta ei ole mitään näkökulmien määrän rajaa.

Itse olen tosiaan pohtinut, että olisiko mahdollista kehittää joku tietokoneavusteinen järjestelmä, joka ylläpitäisi erilaisia näkökulmia hallitusti. Tällöin voisi esim. yhteensopivuuden suhteen ja monen muunkin aiheen suhteen koota eri näkökulmien aiheuttamat pohdinnat yhteen jollain tavalla.

65.4. Rebernik & Mulej (2000) – tarkka läpikäynti

Tässä kohtaa voi todeta, että Rebernik & Mulej (2000) ovat pohtineet kokonaisvaltaisuutta, ja olenkin tehnyt kyseisestä artikkelista suhteellisen kattavan tiivistelmän.

Tiivistelmän tiivistelmä / Motivointia

Kokonaisvaltaisuus (holism) on tuttu termi, mutta sille pitäisi saada kunnollinen määritelmä käytäntöä ja teoriaa varten. Ongelman ytimessä on ihmisten erikoistumisen väistämättömyys, jonka seurauksena on vaikeus tehdä yhteistyötä.

Johdanto

Kaikkien näkökulmien järjestelmä (total system of viewpoints) pystyisi hallitsemaan kaikki ominaisuudet ja ominaisuuksien riippuvuudet toisistaan. Vastakohta on yhden näkökulman systeemi, jota voi kuvata yksipuolisena yksisilmäisyytenä. Täydellistä kaikkien näkökulmien systeemiä ei voi saavuttaa, joten on pyrittävä riittävään kokonaisvaltaisuuteen (requisite holism).

Mulej ja Kajzer (1998) esittivät riittävän kokonaisvaltaisuuden lain (law of requisite holism). Näin

muodostuu näkökulman systeemi, jolla yksittäinen toimija havainnoi maailmaa. Tällöin voisi puhua ”dialektisesta systeemistä”, jolloin vain ja ainoastaan tarpeelliset näkökulmat on huomioitu, ja vastuu kokonaisvaltaisuudesta jää toimijan hallittavaksi.

Tässä artikkelissa käydään esimerkinomaisesti läpi liiketoimintajärjestelmän yrittäjämäinen johtaminen (entrepreneurial management of business systems), joka vaatii jatkuvaa liiketoimintamahdollisuuksien etsimistä ja hyödyntämistä. Tämän seurannaisena liiketoimintajärjestelmän on hallittava riittävä avoimuus ja seurannaisena riittävä kokonaisvaltaisuus.

Riittävän kokonaisvaltaisuuden laki

Ashby esitti riittävän varieteetin lain. Lyhyesti sanoen toimijalla on kyky ylläpitää tietty toiminnan taso, jolloin tulevat häiriöt pysyvät hallinnassa ja tavoitetilat pysyvät hallinnassa. Ashbyn riittävän varieteetin perustella voimme esittää seuraavia esimerkkejä koskien riittävän kokonaisvaltaisuuden lakia.

- Jos häiriöitä on liian vähän, niin kokonaisvaltaisuutta ei voi olla.
- Jos häiriöitä on liikaa, niin toimijan aika, kyvyt ja resurssit eivät riitä vasteiden valintaan / hallintaan.
- Jos riittävä kokonaisvaltaisuutta ei korosteta liikaa, niin jolloin saadaan yksinkertaisia lopputuloksia.

Toinen tapa ajatella asiaa on pohtia tasapainotilaa (equilibrium), jolloin toimija havainnot ja/tai toiminnot ovat kahden ääripään välillä. Jos toimija saavuttaa tasapainotilan onnistuneesti, tehokkaasti ja vaikuttavasti, voi lopputulosta kutsua riittäväksi kokonaisvaltaisuudeksi.

Todellisessa ja monimutkaisessa maailmassa on monia esteitä riittävä kokonaisvaltaisuuden saavuttamiselle.

- Jos toimijat pitäytyvät omissa erikoistuneissa/yksittäisessä näkökulmissa, niin toimijat suorittavat tehtävänsä äärimmäisen yksinkertaistettuna
- Jos toimijat yrittävät saavuttaa täydellisen kokonaisvaltaisuuden, niin toimijat eivät saa suoritettu tehtävänsä ollenkaan.
- Useimmissa tapauksissa toimijan pitää järjestää näkökulmien järjestelmä, jolloin toimijat valitsevat vain ja ainoastaan tarpeelliset näkökulmat (dialektinen systeemi).
- Kuinka monta ja millaista näkökulmaa? Tämä perustuu toimijan päätökseen, joka on väistämättä tehtävä.

Tarpeellisten näkökulmien määrästä ja laadusta voidaan tehdä erilaisia näkökulmia, ja näkökulmia voivat vaihtaa jopa samat henkilöt.

Checkland jakoi tieteet koviin ja pehmeisiin. Vähitellen tapahtuneena voi todeta, että tieteet ovat kehittyneet erikoistuneisiin ja erilaisiin toisistaan riippumattomiksi vähän yhteistyötä tekeviksi järjestelmiksi.

Järjestelmällinen luokittelu (dialektiikan sanastolla) koostuu ominaisuuksien kolmesta alajärjestelmästä:

- 1) Yleinen osa on yhteinen kaikille ominaisuuksille, jotka muodostavat käsiteltävänä

- olevan kokonaisuuden yhdentäen kaiken. 2016
- 2) Erityinen osa on erityisille osille kokonaisuudesta, ja se ryhmittelee ominaisuudet 2017
käsiteltävänä olevassa kokonaisuudessa. 2018
- 3) Yksittäiset osat ovat erityisiä ominaisuuksia jokaiselle ominaisuudelle käsiteltävänä 2019
olevalle kokonaisuudelle, jolloin jokainen ominaisuus on oma erityinen 2020
kokonaisuutensa. 2021

Tämän perusteella voimme tehdä yhteenvedon riittävän kokonaisvaltaisuuden laista: 2022

Käsiteltäessä monimutkaisia ominaisuuksia ja prosesseja on mahdollisuus joko väärään 2023
kokonaisvaltaisuuteen tai kokonaisvaltaisuuden liialliseen korostamiseen. Riittävä 2024
kokonaisvaltaisuus on ”dialektinen järjestelmä” on järjestelmä riittävistä ja vain riittävistä 2025
näkökulmista. 2026

Tämän perusteella voimme seuraavan järjestelmän ominaisuuksia: 2027

- Systemiset ominaisuudet kuvaavat ominaisuuksia, jotka ovat kokonaisuudessa, 2028
mutta joita ei ole osilla. Nämä löydetään tutkimalla kokonaisuutta. 2029
- Systemaattiset ominaisuudet kattavat ominaisuudet, jotka ovat yksittäisillä osasille, 2030
mutta niitä ei ole kokonaisuudella. 2031
- Toisistaanriippuvuudet yksittäisten osasten välillä johtava synergeettisiin ja esiin 2032
nouseviin ominaisuuksiin. Tällöin kokonaisuus on havaittavissa osakokonaisuuksina, 2033
jotka löydetään tutkimalla osasten vaikutuksista toisiinsa. 2034
- Realismi (todellisuuden tunnustaminen) koskien koko kokonaisuutta, kokonaisuuden 2035
osia ja niiden vuorovaikutukset toisiinsa estävät liiallisen yksinkertaistamisen tai 2036
liiallisen kokonaisvaltaisuuden korostamisen. 2037

Johtopäätöksiä: Riittävä taso ajattelulle ja toiminnalle – kokonaisvaltaisuuden ja 2038 yksisilmäisyyden välissä 2039

Menestyksekkäät liiketoimintajärjestelmät vaihtelevat jatkuvasti riittävän avoimuuden ja erottelun 2040
välillä – kokonaisvaltaisuuden ja yksisilmäisyyden välissä. Tämän perusteella voidaan todeta 2041
seuraavaa: 2042

- Avoimuus ja kokonaisvaltaisuus pitää hallita kaikissa liiketoiminnan vaiheissa alkaen 2043
aloittamisesta päättyen ylläpitoon ja uusien mahdollisuuksien etsimiseen. 2044
- Menestyksekkäät yrittäjät ja liiketoimintajärjestelmät vaihtelevat jatkuvasti riittävän 2045
avoimuuden, riittävän erottelun, riittävän kokonaisvaltaisuuden ja riittävän 2046
yksisilmäisyyden välillä. 2047
- Ylläpitääkseen kilpailuedun on liiketoimintajärjestelmän oltava innovatiivinen ja 2048
etsittävä jatkuvasti uusia mahdollisuuksia on tehtävä systeemistä ajattelua ja 2049
systeemistä toimintaa. 2050

Omaa pohdinta – perustuen Rebernik & Mulej (2000) 2051

Riittävä kokonaisvaltaisuus ja riittävän kokonaisvaltaisuuden laki ovat mielestäni mielenkiintoinen 2052
lähtökohta, mutta Rebernik ja Mulej (2000) pysyvät suhteellisen yleisellä tasolla, ja joudumme 2053
turvautumaan muihin lähteisiin kehitellessä riittävä kokonaisvaltaisuutta eteenpäin. 2054

Burton-Jones, McLean ja Monod (2011) tarjoavat mielestäni hyvän lähestymistavan, eli 2055

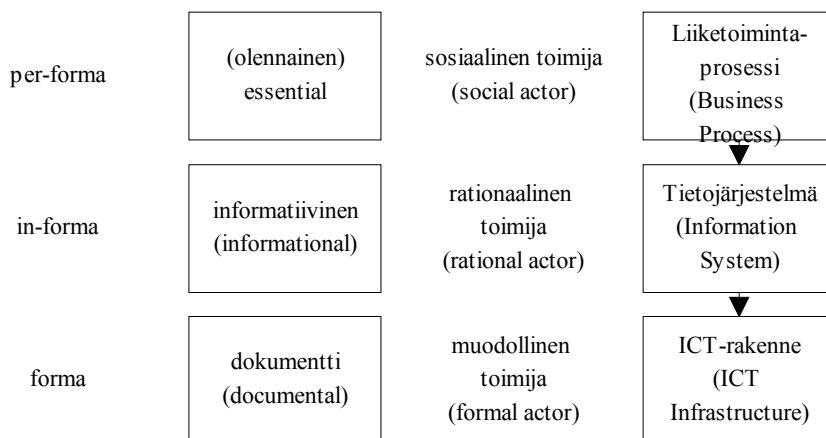
näkökulmana voi olla prosessi, varianssi ja systeemi. He osoittavat, että hallitulla lähestymistavalla voi käyttää kaikkia kolmea näkökulmaa.

Rebernik ja Mulej (2000) eivät kiellä näkökulmana olevan prosessi, varianssi tai systeemi, koska näkökulman on itsessään muodostettava systeemi / järjestelmä. Tämän perusteella teen lisäyksen, että riittävässä kokonaisvaltaisuudessa on huomioitava prosessi, varianssi ja systeemi yhtenäistettynä näkökulmana.

Henriques (2003) osoittaa kolme tasoa pohdittavaksi: aine, elämä, mieli ja kulttuuri.

Rebernik ja Mulej (2000) eivät kiellä tätä nelitasoista lähestymistapaa, jolloin tarkasteltavaa ilmiötä voi tarkastella neljällä tasolla. Yhdistelmä: prosessi, varianssi ja systeemi neljällä eri tasolla. Omana yhdistelmänä esitän, että ilmiötä voi tarkastella neljällä eri tasolla (aine, elämä, mieli ja kulttuuri) huomioiden prosessi, varianssi ja systeemi yhtenäistettynä näkökulmana.

Edelleen voi todeta, että ns. omalla alallani (tietojärjestelmätiede) olemme käsitelleet Dietz (1999) ja Beynon-Davies (2007), jotka osoittavat mallien kolmitasoisuuden: per-forma, in-forma, forma. Omasta mielestäni kolmitasoisuus (per-forma, in-forma, forma) voidaan ymmärtää nelitasoisena, koska elävät olennot ovat tietyllä tavalla forma-tasolla, vaikkakaan ne eivät aina ole paikallaan pysyviä vaan muuttuvia: kasveilla ja eläimillä on eronsa.

Yllä olevan kuvan perusteella voisi todeta, että näkökulmia voisi asettaa eri tasoille, ja edellä esitetyllä tavalla näkökulmia voisi järjestellä eri tavoin.

Ongelma tietysti on, että näkökulmien hallintaan en ole vielä löytänyt yksiselitteistä ja käytännöllistä järjestelmää, joten sen kehittäminen pitäisi aloittaa itse. Kun järjestelmä olisi jollain tasolla, niin sitä voisi esitellä ja kutsua eri tahoja mukaan kehitykseen.

65.5. Ohjelmoinnin tekeminen oikeasti on vaikeaa – kuinka vaikeaa?

Omat ohjelmointikuviot INTERCHARTIX-idean ympärillä ovat hyvin vaatimattomia kokeiluja. Tosiasia on, että ihmiset eroavat taidoiltaan, ja kaikista ei ole ohjelmoijiksi hyvällä tahdollakaan. Näin ollen minä olen pysynyt kirjoitetun tekstin tuottamisessa, jossa olen jonkin verran tehnyt harjoittelua. Ehkä jossain yhteydessä tulee mahdollisuus esittää näkökulmien hallinnan järjestelmän kehittämisen mahdollisuus oikeille ja kiinnostuneille ihmisille. Nähtäväksi jää.

2102

66. Onko koulutususko voimakkaana tahtotilana?

2103

2104

Vuonna 2006 tuli vastaan sellainen palvelu kuin PRESSBOX. Ideana oli, että PRESSBOX keräisi erilaisten kirjoittajien kirjoittamia artikkeleita yms. yhteen palveluun, jonka jälkeen eri tiedotusvälineet olisivat voineet ostaa eri artikkeleita omiin välineisiinsä. Eli kirjoittamalla hyviä juttuja olisi PRESSBOX onnistuessaan markkinoinut hyvin laajaa artikkeli/juttukokoelmaa eri tiedotusvälineille. Ajatuksena tietysti aihe on hyvä, mutta virkkeen kirjoitushetkellä (21.5.2012 klo 14.23) en tiedä, muuta virkkeen kirjoitushetkellä en tiedä tarkemmin PRESSBOX-palvelun tilasta.

2110

Ajatus oli, että PRESSBOX-palvelu olisi hoitanut myös palkkiot ja verotusasiat kuntoon, jolloin juttujen tekijät olisivat saaneet palkkiot siististi puhtaana käteen tileilleen. Ohessa vuonna 2006 PRESSBOX-palvelu lähettämäni kirjoitus.

2111

2112

2113

2114

2115

66.1. "Koulutususko" – erilaisia havaintoja

2116

2117

Kiinnitin huomiota Suomen Sotilas -lehdessä (5/2006, s.77-78) käytyyn keskusteluun, jossa arvioitiin suomalaisten upseerien koulutuksen tasoa. Kipakassa vastineessa mainittiin termi "koulutususko", joka kyllä vaatisi laajempaa pohtimista. Kertooko termin "koulutususko" käyttö jostain laajemmasta ongelmasta?

2118

2119

2120

2121

2122

Tein hieman katsastusta eri lähteisiin, ja todellakin nykyiseen koulutusjärjestelmään kohdistuu monenlaisia paineita eri suunnista. Esimerkiksi Elinkeinoelämän keskusliitto julkaisi 18.10.2006 julkaisun omasta näkemyksestään, kuinka koulutusjärjestelmää pitäisi uudistaa kansainvälistymisen paineessa. Lyhyesti ottaen koulutusjärjestelmä pitäisi muuttua kohti pienempiä tutkintokokonaisuuksia, joita voisi täydentää työuran edetessä, minkä lisäksi aikuiskoulutusjärjestelmä vaatisi kokonaisremontin.

2123

2124

2125

2126

2127

2128

2129

Itse asiassa erilaisia ja osittain vastakkaisia näkemyksiä voi lukea esimerkiksi Elinkeinoelämän Keskusliiton, opetusministeriön, Suomen ylioppilaskuntien liiton, Suomen Ammattikorkeakouluopiskelijajyhdistysten Liiton, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestön, AKAVAn, jne. organisaatioiden tiedotteiden avulla.

2130

2131

2132

2133

2134

Yksi mielenkiintoinen näkökulma oli tietysti tutkivan journalismin lippulaivan MOT-ohjelman 16.1.2006 julkaisema katsaus ammattikorkeakoulutuksen koulutuksen todellisesta tilasta. Lyhyesti sanoen voidaan sanoa, että esitetyn katsauksen mukaan ammattikorkeakoulujärjestelmässä olisi useampi puute.

2135

2136

2137

2138

2139

Eri yhteyksissä on todettu, että Suomessa koulutettaisiin liikaa henkilöitä ammattikorkeakoulu- ja yliopistotasolla. Monesta eri syystä eri tahot ovat vaatineetkin laskemaan näiden koulutustasojen sisäänottomääriä. Itse olen seurannut paikallisen ammattikorkeakoulun sisäänottomäärien vähentämistarpeista syntynyttä kipakkaa keskustelua, koska tietenkään mikään paikkakunta ei halua menettää oppilaitosta juuri omalta paikkakunnalta.

2140

2141

2142

2143

2144

2145

Mutta hyvä kysymys loppujen lopuksi on, että onko "koulutususko" mennyt Suomessa liian pitkälle. On jo esitetty huolta siitä, että tohtoreitakin koulutetaan liikaa, esim. Tieteentekijöiden liitto. Nyt voidaan hyvällä syyllä kysyä, missä menee raja Suomen väestön keskimääräisen

2146

2147

2148

koulutustason nostamisessa.	2149
	2150
”Koulutususkon” määrittelin uskoksi siihen, että julkisin varoin kustannettu koulutus antaa parhaan mahdollisen tuloksen yksilön osaamisen kehittämisessä. Kuitenkin olen seurannut jonkin verran mielenkiintoista ilmiötä, eli yksityisten yritysten ja erilaisten järjestöjen järjestämiä testejä, joissa mitataan henkilön oikeaa osaamista eikä muodollista osaamista. Onko tällaisen epävirallisen osaamisen tunnistamisjärjestelmän laajemminkin kehityttävä julkisin varoin ylläpidetyn koulutusjärjestelmän rinnalle?	2151
	2152
	2153
	2154
	2155
	2156
	2157
Eri tahot vaativat keskustelua koulutusjärjestelmän kokonaisuudistamisesta, mikä on varmasti paikallaan. Mutta onnistuuko se, koska jokaisella koulutuksen lohkollla on omat etujärjestönsä ja vahvat perinteet. Aika näyttää, syntyykö jostain tarpeeksi vahva paine, vai etenemmekö edelleen vähittäisten osauudistusten kanssa.	2158
	2159
	2160
	2161
	2162

66.2. Jälkiarviointia vuoden 2012 tilanteessa

	2163
	2164
Nyt voi todeta hyvin, että tämä kirjoitus olisi sopinut Kirjoitelmia I -teokseen (Rannila 2011), jossa pohdin koulutuksen pilkkomista pienempiin osiin, eli erilaisia vuosimalleja koulutukselle: ½, 1, 1+1, 2+2+1. Vuoden 2012 tilanteessa tuli vastaan juttu vastavalmistuneista lääkäreistä Tampereen yliopistosta. Yksi vastavalmistuneista oli opiskellut aivan muuta alaa vuoden verran ja oli päässyt sittemmin lääkärikoulutuksen valintakokeet läpi.	2165
	2166
	2167
	2168
	2169
	2170
Itse olen pohtinut seuraavia:	2171
– pitäisi olla mahdollisuus opiskella jotain alaa n. ½ vuotta ilman pääsykokeita	2172
– pääsykokeita voisi olla edelleen eri aloille	2173
– pääsykokeita kannattaisi uudistaa vastaamaan paremmin 2000-luvun haasteita	2174
– alkuvaiheessa pitäisi saada todistus jo yhden (1) vuoden opiskelusta	2175
– viiden vuoden tutkintokokonaisuuksia pitäisi pilkkoa: 2+2+1 tai jopa 1+1+1+1+1.	2176
	2177
Vastaan on tullut tapauksia, joissa on opiskeltu yliopistolla jopa yhdeksän vuotta, ja tuloksena on luonnollisesti yksi tutkinto. Toisaalta on tapauksia, joissa jopa yhdeksän vuoden opintojen jälkeen henkilö voi todeta, että ehkäpä hän hakee muihin tehtäviin kuin hankittu tutkinto johtaisi.	2178
	2179
	2180
	2181
Esimerkkinä voisi ottaa suosikkialat lääketiede ja oikeustiede, joihin on käsittääkseni suhteellisen vaikea päästä. Lisäksi joillain aloilla pyörii valmennuskurssien sirkus omalla tahdillaan. Itse olen pohtinut, että mitä haittaa olisi, jos voisi opiskella jo ennen esimerkiksi puoli vuotta lääketiedettä tai oikeustiedettä ilman mitään pääsykokeita. Tarkasti ottaen jotkut kansanopistot tarjoavat tätä. Vastaavalla tavalla voisi olla mahdollista opiskella eri aloja esim. puoli vuotta ilman pääsykokeiden läpäisemistä.	2182
	2183
	2184
	2185
	2186
	2187
	2188
Oma arvio on, että lyhyemmillä koulutuspätkillä voisi henkilö todeta nopeasti, että onko esim. oikeustiede tai lääketiede nyt oikea ala. Vastaavasti esim. jonkun insinöörialan puolivuotinen opintojakso voi paljastaa nopeasti opiskelijalle, että ehkäpä kyseessä ei ole aito kiinnostusalue.	2189
	2190
	2191
	2192
Ja aloituspaikkojen kannalta olisi parempi, että sisäänvalittavat ovat oikeasti kiinnostuneita oikeasti opiskelualalta, ja tällöin he eivät keskeyttäisi aiheuttaen tyhjäkäyntiä tyhjiin opintopaikkojen vuoksi. Nythän joissain paikoissa ensimmäinen vuosi voi olla eri keskeyttämisistä täynnä, jolloin vasta toiselle vuodelle ovat oikeasti kiinnostuneet tiedossa ilman suurempia ongelmia.	2193
	2194
	2195
	2196

2197

67. Olisiko Suomessa tilaa poliittiselle Internet-TV-kanavalle?

2198

2199

Tämäkin kirjoitus on PRESSBOX-palveluun lähettämäni kirjoitusehdotus vuodelta 2006.

2200

2201

67.1. Itse kirjoitus vuoden 2006 tilanteessa

2202

2203

Tietoverkosta voi seurata nykyään videolähetyksiä. Tällöin kysymys onkin siitä, millaiset organisaatiot lähettävät omasta toiminnastaan videolähetyksiä tietoverkkoon tai millaisia organisaatioita seurataan näissä videolähetyksissä. Tein vähän katsausta tarjontaan maailmalla, ja tutkin tilannetta Suomessa.

2204

2205

2206

2207

2208

Yhdistyneillä kansakunnilla on melko kehittynyt videolähetysjärjestelmä (<http://www.un.org/>), ja YK:n tallennettujen videolähetysten arkisto on lyhyesti sanoen laaja. Itse olen kerran seurannut YK:n videolähetystä, ja olihan se jotenkin vaikuttavaa, että valitut edustajat eri kansakunnista esittivät omat näkemyksensä suoraan ilman välikäsiä tiedotuksessa. Lisäksi lehdistötilaisuuksien arkistot ennen USA:n hyökkäystä Irakiin olivat mielenkiintoisia.

2209

2210

2211

2212

2213

2214

Yhdysvalloissa on hyvin kehittynyt poliittinen tiedotuskanava (<http://www.c-span.org/>), jossa on myös hyvin laajat arkistot. Palvelussa on useita erikoisraportteja erilaisista aiheista, minkä lisäksi voi seurata normaaliin hallintorytmiin kuuluvia säännöllisiä tiedotustilaisuuksien ja istuntojen nauhoituksia.

2215

2216

2217

2218

2219

EU:ssa Euroopan parlamentti lähettää suorana videolähetyksenä istuntojaan (<http://www.europarl.europa.eu/>). Tässä on maininnan arvoista, että tulkkaus myös suomen kielelle seuraa koko ajan keskustelua. Tästä palvelusta en ole kuitenkaan löytänyt arkistoja.

2220

2221

2222

2223

Erilaisia paikallisiakin virityksiä on, josta pidän Kanadan Yukonin territorion lakiasäätävän kokouksen (<http://www.gov.yk.ca/>) äänitallenteita hyvänä esimerkkinä, vaikka se ei olekaan varsinaisesti videolähetyks: Suomessa moni väkirikkaampi ja pinta-alaltaan huomattavasi pienempi kunta ole toteuttanut vastaavaa palvelua edes äänitallenteilla, eikä varmaan videotallenteilla.

2224

2225

2226

2227

2228

Kun tarkastelee Suomen Eduskunnan (<http://www.eduskunta.fi/>) www-sivuja, niin mainintoja istuntojen videotallenteista ei löydy. Toisaalta löytyy hyvin laajat asiakirja-aineistot ja edustajien puhtaaksikirjoitetut puheenvuorot löytyvät puheenvuoron tarkkuudella tietokannasta. Toisaalta voi todeta, että kirjoitettu teksti ei tavoita kaikkea, mitä istunnossa on tapahtunut.

2229

2230

2231

2232

2233

Tästä pääsemmekin takaisin alkuperäiseen kysymykseen. Olisiko Suomessa tilaa poliittiselle TV-kanavalle, joka toimisi yksinomaan Internetissä? Ulkomaiset esimerkit osoittavat, että erilaisia teknisiä ratkaisuja on, joten itse tekniikka ei enää ole este. Pikemminkin pitää kysyä, olisiko tällaiselle palvelulle tarpeeksi kysyntää? Millaisella tavalla pitäisi hankkia tulot tällaiselle palvelulle? Vai olisiko välillistä demokratiaa hoitavien tahojen itse huolehditava tällaisesta peruspalvelusta? Toisaalta tarvittaisiin journalistista otetta, jolloin voidaan tehdä erilaisia erikoisraportteja yms. Tässä olisi ideoinnin paikka jollekin innostuneelle toimijalle.

2234

2235

2236

2237

2238

2239

2240

2241

Yhteenvedona voi todeta, että olemme edelleen keskellä Internet-palvelujen läpilyöntiä, ja Internet-TV:n osalta emme vielä tiedä, millaiset hyötypalvelut jäävät eloon. Mutta käytyjen esimerkkien

2242

2243

perusteella mahdollisuuksia olisi. Jäämme odottamaan, ketkä rohkeat tästä tekevät jotain uutta. 2244
2245

67.2. Poliittinen internet-kanava? / Seminaarien sarjatuotantoa 2246

Yhdysvalloissa heillä on ¹ C-SPAN, jonka palveluita käyttävät kaikki itseään kunnioittavat 2247
tiedotusvälineet. Esimerkiksi kaikki Yhdysvaltojen kongressin valikokuntien kuulemiset ovat C- 2248
SPAN-kanavan kuvaamia, ja nämä tulevat myös internet-kanavan lähetyksinä. 2249
2250

Tietysti täytyy todeta, että vuoden 2012 tilanteessa esimerkiksi Euroopan Unionin parlamentti 2251
(Euroopan parlamentti, EP) tarjoaa hyvin laajat tietopalvelut, esim. täysistuntojen videoseuranta on 2252
mahdollista, ja tekstimuotoisena löytyvät kaikkien puheenpitäjien puheet. Lisäksi Suomessa 2253
Eduskunta tarjoaa myös erilaisia tietopalveluita. 2254
2255

Nyt vuoden 2012 tilanteessa voi pohtia, että esimerkiksi EU:n tasolla voisi poliittinen internet- 2256
kanava toimia, jos se kokoaisi yhteen kaikkien EU:n jäsenmaiden parlamenttien (vast.) palveluita 2257
yhdeksi kokonaisuudeksi. Toisaalta esimerkiksi Suomessakin on mahdollisuuksia koota joitain 2258
palveluita yhteen yhdelle internet-kanavalle. 2259
2260

Political News Junkie? Tällaiseen termiin olen törmännyt, eli kyseessä voi olla henkilö, joka seuraa 2261
lähes pakonomaisesti ja riippuvaisesti erilaisia poliittisia uutisia eri viestintävälineistä. 2262
2263

Sinänsä luulisi, että esimerkiksi Suomen tasolla voisi poliitikoilla olla kiinnostusta laajentaa 2264
poliittisia internet-palveluita. Tämäkin on tietysti täysin sidottu siihen, että kuinka innokkaita 2265
kansanedustajat ovat tässä asiassa – tämä ei sinänsä katso puoluekantaa. 2266
2267

Mitä uutta voisi todeta vuoden 2012 tilanteessa? 2268
2269

Itseäni on kiinnostanut/mietityttänyt se tosiasia, että Yhdysvalloissa eri valiokuntien kuulemiset 2270
ovat täysin julkisia tilaisuuksia suurelta osin. Suomessa tunnetusti valiokunnat kuulevat 2271
asiantuntijoita omissa sisäisissä kokouksissaan, ja tälle käytännölle on tietysti hyvät perustelut. Eli 2272
tietysti Yhdysvalloissa tehdään kovaa puoluepolitiikkaa valiokuntien kuulemisissa, ja tämä voi olla 2273
haittatekijä julkisissa kuulemisissa noin yleisellä tasolla. 2274
2275

Toisaalta kuulemiset voisi järjestää Yhdysvalloista poiketen julkisina seminaareina, jolloin kukin 2276
asiantuntija pitää omasta alueestaan asiantuntevat luennon liittyen kulloiseenkin asiaan/aiheeseen. 2277
Tällöin voisi sitten seminaarien jälkeen järjestää kuulemiset erikseen joko julkisena tai sisäisenä 2278
valiokunnissa. 2279
2280

Seminaarikäytäntö tietysti muuttaisi esim. Eduskunnan työtä, ja tällöin erilaisia julkisia seminaareja 2281
pyörisi koko ajan. Ajatuksena tämä on mielenkiintoinen pohdittavaksi. Eduskunnasta 2282
seminarijärjestämisen suurtuottaja? Tätä voisi kokeilla pienimuotoisesti esimerkiksi vuoden ajan. 2283
Sinänsä olisi mielenkiintoista, jos erilaisten lobbareiden luentoja voisi tarkastella tietoverkosta, ja 2284
tämä olisi jälleen yksi tapa kansanvalistukseen. 2285
2286

¹ <http://www.c-span.org/>

68. Ensimmäinen kuntalaisaloitteeni / Valtuuston kokousten tallentaminen tietoverkkoon

68.1. Onko aivan mahdoton ajatus

Kirjoitelmia I -teoksessa (Rannila 2011, s. 63-65) on mielipidekirjoituksen muodossa käsiteltynä tekemääni aloitetta Jalasjärven kunnanvaltuuston kokousten teknisestä tallentamisesta tietoverkkoon julkista tarkastelua varten. Kyseiset kirjoitelmat olivat nimenomaan mielipidekirjoitusten jälkiarviointia, joten tässä kohtaa voi esittää koko aloitteen uudelleen.

Lyhyesti ottaen totesin vuoden 2011 tilanteessa, että valtuuston kokousten tallentaminen tietoverkkoon on täysin ihmisiin sidottu asia – kyseistä asiaa ei ehkä lue puolueohjelmissa.

68.2. Aloitteen teksti hieman käsiteltynä

ALOITE (kuntalaki (365/1995) 28 §), 15. helmikuuta 2007

JALASJÄRVEN KUNNANVALTUUSTON KOKOUSTEN TEKNINEN TALLENTAMINEN TIETOVERKKOON JULKISTA TARKASTELUA VARTEN

1. Aloite lyhyesti

Tässä aloitteessa esitän, että Jalasjärven kunnanvaltuuston kokoukset tallennettaisiin teknisinä tallenteina tietoverkkoon (osoitteesta <http://www.jalasjarvi.fi/> ohjattuna), jolloin kokousten kulkua voisi seurata ääni- ja kuvatallenteena.

Edellä oli aloitteeni lyhyesti, ja siihen toivon vastausta. Varsinaisen aloitteen lisäksi esitän lisäksi joukon perusteluja ja kysymyksiä, joihin pyydän vastauksia.

1.1. Asiakirjan rakenne ja lukuohje

Ensimmäiseksi (1.) tässä asiakirjassa on taustaosuus, jossa esittelen aloitteen lainsäädännöllisen perustan. Kiireinen lukija voi ohittaa tämän, jos luottaa siihen, että olen osannut oikein tulkita lain kirjaimen.

Toiseksi (2.) olen esittänyt aloitteen käytännöllisen ongelman, joka on tosiasiallisesti aloitteen perusta. Tämänkin voi kiireinen lukija ohittaa halutessaan, mutta kuvaukset ongelmalle ovat tosiaan tässä osassa.

Kolmantena (3.) osana asiakirjassa on kuvaus siitä, miten tosiasiallinen käytännöllinen ongelma voitaisiin ratkaista lainopillisesti kestäväällä tavalla.

Neljänneksi (4.) olen esittänyt aloitteen yksityiskohtaisesti kysymyksinä, joihin toivon vastauksia varsinaisessa aloitevastauksessa. Tämä on ehkä oleellisin kohta kiireiselle lukijalle.

Viidenneksi (5.) on aloite uudelleen lyhyenä yhteenvedona, joka sopii edelleen kiireiselle lukijalle. Tämän lisäksi on annettavaan vastaukseen liittyviä lainsäädännöllisiä yksityiskohtia, minkä jälkeen on luonnollisesti allekirjoitus.

2. LAINSÄÄDÄNNÖLLISTÄ TAUSTAA

2.1. Tiedoksianto käsittelyä varten

Kuntalain (365/1995) 28 § ja Jalasjärven kunnan hallintosäännön (23.2.2006) 44 § mukaisesti tämä aloite on otettava käsittelyyn, ja olen sen luovuttanut 15.2.2006 käsin allekirjoitettuna (alkuperäiskappale) Jalasjärven kunnanjohtaja Esko Juntuselle välitettäväksi kunnanhallitukselle ja sieltä käsittelyn jälkeen edelleen kunnanvaltuustolle.

Tämän lisäksi olen toimittanut aloitteen sähköisessä muodossa kunnanjohtaja Esko Juntusen sähköpostiin, jolloin aloite on helposti siirrettävissä ja tulostettavissa kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston jatkokäsittelyä varten.

2.1. Käsitteet

Tässä aloitteessa käytän paljon käsitettä väittämä, mikä tarkoittaa yleisesti ottaen sitä, mitä yksittäinen kunnanvaltuutettu on kunnanvaltuuston kokouksessa suullisesti tai kirjallisesti väittänyt. Toisaalta kunnanvaltuuston kokouksesta esitetystä suullisesta tai kirjallisesta väittämästä voidaan esittää jälkikäteen yksityisiä tai julkisia lausuntoja, eli joku voi antaa kirjallisen tai suullisen lausunnon suoraan kuulemastaan ja havaitsemastaan väittämästä tai jonkin välikäden kautta kuulemansa toisen lausunnon perusteella.

Toinen käsite, jota käytän, on tietoverkko. Tietoverkolla tarkoitan tässä yhteydessä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla toteutettavaa toimintaa, jossa yksittäiset (koti)tietokoneet ottavat julkisesti määritellyn TCP/IP-protokollan mukaisesti yhteyttä palvelimeen, ja noutavat palvelimelta tiedostoja, jotka erilaisten tietokoneohjelmien avulla esitetään ääni-, kuva-, video- tai tekstimuodossa (koti)tietokonetta käyttävälle käyttäjälle. Tässä yhteydessä ei ole tarpeenmukaista käsitellä tietoverkon toimintaa yksityiskohtaisesti, mutta nämä tiedot ovat kyllä yleisesti ja julkisesti saatavilla vähintäänkin englannin kielellä, mutta suureksi osaksi myös suomen kielellä. Lisäksi Jalasjärven kunnankirjasto auttaa mielellään tämän tiedon hankkimisessa, jos se katsotaan tarpeenmukaiseksi.

2.2. Säädösperusta

Tämä asiakirja on kuntalain (365/1995) 28 § mukainen kuntalaisen tekemä aloite Jalasjärven kunnalle, jolloin Jalasjärven kunnan on myös ilmoitettava kyseisen lain (365/1995) 28 § mukaisesti, millaisia toimenpiteitä kunta on tehnyt aloitteen vuoksi.

Jalasjärven kunnan kunnanvaltuustossa 23.2.2006 (äänin 19-16) hyväksymässä johtosääntökokoelmassa on hallintosääntö, ja hallintosäännön 44 § mukaisesti kunnanhallituksen on kunkin vuoden maaliskuun loppuun mennessä esitettävä luettelo tehdyistä kunnan toimintaa koskevista aloitteista sekä aloitteiden vuoksi tehdyistä toimenpiteistä.

2.3. Suomen perustuslain (731/1999) 12 § 1. momentti

Perustuslain (731/1999) 12 § 1. momentin mukaisesti jokaisella on oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä.

Kiinnittäisin tässä huomiota siihen, että tällöin jokainen Suomen kansalainen saa ottaa vastaa tietoja, mielipiteitä ja viestejä myös muodosta riippumatta. Perustuslain (731/1999) 12 § 1. momentti ei siis rajaa tiedon, mielipiteen tai viestin olomuotoa, esittämismuotoa, fyysistä tallennusmuotoa eikä myöskään välittämismuotoa.

2.4. Suomen perustuslain (731/1999) 12 § 2. momentti

Perustuslain (731/1999) 12 § 2. momentin mukaisesti viranomaisen hallussa olevat asiakirjat ja muut tallenteet ovat julkisia, jollei niiden julkisuutta ole välttämättömien syiden vuoksi lailla erikseen rajoitettu. Samaisen perustuslain (731/1999) 12 § 2. momentin jokaisella on oikeus saada tieto julkisesta asiakirjasta ja tallenteesta.

Tässä kiinnitän huomiota siihen, että perustuslaki (731/1999) ei siis ota kantaa siihen, että millaisessa muodossa asiakirjat ja tallenteet ovat. Perustuslain (731/1999) 12 § 2. momentti ei siis rajaa asiakirjan ja tallenteen olomuotoa, esittämismuotoa, fyysistä tallennusmuotoa eikä myöskään välittämismuotoa.

2.5. Suomen perustuslain (731/1999) 121 § 1. ja 2. momentti

Perustuslain (731/1999) 121 § 1. momentin mukaisesti Suomi jakaantuu kuntiin, joiden hallinnon tulee perustua kunnan asukkaiden itsehallintoon. Perustuslain (731/1999) 121 § 2. momentin kuntien hallinnon yleisistä perusteista ja kunnille annettavista tehtävistä säädetään lailla, ja yleisenä kuntia ohjaavana lakina voidaan pitää kuntalakia (365/1995).

2.6. Kuntalain (365/1995) 57 §

Kuntalain (365/1995) 57 § mukaisesti kunnanvaltuuston kokoukset ovat julkisia.

Tässä kiinnitän huomiota siihen, että kuntalain (365/1995) 57 § ei siis ota kantaa siihen, että miten julkisuus toteutetaan. Kyseisen kuntalain (365/1995) 57 § ei siis rajaa julkisuuden toteutumisen tai toteuttamisen olomuotoa, esittämismuotoa, fyysistä tallennusmuotoa eikä myöskään välittämismuotoa. Lain kirjaimen mukaan julkisuus (365/1995, 57 §) on kuitenkin toteutettava.

2.7. Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) 4 § 1. momentin kohta 4 ja 4 § 2. momentti

Kuntalain lisäksi kuntia koskee myös laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) 4 § 1. momentin kohdan 4. mukaisesti. Yleisenä periaatteena on se, että kaikki viranomaisten asiakirjat ovat julkisia. Lisäksi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 4 § 2. momentin mukaisesti laki koskee lain tai asetuksen määräyksen perusteella julkista tehtävää hoitavia yhteisöjä, laitoksia, säätiöitä ja yksityisiä henkilöitä niiden käyttäessä julkista valtaa.

Näin ollen Jalasjärven kunta ja erityisesti Jalasjärven kunnan kunnanvaltuusto ovat velvoitettuja pitämään erityistä huolta toimintansa julkisuudesta.

2.8. Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) 5 §

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) 5 § mukaisesti asiakirjalla tarkoitetaan kirjallisen ja kuvallisen esityksen lisäksi sellaista käyttösä vuoksi yhteen kuuluviksi tarkoitetuista merkeistä muodostuvaa tiettyä kohdetta tai asiaa koskevaa viestiä, joka on saatavissa selville vain automaattisen tietojenkäsittelyn tai äänen- ja kuvantoistolaitteiden taikka muiden apuvälineiden avulla.

Tässä kiinnitän huomiota siihen, että laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) 5 § ei siis ota kantaa siihen, että millaisessa muodossa viranomaisen laatima julkinen asiakirja on. Kyseisen viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) annetun lain 5 § ei siis rajaa asiakirjan olomuotoa, esittämismuotoa, fyysistä tallennusmuotoa eikä myöskään välittämismuotoa.

2.9. Yhteenveto perustuslain (731/1999), kuntalain (621/1999) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) valikoiduista kohdista

Edellä olen osoittanut, että lakien perusteella Jalasjärven kunnanvaltuusto on velvollinen antamaan julkisesti asiakirjat kokousten kulusta, eivätkä lait siis rajaa kyseisen tiedon olomuotoa, esittämismuotoa, fyysistä tallennusmuotoa eikä myöskään välittämismuotoa.

3. KÄYTÄNNÖLLINEN ONGELMA

3.1. Julkisuuden käsitteestä Jalasjärven kunnan alueella

JP-Kunnallissanomat -niminen julkaisu ilmestyy Jalasjärven ja Peräseinäjoen alueella säännöllisesti viikottain maanantaisin ja torstaisin ilmestyvänä sanomalehtenä, ja kyseistä julkaisua julkaisee Jalasjärvi Oy (Y-tunnus 0178194-5). Yhtiön itsensä antamien tietojen mukaan (tarkistettu 14.2.2005 tietoverkosta osoitteesta <http://www.jp-kunnallissanomat.fi/>) lukijapeitto on yli 95 prosenttia julkaisualueellaan, minkä lisäksi alueen ulkopuolelle menee noin 2300 tilausta. Levikintarkastus Oy:n (Y-tunnus 0110806-4, tietoverkossa osoitteessa <http://www.levikintarkastus.fi/>) vuonna 2005 tekemän tarkastuksen mukaan levikki on 6815 kpl (perustuen Jalasjärvi Oy:n mediakortti päiväyksellä 1.1.2006).

Edellä olevan informaation perusteella voi pitää hyvin perusteltuna, että JP-Kunnallissanomat -julkaisua voi pitää julkisena tiedotusvälineen Jalasjärven kunnan alueella. Yhteenvetona voi todeta, että JP-Kunnallissanomat -julkaisussa julkaistua tietoa on voi pitää Jalasjärven kunnan alueella hyvin tiedotettuna tietona, johon jokaisella halukkaalla kunnan jäsenellä on ollut mahdollisuus tutustua.

Tässä emme tietenkään voi ottaa siihen kantaa, että onko JP-Kunnallissanomat -julkaisussa julkaistu tieto ymmärretty oikein; tämän lisäksi on syytä huomauttaa, että perustuslaissa turvattu tiedonsaantioikeus antaa jokaiselle vapauden tulkita saamaansa tietoa haluamallaan tavalla.

3.2. Jalasjärven kunnanvaltuutettujen antamat keskenään ristiriitaiset julkiset lausunnot

Edellä mainitussa JP-Kunnallissanomat -julkaisussa uutisoitiin Jalasjärven kunnan luottamushenkilöiden palkkiosääntöuudistusta 2.6., 20.6., ja 30.6.2005. Palkkiosääntöuudistusta on voinut tarkastella 16.8.2005 tilanteessa myös Jalasjärven kunnan verkkosivuilta (<http://www.jalasjarvi.fi/>) tietoverkkoon tallennetuista pöytäkirjoista tunnuksilla KH 10.3.2005/63 §, KH 30.5.2005/119 § ja KV 16.6.2005/55 §.

On kuitenkin merkillepantavaa, että eräät kunnanvaltuutetut kävivät JP-Kunnallissanomat -julkaisun mielipidepalstalla keskustelua 9.6., 11.6., 30.6., 7.7. ja 14.7.2005, ja mielipidekirjoituksissa viitattiin käsiteltävään palkkiosääntöuudistukseen.	2482 2483 2484 2485
Itse annoin vastineen näihin kirjoituksiin 16.8.2005, missä kiinnitin huomiota siihen, että kunnanvaltuuston kokousten osalta kokousten kulusta kertovat tallenteet tietoverkossa olisivat auttaneet hämmentyneitä kuntalaisia selvittämään ainakin osittain asioiden oikean laidan.	2486 2487 2488 2489
Kukaan kunnanvaltuutetuista ei ole 16.8.2005 jälkeen ottanut asiakseen tehdä aloitetta kokousten tallenteiden tallentamisesta tietoverkkoon, jolloin voidaan todeta, että 15.2.2007 tilanteeseen mennessä hämmennys kunnanvaltuustojen kokousten kulusta on edelleen mahdollista, mistä osoitankin seuraavaksi esimerkkejä.	2490 2491 2492 2493 2494
Toisaalta 20.4., 11.5. ja 18.5.2006 eräät kunnanvaltuutetut kävivät keskustelua siitä, miten tietoa jaetaan kunnanvaltuutetuille. Itse kiinnitin 5.6.2006 JP-Kunnallissanomat -lehdessä julkaistussa mielipidekirjoituksessani siihen, että tarkasti ottaen kyse oli informaation jakamiseen liittyvistä ongelmista, jolloin tiedon muodostuskin voi olla vaikeaa. Mutta tässä voi todeta sen, että asian oikean laidan osoittaminen kuntalaisille on haasteellista tai ehkä jopa ongelmallista.	2495 2496 2497 2498 2499 2500
21.8.2006 valtuutettu [kunnanvaltuutettu]:n kirjoitus julkaistiin JP-Kunnallissanomat -lehdessä, johon annoin oman vastineeni 11.9.2006 julkaistussa mielipidekirjoituksessa.	2501 2502 2503
12.2.2007 JP-Kunnallissanomat -lehdessä julkaistussa mielipidekirjoituksessa [kuntalainen] kuntalaisena teki katsauksen yhden Jalasjärven poliittisen ryhmän tilanteeseen, ja viittasi samalla myös äänestäjille välittyvään vaikutelmaan kyseisen ryhmän käyttäytymisestä johtuen. Koska kirjoitus viittasi joihinkin kunnanvaltuustossa vaikuttaviin kunnanvaltuutettuihin, tässäkin tapauksessa olisi hyvä saada selville, mitä viitattut kunnanvaltuutetut ovat valtuustossa väittäneet tai olleet väittämättä. 15.2.2007 JP-Kunnallissanomat -lehdessä julkaistussa mielipidekirjoituksessa olen antanut oman vastineeni [kuntalainen]:n mielipidekirjoitukseen.	2504 2505 2506 2507 2508 2509 2510 2511
Yhteenvedona näistä kaikista kirjoituksista ja esittämistäni vastineistani voisin todeta, että julkisuudessa, tässä tapauksessa JP-Kunnallissanomat -lehdessä välitettynä, liikkuu keskenään ristiriitaisia lausuntoja Jalasjärven kunnan kunnanvaltuutettujen väittämistä tai väittämättä jättämisestä myös kunnanvaltuutettujen omasta toimesta.	2512 2513 2514 2515 2516
3.3. Mikä on tarkasti ottaen käytännöllinen ongelma?	2517 2518
Jalasjärven kunnanvaltuutettujen väittämistä esitetyt ristiriitaiset lausunnot eivät kuitenkaan ole perustuslain vastaisia, koska perustuslain (731/1999) 12 § 1. momentin mukaisesti jokaisella on oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä – siis myös kunnanvaltuutetuilla.	2519 2520 2521 2522 2523
Periaatteellisesti on kuitenkin merkittävää pohtia sitä, ovatko kunnanvaltuutetut antaessaan julkisia lausuntoja missä roolissa; ovatko he silloin yksityisiä kansalaisia vai kunnanvaltuutettuja? Tämän lisäksi tulee pohdittavaksi se, mikä on kunnanvaltuutetun vastuu antamastaan lausunnosta verrattuna kunnanvaltuuston kokouksen oikeaan kulkuun ja kunnanvaltuuston kokouksessa esitetyistä väittämistä.	2524 2525 2526 2527 2528 2529
Tämän lisäksi periaatteelliseksi ongelmaksi tulee se, että yksittäisen kuntalaisen on vaikea erotella keskenään ristiriitaista informaatiota – erityisesti siinä tapauksessa, jos saman kokouksen kulusta	2530 2531

annetaan keskenään ristiriitaisia lausuntoja.	2532
	2533
Keskeinen kysymys on, että onko kuntalaisella oikeus saada täysin yksiselitteinen ja kiistämätön alkuperäinen säilytetty informaatio kunnanvaltuuston kokouksesta ilman välikäsiä, muuntamista, lyhentämistä tai muuta käsittelyä?	2534
	2535
	2536
	2537
Ongelmalliseksi kokouksen oikean kulun selvittäminen tulee siksi, että nykykäytännössä pöytäkirjat ovat lain määräämällä tarkoittamalla tavalla kyllä hyväksyttävissä, mutta ne eivät anna täydellistä kuvaa kokouksen kulusta, koska ne eivät keskustelupöytäkirjoja, vaan pikemminkin päätöspöytäkirjoja.	2538
	2539
	2540
	2541
	2542
3.4. Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) 16 § 1. momentti	2543
	2544
Lain viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) 16 § 1. momentin perusteella viranomaisen asiakirjan sisällöstä annetaan tieto suullisesti taikka antamalla asiakirja viranomaisen luona nähtäväksi ja jäljennettäväksi tai kuunneltavaksi tai antamalla siitä kopio tai tuloste, minkä lisäksi tieto asiakirjan julkisesta sisällöstä on annettava pyydetyllä tavalla, jollei pyynnön noudattaminen asiakirjojen suuren määrän tai asiakirjan kopioinnin vaikeuden tai muun niihin verrattavan syyn vuoksi aiheuta kohtuutonta haittaa virkatoiminnalle.	2545
	2546
	2547
	2548
	2549
	2550
	2551
Nyt periaatteellinen kysymys on, että voisiko kunnanvaltuutettujen ristiriitaisista lausunnoista hämmentynyt kuntalainen vaatia suullisesti saataville toisintoa kunnanvaltuuston kokouksesta?	2552
	2553
	2554
Tämä on mielenkiintoinen kysymys myös kunnanvaltuutettujen kannalta, koska heidän voidaan todeta sanoneen jotain kunnanvaltuuston kokouksessa, mutta heidän voi olla vaikea osoittaa sanoneensa toisin kuin jossain lausunnossa esitetään.	2555
	2556
	2557
	2558
3.5. Rikoslain (39/1889) 24. luvun 9 § 1. ja 2. momentti	2559
	2560
Vielä yksi periaatteellinen kysymys on, että voisiko kunnanvaltuutettu vaatia suullista toisintoa kunnanvaltuuston kokouksesta tilanteessa, että joku on loukannut hänen kunniaansa rikoslain (39/1889) 24. luvun 9 § 1. ja 2. momentin mukaisissa tapauksissa.	2561
	2562
	2563
	2564
On kuitenkin huomioitava, että rikoslain (39/1889) 24. luvun 9 § 2. momentti määrää, että julkisessa tehtävässä olevan henkilön on kestävä enemmän arvostelua, mitä ei voida tällöin katsoa kunnianloukkaukseksi.	2565
	2566
	2567
	2568
Mutta tässä on syytä kiinnittää huomiota julkisesti raportoituun tapaukseen, jossa julkisessa tehtävässä oleva [kunnanvaltuutettu] kunnanvaltuutetun roolissa loukkasi toisen kunnanvaltuutetun kunniaa. Tapausta on käsitelty [muualla kuin Jalasjärvi]:n käräjäoikeudessa, ja asiasta on mahdollisuus valittaa Vaasan hovioikeuteen, ja [kunnanvaltuutettu] on ilmoittanut käyttävänsä tätä mahdollisuutta. Mutta ennen mahdollista hovioikeuden ratkaisua tyydymme tietysti käräjäoikeuden oikeudelliseen tulkintaan.	2569
	2570
	2571
	2572
	2573
	2574
	2575
Tämänkin perusteella itse kuitenkin ihmettelen, miten pitäisi suhtautua rikoslain (39/1889) 24. luvun 9 § 2. momentin loppuun, jossa todetaan seuraavasti: ”joka ei selvästi ylitä sitä, mitä voidaan pitää hyväksyttävänä”.	2576
	2577
	2578
	2579
Millä voidaan siis todentaa lausunto, jonka joku pahantahtoinen kuntalainen (tai jopa toinen valtuutettu) esittää lausuntoja jostain kunnanvaltuutetusta ja erityisesti hänen väittämistään tietys- sä	2580
	2581

kunnanvaltuuston kokouksessa? Toisaalta asiasta epätietoinen toinen kuntalainen haluaisi mahdollisesti tietää, että pitääkö kyseinen lausunto paikkansa, mutta onko hänellä mahdollisuutta todentaa lausunnon todenperäisyyttä?

Tätä voi pitää tietysti Jalasjärven kunnan kohdalla vain teoreettisena pohdintana, mutta [muualla kuin Jalasjärvi]:n käräjäoikeudessa käsitellyn esimerkin perusteella voi todeta, että kunnanvaltuutetun kunnianloukkausrajallakin on omat rajansa, mutta mielestäni ne ovat aivan liian tulkinnanvaraisia. Lisäksi kyseinen esimerkki osoittaa, että kunniaa voidaan loukata myös Etelä-Pohjanmaalla riippumatta paikkakunnasta.

3.6. Yhteenveto tarpeesta todentaa kunnanvaltuuston kokousten oikea kulku

Edellä olen siis todennut, mikä on julkista Jalasjärven kunnan alueella, ja esittänyt esimerkkejä siitä, kuinka julkisuuteen välittyy ristiriitaista informaatiota. Näiden ongelmien vuoksi olen pohtinut myös tästä ristiriitaisesta informaatiosta aiheutuvia ongelmia kuntalaisen tiedonsaannin kannalta sekä myös joitain rikosoikeudellisia näkökohtia.

Olisi kuitenkin helppoa tyytyä vain ongelman toteamiseen, joten on syytä pohtia myös erilaisia vaihtoehtoja ongelman osittaiseenkin ratkaisuun.

4. MAHDOLLISUUKSIA KÄYTÄNNÖLLISEN ONGELMAN RATKAISUUN LAINSÄÄDÄNNÖLLISESTI PITÄVÄLLÄ TAVALLA

4.1. Mitä mahdollisuuksia on kokousten oikean kulun todentamiseen?

Mitä mahdollisuuksia on?

Yhtenä mahdollisuutena voisi vaatia, että Jalasjärven kunnanvaltuuston kokouksista on ryhdyttävä kirjaamaan kirjallisesti entistä tarkemmin kokousten kulku, jolloin kokousten kulkua voisi seurata hyvinkin tarkasti. Näin toimitaan Eduskunnan täysistuntojen julkisten pöytäkirjojen (tietoverkossa <http://www.eduskunta.fi/>) suhteen, jolloin kansanedustajien keskustelua voi seurata välihuutojen tarkkuudella.

Mutta mitä kustannuksia aiheutuisi kokousten yksityiskohtaisesta kirjaamisesta? Tästä voisi todeta, että tarvittaisiin enemmän henkilötyötunteja laajojen pöytäkirjojen laatimiseen, mikä tietysti aiheuttaa kustannuksia. Viittamassani Eduskunnan käytännössä todellakin tarvitaan henkilökuntaa, että pöytäkirjat voivat olla siinä laajuudessa, kuin ne nykyään ovat.

Itse olen pohtinut toisenlaista lähestymistapaa, jolloin voidaan säästää myös henkilötyötunneissa, mutta saataisiin myös huomioitua kuntalaisten tiedonsaantioikeus laajemmin sekä turvattua myös valtuutettujen oikeusturva.

4.2. Tekninen mahdollisuus kunnanvaltuuston kokouksen todenmukaisen kulun tallentamiseksi

Mitä ongelmia ääni- ja kuvatalenne tietoverkossa ratkaisisi?

- 1) Kuntalaisille tarjottaisiin mahdollisimman totuudenmukaiseen keinoon hankkia tietoa, jolloin perustuslain (731/1999) 12 § 1. momentin oikeus vastaanottaa ja hankkia tietoa laajenisi.

- 2) Kuntalain (365/1995) 57 § mukainen kunnanvaltuuston kokousten julkisuus toteutettaisiin

- mahdollisimman laajasti. 2632
- 3) Tekninen tallenne olisi palautettavissa automaattisen tietojenkäsittelyn keinoin 2633
- mahdollisimman alkuperäiseen muotoon (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 2634
- (621/1999) 5 §), jolloin myös kokousten kulusta saisi tarkemman kuvan. 2635
- 4) Kokouksien kulku olisi saatavilla lain ehdottamalla tavalla myös suullisena toisintona 2636
- (Lain viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) 16 § 1. momentin perusteella) 2637
- 5) Julkisuudessa liikkuvat lausunnot voisi tarkistaa teknisestä tallenteesta, jolloin kuntalaiset 2638
- voisivat todentaa kunnanvaltuuston kokouksissa tehdyistä väittämistä esitettyjen yksityisten 2639
- ja julkisten lausuntojen paikkansapitävyyttä. 2640
- 6) Mahdollisessa kunnianloukkaussyytteessä (rikoslain 39/1889 24. luvun 9 § 1. ja 2. 2641
- momentti) on enemmän todistusaineistoa, kuin vain pelkät suulliset lausunnot, koska 2642
- väittämistä olisi teknisesti palautettavissa oleva toisinto. 2643
- 7) Teknisellä kuva- ja äänitallenteella ei tarvitsisi laajentaa nykyistä 2644
- päätöspöytäkirjakäytäntöä kohti hyvin työlästä keskustelupöytäkirjakäytäntöä. 2645

4.3. Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 2646

Tarkasti ottaen tekninen kuva- ja äänitallenne voisi olla sähköistä asiointia, ja sähköisestä 2647

asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) annetun lain 2 § mukaan kyseistä lakia sovelletaan 2648

soveltuvin osin myös muussa viranomaistoiminnassa. 2649

Tässä kohtaa on hyvä kysyä periaatteena, että 2650

- A) mikä on Jalasjärven kunnanvaltuuston tulkinta siitä, koskeeko sähköisestä 2651
- asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) annetun lain 2 § myös Jalasjärven 2652
- kunnan kunnanvaltuustoa. 2653

Jos tulkinta on myönteinen, niin silloin on tietenkin jatkettava kyseisen lain (13/2003) muiden 2654

pykälien tutkimista. 2655

Nimittäin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) annetun lain 2 § mukaan lakia 2656

sovelletaan hallintoasian käsittelyvaiheessa, mihin voi edellä mainitun tulkinnan mukaan laskea 2657

kunnanvaltuuston kokoukset. Lisäksi on huomioitava 22 §, jonka mukaan Valtiovarainministeriö 2658

antaa ohjeita ja suosituksia sähköisen asioinnin yhteentoimivuuden ja tietoturvallisuuden 2659

varmistamisesta sekä sähköisten asiointipalvelujen järjestämisestä. 2660

Tässä kiinnittäisin huomiota Valtiovarainministeriö työryhmämuistioon (11a/2005, 2661

<http://www.vm.fi/>), jossa esitetään erilaisia strategisia tavoitteita asiointipalvelujen kehittämisestä 2662

tieto- ja viestintätekniikan keinoin. Tämän perusteella voi kysyä, että 2663

- B) aikooko Jalasjärven kunnan kunnanvaltuusto kansallisen strategian mukaisesti 2664
- olla mukana Jalasjärven kunnan asiointipalveluiden kehittämisessä tieto- ja 2665
- viestintätekniikan keinoin? 2666

5. ALOITE JALASJÄRVEN KUNNANVALTUUSTON KOKOUSTEN TEKNISESTÄ 2667

TALLENTAMISESTA TIETOVERKKOON JULKISTA TARKASTELUA VARTEN 2677

Edellisistä taustahuomioista yhteenvetona esitän aloitteena, että Jalasjärven kunnanvaltuuston 2678

kokoukset tallennettaisiin teknisinä tallenteina tietoverkkoon (osoitteesta <http://www.jalasjarvi.fi/> 2679

ohjattuna), jolloin kokousten kulkua voisi seurata ääni- ja kuvatallenteena. 2680

5.1. Miten aloite olisi toteutettavissa?

Helpoimmin tämä aloite on toteutettavissa, että valtuusto muuttaa työjärjestystään seuraavilla tavoilla:

- a) kunnanvaltuuston kokouksista on pidettävä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla palautettavaa julkisesti määritellyssä tiedostomuodossa olevaa julkisesti tietoverkossa jaettavaa ääni- ja kuvatallennetta.
- b) työjärjestyksessä määritellään toimintatavat puheenvuorojen pitämiselle niin, että annetut puheenvuorot ja erityisesti esitetyt väittämät tallentuvat varmasti ääni- ja kuvamuodossa tallennettavaan tiedostoon.

Varsinaisten työjärjestyksen muutoksien lisäksi voi esittää huomiona, että ääni- ja kuvatallenteesta on tiedotettava jatkuvasti tietoverkossa olevien tallenteiden ja tiedostolinkkien lisäksi. Tähän ehdotan, että

- c) Jalasjärven kunnan kunnanvaltuuston kokouskutsujen ohessa olisi aina maininta edellisen kokouksen ääni- ja kuvatallenteesta, sekä maininta siitä osoitteesta tietoverkossa, mistä kyseisen ääni- ja kuvatallenteen voi hankkia.

Jos Jalasjärven kunnan kunnanvaltuuston on eri mieltä toteuttamistavoista a)-c), niin tietenkin mahdollisessa aloitteen hyväksyvässä vastauksessa on esitettävä miten ratkaisu eroaa kohdissa a)-c) esitystä.

5.2. Tarkentavat kysymykset aloitteen lisäksi

Varsinaisen aloitteen lisäksi kysyn seuraavat kysymykset.

- i) Jos aloite hylätään, mitkä ovat lainopilliset perustelut aloitteen hylkäämiselle?
- ii) Jos aloite hylätään, mitkä ovat poliittiset perustelut aloitteen hylkäämiselle?
- iii) Jos aloite hylätään, mitkä ovat taloudelliset perustelut aloitteen hylkäämiselle?
- iv) Jos aloite hyväksytään, niin kuinka otetaan huomioon Kuntaliiton yleiskirjeet ja Valtionvarainministeriön ohjeet koskien tiedottamista tietoverkossa?
- v) Jos aloite hyväksytään, kuka laatii tekniset määrietykset toteutettavalle järjestelmälle, jolla kunnanvaltuuston kokoukset ovat palautettavissa automaattisen tietojenkäsittelyn keinoin?
- vi) Jos aloite hyväksytään, kuka hyväksyy tekniset määrietykset toteutettavalle järjestelmälle, jolla kunnanvaltuuston kokoukset ovat palautettavissa automaattisen tietojenkäsittelyn keinoin?
- vii) Jos aloite hyväksytään, millä varmistetaan, että tekniset määrietyt noudattavat hyväksytyjä standardeja, eivätkä johda riippuvuuteen yhdestä toimittajasta?
- viii) Jos aloite hyväksytään, miten varmistetaan se, että tekniset määrietykset eivät ole loukkaavia kansalaisten yhdenvertaisuuden kannalta, jolloin esimerkiksi kuntalaisen käyttämän (koti)tietokoneen käyttöjärjestelmä tai järjestelmässä käytettävä tiedostomuoto ei ole rajoittava tekijä teknisten tallenteiden palauttamisessa kuultavaan ja nähtävään muotoon, huomioiden erityisesti sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) annetun lain 5 § 3. momentti?
- ix) Jos aloite hyväksytään, kilpailutetaanko toteutus ulkopuoliselle hankkijalle vai

- toteutetaanko se kunnan omana työnä? 2732
- x) Jos aloite hyväksytään, mitkä ovat perustelut kilpailuttamiselle tai kunnan omalle työlle? 2733
- xi) Jos aloite hyväksytään, mitkä ovat mahdollisuudet teknisen järjestelmän toteuttamiseen kuntien välisenä yhteistyönä? 2734
- xii) Jos aloite hyväksytään, miten huomioidaan se, että tekninen järjestelmä hankitaan kokonaistaloudellisesti edullisin ottaen huomioon kilpailulainsäädäntö, edellyttäen ettei teknistä järjestelmää toteuteta kunnan omana työnä. 2735

6. ALOITTEeseen ANNETTAVA VASTAUS 2736

Edellä maituin perustein pyydän kunnanvaltuuston vastausta aloitteeseen. Ensin pyydän yleisesti vastauksia kysymyksiin A) ja B). Hylkäävässä vastauksessa pyydän lisäksi vastauksia kysymyksiin i)-iii). Hyväksyvässä vastauksessa pyydän vastauksia kysymyksiin iv)-xii). Jos vastaus on hyväksyvä, mutta muuttaa kuitenkin edellä esittämäni ratkaisua joiltain osin, kohdat a)-c), niin pyydän esittämään erilaisen ratkaisun selvästi, kansantajuisesti ja ymmärrettävästi perustelujen kera. 2740

Yhteenvedona edellä olevista kysymyksistä valtuuston kokonaisvastauksesta aloitteeseen on käytävä ilmi, että 2741

hyväksyykö valtuusto toimenpiteet, joilla Jalasjärven kunnanvaltuuston kokousten kulku tallennettaisiin ääni- ja kuvatallenteena julkisesti jaettavana julkiseen tietoverkkoon (osoitteesta <http://www.jalasjarvi.fi/> ohjattuna), jolloin kokousten kulkua voisi seurata kokousten jälkeen mahdollisimman totuudenmukaisena. 2742

6.1. Päätöksessä annettava valitusosoite, valitusaika, valitusohjeet ja mahdollinen valituskielto 2743

Kuntalain (365/1995) 94 § 1. momentin mukaisesti annettavaan päätökseen on liitettävä valitusosoite. Kuntalain (365/1995) 94 § 2. momentin mukaisesti annettavaan päätökseen on liitettävä valitusohjeet. 2744

Jos päätös ei kuntalain (365/1995) 94 § 3. momentin mukaisesti olekaan valituskelpoinen, on annettavaan päätökseen liitettävä lainopilliset perustelut perustuen hallintolainkäyttölain (586/1996) määräyksiin, erityisesti hallintolainkäyttölaki (586/1996) 15 § toinen virke. 2745

Valitusmahdollisuuksien kirjaaminen annettavaan päätökseen ei tietenkään tarkoita, että valitusmahdollisuutta varmasti käytettäisiin, mutta tästä on kuitenkin oltava maininnat annettavassa päätöksessä. 2746

Itse olen 2.11.2006 JP-Kunnallissanomat -sanomalehdessä julkaistussa mielipidekirjoituksessani ollut sitä mieltä, että valitusmahdollisuutta kunnan päätöksistä pitäisi käyttää harkiten ja pitäisi pyrkiä ratkaisemaan asiat kunnan sisällä hyvässä yhteistyössä neuvotellen. Tähän luonnollisesti varmaan kaikki pyrimme. 2747

6.2. Aloitteen asiallinen ja laillinen jatkokäsittely hyvien tapojen mukaisesti 2748

Toivon, että aloitteeni käsitellään asianmukaisten lakien ja asetusten, Jalasjärven kunnan kunnanvaltuuston työjärjestyksen ja Jalasjärven kunnan hyväksytyn johtosääntökoelman määräämällä tavalla, ja lisäksi hyvien tapojen mukaisesti. 2749

Lisäksi yleisenä toiveena esitän, että aloitteen käsittely on yksityisissä keskusteluissa rakentavaa, julkisissa keskusteluissa rakentavaa, erityisesti tosiasioihin pohjautuvaa, julkisen arvostelun kestävä ja lisäksi lainopillisesti kestävällä pohjalla.

6.3. Lisätietoja pyydettyä

Jos aloitteesta on kysyttävää, neuvoteltavaa tai jokin kohta on epäselvästi ilmaistu, niin tietenkin annan lisätietoja pyydettyä, mihin tarkoitukseen tässä aloitteessa on yhteystietoni.

Ystävällisin terveisin,

Jukka Rannila

Jalasjärven kunnan asukas, Suomen kansalainen

JAKELU:

- * Jalasjärven kunnan kunnanjohtaja
- * Jalasjärven kunnan kunnanhallitus
- * Jalasjärven kunnan kunnanvaltuusto

TIEDOKSI:

- * JP-Kunnallissanomat

68.3. Aloitteen tekstiä jälkikäteen tarkastellen

No, huh huh !!!!!!! Olipa paljon tekstiä – kyllä joo. Mieli-pidekirjoituksessa mainitulla tavalla aloite ei tullut koskaan hyväksytyksi, ja Jalasjärvellä ei ainakaan tällä hetkellä talleteta kunnanvaltuuston kokouksia tietoverkkoon – ehkä joskus vielä.

Tekstissä on pientä ihmettelyä mm. seuraavista aiheista.

”Äänin 19-16” tietysti viittaa siihen seikkaan, että kyseisellä vaalikaudella Jalasjärvellä oli ”Ryhmä 19” ja sitten Suomen Keskusta r.p -vetoinen 16 hengen ryhmä. Vaalikaudella oli pientä vääntöä, ja esimerkiksi johtosääntökokoelma hyväksyttiin äänin 19-16. Nyt oli kiva sitten viitata siihen seikkaan, että johtosääntökokoelma on tosiaan oikeasti hyväksytty.

Lisäksi lehtien palstoilla, erityisesti nykyinen JP Kunnallisanomat -paikallislehti, oli mieli-pidekirjoitusten ketju, jossa väännettiin eri aiheita kyseisellä vaalikaudella. Aivan asiallista oli viitata tietysti tuohonkin mieli-pidesoppaan.

Sitten oli kunnianloukkauksesta asiaa, koska sekin oli silloin pinnalla ollut asia, esim. ILKKA-maakuntalehti uutisoi näitä maakunnan tasolla.

Mutta vakavasti ottaen voisi pohtia, että oliko aloitteesta oikeasti mitään iloa.

68.4. Flip-flop – Mieli-piteen vaihtuminen eri vaiheessa

Yhdysvaltojen politiikkaa seuraavalle tulee melko varmasti termi ”flip-flop” jossain vaiheessa esille

ja Wikipedia-artikkeli aiheesta löytyy myös. Tarkasti ottaen kyseessä on mielipiteen vaihtuminen 2829
jossain vaiheessa, joskus jopa yllättävän nopeasti tai muuten yllättävässä tilanteessa. Nyt 2830
videoitujen kuulemisten yms. tiedonvälityksen aikana (kansan)edustajat joutuvat entistä herkemmin 2831
kiinni erilaisista nopeista/yllättävistä mielipiteen vaihtumisesta. 2832

Eli tietysti on täysin ymmärrettävää, että esim. kunnanvaltuuston kokouksessa aikaisemmin esitetyt 2833
mielipiteet voivat tulla ongelmaksi jälkikäteen. Tällöin on täysin ymmärrettävää, että halua 2834
kokousten tallentamiseen ei käytännössä ole. 2835

Itselläni ajatus oli, että mahdollisesti jonkun tärkeän asian yhteydessä voitaisiin pitää asianmukaiset 2836
ryhmäpuheenvuorot, ja nämä ryhmäpuheenvuorot olisivat hyvä olla tietoverkossa ja julkisessa 2837
jakelussa. Tietysti tässäkin tulee ongelmaksi ajan kuluminen, ja esitetty ryhmäpuheenvuoro voidaan 2838
osoittaa väärään tai oikeaan osuneeksi tulevaisuuden arvioksi. 2839

68.5. Halutaanko avoimuutta ja/tai julkisuutta oikeasti vai ei?

Toisaalta voi pohtia, että millaista julkisuutta yksittäisen kunnan kunnanvaltuuston jäsenet haluavat 2840
edistää. Tosiasia on, että esim. kunnanvaltuustojen kokouksista tieto menee erilaisten paikallisten 2841
tiedotusvälineiden läpi, ja ns. tavallinen kansa lukee/katsoo näitä toimittajien tekemiä raportteja 2842
tiedotusvälineistä. 2843

Eikö olisi poliitikonkin etu, että hän voisi ohjata epäilevän kansalaisen katsomaan ja kuuntelemaan 2844
puheensa tietoverkosta? Mahdollisesti julkisuudessa on niin monia versioita asioiden oikeasta 2845
tilanteesta, että ainakin yksi pitäisi paikkansa, eli tietoverkossa oleva tallenne. 2846

Toisaalta asiaa voisi pohtia kansanvalistuksena, koska yksittäisen asian esittelyn yhteydessä esim. 2847
viranhaltijat voivat pitää hyvän peruskatsauksen johonkin aiheeseen. Tällöin voi taas viitata 2848
kuntalaisia/kansalaisia perehtymään aiheeseen katsomalla aiheeseen kuuluvat peruskatsaukset. Noin 2849
äkkiseltään voisi ajatella, että mahdollisesti nämä peruskatsaukset vähentäisivät epäselvyyksiä 2850
joistain asioista, mutta tämä on tietysti arvailua tässä vaiheessa. 2851

68.6. Mikä oli totuus Jalasjärvellä?

Tässä kohtaa voi ottaa pienen selvityksen Jalasjärvellä käynnissä olleesta kunnallispoliittisesta 2852
väännöstä. 2853

1) 2854
Jalasjärvellä kunnanhallitus päätti 10.3.2005 siirtää luottamushenkilöiden palkkioiden käsittelyn. 2855
10.3.-30.3.2005 oli neuvotteluvaihe, jonka vaiheista ilmeisesti en itse löytänyt julkista pöytäkirjaa. 2856
Ainakaan lehtikirjoituksissa ei ole viitattu tähän kyseisen neuvotteluvaiheen pöytäkirjoihin. 2857

2) 2858
Neuvottelutulos 30.5.2005 mennessä oli seuraava: ”Luottamushenkilöiden palkkiosääntö on 2859
neuvoteltu oheisen liitteen mukaiseen muotoon, jossa vuosipalkkioiden korotuksen lisäksi on 2860
korotettu myös valtuuston, hallituksen ja lautakuntien kokouspalkkioita.” 2861
Tästä voi päätellä, että ryhmät ovat päässeet sopimukseen neuvottelumenettelyssä. 2862

2863

3)	2876
Kunnanhallitus 30.5.2005 (119 §): ”Kunnanhallitus ottaa luottamushenkilöiden palkkiosäännön tarkistamisen uudelleen käsittelyyn”...	2877
Puheenjohtaja nimesi äänestysmenettelyksi sen, että ensimmäisessä äänestyksessä vastakkain ovat [kunnanvaltuutettu]:n ja [kunnanvaltuutettu]:n esitykset ja toisessa äänestyksessä voittanut esitys ja kunnanjohtajan ehdotus.	2878
Puheenjohtaja totesi, että [kunnanvaltuutettu]:n ehdotusta kannattavat äänestävät ”Jaa” ja [kunnanvaltuutettu]:n ehdotusta kannattavat ”Ei”.	2879
Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 5 Jaa-ääntä ja 3 Ei-ääntä.	2880
Puheenjohtaja totesi [kunnanvaltuutettu]:n ehdotuksen voittaneen.	2881
Toista äänestystä varten puheenjohtaja totesi, että kunnanjohtajan ehdotusta kannattavat äänestävät ”Jaa” ja [kunnanvaltuutettu]:n ehdotusta kannattavat ”Ei”.	2882
Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 0 Jaa-ääntä ja 8 Ei-ääntä.	2883
Puheenjohtaja totesi [kunnanvaltuutettu]:n esityksen tulleen kokouksen päätökseksi.	2884
	2885
4)	2886
2.6.2005 JP-Kunnallisanomien päätoimittaja uutisoi seuraavasti:	2887
”Kokouksessa [kunnanvaltuutettu] teki esityksen, jonka mukaan olisi korotettu vain osaa palkkioista.	2888
Tällöin yksimielistä korotusesitystä edellyttänyt puheenjohtaja [kunnanvaltuutettu] esitti, ettei mitään palkkioita muuteta nykyisestään.	2889
Tämä esitys oli viime vaiheessa vastakkain kunnanjohtajan esityksen kanssa.	2890
[kunnanvaltuutettu] esitys voitti äänestyksen 8-0, yhden kunnanhallituksen jäsenen äänestäessä tyhjää.”	2891
	2892
5)	2893
9.6.2005 [kunnanvaltuutettu] kirjoitti, että värikkästä keskustelusta 30.5.2005 jäi huono vaikutelma. Suora lainaus: ”Ellette te leiki meidän hiekkalaatikolla, niin me ei leikitä teidän hiekkalaatikolla”.	2894
11.6.2005 [kunnanvaltuutettu] teki vielä oikaisun, jossa tarkensi 30.5.2005 värikkään keskustelun olleen nimenomaan ympäristö- ja rakennuslautakunnan puheenjohtajan sekä teknisen lautakunnan jaoston puheenjohtajan palkkioista.	2895
	2896
6)	2897
16.6.2005 kunnanvaltuuston kokous on näyttänyt sujuneen rauhallisesti.	2898
Kunnanjohtaja kertoi valtuustolle talouden kehityksistä ja investointipanostuksista vuosina 1998-2004. Talousjohtaja esitteli tilinpäätöksen 2004. Kunnanvaltuusto päätti hyväksyä aikuiskoulutuskeskuksen ylijäämän 678.439,99 euroa kirjattavaksi JAKK:n yli- / alijäämän tilille.	2899
Kunnanvaltuusto päätti hyväksyä kunnan muun toiminnan alijäämä -156.451,02 euroa kirjattavaksi kunnan taseeseen yli- ja alijäämän tilille. Kunnanvaltuusto merkitsi tilintarkastuskertomuksen tiedoksi. Kunnanvaltuusto päätti hyväksyä: vuoden 2004 tilinpäätöksen ja myöntää kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.-31.12.2004.	2900
	2901
7)	2902
Kaikki on kunnossa?	2903
Tässäpä tulee hyvin vaikea kohta selvitettäväksi. 20.6.2005 on JP-Kunnallissanomien päätoimittaja uutisoinut 16.6.2005 kello 19.00-21.48 kestänyttä kokousta.	2904
	2905
8)	2906
	2907

JP-Kunnallissanomissa 30.6.2005 on mielipidekirjoituksessa esitettynä välikysymys, jonka ovat tehneet [kunnanvaltuutettu] ja [kunnanvaltuutettu].	2926
Oikeastaan kyseessä on välikysymysluettelo, ja 30.6.2005 kirjoituksessa ei esitetä yhtä yksittäistä kysymystä, johon kunnanvaltuuston poliittisen enemmistön pitäisi vastata.	2927
Laskujeni mukaan kirjoituksessa on viisi erilaista kysymystä.	2928
Toisaalta kirjoituksessa on lisäksi muutama syytös, joista osa kohdistuu kunnanvaltuustonpoliittiseen enemmistöön (ryhmä 19), osa kokoomuksen valtuustoryhmään ja osa kokoomuksen valtuustoryhmän yksittäiseen henkilöön.	2929
	2930
	2931
	2932
	2933
	2934
9)	2935
Tässä kohtaa on hyvä huomauttaa, 30.6.2005 kirjoituksessa yhdistetään asioina toisiinsa Jalasjärven kunnan itsenäisyys, kunnan vetovoimaisuus, kunnan palvelutaso, kunnan taloudellinen tilanne, kunnan velkaantumisaste, JAKK hallinto, kunnan strateginen johtaminen ja ryhmä 19:n ratkaisu edellä mainittuihin.	2936
Tämän lisäksi [kunnanvaltuutettu] ja [kunnanvaltuutettu] kysyvät edustaako neljän hengen pienempi ryhmä Kokoomuksen valtuustoryhmää.	2937
Samassa kirjoituksessa [kunnanvaltuutettu] ja [kunnanvaltuutettu] huomauttavat, että pelkästään luottamushenkilöiden palkkiotarkistuksilla tai mieleisten henkilöiden kanssa toimimalla tilanne ei korjaannu.	2938
	2939
	2940
	2941
	2942
	2943
	2944
	2945
10)	2946
27.6.2005 Jalasjärven kunta päättää hakea harkinnanvaraista rahoitusavustusta vuonna 2005 (kunnanhallitus 27.6.2005 / 145 §).	2947
7.7.2005 Jalasjärven kokoomuksen valtuustoryhmä vastaa 30.6.2005 välikysymysluettelo.	2948
Välikysymysluettelon kysymyksiin tämä kirjoitus ei juuri vastaa, mutta lisää muutaman henkilökohtaisen syytöksen [kunnanvaltuutettu] ja [kunnanvaltuutettu]a kohtaan, minkä lisäksi kirjoitus osoittaa keskustajohtoisen edellisen valtuuston aiheuttaneen kunnan velkaantumisen.	2949
Luottamushenkilöiden palkkiotarkistuksen osalta kirjoitus osoittaa, että [kunnanvaltuutettu] oli hyväksymässä kyseiset päätökset puheenjohtajissa.	2950
Kunnanhallituksessa nämä päätökset eivät menneet läpi.	2951
	2952
	2953
	2954
	2955
	2956
11)	2957
14.7.2005 [kunnanvaltuutettu] vastaa kutsuun, ja lisää ryhmä 19:n syytöksiä.	2958
Tässä kirjoituksessa tuodaan esille, että ryhmä 19 on laatinut yhteistyösopimuksen, jossa on sovittuna kunnallispoliittiset ohjelmataavoitteet.	2959
Tärkeä syytös on, että keskustan valtuustoryhmä on pidetty tai pyritty pitämään ulkona näiden ohjelmakohtien valmistelusta ja toteutuksesta.	2960
Kunnan velkaantuminen on ollut hallinnassa edellisen keskustaenemmistöisen valtuuston aikana.	2961
	2962
	2963
	2964
12)	2965
14.7.2005 on lisäksi [kunnanvaltuutettu] kirjoitus, jossa vahvistetaan puheenjohtajiston olevan valmisteluelin ennen hallitusta.	2966
Uutena valtuutettuna [kunnanvaltuutettu] toivoo myönteistä kehitystä ja uskoo edelleen kunnan sekä kuntalaisten mahdollisuuksiin.	2967
	2968
	2969
	2970
13)	2971
Mitä ihmettä pitäisi sanoa yhteenvetona?	2972
	2973
14)	2974
Ainakin esitellyksi tuli puheenjohtajiston toiminta.	2975

Puheenjohtajiston toiminnasta on hyvä tietää jotain, jos aikoo tulla Jalasjärvellä	2976
kunnanvaltuutetuksi	2977
Sivullisen silmään näyttäisi siltä, että luottamushenkilöiden palkkiotarkistuksesta alkanut kiista on	2978
paisunut kohtuuttomiin mittoihin.	2979
Kirjoituksissa tuli esille koko ajan lisää syytöksiä, joilla ei ole mitään tekemistä	2980
luottamushenkilöiden palkkioiden kanssa.	2981
	2982

68.7. Mitä kokousten tallentaminen olisi osoittanut?

	2983
	2984
Kokousten tallentaminen olisi ainakin osoittanut yhden kokouksen kulun mahdollisuuksien mukaan	2985
mahdollisimman totuudenmukaisena. Tietysti herää kysymys, että olisiko kokousten tallenteista	2986
tullut selville, että mistä ”Ryhmä 19” ja Suomen Keskusta r.p:n Jalasjärven kunnanvaltuuston	2987
valtuustoryhmä oikein olivat eri mieltä. Edelleen voisi pohtia, että eri ryhmät olisivat voineet pitää	2988
ryhmäpuheenvuorot, joissa kunkin valtuustoryhmän näkemys olisi tullut esille asianmukaisesti.	2989
Nythän kokouksista esitettiin useita erilaisia tulkintoja.	2990
	2991
Sinänsä on mielenkiintoista, että Jalasjärvellä väännettiin kunnallispolitiikassa kyseisellä	2992
vaalikaudella oikein kunnolla. Toisaalta voi todeta vuoden 2012 tilanteessa (22. toukokuuta 2012),	2993
että jokaisessa Etelä-Pohjanmaan kunnassa kuohuu aina jossain vaiheessa jossain muodossa. Näitä	2994
kunnallispolitiikan kuohuja on ILKKA-maakuntalehti ansiokkaasti kuvannut kunkin yksittäisen	2995
tapauksen erilaisissa vaiheissa.	2996
	2997
Tietysti herää kysymys, että mahdollisesti kokousten tallentaminen tietoverkkoon voisi tarkoittaa	2998
asioiden päättämiseen kunnanvaltuuston kokousten ulkopuolella. Tosiasiallisesti	2999
kunnan/kaupunginvaltuuston asiat nyt jo ratkaistaan valtuustoryhmien sisäisten kokousten välillä ja	3000
valtuustoryhmien keskinäisten kokousten väleissä. Eli sinänsä tämä ei ehkä muuttaisi tilannetta.	3001
Edelleen pohdin tärkeiden asioiden ryhmäpuheenvuoroja tärkeimmissä asioissa. Voihan olla niin,	3002
että samaa yksimielistä valtuuston päätöstä perustellaan eri ryhmissä täysin eri perusteilla, ja	3003
erilaiset perustelut voisivat tulla esille tallennetuissa ryhmäpuheenvuoroissa.	3004
	3005

68.8. Jääminen vain tiedotusvälineiden tulkinnan armoille?

	3006
	3007
Sinällään tietysti voi pohtia, että Jalasjärvellä kunnanvaltuuston jäsenet päättivät jättää itsensä	3008
pelkästään tiedotusvälineiden tulkinnan armoille, erityisesti nykyisen JP Kunnallisanomat	3009
-paikallislehden ja ILKKA-maakuntalehden toimittajien tulkintojen armoille. Muistan yhdestä	3010
kokouksesta, että valtuutettu kehtasi arvostella tiedotusvälinettä, jolloin kyseisen tiedotusvälineen	3011
toimittaja tietysti totesi hetimiten kyseisen tavan arvostella tiedotusvälinettä huonoksi tavaksi.	3012
	3013
Tosiasiallisesti on niin, että yksittäistä tiedotusvälinettä ei kannata kovin äkkiä arvostella, koska	3014
tiedotusvälineiden edustajilla on aina mahdollisuus sanoa viimeinen ja lopullinen sana jostain	3015
aiheesta. Ja jos joku poliitikko hikeentyy oikein kunnolla jonkin tiedotusvälineen toimintaan, niin	3016
tämä on tietysti oikea kunnianosoitus kyseiselle tiedotusvälineelle.	3017
	3018
Sinällään voisi pohtia kunnanvaltuutetun viestin leviämisen kannalta, että erilaisilla tallennetuilla	3019
ryhmäpuheenvuoroilla olisivat valtuutetut osoittaa kyseleville äänestäjille koko puheen olevan	3020
tulkittavissa tallennetuista ryhmäpuheenvuoroissa. ”Tulkitse itse äläkä luota tiedotusvälineiden ja	3021
kolmannen osapuolen tulkintaan”.	3022

3023

69. Miten julkisen hallinnon ja järjestöjen yhteistyötä pitäisi parantaa?

3024

3025

3026

Tämä kysely oli oikeusministeriön www.otakantaa.fi -foorumilla. Keskustelusta julkaistiin aikanaan yhteenveto, mutta virkkeen kirjoitushetkellä (22.5.2012 klo 10.35) kyseinen keskusteluyhteenveto ei ollut enää löydettävissä www.otakantaa.fi-foorumilla.

3027

3028

3029

3030

Vastaus kyselyyn kirjoitettu melko rennolla otteella suuremmin miettimättä aihetta. Lähinnä ehdotin, että voisi tehdä tutkimuksen, jossa pengottaisiin miksi ihmiset ylipäänsä nykyaikana osallistuisivat yhdistystoimintaan. Sitten ehdotin, että julkisen hallinnon vaatima paperityö pitäisi tehdä mahdollisimman helpoksi yhdistysten kannalta, ja esitin jopa yhden käytännön ehdotuksen.

3031

3032

3033

3034

3035

69.1. Otakantaa.fi-foorumi oli alkuvaiheissaan

3036

3037

2. heinäkuuta 2007 päivätyssä tiedostossa totean, että [otakantaa.fi](http://www.otakantaa.fi)-tyyppinen hölinä-pölinä-foorumi on monella tapaa rajoittunut.

3038

3039

3040

Itse ehdotin, että Oikeusministeriön pitäisi pohtia samanlaista käytäntöä kuin Euroopan Unionin Komission vihreiden kirjojen ja muiden aloitteiden lausuntopyynnäissä. Eli Komissiolle voi monesti jättää kirjallisen lausunnon johonkin väliaikaiseen sähköpostiosoitteeseen. Ja Komission aloitteissa ja/tai aloiteehdotuksissa on selvät kysymykset, joihin toivotaan vastauksia, esim. 20-30 kysymystä. Vastaava käytäntö ei pitäisi olla vaikeaa, kun hoidetaan jollain RTF-tiedostolla (mieluummin ODT-tiedostolla) valmis vastauspohja, johon voi ryhtyä täyttämään vastaustaan. Ja kun sähköposti on väliaikainen, niin ei sitten tule ongelmaksi sähköpostiosoitteen väärinkäyttö, ettei joku virkamiesparka joudu vuosikausia ottamaan vastaan roskapostia. Kannattaisi ottaa mallia tosiaan Komissiolta:

3041

3042

3043

3044

3045

3046

3047

3048

3049

http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_fi.htm (linkki toimi 31.5.2012)

3050

3051

Toisekseen 2. heinäkuuta 2007 päivätyssä tiedostossa totesin, että [Otakantaa.fi](http://www.otakantaa.fi):n uutiskirje ei toimi. Tästä kyselystä ei ollut tullut sähköposti-ilmoitusta. Toivoin tässä vaiheessa, että uutiskirje laitettaisiin asianmukaisesti järjestykseen. Toisaalta voi todeta, että virkkeen kirjoitushetkellä (22.5.2012 klo 10.37) [Otakantaa.fi](http://www.otakantaa.fi)-palvelu tarjoaa RSS-syötteen, jolloin ei tarvitse pelätä sähköpostiosoitteen joutuvan jälleen kerran yhdelle sähköpostilistalle, josta on käytännössä vaikea päästä eroon.

3052

3053

3054

3055

3056

3057

3058

69.2. Vastauksia kyselyn kysymyksiin

3059

3060

Tähän voi kirjata esitetyt kysymykset ja antamani vastaukset.

3061

3062

Kysymys 1: Mitkä asiat kansalaisyhteiskunnan ja julkisen hallinnon vuorovaikutuksessa tulisi kaikkein kiireisimmin pyrkiä ratkaisemaan?

3063

3064

3065

Taustamateriaalin perusteella näyttäisi olevan niin, että verotus on iso ongelma, ja sitten siihen liittyvät tekijät. Sitten ongelmaksi nostettiin avustuksien yms. hakemiseen liittyvät ongelmat.

3066

3067

Yhtenäinen yhdistysten verolomake 6C on jo valmis, joten ajan kuluessa nähdään, onko se omiaan helpottamaan yhdistyksen verotukseen liittyviä epäselvyyksiä.

Lisäksi Verohallituksen ohjeen Dnro 384/349/2007, 30.4.2007 pitäisi tehdä vähänkin laajempaa kirjanpitoa pitävän yhdistyksen elämä helpommaksi.

Osoitteessa

www.vero.fi (tuo oli tilanne 2. heinäkuuta 2007 päivätyssä tiedostossa)

ei näytä olevan mitään linkkejä yhdistysverotukseen liittyen. Ohjeet sinne kuntoon, niin se jo helpottaa vähän asiaa.

[Jälkikäteinen huomio:]

[Osoitteessa

http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ja_saatio
on virkkeen kirjoitushetkellä (22.5.2012 klo 10.47) aikaisempaa enemmän ohjeistusta yhdistyksille.]

Sieltä löytyy sitten monen mutkan kautta yhdistysten verotukseen liittyvä sivusto, mutta pitääkö sen olla niin monen mutkan takana. Vähän asiakaspalveluhenkeä - kiitos.

Sitten sitä miettii, että eikö yhdistyksille voisi olla sellainen yksi lomake, joka hoitaisi kaiken hallinnon jonkin tapahtuman järjestämiseen. Nyt pitää täyttää kaikenmaailman Gramex-, tapahtuma-, yms. lomakkeita. Ei se nyt vaikea olisi tehdä sellaista lomakevihkoa, jonka voisi täyttää yhdeltä istumalta kaikki tapahtuman järjestämiseen liittyvät lomakkeet. Ja siitä sitten repäistä sivut irti ja siinä olisi sitten valmiina osoite, johon postittaa. Siitähän sitten irtoaisi esim. 5-10 kirjettä ja tiputtaa ne postiin. Ja kaksoiskappaleet yhdistykselle, jotka voi tiputtaa arkistoon ja kirjanpitoon.

Kysymys 2: Mihin asioihin neuvottelukunnan erityisesti tulisi panostaa neljän toimintavuotensa aikana?

Tähän vastaus tulee myöhemmin.

Kysymys 3: Väitetään, että laajan suomalaisen kansalaistoiminnan näkemykset ja tarpeet eivät välity riittävästi julkishallinnon tietoon. Onko näin? Mitä parannusehdotuksia tähän asiaan löytyy?

Toivottavasti edellä mainittu neuvottelukunta pystyy näitä tarpeita ja näkemyksiä keräämään.

Yhdistysrekisterin hyötykäyttöä voisi tietysti pohtia. Eipä ole mitään tippunut postiin tähän liittyen.

Tietysti ensin pitäisi poistaa yhdistysrekisteristä ne toimimattomat yhdistykset. Toimimattomien yhdistyksen kummittelu yhdistysrekisterissä tekee yhdistysrekisterin hyötykäytöstä käytännössä mahdottomuuden.

Toisaalta tuon yhdistysrekisterin puhdistamisen voi välttää sillä, että sellaiset yhdistykset, jotka eivät ole esimerkiksi kymmeneen vuoteen toimittaneet tietojaan hallitusten jäsenistä eivät kuulu tällaisten kyselyiden piiriin. Tällöin ei tarvitse pohtia mitään valtavia hallinnollisia operaatioita rekisterin puhdistamiseen liittyen.

Tietysti voisi ajatella, että toimiville yhdistyksille voisi lähettää kyselyjä yms. Tietysti tämä on 3118
 kustannuskysymys, kun postitus maksaa. Mutta tietysti tämän voisi hoitaa kerran vuodessa, ja 3119
 kerätä kysymykset yhteen nippuun. Jos kyselyn hoitaa määrämuotoisena www-kyselynä, niin se 3120
 vaatii kertakäyttöisen salasana+tunnus-yhdistelmän. Vapaamuotoisten lausuntojen pyytäminen voi 3121
 aiheuttaa tiedostojen ja/tai postitusten tulvan, jota ei kukaan pysty hallitsemaan. Toisaalta on niin, 3122
 että harvat yhdistykset monesti antavat edes vapaamuotoisia lausuntoja, joten vapaamuotoinen 3123
 kysely ei välttämättä aiheuta mitään hallitsematonta tiedostojen ja/tai postin tulvaa. 3124

Tai sitten tuollaisen palvelun kohdistus johonkin tiettyyn aihealueeseen. Silloin tietysti ongelmana 3125
 on, että pitäisi kerran kerätä jonkin liiton kaikki yhdistykset samaan rekisteriin, mutta tämä ei 3126
 muodosta ongelmaa, kun liitoilla on yleensä selvät rekisterit jäsenyhdistyksistään. Silloin on helppo 3127
 tehdä kyselyjä kohdistettuna esim. muutamalle liitolle ja niiden jäsenyhdistyksille. 3128

Se on jotenkin naurettavaa nykykäytännössä, että vain liitoilta ja keskusjärjestöiltä kysytään 3129
 mielipiteitä. Niin kuin paikallis- ja piiriyhdistyksissä ei olisi mitään tietämystä. Kyllä karu totuus 3130
 on, että tavallisen yhdistyksen ongelmat eivät oikein tahdo välittyä liitto- ja keskustoimistoille, ja ne 3131
 sitten ne antava lausuntoja muka kaikkien yhdistysten nimissä. 3132

Yleisiä huomioita neuvottelukunnasta erikseen

Sitten tähän neuvottelukunnan toimintaan. 3133

Siitähän on annettu se asetus 269/2007, joten siitä saa vähän ajatuksia. 3134

Neuvottelukunnan tehtävänä on:

1) edistää yhteistoimintaa ja vuorovaikutusta kansalaisyhteiskunnan ja viranomaisten kesken; 3135

Edellä mainitut kyselyt voisivat olla yksi tapa. 3136

Sitten sellaiset hyvät www-sivut voisivat olla hyvä ratkaisu, jossa olisi kaikki oleellinen kerättynä 3137
 yhteen paikkaan. Tämä taitaa olla nykyaikana itsestäänselvyys, joten on varmaankin hoidossa sitten 3138
 aikanaan. 3139

2) seurata kansalaisyhteiskunnan toimintaympäristön muutoksia sekä tähän liittyen Euroopan 3140 unionin ja kansainvälistä kehitystä;

Tämä on sillä lailla tärkeä, että yhdistystoiminnan luonne on muuttunut yleensä Suomen muuttuessa 3141
 maatalousvaltaisesta maasta nykyiseen muotoonsa. Jotkut haluavat puhua yhteiskunnasta, mutta se 3142
 johtaa loputtomaan väittelyyn yhteiskunnan käsitteestä. 3143

Mutta järjestöjen kansainvälistyminen ja kansainvälistymisen muuttuessa aina vain arkisemmaksi 3144
 voi aiheuttaa lainsäädännöllisiä muutostarpeita, joten sitä puolta pitää seurata tarkemmin. Siinä 3145
 voisi olla yksi tarkistamisen paikka. 3146

3) tehdä aloitteita, esityksiä ja antaa lausuntoja kansalaisyhteiskuntapolitiikan kannalta tärkeiden 3147 osa-alueiden kehittämiseksi;

Tässä kohtaa tulee tietysti vastaan yhdistysten toimintaympäristön edellytysten luominen. 3148

Edellä viittasin lomakevihkoon, jossa olisi kaikki yhdistyksen tapahtuman järjestämiseen liittyvät 3149

lomakkeet kerättynä yhteen paikkaan. Kun ajattelee tavallista kansalaista, niin hänellä ei välttämättä ole mahdollisuuksia ja tietämystä ottaa kaikista yhdistyksen hallintoon liittyvistä tekijöistä selvää.	3168 3169 3170
Vastaavia kerättyjä kokonaisuuksia pitäisi olla valmiina, jotta ne olisivat sitten yhdistysten käytettävissä. Jos halutaan edistää hallinnon ja järjestöjen yhteistyötä, niin silloin asioinnin pitää olla mahdollisimman yksinkertaista.	3171 3172 3173 3174
Yleishyödyllisyyden osalta olisi tietysti hyvä, että siinä olisi mahdollisimman suuri selkeys.	3175 3176
<u>4) arvioida ministeriöiden kansalaisjärjestöstrategioita ja kansalaisten kuulemiskäytäntöjä:</u>	3177 3178
Asetuksessa mainitaan, että kyseinen neuvottelukunta tulee valtioneuvoston kanslian alaisuuteen. Tämä on hyvä, koska yhdistystoiminta koskettaa kaikkia ministeriöitä, eikä yhdistystoimintaa voi paaluttaa minkään ministeriön yksinoikeudeksi.	3179 3180 3181 3182
Aikaisemmin viittasin yhdistysrekisterin hyötykäyttöön, jolloin eri ministeriöt voivat kohdistaa omaa toimintaansa tämän mukaan. Tietysti tietoturva- ja yksityisyyskysymykset pitää hoitaa kuntoon.	3183 3184 3185 3186
Sitten tulee vastaan tämä yksittäisen jäsenen mahdollisuus kuulemiseen. Täytyy kyllä myöntää, että ei ole kertaakaan ollut mahdollisuutta antaa jonkin järjestön jäsenenä mihinkään kyselyyn tms. mitään vastausta. Järjestöillä on monesti omia lehtiä, esim. keskusjärjestön toimesta, jolloin jonkin kyselyn markkinointi sitä kautta ei pitäisi ongelma. Tässäkin pitää olla oletuksena, että kaikki järjestön tietämys ei ole liitto- tai keskustoimistossa, kuten nykykäytännössä oletetaan.	3187 3188 3189 3190 3191 3192
<u>5) seurata kansalaisjärjestöjä koskevien julkisen vallan päätösten johdonmukaisuutta ja ennakoitavuutta sekä tehdä aloitteita niiden kehittämiseksi:</u>	3193 3194 3195
Tässä tulee vastaan jälleen lainsäädännön seuranta. Suomen lainsäädännön ongelmia on sektorikohtainen hajanaisuus, jolloin eri laissa on erilaisia määritelmiä samalle asialle. Tämän tilanteen selkiyttämiseksi yhdistysten osalta varmaankin riittää töitä. Sitten toinen kummallisuus on oikeuskäytännössä on valmistelukirjallisuuden lukeminen. Verrattuna Euroopan Unionin direktiiveihin valmistelukirjallisuus on direktiivissä, eikä sitä tarvitse etsiä suomalaiseen tapaan kaikenmaailman hallitusten esityksistä. Tietenkään tällainen neuvottelukunta ei voi poistaa järjestelmän epäkohtia, mutta yhdistysten lainsäädännön selkeyttäminen vähitellen voisi olla parannus tilanteeseen.	3196 3197 3198 3199 3200 3201 3202 3203 3204
Ehkä tarvittaisiin Euroopan Unionista tuttu valkoisen kirjan tapainen lainsäädäntöehdotusten joukko, josta voitaisiin vähitellen siirtyä todellisiin lakiesityksiin.	3205 3206 3207
Toinen asia on, että jokainen ministeriö ei keksi samaan asiaan omaa ratkaisuaan järjestöjen kanssa tehtävään yhteistyöhän. Tietysti pitäisi valita ne toimivimmat, mutta se on tietysti arvostuskysymys.	3208 3209 3210
<u>6) tehdä aloitteita Suomen kansalliselle ja kansainväliselle kansalaisjärjestöjä koskevalle toimintalinjalle:</u>	3211 3212 3213
Tämä taitaa olla aikaisemmin vastattu järjestön kansainvälistymistä koskevassa huomiossa.	3214 3215
Taustamateriaalissa mainittiin järjestöjen avustushakemusten ja avustushakemusten käsittelyn yhtenäistäminen. Yksi asia olisi vielä tutkia kunnallisesti tätä tilannetta, koska eri kunnissa näyttää	3216 3217

olevan mitä erilaisimpia tapoja saman asian ratkaisuun - olisiko siinä yhtenäistämisen tarvetta, vai ovatko yhdistykset tyytyväisiä nykytilanteeseen?

7) käynnistää selvitys-, tutkimus- ja kehittämishankkeita, edistää tutkimustoimintaa ja tutkimustulosten hyödyntämistä sekä tiedottaa hankkeiden ja tutkimusten tuloksista.

Tässä tulee vastaan se lainsäädännön yhtenäistäminen, joten siinä voisi olla ensimmäinen selvitystyö.

Aikaisemmin on mainittu hallinnon yhtenäistäminen ja yhden luukun/lomakevihkon periaate. Näihin pitäisi etsiä ja tutkia hyvät ratkaisut, jolloin yhdistyksiä ei rasiteta turhaan moneen suuntaan hajautuneella hallinnolla.

Sitten olisi hyvä tietysti tutkia jatkossa yhdistystoimintaa rasittavista tekijöistä, eli tästä voisi olla erilaisia kyselyjä - kyselytapaa ei tässä nyt määrätä. Mutta ajan kuluessa eri tekijät voivat nousta rasiitteeksi, kun tulee uusia tilanteita ja yhdistykset toimivat eri tilanteissa. Tämä oli nyt sellainen yleinen lausahdus, mutta esimerkiksi uudenlaiset rahankeräystavat voivat aiheuttaa päänvaivaa tulkintatilanteissa.

Tulee vähän mieleen maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta, joka tekee säännöllisiä kyselyitä maanpuolustusasenteisiin liittyen. Jos tässä rakentaisi useamman järjestön kanssa yhteisiä kysymyssarjoja, niin tällöin voisi saada suuntaan kansalaisten yhdistysasenteista. Tulee välillä mieleen, että onko ihmisillä oikeasti niin paljon halua toimia yhdistyksissä, ja millaiseen toimintaan ihmiset yleensä haluavat suostua - siis oikeasti, eikä perustuen mihinkään arvailuun.

Sitten tulee vastaan järjestöihin liittyvän tutkimustoiminnan rahoittaminen. Eli voisi tutkia/pohtia vaihtoehtoa, jossa tällaisen tutkimustoiminnan rahoituspäätökset keskitettäisiin neuvottelukunnalle, jolloin tutkimusohjelma olisi yhdenmukainen ja tutkimustoimintaa voitaisiin kehittää pitkäjänteisesti. Ja varmaankin oma julkaisusarja olisi hyvä tutkimustuloksille. Taitaa olla vähän hajallaan järjestöjen tutkimuksen rahoitus ja asiantuntemus.

69.3. Neuvottelukunnan nykytilanne

Tähän voi kirjata www-sivun osoitteen liittyen Valtioneuvoston asetukseen kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnasta (269/2007)
<http://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2007/20070269>

Kirjoitushetkellä oli katseltavissa myös kyseisen asetuksen viimeisin uudistus (1285/2011):
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20111285>
 (linkit toimivat kirjoitushetkellä (22.5.2012 klo 11.04))

Vaikea sanoa, että ovatko vastaukset tuohon kyselyyn aiheuttaneet mitään oikeita toimenpiteitä. Omasta mielestäni kaikenlainen hallinto yhdistystoimintaan liittyen pitää saada mahdollisimman yksinkertaiseksi – esim. yhdistystoiminnan lomakevihot pitäisi olla mahdollisimman yksiselitteisesti ja yksinkertaisesti tehtynä, jolloin esimerkiksi tapahtuman järjestämisen lomakevihossa on kaikki mahdollinen hallinto yhdessä paikassa. Oikeasti tuollainen lomakevihko vaatisi hyvin laajan selvityksen, esimerkiksi tilaisuuksien järjestämismaksuutuksen hankinta pitäisi olla mahdollisimman yksinkertaista. Tietysti on vielä niin, että lomakevihkoon perustuen voitaisiin järjestää erilaisia mahdollisimman yksinkertaisia verkkopalveluita.

3266

70. Tietohallintostrategian pohdintaa

3267

3268

10. toukokuuta 2007 päivätyssä asiakirjassa olen pohtinut yrityksen tietohallintostrategiaa. Itse olen ollut avoimien järjestelmien kannattaja jo jonkin aikaa. Tosin tiedän hyvin, että maailma ei ole täydellinen, ja erilaisia osittain tai kokonaan suljettuja järjestelmiä on pakko käyttää käytännön pakosta. Tämän vuoksi tämä tietohallintostrategian ajatus järjestyy päätyen täysin avoimesta järjestelmästä kohti täysin suljettua järjestelmää. Tähän lukuun olen ottanut 10. toukokuuta 2007 päivätyssä asiakirjan osiot, ja olen täydentänyt sitä virkkeen kirjoitushetkelle (22.5.2012 klo 11.18) saakka kehittyneistä uusista tietohallintostrategian ajatuksia.

3269

3270

3271

3272

3273

3274

3275

3276

70.1. Tietohallintostrategia – Rannilan tyyliin?

3277

3278

Yhteisön tietohallintostrategia voidaan tiivistää seuraavasti:

3279

3280

- lähtökohtaisesti kaikkien tietokonejärjestelmien ohjelmisto-osien on perustuttava avoimen lähdekoodin järjestelmiin 3281
- avoimella lähdekoodin järjestelmällä tarkoitamme sellaista järjestelmää, jossa ihmisen silmien luettavissa olevat tietokoneen toimintaa ohjaavat käskysarjat, ns. lähdekoodi, ovat yrityksen tietohallinnon saatavilla tietokonejärjestelmän viimeisen kokonaisuuden mukaan kaikissa olosuhteissa ilman erillisiä pyyntöjä muille tahoille 3282
- tietokonejärjestelmät, jotka eivät ole avoimeen lähdekoodiin perustuvia järjestelmiä on hyväksyttävä ylimmän johdon kirjatulla päätöksellä, joka sisältää laajat perustelut muiden kuin avoimen lähdekoodin järjestelmien valinnalle 3283
- tietokonejärjestelmien laitteisto-osat, erityisesti palvelimet, sijoitetaan pääsääntöisesti yrityksen ulkopuoliseen laitteistosalin 3284
- tietokonejärjestelmien laitteisto-osat, erityisesti palvelimet, on koottava yhteen avoimien standardien mukaisesti 3285
- yhteisö pääsääntöisesti omistaa tietokonejärjestelmien laitteisto-osat 3286
- jos yhteisö ei omista tietokonejärjestelmän laitteisto-osia, niin tämä täytyy perustella laajasti 3287
- laitteistosalin laitteiden ja laitteistosalin ylläpitäjä voi olla ulkopuolinen toimittaja 3288
- laitteistosalin ylläpitäjä vastaa laitteiston ja tietoliikenneyhteyksien jatkuvasta toimivuudesta 3289
- laitteistosalin ylläpitäjän ylläpitosopimukset hyväksyy ylin johto 3290
- laitteiston päällä toimivat tietokonejärjestelmän ohjelmisto-osat ovat pääsääntöisesti avoimen lähdekoodin mukaisia ohjelmistoja 3291
- yhteisö voi kehittää ja omistaa omia ohjelmistoja 3292
- jos yhteisö itse kehittää avoimesta lähdekoodista poiketen omia ohjelmisto-osia, niin tämä tulee perustella laajasti 3293
- itse kehitettyjen ohjelmisto-osien lähdekoodin omistus tulee olla yhteisön omistuksessa kaikissa olosuhteissa 3294
- yhteisö voi hankkia itse kehitettyjen ohjelmisto-osien ylläpitoon yhden tai useamman toimittajan 3295
- itse kehitettyjen ohjelmisto-osien lähdekoodin jatkokehityksessä lähdekoodin omistus pysyy edelleen yhteisön omistuksessa 3296
- yhteisö voi kilpailuttaa eri toimittajia itse omistettujen ja itse kehitettyjen ohjelmisto-osien lähdekoodin ylläpitoon ja jatkokehitykseen 3297

3281

3282

3283

3284

3285

3286

3287

3288

3289

3290

3291

3292

3293

3294

3295

3296

3297

3298

3299

3300

3301

3302

3303

3304

3305

3306

3307

3308

3309

3310

3311

- edelleen voi todeta, että yhteisön tietokoneistetut järjestelmät voivat käyttää laitteiston ja ohjelmistojen avulla erilaisia tietokantaosia 3312
- yhteisön tietokoneistettujen järjestelmien tietokantaosat on perustuttava avoimen lähdekoodin tietokantajärjestelmiin 3313
- yhteisö omistaa kaikissa olosuhteissa omien tietokoneistettujen järjestelmien tietokantaasiin syötetyn yhteisön oman informaation 3314
- lähtökohtaisesti yritys välttää tietokonejärjestelmien ohjelma- ja tietokantaosien yrityksen omana työnä tehtävää kehittämistä ja ylläpitoa, eli mahdollisuuksien mukaan käytetään edelleen avoimen lähdekoodin ohjelma- ja tietokantaosia 3315
- tietokonejärjestelmien ohjelma- ja tietokantaosien ylläpito on mahdollisuuksien mukaan hankittava tällaiseen ylläpitoon erikoistuneella toimittajalla 3316
- avoimen lähdekoodin kehittäjäyhteisöt voivat olla hyvin eri tavalla järjestäytyneitä, ja yhteisössä käytettävien avoimen lähdekoodin ohjelmisto-osien takana on oltava asianmukaisesta järjestäytyneestä kehittäjäyhteisöstä 3317
- tietokonejärjestelmien avoimeen lähdekoodiin perustuvien ohjelmaosien kehitysorganisaationa on monesti erilaisia vapaamuotoisesti kokoontuvia epämääräisiä, löyhiä ja mahdollisesti ilman varoitusta hajoavia löyhiä yhteenliittymiä ilman selkeää johtajaa, ns. open source -yhteenliittymä, ja yritys lähtökohtaisesti välttää mahdollisuuksien mukaan tällaisen löyhän yhteenliittymän kehittämää ohjelmaosaa 3318
- lähtökohtaisesti tietokonejärjestelmien avoimeen lähdekoodiin perustuvien ohjelmaosien kehitysorganisaation johtajana on oltava mahdollisuuksien mukaan voittoa tuottava yritys, vakavarainen säätiö tai laillisesti rekisteröity yhdistys, monessa tapauksessa ns. commercial open source -yritys 3319
- lähtökohtaisesti yrityksen tietohallintojohtajalla on oltava suora, selkeä ja henkilökohtainen yhteys avoimeen lähdekoodiin perustuvien ohjelmaosien kehitysorganisaatiota johtavan yrityksen/säätiön/yhdistyksen/(yhteenliittymän) tekniseen vastaavaan, ja lisäksi tämä yhteys varmistetaan yrityksen tietokonejärjestelmien ohjelmaosien ylläpitoon erikoistuneen toimittajan kautta 3320
- lähtökohtaisesti tietokonejärjestelmien avoimeen lähdekoodiin perustuvien ohjelmaosien käyttönotossa käytetään valmiina olevia perusasetuksia, ja perusasetuksien oleelliset muutokset kirjattava selkeästi ja ymmärrettävästi, jolloin asiansa osaava sijaishenkilö osaa toimia tällaisen järjestelmän kanssa. Yrityksen tietohallintojohtajalla on oltava oikeus tarkastaa nämä kirjatut kaikissa olosuhteissa. 3321
- edelleen lähtökohtaisesti yritys välttää itse omana työnä tehtäviä tai ulkopuolella teetettäviä ohjelma- ja tietokantaosia, ns. räätälöityjä järjestelmiä 3322
- ns. räätälöityjen järjestelmien vuoksi yrityksellä on ohjelmoitavia kääntäjäohjelmia varten oma ohjeistonsa, ns. koodausstandardi 3323
- ns. räätälöityyn järjestelmään ohjelmoitavia kääntäjäohjelmia varten laadittavan ohjeiston, ns. koodausstandardin hyväksyy ylin johto 3324
- tietohallintojohtaja valvoo, että kaikissa ns. räätälöidyissä järjestelmissä on noudatettu yrityksen määrittelemää ohjeistoa kääntäjäohjelmille, ns. koodausstandardia, ja ulkopuolelta hankittavissa järjestelmissä ohjeiston noudattaminen on sovittava sopimusehdoksi 3325
- edelleen ns. räätälöityjen järjestelmien toimituksen sopimusehtona on oltava, että järjestelmien ohjelmisto-osien kääntäjäohjelmat, ns. koodi, siirtyvät yrityksen omaisuudeksi 3326
- yhteisö pyrkii käyttämään avoimia standardeja käyttämiensä tietokoneistettujen järjestelmien kaikissa osissa 3327
- avoimia standardin takana on hyvä olla asianmukaisesti järjestäytyneestä yhteisöstä 3328
- avoimen standardin on mahdollisuuksien mukaan oltava asianmukaisesti järjestäytyneen standardin kehittäjä yhteisön virallinen standardi, eli standardin takana on mahdollisuuksien 3329

- mukaan järjestäytynyt säätiö tai yhdistys. 3361
- jos mahdollista, niin standardin oltava kansainvälisten standardointiyhteisön hyväksymiä 3362
- virallisia standardeja (esim. ISO, IEC ja ITU) 3363
- avoimissa standardeissa on eduksi, jos kunkin standardin takana ovat kunkin markkina- 3364
- alueen kovimmat ja suurimmat kilpailijat, esim. kovimmat ja suurimmat kilpailijat ovat 3365
- samassa säätiössä tai yhdistyksessä edustettuna johtokunnan jäseninä 3366
- jos käytetään muuta kuin avointa standardia, niin tämä on perusteltava laajasti 3367
- lopuksi päädytään osittain tai kokonaan suljettuihin osiin tietokoneistetuissa järjestelmissä, 3368
- ja yhteisö pyrkii välttämään suljetun tekniikan järjestelmiä 3369
- jos tietokoneistetuissa järjestelmissä käytetään suljetun tekniikan järjestelmiä, niin tämä on 3370
- perusteltava laajasti 3371

3372

70.2. Yleistä höpinää ilman kosketusta todellisuuteen?

3373

Onko edellä mainittu tietohallintostrategia oikeasti mahdollinen toteuttaa? Olen monessa 3374
yhteydessä viitannut seuraaviin: Olsen & Sætre (2007), Sledgianowski, Tafti & Kierstead (2008). 3375
Sledgianowski, Tafti & Kierstead (2008) osoittavat tapauksen, jossa yritys kehitti oman 3376
toiminnanohjausjärjestelmän, ja keskeinen ominaisuus oli yrityksen omistama lähdekoodi ja 3377
ulkopuolisen kehittäjän voimakas hyödyntäminen lähdekoodin kehittämisessä. Toisaalta Olsen & 3378
Sætre (2007) esittävät, että tapauksina olleet yritykset olisivat voineet oikeasti pohtia omien 3379
järjestelmien kehittämistä. 3380

3381

Toisaalta (Haigh 2001, 2006) voimme todeta, että tietotekniikan historiaa voidaan jo tutkia 3382
useamman vuosikymmenen ajalta. Yksi tulos on, että tietyt ajatukset nousevat ja laskevat aalloissa, 3383
ja yksi ajatus on ollut YKSI kaiken mahdollisen kattava tietokoneistettu järjestelmä. Tällöin voidaan 3384
puhua erilaisista muotihullutuksista (fad), jolta kukaan meistä ei ole täysin suojassa, esim. 3385
Hirschheim, Murungi, & Peña (2012) ja Starbuck (2009). 3386

3387

Itse pohdin tietohallintostrategiassa seuraavaa kehitysajatusta: 3388

3389

avoin järjestelmä → itse omistettu järjestelmä → suljettu järjestelmä 3390

3391

Joissain tilanteissa on parempi kehittää itse kaikesta vaivasta huolimatta jokin järjestelmä, koska 3392
suljettu järjestelmä voi aiheuttaa järkyttäviä ongelmia pitkässä juoksussa. 3393

3394

3395

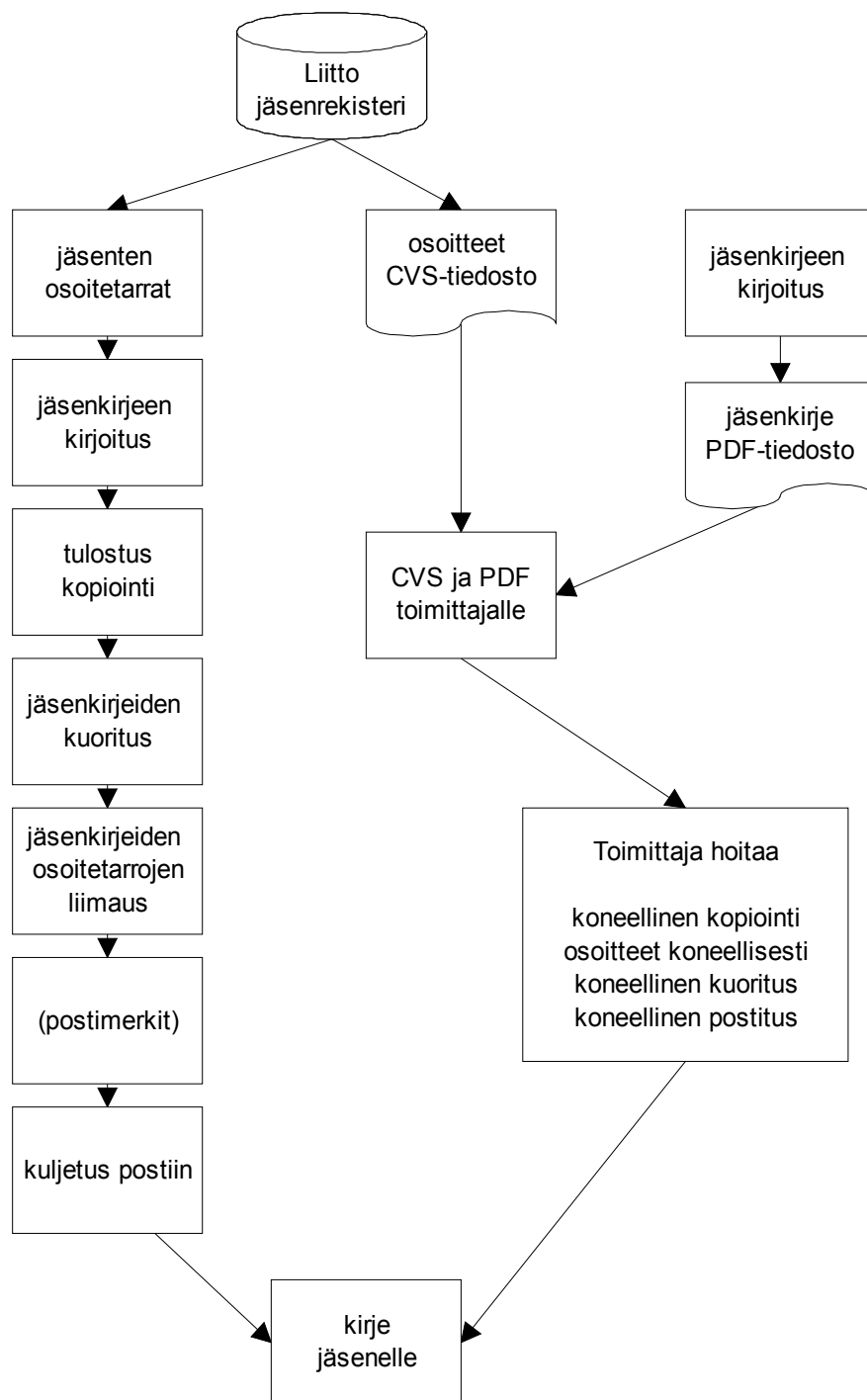
70.3. Oma kokemus pienehkön yrityksen itse kehittämästä järjestelmästä

3396

3397

Itsellä on muutama kokemus kirjeen postituksesta jäsenelle ns. perinteisillä menetelmillä, josta on 3398
ohessa seuraava kuva. Sen tiesin, että nykyinen Itella hoitaa postituksia myös sähköisillä 3399
menetelmillä, jolloin Itella hoitaa kaiken kunhan he saavat kirjeen ja osoitteet sisältävät CSV- 3400
tiedoston. Käytännössä asian hoitaminen esim. yhdistyksen kautta oli suhteellisen vaikeaa, koska 3401
Itella ainakin siinä tilanteessa vaati Y-tunnuksen tilaajalta. Ryhdyin hankkimaan Y-tunnusta 3402
yhdistykselle, ja siitä aiheutui paljon harmia. Lopuksi verottajan edustaja otti yhteyttä ja yhdessä 3403
totesimme, ettei verotusyistä yhdistykselle voida antaa Y-tunnusta näillä ehdoilla. Onneksi Itellan 3404
puolelta yksi asiakasneuvoja tiesi palvelun, joka soveltuu nimenomaan pienille tilaajille, kuten 3405
yhdistys. 3406

3407

Käytännössä kyseinen (pienehkö vuoden 2009 tilanteessa) yritys oli luonut järjestelmän, jossa pienet postitukset saatiin koottua isompien postitusten osaksi, ja tällöin tilaaja ei tarvinnut omaa Y-tunnusta. Käsittääkseni yritys hoitaa postitukset eri yhtiöiden kautta isompien postitusten osiksi, jolloin asiakkaan ei tarvitse kärejä/asioida näitten isojen yritysten kanssa ollenkaan. Olen kerran kokeillut kyseistä postitusta suhteellisen pienessä postituksessa (69 jäsenkirjettä), mutta silloin se toimi ilman suurempia kipuja.

Omasta mielestä tässä on käytännön esimerkki pienen yrityksen onnistuneesti itse tehdystä järjestelmästä, joka tuottaa oikeaa lisäarvoa pienille asiakkaille – pieni yhteisö keskustelee pienen toimittajan kanssa tasa-arvoisesti.

3408
3409
3410
3411
3412
3413
3414
3415
3416
3417
3418
3419

71. Puolueen tietotekniikan harrastajien ja asiantuntijoiden kerääminen yhteen toimikuntaan ja/tai yhdistykseen?

71.1. Taustaa – esim. Puolueen lakimiesten tai toimittajien oma yhdistys

Itse olen toiminut yhdessä suomalaisessa puolueessa jonkin verran, mutta tietysti on aina vertaillut eri puolueiden toimintaa kulkemalla aina välillä eri puolueiden tilaisuuksissa. Käynnit eri puolueiden tilaisuuksissa riippuvat tietysti täysin puhujista ja paikalla olleesta yleisöstä – jotkut tilaisuudet ovat olleet parempia kuin toiset. Joskus on harmittanut jopa toisen puolueen edustajan puolesta, koska hänen kovalla vaivalla järjestämässään tilaisuudessa on ollut vähän osanottajia.

Yksi päivä aloin pohtia, että voisivatko puolueen tietotekniikan harrastajat ja asiantuntijat kerätä yhteen toimikuntaan ja/tai yhdistykseen? Käytännössä tämä on aika vaikea toteuttaa, ja luovuin työstä jossain vaiheessa, koska se olisi ollut lähinnä yhden miehen taistelua. Käytännössä puolueen tietotekniikan harrastajat ja asiantuntijat pitäisi haravoida tarkkaan, ja jokaiselle pitäisi järjestää henkilökohtaista yhteydenottoa, että tietotekniikan harrastajat ja asiantuntijat yleensä edes tietäisivät koko toimikunnasta ja/tai yhdistyksestä. Käytännössä asia on suhteellisen hankala toteuttaa, vaikka käytettävissä olisi koko jäsenrekisteri, puolueen lehdet ja erilaiset sisäiset tiedotuskanavat.

71.2. Lyhyt versio ajatuksesta

Lyhyesti ajatuksen voi tiivistää seuraavasti: koota yhteen puolueen henkilöt, jotka tietävät oikeasti jotain tietotekniikasta ja tietoyhteiskunnan aiheista;

- asianharrastajat mukaan (ei pelkästään ammattilaiset)
- puolueen virallisten tietotekniikkalinjausta valmistelu puolueen toimielimiä varten
- asianharrastajien ja ammattilaisten yhteydenpitoa
- tavoite viiden (5) henkilön ydinjoukko
- kaksikymmentä (20) henkilöä on kova saavutus
- esimerkiksi muutama kannanotto vuodessa liittyen tietotekniikkaan
- ilmoitus tai juttu jäsenlehdessä kerran vuodessa
- esimerkiksi yksi (1) isompi seminaari vuodessa
- esimerkiksi yksi (1) oheistapahtuma vuodessa isomman tapahtuman yhteydessä
- esimerkiksi yksi (1) oma viikonlopputilaisuus vuodessa
- esimerkiksi yksi (1) yhteinen tilaisuus/viikonloppu toisen järjestön/järjestöjen kanssa
- toiminta voidaan järjestää toimikuntana tai yhdistyksenä.

Eli liian suuria ei kannattaisi odottaa, esimerkiksi kaksikymmentä (20) oikeasti toiminnasta kiinnostunutta olisi todella kova saavutus.

Sisäisen toiminnan voisi tiivistää seuraaviin:

- puolueen jäsenten tietotekniikka-asioden osaamisen lisääminen 3464
- seminaarien järjestäminen 3465
- mahdollisesti yritysvierailut 3466
- seminaarien ja yritysvierailujen jälkeinen vapaamuotoinen ohjelma 3467
- sisäinen keskustelu 3468
- omat kannanotot 3469
- puolueen tietotekniikan linjan valvominen ja kehittäminen 3470
- tietotekniikkakannanottojen valmistelu puolueen virallisten toimielinten kokouksia varten 3471
- www-sivujen ylläpito 3473
- sisäisen keskustelupalstan ylläpitäminen 3474
- puoluekokousaloitteet 3475

Ulkoisen toiminnan voi tiivistää seuraaviin: 3477

- kannanottojen julkistaminen puolueen sisäisissä ja ulkoisissa tilaisuuksissa 3478
- yhteydet tiedotusvälineisiin 3479
- puolueen hyväksytyjen virallisten tietotekniikan linjausten edustaminen tarpeellisissa virallisissa yhteyksissä 3480
- tilaisuuksissa valittuna edustajana 3481
- vaalimateriaaliin tarpeellinen tietotekniikkaosuuks 3482
- yhteisesiintymiset toisten järjestöjen kanssa. 3483

Kovan todellisuuden järjestöelämässä yritin huomioida seuraavasti. 3484

Esimerkkinä on todettava, että esimerkiksi yli 300 jäsenen Etelä-Pohjanmaan tietojenkäsittely-yhdistys ry:llä² on omat haasteensa saada väkeä tilaisuuksiinsa, vaikka toiminta-alue on vain ja ainoastaan Etelä-Pohjanmaa. 3487

Tämän(kin) esimerkin perusteella on järjestettävän toiminnan laajuudessa ja mahdollisuuksissa oltava yhdistystoiminnan tosiasioiden perustotuksien mukaista. Eli turhan tilaisuuden osanottajia on yleensä ottaen hyvin vähän, jolloin vähätkin tilaisuudet kannattaa pitää laadukkaina. 3492

Lisäksi on huomioitava, että realistinen määrä tilaisuuksia vuodessa voi olla noin neljä (4) kappaletta, eli tällöin keväisin ja syksyisin olisi kaksi tilaisuutta. Tässäkin on ihan tarpeeksi järjestämistä, jos toiminnan ydinjoukkona on edellä mainitut viisi (5) henkilöä. 3493

Toisaalta voi osoittautua käytännössä, että sopiva tavoite on loppujen lopuksi kaksi (2) tilaisuutta vuodessa, eli keväällä ja syksyllä yksi tilaisuus. 3494

Tämän vuoksi käytännössä on pidettävä osa seminaareista yhteyksissä, jossa Puolueen jäsenet ovat muutenkin jo koolla. Käytännössä yksi seminaarimahdollisuus on puoluekokouksen yhteydessä järjestettävä erillinen tilaisuus, joka käsittelee nimenomaan tietotekniikka-asioita. Yksi mahdollisuus on laivaristeily, jossa on vain tietotekniikka-asioihin keskittyvä tilaisuus. 3500

Yksi mahdollisuus on erilaiset isot valtakunnalliset tapahtumat, joissa tietotekniikka-asioista vastaavat ovat muutenkin liikkeellä. Tällöin on keskusteltava tilaisuuden järjestäjän kanssa erillistilaisuudesta ja seminaarituloista. 3501

² <http://www.etky.fi/>, ja sieltä katsoen hallituksen pöytäkirjat 3511

Kevät- ja syyskokousten järjestäminen pelkästään sääntömääräisillä asioilla ilman seminaaria on ajan hukkaamista, ja toiminnan ollessa toimikuntapohjaista ei kevät- ja syyskokousten aiheuttamaa riesaa tarvitse pohtia.	3512 3513 3514 3515
Edellä mainitusta seuraa, että yksittäinen iltatilaisuus keskellä työviikkoa ei saa innokastakaan henkilöä lähtemään mahdollisesti hyvin pitkään matkaan. Tämän pohjalta on ajateltava myös tilaisuuksia, jotka kestävät viikonlopun ja joiden sisältö on sen verran merkittävä, että siihen viitsii viikonloppunsa käyttää. Jos ajatellaan, että osa esiintyjistä esiintyy matkakustannuksien hinnalla, osa ilmaiseksi ja osa maksua vastaan, niin tästä voisi saada kohtuullisilla kustannuksilla tasokkaan viikonlopputilaisuuden. Tietysti edellyttäen, että aihe on hyvä.	3516 3517 3518 3519 3520 3521 3522
Järjellisesti ajatellen tietotekniikan asianharrastajien ja tietotekniikan ammattilaisten joukko on kahden hyvin erilaisen joukon yhdistelmä (A ja B voimassa yhtä aikaa) ja kyseinen joukko on kuitenkin kohtuullisen rajallinen. Jos paikalle saa 10-20 henkilöä näillä ehdoilla viikonlopuksi, niin saa olla todella tyytyväinen. 20-50 osanottajaa on ehkä suuruudenhullu ajatus. Edellä mainitusta seuraa, että viikonlopputilaisuuden ohjelman täytyy olla todella laadukas, että keskimääräinen henkilö maksaisi osallistumismaksun ja vielä muut tässä mainitsemattomat kustannukset, esim. omat matkakustannukset, koska näitä tilaisuuksia ei saa työnantajan kirjanpitoon ja kustantamiksi.	3523 3524 3525 3526 3527 3528 3529 3530
On kuitenkin huomioitava, että muutkin erityisjärjestöt tekevät ansiokasta toimintaa, jolloin ns. yleispuolueen toiminnan lisäksi on hyvinkin erilaista toimintaa. Kun otetaan vielä huomioon, että erilaisia tietoteknisiä erityisyhdistyksiä on useita ja erilaisia, niin tästä seuraa erilaisten yhteistilaisuuksien mahdollisuus. Jos ajatellaan, että tällainen yhteistilaisuus saadaan järjestettyä, niin kustannuksiin voi osallistua kaksi tai useampi yhdistys, jolloin avautuu mahdollisuus esimerkiksi viikonlopputilaisuuden järjestämiseen.	3531 3532 3533 3534 3535 3536 3537
71.3. Kova todellisuus iskee vastaan?	3538
Kova todellisuus on, että yli 30-vuotiaiden tietotekniikan asianharrastajien ja ammattilaisten kaivaminen jäsenrekistereistä ja tarvittava tiedotus vaatisi kovat ponnistelut, ja itselläni ei ollut mahdollisuuksia tuollaista toimintaa lähteä vetämään.	3539 3540 3541 3542 3543
Paras tapa olisi varmaankin, että Puolueen nuorisojärjestössä olisi rummutettu kyseisen toimikunnan perustamista, ja tätä kautta olisi kerätty alle 30-vuotiaita tietotekniikan asianharrastajien ja ammattilaisten yhteystietoja. Tällä tavalla ehkä olisi saatu kerättyä vaadittava viiden (5) henkilön ydinjoukko ja mahdollinen kahdenkymmenen (20) henkilön laajempi ryhmä vuosien markkinoinnin ansiosta.	3544 3545 3546 3547 3548 3549
Tosiasia kuitenkin taitaa olla, että oikeasti oikeiden tietotekniikan asianharrastajien ja ammattilaisten kaivaminen on siis vuosien työ. Toisaalta esimerkiksi puolueen lakimiehet ja toimittajat olivat pystyneet järjestäytymään, joten ajatuksena tällainen tietotekniikan asianharrastajien ja ammattilaisten ryhmittymä pitäisi olla tukemisen arvoinen aihe.	3550 3551 3552 3553 3554
Itse olen pohtinut, että perinteinen osastotoiminta missään puolueessa ei enää oikein vedä henkilöitä mukaan toimintaan, ja kevyempi jonkin erityisen asian toimikunnan jäsenyys voisi kiinnostaa eri henkilöitä. Monelle voisi riittää, että voisi olla jonkin kevyesti järjestetyn toimikunnan sisäisellä keskustelulistalla. Mahdollisesti tällöin voisi pohtia myös joidenkin puolueiden toimikuntien yhteistä keskustelulistaa. Ajatus voi olla kuitenkin käytännössä täysin mahdoton toteuttaa.	3555 3556 3557 3558 3559

3560

72. Varainsiirtoverolain 7 § muutos / Aloite

3561

3562

Tämän aloitteen taustalla on käytännöllinen tilanne varainsiirtoveron maksun yhteydessä ja käytännöllisestä ongelmasta tein aloitteen Suomen Omakotiliitto ry:n vuoden 2008 liittokokousta varten.

3563

3564

3565

3566

72.1. Aloite päivättynä 7. syyskuuta 2008

3567

3568

Varainsiirtoverolaki (29.11.1996/931), 7 § Veron suorittamisajankohta

3569

3570

Nykyinen varainsiirtoverolaki 29.11.1996/931 (ajantasainen muutokseen 244/2008 mennessä ³⁾) sisältää seuraavan pykälän ja tekstin.

3571

3572

3573

7 § Veron suorittamisajankohta

3574

3575

Vero on suoritettava viimeistään lainhuutoa tai kirjaamista haettaessa tai jos lainhuutoa tai kirjaamista ei ole säädettyssä ajassa haettu tai sitä ei ole haettava, kuuden kuukauden kuluessa luovutussopimuksen tekemisestä.

3576

3577

3578

3579

Ensiasunnon verovapaus

3580

3581

Kuten kaikki tietävät, niin varainsiirtoverolaki (29.11.1996/931) sisältämä 11 § koskee ensiasunnon verovapautta, jolloin tietyillä edellytyksillä on vapautus varainsiirtoverosta.

3582

3583

3584

Todellinen tilanne

3585

3586

On kuitenkin niin, että omakotiasujaksi siirrytään eri tavoin, eikä ihmisten elämä mene aina lainsäätäjän asettaman mallin mukaan, jolloin ensiasunnoksi hankitaan 18-40 vuoden välillä omakotitalo tai osakehuoneisto.

3587

3588

3589

3590

Eli käytännössä voidaan siirtyä esimerkiksi omasta omistetusta osakehuoneistosta omaan ostettuun omakotitaloon, eli kiinteistöön.

3591

3592

3593

Tässä tilanteessa varainsiirtoverolain (29.11.1996/931) 11 § 1. mom. 3. kohta tarkoittaa, ettei ensiasunnon verovapautta myönnetä tässä tilanteessa, koska omakotitalon omistaja on siis aikaisemmin omistanut vähintään puolet asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavista osakkeista.

3594

3595

3596

3597

Tilanne omakotitalon ostajan kannalta, jolle ei myönnetä vapautusta varainsiirtoverosta

3598

3599

Käytännössä varainsiirtovero kiinteistössä, joka siis sisältää omakotitalon, on neljä (4) prosenttia kauppahinnasta.

3600

3601

3602

Nyt tietysti voimme olettaa, että suurin osa omakotitalon ostajista on ns. tavallisia ihmisiä, joille oman omakotitalon, eli kiinteistön, ostaminen voi tarkoittaa sitoutumista pankkilainaan ja pankkilainan lyhennysohjelmaan.

3603

3604

3605

3 <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960931> (tarkistettu yleisestä tietoverkosta 7.9.2008)

Todettu ongelma

Käytännössä on kuitenkin niin, että uuteen omakotitaloon muutettaessa syntyy useita yllättäviä kuluja, joita ei ole aikaisemmin havaittu. Eli käytännön tilanteessa omakotitalon ostajien talous voi joutua hyvin tiukalle muuttotilanteessa ja ehkä joksikin aikaa muuton jälkeen johtuen yllättävistä kuluista.

Tässä tilanteessa saattaa varainsiirtovero olla joillekin uusille omakotiasukkaille kova koetus, kun varainsiirtovero tulee kaikkien muiden yllättävien kulujen päälle.

Ratkaisuehdotus

Edellä mainitun ongelman vuoksi on tullut aloitteen esittäjälle mieleen, että olisiko varainsiirtoveroa mahdollista maksaa useammassa erässä, jos varainsiirtovero ylittäisi tietyn laissa määritellyn alarajan.

Käytännössä tämä tarkoittaisi varainsiirtoverolain (29.11.1996/931) 7 § muuttamista.

Tietysti laissa pitää olla tietty alaraja, mutta esimerkiksi 4000 euron varainsiirtoveron maksaminen 500 tai 1000 euron erissä voisi helpottaa joidenkin uusien omakotiasukkaiden tilannetta.

Liittohallituksen vastausehdotus

Liittohallitus voi ensin pohtia ja selvittää keskuudessaan, että onko varainsiirtoveron kerralla maksaminen tuottanut ongelmia liiton jäsenille. Jos tämä ei ole ollut ongelma, niin silloin vastausehdotus on tietysti aloitteen hylkääminen.

Jos varainsiirtoveron maksaminen kerralla on ollut ongelma, niin liittohallituksen tehtäväksi jää tietysti arvioida sopivat ehdotukset varainsiirtoveron osamaksujen määrästä ja alarajasta, jolloin varainsiirtoveron voisi maksaa erissä.

Oma arvio

Itse uskoisin, että valtion talous ei kaadu, vaikka osa omakotitalojen ostajista maksaisi varainsiirtoveron useammassa erässä.

Menestyksestä liittokokousta ja tehkää hyviä päätöksiä.

Terveisin,

Jukka Rannila

Jalasjärven Omakotiyhdistys ry, puheenjohtaja

72.2. Liittokokouksen vastaus

Suomen Omakotiliitto ry
Kouvolaan liittokokous 15.-16.11.2008

ALOITEVASTAUS 5

Jalasjärven Omakotiyhdistys ry: varainsiirtoveromaksujen jaksottaminen

Jalasjärven Omakotiyhdistys puuttuu aloitteessaan ajankohtaiseen asiaan. Omakotikiinteistön kaupan yhteydessä maksettava 4 %:n varainsiirtovero on merkittävä kuluerä omakotitaloon haluavalle perheelle. Erityisesti tässä yhteiskunnallisessa tilanteessa, jossa kiinteistöjen hinnat ovat ylhäällä, yleiset asumisen kustannukset ovat nousussa, ja perheet rahoittavat omakotitalon hankintaa yhä kallistuvalla lainarahalla, varainsiirtoveron kohtuuttomuus korostuu.

Omakotiliiton ensisijainen edunvalvontatavoite varainsiirtoveron osalta on ollut ja tulee olemaan verokantojen yhtenäistäminen siten, että asunto-osakkeen kaupassa ja kiinteistön kaupassa maksettava varainsiirtovero määräytyy saman veroprosentin, 1,6%, mukaan. Asumismuotojen nykyisen kaltaiselle eriarvoiselle kohtelulle ei ole olemassa mitään perusteita. Edullisempi varainsiirtovero ohjaa myös kansalaisia keinoitekoisesti perustamaan ”omakotitaloyhtiöitä”.

Omakotiliitto on ajanut varainsiirtoveron yhtenäistämistä itsellisen omakotikiinteistön ja asunto-osakkeen välillä pontevasti ja määrätietoisesti. Liitto on esimerkiksi tehnyt Valtiovarainministeriölle varainsiirtoveroaloitteen oikeustieteen tohtori Lauri Soikkelin lausunnolla varustettuna (VM 273/81/2008). Aloite on ollut ministeriön verojaoston käsittelyssä.

Omakotiliiton edunvalvontatyön ansiosta kiinteistöveron maksuunpanoa muutettiin aikanaan niin, että verovelvolliselle annettiin mahdollisuus maksaa veronsa kahdessa osassa.

Liittohallitus katsoo, että Jalasjärven Omakotiyhdistyksen aloite varainsiirtoveromaksun jaksottamisesta on kannatettava aloite. Veron maksuunpanon jaksottaminen verovelvollisen niin halutessa tulisi tehdä mahdolliseksi.

Omakotiliitto nostaa varainsiirtoveromaksun jaksottamisen tavoitteekseen verokantojen yhtenäistämisen lisäksi. Jaksottamismahdollisuus voidaan nostaa vaatimuksissa esiin erillisenä tavoitteena verokannan yhtenäistämisestä. Hyvästä tarkoituksesta huolimatta veromaksun jaksottaminen ei saa viedä pohjaa liiton ensisijaiselta tavoitteelta: aina asunnon vaihtaessa omistajaa, ostaja maksaa varainsiirtoveroa 1,6 %.

Liittohallitus esittää liittokokoukselle aloitetta hyväksyttäväksi.

72.3. Uudelleenarviointia / Lobbausta

Tietysti on hyvä todeta, että Suomen Omakotiliitto ry on yksi järjestö muiden edunvalvontaa (lobbausta) tekevien järjestöjen joukossa. Eli mielenkiintoista olisi tietysti selvittää, että mitkä järjestöt myös hyväksyisivät varainsiirtoveron maksun jaksottamista. Tietysti on täysin selvää, että Suomen Omakotiliitto ry:llä on oma sisäinen järjestys edunvalvonnan tavoitteille, ja esittämäni aloitteen aihe ei välttämättä ole järjestyksessä kaikkein tärkein aihe.

Tässä kohtaa (31.5.2012) voi todeta, että aloitteen etenemistä oikeaksi lainsäädännöksi on tietysti hyvä seurata vuosikausia. Kun jotkut edunvalvontajärjestöt oikeasti saavat tavoitteitaan läpi, niin on mahdollista yhden esitetyn ajatuksen muuttuminen lainsäädännöksi.

3703

73. Vuoden 2008 vaalien vaaliohjelmaa

3704

3705

Vuonna 2008 jostain syystä lähdin kunnallisvaaleihin ehdokkaaksi. Muutin Jalasjärvelle tosiaan syksyllä 2008, ja jouduin tekemään osoitteenmuutokset niin, että sain kirjat Jalasjärvelle ajoissa. Eli postiosoite oli viikon (muistaakseni) vanhempieni osoitteessa ja sitten sain myöhemmin postiosoitteen omaan uuteen asuntoon. Näin sain ehdokkuudenkin hoidettua asianmukaisesti Jalasjärven kunnan asukkaana.

3706

3707

3708

3709

3710

3711

73.1. Vaalimainoksen kuvat

3712

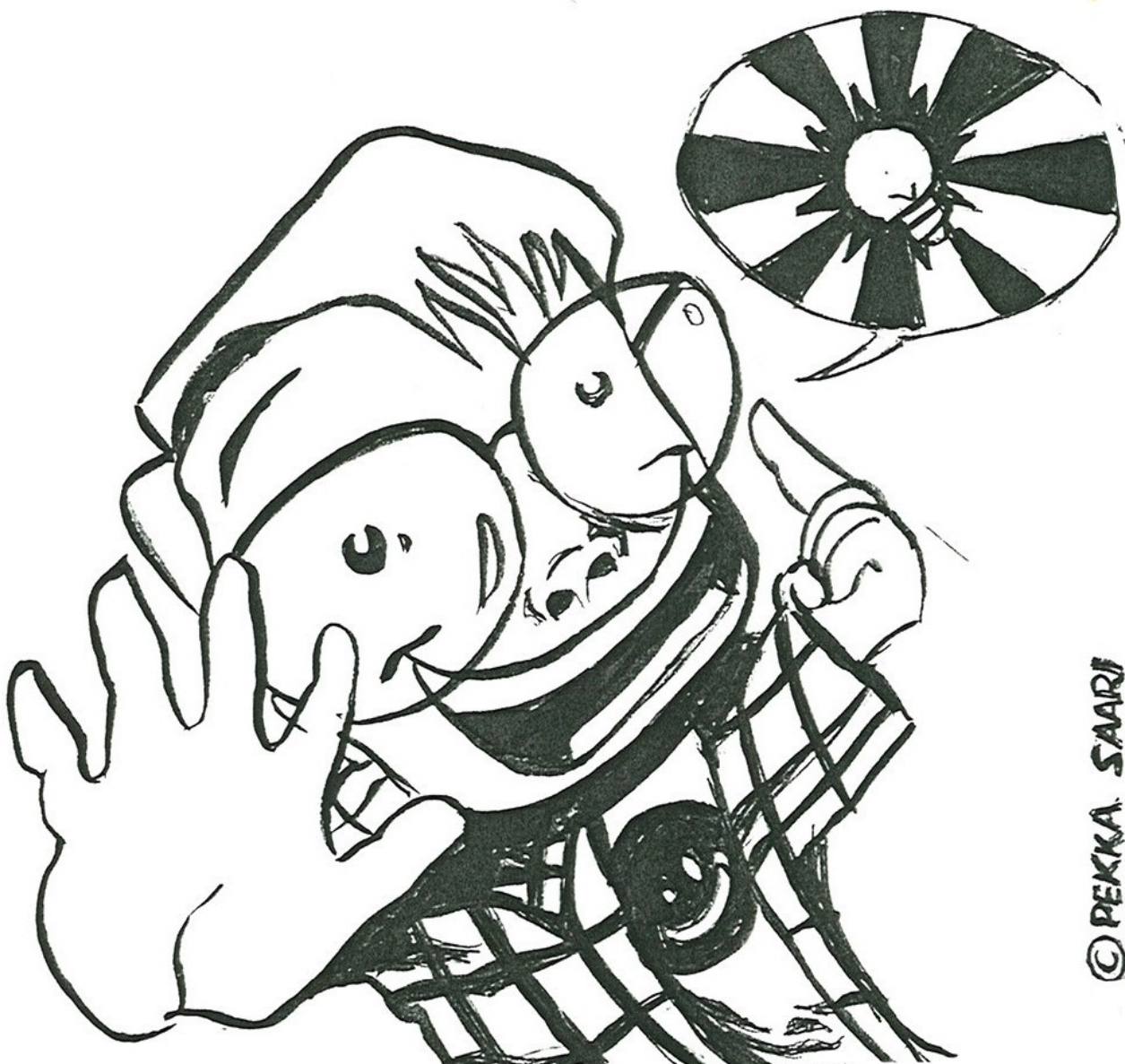
Myöhempiä aikoja varten on mukava laittaa talteen kuvat, jotka olivat vaalimainoksessa JP Kunnallissanomat -paikallislehdessä.

3713

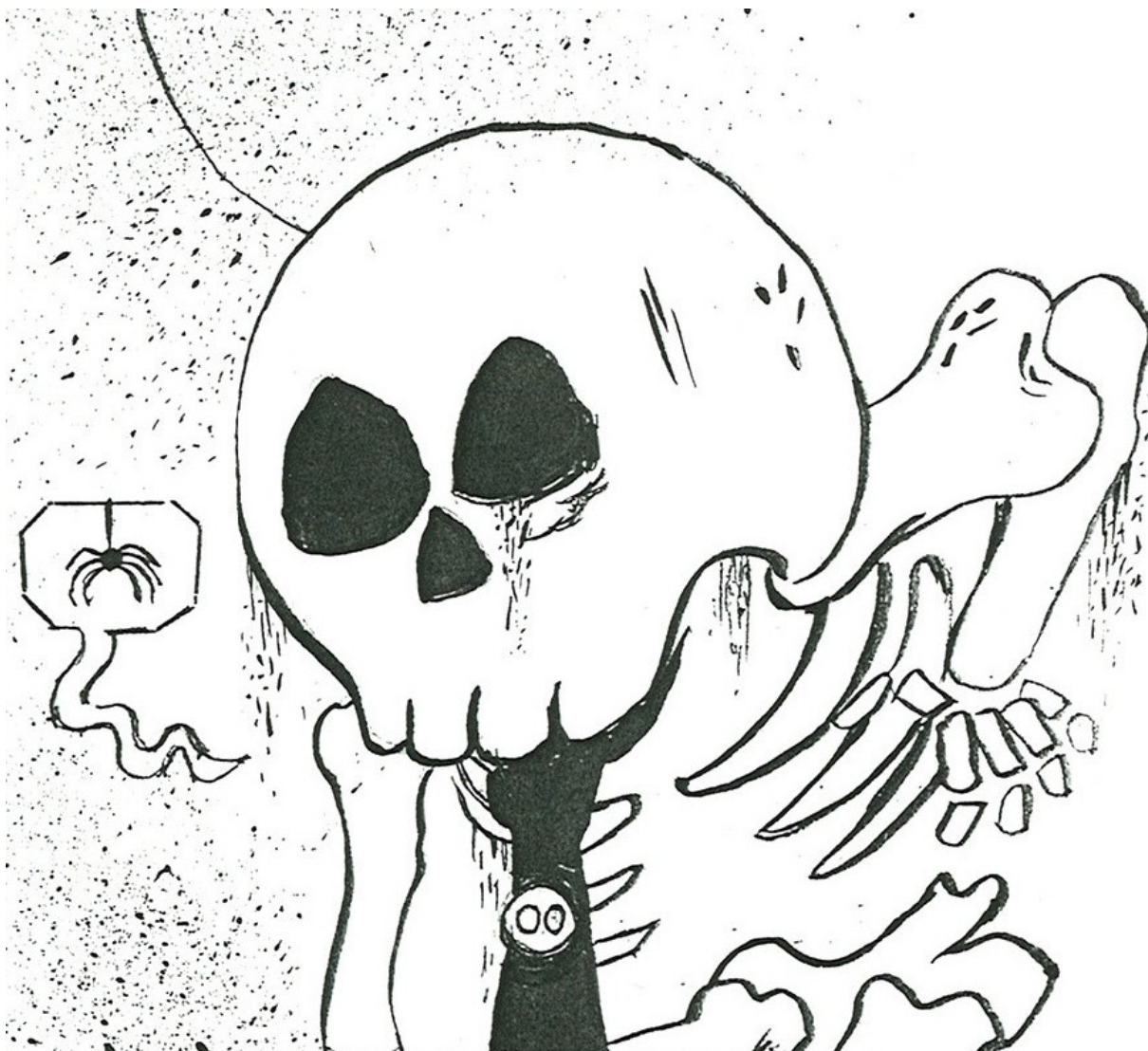
3714

3715

3716

3717

3719
3720
3721
3722
3723

Kuvat on tehnyt Kauhajoella syntynyt Pekka Saari – muistaakseni kuvat on tehty alun perin vuoden 1996 kunnallisvaaleja varten.

3724

73.2. A4-monisteen toinen puoli

3725

Sitten tietysti voi pohtia, että olisiko jaettava vaalimainos voinut olla jotain muuta kuin kaksipuoleinen A4-monisten mustalla tekstillä. Jostain vaalikoulutuksesta muistan, että tällainen moniste ei välttämättä anna parasta mahdollista kuvaa. Ajattelin kuitenkin, että asia monisteessa ratkaisee ja monisteen laatu voi olla vaatimatonkin. Lisäksi kyseisen monisteen tekeminen oli helppoa oman lasertulostimen avulla.

3726
3727
3728
3729
3730
3731

Kuka olet?

Jukka Rannila, syntynyt 21.11.1974 Jalasjärvellä

Melko varmasti olet nähnyt mielipidekirjoituksiani JP-Kunnallissanomat -lehden sivuilla.

3732
3733
3734
3735

Yleiset ajatukset vaaleihin liittyen?

Yritän noudattaa samaa linjaa kuin mielipidekirjoituksissani: ei turhaa räksytystä turhista asioista,

3736
3737

rakentavia mielipiteitä, oikeisiin tietoihin viittaaminen ja vaihtoehtojen esittäminen.	3738
	3739
Myönteisyyttä painottaisin, koska politiikka on monesti kielteistä raatamista. On edistettävä	3740
myönteisyyttä, vaikka asia on monesti vakava, joten erityisesti silloin on myönteisyyttä löydettävä.	3741
	3742
Myönteinen asiapainotteisuus on toinen asia. Monesti on tilanteita, joissa väitetään vastoin	3743
tosiasioita. On otettava asioista kunnolla selvää; Kuntalaisten mielipide on yksi tärkeä tosiasia.	3744
	3745
Valtuustossa käytetään monesti epäselvää kieltä ja tehdään asioista liian monimutkaisia.	3746
Asioista on puhuttava selkeällä kielellä eikä pidä valita turhaan monimutkaisia ratkaisuja.	3747
	3748
Lisäksi on esitettävä vaihtoehtoja, koska monesti arvostelemme kovasti ilman parempia ehdotuksia.	3749
Jos ei ole parempaa ehdotusta, niin silloin ei pidä turhasta räksyttää.	3750
	3751
<u>Oma tärkein asiani?</u>	3752
	3753
Myönteisen viestin välittäminen mahdollisille paluumuuttajille on minusta tärkeää.	3754
Ehkä emme ole kysyneet kaikkea entisiltä kuntalaisilta ja mahdollisilta paluumuuttajilta.	3755
	3756
Tietysti moni nuori on nuorena sitä mieltä, että ei koskaan halua tulla takaisin.	3757
Käykääpä tekemässä kysely yläasteella ja lukiossa.	3758
	3759
Olen huomannut, että kokemuksen kertyminen alkaa muuttaa mielipidettä Jalasjärvestä. Viimeistään	3760
lapsien hankintaa pohtiessa mielipide Jalasjärvestä muuttuu myönteiseksi.	3761
	3762
Paluumuuttajat ovat mielestäni paras tapa saada uusia asukkaita.	3763
Paluumuuttajat ovat erinomainen mahdollisuus yritystoimintaan hankkimansa kokemuksen vuoksi.	3764
Elinkeinoista on kerrottava tosiasiat Jalasjärveä laajemmin ja on oltava myönteisen asiapainotteisia.	3765
	3766
Minulle tärkeintä valtuustokaudellani on paluumuuttajien asioiden edistäminen.	3767
	3768
<u>Itsestänselvyydet? Näistä oma mielipide?</u>	3769
	3770
Suurin osa kunnan verorahojen käytöstä on koulutusta, terveydenhoitoa ja vanhustenhoitoa.	3771
Ovatko nämä itsestänselvyyksiä? Mitä vaatisin, koska suuri osa verorahoista kuluu näihin?	3772
	3773
Koulutuksessa laitan koulukiusaamisen ehkäisyn tärkeimmäksi tehtäväkseni.	3774
Tällöin vaadin vuosittaiset selvitykset ja vuosittaiset kehitysehdotukset.	3775
	3776
Vanhuksille on käsittääkseni koettu yksinäisyys suurin ongelma terveyden lisäksi.	3777
Tältä osin vaadin seurantaa ja kehitysehdotuksia vuosittain.	3778
	3779
Terveydenhuollossa vaadin tarkkaa seurantaa henkilöstön jaksamisesta.	3780
	3781
Uudelta terveydenhuollon JIK-kuntayhtymältä vaadin tarkkaa seurantaa verorahojen käytöstä ja	3782
erityistä hyvin tarkkaa seurantaa henkilöstön jaksamisesta muutoksessa.	3783
	3784
Ota yhteyttä, niin keskustelemme lisää. Lue vastauksia tarkemmin: www.jukkarannila.fi	3785
	3786

73.3. Tarkempaa vaaliohjelmaa omilta www-sivuilta

Myönteisyys

Käytännössä on huomannut eri tilanteissa ihmisten erilaisen asenteen elämään: asenne elämään on joko kielteinen tai myönteinen. Ikivanha esimerkki on puolityhjä lasi vettä. Toiselle se on puoliksi täynnä ja toiselle se on puoliksi tyhjä.

Puolutoiminnasta tulee monesti kielteistä tai jopa hyvin kielteistä. Tähän on monenlaisia syitä. Poliittikkaan kuuluu monesti hyvin voimakkaat mielipiteet. Poliittisten puolueiden välillä on ihan oikeasti eroja.

Monesti vahva mielipide johtaa siihen, että on vaikea nähdä oman mielipiteen vastaisi tosiasioita. Eli kunnan ja valtion yksityistäjän on vaikea nähdä, jos julkinen sektori joskus onkin tehokkaampi verrattuna yksityiseen sektoriin. Toisaalta voimakkaan julkisen sektorin kannattajan on joskus vaikea nähdä, että joskus yksityinen ratkaisu voi oikeasti olla toimivampi ratkaisu.

Eli poliittisesti aktiivisten ihmisten voimakkaat mielipiteet ovat tosiasia, jonka kanssa on eletävä.

Poliitikasta tulee silloin ikävää, kun vallassa pysyminen menee kaiken muun edelle. Tästä on mukavia esimerkkejä eri puolilta maailmaa. Tällöin vallassa pysymisen tarve saattaa joidenkin mielestä oikeuttaa kyseenalaisetkin keinot.

Mitä myönteisyys tarkoittaa käytännössä??

Käytännössä tämä tarkoittaa, että pitää kannattaa toisenkin puolueen esitystä, jos sitä ei kerran vastusta. Monesti politiikan pitää vastustaa vastustamisen periaatteen vuoksi - esimerkkejä löytyy omastakin puolueesta ihan riittävästi.

Myönteinen asiapainotteisuus on päivän sana. Eli kaikkien omien väitteiden kyllä pitää perustua johonkin tosiasiaan, eikä vain väittää vasten parempaa tietoa. Jos ei tiedä, niin parempi on kysyä. Monesti pelkkä väittäminen ilman parempaa tietoa johtaa siihen, että ei voikaan perua mielipidettään, koska politiikassa mielipiteen muutoksesta voidaan rangaista hyvinkin ankarasti, ns. takinkääntäjä (engl. flip-flop).

Asiapainotteisuus

Jokainen ihminen voi kuvailla itseään. Näitä kaikenmaailman persoonallisuuskaavioita yms. on tullut nähtyä monenlaisia. Lähes kaikissa on yksi ulottuvuus: tunne - asia. Tietysti psykologistenkin tutkimusten perusteella on todettu, että loppujen lopuksi mielestään asiapainotteisetkin ihmiset tekevät päätöksiä tunnepohjalta.

Käytännön ero taitaa olla siinä, että asiapainotteinen ihminen jaksaa käydä läpi jonkin päätöksen kaikki yksityiskohdat. Eli eron voi todeta, kuinka ihminen lukee hieman vakavamman teoksen. Tunneihminen voi lukea otsikot ja tehdä päätelmät siitä. Asiapainotteinen ihminen jaksaa lukea alaviitteet ja lähdeluettelon koko tekstin lukemisen lisäksi. Jos nyt on pakko itseään luonnehtia, niin ainakin pyrin tuonne asiapainotteisuuden puolelle, mutta tietysti myönteisessä mielessä.

Tietysti asiapainotteisuus on nyky-yhteiskunnassa vähän väheksytty piirre, koska elämme tunteen aikakautta; aikanaan Valistuksen aikakauden järjen painottamisen vastapainona syntyi Romantiikka,

joka painotti tunnetta. Siinä 1800-1900 -luvulla oli ehkä järjen painotuksen valtakautta, jonka tietysti voi kyseenalaistaa järjettömillä maailmansodilla. Mutta onhan noita MTV3:n mainoksia nähty: "Eläköön tunne".

Tietysti asiapainotteisuudesta seuraa, että homma voi vaikuttaa väliltä tylsältä. Jokainen kokeneempi tietysti tietää, että kunnanvaltuustossa olo voi välillä vaikuttaa tylsältä, mutta kuitenkin on hyvä muistaa asiapainotteinen myönteisyys. Myönteisyys on kuitenkin tunne.

Selkosuomea koko valtuustokauden ajan

Koulutetuilla ihmisillä on yksi vika monen muun joukossa: he osaavat puhua monimutkaisesti yksinkertaisista asioista. Jos koulutettu ihminen joutuu pahaan paikkaan, niin pari sivistyssanaa pistää kyllä toisen tyhmän asemaan. Tässä taas palautan mieliin, että olen käynyt ammattikoulun, opiston ja yliopiston. Vähän pitkä kaava, mutta onpahan nähnyt sen, millaiseksi ihminen muuttuu, jos käy **vain** ammattikoulun, opiston tai yliopiston.

Valtuusto ei aina edusta mitään kansalaisten kokonaisuuden heijastumaa. Enemmän koulutetut ihmiset siellä yrittävät ratkaista asioita. Kuten edellä todettua, niin tämän seurauksena yksinkertaisista asioista tehdään turhan takia monesti monimutkaisia.

Itse olin kerran kuuntelemassa luentoa, jossa pohdittiin asiantuntijuutta. Yksi asiantuntijan piirre on saada kysyjä tuntemaan itsensä asiantuntijaa tyhmemmäksi. Eli tällöin asiantuntija tietysti vaikuttaa asiantuntijalta. Ja valtuutetut tietysti haluavat vaikuttaa asiantuntijoilta kaikissa mahdollisissa asioissa - jonka seurauksena kukaan ei saa mistään mitään selvää. Lisäksi edellä mainitusta seuraa, että kunnanvaltuuston politiikka voi vaikuttaa täysin järjettömältä, jos siinä noudatetaan koulutettujen ihmisten joskus/yleensä/aina kummallista ajatuksenjuoksua.

Eli valtuutetun yksi tehtävä on yrittää muistaa, että asioista ei pidä tehdä monimutkaisempia kuin ne ovat. Lisäksi yksinkertaiseen ongelmaan ei pidä tehdä liian monimutkaista ratkaisua. Selkeä suomen kielen käyttö, eli selkosuomi, on hyvän valtuutetun tunnusmerkki.

Jalasjärvi hyvä kunta paluumuuttajalle

Tietysti otamme ilolla vastaan kaikki, jotka tulevat Jalasjärvelle aivan muualta ja eivät ole olleet aikaisemmin kunnan asukkaita.

Kerrataan tosiasiat. Jalasjärvi on erittäin hyvä kunta lapsiperheelle.

Lyhyesti lapsiperheen kannalta: 1) Hyvät tontit tarjolla omakotitalon rakentajalle, 2) Asuntoja näyttää olevan tarjolla JP Kunnallissanomat -paikallislehden ilmoitusten perusteella 3) Erinomainen koulukeskus, 4) Erinomainen kirjasto, 5) Loistavat harrastusmahdollisuudet, 6) Aktiivisia kerhoja ja aktiivisia kerhojen vetäjiä, 7) Turvallinen kunta verrattuna suurempiin kuntiin, 8) Oma lukio, 9) Hyvä sijainti, 10) Oma terveyskeskus.

Jalasjärvellä pidetään hyvin vanhuksista huolta. Tietysti minä en ole paras asiantuntija vanhustenhuollossa, mutta omien vierailujen ja käyntien perusteella eri kohteissa totean, että Jalasjärven kunta varmasti yrittää parhaansa.

Mutta mitä tapahtuu nuorille, kun lähtevät eteenpäin elämässään joko yläasteen tai lukion jälkeen?

Tosiasioita on tietysti turha kieltää - Jalasjärvi menettää monen nuoren maailman turuille.	3887
Myönteisenä asiana voidaan mainita, että varmasti me kaikki asukkaat Jalasjärvellä olemme tehneet parhaamme, että he ovat mahdollisimman terveitä ja hyvin perusopintonsa Jalasjärvellä käyneet.	3888
Tietysti moni nuori on nuorena sitä mieltä, että he eivät koskaan Jalasjärvelle halua tulla takaisin.	3889
Käykääpä tekemässä kysely yläasteella ja lukiossa.	3890
	3891
	3892
Mutta, mutta. Ihmisen mieli on muuttuvainen. Itse olen huomannut, että opintojen ja työkokemuksen kertyminen alkaa muuttaa ihmisen mieltä. Viimeistään lapsien hankintaa pohtiessa alkaa mieli muuttua entistä enemmän. Tosiasiahan on, että monet jäävät erityisesti yliopistokaupunkeihin tavattuun jonkin elämänkumppanin opintojensa aikana. Kun muualle ei pääse, niin juututaan sitten entiselle opiskelupaikkakunnalle.	3893
	3894
	3895
	3896
	3897
	3898
Oma kokemus on, että muutettuani Jalasjärveltä vuonna 1994 ensimmäisen kerran on Jalasjärven kunnan tai minkään muun yhteisön yhteydenpito ollut melko vähäistä Jalasjärven suunnalta. Tässä en halua ketään syyttää, koska kaikilla on varmasti ollut kädet töitä täynnä. Itse ajattelisin, että Jalasjärveltä pitäisi olla jatkuva, säännöllinen ja myönteinen yhteydenpitotapa entisiin kuntalaisiin, erityisesti yläasteen ja lukion jälkeen.	3899
	3900
	3901
	3902
	3903
	3904
Itse olen sitä mieltä, että emme ole rehellisesti kysyneet entisiltä kuntalaisilta heidän haluamistaan yhteydenpitotavoista. Varmasti on kokeiltu erilaisia tapoja eri vuosina, mutta ovatko nämä yhteydenpitotavat olleet entisten kuntalaisten haluamia tai toivomia. Lisäksi tietty pitkäjänteisyys on pidettävä yhteydenpidossa. Jos ajatellaan, että Jalasjärveltä lähtevä nuori alkaa pohtia paluuta esim. kymmenen (10) vuoden jälkeen, niin tämä on tietysti pitkä aika muistaa säännöllinen yhteydenpito joka päivä ja kuukausi kaiken muun työn ohella.	3905
	3906
	3907
	3908
	3909
	3910
	3911
Eli lyhyesti. On etsittävä sellaiset yhteydenpidon muodot, jotka ovat haluttuja ja tehokkaita entisten kuntalaisten mielestä. Parhaiten tämä selviää kysymällä ja ehdotusten toteutuskelpoisuuden arvioinnilla.	3912
	3913
	3914
	3915
<u>Miksi Jalasjärven on oltava hyvä kunta paluumuuttajan kannalta?</u>	3916
	3917
Mielestäni paras mahdollisuus saada uusia kuntalaisia on täällä ennen asuneet nuoret ja heidän elämänkumppaninsa. Vähänkin tutumpaan paikkaan uskaltaa muuttaa helpommin kuin täysin tuntemattomaan. Itse on tullut asuttua kolmessa eri kasvukeskuksissa, ja heidän palvelunsa uusille asukkaille on ollut hyvin erilaista, en kuitenkaan sanoisi kielteisistä, koska he ovat parhaansa yrittäneet.	3918
	3919
	3920
	3921
	3922
	3923
Kun uusi kuntalainen saapuu Jalasjärvelle, niin hänelle pitäisi olla mietittynä valmiiksi tietyt palvelut, joiden avulla Jalasjärvelle tuleminen ja uuden aloittaminen Jalasjärvellä olisi mahdollisimman helppoa. Jos tämä sujuu hyvin, niin Jalasjärvelle muuttamisen kokemus on myönteinen. Ja yleensä myönteiset uutiset leviävät jonkin verran, valitettavasti kielteisistä kokemuksista kerrotaan vielä laajemmalle.	3924
	3925
	3926
	3927
	3928
	3929
Kun paluu Jalasjärvelle alkaa sitten olla haave, ja otetaan mahdollisesti hyvinkin suuri taloudellinen rasite/laina/tms. palaamalla Jalasjärvelle, niin tässä unelmassa ei saisi kovin raskaasti pettyä. Varsinkin paluumuuttajan puolison kannalta pitäisi miettiä hyvinkin paljon asioita valmiiksi, ettei tule kovin suuria pettymyksiä. Jälleen kerran kysyminen ja ehdotusten toteutuskelpoisuuden arviointi on paras tie eteenpäin.	3930
	3931
	3932
	3933
	3934
	3935
<u>Tietotekniikan hyötykäyttö</u>	3936

Tietotekniikan mahdollisuuksista on veivattu siinä 1980-luvun jälkeen moneen otteeseen.	3937
Tosiasiaa tietotekniikan suhteen on tullut erittäin suuria pettymyksiä monessa eri suunnassa. Kova	3938
tosiasia on, että tietotekniikkaprojektien onnistumisprosentti on heikko. Jos rakennuksia	3939
rakennettaisiin tietotekniikkaprojektien onnistumisprosentilla, niin asuisimme kaikki risukasoissa.	3940
	3941
Edellä olen kertonut yhteydenpidosta mahdollisiin paluumuuttajiin ja lisäksi	3942
elinkeinomahdollisuuksien kertomisesta mahdollisille paluumuuttajille. Tietysti joku kaivaa esiin	3943
vanhan poppakonstin: otetaan tietotekniikkaa käyttöön. IT ratkaisee joidenkin mielestä kaiken.	3944
	3945
Otetaanpa rauhallisesti ja mietitään hetki uudelleen. Tietotekniset laitteet ovat nykyään hyvin	3946
halpoja, esim. elektroniikan myynnin katteet ovat hyvin ohuita. Eli voimme siirtyä vähitellen	3947
tekniikkavetoisesta tietotekniikasta tarvelähtöiseen tietotekniikkaan. Tämän lisäksi voimme pohtia	3948
sellaisia ratkaisuja, jotka uudistavat työntekoa, mutta eivät luo järjettömiä uusia rasitteita	3949
työntekijöille.	3950
	3951
Surullinen tosiasia on, että monesti tietotekniikan käyttöönotto lisää työtehtäviä - ei siis vähennä.	3952
Tämä on oman professorini tutkimustulos jo 1980-luvulta, mutta aina vain lyödään päätä samaan	3953
ongelmaan ilman ratkaisua. Itse ehdottaisin, että teemme Jalasjärven kunnassa	3954
tietotekniikkakatsauksen, jossa selvitämme työntekijöiden oikean tyytyväisyyden tietotekniikan	3955
käyttöön. Uskoisin, että nurkissa saattaa esiintyä tyytymättömyyttä, joka vähentää	3956
työtyytyväisyyttä, työtehoa ja kuluttaa verorahoja.	3957
	3958
Toinen tekijä on tietoteknisen infrastruktuurin tarkastelu. Jalasjärven kunta on varmasti yrittänyt	3959
parhaansa selvittääkseen tietotekniikkaviidakossa, joka syntyi 1950/1960-luvulta alkaen riippuen	3960
tarkastelukulmasta. Tässäkin suhteessa kannattaa tehdä kriittinen tarkastelu. Mahdollisesti jossain	3961
nurkassa on jotain ylimääraistä tai jonkin asian voisi tehdä toisin. Tietokoneiden määrä ei ole	3962
suhteessa tietojenkäsittelyn tehokkuuteen.	3963
	3964
Loppujen lopuksi voimme todeta, että mahdollisille paluumuuttajille tiedottaminen voi tietysti olla	3965
tietokoneavusteista. Mutta tässäkin kannattaa olla tarkkana, koska viestistä voi tulla välineen vanki.	3966
Eli jälleen kerran ehdotusten kysyminen ja toteutuskelpoisuuden arviointi on oikea tie edetä	3967
eteenpäin.	3968
	3969
Uudet sukupolvet tottuvat tietysti tietotekniikkaan aikaisemmin, ns. kaikkialla läsnäoleva	3970
tietotekniikka (engl. ubiquitous). Mutta tässäkin on otettava rauhallinen asenne, sillä tietotekniikan	3971
hitain tekijä on ihminen. Mutta ilman ihmistä paraskaan tietotekninen ratkaisu ei tuota toivottua	3972
lisäarvoa - jokaisen sukupolven aina unohtama läksy.	3973
	3974
<u>Muut aiheet?</u>	3975
	3976
Jokaisella meillä on omat lempiaiheemme, joista voisimme puhua tuntikausia. Itse yritän monesti	3977
esittää seuraavan kysymyksen. Haluatko lyhyen vastauksen, viiden (5) minuutin selostuksen vai	3978
kolmen viikon luentosarjan? Aina välillä tietysti unohtuu ja aloittelee sitä kolmen viikon	3979
luentosarjaa.	3980
	3981
Kunta on avoin järjestelmä. Kukaan ei tiedä mitä kaikkea mahdollista voi tulla kunnan	3982
järjestelmään sisälle neljän vuoden valtuustokauden aikana. Toisaalta on kunnan omien	3983
vaikutusmahdollisuuksien ja valintojen seuraus, mitä järjestelmästä tulee ulos tuloksena. Joskus on	3984
tullut eteen jokin iso ongelmatilanne, jossa on voinut seurata sivusta ihmisten erilaisia	3985
toimintamalleja. Joskus on tietysti itse joutunut olemaan ongelmatilanteessa aloitteenottaja ja	3986

joutunut seuraamaan muiden toimintamalleja verrattuna omaan toimintamalliin. Jälkikäteen on voinut pohtia, että miksi tuli tehtyä niin kuin teki.	3987 3988 3989
Lyhyesti sanoen voi todeta, että vasta kriisissä näkee jonkin ihmisen todellisen luonteen. Jotkin ihmiset lamaanuvat täysin ja toiset ottavat aloitteen nopeasti haltuun pyrkiäkseen ratkaisemaan tilanteen. Mielenkiintoista on, että aina ei pysty sanomaan ihmisen muodollisesta asemasta, että mikä oikeasti on ihmisen toimintamalli. Joskus pystymme huijaamaan toisia hyvinkin pitkään ja yllätymme ihmisen todellisesta luonteesta kriisin hetkellä. Oma oletukseni on, että valtuustokauden aikana tulee joitain kriisejä. Jalasjärven kunta on sen verran laaja kokonaisuus, että aina on mahdollista, että johonkin kohtaan osuu jokin ongelma.	3990 3991 3992 3993 3994 3995 3996 3997
Eli on oltava tässäkin suhteessa rehellinen. Ensimmäinen valtuustokausi menee varmasti opettellessa uusia asioita ja toimintamallien opettelussa. Varmasti maailmankuva laajenee ja oppii paljon uusia asioita. Mutta ensimmäinen kriisitilanne varmasti paljastaa, kuinka pystyn kunnan asioita oikeasti valtuutettuna hoitamaan. Jos homma ei suju, niin tieto varmasti leviää laajalle ja nopeasti.	3998 3999 4000 4001 4002
Edustuksellinen demokratia on riskipeliä. Äänestät ihmisen tehtävään, ja vasta tositilanteessa näet oikean toimintamallin. Itse olen ollut yrittänyt laaja-alainen ja nuorempana luin järjestelmällisesti Jalasjärven kunnankirjaston tietokirjojen hyllyjen kirjoja läpi, laidasta laitaan. Nykyään on tietysti yleinen tietoverkko, jonka avulla voi tarkastella asioita eri tavalla. Eli kyllä kunnanvaltuutetulla täytyy pakostakin olla jonkin verran laaja-alaisuutta.	4003 4004 4005 4006 4007 4008
<u>Itsestään selvät asiat: koulutus, terveydenhuolto ja vanhustenhuolto?</u>	4009 4010
Suurin osa kunnan verorahojen käytöstä on koulutusta, terveydenhoitoa ja vanhustenhoitoa. Ovatko nämä itsestäänselvyyskiä? Mitä vaatisin, koska suuri osa verorahoista kuluu näihin?	4011 4012 4013
Koulutuksessa laitan koulukiusaamisen ehkäisyn tärkeimmäksi tehtäväkseni. Tällöin vaadin vuosittaiset selvitykset ja vuosittaiset kehitysehdotukset. Monesti koulukiusaamista hyssytellään ja väitetään, ettei meillä mitään koulukiusaamista ole. Totuus kuitenkin on, että mieluummin kannattaa olettaa koulukiusaamista esiintyvän. Jos viranhaltijat eivät asialle mitään tee, niin eihän asia siitä korjaannu. Tämän vuoksi valtuuston on jatkuvasti tarkkailtava tätä asiaa ja vaadittava kunnollisia selvityksiä koulukiusaamisen estämisen eteen tehdystä työstä.	4014 4015 4016 4017 4018 4019 4020
Ikäihmisille on käsittääkseni koettu yksinäisyys suurin ongelma terveyden lisäksi. Tältä osin vaadin seurantaa ja kehitysehdotuksia vuosittain. Itse olen kuunnellut joitain esitelmiä ikäihmisten hoidosta. Ikäihmisten terveydenhuollon osalta voi todeta, että varmasti Jalasjärvellä yritetään tehdä kaikki mahdollinen verorahojen puitteissa.	4021 4022 4023 4024 4025
Monesti on kuitenkin niin, että ikäihmisten yksinäisyys johtaa muihin ongelmiin. Mitään valmista vastausta minulla ei ole, eikä minun pidä tässä väittää, että olisin kaikkein paras terveydenhuollon asiantuntija. Oman käsityksen mukaan vanhusten kokema myönteinen välittäminen ehkäisee muita ongelmia, erityisesti henkisiä ongelmia, jotka taas voivat johtaa muihin ongelmiin.	4026 4027 4028 4029 4030
Itse olen pohtinut, että voisiko Jalasjärvellä kokeilla aivan kevyesti, vaikka vain yhdellä tietokoneella ja vain yhdellä henkilöllä, että miten voidaan tehdä tietotekninen ratkaisu ikäihmisen ja muualla asuvien sukulaisten yhteydenpidon edistämiseksi.	4031 4032 4033 4034
Itse olen pohtinut, että varsinkin sukupolvi, joka on nykyisten vanhusten lapsenlapsia ja lapsenlapsenlapsia voivat olla hyvin edistyneitä tietotekniikan käyttäjiä. Jos pystytään jollain	4035 4036

kevyellä ratkaisulla tehdä kokeilu, jolloin ikäihminen pystyy olemaan halvalla ja helposti yhteydessä muualla asuviin omiin lapsiin, lapsenlapsiin ja lapsenlapsenlapsiin, niin se olisi kokeilun arvoinen aihe.

Tietysti voi sanoa, että onhan sitä matkapuhelimet keksitty. Itse olen kuitenkin pohtinut, että ikäihmisiä voisi virkistää kummasti, kun he näkisivät muualla asuvan sukulaisten kasvot useammin kuin harvoilla vierailuilla. Lisäksi halvempi keskusteluyhteys verrattuna matka- ja lankapuhelimiin voisi auttaa laajempaan yhteydenpitoon. Tässäkin pitäisi käyttää mielikuvitusta, ja käyttää hieman pidempi aika asian miettimiseen.

Terveystenhuollossa vaadin tarkkaa seurantaan henkilöstön jaksamisesta. Uudelta terveydenhuollon JIK-kuntayhtymältä vaadin tarkkaa seurantaan verorahojen käytöstä ja erityistä hyvin tarkkaa seurantaan henkilöstön jaksamisesta muutoksessa. Itse olen oppinut yrityselämästä, että on melko helppoa tarkistaa, että miten yrityksen toiminta on tervettä.

Ensimmäiseksi pitää mennä ns. lattiatasolle, ja kysyä ammatillisen työn tekijöiltä muutama asia. Ensin pitää kysyä, että miten ja kuinka teet hommasi, ja pyytää vaikka pieni työnäyte yms. Tämän jälkeen pitää kysyä, että mitä muuta ylimääräistä joutuu ns. lattiataason työntekijä tekemään, esim. paperityöt, kokouksissa istumiset, turhat odottelut, liialliset kiireet. Lopuksi pitää kysyä, että onko tämä ns. muu ylimääräinen työ liian rasittavaa ja merkittävä este oikeiden työn tekemisille.

Lopuksi pitää kysyä sihteereiltä ja siivoojilta, että arvostetaanko heidän tekemäänsä työtä kyseisessä yrityksessä. Jos kummankaan työtä ei arvosteta, niin silloin yrityksen työntekijöillä ei ole vähäisintäkään kunnioitusta toisen ihmisen työtä kohtaan.

Jos edellä oleviin kysymyksiin tulee kovin paljon kielteisiä vastauksia työntekijöiden suunnasta, niin silloin yrityksessä on pahoja ongelmia.

Kun vedetään läpi muutoksia varsinkin julkisella sektorilla, niin silloin täytyy yrittää seurata henkilöstön jaksamista, kun varsinkin ulkopuolisilla on monesti vääriä ja monesti kovin voimakkaita mielipiteitä. JIK-kuntayhtymän muutoksien läpiviennissä kannattaa todella seurata, että henkilöstö ei väsy muutoksien keskellä. Suuri ongelma on tietysti, että ulkopuolisilla voi olla kohtuuttoman kovia odotuksia ja suuri herkkyys arvostella turhan takia.

73.4. Osa 1 / Tietotekniikkaa / Idealistista hörhellystä?

Nyt voi tietysti pohtia jälkikäteen vuoden 2012 tilanteessa, että oliko vuoden 2008 vaaliohjelma vain idealistista hörhellystä. Tietysti täytyy todeta, että minun on pitänyt viran puolesta ottaa kantaa tietotekniikan ihmeellisyyksiin kun kerran on aiheesta jotain opiskellut ja muuten ollut tietotekniikan kanssa tekemisissä.

Nyt virkkeen kirjoitushetkellä (22.5.2012 klo 14.46) on sähköpostiini kolahtanut viesti, joka on kutsu kotihoitorobotin kehittäminen -hankkeen päätösseminaariin, tiedot ohessa.

Kotihoitorobotin kehittäminen -hankkeen päätösseminaari

Aika: ke 30.5.2012, Paikka: Mediwest, auditorio, Koskenalantie 16, Seinäjoki

Tampereen teknillinen yliopisto (TTY) yhteistyökumppaneineen on tutkinut humanoidirobotin käyttöä vanhustenhoidon apuvälineenä. Vuoden kestävä hankkeen

tavoitteena on ollut selvittää, miten robotti soveltuu hoitohenkilöstön avustamiseen
esimerkiksi valvontaan ja kuntoutukseen liittyvissä tehtävissä. Tämä on tapahtunut
ohjelmoimalla robotille erilaisia tehtäviä, joiden suorittamista kokeiltiin hoivakotien
tarjoamassa aidossa ympäristössä. Lisäksi hankkeessa visioitiin robottien hyödyntämistä
laajemminkin terveydenhuollossa.

TTY:n lisäksi työskentelyyn on osallistunut Etelä-Pohjanmaan terveysteknologian
kehittämiskeskus ry (EPTEK), LifeIT Oy sekä kolme Etelä-Pohjanmaalla sijaitsevaa
vanhusten hoivapalveluja tarjoavaa yksityistä laitosta: Hoivakartano (Mehiläinen Oy)
Ylihärmässä, Hoivakoti Vuosikas Lapualla sekä Karoliinakoti Alavudella. Hanketta rahoitti
Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus TEKES.

Tämän seminaarin tarkoituksena on esitellä projektin tuloksia ja robotin kokeilusta saatuja
kokemuksia. Tarkoituksena on myös keskustella tulevaisuuden suuntaviivoista robotiikan
hyödyntämisessä hoitohenkilökunnan apuna erilaisissa tehtävissä.

Näin – eli meikäläisen kevyt ajatus yhdestä kokeilusta yhdelle henkilölle on paljon kevyempi hanke
kuin läpikäyty robotiikan kokeiluhanke useammassa hoitokodissa. Meikäläinen ei siis hörheltänyt
idealistisesti tietotekniikan suhteen – ehdotin vain yhtä kokeilua ja muualla on kokeiltu muuta.

73.5. Osa 2 / Paluumuuttoa / Idealistista hörhellystä?

Omasta mielestä kova tosiasia on, että Jalasjärvelle paras paluumuuttaja on henkilö, joka on
viettänyt kohtuullisen osan lapsuudestaan Jalasjärvellä. Tällöin paluumuuttajalla on oikeammat
käsitykset, eivätkä pettymykset ole niin laaja-alaisia.

Tähän liittyen on mielenkiintoinen mielipidekirjoitus 29.9.2011 JP Kunnallissanomat
-paikallislehdessä, jossa nimimerkki ”Uusi kuntalainen” puhdisti ajatuksiaan. Ilmeisesti kyseessä oli
henkilö, joka ei ollut syntyjään Jalasjärveltä, ja kotiutumisessa oli ollut omat ongelmansa.

Eli voi todeta esimerkin perusteella, että uuden kuntalaisen saapumiseen pitäisi sekä yksityisen että
julkisen sektorin tehdä jonkinlainen aloituspaketti, johon tutustumalla saa selville julkiset ja
yksityiset palvelut. Sitten tietysti tulee vastaan se, että henkilö voi kokea olonsa orvoksi
muuttamisen jälkeen, koska käytännössä hän ei tunne paikkakunnalta ketään. Tähän voisi auttaa
paikkakunnan yhdistysten ja järjestöjen kanssa tehty aloituspaketti, josta selviää paikkakunnan koko
yhdistys- ja järjestöelämä koko laajuudessaan.

Tietysti kaikessa edellä olevassa on tosi iso järjestämisen ja hallinnoinnin pakko, ja mikään edellä
mainituista ei varsinaisesti ole kunnan pakollisia tehtäviä.

73.6. Osa 3 / Yleistä / JIK-uudistus?

JOS olisin vuonna 2008 päässyt valtuustoon, niin tietystikin vuoden 2012 tilanteessa voisi käydä
läpi, että mikä on muuttunut ajattelussa. On mielenkiintoista, että nykyhallitus (Katainen I) ehdottaa
esim. Jalasjärvelle liittymistä Seinäjokeen, ja vuonna 2008 vaiheessa ollut JIK-uudistus pitäisikin
purkaa pois. Olisi ollut hyvä kirjata eri vaiheessa esim. JIK-uudistuksen perusteluja. Tällöin olisi
voinut pohtia, että olisiko JIK-uudistuksessa oikeasti kuunneltu suorittavan työn tekijöitä.

4133

74. Amnesty International / Suomen osaston kömmähdys

4134

4135

74.1. Taustaa / Kunnallisvaalit 2008

4136

4137

Amnesty International / Suomen osasto järjesti kunnallisvaaleihin 2008 liittyen kampanjan, jossa kannustettiin haastettiin minut mukaan Amnesty International -ihmisoikeusjärjestö työhön naisiin kohdistuvaa väkivaltaa vastaan. Ei siinä mitään – kaunis ajatus. Näin laitoin yhteystietoni kampanjaan eteenpäin.

4138

4139

4140

4141

4142

74.2. Saamani sähköpostiviesti kutsuna osallistua kampanjaan

4143

4144

AIHE: Kuntavaaliehtokas, sitoudu työhön väkivaltaa vastaan!

4145

Päiväys: 10.9.2008 22:35

4146

4147

Hyvä kuntavaaliehtokas,

4148

4149

Haastan sinut mukaan ihmisoikeusjärjestö Amnesty Internationalin työhön naisiin kohdistuvaa väkivaltaa vastaan.

4150

4151

4152

Naisiin kohdistuva väkivalta on Suomessa laaja ihmisoikeusongelma, jonka ratkaisut löytyvät paikallistasolta, kuntien palveluista. Palveluissa on vielä pahoja puutteita. Tehokkaampaa apua tarvitsevat sekä väkivallan uhrit, tekijät että väkivaltaa kotonaan näkevät lapset.

4153

4154

4155

4156

4157

Siksi kuntapäätäjiltä vaaditaan jämäkkää otetta ja tahtoa oman kunnan palveluiden kehittämiseen.

4158

4159

4160

Toivon, että tutustut Amnestyn kuntavaalisuosituksiin – ja sitoudut sen jälkeen edistämään oman kuntasi väkivallan vastaista työtä. Amnestyn suosituksiin sitoutuneiden ehdokkaiden nimet julkaistaan järjestön verkkosivuilla.

4161

4162

4163

4164

Väkivallan torjuminen on ihmisoikeuskysymys. Sinun työlläsi on merkitystä.

4165

4166

Ystävällisin terveisin,

4167

4168

Ota haaste vastaan: <http://www.amnesty.fi/mita-teemme/joku-raja/kuntavaalit-2008/lomake-ehdokkaille?haaste=81632709490804704>

4169

4170

4171

Tutustu Amnestyn työhön osoitteessa www.amnesty.fi

4172

4173

74.3. Myöhemmin esiin tullut kömmähdys

4174

4175

4176

AIHE: Banneri Amnestyn suosituksiin sitoutuneille ehdokkaille	4177
Päiväys: 22.9.2008 14:07	4178
	4179
Hyvä kuntavaaliehtokas,	4180
	4181
lisäämällä ao. html-koodin kotisivuillesi voit linkittää Amnestyn 80*180	4182
pikselin kokoisen bannerin, jossa lukee "Amnestyn tavoitteisiin	4183
sitoutunut". Kuva löytyy myös liitetiedostosta.	4184
	4185
Kuva linkittyy sivulle	4186
http://www.amnesty.fi/mita-teemme/joku-raja/kuntavaalit-2008/sitoutuneet-ehdokkaat , jolle	4187
olemme listanneet teidän, nimen, kotikunnan ja puoluekannan.	4188
	4189
[HTML-koodia, jossa oli mahdollisuus linkittää kuva omalle www-sivulle.]	4190
	4191
Yst.	4192
[kampanjakoordinaattori, nimi ja yhteystiedot poistettu]	4193
	4194
	4195
[Liitetiedostona oli banneri, jossa luki "Amnestyn tavoitteisiin sitoutunut"]	4196
	4197

74.4. Kotisivuilleni lisäämä viesti äänestäjille

	4198
	4199
Viesti äänestäjille	4200
	4201
<u>Naisiin kohdistuva väkivalta on väärin.</u>	4202
	4203
Valtuustossa kannatan luonnollisesti työtä, joka vähentää tai poistaa naisiin kohdistuva väkivaltaa	4204
Jalasjärven kunnassa. Amnesty International / Suomen osaston Joku Raja	4205
-kunnallisvaalikampanjasta Suomen kunnallisvaaleissa 2008 esittämät suositukset ovat hyviä	4206
noudatettavia Jalasjärven kunnanvaltuuston tuleville kunnanvaltuutetuille.	4207
	4208
<u>En ole sitoutunut KAIKKIIN Amnesty International / Suomen osaston tavoitteisiin.</u>	4209
	4210
En ole Amnesty International / Suomen osaston jäsen.	4211
	4212

74.5. Turhaa nissutusta väärästä asiasta?

	4213
	4214
Itse pohtisin seuraavien virkkeiden eroa:	4215
	4216
"Amnestyn tavoitteisiin sitoutunut"	4217
"Amnestyn kaikkiin tavoitteisiin sitoutunut"	4218
"Amnestyn naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisen kampanjan tavoitteisiin	4219
sitoutunut"	4220
	4221
Nyt voi todeta, että Amnesty International / Suomen osasto oli kyllä laittanut liikkeelle kampanjan,	4222
jota voi pitää aivan asiallisena. Tietysti naisiin kohdistuvan väkivallan estämisen osalta pitää tehdä	4223

kunnanvaltuutetulle kuuluva oma osuutensa kunnanvaltuutettuna – asiahan on selviö. 4224
4225

Mutta ”Amnestyn tavoitteisiin sitoutunut” -logo omille kotisivuille? Hetkinen sentään, en ollut 4226
koskaan edes käynyt Amnesty International / Suomen osaston www-sivuilla, ja minun pitäisi olla 4227
heidän ”tavoitteisiin sitoutunut”. Lisäksi en ole vielä tänä päivänäkään (22.5.2012 klo 17.53) 4228
lukenut heidän tavoiteohjelmaansa, joka pitää jokaiselta itseään kunnioittavalta järjestöltä löytyä. 4229
4230

74.6. Amnesty International / Suomen osaston vastine 4231

4232

AIHE: Re: Banneri Amnestyn suosituksiin sitoutuneille ehdokkaille 4233
Päiväys: 22.9.2008 16:42 4234
4235

Hei, 4236
4237

ei tuota banneria tietenkään tarvitse ottaa käyttöönsä jos ei halua. 4238
4239

Mikäli sen ottaa, linkki johtaa Amnestyn suositukset naisiin kohdistuvaa 4240
väkivaltaa vastaan allekirjoittaneiden nimilistaan: 4241
<http://www.amnesty.fi/mita-teemme/joku-raja/kuntavaalit-2008/sitoutuneet-ehdokkaat/> 4242
4243

Nimesi on sivuillamme listattu ainoastaan kannattamaan nimenomaisesti 4244
noita Amnestyn suosituksia naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämiseksi. 4245
Ei muuhun. Jos kuitenkin haluat poistaa nimesi, niin ilmoita asiasta 4246
minulle. 4247
4248

Yst. 4249
[kampanjakoordinaattori, nimi ja yhteystiedot poistettu] 4250
4251

74.7. Tarkkuutta ja pitkäjännitteisyyttä kaikkeen viestintään – jokaiselle 4252

4253

Nykyaikaisessa tiedonvälityksessä voi velloa monenlaisia väittämiä moneen suuntaan, ja 4254
mahdollisesti tuo ”Amnestyn tavoitteisiin sitoutunut” -logo on voinut aiheuttaa muillekin 4255
ehdokkaille harmituksen aiheita. Tarkistin kirjoitushetkellä (22.5.2012 klo 17.55) Suomen osaston 4256
www-sivut, ja kyseinen kampanjasivusto on hävitetty www-sivuilta. Minun lausunto voi olla 4257
harvoja pidempään tallennettuja muistijälkiä kyseisestä kunnallisvaalien 2008 kampanjasta. 4258
4259

Itse pohtisin niin, että Amnesty International on jo itsessään niin kova tavaramerkki, että sen 4260
käytössä pitää olla huolellinen. Sitten joku yksittäinen ehdokas on oma tavaramerkkinsä, ja kahden 4261
tavaramerkin yhteiskäytössä pitää olla hyvin huolellinen. Eli Amnesty International / Suomen 4262
osasto olisi voinut perustaa aivan uuden tavaramerkin, esim. www.väkivaltaonväärin.fi, jonne voisi 4263
vuosikymmenten mittaan kerätä kunnioitettavan listan erilaisista yhteiskunnassa merkittävästi 4264
vaikuttavista henkilöistä ja vaikka useita erilaisia järjestöjä kaikilta elämäalueilta. 4265
4266

Eli esim. www.väkivaltaonväärin.fi voisi loppujen lopuksi kattaa kymmeniätuhansia nimiä ja satoja 4267
järjestöjä, eikä koko homma olisi jäänyt yhdeksi huitaisuksi vain vuonna 2008. *QED.* 4268

4269

75. Vaalikonevastauksia 2008: Finnish Linux User Group FLUG ry:n vaalikone

4270

4271

4272

Oma arvaus oli, että FLUG ry:n vaalikoneen kysymyksiin tuskin tulee kovin paljon vastauksia.

4273

Koska nyt itse olen kuitenkin tietotekniikasta jotenkin kiinnostunut, niin se varmaankin oli suurin syy vastata vaalikoneen kysymyksiin.

4274

4275

4276

75.1. Kysymys 1: Käyttättekö itse omalla tietokoneellanne vapaita ohjelmia (esimerkiksi Firefox, Thunderbird, OpenOffice tai Linux)?

4277

4278

Oma vastaus: Käytän kotona ja työpaikalla. Pyrin edistämään vapaiden ohjelmien käyttöä.

4279

4280

4281

Perustelut: www.jukkarannila.fi ==> sivusto sisältää mielipiteitä ilman sensurointia, sinne vain selailemaan.

4282

4283

4284

HUOMIO: olen tietojenkäsittelyn maisteri, pääaine ei ole ohjelmointi.

4285

HUOMIO: pääaineeni oli tietojärjestelmät.

4286

HUOMIO: EN ole ohjelmistotekniikan insinööri

4287

4288

No niin. Asiaan.

4289

4290

Sain juuri tässä tänään kuunnella 15 minuuttia yhteen kyytiin erittäin vankkoja mielipiteitä

4291

Windows VISTA -käyttöjärjestelmän hyvistä puolista. Aina joskus joutuu tilanteeseen, jossa joku

4292

”IT-asiantuntija” paahtaa varttitunnin hengittämättä yhteen kyytiin oman ratkaisunsa parhaita

4293

puolia. Niin on LINUX- ja WINDOWS- kavereita tullut vastaan ja on saanut saada kuunnella

4294

varttitunnin aikana yhden luentosarjan teknisiä viisikirjaimisia lyhenteitä ilman selitystä.

4295

Kaikenlaisia ”IT-asiantuntijoita” tässä on tullut minunkin pienen IT-uran aikana vastaan.

4296

4297

Haluan kuitenkin olla tietotekniikkaa ymmärtävä ja tietotekniikan MYÖNTEISIÄ piirteitä edistävä ehdokas, niin tietysti tähän on vastattava asiallisesti.

4298

4299

4300

No niin.

4301

4302

Ensinnäkin minun täytyy kertoa julkisesti oma IT-strategia: Olen ihan tietoisesti IT-hidastelija.

4303

4304

Jokainen IT-alalla ollut tietää, kuinka nopeasti näitä kolmikirjaimisia lyhenteitä tulee joka suunnasta.

4305

4306

4307

Itse pidän tällaista kolmen kuukauden sääntöä hyvänä.

4308

4309

1) Eli ensin pitää nähdä tämä lyhenne, esim. Bluetooth tai GSM-numeroiden siirrettävyys.

4310

2) Sitten pitää odottaa, että siitä tulee suomenkielisiä artikkeleita Tietoviikkoon, IT-viikkoon ja Tietokone-lehteen.

4311

4312

3) Sitten odotellaan, kuinka eri artikkeleissa kerrotaan uuden hienon kolmikirjaimisen lyhenteen käyttöönotto-ongelmista yms. yms.

4313

4314

4) Sitten tilanne vähän rahoittuu ja homma saadaan oikeasti toimivaksi.

4315

	4316
Kummassakin tapauksessa, bluetooth ja GSM-numeroiden siirrettävyydessä, neuvoin odottamaan vähintään kolme kuukautta.	4317
	4318
	4319
Muistan hyvin sen ensimmäisen viikon, kun GSM-numerot alkoivat siirtyä, ja kaikki hyppivät pitkin seiniä. Sitten kolmen kuukauden jälkeen tilanne rauhoittui ja itsekin kilpailutin operaattorin myöhemmin. Bluetooth-teknologian kanssa sama juttu. Väki osti ensimmäiset bluetooth-vehkeet kovalla innolla. Sitten meni kolme kuukautta ja alkoi olla uutisia käyttöönotto-ongelmista. Nyt hommaa on saatu vähitellen parempaan suuntaan.	4320
	4321
	4322
	4323
	4324
	4325
Meillä ihmisillä on aina niin kumma hätä jonnekin.	4326
	4327
Olen ostanut elämässäni ITselle kolme tietokonetta:	4328
Vuonna 1998: Windows 98 -kone ja Word 97 -tekstinkäsittelyohjelma.	4329
Vuonna 2006: Windows XP SP 2 -kannettava	4330
Vuonna 2008: Windows XP SP 2 -pöytäkone.	4331
	4332
Vuoden 1998 jälkeen en ole ostanut yhtäkään tietokoneohjelmaa, eli kaikki nämä ohjelmat ovat olleet ilmaisia. Itse käytän Opera 9.52 -selainta, joka tunnetusti on ilmainen, mutta sen ohjelmakoodi ei ole vapaassa jaossa. Opera-selaimen kehittäjäyhtiölle olen antanut palautetta myös useamman kerran. Tekstinkäsittelyn puolella käytän OpenOffice -tekstinkäsittelyohjelmaa, ja olen antanut OpenOffice -kehittäjäyhteisölle palautetta n. 20 kertaa. OpenOfficeen siirryin siinä vaiheessa, kun yliopiston palkkalistoilta jäin pois ja ostin oman tietokoneen 2006 yliopiston työtietokoneen korvaajaksi.	4333
	4334
	4335
	4336
	4337
	4338
	4339
	4340
Nythän on outo paradoksi, että Opera 9.52 pärjää parhaiten ACID 3 -testissä.	4341
http://acid3.acidtests.org/	4342
Firefox sai 71 pistettä ja Opera 84 pistettä. Internet Explorer ei osannut pistettä antaa ollenkaan.	4343
	4344
Kokeilin tämän siis 8.10.2008 n. klo 21.45.	4345
	4346
Eli siis Suljettu Ohjelma sai enemmän pisteitä kuin Vapaa/Avoim Ohjelma?	4347
	4348
Tämä on todellakin jännä paradoksi tämä Opera -selaimen paras vastaavuus www-standardeihin. Verrattuna Opera-selaimen kehittäjäyhtiön ja OpenOffice -kehittäjäyhteisön toimintatavoissa ero on selvä. Opera-selaimen kehittäjäyhtiöltä en ole saanut kertaakaan vastausta, että nyt on virhe korjattu. OpenOffice -kehittäjäyhteisön puolella on taas tullut viesti jokaisesta pienestäkin liikaudesta esittämäni aiheen puolella.	4349
	4350
	4351
	4352
	4353
	4354
Sähköpostiohjelmana käytän Eudora 7.1.0.9 -ohjelmaa.	4355
	4356
Eudora oli vuonna 1998 edistyksellisin WIN 98 -sähköpostiohjelma ja se on edelleen kelpo työkalu. Siinä oli vuonna 1998 kaksi versiota: ilmainen ja kaupallinen. Kaupallinen versio käsittääkseni sisälsi joitain edistyksellisiä ominaisuuksia. 2000-luvulla Qualcomm lopetti Eudora-ohjelman kehittämisen.	4357
	4358
	4359
	4360
	4361
Vaalien ajaksi otin käyttöön valtuusto-sähköpostiosoitteen kahdesta syystä. Ensinnäkin halusin pitää yksityiset sähköpostit erillään vaalisähköposteista. Toiseksi halusin kokeilla tosikäytössä versio Thunderbird 2.0.0.17 (20080914) -sähköpostiohjelmaa, eli halusin kaiken vaalipostimassan käsitellä tässä ohjelmassa.	4362
	4363
	4364
	4365

	4366
Thunderbird -kehittäjäyhteisö yrittää saada entisiä Eudora-käyttäjiä mukaan Penelope-projektillaan.	4367
	4368
Tunnetusti me Eudora-käyttäjät olemme hyvin jääräpäisiä, koska Eudora oli vuosien mittaan hiottu hyvin toimivaksi järjestelmäksi. Thunderbird tulee näköjään vielä kaukana perässä. Tässä	4369
muutaman viikon käytön jälkeen olen valmis antamaan aikamoisen lastin palautetta Thunderbird	4370
-kehittäjäyhteisölle, koska monissa kohdissa Eudora on edelleen kehittyneempi ratkaisu.	4371
	4372
	4373
Sitten tähän LINUX-asiaan.	4374
	4375
Minulle oli kyllä erittäin suuri pettymys, kun vuonna 2006 ostamani kannettava lakkasi	4376
yksinkertaisesti toimimasta. Vanhalla Windows 98 -koneella selasin www-sivustoja päivän ja löytyi	4377
lopulta syykin. Valitettavasti ostamassani HP:n kyseisessä mallissa oli tyypivika, eli se ei enää	4378
tiettyjen WINDOWS XP SP 2 -päivitysten jälkeen pysynyt yksinkertaisesti päällä. Tietysti tämä	4379
harmitti, koska ostohetkellä 2006 se oli kovin markkinoilla ollut yrityskannettava, jolla piti pärjätä	4380
useampi vuosi. Olinhan edelleen siinä vaiheessa ollut jääräpäinen WIN 98 -käyttäjä lähes	4381
kymmenen vuotta ja päätin investoida sitten kunnolla uuteen koneeseen.	4382
	4383
Eli ostin keväällä 2008 uuden pöytäkoneen, joka on WIN XP. Olin onneksi ajoissa liikkeellä, ja	4384
ilmeisesti sain ostettua koko Tietoasema-ketjun viimeisen vapaassa myynnissä WIN XP SP 2	4385
-asennuslevykkeen. Nykyään ilmeisesti XP SP 2 -levykkeet joutuu vinkumaan erikseen.	4386
	4387
Eli tulemme tähän WINDOWS VISTA -aiheeseen. Olin sen verran lukenut IT-uutisia, että en siihen	4388
halunnut siirtyä. Ja tunnetusti IT-hidastelun strategialla ostin pöytäkoneen, joka periaatteessa sitten	4389
tulevaisuudessa voi pyörittää VISTA-käyttöjärjestelmää – kunhan VISTA-käyttöjärjestelmän	4390
ongelmat joskus tulevaisuudessa saadaan ratkaistua.	4391
	4392
Vanhaan kannettavaan sain asennettua PCLinuxOS -käyttöjärjestelmän. Sitä olen muutaman kerran	4393
ihmetellyt, mutta en ole sillä mitään vakavaa tehnyt. LINUX-kehittäjien kunniaksi täytyy sanoa,	4394
että he olivat ainakin www.kernel.org -sähköpostien perusteella saaneet kyseisen HP:n tyypivian	4395
kierrettyä ohjelmakoodiin tehdyllä väännöllä.	4396
	4397
Eli varmaankin vastaan hyvin tyypillistä edistynyttä kotikäyttäjää.	4398
	4399
Periaatteessa voisin LINUX-käyttöjärjestelmään kyllä siirtyä, mutta käytännössä ei osaa kuin	4400
asentaa LINUX-käyttöjärjestelmän ja siihen se jää.	4401
Tämä on varmaan monen WINDOWS-käyttäjän tilanne.	4402
	4403
Mielenkiintoinen yksityiskohta on, että jouduin useamman LINUX-distron asentamaan, ennen kuin	4404
PCLinuxOS kolahti kohdalleen. Sitten sain Puolueen piiritoimistolta vanhan koneen ja näytön sillä	4405
ehdolla, että hävitän kaikki tiedot kovalevyltä. Varmasti tiedot hävisivät kun formatoin kovalevyn	4406
varmaan kymmeneen kertaan ja asensin eri LINUX-distroja kunnes sitten Debian kolahti siihen	4407
koneeseen. Onneksi sain tämän Debianin toimimaan, koska sillä pärjäsinkin viikon, kun uuteen XP	4408
-pöytäkoneeseen oli osunut viallinen emolevy vaihdettiin.	4409
	4410
Että tietysti nämä LINUX-heimojen ”distro wars” eli ”jakeluversio-sodat” ovat ihan	4411
mielenkiintoisia asioita. Kyllä joo.	4412
	4413
Nyt ehkä mahdollisesti joku LINUX-distro on nousemassa meille edistyneille WIN-kotikäyttäjille	4414
mahdollisuudeksi. Itse olen ajatellut hidastella WIN XP:n kanssa niin pitkään, että voisin sitten	4415

siirtyä muutaman vuoden päästä voittajaksi selvinneeseen työpöytä-LINUX-käyttöjärjestelmän käyttäjäksi. 4416
4417

Palvelinpuolella on jo selvä voittaja, eli Red Hat pyörittää minunkin kotisivuja. Minun ei tarvitse ymmärtää tuon taivaallista Red Hat -palvelimen hienouksista, koska kaikki tekniikka on piilotettu cPanel-käyttöliittymän taakse. Itse olen LAMP-teknologian (LINUX/Apache/MySQL/PHP) kannattaja ehdottomasti. 4418
4419
4420
4421
4422

Tänään 8.10.2008 kuuntelin juuri pienen esitelmän vapaista/avoimista ohjelmista ja pohdimme asiaa. Tässä vaiheessa keskustelimme käyttöliittymistä. 4423
4424
4425

Itse sanoin, että käyttöliittymistä puhuminen avoimien ohjelmien puolella oikeastaan tarkoittaa hyvää palvelua. Tässä viitataan cPanel-järjestelmään, joka on suomeksi sanoen hyvää palvelua paketoituna tiukasti. Kaikki sen kautta käytettävät tekniikat ovat käsittääkseni avoimia. 4426
4427
4428
4429

Sitten varovasti sanottiin nurkasta, että oikeastaan suurin syy pelkoihin yrityspuolella avoimiin/vapaisiin ohjelmiin liittyen on se, että nurkassa on joku erittäin epäystävällinen tyyppi puhumassa viisikirjaimisia lyhenteitä ja hän on ylläpitämässä huipputärkeää järjestelmää. Eli tässä tilanteessa yritys ehkä sittenkin kallistuu kaupalliseen ohjelmaan, jossa voi rahalla vaatia hyvää asiakaspalvelua. 4430
4431
4432
4433
4434
4435

Kun LINUX-kaverit ja muut avoimen ohjelmien käyttöä edistävät tyypit opettelevat hyvän myyntitaidon ja HYVÄN ASIAKASPALVELUN, niin silloin alkavat avoimet ohjelmat levitä eteenpäin. Nythän LINUX-porukka on teknisiä kukkaislapsia, jotka uskovat parhaan koodin voittavan ja parhaan tekniikan voittavan. 4436
4437
4438
4439
4440

Paras MYYJÄ voittaa, ei paras tekniikka. 4441
4442

Epäystävällisyys ja huono myyntitaito on suurin este avoimien/vapaiden ohjelmien leviämiselle. Itse olen saanut niin monta kertaa kiukkuista palautetta LINUX/UNIX/PHP/PERL/MySQL -guruilta. Kehittäjien pitäisi opetella hieman ystävällisyyttä. 4443
4444
4445
4446

Kiitos. 4447
4448

Itse olen ODF-standardin kannattaja. 4449
4450

http://www.jukkarannila.fi/ODF_OOXML.html 4451
4452

75.2. Kysymys 2: Millaisena näette Linuxin ja vapaiden ohjelmien tulevaisuuden kunnissa? 4453 4454

Oma vastaus: Linuxin ja muiden vapaiden ohjelmistojen käyttö tulee lisääntymään hallinnossa. 4455
4456
4457

Perustelut: www.jukkarannila.fi ==> sivusto sisältää mielipiteitä ilman sensurointia 4458
4459

HUOMIO: olen tietojenkäsittelyn maisteri, pääaine ei ole ohjelmointi. 4460
4461

HUOMIO: pääaineeni oli tietojärjestelmät. 4462

HUOMIO: EN ole ohjelmistotekniikan insinööri 4463
4464

No niin. Asiaan.	4465
	4466
En nyt ihan muista kuinka tämä uutinen meni. Mutta oliko se Hollanti vai Tanska, jossa oli	4467
selvitetty julkisen sektorin tietämystä uusista tiedostomuotojen standardeista. Kyselyn tulos oli	4468
selvä, eli suureksi osaksi tietämys oli täysin olematonta - varsinkin kuntatasolla.	4469
	4470
Oikaistaan nyt vähän mutkia tässä. Eli suomeksi sanoen merkittävä osa Suomen Eduskunnan	4471
kansanedustajista on käynyt valtiotieteellisen koulutuksen. Nyt tietysti valtiotieteellisessä	4472
koulutuksessa ei varsinaisesti ole mitään vikaa. Mutta se valmentaa aivan eri asioihin kuin	4473
tietotekniikka.	4474
	4475
Nyt on niin, että pärjätäkseen politiikassa poliitikon pitää todella puhua arvoista, periaatteista,	4476
elämän tärkeistä asioista, tunteistaan, perheestään, yms. yms. Suomeksi sanoen monet vaalit	4477
ratkaistaan puhumalla puiston penkeistä.	4478
	4479
Sitten kannattaa joskus kysyä joltain kansanedustajalta tai varsinkin ministeriltä heidän	4480
kalenteristaan kopiota. Pomminvarmasti heidän kalenteri on täynnä aamusta iltaan. Kannattaa lukea	4481
Osmo Soininvaaran kirja ”Ministerikytyt”.	4482
	4483
Nyt taas tietotekniikka on hyvin yksityiskohtaisuuksiin menemistä.	4484
	4485
Itse muistan hyvin, kun eräs tuttu henkilö halusi jostain syystä opetella avoimessa yliopistossa	4486
tietojenkäsittelyn perusteita viisitoista (15) opintoviikkoa. Ei siinä mitään vikaa tietysti ole ja hyvä	4487
on itseään sivistää. Sattui kuitenkin niin, että hän tuli illalla tekemään ohjelmoinnin harjoitusta	4488
oppilaitoksen koneella, kun hänellä kotona ei ollut kyseistä ohjelmointikielen	4489
ohjelmointiympäristöä (C++).	4490
	4491
Hän vähän pyysi apua ja olisiko siinä nyt ollut kolmisenkymmentä riviä ohjelmakoodia. Muutama	4492
IF/ELSE ja tulostuksia. Hänellä oli suuria vaikeuksia käsittää mistä tässä nyt oikein oli kysymys.	4493
No. Tapasin hänet tässä muutaman vuoden tauon jälkeen täällä Jalasjärvellä ja hyvin oli hyvin uusi	4494
tietokone käytössä. Katsoin vähän ruudulle ja siellä oli kauniisti kaikki perusohjelmat käytössä ja	4495
lyönnissä. Ja Bluetooth yms. hienoudet löytyi. Mutta ei hän ohjelmoida tässä vaiheessa osannut.	4496
	4497
No niin.	4498
	4499
Jokainen IT-alalla ollut tietää, että tietokone on KONE, tosin nopea sellainen. Tosin tietokone vaatii	4500
hyvin yksityiskohtaisia OHJEITA. Nyt IT-alan ulkopuolisen ihmisen on täydellisen vaikea käsittää	4501
tätä tarvittavaa yksityiskohtaisuuden tasoa. Jokainen IT-alalla tietää, kun on vetänyt koodissa	4502
muutaman sisäkkäisen IF/ELSE, DO/WHILE, CASE ja päälle muutaman kuusiehtoisen SQL-kielen	4503
SELECT-lauseen, niin kyllä pitää miettiä. Kuitenkin ruudulle voi tulla sitten vaikka vain yksi luku.	4504
	4505
Itse kerran törmäsin yhteen IT-hemmoon, joka kertoi kuinka he olivat vääntäneet viidelle eri	4506
tietokannalle, kolmelta eri valmistajalta (esim. Oracle, MySQL ja SQLServer), yhden	4507
kyselyohjelman. No. Kyseinen kyselyohjelma tuotti yhden taulukon tekstiä ruudulle. Selitä siinä nyt	4508
sitten - joopa joo. Tässä kolme viikkoa huhkittiin yöhön asti joka päivä ja saatiin sulle yksi	4509
taulukko. Ei tätä tavallinen ihminen käsitä.	4510
	4511
Oma pro gradu -työ käsitteli vaatimustenhallintaa.	4512
	4513
Homma meni niin, että jouduin TAVALLISEN käyttäjän asemaan, kun kokeilin mielenkiinnosta	4514

myyntityötä. Eli minulle lyötiin sitten kouraan tietojärjestelmiä muutama kappale ja toivotettiin	4515
onnea myyntityöhön. Käytännössä tosin kohdistin myyntityötä monelle IT-yritykselle. No. Tietysti	4516
IT-alaa opiskelleena yritin kovasti viestiä järjestelmien ylläpitäjille hyvässä uskossa erilaisia	4517
kehitysehdotuksia, parannusehdotuksia, ehdotuksia yms. yms. Palaute oli tietysti vaihtelevaa. Mutta	4518
käytännössä järjestelmän kehittämiseen tuli koko ajan palautetta ja he olivat joutuneet painottamaan	4519
tärkeimpiin järjestelmän osiin.	4520
	4521
Vasta siinä vaiheessa minullekin selvisi, että kuinka yksityiskohtaisesti pitäisi selittää oma ongelma	4522
järjestelmän käytössä. Myöhemmin olen antanut palautetta OpenOffice-kehittäjäyhteisölle ja	4523
todellakin jonkin tietyn teknisen ongelman toisintaminen on vaatinut todella pitkiä selitysketjuja.	4524
	4525
Sitten olen ollut yhden kesän ohjelmistotestaajana. Nyt jokainen testaajana ollut tietää, että voi	4526
saada itsensä hyvin äkkiä epäsuositukseksi henkilöksi kehittäjien keskuudessa, jos esittää	4527
testaustulokset väärällä tavalla. Mutta eihän se tietysti ole kehittäjän kannalta mukavaa, että testaaja	4528
heittää eteen viisisivuisen pumaskan, jossa selvitetään ne tietyt kolmekymmentä (1→30) askelta,	4529
jolla järjestelmä saadaan solmuun. Mutta tietysti erittäin epäkivaa on, jos asiakas heittää eteen	4530
saman viisisivuisen pumaskan.	4531
	4532
Miten tämä liittyy kuntiin? No. Jos nyt tosiasiaa ajattelee tavallista kuntaa, niin siellä on	4533
viranhaltijoilla kädet täynnä töitä ilman tietotekniikan säätämistä. Ja jos joku perustavallinen	4534
kunnanjohtaja OIKEASTI haluaisi tietotekniikan ymmärtää, niin hänen pitäisi siihen varata yksi	4535
kuukausi eikä tehdä sinä kuukautena yhtään mitään muuta. Kaikki tässä vaiheessa ymmärtävät, että	4536
tämä ei ole mahdollista. Eli tietotekniikan käsittely siirretään jonkin muun vastuulle. No. Tästä	4537
seuraa tämä iankaikkinen ongelma, että vetääkö ylin johto ja tietotekniikan hallinto samaan	4538
suuntaan vai eri suuntaan.	4539
	4540
Eli kyllä käytännössä kunnissa voidaan siirtyä avoimiin ohjelmistoihin ja avoimiin	4541
tiedostomuotoihin, mutta ohjeiden on tultava muualta, eli ylemmästä hallinnosta. Kun sitten kunnan	4542
hankintatoimella on sitovat ohjeet hankkia avoimia ohjelmia ja avoimia tiedostomuotoja, niin ne	4543
yleistyvät. Muussa tapauksessa kukin kunta räpeltää itsekseen.	4544
	4545
Suomen osalla ongelma on, että OM (oikeusministeriö) ja TEM (Työ- ja elinkeinoministeriö)	4546
vetävät eri suuntiin. Kun OM siirtyy OpenOffice-ohjelman käyttöön, niin TEM väänsi OOXML-	4547
standardin puolesta SFS:n äänestyksessä. Eli tietysti käytännössä poliittinen vääntö siirtyy hallinnon	4548
ylätasolle, koska sieltähän niitä sitovia ohjeita olin äsken vaatimassa. Eli siellä on sitten nämä	4549
monesti valtiotieteen koulutuksen läpikäyneet ihmiset hoitamassa asioita. Ja jokainen vähänkin	4550
politiikassa mukana ollut tietää, että asiat eivät todellakaan mene järkevässä järjestyksessä	4551
käsittelyyn, eli se on mahdotonta räpellystä ja vahtimista koko touhu.	4552
	4553
Nythän on niin, että on lieviä viittauksia siihen, että poliittinen mielipide ja poliittinen aktiivisuus	4554
olisi geneettisesti periytyvää. Eli silloin politiikkaan ajautuvat ihmiset, joille tämä tietotekniikan	4555
yksityiskohtaisuuden hallinta ei ole se ykkösasia. Kun lopuksi jokainen puolue vahtii toistaan ja	4556
jokaisen puolueen sisällä on sisäisiä ryhmiä, niin se on vähän arpapeliä, että mikä puolue ottaa	4557
avoimet ohjelmat ja avoimet tiedostomuodot omaan ohjelmaansa. Kannattaa tässä vaiheessa kysyä	4558
kultakin puolueelta, että miten niiden sisäinen tietohallinto on hoidettu. Tätä ei poliittisen puolueen	4559
aatekirjassa lue, että me käytämme tekniikkaa X.	4560
	4561
Eli Monopoli A tai Monopoli B ei ehkä aivan kaikkea pääse enää määräämään, kun esim. EU on	4562
alkanut asiaan kiinnittämään enemmän huomiota. Oma näkemys on, että sama poliittinen vääntö	4563
jatkuu ja sinne tänne syntyy avoimien ohjelmien ja avoimien tiedostomuotojen saarekkeita.	4564

Itse olen ODF-standardin kannattaja.

http://www.jukkarannila.fi/ODF_OOXML.html

75.3. Kysymys 3: Täytyisikö kaikkien kunnan jakamien ohjelmistojen, nettipalvelujen ja tiedostojen olla käytettävissä vapailla ohjelmilla?

Oma vastaus: Kyllä, kuntalaisia tulee kohdella tasapuolisesti ja vapaiden ohjelmien tiedostomuodot toimivat todennäköisimmin useissa käyttöjärjestelmissä.

Perustelut: www.jukkarannila.fi ==> sivusto sisältää mielipiteitä ilman sensurointia

HUOMIO: olen tietojenkäsittelyn maisteri, pääaine ei ole ohjelmointi.

HUOMIO: pääaineeni oli tietojärjestelmät.

HUOMIO: EN ole ohjelmistotekniikan insinööri

No niin. Asiaan.

Joo.

Kyllähän periaate pitää olla, että julkinen sektori ei voi määrätä kansalaista, että sinun täytyy käyttää tiettyä kaupallista sovellusta. Nythän jokainen tietää, että IT-ala räjähti käsiin 1960-luvun jälkeen ja kaikenlaista vääntöä on ollut sen jälkeen.

Mutta ei kukaan tule minulle kunnantalolta sanomaan, että minun täytyy pitää tiettyjä vaaleanpunaisia farkkuja, kumisaapasta vasemmassa jalassa, korkokenkää oikeassa jalassa, tuulitakkia väärin päin, keltaista pipoa, tatuoida kunnan nimi otsaan ja heiluttaa Ruotsin lippua.

Mutta tietotekniikan osalla tämä sitten sallitaan, että pitää just niin mennä kuin kunta sanoo. Eli onhan se nyt aivan selvä, että ei kunta saa pakottaa kuntalaisia väärissä asioissa. Jos joku haluaa edelleen WIN 3.11 -järjestelmällä vääntää ODF-tiedoston, niin se on sitten sen kuntalaisen ongelma. Mutta jos joku toinen ostaa ultraohuen miniläppärim ja vääntää ODF-tiedoston, niin ei siinäkään kunnalla ole mitään määräysvaltaa.

Itse olen ODF-standardin kannattaja.

http://www.jukkarannila.fi/ODF_OOXML.html

75.4. Kysymys 4: Oletteko itse halukas edistämään vapaiden ohjelmien ja Linuxin käyttöä kunnassanne?

Oma vastaus: Kyllä. Tulen tekemään tai tukemaan Linuxin/vapaiden ohjelmien käyttöä edistävän aloitteen, jos tulen valituksi.

Nyt oli kyllä niin johdattelava kysymys. Oma vaalilupaus tietotekniikan osalla on ollut seuraava:

http://www.jukkarannila.fi/vaalit_2008.html

==>> katso kohta ”Tietotekniikan hyötykäyttö”

Tietotekniikan mahdollisuuksista on veivattu siinä 1980-luvun jälkeen moneen otteeseen.	4612
Tosiasiaa tietotekniikan suhteen on tullut erittäin suuria pettymyksiä monessa eri suunnassa. Kova	4613
tosiasia on, että tietotekniikkaprojektien onnistumisprosentti on heikko. Jos rakennuksia	4614
rakennettaisiin tietotekniikkaprojektien onnistumisprosentilla, niin asuisimme kaikki risukasoissa.	4615
	4616
Tietysti joku kaivaa esiin vanhan poppakonstin: otetaan tietotekniikkaa käyttöön. IT ratkaisee	4617
joidenkin mielestä kaiken. Otetaanpa rauhallisesti ja mietitään hetki uudelleen.	4618
	4619
Tietotekniset laitteet ovat nykyään hyvin halpoja, esim. elektroniikan myynnin katteet ovat hyvin	4620
ohuita. Eli voimme siirtyä vähitellen tekniikkavetoisesta tietotekniikasta tarvelähtöiseen	4621
tietotekniikkaan. Tämän lisäksi voimme pohtia sellaisia ratkaisuja, jotka uudistavat työntekoa,	4622
mutta eivät luo järjestelmiä uusia rasitteita työntekijöille.	4623
	4624
Surullinen tosiasia on, että monesti tietotekniikan käyttöönotto lisää työtehtäviä - ei siis vähennä.	4625
Tämä on oman professorini tutkimustulos jo 1980-luvulta, mutta aina vain lyödään päätä samaan	4626
ongelmaan ilman ratkaisua. Itse ehdottaisin, että teemme Jalasjärven kunnassa	4627
tietotekniikkakatsauksen, jossa selvitämme työntekijöiden oikean tyytyväisyyden tietotekniikan	4628
käyttöön. Uskoisin, että nurkissa saattaa esiintyä tyytymättömyyttä, joka vähentää	4629
työtyytyväisyyttä, työtehoa ja kuluttaa verorahoja.	4630
	4631
Toinen tekijä on tietoteknisen infrastruktuurin tarkastelu. Jalasjärven kunta on varmasti yrittänyt	4632
parhaansa selvittääkseen tietotekniikkaviidakossa, joka syntyi 1950/1960-luvulta alkaen riippuen	4633
tarkastelukulmasta. Tässäkin suhteessa kannattaa tehdä kriittinen tarkastelu. Mahdollisesti jossain	4634
nurkassa on jotain ylimääräistä tai jonkin asian voisi tehdä toisin. Tietokoneiden määrä ei ole	4635
suhteessa tietojenkäsittelyn tehokkuuteen.	4636
	4637
Loppujen lopuksi voimme todeta, että mahdollisille paluumuuttajille tiedottaminen voi tietysti olla	4638
tietokoneavusteista. Mutta tässäkin kannattaa olla tarkkana, koska viestistä voi tulla välineen vanki.	4639
Eli jälleen kerran ehdotusten kysyminen ja toteutuskelpoisuuden arviointi on oikea tie edetä	4640
eteenpäin.	4641
	4642
Uudet sukupolvet tottuvat tietysti tietotekniikkaan aikaisemmin, ns. kaikkialla läsnäoleva	4643
tietotekniikka (engl. ubiquitous). Mutta tässäkin on otettava rauhallinen asenne, sillä tietotekniikan	4644
hitain tekijä on ihminen. Mutta ilman ihmistä paraskaan tietotekninen ratkaisu ei tuota toivottua	4645
lisäarvoa - jokaisen sukupolven aina unohtama läksy.	4646
	4647
Itse olen ODF-standardin kannattaja.	4648
http://www.jukkarannila.fi/ODF_OOXML.html	4649
	4650

75.5. Mitä uutta vuoden 2012 tilanteessa

	4651
	4652
Olin 15.5.2012 Ubuntu-seminaarissa ja lähemmäs sata ihmistä oli paikalla. Oma johtopäätös oli/on,	4653
että avoin tietotekniikka tarvitsee vahvoja tavaramerkkejä (Ubuntu voi olla tällainen), joiden avulla	4654
ns. tavallinen peruskuluttaja voi vaatii avointa tietotekniikkaa ilman mitään teknistä ymmärrystä.	4655
Kun tavaramerkki on tarpeeksi vahva, niin avoin tietotekniikka leviää kaupallisena pakkona.	4656
	4657
Luonnollisesti moni henkilö toivoo vapaiden ohjelmistojen valloittavan maailman	4658
kokonaisuudessaan. Ehkä pääsemme vielä tilanteeseen, jossa vapaat ohjelmistot määräävät	4659
markkinat vahvoilla tavaramerkeillään ja suljetut ohjelmistot ovat tällöin vähemmistö. Aika näyttää.	4660

4661

76. Vaalikonevastauksia 2008: ILKKA-maakuntalehden vaalikone

4662

4663

4664

76.1. Vaalikoneen asettama 500 merkin raja

4665

4666

Vaalikoneen 500 merkin raja aiheutti, että olisi pitänyt sanoa aika lyhyesti asioihin. Se on varmaan sitä poliitikon vikaa, että haluaa hyvin perustella vastauksensa. Itse en oikein pidä näistä ehdottomista, KYLLÄ/EI-, PUOLESTA/VASTAAN-, KANNATAN/EN KANNATA -kyselyistä.

4667

4668

4669

4670

Muistan tuossa yhden haastattelun, jossa Matti Vanhaselta kysyttiin, että mikä on mielipide jostain asiasta EU-asioissa. Vanhanen kysyi, että mitä tiettyä asiaa tarkasti ottaen toimittaja oikein tarkoitti, kun EU:ssa oli neljä hanketta käynnissä ja jokaisen otsikkoon liittyi toimittajan tivaaman asian otsikko. Hallinnossa asia oli siis jaettu neljään osahankkeen valmisteluun. Kummassa oli vika: toimittajassa vai politiikossa?

4671

4672

4673

4674

4675

4676

76.2. Kysymys 1: Mikä jalasjärveläiset odottavat ensi vuonna alkavalta uudelta terveysterveyspalvelujen liikelaitoskuntayhtymä JIK:ltä?

4677

4678

4679

Oma vastaus: Oman terveysterveyskeskuksen säilymistä

4680

Tavallinen ihminen, joka ei ehkä tiedä ollenkaan tai tietää hyvin vähän jostain PARAS-hankkeista yms. yms. voi olla peloissaan, että loppuuko terveysterveyskeskuksen toiminta.

4681

4682

4683

Sitä voisi luulla, että kaiken tiedotuksen jälkeen kaikki kansalaiset tietäisivät täydellisesti JIK-kuntayhtymän tavoitteet. Kun minäkään en tiedä kaikkia JIK-kuntayhtymän jokaista yksityiskohtaa, niin tuskin voi tavallinen kuntalainen tietää.

4684

4685

4686

4687

76.3. Kysymys 2: Jalasjärven väkiluku laskee ja kunnan kehitys uhkaa näivettyä jos jotain ei tehdä. Pitäisikö seuraavan valtuuston ottaa käyttöön keinoja uusien asukkaiden houkuttelemiseksi?

4688

4689

4690

4691

Oma vastaus: Erittäin tärkeää

4692

Olisi tyhmyyttä sanoa, että Jalasjärven kunnan väkiluvun lasku ei ole tosiasia. Tietysti kunnan pitää tehdä oma osuutensa. Mutta kunta ei voi määrätä yksittäistä ihmistä seuraavasti:

4693

4694

- perusta yritys

4695

- tee siitä menestyvä vientiyritys

4696

- hanki määräävä markkinaosuus ympäri maailman

4697

- tilaa alihankintaa Jalasjärven muilta yrityksiltä vähintään useammalla miljoonalla eurolla vuosittain

4698

4699

- laajenna yritystä jatkuvasti

4700

- palkkaa uusia työntekijöitä joka vuosi vähintään 10 henkilöä.

4701

Tuossa ylläolevassa kunnan osuus EI ole määräävä.

4702

4703

Tosiasia on, että julkisen talouden palkkaamien henkilöiden määrä on melko lailla täydessä määrässä. Yksityinen yritystoiminta on, joka voi uutta työväkeä vetää. Kunnan osuus yritystoiminnan määräämisessä on rajattu tiettyihin tehtäviin. Kunta tekee oman osuutensa ja kannustaa tietysti yritystoiminnan kehittämistä.

76.4. Kysymys 3: Kuinka oman kuntasi asukkaiden hyvinvointi paranee?

Oma vastaus: Panostamalla maakuntakeskus Seinäjoen vetovoimaan

Hoh-hoijaa, anna mun kaikki kestää.

Tämä on taas tätä, että Seinäjoki olisi jotenkin kaikkia muita kuntia vastaan ja niiden välillä on ikuinen pyhä sota, jossa ei vankeja tunneta.

Itse tuli majailta muutama vuosi Tampereella. Tunnetusti opiskelijat yms. uudet tulokkaat tulivat melkein aina Tampereelle muilta paikkakunnilta. Hetken Tampereella oltuaan ihmiset alkoivat vähitellen oppia, että on niitä kuntia Tampereen ulkopuolellakin.

Otetaan nyt kaksi tapausta:

1. Henkilö muuttaa Etelä-Pohjanmaalle, eikä ole koskaan Etelä-Pohjanmaalla missään kunnassa asunut.
2. Henkilö muuttaa Etelä-Pohjanmaalle, ja on Etelä-Pohjanmaalla jossain kunnassa aikaisemmin asunut.

Tapaus 1:

Jos nyt ajattelee ihmistä, joka jostain syystä muuttaa Seinäjoelle, eikä ole koskaan Etelä-Pohjanmaalla asunut, niin moni heistä hetken asuu Seinäjoella, esim. vuokralla. Jos oleminen vakiintuu, niin sitten voi hyvinkin mielenkiinnolla katsoa ympäryskuntia.

Tapaus 2:

Jos henkilö palaa Etelä-Pohjanmaalle, ja on kotoisin jostain kunnasta, niin melko varmasti hän tutkii ensin vanhan kotikuntansa mahdollisuudet. Jos ei ole tyytyväinen entisen kotikunnan mahdollisuuksiin, niin kuntia on muitakin.

Sitten on tuo etäisyys Seinäjoelle jostain kunnasta. Kaikki eivät halua 50-100 kilometrin työmatkaa. Se on jännä täällä maalla, että 45 minuuttia työmatkaksi on sietämätön, vaikka pääkaupunkiseudulla se on melkein sääntö.

76.5. Kysymys 4: Etelä-Pohjanmaalla lukiota ei ole Ylihärmässä, Isojoella, Korttesjärvellä, Karijoella, Soinissa, Lehtimäellä, Töysässä. Pohjanmaan puolelta lukio puuttuu Vähästäkyröstä ja Kaskisista. Mitä mieltä olet lukioden määrästä maakunnassa?

Oma vastaus: Voidaan karsia, jos oppilaiden määrä vähenee

Hoh-hoijaa tätäkin kysymystä. Miten tämä liittyy siihen, että olen Jalasjärvellä ehdokkaana?

Kuka minä olen muita määräilemään, että näin tehtävä. Kaikki edellä luetellut ovat käsittääkseni

osasta pieniä kuntia.

4751

4752

Otetaan esimerkiksi entinen Peräseinäjoen lukio, eli nykyinen Etelä-Seinäjoen lukio. Heillä on oletettavasti tarkkaa puuhaa, että saadaan lukio itsellä pidettyä. Mahdollisesti tulee päivä, että Etelä-Seinäjoen lukioon vähän tulijoita, että ei voi enää perustella omaa lukiota. Entiset peräseinäjokelaiset varmasti kamppailevat joka päivä, että heillä olisi niin paljon yritystoimintaa ja asukkaita yritystoiminnan ympärillä, jolloin on väkeä tarpeeksi omaan lukioon.

4753

4754

4755

4756

4757

4758

Lukion lakkautus on OIRE, ei SYY. Joskus voi tulla päivä jollekin kunnalle, että on pakko myöntää, ettei omaa lukiota enää voida perustella.

4759

4760

4761

76.6. Kysymys 5: Pitäisikö kuntaasi valita joku seuraavista vaihtoehtoista?

4762

4763

4764

Oma vastaus:

4765

Valtuuston valitsemana kunnanjohtaja nykykäytännön mukaan ilman määräaikaa

4766

Tämä on taas tätä, että saataisiin jollakin konstilla ihmiset kiinnostumaan kunnan asioiden hoidosta.

4767

Joo hei, kokeillaan tätä pormestari-mallia kaikissa kunnissa.

4768

4769

Antaa nyt joidenkin kuntien kokeilla pormestari-mallia. Seurataan joku kymmenen vuotta, että saadaan oikeaa ja puolueetonta tietoa mallin toimivuudesta. Jos pormestari-malli oikeasti toimii, niin sitten sitä voi kokeilla laajemmin.

4770

4771

4772

4773

Tässä on nyt ihan tarpeeksi tekemistä Jalasjärvellä JIK-kuntayhtymän toiminnan käynnistämisessä. Siinä on varmasti henkilöstöllä oikeasti kova homma tiedossa, että siitäkin jotenkin kunnialla selvittää. Sitten Jalasjärvellä on talouden tehokkuuden kehittämisen hanke menossa ollut koko ajan. Siinä on varmasti henkilöstöllä ollut ja tiedossa edelleen oikeasti kova homma.

4774

4775

4776

4777

4778

Selvitetään nyt tuo JIK-kuntayhtymä käyntiin ja talouden tehokkuuden hanke, eikä veivata päälle vielä kunnan ylimmän hallinnon järjestelmien uudistamista.

4779

4780

4781

76.7. Kysymys 6: Pitäisikö oman kuntasi osallistua kuntaliitoksiin tulevalla vaalikaudella?

4782

4783

4784

Oma vastaus: Ei

4785

Meillä on menossa ollut ja tulee olemaan tuo talouden tehokkuuden hanke. Sitten tulee tämä JIK-kuntayhtymä.

4786

4787

4788

Eikö kumpikin ole sen takia käynnissä, että kunnan talous saadaan pidettyä hallinnassa. Toisekseen JIK-kuntayhtymä on seurausta valtion määräyksistä. Kunnan terve talous antaa liikkumavaraa, jolloin ei tule pakkoratkaisuja.

4789

4790

4791

4792

Vedetään nyt loppuun tuo talouden tehokkuuden kehittämisen ohjelma ja laitetaan tämä JIK-kuntayhtymä pyörimään. Kummassakin näistä on varmasti tekemistä tulevaksi vaalikaudeksi.

4793

4794

4795

76.8. Kysymys 7: Pitäisikö kuntasi edistää työperäistä maahanmuuttoa työvoimapulaa helpottamaan tulevalla vaalikaudella?

Oma vastaus: Kyllä

Tämä on taas ehdottomuutta, että kyllä ja ei. Lehdistä on voinut seurata Kauhajoen hanketta, jossa on laitettu käyntiin vietnamilaisten tuominen Kauhajolle. Jos on lehtiä lukenut, niin se on oikeasti iso hanke ja siihen on oikeasti sitouduttu monella taholla.

JOS Jalasjärvellä yritykset sanovat, että työvoimaa ei saa Suomesta ja heidän näkemyksensä mukaan vaihtoehto on tuoda väkeä jostain maasta Jalasjärvelle, niin sitten pitää toimia. Kauhajoen esimerkin mukaan ison porukan vastaanottaminen on isomman luokan hanke. Jalasjärvelläkin pitäisi asia hoitaa kunnon isolla hankkeella eikä lähteä näpertelemään puolihuolimattomasti.

Jos yksittäinen ulkomaalainen tulee Jalasjärvelle, niin tietysti heille pitää hyvää palvelua tarjota. Oma oletus on, että Jalasjärvelle ei kukaan ulkomaalainen sattumalta tule asukkaaksi, vaan melko varmasti joko avioitunut suomalaisen kanssa tai saanut työpaikan Jalasjärveltä.

Jälleen kerran kyse on kuntalaisten asenteista. Jos kuntalaiset kohtelevat ulkomaalaisia huonosti, niin varmasti leviää tieto ulkomaille.

76.9. Kysymys 8: Mikä peruspalvelu vaatii kunnassasi kiireisimmin lisärahoitusta?

Oma vastaus: Terveyskeskuspalvelut

Olin viimeisimmässä valtuuston kokouksessa, ja ylilääkäri kertoi lääkäritilanteesta. Tarkkaa puuhaa, kun yhden lääkärin opintovapaan jatkumisen tai päättymisen mukaan on tiukkaa. Ongelma ei ole käsittääkseni varsinaisesti raha, vaan ihmisten asenteet. Lääkäriopiskelijat eivät enää ajattele, että on kunniakasta tulla kuntaan terveyskeskuslääkäriksi ja olla siinä tehtävässä pitkiä aikoja.

Uutinen, Lääkäripula leviää isoihin kaupunkeihin, HS, 10.9.2008

Lainaus, OULUN terveystoiminta Keijo Koski

"

Perusterveydenhuolto ei vain houkuttele lääkäreitä. Olemme yrittäneet ostaa palveluita myös keikkafirmoilta, mutta eivät nekään pysty tuottamaan.

"

Siis OULUSSA, jossa on yliopiston lääketieteellinen tiedekunta. Huom. siis OULUSSA, yksi Suomen parhaista kasvukeskuksista

Käytännössä osa hallinnon rahasta Jalasjärvellä varmasti menee siihen, että saadaan houkuteltua Jalasjärvelle lääkäreitä.

76.10. Kysymys 9: Miten kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksia pitäisi lisätä?

Oma vastaus:

Ottamalla kuntalaiset mukaan suunnittelemaan palveluja esimerkiksi asukasyhdistysten ja vanhempainneuvostojen kautta

Perusteluja olen jo antanut aikaisemmin

Mielipidekirjoitukseni:

- JP-Kunnallissanomat
- 16. elokuuta 2005
- 13. joulukuuta 2007
- www.jukkarannila.fi

Sieltä kotisivuilta kirjoituksia lukemaan. Eli pitäisi tutkia mahdollisuuksia, joissa kuntalaiset voisivat osallistua vaihtoehtojen esittämiseen ja vaihtoehtojen arviointiin. Ihmisillä on kyllä mielipiteitä asioista, mutta moni pelkää leimautumista jonkin puolueen jäseneksi. Eli semmoisia vaikutus- ja tiedotustapoja, joissa on täysin varmaa, ettei tavallinen ihminen joudu minkään puolueen leimaukseen, ja siitä sitten yleisen pilkkakirveen kohteeksi. Ongelma poliittisten puolueiden toimintatavat, jotka ovat olleet samat pitkän aikaa.

Tavalliset ihmiset toimivat eri tavalla kuin puolueet haluaisivat. Siitä syntyy ongelmia.

76.11. Kysymys 10: Mihin kuntien kaavoituksella pitäisi ensisijaisesti pyrkiä?

Oma vastaus:

**Yhdyskuntarakenteen tiivistämiseen keskittämällä asutusta palveluiden ääreen
Kaikkien kylien elinvoimaisena pitämiseen**

Hoh-hoijaa taas tätäkin kysymystä. Jälleen kerran tätä mahdotonta ehdottomuutta, että kirkonkylän ja sivukylien välillä on ikuinen pyhä sota, jossa ei vankeja tunneta.

Kun nyt ajattelee tavallista omakotiasukkaan rakentajaa, niin vaihtoehtoja on kaksi: joko kaava-alueelle tai ns. sivukylään. Jos omakotitalon rakentaja saa sivukylältä sukulaisilta ison tontin kohtuuhintaan, niin varmasti kiinnostaa rakentaa sivukylään. Sivukylien rakentamisessa on tietysti, että kunnan vesi ja viemäri ei tule joka paikkaan, joten tulee kustannuksia niiden itse rakentamisessa.

Kun ajattelee tavallista eläkeläistä, niin tietysti kirkonkylällä on helppoa asua palveluiden äärellä.

Tietysti täytyy tukea eläkeläisiä, jotka haluavat asua sivukylällä tutussa kodissaan niin pitkään kuin mahdollista. Tietysti heidän pitää saada näin tehdä, jos terveyttä riittää. Käytännössä ihmisten kiinnostus on kirkonkylän läheisyys. Käsittääkseni rakennusliikkeet eivät nopeasti ole sivukylille rakentamassa rivitaloja.

Että taas tätä ehdottomuutta tässäkin kysymyksessä.

76.12. Kysymys 11: Pitäisikö kuntasi vastaanottaa turvapaikan saaneita pakolaisia tulevalla vaalikaudella?

Oma vastaus: Kyllä

Katso Suomen Pakolaisapu ry:n hallitus ja jäsenjärjestöt: <http://www.pakolaisapu.fi/>

Nuorisjärjestöjen ja puolueiden nuorisjärjestöjen edustus on. Tämä on sukupolvien välinen kysymys. Nuorilla on omatunto erilainen, kun monella on kansainvälistä kokemusta enemmän kuin Jalasjärven kunnanvaltuustolla.

Suurin osa Etelä-Pohjanmaa pakolaisista taitaa olla Seinäjoella. Käytännössä on ongelmien alku, jos Jalasjärvelle tulisi heikosti suomen kieltä osaavia pakolaisia. Jalasjärvellä alkaisi kova kuhina. Turha hienostella korulauseilla.

Seinäjoella hoidetaan alkuvaihe, eli pakolaisperhe oppii suomen kielen ja suomalaisen elämänmuodon perusteet hyvin. Kun kielitaito ja suomalaisuusoppi on kunnossa, niin voisi Jalasjärvelle vastaanottaa muutaman perheen ryhmän.

Jokaisen perheryhmän kohdalla pitäisi huolehtia, että valikoidaan oikeasti toimiva perheryhmä, jolla on oikeasti mahdollisuudet onnistua Jalasjärvellä. Ennakkoluulot ovat syviä, joten pienikin epäonnistuminen aiheuttaa kapinan kantaväestön keskuudessa. Turha hienostella korulauseilla.

76.13. Arviointia vuoden 2012 tilanteessa

Monessa kohtaa viitataan JIK-kuntayhtymään, jota laitettiin liikkeelle vuoden 2008 tilanteessa, ja nyt vuoden 2012 tilanteessa (hallituksena Katainen I) on ehdotettu yhtenä vaihtoehtona Jalasjärven liitosta Seinäjokeen, jolloin JIK-kuntayhtymä pitäisi käytännössä purkaa pois. Sinällään olisi mielenkiintoista käydä läpi, että miten uusimman kuntauudistusehdotuksen (Katainen I) osalta pitäisi purkaa ns. PARAS-hankkeessa rakennettuja kuntayhtymiä esim. kahteen tai kolmeen osaan. En tähän tätä selvitystä tehnyt, koska se on liika kova vaatimus yhdelle ihmiselle perata kuntien lausuntoja uusimpaan kuntauudistusehdotukseen (Katainen I).

Ehkä merkittävin tekijä on, että ihmisten arvostukset muuttuvat, ja muutoksilla on laajoja yhteiskunnallisia vaikutuksia. JOS valmistuvat lääkärit eivät yksinkertaisesti arvosta terveyskeskustyötä, niin tätä on vaikea hallintoratkaisuilla muuttaa. JOS kunnan yritteliäs väki ei yksinkertaisesti perusta yrityksiä siinä tahdissa, että maatalouden ylijäämän työvoima saadaan siihen sidottua täysimääräisesti, niin ei kunta tätä voi määrätä. Ihmisten arvostukset muuttuvat/ovat muuttuneet monella tapaa, ja emme enää elä 1950-luvun maatalousjärjestelmissä.

Tosiasia kuitenkin on, että kunta on monessa suhteessa suurin toimija ja/tai kehittäjä, jolloin kunnan toimintatavat vaikuttavat laajasti myös yrityksiin. Suomen yritysmyönteisimmän kunnan arvosana on aina kova saavutus jollekin kunnalle, vaikka kunnan voimavarat ovat aina rajalliset.

4929

77. Vaalikonevastauksia 2008: MTV3:n vaalikone

4930

4931

77.1. Kysymysryhmä: Perusarvot

4932

4933

Kuvaile perusarvojasi oheisilla janoilla;

4934

1. Koen itseni pikemmin koti-äidiksi tai koti-isäksi kuin tavoitteelliseksi uraihmiseksi
2. Uskon Jumalaan
3. Kirkossa käynti kuuluu tapoihini
4. Kaljalla käynti kuuluu tapoihini
5. Vapaa kommentointi perusarvoista

4935

4936

4937

4938

4939

4940

Vai uraihminen? Enpä tiedä, aina välillä pohtii oman yrityksen mahdollisuutta ja on joitain selvityksiä tullut tehtyä. Parissa yritysideoissa on puhuttu useamman päivän selvitystyössä ja ne ovat päätyneet päätökseen olla lähtemättä kyseiden yritysideoiden toteutukseen. Mutta vielä on oma yritys perustamatta.

4941

4942

4943

4944

4945

Jos meillä olisi uskonto ykkösasia valtiollisissa ja kunnallisissa vaaleissa, niin meillä ei voisi olla katolinen henkilö Perussuomalaisten puheenjohtajana eikä meillä olisi koskaan ollut ortodoksia Vasemmistoliiton puheenjohtajana. Jokainen politiikkaa seuraava henkilö tietää näiden kahden henkilön uskonnollisen vakaumuksen, mutta ei lähde tuomitsemaan tai kehumään heidän vakaumustaan. Vain heidän tekemä maallinen politiikka on ratkaisevaa kunnan ja valtion vaaleissa. Yhdysvaltain esimerkit uskonnon ja politiikan sekoittamisesta ovat hyvin varoittavia.

4946

4947

4948

4949

4950

4951

4952

Esko Ahon ja Tarja Halosen presidentinvaalikamppailun yhteydessä käytetty uskonto-kortti oli täydellinen väärinkäytös kaikilta osapuolilta. Martti Ahtisaaren tehtävä tasavallan presidenttinä ei ollut toivottava ”Jumalan siunausta”. Sitä varten on piispat ja metropoliitat valtionkirkoissa. Kaikki uskontokunnat eivät usko luterilaiseen oppiin tai kaikki eivät tunnusta Jumalaa. Todella vastuutonta ja häpeällistä tasavallan presidentin viran hoidon kannalta.

4953

4954

4955

4956

4957

4958

Alkoholin desilitrat 2000-luvulla laskettavissa yhden käden sormilla. Huumeista yms. ei kokemusta. En tupakoi. Kyllä ystävien seurassa voi olla ilman alkoholia, tupakkaa tai huumeita. Hyvin harva tuttavistani tupakoi, joten siinä mielessä ei ole esimerkkiä. Kukaan perheenjäsenistä ei ole koskaan ratkennut alkoholiin eikä kukaan heistä tupakoi. Että ilmeisesti ei ole ollut mallia kaljalla käyntiin, yms.

4959

4960

4961

4962

4963

4964

77.2. Kysymysryhmä 2: Harrastukset

4965

4966

1. Harrastanko liikuntaa?

4967

No. Asuin vuoden Seinäjoella ja siellä tuli laiskoteltua aika lailla. Ennen Seinäjoelle muuttoa olin kaksi vuotta EKJT:n harrastaja. Nyt palasin takaisin Jalasjärvelle, ja aloitin taas kulkemaan tutussa liikunta- ja itsepuolustuskerhossa, jossa on lajina European Kyusho Jitsu Tuite (EKJT).

4968

4969

4970

4971

Itse olen pitänyt EKJT:n harrastuksesta, koska se sopii vähän varttuneelle henkilölle ja kaikki meistä ovat yli 30-vuotiaita kyseisessä kerhossa. Esimerkiksi potkut eivät ole älyttömiä veivauksia kahden metrin korkeuteen, vaan tavallisen ihmisen hallittavia hieman yli polven korkeudelle.

4972

4973

4974

Ennen kerhoa on ollut kolmen miehen juoksupiiri, viimeksi vedettiin n. 5 km. Siitä on hyvä vähitellen vetää pidempää lenkkiä muutama sata metriä kerrallaan. Kovin homma on saada itsensä liikkeelle kerhon ja juoksupiirin ulkopuolella.

Sitä olen haaveillut, että jaksaisi käydä hiihtämässä talven, niin tulisi yläruumiiseen liikkuvuutta. Tämän jälkeen voisi yrittää kevään jälkeen kokeilla kuntosalilla käyntiä ja varovasti aloitella jotain pientä. Muutamana talvena hiihdin jonkin verran ja se oli kieltämättä hyvä homma.

2. Luenko kirjallisuutta?

Kirjallisuutta luin nuorempana hyllykaupalla Jalasjärven kunnankirjastosta. Nyt tämä internet on muuttanut hyvin paljon luetun tekstin kulutusta. RSS-uutiset ovat tulleet parhaimmiksi uutislähteiksi. Eli nykyisin saa paljon otsikkotason tietoa verrattuna kirjastohakuun kirjaston hyllyjen selaamiseen.

Eli nykyään käytän paljon aikaa RSS-uutisten selaamiseen, ja minulla on kymmeniä uutiskanavia seurannassa. Mukava puoli näissä RSS-uutisissa on, että ne tulevat päivän mittaan omalla tahdillaan. Sitten voi käydä otsikot nopeasti läpi ja katsoa mielenkiintoisimmat. Lisäksi mukava ominaisuus RSS-uutisissa on, että uutiset voivat odottaa vaikka viikon, koska olen laittanut uutislukijaan 600 uutisen rajan.

Vierailu kirjastossa on tuonut monesti paremman tuloksen kuin hätäinen internet-haku. Lisäksi muutaman kerran olen tutkinut jotain aihetta, ja laittanut kasan tietokirjallisuutta kaukolainaan. Nykyään on helppo tarkistaa tietokannasta, että onko jotain tiettyä kirjaa Suomessa ollenkaan. Mutta ehdottomasti internet on muuttanut kirjaston käyttötapaa.

Tietysti yliopiston tietokantojen kautta pääsee tiettyihin kausijulkaisuihin käsiksi. Joskus tulee jokin aihe mieleen ja olen etsinyt artikkeleita luettavaksi. Kausijulkaisujen artikkelit ovat siitä mukavia luettavia, että ne ovat monesti käyneet läpi useamman henkilön esilukemisen, jolloin niiden taso monesti on hyvä. Kun ne on kirjoitettu tiiviisti, niin niissä ei ole mitään turhaa. Tällöin voi tunnissa saada todella rautaisen lukupaketin jostain aiheesta, jos sattuu hyvä artikkeli tulemaan vastaan.

Kirjoissa on se ongelma, että niihin tulee monesti turhaa tekstiä paljon mukaan ja niiden laatu on joskus heikko. Itse olen siirtynytkin melko lailla artikkeleiden lukijaksi.

3. Katselenko mielelläni DVD-levyiltä jotain?

DVD-levyjä en omista kuin muutaman - lahjaksi nekin saatu. Nyt on alkanut olla erilaisia ohjelmia katsottavissa suoraan internet-sivuilta. Varsinainen internet-tv tulee varmasti jollain aikavälillä, enää on kyse kuluttajien mielekkääksi kokeman ratkaisun voitosta, jolloin muut ratkaisut häviävät markkinoilta. Nyt on vähän tungosta markkinoilla useilla erilaisilla sekavilla ratkaisuilla.

4. Käynkö lavatansseissa?

Lavatansseissa en ole käynyt. Onko lavatansseissa käyminen ehto vaaleissa menestymiselle?

5. Käynkö teatterissa?

Teatterissa en ole kyllä käynyt pitkään aikaan. Lapsena ja nuorena kävin kyllä teatterissa useinkin, kun äiti oli innostunut teatteriesityksistä. Viimeksi kävin teatterissa parin veljenpojan kanssa kun äitee-mummun kanssa vahdimme heitä vuorotellen pari päivää.

6. Käynkö oopperassa?

Oopperassa en ole käynyt. Onko oopperassa käynti ehto vaaleissa menestymiselle? 5025
5026

77.3. Kysymysryhmä 3: Arkiarvot 5027

1. Onko Internet on minulle tärkeä viestintämuoto? 5028

1998 ostin ensimmäisen tietokoneen ja sen jälkeen olen kokeillut Internet-palveluita. Internet ei ole 5029
enää mikään uutuuks ja nyt on melko kriittinen palveluihin. Nykyään pitää etsiä ratkaisuja, jotka 5030
vähentävät turhaa viestintää ja antavat oikeasti hyödyllistä tekstiä. 5031
5032

RSS-uutiset ovat todella hyvä palvelu. Ei tarvitse ilmoittaa sähköpostiosoitetta kenellekään. Ei 5034
pelkoa, että on salasana tai käyttäjätunnus jollakin hukattavana. Sähköpostin käytössä olen tullut 5035
varovaisemmaksi. Ihmiset saavat niin paljon turhaa sähköpostia, että oikeasti tärkeä viesti jää 5036
muiden sekaan. Eli lähinnä tiedottamiseen sähköposti on paras. Henkilöiden, jotka tuntee ja jotka 5037
osaavat sähköpostikeskustelun, kanssa voi käydä sähköpostikeskustelua. 5038

Sitten olisi nuo myspeissit, facebookit, foorumit, galleriat, jne. Niissä on suurin ongelma, että itse 5040
itsestään kertoma tieto voi olla vaikeasti poistettavissa tai muutettavissa. 5041

Esim. Facebook on ollut useamman kerran IT-uutisten kohteena ja lähes poikkeuksetta on kerrottu 5043
Facebook-väärinkäytöksistä, Facebook-yhteisön omistajien määräyksistä, Facebook-yhteisön 5044
käyttäjien napinasta, yms. Yksi suuri ongelma on ollut oman tiedon muuttaminen ja poistaminen. 5045

Teknoriippuvuus on yksi vaara ihmiselle ja sitä pitäisi varoa. 5046
5047

2. Onko todellisuuden ja elämän hallinta on nykyisin yhä vaikeampaa? 5048

Jatkuva kiire on levinnyt tänne maallekin. On harrastus-, koulutus-, televisio-, internet- yms. 5049
mahdollisuuksia, ja ihmisillä on halua toteuttaa kaikkia yhtä aikaa. 5050
5051

Ristiriita tulee todellisen ajan ja halutun ajan välillä. Ihmisten pitäisi välillä pysähtyä ja pohtia 5053
muutamaa asiaa: 5054

- mihin minulla on kiire? 5055
- miksi minulla on kiire? 5056
- onko juuri nyt tekemäni asia oikeasti tärkeää? 5057
- onko minun pakko tehdä juuri nyt tekemääni asiaa? 5058

Luin tuossa uutisen, että ihmiset katsovat nykyään yli kaksi tuntia televisiota keskimäärin päivässä. 5059
Sitten toisessa uutisessa oli juttu, kuinka ihmisille tulee suorituspainetta eri yhteyksistä näkemistään 5060
ihanteista. Eli parin tunnin ihanteiden katselu ja oma saavuttamattomuus ihanteille voi olla huono 5061
yhdistelmä. 5062
5063

3. Onko Holhoaminen on mennyt liian pitkälle. Ihmisten pitää myös kantaa vastuu itsestään? 5064

Turhasta holhoamisesta on veivattu aina. 5065
5066

Ongelma on konemainen ihmiskäsitys, joka on liian yleinen. Poliittiset aatteet ajattelevat, että 5067
ihminen on kone ja oma aate on ainut oikea ohjelma koneen käyttöön. Ihminen ei ole kone. 5068
5069

Suurin osa ihmisistä menee johonkin lokeroon ja sitten on poikkeukset. Aina tulee jokin 5070
väärinkäytös tms. jolloin joudutaan tarkentamaan jotain. Esim. tässä kysyin vanhan asunnon 5071
vuokratakuun takaisinsaamisesta. Erilaisten väärinkäytösten vuoksi vuokratakuu piti olla 5072
5073

säästettynä pankin pitämällä takuusäästötilillä. Oli ollut väärinkäytöksiä vuokranantajien puolella, kun takuuvuokran takaisinmaksuissa oli ollut ongelmia.

Eli tämä on nyt ns. holhoamista, kun vuokranantajien ja vuokralaisten ei anneta itse keskenään hoitaa asioita, ja siihen on nyt ”holhoavasti” otettu pankki mukaan. Ei se ole holhoamista vaan yritys pitää säännökset myös poikkeuksia huomioivina ja väärinkäytökset ehkäisevänä.

Rehellinen ihminen tietysti välillä turhautuu mielestään turhista kysymyksistä ja kaikista varmistuksista. Näin se vain on. Väärinkäyttäjien tempausten vuoksi meidän tavallisten ja rehellisten ihmisten vaivaksi tulee kaikenlaisia tarkistuksia ja varmistuksia.

4. Uskonko ydinperheeseen?

Olen vahtinut veljen lapsia useamman kerran ihan useamman tunnin päivässä. Sisaren lapsia ihmetellyt joskus päivän ajan, mutta heidän hoitamista en ole harrastanut. Kun on lapsia vahtinut muutaman päivän, niin tietää töitä tehneensä. Jos hommaa turvallisen lapsia, niin siinä on kahdelle aikuiselle ihan tarpeeksi tekemistä.

Oikeastaan tämä nykyinen ns. sanottu ydinperhe on supistettu perhe, koska monessa tapauksessa isovanhemmat yms. sukulaiset asuvat kaukana. Isoveljen lukioporukan luokkakokous oli tässä hiljakkoin ja ympäri maailman tietyissä tapauksissa oli väki levittäytynyt.

Jos on eronnut ja jäljelle jää lauma lapsia yksin hoidettavaksi ilman sukulaisten/ystävien yms. apua vieraalle paikkakunnalle, niin vaikeaa on. Ongelma on, että nykyään asetetaan valtaiset odotukset yhteiselolle. Luin muutaman artikkelin tällaisista perheasioista asiaan vihkiytyneestä lehdestä. On tullut vastaan uutisia, joissa todetaan ihmisten suorituspainetta verrattaessa ihanteisiin. Pitäisi olla äiti, isä, rakastaja, rakastajatar, koti-isä, koti-äiti, uraohjus, kasvattaja, järjestöaktiivi, aikuisoppija, yhteiskunnallinen vaikuttaja, maraton-juoksija, himosuunnistaja, hiihtomestari, yms. yms. yhtä aikaa.

Koulutuksen omituisuus on, että koulutettu ihminen kokee suurempia suoritustarpeita. Kun koulutus Suomessa on nykyään korkeammalla tasolla, niin suhteessa on suoritustarpeiden noussut määrä ja suorituspainet ihanteiden karatessa kauemmaksi. Pakostakin tulee pettymyksiä jos odotukset ovat mahdottomia. Hyvän parisuhteen ainekset tunnetaan ja tiedetään hyvin; homma on tutkittu kymmeniä kertoja. Mutta oikeasti kestävä parisuhteen taitojen esittämisen varaan olisi hyvin vaikeaa rakentaa nykyistä mediateollisuutta, koska ohjelmat olisivat siten melko lailla selkeitä ja yksinkertaisia rakenteeltaan.

77.4. Kysymysryhmä 4: Oletko samaa vai eri mieltä seuraavista vaaleja koskevista väittämistä?

1. Ovatko kuntavaalit ovat yksittäiselle ihmiselle tärkeämmät kuin eduskuntavaalit?

Ihmiset innostuvat eniten presidentinvaaleista, sitten eduskuntavaaleista ja lopuksi kunnallisvaaleista. Onko järjestys väärä? Presidentinvaaleissa on helppo yksinkertaistaa ja ehdokkaiden helpompi hallita ammattimaista kampanjakoneistoa. Lisäksi tiedonvälityksen ammattilaisten kannalta homma on helpompaa oletettavasti, koska presidenttiehdokkaiden kampanjakoneistossa ovat useimmiten huippuhyvät ammattilaiset ihmiset matkassa.

Eduskuntavaalitkin vielä on jotenkin hallittavissa tiedonvälityksen kannalta. Valtakunnalliset viestimet pystyvät homman hallitsemaan puoluejohtajien ja puolueiden ylimmän johdon kanssa.

Alueellisille ja paikallisille viestimille on jotenkin vielä hallittavissa yhden vaalipiirin kansanedustajaehdokkaiden seuranta ja eduskuntavaalien uutisointi. Useimmiten tässäkin on kohtuullisen ammattimaiset ihmiset asialla.	5123 5124 5125 5126
Kuntavaalien osalta tulee todellinen haaste tiedonvälitykselle, koska ehdokkaita on niin valtavasti. Jalasjärvellä on jo kymmeniä ehdokkaita, ja isommissa paikoissa tietysti enemmän.	5127 5128 5129
Itse kirjoitin 25.8.2008 JP-Kunnallissanomat -paikallislehteen (kts. www.jukkarannia.fi), että puolueiden pitäisi yrittää järjestää yhteistilaisuuksia. Kun ajattelee aivan tavallista kuntalaista, niin suuri pelko on leimautumisen pelko. Eli tavallinen kuntalainen todella pelkää, että hänet leimataan jonkun puolueen kannattajaksi. Kun puolueiden yhteistilaisuuksia ei juuri ole, niin moni tavallinen ihminen pelkää mennä yksittäisen puolueen tilaisuuteen leimautumisen pelon vuoksi. Itse on tietysti tavannut useita ihmisiä erilaisissa yhteyksissä. Kun ihmisiä haastattelee, niin heillä on ajatuksia asioista ja monesti perusteluja moneen eri suuntaan.	5130 5131 5132 5133 5134 5135 5136 5137
Moni yleinen etujärjestö tai ns. yhden asian liike toimii ja niissä on eritasoista toimintaa. Sitten välttämättä nämä vaalipaneelit eivät ole aina se paras tapa. Itse ehdotin ideakilpailua Jalasjärvelle, että mikä olisi paras muoto saada ihmiset liikkeelle johonkin poliittiseen tilaisuuteen. Ongelma tiedossa, mutta vaatisi puolueiden yhteistyötä. Perusajatus puolueilla vaalien aikana on toisenlainen.	5138 5139 5140 5141 5142
Viimeisen vuosisadan aikana on saatu monia poliittisia tavoitteita läpi. Tietyt asiat ovat nykyään itsestäänselvyysiksiä. Olisi aika miettiä miten politiikkaa oikeasti voisi tarjota nykyaikaisessa yhteiskunnassa. Toimintatapa on ollut osittain sama viimeisen sata vuotta. Asiaa oikeasti penkomalla voisi löytyä uusia toimintatapoja.	5143 5144 5145 5146 5147
<u>2. Kuntien johtoon tulisi valita pormestarit suoralla kansanvaalilla?</u>	5148
Pormestarivaali ei välttämättä ole paras tapa lisätä oikeaa kiinnostusta. Antaa joidenkin kokeilla ja tutkitaan tulokset kymmenen vuoden aikajaksolla. Otetaan nyt vähän taustaa:	5149 5150 5151
TAUSTAA :: ALKAA	5152 5153
Tuossa kuuntelin vuoden 1968 uutisia radiosta, ja silloin oli varovasti laskettu äänestysikärajaa 20 vuoteen. Omasta mielestäni tämä äänestysikärajan lasku on saavuttanut rajansa.	5154 5155 5156
Itse olen pohtinut, että Yhteisten Asioiden Valvonnan ja Koulutuksen Yhdistys Omalla Toimialalla ry. on varmaankin monen nykyisen järjestön yksi toimiala, eli ns. erityisjärjestö tai yhden asian järjestö. Nyt oletus on hienosti, että n. 15-vuotiaana nuori innokkaasti liittyy puolueen nuorisojärjestykseen ja siitä lähtee määrätietoisesti oppimaan yhteisten asioiden hoitoa puolueen opeilla. Just Joo. Otanpa esimerkin. Järjestin yhden puolueen nuorisojärjestön piirin nuorille tietyn yksittäisen erityisalan tutustumiskurssin, jääköön tämä erityisala nyt mainitsematta, jotta esimerkki ei vesity.	5157 5158 5159 5160 5161 5162 5163 5164
No. Sitten siitä tuli sanomista, että miksi vain yksi puolue oli moisella kurssilla ja hirveä epäily, että oliko oikein yms. yms. Sitten pohdin ääneen, että olisin voinut kyllä järjestää toisen samanlaisen kurssin toisen puolueen nuorisojärjestön piirin nuorille, niin ajatus haukuttiin heti matalaksi omassa puolueessa.	5165 5166 5167 5168 5169
Tarinan opetus?	5170 5171
Yhteisten Asioiden Valvonnan ja Koulutuksen Yhdistys Omalla Toimialalla ry:n kautta kurssi olisi	5172

järjestetty ilman puoluesidonnaisuuksia ja tuskin olisi ollut mitään ongelmaa. Ongelma on, että erityisasioiden esittely jollekin puolueen porukalle on monesti hankalaa, koska moni Yhteisten Asioiden Valvonnan ja Koulutuksen Yhdistys Omalla Toimialalla ry on lähes aina puoluepoliittisesti sitoutumaton. Eli käytännön yhteistyö on sitten hyvin vaikeaa, jos on vain yksi puolue mukana. Jonka seurauksena poliittinen järjestötoiminta on monesti aika yleisellä tasolla.

TAUSTAA :: LOPPUU

Miten tuo edellinen tausta-osuus liittyy pormestarin vaaliin? Siinä yritetään jälleen kerran ratkaista samaa ongelmaa, että aina vain yleisempää ja yleisempää tarjotaan. Puolueet aina haluavat, että ”asioista keskustellaan”. Ongelma on vain, että keskustelu tulee niin yleiseksi, että sillä on vaikea ketään saada kiinnostumaan.

Pormestarin vaalikeskustelu voi mennä niin yleiseksi pahimmassa tilanteessa, jolloin se alkaa muistuttaa yleispoliittista valtakunnallista keskustelua. Pikemminkin pitäisi etsiä ratkaisuja, joissa päästäisiin keskustelemaan oikeista erityisistä asioista, koska moni Yhteisten Asioiden Valvonnan ja Koulutuksen Yhdistys Omalla Toimialalla ry toimii aivan oikeasti.

Eli oma pelko on, että pormestarin vaalikeskustelu on vain yleistä valtakunnallisen politiikan heijastumaa pahimmassa tapauksessa ilman kunnan/kaupungin oikeisiin asioihin puuttumista. Eli antaa nyt joidenkin kokeilla pormestari-mallia. Jos se toimii oikeasti ja siitä on hyötyä, niin ajatellaan sitten Jalasjärvelle samaa. Mutta oma kokemus noista muoti-ilmiöistä on aika lailla varovainen.

3. Onko vaalirahoituksella on vaikutettu mm. kuntani kaavoitusratkaisuihin?

Jaa-a. Jalasjärvellä on sen verran monta puoluetta valtuustossa, että kaikkien valtuutettujen äänien ostaminen jonkin kaavoitusratkaisun taakse vaatii kyllä tosi tarkkaa toimintaa. Jos homma ei onnistu, niin joku syrjään jäänyt puolue ehkä hermostuu ja vinkkaa valtakunnallisen tiedonvälityksen suuntaan, että katsokaa tuohon suuntaan.

Varmaankin lähes kaikki Jalasjärven valtuutetut ovat kampanjansa maksaneet omasta lompakosta. Vaalilehtimainokset taitavat olla lähes ainut puolueiden ulkopuolinen kampanjan rahoitusmuoto.

Epäilen, että ulkopuolisella kampanjarahoituksella on hyvin vähän tekemistä Jalasjärven valtuutettujen kanssa. Jos nyt käytännössä ajattelee, niin käsittääkseni toiminta on ollut yritysten ilmoitusta kunnan hallinnon suuntaan, että sijoittuminen Jalasjärvelle kiinnostaa.

Asia on edennyt hallinnon valmistelun kautta eteenpäin, ei siinä ole mitään kampanjarahoituksia Jalasjärvellä tarvittu. Hallinto on tiedottanut ja valmistellut, että kaavaluonnos on tässä ja ehdokasyritys on tässä. Meillä Jalasjärvellä käsittääkseni on pari tapausta, jossa yritys ei ole lopuksi tullutkaan, vaikka kaava on vedetty valmiiksi.

4. Pitääkö kunnallisvaaliehdokkaiden tulee julkistaa kaikki vaalirahoituksensa?

Jalasjärvellä tämä ei tuota mitään ongelmia. Jos JP-Kunnallissanomat -paikallislehti ilmoittaisi, että mitä mainokset maksoivat kullekin puolueelle ja ehdokkaalle, niin siinä olisi suurin osa vaalikuluista julkaistu Jalasjärven tapauksessa. Tietysti JP-Kunnallissanomat -paikallislehti on yksityinen yritys, joten sitä ei voi pakottaa.

Tämän voi laskea helposti itse laskemalla kunkin ehdokkaan mainosten palstamillimetrimäärät. Siinä on suurin osa ehdokkaiden kustannuksista Jalasjärvellä. Suurin osa vetää

kunnallisvaalikampanjan täydellisesti omasta lompakosta. Lain hengen ja kirjaimen vuoksi pitää tietysti ilmoittaa oma vaalirahoitus, eikä siinä ole mitään ongelmaa tavalliselle ja rehelliselle ehdokkaalle.

5. Onko perinteisten puolueiden yhteistyö kunnassani on edistänyt kuntani hyvinvointia?

Kunnan hyvinvointi on perustunut siihen, että kunnassa on ollut oikeasti toimivia maataloja ja oikeasti kannattavaa teollisuutta. Päälle on tullut valtionosuudet yms.

Suurin osa päätöksistä kunnanvaltuustossa on vedetty ilman äänestyksiä ja valituksia. Eli valmistelu hallinnossa, kunnanhallituksessa ja lautakunnissa on johtanut yksimielisyyteen. Kaikki puolueet ovat yrittäneet miettiä, että mikä olisi vähiten huono ratkaisu, koska monesti pitää valita usean huonon vaihtoehdon välillä. Joskus on onnistuttu hyvin ja joskus huonommin. Kaikki puolueet ovat yhtä syyllisiä, koska kaikki ovat osallistuneet.

77.5. Kysymysryhmä 5: Kuntani talous

1. Ovatko kuntaliitokset ovat hyvä ratkaisu kuntien taloudelliseen ahdinkoon.

Kuntaliitos ei ole itsetarkoitus. Kunnan terve talous antaa liikkumavaraa. Esimerkkinä otan Karvian, joka on pystynyt vetämään 6-7 vuotta ylijäämäisen tilinpäätöksen. Terveestä taloudesta tulee liikkumavaraa. Ei kaikilla kunnilla ole taloudellista ahdinkoa. Joillain kunnilla on todellisia taloudellisia vaikeuksia, ja vaikeudet pitää mennä ministeriön kuntaihmissen kanssa läpi.

Pakkoliitos on viimeinen keino. Joissain tilanteissa eli täysin toimimattoman kunnan kohdalla on tätä oikeasti pohdittava.

Valtion verotuksen jatkuvan alentamisen aika on NYT. Jos vedetään verot alas ja kaikki maksut ylös niin se johtaa uusiin ongelmiin, kun köyhempi väki ei selviä maksuista. Kuntaveron korotus voi olla seuraus väärin hoidetusta valtionosuusjärjestelmästä.

2. Olenko valmis kuntaliitokseen/-liitoksiin oman kuntani kohdalla.

Jalasjärvi voi olla nyt itsenäinen. Voi tulla tilanne, että pitää vakavasti pohtia kuntaliitosta, mutta itse en näe nyt tarvetta. Jalasjärven osalta aloitettua säästö- ja tehostamisohjelmaa on vietävä hallitusti läpi. Terve talous antaa liikkumavaraa, jolloin ei ole kovin paljon pakkoratkaisuja edessä. Terveen talouden kunta tuskin on ensimmäisenä pohtimassa pakkoliitosta.

4. On hyödyllisempää turvata kuntien palvelut verotuloilla kuin keventää kunnallisverotusta

5. Kunnassani on tarvetta kunnallisveron korottamiseen jotta palvelut saadaan hoidetuiksi.

6. Kunnassani kunnallisvero on jo liian korkea.

Tämä on taas tämä sama ongelma. Valtion vero laskee ja kuntaveron mahdollisesti nousee. Itse vastustan seuraavaa ajatusta: ”verot alas ja maksut ylös”. Jos maksut ovat liian korkealla, niin köyhät joutuvat ongelmiin.

Tietysti voidaan ottaa Yhdysvaltain republikaanien linja, että vedetään rikkaiden verotus minimiin, puolustusmenot pilviin, rikoksien rangaistukset yläkanttiin, yksityistetään kaikki, poistetaan kaikki sääntely, kerätään verotuloja maksuilla ja vähennetään/supistetaan kaikkea mahdollista julkista toimintaa. Lukekaa Texasin republikaanien puolueohjelma (2004 versio), niin siinä on republikaanista ajattelua puhtaimmillaan.

Sitten voi katsoa tuloksia itse tutkien tilastoja yms. Yhdysvalloista. Itse olen sitä mieltä, että valtion

verotuksen keventämisessä ja kaikessa yksityistämisessä puhalttaa peli poikki hetkeksi aikaa. Meillä on jo pari huonoa esimerkkiä yksityistämisestä, eli sähkön siirtohinnat ja puolustusvoimien sodanajan tietoverkko.	5272 5273 5274 5275
Nyt pitäisi katsoa maksujen ja verojen suhdetta. Jos maksut karkaavat tavallisten ihmisten käsistä, niin ei ole hyvä ratkaisu. Sitten hätäinen yksityistäminen johtaa vääristyneisiin markkinoihin, eli siinäkin pitäisi olla todella tarkkana. Paras lopputulos saadaan oikealla tasapainolla julkisen ja yksityisen talouden välillä.	5276 5277 5278 5279 5280
Lasketaan tämä nyt jotenkin. Erotellaan ensin tämä peruselämä, eli ruokaostokset, asuinkulut, liikkumisen kulut, omat ja lapsien vaatteet, terveydenhoito yms. välttämättömät. Eli semmoinen elintaso, että tulee toimeen, pystyy laskunsa maksamaan ja ehkä jää pikkuisen säästöön jotakin. Sanotaan nyt, että tämä ns. peruselämä on rahallisesti vaikka sellainen 5X, eli viisi yksikköä. Tämän jälkeen on ns. turha eli enemmän kuin 5X (eli >5X). Joillakin on sitten enemmän elämisessä tuloja, ja talouden heiketessä heille on lähinnä kyse, että laitetaanko uuteen asuntoon parketti vai muovimatto.	5281 5282 5283 5284 5285 5286 5287 5288
Nyt on vain yhteiskunnallisten arvostusten summa, että miten tämä 5X jaetaan aluehallinnon, valtion, hyväntekeväisyysjärjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen kesken. Miten olisi 1X kunnille, 1X seurakunnille (vast.), 1X valtiolle ja 2X hyväntekeväisyysjärjestöille? Tai valtiolle 4X ja kaikille muille 1X? Jos otetaan lähtökohdaksi, että tämä 5X on AINA jotenkin järjestettävä, niin niitä kuluja ei pääse mitenkään pakoon tai niitä ei pysty piilottelemaan.	5289 5290 5291 5292 5293 5294
Nyt meillä Suomessa ja muuallakin yritetään ihmisille uskotella, että tämä 5X olisi jotenkin kierrättävissä tai piilotettavissa. Nyt on Suomessa valittu linja, että vähennetään valtion veroja ja heitetään lisää erilaisiin maksuihin rahaa. Eli verot alas ja maksut ylös. Tosiasiassa tuo on silmänkääntötempu, koska edelleen se 5X jossakin luuraa. Kysymys on lähinnä kysymys siitä, että mikä on tehokkain tapa järjestää ns. peruselämän edellytykset kaikille kansalaisille.	5295 5296 5297 5298 5299 5300
Jos uskoo yksityistämiseen, niin julkinen terveydenhuolto ja verot alas. Jos uskoo valtioon, niin kaikille julkinen terveydenhuolto ja verot tarpeeksi suurina. Kiinnostuessani ns. yhteisistä asioista lueskelin kaikenlaista, mitä löytyi Jalasjärven ja Seinäjoen kunnankirjastoista.	5301 5302 5303 5304
Yksi kirja on jäänyt mieleen ajalta jolloin SITRA oli vielä tutkimuslaitos, ei nykyinen pääomasijoittaja ja kehitysohjelmien vetäjä. Tämä kirja oli nimeltään ”Monopoli vai kilpailu?”, kts. kirjan viite tekstin lopussa. Yksityisen yrityksen on tuotettava voittoa, muuten hommasta ei tule mitään pitkällä juoksulla. Tietysti kannattaa pohtia, että mitä kannattaa laittaa yksityisen yrityksen hoidettavaksi, koska ahneus iskee helposti ja syntyy täysin korruptoitunut yksityinen monopoli, johon ei päästä millään käsiksi. Julkisen monopolin heikko kohta on tehokkuuden laskeminen ja turhan hallinnon kasvu, jos sitä ei koko ajan vahdita. Eli laiskuus iskee helposti ja syntyy täysin korruptoitunut julkinen monopoli, jonka uudistaminen vaatii kovia otteita.	5305 5306 5307 5308 5309 5310 5311 5312 5313
Oma mielipide on, että tuossa yksityistämisessä, julkisessa omistuksessa, verokeräyksessä ja palvelumaksuissa pitää olla tarkkana, että tulee toimiva järjestelmä. Mielestäni Suomessa on liian huolettomasti lähdetty tälle yksityistämisen, valtion veron alentamisen ja palvelumaksujen tielle.	5314 5315 5316 5317
Nyt olisi aika puhalttaa peli poikki ja todella tutkia homman järkevyyys. Kumpikaan ei johda hyvään tulokseen, härkäpäinen yksityistäminen tai luja usko valtion kaikkivoipaisuuteen. Kansainvälisiä esimerkkejä varmasti löytyy. Nyt ei pidä lähteä liian nopeasti tuonne yksityistämisen puolelle, ja pitäisi käyttää hieman enemmän tarkempaan erittelyyn, että mikä osa terveydenhuollosta kannattaa	5318 5319 5320 5321

yksityistää ja mikä osa kannattaa pitää julkisena.	5322
	5323
Oikea tasapaino julkisen ja yksityisen välillä tuottaa parhaan tuloksen. Nyt kannattaisi Suomessa edetä nyt hieman varovammin ja tutkia jokainen yksityistämisen ja kansallistamisen liike hyvin tarkasti ilman liikaa kiirettä. Puolustusvoimien sodanajan tietoverkko ja sähkömarkkinoiden siirtomaksut ovat liiankin varoittavia esimerkkejä huolettomasta yksityistämisestä.	5324
	5325
	5326
	5327
	5328
Ongelma ovat nämä kirkasotsaiset liian äänekkäät ja väärillä tiedoilla liikkuvat kiihkoilijat kannattamassa yksityistämistä tai kansallistamista. Tähän on hyvä liittää mielipidekirjoitukseni, joka EI (siis EI) mennyt läpi ILKKA-maakuntalehteen.	5329
	5330
	5331
	5332
<u>Joko verokotkotes riittää??</u>	5333
	5334
Suomalaiseen politiikkaan on pesiytynyt verokotkotes. Jokaisesta vähän suuremman puolueen jostain puoluesiivestä riittää kotkotesta verojen alentamisesta ja sääntelyn purkamisesta.	5335
	5336
	5337
Katselin tässä yhdysvaltalaisia dokumentteja yleisen tietoverkon kautta osin Suomen yleisradiota vastaavalta kanavalta (www.pbs.org); tosin kanava sai rahoitusta monesta, esim. säätiöiltä, suunnasta, ja kanava ei lähetä mainoksia ollenkaan.	5338
	5339
	5340
	5341
Homma on aika selvä, kun jaksaa kuunnella ja katsoa erilaisia tarinoita Ameriikan ihmemaasta. Veroja on alennettu jatkuvasti ja kaikenlaisen säännöstelyn purkamisesta on tullut opinkappale.	5342
	5343
	5344
Muutaman vuosikymmenen jälkeen jäljet alkavat olla näkyvissä: Yhdysvaltoihin on syntynyt erilaisia yksityisiä monopoleja, duopoleja ja oligopoleja, jotka vedättävät mahdollisuuksiensa mukaan asiakkaita ja veronmaksajia. Tämän seurauksena esimerkiksi Euroopan Unionin Komission kilpailuosasto on lähtenyt erilaisten monopolien jahtiin - myös suomalaisten monopolien.	5345
	5346
	5347
	5348
	5349
Toinenkin tulos on melko selvä. Yhdysvaltain ylimmän tuloluokan ylin osa omistaa järjettömiä omaisuuksia, ja heidän omaisuutensa on kymmenien miljoonien tavallisten yhdysvaltalaisen omaisuuden määrä. Kun lisäksi ammattiyhdistysliike on heikko, niin työntekijöillä ei ole neuvotteluvoimaa, jolloin ns. keskiluokan palkkojen ostovoima on pysynyt samana ja monesti laskenut. Amerikkalainen unelma alkaa olla tavalliselle ihmiselle unelma, joka ei koskaan toteudu.	5350
	5351
	5352
	5353
	5354
	5355
Itse olin yhtä vaalipaneelia seuraamassa Seinäjoella ja kysyin, että ollaanko tässä siirtymässä Alabaman (yksi Yhdysvaltojen osavaltio) malliin, jossa on monessa suhteessa alhaiset verot. Alabaman tapauksessa käsiteltiin (www.pbs.org) ruokaveroa (karkeasti määritellen), jonka seuraukset olivat köyhille melko hankalat. Alabamassa on yleisesti ottaen alhaiset yleiset verot ja erityinen ruokavero, jonka seurauksena monet köyhät joutuvat maksamaan ruokaveroa vähäisistä tuloistaan. Mielenkiintoista on, että Alabamassa on alkanut vastarintaliike, joka vaatii yksinkertaisesti verojen nostamista progressiivisesti ja julkisen sektorin vahvistamista.	5356
	5357
	5358
	5359
	5360
	5361
	5362
	5363
Että olisiko Suomessakin aika pistää piste tälle verokotkotukselle, kun esimerkit rapakon takaa alkavat olla erittäin hälyttäviä. Verojen alhaisuus alkaa aiheuttaa Yhdysvalloissa monenlaisia ongelmia, kun on yleisen opinkappaleen mukaisesti alennettu jatkuvasti veroja, purettu sääntelyä ja pidetty yllä erittäin vahvaa puolustusta. Lapsikuolleisuus nousee, lukutaidottomuus yleistyy, infrastruktuuri alkaa hajoamaan käsiin, kodittomuus lisääntyy, absoluuttinen köyhyys lisääntyy, yms. kivaa pientä.	5364
	5365
	5366
	5367
	5368
	5369
	5370
Itse olisin valmis laittamaan äänen sellaiselle puolueelle, joka uskaltaa sanoa, että nyt on aika	5371

lopettaa verokotkotes Suomessa ja katsoa vakavalla otteella maailmanlaajuisia esimerkkejä, mihin verojen jatkuva alentaminen ja jatkuva sääntelyn purkaminen johtaa useamman vuosikymmenen jälkeen.

SITRA:n kirjan viite: Lehto, E. (toim). (1997).

77.6. Kysymysryhmä 6: Kuntani palvelut

1. Onko Jalasjärvellä on syytä pelätä vanhenemista, koska Jalasjärvellä ei ole varaa huolehtia asianmukaisesti iäkkäistä ihmisistä.

Jalasjärvellä onneksi on monenikäistä väkeä, jotain helpotusta on siitä. Vanhukset hoidetaan parhaansa mukaan. Hoh-hoijaa. Tämä alkaa olla saman toistoa koko ajan. Jos valtion verot lyödään matalaksi, kunnan verot eivät nouse, lyödään maksut ylös, niin ongelmia tulee.

Nyt täytyy katsoa valtakunnan tasolla tilannetta, että kukin kunta selviää, kun niissä on erilaiset luvut eläkeläisten, lapsien, nuorten ja työikäisten välillä. Tietysti Jalasjärvellä täytyy olla tarkkana, että selvittää tilanteesta kulloisellakin eläkeläisten määrällä. Jalasjärvi ei ole kuitenkaan kunta, jossa ei syntynyt yhtäkään lasta tänä tai viime vuonna. Eli ei pidä vaipua epätoivoon.

Jos kunnan talous hoidetaan terveesti, niin siinä on varaa muuttaa työntekijärakennetta kun eläkeläisten, lapsien, nuorten ja työikäisten suhteet muuttuvat.

2. Pitääkö Jalasjärvellä rohkeammin toteuttaa kunnallisten palvelujen yksityistämistä?

3. Onko Jalasjärvellä palvelujen yksityistäminen on viety liian pitkälle?

4. Yksityiset terveystalvet ovat tasokkaampia kuin Jalasjärven kunnan terveydenhoitopalvelut?

Yksityistäminen tai kansallistaminen pitää harkita hyvin tarkasti selvittäen ilman turhaa aatteen paloa. Monesti oikea tasapaino yksityistäminen tai kansallistaminen tuottaa parhaan tuloksen. Tuossa yhdessä aikaisemmin vastatusta olen läkähdynsästi selittänyt miten on tärkeää pitää huolta yksityistämisen ja kansallistamisen välinen tasapaino kunnossa.

5. Olenko palvelujen turvaamiseksi olen valmis palvelumaksujen korottamiseen?

Sama homma. Jos vedetään verot alas ja maksut ylös, niin köyhät ovat ongelmissa. Ei alenneta veroja liikaa, jotta ei tule lopulta pakko nostaa veroja, kun maksut ovat taivaissa ja köyhä väki palveluiden ulkopuolella.

6. Kannatanko minä kaikille maksutonta kunnallista lasten päivähoitoa tuloeroista riippumatta?

Kyseessä lienee tämä vääntö SDP:n ja nykyisen hallituksen (kesk.+kok.+vihr.+rkp) välillä päivähoitokysymyksestä ja meikäläisen mielipiteestä siihen. Sitten voidaan vetää joku kiva käyrä, että näin kunnallisvaaliehdokkaiden näkemykset hajaantuvat.

HEI HEi Hei hei... Täällä yksi keskustalainen/kokoomuslainen/vihreä/suomenruotsalainen sanookin eri lailla: toimittajat paikalle, salamavalot välkkymään ja kysymys puoluejohtajalle rivien rikkoutumisesta paikallistasolla. Nauttiiko hallitus peruskannattajien luottamusta sittenkään???? Onko kenttä siirtynyt piirun verran vasemmalle??? Pitääkö puoluejohtajan erota?? Mitä sanovat puoluesihteerit ?? Välikysymys kenties??

Just joo. Olisi kiva olla kaikkien alojen asiantuntija ja tietää vastaukset kaikkiin maailman kysymyksiin. Mutta tähän ei kukaan pysty.

En ole päivähoidon ammattilainen 30 vuoden kokemuksella, kun ei ole omia lapsia, työkokemus on ihan muualta, jne. jne. jne. Ongelma on konemainen ihmiskäsitys, joka on liian yleinen. Poliittiset aatteet ajattelevat, että ihminen on kone ja oma aate on ainut oikea ohjelma koneen käyttöön. Ihminen ei ole kone.

Suurin osa ihmisistä menee johonkin lokeroon ja sitten on poikkeukset Aina tulee jokin väärinkäytös tms. jolloin joudutaan tarkentamaan jotain. Se on jatkuvaa vääntämistä kun tulee aina jokin väärinkäytös yms. ja pakko tehdä jokin hallinnon veivaus lisää estämään väärinkäytöstä.

Itse olin yhdessä vaiheessa opiskelija-asuntokehteen asukastoimikunnan puheenjohtaja. Meillä oli tunnuslause jotain pohdittaessa: ”laiskin, tyhmin ja ilkein”. Laiskin laittaa hommat jotenkin suurin piirtein. Tyhmin ei osaa ja laittaa hommat jotenkin suurin piirtein. Ilkein ei välitä ja tekee vieläpä kiusaa. Sitten on se suuri enemmistö, joka viitsii hommansa hoitaa melko lailla hyvin.

No niin. Sitten tähän päivähoidoasiaan lopulta.

Laiskimpien vanhempien osalta on varmaan ongelma, että laitetaan lapset hoitoon, vaikka voisi itse hoitaa. Tyhmimmät ja ilkeimmät vanhemmat ovat lastensuojelun asiakkaita, joten se homma menee lastensuojelun hallinnollista linjaa pitkin.

Itse olen pohtinut omien kokemusten perusteella, että pitäisi olla erilaisia vaihtoehtoja. Joillekin täysipäiväinen päivähoito, sitten perhepäivähoito tietysti ja sitten mahdollisuus tiputtaa lapsi muutamaksi tunniksi, päiväksi, pariaksi päiväksi yms. hoitoon. Ongelmaksi tulee tietysti hallinto, jos lapsia on koko ajan eri määrä ja vastuulliset hoitajat ovat aivan pihalla lapsien määrästä. Lisäksi on rikosrekisteri- ja taustaselvitysasiat estämässä lapsien väärinkohtelua.

Tähän pitäisi etsiä vaihtoehtoja OIKEIDEN vanhempien ja OIKEIDEN hoitajien, ns. lattiataso, yhteistyöllä. Ensimmäisenä ei pidä olla toteuttamassa poliittisten puolueiden opinkappaleiden ajatusta, että ”ihminen on kone”. Tämän jälkeen lastensuojelun rajoissa tietysti voi miettiä kuntakohtaisia ratkaisuja, koska kunnat ovat erikokoisia pinta-alaltaan ja väkiluvultaan.

Sitten noiden laiskimpien kohdalla, eli lapsi laitetaan hoitoon vaikka itse voisi hoitaa, pitää taas olla jotain muuta ratkaisua. Kyseessä on oire, ei syy. Oma oletus on, että jos laittaa lapset päiväkotiin, vaikka itse voisi hoitaa, niin silloin on varmaankin joku muu syy taustalla. Eli tällaisten henkilöiden kohdalla pitäisi pystyä kohteliaasti pääsemään itse syyhyn, ja katsoa sitten tarkemmin ratkaisua.

Eli taas hoidetaan oiretta, vaikka pitäisi hoitaa syytä. Tämä on meidän ihmisten vika, että huudetaan OIREESTA eikä hoideta SYYTÄ. Tässäkin pitäisi nyt katsoa rauhassa ilman mitään kiihkoamista, että mikä on paras oikeiden ONGELMIEN RATKAISU, eikä väliaikainen purukumi-rautalankaviritys.

Minulla ei ole parempaa vastausta, kun oma osaaminen päivähoidosta on täysin olematonta.

7.a. Jalasjärvellä on paasattu rahaa tarpeettoman paljon urheilurakentamiseen?

7.b. Jalasjärvellä on paasattu rahaa tarpeettoman paljon kulttuurirakentamiseen?

HEH. Käykääs katsomassa Jalasjärven urheiluhallia, eli ns. kuplahallia. Se on saatu pidettyä joiinkin kunnossa, että siinä ei ole rahaa paasattu. Ja hyvin saatiin ne ala-asteen vanhat viipalerakennukset

hyödynnettyä. Urheilukenttä on ollut tosikova investointi, ja se toivottavasti kestää nyt muutaman vuosikymmenen hyvällä hoidolla. Saleja taitaa Jalasjärvellä olla nyt riittävästi.	5471 5472 5473
HOH. Vai että paasattu rahaa tarpeettoman paljon kulttuurirakentamiseen? Kirkonkylän koulukeskus on ollut paras investointi pitkään aikaan. Siinä on hoidettu kulttuurirakentaminen samassa vaivassa. Voi sanoa, että Jalasjärvellä on tarpeeksi yksityisiä ja julkisia tiloja vetää erikokoisia tilaisuuksia.	5474 5475 5476 5477 5478
Ja kirjaston uudet tilat olivat aivan uskomaton lottovoitto, 7 oikein ja lisänumero. Siinä saatiin niin loistavat tilat ostettua yksityiseltä hyvällä hinnalla. Jalasjärven kirjastoa vastaavaa paikkaa ei monella kunnalla ole. En nyt valittaisi, että huonosti hoidettu.	5479 5480 5481 5482
<u>8. Pitääkö kirjastopalvelut täytyy saattaa maksullisiksi?</u>	5483
Vuosituhanne huonoin idea nro 1: kirjaston laittaminen maksulliseksi. Suomen kilpailuetu nro 1: osaava porukka. Kilpailuedun vihollinen nro 1: tyhmentyvä porukka.	5484 5485 5486
Kirjasto maksulliseksi ==> tyhmempää porukkaa ==> kilpailuetu laskee ==> yritystoiminta kärsii ==> verotulot laskevat ==> julkista taloutta supistettava ==> maksut nostettava ylös ==> köyhät putoavat kyydistä ==> lisää tyhmempää porukkaa ==> yritystoiminta siirtyy osaavampiin maihin ==> rikkaat muuttavat pois Suomesta ==> Suomesta arktisen luonnon reservaatti	5487 5488 5489 5490 5491
Vähän pohdintaa päälle. Oma oletus, että muun median viihteellisyyden lisääntyessä syntyy tarve oikealle tietopohjaiselle median kulutukselle. Tässä hiljakkoin oli kysely, jossa journalistit pohtivat median viihteellistymistä ja oikeiden tosiasioiden vähentymistä toimituksien työvoiman vähentämisen ristipaineissa. Viihteen määrän lisääntyessä mielestäni kirjasto on yksi tiedonvälityksen linnake, jossa todella ollaan kiinnostuneita oikeista tosiasioista ja oikeita tosiasioita välittämään.	5492 5493 5494 5495 5496 5497 5498
Eli tämän vuoksi pitäisin asia- ja tietokirjallisuuden puolustamista jatkossa kirjastojen tehtävänä.	5499 5500
Nyt elämme Tunteen aikakautta, kuten aikanaan oli Järjen eli valistuksen aikakausi. Kun katselee uutisia tms., niin niissäkin on alkanut olla tunnelmien kysyminen ensimmäinen kysymys. YLEn yksi aamuvirkku toimittaja julisti hyvän uutisjutun sisältävän ripauksen tunnetta. Eli näin on YLEn suuntaan sama tunteen korostamisen asenne levinnyt, vaikka on vakava asiapainotteinen yleisradioyhteisö.	5501 5502 5503 5504 5505 5506
Amerikasta olen tavannut verrata MSNBC:n tiettyä ohjelmaa verrattuna PBS:n tiettyihin ohjelmiin. Kummatkin ohjelmat saa katsottua internet-palveluna. Mainosrahoitteinen MSNBC joutuu todella painimaan (järki)asian ja (tunne)viihteen välissä, kun voittoa tuottamaton PBS voi tuottaa asiaohjelmia liukuhihnalta annettujen rahalahjoitusten puitteissa. Tämä MSNBC:n asiaohjelma, jota olen muutaman kerran seurannut Yhdysvaltain presidentinvaalien vuoksi, on käsittelyltään hyvin lyhyt ja kiireinen aina kutakin aihetta kohtaan, kun taas PBS:n puolella voidaan keskustella ihan sivistyneesti ilman turhaa kiirettä.	5507 5508 5509 5510 5511 5512 5513 5514
Sama kiireisyys ja tunnepainotteisuus on levinnyt Suomeenkin. Ihminen tietysti on tunneolento, mutta ero on siinä, että käykö ihminen kaikki tosiasiat läpi vaikka sitten tunteellisesti vai pelkästään pelkän tunteen pohjalta. Myyntikoulutuksessa opetettiin, että sekä asiakkaan että myyjän on tunnettava myynti/osto järkeväksi tosiasioiden läpikäymisen jälkeen, ”tämä tuntuu järkevältä”.	5515 5516 5517 5518 5519
Itse vierailin hiljakkoin todella pienen kunnan kirjastossa, ja siellä oli hoidettu melko pienellä	5520

työvoimalla kirjaston hoito. Käytännössä tämä tarkoitti isommasta kirjastosta poikkeavia aukioloja.	5521
	5522
Oma ajatus on pitkään ollut, että kirjastojen pitäisi muuttaa aukiolokäytäntöjään. Monesti ns.	5523
juhlapyhien aikana kirjastot ovat kiinni, eli juuri silloin kun ihmisillä olisi aikaa mennä kirjastoon.	5524
Itse olen pohtinut, että mieluusti silloin nappaisi tunnin tai puoli jostain muusta paikasta, että	5525
kirjasto voisi olla auki muutaman tunnin pidempään juhlapyhien alla. Eli hieman aukiolokäytäntöjä	5526
rukkaamalla voidaan hoitaa edelleen kirjaston yksi tärkeä tehtävä, eli oikean tosiasioiden, eli	5527
tietokirjallisuus, välittäminen ilmaiseksi kaikille kuntalaisille.	5528
	5529
Yksi ongelma kirjastoissa on, että markkinointitaidot ovat kyllä aika heppoiset kirjastoissa. Itse	5530
opiskelin muutaman opintoviikon informaatiotutkimusta, eli sitä kirjastonhoitajien oppia, ja	5531
kertaakaan siellä ei kyllä puhuttu muistaakseni kirjaston palveluiden markkinoinnista. Jos joku	5532
yksityinen yritys tarjoaisi samaa palvelua kuin keskikokoinen kirjasto, niin katolla vilkkuisivat	5533
valtavat mainoskyltit ja pari kertaa kuussa tippuisi postilaatikkoon ilmaisjakelulehti. Eli kokeneen	5534
viestintä- ja markkinointihenkilön vilkaisu kirjastojen suuntaan voisi monessa tapauksessa hyvin	5535
yksinkertaisilla keinoilla nostaa kirjaston markkina-arvoa.	5536
	5537
<u>9. Koulujen iltapäiväkerhot on tehtävä pakollisiksi ja kunnan korvattaviksi.</u>	5538
Miksi lapset pitäisi pakottaa kerhoon? Vähän outo kysymys. Riippuu vähän kerhosta, että mikä voi	5539
olla ilmaista ja mikä maksullista.	5540
	5541
Peruskoulun osalta olen pohtinut kerhotoimintaa, jota oli 1980-luvulla kun olin peruskoulussa. Itse	5542
olen miettinyt, että kuinka paljon rahaa on kerhotoimintaan. Käytännössä on kova homma	5543
opettajalle, jos vielä koulupäivän jälkeen jaksaa vetää kerhon. Itseä kiinnostaisi selvittää oikein	5544
kunnolla koulujen kerhotoiminnan osalta, että paljonko ja millaisia ulkopuolisten vetämiä kerhoja	5545
olisi tulossa, jos rahaa on oikeasti käytettävissä. Tietysti ulkopuolisten kerhojen vetäjien pätevyys	5546
pitää tarkistaa, yms. rikosrekisteriotteet ja tarkastukset.	5547
	5548
Ongelmaksi voi Jalasjärvellä tulla vetäjien puute ja/tai liian pieni palkka vaivasta. Ongelmana voi	5549
olla lisäksi hankalat aikataulut tavallisen työssä käyvän ihmisen kannalta. Toisaalta monet kerhot	5550
toimivat Jalasjärvellä kerhonvetäjien aatteen palon vuoksi. Joissain tapauksissa voi olla vaikea	5551
saada vetäjää Jalasjärveltä, vaikka jokin kerho koettaisiin oikeasti hyödylliseksi.	5552
	5553
Itse olen pohtinut, että voisivatko jotkut järjestöt palkata maakuntatasolla työntekijöitä, jotka	5554
kiertäisivät eri paikkakunnilla vetämässä koulukerhoja, jolloin palkka tulisi järjestön puolelta,	5555
kunnan maksuista ja mahdollisesti osanottomaksuista.	5556
	5557

77.7. Kysymysryhmä 7: Kuntani elinympäristö

	5558
	5559
<u>1. Kuntani on turvallinen paikka elää.</u>	5560
Jalasjärvi on turvallinen lastenkasvatuskunta. Perusasiat lasten ja nuorten kasvatukseen ovat	5561
kunnossa. Erinomainen koulukeskus kirkonkylällä. Kirkonkylän koulukeskusratkaisu turvaa lukion	5562
pysymisen pitkäksi aikaa. Innokkaita kerhonvetäjiä on monessa kerhossa. Itse olen kirkonkylän	5563
poika, joten en tiedä todellista tilannetta sivukylillä. Itse olen käynyt Luopajärven kyläkoululla ja se	5564
oli hyvässä lyönnissä. Toivottavasti muut kyläkoulut ovat samassa lyönnissä.	5565
	5566
<u>2. Kuntani tarjoaa minulle riittävän ammatillisen ja muun kehittymismahdollisuuden.</u>	5567
Vanhukset, lapset ja nuoret hoidetaan hyvin Jalasjärvellä. Vaikeus tietysti työikäisten pitäminen.	5568
Pitää kehitellä toimintaa, joka oikeasti edistää oikeiden yritysten asiaa.	5569

Myönteisen viestin välittäminen mahdollisille paluumuuttajille on minusta tärkeää. Ehkä emme ole kysyneet kaikkea entisiltä kuntalaisilta ja mahdollisilta paluumuuttajilta. Tietysti moni nuori on nuorena sitä mieltä, että ei koskaan halua tulla takaisin. Käykääpä tekemässä kysely yläasteella ja lukiossa. Olen huomannut, että kokemuksen kertyminen alkaa muuttaa mielipidettä Jalasjärvestä. Viimeistään lapsien hankintaa pohtiessa mielipide Jalasjärvestä muuttuu myönteiseksi.

Paluumuuttajat ovat mielestäni paras tapa saada uusia asukkaita. Paluumuuttajat ovat erinomainen mahdollisuus yritystoimintaan hankkimansa kokemuksen vuoksi. Elinkeinoista on kerrottava tosiasiat Jalasjärveä laajemmin ja on oltava myönteisen asiapainotteisia. Minulle tärkeintä valtuustokaudellani on paluumuuttajien asioiden edistäminen.

3. Koenko maahanmuuttajatilanteen ongelmalliseksi Jalasjärvellä?

Maahanmuuttajia on Jalasjärvellä niin vähän, että en tiedä ongelmista. Hmmmmmm..... niin JAKK:n opiskelijat?? Niin, heitä voi olla monesta maasta, mutta he käyvät koulutuksessa eivät ole varsinaisia asukkaita. 1990-luvulla tapasin muutaman Itä-Euroopasta tulleen musiikinopettajan. He taitavat olla jo niin suomalaistuneita ettei juuri erota muista ja heidän suomalaistuneet lapset ovat jo varmaan lukioiässä.

Joo-O. Ei nyt kyllä vilisemällä vilise ulkomaalaisia Jalasjärvellä. Kyllä Jalasjärvellä käsittääkseni on joitakin muista maista muuttaneita, mutta ei kyllä katukuvasta erota millään puoli viiden ruuhkassa S-marketin edestä.

4. Ympäristön suojelua koskevia määräyksiä ja tavoitteita on noudatettava kunnan taloudellisesta tilanteesta riippumatta.

Just joo. Laki ja asetukset asettavat omat rajoituksensa. Jos niitä ei noudata, niin yksi valitus oikeaan paikkaan laittaa kunnan lain kirjaimen toteuttamaan. Ympäristöasioiden hoitaminen on myös asennekysymys.

5. Olen huolissani lasten koulunkäynnin ja sivistymisen tasosta kunnassani.

Itse uskon, että tilojen, välineitten ja opetusmateriaalin puolesta on parasta mahdollista yritetty varojen puitteissa. Itse lähinnä huolehdin tuosta oppilaiden hyvinvoinnista. Koulutuksessa laitoin koulukiusaamisen ehkäisyä tärkeimmäksi tehtäväkseni. Tällöin vaadin vuosittaiset selvitykset ja vuosittaiset kehitysehdotukset.

6. Toivo Sukarin kehittämät Ideapark-tyyppiset suurkeskukset auttavat pienempiäkin kuntia ja alueita kehittämään.

Noin periaatteessa tämä on tätä Tunteen ja Itsen aikakautta, eli pitää päästä toteuttamaan oman itsensä tunteita massiivisiin elämyskeskuksiin, jossa voi viettää kokonaisen päivän itseänsä toteuttaen.

Itse olin Tampereella ja kävin Lempäälän Ideaparkin yhdessä esittelykokouksessa. Se oli justiin tätä, että ostamisen pitää olla elämys ja elämyksiä pitää tarjota. Eli ei enää riitä, että ostaa hyvät tuotteet ja sillä hyvä. Ostamisen pitää olla elämystä ja tunnetta.

Tämä on vallannut koko länsimaisen yhteiskunnan ja levinnyt vähän muuallekin. Ongelmaksi alkaa vain tulla, että materia maailmasta voi loppua joidenkin artikkeleiden kohdalla. Tai niistä tulee jumalattoman kalliita tulevana vuosikymmeninä, kun maailmassa on miljardeja kuluttajia haluamassa samaa asiaa. Tämä ongelma ei sinänsä ratkea kieltämällä automarketteja, joita kyllä siis vastustan.

Ongelma on ihmisen mielessä, jolle ei enää riitä tavallinen ja rauhallinen elämä hieman nuukaillen tarkasti vahtien jokaista ostosta. Kuluttamisesta on tullut oman Itsen toteutuksen tapa.

Sitten on tuo ihmisen matkimisen tarve joka puolella. Markkinoijat ovat vetäneet tosi syvälle meneviä keinoja, jolla jostain tietystä ihmisestä tehdään tavoiteltava malli, eli ns. julkkis. Ja tähän malliin sitten pyritään tahdottomana laumana, vaikka varaa ja rahkeita ei olisi. Se on tuo Tunne ja Itse tullut niin pinnalle joka paikassa.

Olen keskustellut useamman järjestöaktiivin kanssa, että nykyään ei voi mitenkään laskea, että tuleeko jollekin järjestön kurssille sama määrä ihmisiä, jotka ovat ilmoittautuneet. Oma nyrkkisääntö on, että 30 henkilön kurssille pitää olla 40-45 ilmoittautunutta, kun kaikki eivät edes tule paikalle, peruvat viime hetkellä, veivaavat ja vatkaavat asiaa. Se on sitä Itseä, kun ei enää välitetä toisesta ihmisestä, eli kurssin järjestäjästä. Tunnetta on sitten se, että järjestöjen viikonloppujen pitää tarjota elämyksiä. Se on vain monessa järjestössä vaikeaa, kun on vain ns. tavallista toimintaa. Se tunkee joka paikasta tuo Tunne ja Itse.

Ongelma ei ole automarket sinänsä vaan ihmisen mieli. Jos ostamisen halutaan olevan tunteellista elämystä täynnä itseä toteuttaen, niin sitten ne massiiviset elämyskeskukset pitää rakentaa. Itse vastustan näitä massiivisia elämyskeskuksia, joista osa on näitä automarket-ratkaisuja

77.8. Arviointia vuoden 2012 tilanteessa

Vuoden 2012 tilanteessa voi todeta, että Suomeen on rakenteilla hallinnon turvallisuusverkko eli TUVE, joka valmistuttuaan on valtiojohdon ja 30 000 turvallisuusviranomaiskäyttäjän oma, turvallinen, korkean varautumisen tietoverkko. Kaiken yksityistämismeuhkaamisen jälkeen huomattiin, että viranomaiset tarvitsevat oikean tietoverkon, jota yksityiset eivät näpelöi. Eli yksityistämisen ja kansallistamisen raja on määriteltävä ja rajattava aika tarkasti.

Ihmisen mieli on kummallinen kapistus, ja monessa kohtaa vastauksia olen tätä ihmisen mielen ihmeellisyyttä ihmetellyt. Poliitikot tietysti mieluusti viljelevät yksinkertaisia ratkaisuja, mutta ihmisen mielen oikea monimutkaisuus tulee vastaan toteutuksessa: ihmiset eivät olekaan koneita.

Nyt tietysti vuoden 2012 tilanteessa tiedetään hyvin, että PARAS I -hanketta on seurannut Kuntauudistus I -hanke. Tunnetusti Jalasjärvi, Ilmajoki ja Kurikka muodostava JIK:n, eli JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän (olihan pitkä sana). Monien vääntöjen jälkeen JIK on toivottavasti jotenkin toimiva, mutta nyt se ehkä pitäisi purkaa ja liittyä Seinäjokeen yhden karttatarjoituksen mukaan. Mielenkiintoinen on tilanne.

Virkkeen kirjoitushetkellä (1.6.2012) olin törmännyt uutiseen, että Suomi on organisaatiouudistusten luvattu maa. Teemme Suomessa uutisen mukaan eniten organisaatiomuutoksia Euroopassa. Ehkä PARAS I ja Kuntauudistus I -hankkeet ovat tästä hyvä esimerkki, koska edellisen uudistuksen perään on tulossa uusia. Lisäksi yksi YLE:n uutinen oli, että sairaanhoitopiirien lakkauttamista pohdittaisiin todella vakavasti.

Yhteenvedona voi todeta, että esimerkiksi Jalasjärvi on perustavallinen taajama. Eli minkäänlaiseen pröystäilyyn ei ole voinut syyllistyä riippumatta kulloisenkin kuntauudistushankkeen uudistuksen aallosta.

5668

78. Vaalikonevastauksia 2008: Terveystenhuollon vaalikoneen vastauksia

5669

5670

5671

78.1. Kysymys 1: Terveystalalle tarvitaan henkilökunnan kannustinjärjestelmiä ja joustavia työaikajärjestelyjä

5672

5673

5674

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

5675

Perusongelma on, ettei työnjako-ongelmia voida ratkaista niin helposti julkisen terveydenhuollon puolella. Toivottavasti tässä asiassa tulisi jokin ratkaisu, ja voitaisiin oikeasti ratkaista näitä työnjako-ongelmia. Tietysti tarvitaan henkilökunnan kannustinjärjestelmiä ja joustavia työaikajärjestelyjä. Olisi tyhmää väittää toisin.

5676

5677

5678

5679

5680

Asia on kuitenkin niin, että asia ei ole yksistään kunnanvaltuuston ratkaistavissa. Meillä on ammattiyhdistysliike, jonka kanssa näitä asioita pitää neuvotella. Nyt tietysti täytyy sanoa, että en ole mikään ammattiyhdistysliikkeen vihaaja.

5681

5682

5683

5684

Tässä yhtenä päivänä törmäsin tällaiseen

5685

<http://www.stateofworkingamerica.org/>

5686

Ottakaa se luku 8 sieltä luettavaksi

5687

[Virkkeen kirjoitushetkellä [www-osoitteet](http://www.osoitteet.org/) olivat tietysti muuttuneet].

5688

5689

Kun lukuja kuvioita katsoo, niin ammattiyhdistysliikkeen järjestäytymisaste on suhteessa ostovoimaan. Ja kuten kuvioista näkyy, niin Yhdysvallat pitää perää: vähäinen ammattiyhdistysliikkeen järjestäytymisaste, huono ostovoima. Mutta itse toivoisin, että julkisen terveydenhuollon työnjako-ongelmiin voitaisiin OIKEASTI nyt puuttua tässä lähitulevaisuudessa.

5690

5691

5692

5693

5694

Katsokaapa uutinen: Lääkärripula leviää isoihin kaupunkeihin, HS, 10.9.2008. Lainaus, OULUN terveystohtori Keijo Koski: "Perusterveydenhuolto ei vain houkuttele lääkäreitä. Olemme yrittäneet ostaa palveluita myös keikkafirmoilta, mutta eivät nekaan pysty tuottamaan." Siis OULUSSA, jossa on yliopiston lääketieteellinen tiedekunta. Huom. siis OULUSSA, yksi Suomen parhaista kasvukeskuksista.

5695

5696

5697

5698

5699

5700

Eli valitettavasti on käynyt niin, että nuo työnjakokysymykset ovat ratkaisematta. Lääkärit väsyttävät itsensä näillä nykyisillä työnjako-opeilla. Mutta ne lääkärit niin mustasukkaisesti vahtivat sitä omaa tonttiansa, että siinä asiassa ei päästä mihinkään. Lääkärit ovat ajaneet itsensä nyt melkoiseen loukkuun. Mistään ei tingitä. Terveystenhuollon on lääkärille tullut liian raskasta. Periksi ei anneta. Nuoremmat lääkärit ovat vaativia. Vanhan kansan kunnanlääkäreitä jää koko ajan eläkkeelle.

5701

5702

5703

5704

5705

5706

5707

Nykyajan ihminen on niin vaativa. "Opiskelija etsii yksiötä omalla saunalla Seinäjoen keskustasta". Eikä ole mikään vitsi. Eli nuoret lääkärit eivät enää ihan kaikkeen suostu. Siinäpä sitä ongelmaa ihan tarpeeksi. Olen tätä aikaisemmin yhteen vaalikoneeseen vastannut, joten kopioin sen tähän. Yksi asia on tässä.

5708

5709

5710

5711

5712

Risikko antaisi hoitajille oikeuden kirjoittaa reseptejä, Julkaistu: 6:08, STT

5713

Peruspalveluministeri Paula Risikko (kok) kannattaa hoitajille kaavailtua rajattua

5714

reseptinkirjoitusoikeutta. Risikko sanoo Mediuutisten haastattelussa, että selkeissä tapauksissa	5715
hoitaja voisi tehdä reseptin. Hoitajien reseptinkirjoitusoikeus liittyy lääkäreiden ja hoitajien väliseen	5716
työnjakouudistukseen. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriössä laaditaan parhaillaan luonnosta	5717
lakiuudistuksista.	5718
	5719
Mediuutisten mukaan Risikko uskoo lakiesityksen menevän eduskunnan päätettäväksi viimeistään	5720
ensi keväänä. Hoitajajärjestöt ovat puoltaneet reseptinkirjoitusoikeutta. Lääkäriliitto on puolestaan	5721
tyrmännyt ehdotuksen. Nythän on niin, että lääkärit vartioivat hyvin mustasukkaisesti omaa	5722
tonttiaan. Omien ajatusteni mukaan:	5723
a) sairaanhoitajat kyllä pystyisivät tekemään enemmän joitain yksinkertaisia tehtäviä	5724
b) lääkärit vaativat turhaan tiettyjä seurantakäyntejä	5725
c) osasta seurantakäynneistä voi riittää hoitajan mittaus ja merkintä rekisteriin	5726
d) riippuen sairaudesta ja sairauden vaiheesta voi potilas itse määritellä tarvittavan lääkkeen tason.	5727
	5728
Lääkärit vastustavat järjestelmällisesti ja johdonmukaisesti kaikkea edellä mainittua. Eli	5729
terveydenhuolto on jatkuvaa vääntöä eri ammattiryhmien välillä. Niitä kaikenmaailman	5730
hoitopolkuja kehitellään, mutta ilman työnjaon muuttamista ei mitään todellista muutosta saada.	5731
	5732
Jotkut meistä muistavat vielä sairaanhoitajien lakon. Katsoin sellaisen Ajankohtaisen Kakkosen	5733
kahden tunnin keskusteluohjelman, jossa oli välissä uutiset. Aiheena oli TEHY:n ja	5734
kuntatyönantajan välisen sopimuksen seurannaiset. Keskustelu oli kovin aaltoilevaa yms. Mutta	5735
sitten aivan melkein lopussa pienellä hennolla äänellä lähihoitajien edustaja juontajan oikein häntä	5736
pyytäen puhumaan sanoi tällaisen asian kuin "työnjako". Hän totesi, että tämä työnjakokysymys	5737
olisi kovasti tärkeä kehitettäessä toimintaa. Sitten siinä tämän jälkeen toinen vähän kanssa hiljainen	5738
naishenkilö ilmeisesti lähellä eläkkeelle siirtymistä totesi, että silloin joskus 1950- ja 1960-luvuilla	5739
apuhoidajilla oli paljon laajempi työnkuva. Sitten siinä keskustelussa oli monta muutakin asiaa.	5740
	5741
Itse tekisin tästä keskustelusta seuraavat johtopäätökset.	5742
1) Työnjako on viety terveydenhuollossa liian pitkälle. Tästä on seurannaisena se, että työnkuvat	5743
ovat liian pieniä.	5744
2) Edellisen seurauksena on tullut lisää hierarkiatasoja. Tästä aiheutuu turhaa viestintää, joka on	5745
pois työn tekemisestä.	5746
3) Keskustelussa kova usko sähköisiin verkostoihin yms. terveydenhuollon kehittämisessä. Kun	5747
kuitenkin otetaan huomioon se, että tietokone TUO LISÄÄ työtehtäviä.	5748
4) Edellisten seurauksena syntyy lisää viestintää. Eli LISÄTÖITÄ aiheuttavat tietokoneet ja LIIAN	5749
pienet tehtäväkuvat. Lisää turhaa viestintää.	5750
5) Sairaanhoitajien teoriakoulutusta on lisätty LIIKAA. Keskustelussa myönnettiin moneen kertaan	5751
se yleinen kansantotuus, että ammattikorkeakoulu-uudistuksessa lisättiin sairaanhoitajakokelaiden	5752
teorian osuutta ja vähennettiin käytäntöä, mikä on aiheuttanut lievän koulutustarpeen käytännön	5753
koulutukselle työpaikoilla.	5754
6) Eli johtopäätöksenä voi vetää, että pieniin tehtäväkuviin ei tule aina tarpeeksi pätevää henkilöä.	5755
Lisää viestintää, kun opetetaan uutta tulijaa käytäntöön.	5756
7) Käytännön seuraukset.	5757
8)Yksi tuttu vanhempi setä tuli käymään, ja kävin antamassa hänelle taas vähän tietokoneopetusta.	5758
Hän siinä kertoi, että oli käynyt keskussairaalassa tekemässä pienen asennustyön, ja neljä tai viisi	5759
eri viskaalia oli käynyt juttelemassa laskusta ja jokainen väittäneet eri lailla, vähän niin kuin	5760
kukkojen kukkotappelu.	5761
9) Eli hierarkiatasoja ja viestintää vain lisää. Tuohon vielä lisää urospuolisten hallintovirkamiesten	5762
omaa asemaa korostavan uhittelun, eli riitahan siinä syntyy hallintotasojen välillä.	5763
10) Keskustelussa oli hiljaa kanssa MedOne Oy:n toimitusjohtaja. Hän totesi, että kyllä hoitajia	5764

palkataan, jos tarvetta on.	5765
11) Itse toteaisin, että pakostakin on yksityisellä sektorilla LAAJEMMAT tehtäväkuvat, kun jokaisen työntekijän palkkaaminen pitää perustella toimitusjohtajalle ja ketään ei palkata notkumaan.	5766 5767 5768
12) Ja laajempien tehtäväkuvien on todettu LISÄÄVÄN työtyytyväisyyttä.	5769
13) Sitten keskustelussa mainittiin moneen kertaan hyvien käytäntöjen siirto. Kun me kerran yliopiston seminaarissa luettiin artikkeli, että hyvien käytäntöjen siirto on vähän sellainen teoreettinen konstruktio, joka ei välttämättä toimi käytännössä. Mutta hyvien käytäntöjen siirron projekteja silti ilmeisesti on.	5770 5771 5772 5773
14) Lisää TURHAA viestintää turhaan hyvien käytäntöjen siirrossa, kun se ei kerran oikeasti toimi.	5774
15) Että kyllä minä vetäisin johtopäätöksenä, että aikamoiseen TURHAN viestinnän sekamelskaan ne on vetäneet itsensä tuolla julkisen terveydenhuollon puolella.	5775 5776
16) Ainut vaihtoehto julkiselle terveydenhuollolle on ollut UUDISTUMINEN ja nyt sitä uudistamista yritetään.	5777 5778 5779
Sitten on tämä 12 lääkäriä + 20 000 asukasta. Eli meillä Jalasjärvellä tämä JIK-kuntayhtymä. Eli oma mielipide?	5780 5781
Mielipide 1: Me olemme nyt ajamassa pystyyn järjestelmää, jonka USKOTAAN tehostavan toimintaa.	5782 5783
Mielipide 2: Oikea TOTUUS järjestelmän toiminnasta saadaan seuraavan kymmenen vuoden aikana.	5784 5785
Mielipide 3: Paras vaihtoehto Jalasjärvellä on yhteistyö Kurikan ja Ilmajoen kanssa, että saadaan tämä ajatus, eli ”12 lääkäriä ja 20000 asukasta”, toteutettua. TOIVOTTAVASTI JIK-yhtymä pitää turhan hallinnon kurissa ja kuitenkin yhteisön niin pienenä, että kaikki tärkeimmät henkilöt tuntevat toisensa edes jollain tavalla.	5786 5787 5788 5789
Mielipide 4: Oma TOIVE on, että saadaan palvelut ja laatu turvattua vaikka uudistetaan.	5790
Mielipide 5: Oma PELKO on, että mahdollisesti järjestelmän perustamisen ja toiminnan käynnistämisestä valtakunnallisesti syntyy turhaa hallinnollista vääntöä, mahdollisia henkilöstön lakkoja, eduskuntakyselyjä, loppuunpalamisia joillekin henkilöille, yms.	5791 5792 5793 5794

78.2. Kysymys 2: Ikääntyneiden hoidossa painopiste on siirrettävä ennalta ehkäisevään hoitoon ja avoterveydenhuollon palveluihin

Vastaus: täysin samaa mieltä

Joo-O. Nyt menee tietysti ulkomuistista, kun ei kaikkia lähteitä ole omalla tietokoneella. Mutta käsittääkseni Suomi on saanut huomautuksia siitä, että meillä on ehkä liian laitoskeskeinen tämä hoitamismalli. Jos muistan väärin, niin sitten vika minussa.	5795 5796 5797 5798 5799 5800 5801 5802
Ja jos nyt ajattelee ihan käytännön tasolla, niin kaikki tapaamani ikääntyneemmät henkilöt haluavat asua mahdollisimman pitkään omassa kodissaan. Eli totta kai pitää tutkia kaikki mahdollisuudet, jotta ikääntyneet voivat asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.	5803 5804 5805
Palaamme jälleen siihen, että julkisen terveydenhoidon työnjako-ongelmia ei ole ratkaistu kunnolla, katso vastaus kysymykseen 1.	5806 5807 5808

78.3. Kysymys 3: Kuntani on tehtävä taloudellisia satsauksia saadakseen parhaat terveydenhuollon työntekijät

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä	5812
Kyseessä ei ole ainoastaan taloudellinen asia. Palaamme jälleen siihen, että Suomessa on ammattiyhdistysliike, joten homma menee neuvotteluiden mukaan.	5813
	5814
	5815
Alkaa olla toistoa. Palaamme jälleen siihen, että julkisen terveydenhoidon työnjako-ongelmia ei ole ratkaistu kunnolla, katso vastaus kysymykseen 1. Ensin olisi ratkaistava julkisen terveydenhoidon työnjako-ongelmat. Palkkaus hoituu siinä sivussa neuvotellen, kunhan se paljon puhuttu työnjako-ongelma olisi saatu ratkaistua. Palaamme jälleen siihen, että julkisen terveydenhoidon työnjako-ongelmia ei ole ratkaistu kunnolla, katso vastaus kysymykseen 1.	5816
	5817
	5818
	5819
	5820
	5821
78.4. Kysymys 4: Kunnan tulee olla esimerkkinä monikulttuurisesta työyhteisöstä palkkaamalla aktiivisesti maahanmuuttajia	5822
	5823
	5824
Vastaus: jokseenkin samaa mieltä	5825
HUOMIO: oma kokemus monikulttuurisuudesta on ihan näpertelyä.	5826
	5827
Tietysti mahdollisuuksien mukaan. Mikään ei tosin ole yksinkertaista. Yksi iso haaste on kielitaito. Itse olen ollut pitkään sitä mieltä, että pahin karhunpalvelus maahanmuuttajalle on, ettei vaadita kunnolla suomen kielen kielitaitoa. Itse olen yhteen tapaukseen joutunut perehtymään, ja suomen kieli on edelleen epävarmaa, vaikka hän on ollut Suomessa jo vuosikausia.	5828
	5829
	5830
	5831
	5832
Eli kyllä kannusteet pitää olla sitä luokkaa, että kielitaidon opiskeluun OIKEASTI paneudutaan. Sitten toinen asia on suomalaisen kulttuurin oppiminen. Se ei vain ole niin yksinkertaista tämä suomalaisen elämänmuodon oppiminen. Pitäisi keksiä ja kokeilla toimintamalleja, jossa suomalaisen elämänmuodon oppiminen sujuisi mahdollisimman nopeasti. Tähän minulla ei ole vastausta ja toivon, että joku näitä pohtii minun puolesta.	5833
	5834
	5835
	5836
	5837
	5838
78.5. Kysymys 5: Kunnan terveys- ja sosiaalipalveluissa tulee keskittyä perheiden hyvinvoinnin tukemiseen	5839
	5840
78.6. Kysymys 6: Kunnan terveys- ja sosiaalipalveluissa tulee keskittyä perheiden hyvinvoinnin tukemiseen	5841
	5842
78.7. Kysymys 7: Kunnan johtavat viranhaltijat tarvitsevat asiantuntija-apua hyvinvointipalveluiden johtamisessa	5843
	5844
	5845
Vastaus: jokseenkin samaa mieltä	5846
Tässä toistui sama asia useamman kerran.	5847
	5848
Kysymys 5): Joo-O. Olisi tyhmää sanoa, ettei tule keskittyä perheiden hyvinvoinnin tukemiseen.	5849
	5850
Kysymys 6): Olisi tyhmää sanoa, ettei tulisi tehdä konkreettista työtä lasten ja nuorten terveyden hyväksi.	5851
	5852
	5853
Kysymys 7): Olisi tyhmää sanoa, etteivätkö kunnan johtavat viranhaltijat tarvitsevat asiantuntija-apua hyvinvointipalveluiden johtamisessa. Tietysti he voivat tarvita asiantuntija-apua.	5854
	5855

Tämän toistin jokaisen vastauksen yhteydessä (5, 6, 7):

Katselin yhden ohjelman tuolta Ameriikan ihmemaasta, eli Yhdysvalloista. Eli silleen internet-palveluna. Siinä oli Barack Obama käymässä Israelissa osana kansainvälistä kiertuetta. Mieleen jäi vain sellainen kohta, kun Barack Obama sanoi silloiselle ulkoministeri Tzipi Livnille, että Yhdysvallat on varmasti liittolainen Israelille. Se vaikutti vähän sellaiselta rituaalilta, joka pitää aina hoitaa lehdistön läsnä ollessa näiden maiden vierailujen yhteydessä.

Että pitääkö minunkin nyt sitten toistaa tietyt sanaset oikein vaalikiertueen aikana?

Homma pitää hoitaa mahdollisuuksien mukaan niin hyvin kuin pystytään yksittäisessä kunnassa. Valtuusto vahtii, että homma hoidetaan hyvin. Jos ei homma toimi, niin sitten pistetään homma toiminaan. Oliko muuta?

78.8. Kysymys 8: Sairaanhoidaja tuntee eri ikäisten ihmisten arkielämän ja kriisitilanteet. Siksi sairaanhoidajan ammatti antaa hyvät valmiudet toimia kunnallisena päättäjänä

Vastaus: täysin samaa mieltä

Just. Tietysti sairaanhoidajat voivat olla kunnallisia päättäjiä. Tämä on nyt ihan ihme kysymys. Sama kuin sanottaisiin minulle, että et saa olla ehdokas, kun sinä et ole kunnan palveluksessa. Tai sitten sanottaisiin jollekin yrityksen toimitusjohtajalle, että kaupallinen hapatus estää sinua olemasta kunnallisvaalien ehdokkaana. Kuka näitä kysymyksiä oikein tekee??

78.9. Kysymys 9: Kunnan vastuulla olevat palvelut tulisi tuottaa kokonaan kunnan omana toimintana

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

OLEN JO PITKÄÄN ollut sitä mieltä, että Suomessa pitää nyt lopettaa tämä yksityistämisen- ja verokotkotes.

Esimerkit Yhdysvaltojen puolelta alkavat olla huolestuttavia. Siellä on väki köyhtynyt kahdeksan vuotta peräjälkeen Bush Nuoremman valtakaudella. Tässä hiljakkoin kovan tappelun jälkeen siellä nostettiin minimipalkkaa. Heillä minimipalkan määrää kongressi, en nyt muista oliko se alahuone vai ylähuone vai yhdessä. No kuitenkin. Sitten republikaanien ”ajatus”hautomo Heritage Foundation huusi suureen ääneen, että minimipalkan pitää määräytyä markkinoilla.

Milton Friedmanin opit ovat tulleet niin kalliiksi maailmantaloudelle. Että kaikki vain markkinoille. Nyt Yhdysvalloissa joudutaan paasaamaan miljardeja dollareita markkinoiden virheiden syiden vuoksi, koska yksityistettiin pankkisektori aivan holtittomasti. Samalla tavalla kuin Suomessa aikoinaan tehtiin.

Nyt pitää Suomessa ottaa järki käteen. Näissä yksityistämisen ja kansallistamisen päätöksissä pitää mennä rauhallisesti ja harkiten eteenpäin. Kunta voi tehdä itse palveluita, kunta voi ostaa palveluita. Mutta kaikissa tapauksissa pitää olla homma tarkasti mietitty. Mieluummin miettiä vaikka pari

kuukautta pitempään, että kuinka kannattaa tehdä. Hätäily tässä asiassa tuottaa vain huonoja tuloksia. Oma ajatus on, että valtion verotuksen jatkuvan alentamisen pysäyttämisen aika olisi tullut NYT.	5903 5904 5905 5906
Yhdysvaltojen esimerkit jatkuvasta yksityistämisestä ja verotuksen jatkuvasta alentamisesta alkavat olla melko huolestuttavia.	5907 5908 5909
Valtionosuuksien suurentaminen kunnille ja valtionverotuksen osalta uudistus jopa mahdollisesti valtion verojen nostolla olisi minusta ajankohtainen aihe. Vaalikoneen kysymys on väärä ja täysin irrallaan poliittisesta todellisuudesta. Vaarana on, että valtio verottaa liian vähän, yksityistää holtittomasti ilman ulkomaisiin esimerkkeihin tutustumista ja ajaa veronalennuksia korotettuihin palvelumaksuihin. Edelliset kaksi virkettä pätevät kaikkiin kolmeen suurimpaan puolueeseen, koska jokaisen aikana on yksityistetty ja tehty veroratkaisuja. Jos tuota valtioverotuksen jatkuvaa alentamista ei lopeteta, niin kuntien on pakko nostaa veroja, koska muuten ei selvitä. En kannata tätä nykyistä linjaa, eli ”verot alas ja maksut ylös”.	5910 5911 5912 5913 5914 5915 5916 5917 5918
Lasketaan tämä nyt jotenkin. Erotellaan ensin tämä peruselämä, eli ruokaostokset, asuinkulut, liikkumisen kulut, omat ja lapsien vaatteet, terveydenhoito yms. välttämättömät. Eli semmoinen elintaso, että tulee toimeen, pystyy laskunsa maksamaan ja ehkä jää pikkuisen säästöön jotakin. Sanotaan nyt, että tämä ns. peruselämä on rahallisesti vaikka sellainen 5X, eli viisi yksikköä. Tämän jälkeen on ns. turha eli enemmän kuin 5X (eli >5X). Joillakin on sitten enemmän elämisessä tuloja, ja talouden heiketessä heille on lähinnä kyse, että laitetaanko uuteen asuntoon parketti vai muovimatto.	5919 5920 5921 5922 5923 5924 5925 5926
Nyt on vain yhteiskunnallisten arvostusten summa, että miten tämä 5X jaetaan aluehallinnon, valtion, hyväntekeväisyysjärjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen kesken. Miten olisi 1X kunnille, 1X seurakunnille (vast.), 1X valtiolle ja 2X hyväntekeväisyysjärjestöille? Tai valtiolle 4X ja kaikille muille 1X? Jos otetaan lähtökohdaksi, että tämä 5X on AINA jotenkin järjestettävä, niin niitä kuluja ei pääse mitenkään pakoon tai niitä ei pysty piilottelemaan.	5927 5928 5929 5930 5931 5932
Nyt meillä Suomessa ja muuallakin yritetään ihmisille uskotella, että tämä 5X olisi jotenkin kierrättävissä tai piilotettavissa. Nyt on Suomessa valittu linja, että vähennetään valtion veroja ja heitetään lisää erilaisiin maksuihin rahaa. Eli verot alas ja maksut ylös. Tosiasiassa tuo on silmänkääntötemppe, koska edelleen se 5X jossakin luuraa. Kysymys on lähinnä kysymys siitä, että mikä on tehokkain tapa järjestää ns. peruselämän edellytykset kaikille kansalaisille.	5933 5934 5935 5936 5937 5938
Jos uskoo yksityistämiseen, niin julkinen terveydenhuolto ja verot alas. Jos uskoo valtioon, niin kaikille julkinen terveydenhuolto ja verot tarpeeksi suurina. Kiinnostuessani ns. yhteisistä asioista lueskelin kaikenlaista, mitä löytyi Jalasjärven ja Seinäjoen kunnankirjastoista. Yksi kirja on jäänyt mieleen ajalta jolloin SITRA oli vielä tutkimuslaitos, ei nykyinen pääomasijoittaja ja kehitysohjelmien vetäjä. Tämä kirja oli nimeltään ”Monopoli vai kilpailu?”, kts. kirjan viite tekstin lopussa.	5939 5940 5941 5942 5943 5944 5945
Yksityisen yrityksen on tuotettava voittoa, muuten hommasta ei tule mitään pitkällä juoksulla. Tietysti kannattaa pohtia, että mitä kannattaa laittaa yksityisen yrityksen hoidettavaksi, koska ahneus iskee helposti ja syntyy täysin korruptoitunut yksityinen monopoli, johon ei päästä millään käsiksi. Julkisen monopolin heikko kohta on tehokkuuden laskeminen ja turhan hallinnon kasvu, jos sitä ei koko ajan vahdita. Eli laiskuus iskee helposti ja syntyy täysin korruptoitunut julkinen monopoli, jonka uudistaminen vaatii kovia otteita.	5946 5947 5948 5949 5950 5951 5952

Oma mielipide on, että tuossa yksityistämisessä, julkisessa omistuksessa, verokeräyksessä ja palvelumaksuissa pitää olla tarkkana, että tulee toimiva järjestelmä. Mielestäni Suomessa on liian huolettomasti lähdetty tälle yksityistämisen, valtion veron alentamisen ja palvelumaksujen tielle. Nyt olisi aika puhalttaa peli poikki ja todella tutkia homman järkevyys.	5953 5954 5955 5956 5957
Kumpikaan ei johda hyvään tulokseen, härkämäinen yksityistäminen tai luja usko valtion kaikkivoipaisuuteen. Kansainvälisiä esimerkkejä varmasti löytyy. Nyt ei pidä lähteä liian nopeasti tuonne yksityistämisen puolelle, ja pitäisi käyttää hieman enemmän tarkempaan erittelyyn, että mikä osa terveydenhuollosta kannattaa yksityistää ja mikä osa kannattaa pitää julkisena. Oikea tasapaino julkisen ja yksityisen välillä tuottaa parhaan tuloksen. Nyt kannattaisi Suomessa edetä nyt hieman varovammin ja tutkia jokainen yksityistämisen ja kansallistamisen liike hyvin tarkasti ilman liikaa kiirettä. Puolustusvoimien sodanajan tietoverkko ja sähkömarkkinoiden siirtomaksut ovat liiankin varoittavia esimerkkejä huolettomasta yksityistämisestä.	5958 5959 5960 5961 5962 5963 5964 5965 5966
Ongelma ovat nämä kirkasotsaiset liian äänekkäät ja väärillä tiedoilla liikkuvat kiihkoilijat kannattamassa yksityistämistä tai kansallistamista. Tähän on hyvä liittää mielipidekirjoitukseni, joka EI (siis EI) mennyt läpi ILKKA-maakuntalehteen.	5967 5968 5969 5970
<u>Joko verokotkotes riittää??</u>	5971 5972
Suomalaiseen politiikkaan on pesiytynyt verokotkotes. Jokaisesta vähän suuremman puolueen jostain puoluesiivestä riittää kotkotesta verojen alentamisesta ja sääntelyn purkamisesta.	5973 5974 5975
Katselin tässä yhdysvaltalaisia dokumentteja yleisen tietoverkon kautta osin Suomen yleisradiota vastaavalta kanavalta (www.pbs.org); tosin kanava sai rahoitusta monesta ,esim. säätiöiltä, suunnasta, ja kanava ei lähetä mainoksia ollenkaan.	5976 5977 5978 5979
Homma on aika selvä, kun jaksaa kuunnella ja katsoa erilaisia tarinoita Ameriikan ihmemaasta. Veroja on alennettu jatkuvasti ja kaikenlaisen säännöstelyn purkamisesta on tullut opinkappale.	5980 5981 5982
Muutaman vuosikymmenen jälkeen jäljet alkavat olla näkyvissä: Yhdysvaltoihin on syntynyt erilaisia yksityisiä monopoleja, duopoleja ja oligopoleja, jotka vedättävät mahdollisuuksiensa mukaan asiakkaita ja veronmaksajia. Tämän seurauksena esimerkiksi Euroopan Unionin Komission kilpailuosasto on lähtenyt erilaisten monopolien jahtiin - myös suomalaisten monopolien.	5983 5984 5985 5986 5987
Toinenkin tulos on melko selvä. Yhdysvaltain ylimmän tuloluokan ylin osa omistaa järjettömiä omaisuuksia, ja heidän omaisuutensa on kymmenien miljoonien tavallisten yhdysvaltalaisen omaisuuden määrä. Kun lisäksi ammattiyhdistysliike on heikko, niin työntekijöillä ei ole neuvotteluvoimaa, jolloin ns. keskiluokan palkkojen ostovoima on pysynyt samana ja monesti laskenut. Amerikkalainen unelma alkaa olla tavalliselle ihmiselle unelma, joka ei koskaan toteudu.	5988 5989 5990 5991 5992 5993
Itse olin yhtä vaalipaneelia seuraamassa Seinäjoella ja kysyin, että ollaanko tässä siirtymässä Alabaman (yksi Yhdysvaltojen osavaltio) malliin, jossa on monessa suhteessa alhaiset verot. Alabaman tapauksessa käsiteltiin (www.pbs.org) ruokaveroa (karkeasti määritellen), jonka seuraukset olivat köyhille melko hankalat. Alabamassa on yleisesti ottaen alhaiset yleiset verot ja erityinen ruokavero, jonka seurauksena monet köyhät joutuvat maksamaan ruokaveroa vähäisistä tuloistaan. Mielenkiintoista on, että Alabamassa on alkanut vastarintaliike, joka vaatii yksinkertaisesti verojen nostamista progressiivisesti ja julkisen sektorin vahvistamista.	5994 5995 5996 5997 5998 5999 6000 6001
Että olisiko Suomessakin aika pistää piste tälle verokotkotukselle, kun esimerkit rapakon takaa	6002

alkavat olla erittäin hälyttäviä. Verojen alhaisuus alkaa aiheuttaa Yhdysvalloissa monenlaisia ongelmia, kun on yleisen opinkappaleen mukaisesti alennettu jatkuvasti veroja, purettu sääntelyä ja pidetty yllä erittäin vahvaa puolustusta. Lapsikuolleisuus nousee, lukutaidottomuus yleistyy, infrastruktuuri alkaa hajoamaan käsiin, kodittomuus lisääntyy, absoluuttinen köyhyys lisääntyy, yms. kivaa pientä.

Itse olisin valmis laittamaan äänen sellaiselle puolueelle, joka uskaltaa sanoa, että nyt on aika lopettaa verokotkotes Suomessa ja katsoa vakavalla otteella maailmanlaajuisia esimerkkejä, mihin verojen jatkuva alentaminen ja jatkuva sääntelyn purkaminen johtaa useamman vuosikymmenen jälkeen.

SITRA:n kirjan viite: Lehto, E. (toim). (1997).

78.10. Kysymys 10: Kunnan vastuulla olevat palvelut tulisi ostaa nykyistä enemmän yksityisiltä palveluntuottajilta

78.11. Kysymys 11: Kansalaisen pitää saada käyttöönsä palveluseteli, jolla hän voi itse valita terveyspalvelut julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta

Vastaus 10: jokseenkin samaa mieltä, Sama vastaus kuin kysymykseen 9.

Vastaus 11 : jokseenkin samaa mieltä, Sama vastaus kuin kysymykseen 9.

78.12. Kysymys 12: Terveyspalvelut ovat tärkeimpiä kunnan järjestämistä palveluista

Vastaus: täysin samaa mieltä

Joo-O. Kunnan rahoista suurin osa menee koulutukseen, vanhusten hoitoon ja terveydenhoitoon. Kuka näitä kysymyksiä oikein tekee?? Totta kai terveydenhoito on tärkeimpiä palveluita.

78.13. Kysymys 13: Omaishoitajille maksettavaa korvausta tulee nostaa

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

Oma ennakkokäsitys oli, että omaishoidon asiat eivät ole aivan parhaalla tavalla järjestetyt.

Katsoin sitten heidän www-sivujaan: <http://www.omaishoitajat.fi/>

Kylmä tosiasia on, että heidän edunvalvonta on aika nuorta, koska liitto on perustettu vasta 1991.

Jokainen edunvalvonnasta mukana oleva tietää, että edunvalvonta on vuosikymmenien tehtävä.

Omaishoito on sen verran aikaa vievää, että tuskinpa kaikki omaishoitajat ovat innolla lähdössä mielenosoituksiin Helsinkiin, sulkemaan kaikkia valtateitä ja polttamaan paria sataa autoa siinä sivussa. Meillä ei varsinaisesti ole aikaa odottaa näitä mielenosoituksia, koska iäkkäiden määrä kasvaa oman osansa, ja toisaalla olen kannattanut laitoseskeisyyden välttämistä.

Eli omaishoidon korvausten määrä ja muutkin omaishoidon asiat pitää hoitaa pikimmiten hyvään lyöntiin.

78.14. Kysymys 14: Terveyspalveluiden järjestäminen tulee siirtää kokonaan valtion vastuulle

Vastaus: en osaa sanoa

Nyt tuli paha kysymys.

HUS on ilmeisesti ollut melkoinen ongelmapesä. Käsittääkseni HUS:n yksi ongelma on, että se on niin mielettömän laaja kokoonpano, että sen hallinta on ylivoimaisen vaikeaa. Sitä vain pelkään, että tulisiko Etelä-Pohjanmaan kaiken terveydenhoidon hoitavasta kokoonpanosta mahdoton hallita.

Tulee tässä mieleen palo- ja pelastuslaitoksien muuttaminen alueellisiksi. Käsittääkseni tämäkään ei ole ollut aivan ongelmaton. Siinä on monenlaisia yhdistelmiä, mitä voidaan keskittää ja mikä hajauttaa. Itse vain mietin sitä, että luomalla kovin laaja yhteisö syntyy taas useampi hallinnon taso lisää. Itse olen sitä mieltä, että TURHAA hallintoa pitää poistaa, jotta saadaan tehtyä OIKEAA työtä. Jos valtiollistaminen tarkoittaa lisää TURHAA hallintoa, niin vastustan ehdottomasti.

78.15. Kysymys 15: Kaikessa kunnan toiminnassa, esimerkiksi asuntotuotannon ja liikennejärjestelyiden suunnittelussa, tulee ottaa huomioon kuntalaisten terveyden

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

Joo joo. Itse olen kirjoittanut, että yksittäisen työprosessin tekeminen on aika yksinkertaista. Mutta samaa työprosessia voi tarkastella kymmenistä näkökulmista. TIETYSTI kuntalaisten terveyden näkökulma täytyy huomioida yhtenä näkökulmana muiden joukossa.

Tietysti kuntalaisten terveyden edistäminen on yksi tärkeä asia. Ongelma on vain, että hyvin harva pystyy hallitsemaan useita näkökulmia samaan aikaan. Kun meillä Suomessa on viety tuo erikoistumisen ihanne äärimmilleen, niin aina ei kaikissa tapauksissa ihmisellä ole edes ajatuksena ajatella useammasta näkökulmasta samaan aikaan.

78.16. Kysymys 16: Kunnan tehtävä on vastata yksilön terveyden edistämisestä

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

Tietysti kunnan pitää edistää yksilön terveyttä.

Otetaan nyt vaikka tuo liikunta. Varsinaisesti kunta ei pysty juoksemaan tai kävelemään yksittäisen ihmisen puolesta. Eli kunta tarjoaa mahdollisuudet ja edellytykset. Tietysti kunta voi tarjota ilmaisia, edullisia tai nimellisellä maksulla erilaisia palveluita. Noin Jalasjärven osalta voi sanoa, että kunta on mielestäni reilusti lyönyt rahaa kiinni liikuntamahdollisuuksiin. Liikuntasaleista ei Jalasjärvellä ole kiinni liikunnan harrastus. Lisäksi on lyöty rahaa muihinkin liikuntamahdollisuuksiin.

Sitten meillä Jalasjärvellä on käynnissä todella merkittävä terveyden edistämisprojekti. Tämä terveyden edistämisprojekti on menossa, vaikka meillä Jalasjärvellä muuten vedetään läpi kunnan talouden tervehdyttämishjelmaa. Kun lisäksi Jalasjärven kunnanjohtaja ja hallintojohtaja vetivät vuoden aikana kunnollisen henkilökohtaisen terveydenedistämisen kampanjan, eli kaverit vetivät

kymmeniä kiloja ylipainoa pois itsestään.

Eli kyllä Jalasjärvellä on turha nissuttaa, etteikö kunta olisi parhaansa tehnyt. Kunnan ylin johto, siis kunnanjohtaja ja hallintojohtaja, näytti henkilökohtaisesti esimerkkiä ja päällä on todella iso terveyden edistämishanke. Mutta Jalasjärven kunta ei varsinaisesti harrasta liikuntaa kuntalaisen puolesta, kyllä kuntalaisen itse täytyy itseään liikuttaa.

78.17. Kysymys 17: Kunnan pitää järjestää ennalta ehkäisevät terveystarkastukset myös niille, jotka eivät ole työterveyshuollon piirissä (esim. kotiäidit ja työttömät)

Vastaus: täysin samaa mieltä

Tätä mieltä minä olen ollut jo pitkään. Tietysti tulee vastaan kunnan talous yms. Mutta ilman muuta mahdollisuuksien mukaan. Jos ei kaikkia voi tarkastaa, niin sitten yrittää edes tiettyjä riskiryhmiä tällä tavalla huolehtia.

78.18. Kysymys 18: Ikääntyneiden hoidon suunnitteluun ja koordinointiin tarvitaan hyvin koulutettuja sairaanhoitajia, joilla on ikääntyneiden (gerontologisen) hoitotyön erityisosaamista

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

Joo-O. Meillä Suomessa on tuo koulutususkko mennyt aivan käsittämättömiin korkeuksiin. Itse olen pohtinut, että mikään hieno titteli tai koulutuksen todistus ei aina takaa onnistunutta lopputulosta. Eli monessa tapauksessa kevyemmän luokan kurssitus voi hoitaa asian, eikä välttämättä tarvitse istua vuosikausia oppilaitoksen penkillä.

Sitten tietyn muodollisen koulutusmerkinnän yhdistäminen jäykällä työnkuvilla joskus voi johtaa käsittämättömiin tilanteisiin. Kuten olen aikaisemmin sanonut kysymyksen 1 vastauksessa, niin oleellisinta on hoitaa pois julkisen terveydenhuollon työnjako-ongelmat pois jaloista. Siinä samassa vaivassa menee ikääntyneiden hoidon järkevän työnjaon suunnittelu.

78.19. Kysymys 19: On tärkeää, että hoitotyön johtajat ovat lääkärijohtajien rinnalla terveydenhuollon organisaatioiden korkeimmassa päätöksenteossa

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

Tietysti on erittäin tärkeää, että hoitotyön johtajat ovat mukana päätöksenteossa. Tässä taas palataan siihen, että Suomessa on määrätön usko komiteajohtamiseen.

Itse otan nyt tämän armeijavertauksen. Eli minun tehtävä on johtaa ryhmää (koodi: 1 RJ, 1 RVJ, 6 sotilasta). Tähän ryhmään heitetään kahdeksan henkilöä, niin on ”ryhmä”. No. Jokainen asepalveluksessa ollut tietää, että käytännössä ryhmät ovat HENKISESTI täysin erilaisia kahdeksan henkilön yhteenliittymiä. Jotkut toimivat, jotkut eivät.

Eli vaikka nyt kuinka hienosti vedetään hoitotyön johtajat mukaan lääkärijohtajien kanssa

samaan johtoporukkaan kaikkialla Suomessa täsmälleen samalla kokoonpanolla, niin ei se varsinaisesti takaa, että kaikki ovat HENKISESTI onnellisia ja homma sujuu. Ongelma on, että hoitotyön edustajat voivat kokea, ettei heidän mielipidettään ole OIKEASTI kuunneltu. Suuri ongelma työyhteisöjen toiminnassa on, että joku kokee, ettei häntä ole OIKEASTI kuunneltu.

OIKEASTI tehtyä hoitajien edustajien kuuntelua ei mikään muodollinen komitea takaa, vaan ihmisten OIKEA toiminta.

78.20. Kysymys 20: Kunnat tulee arvioida kuntalaisten terveydentilan perusteella ja arviointilistojen tulee olla julkisia

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

Hmmmmmm. Tuossa edellä ei kyllä kerrottu, että mitä tavoitellaan arviointilistoilla. Onko tavoite kyykyttää vai kannustaa?? Tässä palataan ihmiskäsitykseen. Tuossa luin, kuinka oli numeroiden johtamisen avulla yritetty saada yksiköt kilpailemaan myönteisessä mielessä keskenään. Ongelma on, että ihmiset eivät ole koneita, joita voi arvioida täydellisesti. Konemaisessa ihmiskäsityksessä oletetaan, että ihminen on ohjelmoitava kone, ja juuri minulla on oikea ohjelma koneen ohjaamiseen.

Ongelma noissa numerojohtamisissa on ollut, että ihmiset keksivät kiertoteitä saadakseen näyttämään numerot paremmilta. Eli mittarista tulee päämäärä, ei toiminnan kehittäminen. En lähtisi painostamisen tielle tässä asiassa. Itse ajattelisin niin, että kun kansallinen tietojärjestelmä sairauksettomuksista saadaan valmiiksi, niin siinä sivutuloksena saadaan sairaustilastot.

Oma oletus kuitenkin on, että kansallinen tietojärjestelmän kehittämisessä tulee kaikenmaailman ongelmia, joten siinä voi mennä vielä vuosia, että sairaustilastot vedetään siististi tietojärjestelmästä. Jos tämä listojen tekeminen lisää TURHAA hallintoa, niin ei ole hyvä juttu.

78.21. Kysymys 21: Perusterveydenhuollon vetovoimaa on parannettava nopeasti palkkaamalla erikoislääkäreitä ja asiantuntijasairaanhoidajia terveystieteisiin

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

Palautan mieliin vastauksen kysymykseen 1. Ongelma on, ettei julkisen terveydenhuollon työnjako-ongelmaa ole ratkaistu. Kun julkisen terveydenhuollon työnjako-ongelmaa ole OIKEASTI ratkaistu, niin sitten voidaan yrittää kaikkia rautalanka- ja purukumi-virityksiä.

78.22. Kysymys 22: Mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsiville tulee tarjota lisää yksilöllisiä avoterveydenhuollon palveluita

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

Jaa-a. Itse lähtisin siitä, että nyt kannattaisi kysyä potilailta/asiakkailta, että mikä on tehonnut tai toiminut. Paljon nissutetaan asiakaslähtöisyydestä, yms. kauniista. Itse lähtisin siitä, että kysytään OIKEASTI potilailta/asiakkailta, että mitä he kokevat avoterveydenhuollolla.

Meillä on vielä kaiken lisäksi pesiytynyt Suomeen ajatus, että kovasti koulutettu lääkäri ja sairaanhoitaja tietävät parhaiten potilaan/asiakkaan tilanteen. Tosiasiassa paraskaan lääkäri ja sairaanhoitaja osaa mennä asiakkaan mieleen. Koska ajatusten luku ei ole vielä mahdollista, niin kannattaisi sitten edetä kysymyksien kautta.

78.23. Kysymys 23: Ne kunnat, jotka kärsivät terveysalan henkilöstöpulasta, voivat korjata tilanteen nostamalla palkkoja ja parantamalla työoloja

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

Toistoa jälleen. Katso vastaus kysymykseen 1. Ongelma on, ettei julkisen terveydenhuollon työnjako-ongelmaa ole ratkaistu. Kun julkisen terveydenhuollon työnjako-ongelmaa ole OIKEASTI ratkaistu, niin sitten voidaan yrittää kaikkia rautalanka- ja purukumi-virityksiä.

Yksi osa julkisen terveydenhuollon työnjako-ongelman ratkaisua on tietysti palkkaus. Monesti palkasta huutaminen on oire jostain suuremmasta, kun ei muuten saada oman työn epäkohtiin korjauksia. Eli hoidetaan nyt se julkisen terveydenhuollon työnjako-ongelma pois jaloista ja siinä mukana palkkaus.

78.24. Kysymys 24: Jokaisella kuntalaisella tulee olla nykyistä suurempi vastuu omasta terveydestään

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

Tietysti jokaisen pitää terveydestään huolehtia. Kukaan ei toisen puolesta kaikkea työtä voi tehdä. Itse pohtisin jotain kannustusjärjestelmiä, jotta ihmisellä on kannuste pitää terveydestään huolta. Nyt minulla ei ole mitään patenttiratkaisua, että miten kannustettaisiin.

Jälleen kerran palaamme tähän koulutus- ja titteliuskoon. Että huippuunsa koulutetut lääkärit ja hoitajat tietävät parhaan ratkaisun. Tässä ehdottaisin ideakilpailua, joka tehtäisiin ihan tavallisille ihmisille, että mikä tällainen kannustejärjestelmä voisi olla.

78.25. Kysymys 25: Olen valmis maksamaan korkeampaa veroa, jos voin olla varma, että rahat suunnataan terveyspalveluihin

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

Oikea verotusaste takaa hyvät julkiset palvelut. Holtiton yksityistäminen ja liian alhaiset verot johtavat isoihin ongelmiin. Jos ei ole verotuloja, niin sitten julkinen terveydenhoito vedetään täysin rautalanka- ja purukumivirityksillä.

[Muuten kopio suoraan kysymyksen 9 vastauksesta]

78.26. Yhteenvetoa edellisestä vuoden 2012 tilanteesta

Mitä voi todeta jälkikäteen? Ehdoton lopputulos on, että terveydenhuollossa ei ole vielä

ratkaistu ratkaisematonta työnjaon ongelmaa. Hyvä esimerkki on kokeneiden hoitajien oikeus uusia reseptejä – eli kova riita ja monta väkinäisiä uudistusta piti vetää läpi, vaikka kyseessä on suhteellisen yksinkertainen asia.	6227 6228 6229 6230
Tietysti voi todeta, että kyseinen vaalikone oli suhteellisen puuduttava, koska siinä kysyttiin samaa asiaa monella eri tavalla. Käytännön työnjaon uudistaminen olisi todella kovan väännön takana ja vaatisi ennakkoluulotonta asennetta. Tästä tuleekin mieleen pari esimerkkiä:	6231 6232 6233 6234
1) tilusjärjestely	6235
2) uusi taistelutapa	6236 6237
Luin hiljakkoin yhdestä tilusjärjestelystä, ja käytännössä asialla pitää joku puuhahenkilö. Haastattelussa kyseinen puuhahenkilö totesi, että oman pellon halkaisu kahtia tilusjärjestelyssä oli ollut kova asia. Eli tietysti tilusjärjestelyt ovat todella kovia hankkeita henkisesti, koska välillä lyödään joidenkin sukujen vuosisatoja omistamia pelloja uuteen omistusjärjestykseen.	6238 6239 6240 6241 6242
Sitten toinen esimerkki on tietysti uusi taistelutapa Suomen Puolustusvoimille. Siinäkin tehtiin laaja tutkimus, ja esimerkiksi minulle annettu sotilaskoulutus (1993-1994) on hyvin vanhanaikaista nykytilanteessa. Nyt jokainen vähänkään asiaa ymmärtävä tietää, että kuinka kova homma on vääntää hyvin perinteikäs ja arvovaltainen yhteisö täysin uuteen asentoon.	6243 6244 6245 6246 6247
Eli kyllä ihmiset pystyvät muuttamaan toimintaansa, mutta jokaista onnistumista kohden on koko joukko täydellisiä epäonnistumisia tai hyvin riitaisesti läpimenneitä vaikeaselkoisia hankkeita.	6248 6249 6250
Tietysti parasta olisi, että terveydenhuollon puolella jokainen työntekijä kokee tekevänsä arvokasta työtä. Tähän arvokkaan työn kokemukseen voimme tietysti kaikki asiakkaat/potilaat omalla osaltamme.	6251 6252 6253

6254

79. Vaalikonevastauksia 2008: YLE:n vaalikoneen vastauksia

6255

6256

79.1. Kysymys 0: taustatietoja

6257

6258

Kysymys: Kuulutteko johonkin kirkkoon tai uskonnolliseen yhteisöön?

6259

Vastaus: Ei vastausta

6260

Omasta mielestäni valtiollisissa ja kunnallisissa vaaleissa ei pidä meuhkata omilla uskonnollisilla vakaumuksilla. Jos meillä olisi uskonto ykkösasia valtiollisissa ja kunnallisissa vaaleissa, niin meillä ei voisi olla katolinen henkilö Perussuomalaisten puheenjohtajana eikä meillä olisi koskaan ollut ortodoksia Vasemmistoliiton puheenjohtajana.

6261

6262

6263

6264

6265

Jokainen politiikkaa seuraava henkilö tietää näiden kahden henkilön uskonnollisenvakaumuksen, mutta ei lähde tuomitsemaan tai kehuaan heidän vakaumustaan. Vain heidän tekemä maallinen politiikka on ratkaisevaa kunnan ja valtion vaaleissa.

6266

6267

6268

6269

Yhdysvaltain esimerkit uskonnon ja politiikan sekoittamisesta ovat hyvin varoittavia.

6270

6271

Esko Ahon ja Tarja Halosen presidentinvaalikamppailun yhteydessä käytetty uskonto-kortti oli täydellinen väärinkäytös kaikilta osapuolilta. Martti Ahtisaaren tehtävä tasavallan presidenttinä ei ollut toivottava ”Jumalan siunausta”. Sitä varten on piispat ja metropoliitat valtionkirkoissa. Kaikki uskontokunnat eivät usko luterilaiseen oppiin tai kaikki eivät tunnusta Jumalaa. Todella vastuutonta ja häpeällistä tasavallan presidentin viran hoidon kannalta.

6272

6273

6274

6275

6276

6277

Kysymys: Minkä vuoksi olette ehdokkaana?

6278

Itse olen tosiaan muuttanut Jalasjärveltä pois pari kertaa ja palannut pari kertaa. Omasta puolestani olen ajatellut, että paluumuuttajat olisivat hyödynnettävä mahdollisuus. Oma seuranta aiheesta on ollut, että muutaman vuoden poissaolon jälkeen alkaa Jalasjärvi olla myönteisempi paikkakunta kuin nuorempana ajateltiin. Viimeistään lapsien hankinta muuttaa mielipidettä Jalasjärvestä hyvinkin paljon. Paluumuuttajat ovat monesti hyvin kokeneita työkokemuksensa suhteen.

6279

6280

6281

6282

6283

6284

Jos noin käytännössä ajattelee, niin tiedottaminen mahdollisille paluumuuttajille pitäisi aloittaa heti lukion ja/tai ammattikoulun jälkeen. Toisekseen yrityselämän kehittämisen kannalta olisi hyvä jatkuvasti tiedottaa mahdollisille paluumuuttajille työtilanteesta ja yritysten tilanteista. Tämän pitäisi tietysti olla laajempaa kuin Jalasjärven alue. Voi tietysti vaikuttaa turhalta tiedottaminen, mutta yllättävän moni on kuitenkin kiinnostunut palaamaan takaisin Jalasjärvelle, jos vain mahdollisuus löytyisi. Mahdollisuutena on pääsääntöisesti työpaikka, yrityksen perustaminen tai toimivan yrityksen ostaminen. Oma kokemus on, ettei mahdollisia paluumuuttajia pahemmin houkutella. Toisekseen mahdollisille paluumuuttajille tarjottavat palvelut ovat aika köykäisiä, varsinkin tilanteessa jossa mahdollinen puoliso ei olekaan Jalasjärveltä kotoisin.

6285

6286

6287

6288

6289

6290

6291

6292

6293

6294

Sitten on nämä itsestäänselvyydet: koulutus, terveydenhuolto ja vanhustenhuolto. Suurin osa kunnan verorahojen käytöstä on koulutusta, terveydenhoitoa ja vanhustenhoitoa. Ovatko nämä itsestäänselvyyksiä? Mitä vaatisin, koska suuri osa verorahoista kuluu näihin?

6295

6296

6297

6298

Koulutuksessa laitan koulukiusaamisen ehkäisyn tärkeimmäksi tehtäväkseni. Tällöin vaadin vuosittaiset selvitykset ja vuosittaiset kehitysehdotukset. Vanhuksille on käsittääkseni koettu

6299

6300

yksinäisyys suurin ongelma terveyden lisäksi. Tältä osin vaadin seurantaa ja kehitysehdotuksia vuosittain. Terveydenhuollossa vaadin tarkkaa seurantaa henkilöstön jaksamisesta. Uudelta terveydenhuollon JIK-kuntayhtymältä vaadin tarkkaa seurantaa verorahojen käytöstä ja erityistä hyvin tarkkaa seurantaa henkilöstön jaksamisesta muutoksessa.

79.2. Kysymys 1: Jalasjärvi selviytyy nyt ja tulevaisuudessa yksin ilman kuntaliitoksia?

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

No joo - kuntaliitoksista pohdiskelua. Otan esimerkiksi Karvian kunnan. He ovat vetäneet viimeiset 6-7 vuotta ylijäämäisellä budjetilla, ja kunta on todella pieni. Joskus ovat yllättäviä nämä kuntien oikeat kannattavuudet tutkittaessa oikeita numeroita.

Sitten toinen asia on tuo etäisyys. Seinäjoelle on sellaiset 35-50 kilometriä riippuen lähtöpaikasta Jalasjärvellä. Jokin aika sitten ajelin Pomarkussa, Noormarkussa ja Porissa. Oma pohdinta siinä vaiheessa oli, että Noormarkku on ehkä kuin Nurmo ennen vanhaan. Eli kovasti kiinni toisissaan olivat maakuntakeskus ja tietty lähikunta. Ja Pomarkusta oli n. 20-30 kilometriä Poriin. Olin aikaisemmin pohtinut yhden vaikuttajan kanssa Porin, Pomarkun ja Noormarkun yhdistämisen eduista ja haitoista.

Kun kuitenkin tulini ns. ulkopuolelta, niin todellisen tilanteen selvittäminen ja oikeasti valistuneen mielipiteen saaminen Porin, Pomarkun ja Noormarkun yhdistämisen eduista ja haitoista vaatisi oikeasti todella pohdintaa. Sama tilanne on Seinäjoen, Ilmajoen, Kurikan ja Jalasjärven erilaisten yhteistyö- ja yhdistämisasioiden kanssa. Varmaan ns. ulkopuoliselle kestäisi oma aikansa pohtia samaa asiaa.

Mutta omaan mielipiteeseen.

Oma ajatus tässä vaiheessa on, että Jalasjärvi pärjää tässä vaiheessa itsenäisenä. Takaisin tuohon 35-50 kilometrin etäisyyteen Jalasjärven ja Seinäjoen välillä. Se on vähän pitkä tuo 35-50 kilometriä Jalasjärveltä Seinäjoelle, ja Ilmajoen keskusta ei ole välissä, vrt. ajeluni Satakunnassa. Käytännössä Jalasjärvelle jouduttaisiin kuitenkin monet palvelupisteet perustamaan tuon 35-50 kilometrin takia.

Sitten tulee jälleen eteen tuo ikiaikainen ongelma hajautuksen ja keskityksen välillä. Itse en suhtautuisi tähän kovin kirkasotsaisesti, että pakkohajautus tai pakkokeskitys. Käytännössä kannattaa katsoa aihe kerrallaan ja kuitenkin kokonaisvaltaisesti, että mikä kannattaa keskittää Seinäjoelle ja mikä hajauttaa Jalasjärvelle.

Luin tuossa kerran Media-tietosanakirjasarjaa. Siellä oli mielenkiintoinen juttu, että jo 1960-luvulla oli pohdittu, että Suomessa on liikaa kuntia. Kirjan kirjoitushetkellä 1982 (muistaakseni) oli maininta, että ensi vuonna (eli 1983) aloitetaan hanke kuntien määrän vähentämiseksi. Itse voin todeta, että varmaankin kaikki puolueet ovat osasyllisiä siihen, ettei PARAS-hanke alkanut jo 1960-luvulla. Jos silloin olisi vedetty eri tavalla valtion aluehallinto ja kuntien rajat, niin jäljet olisivat erilaisia. Mutta ihmisen viisaus harvemmin ulottuu 50-60 vuoden päähän.

Oma ajatus tässä vaiheessa on, että Jalasjärvi pärjää tässä vaiheessa itsenäisenä.

79.3. Kysymys 2: Rajalan alueesta on tehtävä Jalasjärven uusi kuntakeskus?

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

Rajalan alueesta uusi kuntakeskus? Tuossa luin uutisen jostain kunnasta, joka oli siirtänyt täydellisesti koko kaupallisen keskuksen jonkin vilkkaan valtatie varteen. Mutta jos noin ajattelee, niin varmaankin osa yrityksistä voi siirtää toimintaansa Rajalan alueelle, jos kaavoitus lyödään kuntoon ja rampit yms. rakennetaan kunnolla.

Kuten kirjoitin 11. syyskuuta 2006 JP-Kunnallissanomat -paikallislehdessä, että pitäisi saada aika laaja yksimielisyys Jalasjärvellä. Nyt nykytilanteessa ei voi sanoa, että tavallinen kuntalainen ja valtaosa kuntalaisista olisi yksimielisesti jonkin elinkeinoajatuksen mukana. On se sitten mitä tahansa, niin silti menestyksellä yritystoiminta vaatii paljon onnistuneita osasia monessa suunnassa.

Isoissa kaupungeissa ei tarvita niin laajaa yksituumaisuutta, koska siellä riittää henkilöitä ja yhteisöjä niin paljon, että osa niistä saa yksituumaisuuden johonkin aiheeseen. Pienemmissä kunnissa yksimielisyys pitää löytyä hyvin monelta, ja ulkopuolelle jää hyvin vähän henkilöitä ja yhteisöjä tästä määrästä.

Löytyisikö kuntakeskuksen siirrosta Rajalan alueelle yksimielisyys? Sitten voi ajatella, että toimistoyritykset yms. voivat ostaa parempaa toimistotilaa jäljelle jääneistä tyhjästä kauppakeskuksista. Kunnan entinen keskus olisi tietysti vähän toisenlainen. Onnistuu, mutta kaikkien osapuolien, eli kunnan, kaikkien kauppaketjujen, joidenkin teollisuusyritysten ja hyvin monen palveluyrityksen, olisi tähän sitouduttava. Lisäksi vielä tulee tuo tiehallinnon puoli mukaan tietysti. Eli se olisi sen verran laaja sopimuspaketti, että sen neuvottelu kestää varmasti oman aikansa.

Itse olen noita kyselyjä ehdotellut JP-Kunnallissanomat -paikallislehdessä. Tämä kuntakeskuksen täydellinen siirto olisi varmaankin kysely, joka pitäisi jakaa kaikille Jalasjärven asukkaille. Lähinnä tiedottamista ja tiedotustilaisuuksia pitäisi järjestää paljon. Kuntakeskuksen siirtäminen vaatisi täydellistä sitoutumista kymmeniltä osapuolilta, ja ei välttämättä voi tehdä mitään pakotusta.

Tämä ei ole puhdasta politiikkaa, koska elinkeinoelämää ei voi täysin määräillä kunnallisilla päätöksillä. Jos tähän kaupallisen keskuksen siirtoon ihan oikeasti päädytään, niin tietysti valtuuston on tehtävä oma osuutensa.

79.4. Kysymys 3: Kunnan tuki koulutukseen on suunnattava pääosin aikuiskoulutuskeskukselle?

Vastaus: jokseenkin eri mieltä

Kunnan tuki koulutukselle? Jos kunnan muuhun toimintaan pumpataan rahaa aikuiskoulutuskeskuksen voittojen suunnasta, niin ei ole hyvä ratkaisu. Tähän pitää tietysti perehtyä tarkemmin, kun sitten valtuustossa alkaa tutkia joka rivin talousarvioista ja tilinpäätöksistä.

Varmaankin on lähtökohtana se, että kunnan on pakko ensin hoitaa peruskoulutus ja tietysti haluamme lukionkin säilyttää, joten tässä ovat koulutuksen ns. pakkomenot. Tämän jälkeen voi pohtia varmaankin jotain erityistä tukemista.

Tärkein, paras ja myös halvin tuki aikuiskoulutuskeskukselle on, että Jalasjärven kunnan hallinnon puolelta on mahdollisimman vähän rasitteita aikuiskoulutuskeskuksen omalle hallinnolle ja OIKEALLE toiminnalle ns. lattiatasolla.

Aikuiskoulutuskeskus elää ihan omassa maailmassaan valtakunnallisena kouluttajana, joten turhien hallinnollisten naurettavuuksien, eli byrokratian kukkasten, ei pidä olla heille rasitteena. Itselläni on kokemus yhdestä järjestöstä, jossa aivan vapaaehtoisesti vedettiin mielettömän monimutkainen hallintorakenne, joka alkuperäisten ihmisten vaihtumisen vuoksi ei enää toiminut käytännössä uusilla ihmisillä. Toivottavasti tilanne ei ole tällainen aikuiskoulutuskeskuksen ja kunnan välillä.

Itse olen pohtinut tuota aikuiskoulutuskeskuksen muodollista asemaa lainopillisten asioiden hoidon näkökulmasta. En ole aiheeseen perehtynyt täydellisesti, mutta välillä pohtii, että onko heille aikuiskoulutuskeskuksen puolelle kovasti rasite nykyinen virallinen, eli juridinen, järjestely. Pitäisikö JAKK olla kunnan osasto, säätiö, yhdistys, osakeyhtiö, kunnallinen liikelaitos vai jotain muuta? Tässä taas oma tietämättömyys paljastuu, jos on aikanaan tehty kunnan selvitys, ja todettu nykyinen juridinen ratkaisu parhaaksi.

Yksi ”virhe” on tehty 30-40-50 vuotta sitten kun kaikkia koulukeskuksia, kirkonkylän ala-aste, yläaste, lukio ja aikuiskoulutuskeskus, ei ole laitettu toistensa läheisyyteen. Onneksi meillä on nyt sentään yksi kunnan koulukeskus kirkonkylällä. Kukaan tuskin arvasi millaiseksi menestystarinaksi JAKK kasvoi, joten tässä mielessä on turha enää ketään syytellä.

Oma mielipide on, että aikuiskoulutuskeskuksen voitot pitää käyttää aikuiskoulutuskeskuksen oman toiminnan kehittämiseen. Eli he voivat vapaasti kerätä voittoja odottamaan investointeja, joita välttämättä tulee aina 20-30-40-50 vuoden aikajänteellä pelkästään rakennusten hoitamisen vuoksi. Jos kunnan muuhun toimintaan pumpataan rahaa aikuiskoulutuskeskuksen voittojen suunnasta, niin ei ole hyvä ratkaisu.

79.5. Kysymys 4: Sosiaali- ja terveystoimessa yhteistyö Ilmajoen ja Kurikan kanssa parantaa palveluiden laatua ja saatavuutta?

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

Otetaanpa nyt muutama tosiasia kertaukseen. Eli oma mielipide? Katso selvitysten lopuksi. Kyllä ne mielipiteet (mielipiteet 1-5) luuravat siellä aivan lopuksi.

Otin tästä selvää vuonna 2007. STM työryhmämuistion 2002:3, jossa on seuraava kohta.

<http://pre20031103.stm.fi/suomi/eho/julkaisut/ehosisallys42.htm>

3.3.1 Lähipalvelut

”Toiminnallinen kokonaisuus, joka palvelee noin 20 000–30 000 asukkaan väestöpohjaa ja luo toimintaedellytykset noin 12-18 lääkärille, on usein myös hallinnollisesti tarkoituksenmukainen terveydenhuollon lähipalvelujen tuottajan vähimmäiskoko. Alueilla, joilla korvaavia yksityisiä palveluja on vähän tai perusterveydenhuollon lääkärin työ on laaja-alaista, tarvitaan yksi terveyskeskuslääkäri 1500-1800 asukasta kohti. Toimipisteverkon tulee olla hajautettu siten, että matkat eivät muodostu terveystalvelujen käytön esteeksi.”

Sosiaali- ja terveysministeriössä työskenteli 2000-2001 pieni työryhmä, joka tuotti perusajatuksen 20 000 asukkaan väestöpohjasta kuntarakenteissa ja kuntayhteistyössä.

Lähtökohdat olivat seuraavat:

1. Omalääkärijärjestelmä säilytetään ja omalääkärin vastuuväestö on 1500-2500 riippuen siitä, onko korvaavia palveluja (työterveyshuolto, yksityissektori) tarjolla vai ei.

2. Terveyskeskuslääkärin työ on tällä hetkellä äärimmäisen vaativaa ja tarvittava tietomäärä valtava.

3. Siksi on tarkoituksenmukaista, että "terveyskeskustiimissä" jokaisella on joku erityysosaamisalue 6444
4. Terveyskeskustiimissä terveyskeskuslääkäri hankkii lisäkoulutusta 6445
5. Terveyskeskustiimissä terveyskeskuslääkäri ja pitää yhteyttä erikoissairaanhoidon 6446
6. Terveyskeskustiimissä terveyskeskuslääkäri tarvittaessa tukee neuvoillaan muita 6447
- terveyskeskuksen lääkäreitä ja ottaa väliaikaisesti tai pysyvästi hoitoonsa ongelmapotilaita. 6448
7. Tällaisia ongelmallisia alueita he arvioivat olevan 8- 9 (gynekologia, aineenvaihduntataudit, 6449
- keuhkosairaudet, syöpä jne). 6450
- 8, Lisäksi jokaisessa terveyskeskuksessa tarvitaan ylilääkäri, joka kuitenkin ottaa osaa potilastyöhön 6451
- osalla työajastaan. 6452
- 9, Tämän laskelman mukaan hyvin toimiva terveyskeskuksen väestöpohja on noin 20 000 (9+1 6453
- kertaa noin 2000 ihmistä) 6454
10. Yksikkö on ideaalinen myös sen takia, että kaikki tuntevat toisensa eikä monitasoista 6455
- byrokratiaa synny. 6456
11. Lääkäreiden lukumäärä on tällaisessa yksikössä niin suuri, ettei synny haavoittuvuusongelmaa 6457
- lomien, sairauspoissaolojen, koulutuksen tai tyhjänä olevien virkojen takia. 6458
12. Suuremmissa kunnissa tai kaupungeissa sama asia voidaan toteuttaa noin 20 000 väestöpohjan 6459
- terveysasemien kautta. Siten esimerkiksi 100 000 ihmisen kaupungissa olisi 5 terveysasemaa. 6460
13. Pienet kunnat voivat rakentaa kokonaisuuden joko kuntaliitoksen tai kuntayhteistyön kautta. 6461
- 6462
- Kaikista edellä mainitusti aiheista ei löydy pöytäkirjoja. Mutta noin yleisesti voidaan todeta, että 6463
- STM:n suunnassa on usko, että 12 lääkäriä ja 20000 asukaspohjana olisi sopiva. Tämä perustuu nyt 6464
- USKOON siitä, että 12 lääkäriä ja 20000 asukaspohjana olisi sopiva. Nyt jää nähtäväksi mikä on 6465
- TOTUUS asiassa kymmenen vuoden jälkeen. 6466
- 6467
- Yksi asia on tässä 6468
- 6469
- Risikko antaisi hoitajille oikeuden kirjoittaa reseptejä, STT** 6470
- Peruspalveluministeri Paula Risikko (kok) kannattaa hoitajille kaavailtua rajattua 6471
- reseptikirjoitusoikeutta. 6472
- Risikko sanoo Mediuutisten haastattelussa, että selkeissä tapauksissa hoitaja voisi tehdä reseptin. 6473
- Hoitajien reseptikirjoitusoikeus liittyy lääkäreiden ja hoitajien väliseen työnjakouudistukseen. 6474
- Sosiaali- ja terveysministeriössä laaditaan parhaillaan luonnosta lakiuudistuksista. Mediuutisten 6475
- mukaan Risikko uskoo lakiesityksen menevän eduskunnan päätettäväksi viimeistään ensi keväänä. 6476
- Hoitajajärjestöt ovat puoltaneet reseptikirjoitusoikeutta. Lääkäriliitto on puolestaan tyrmännyt 6477
- ehdotuksen. 6478
- 6479
- Nythän on niin, että lääkärit vartioivat hyvin mustasukkaisesti omaa tonttiaan.Omien ajatusteni 6480
- mukaan: 6481
- a) sairaanhoitajat kyllä pystyisivät tekemään enemmän joitain yksinkertaisia tehtäviä 6482
- b) lääkärit vaativat turhaan tiettyjä seurantakäyntejä 6483
- c) osasta seurantakäynneistä voi riittää hoitajan mittaus ja merkintä rekisteriin 6484
- d) riippuen sairaudesta ja sairauden vaiheesta voi potilas itse määritellä tarvittavan lääkkeen tason. 6485
- Lääkärit vastustavat järjestelmällisesti ja johdonmukaisesti kaikkea edellä mainittua. Eli 6486
- terveydenhuolto on jatkuva vääntöä eri ammattiryhmien välillä. Niitä kaikenmaailman 6487
- hoitopolkuja kehitellään, mutta ilman työnjaon muuttamista ei mitään todellista muutosta saada. 6488
- 6489
- Jotkut meistä muistavat vielä sairaanhoitajien lakon. Katsoin sellaisen Ajankohtaisen Kakkosen 6490
- kahden tunnin keskusteluohjelman, jossa oli välissä uutiset. Aiheena oli TEHY:n ja 6491
- kuntatyönantajan välisen sopimuksen seurannaiset. Keskustelu oli kovin aaltoilevaa yms. 6492
- 6493

Mutta sitten aivan melkein lopussa pienellä hennolla äänellä lähihoitajien edustaja juontajan oikein	6494
häntä pyytäen puhumaan sanoi tällaisen asian kuin "työnjako". Hän totesi, että tämä	6495
työnjakokysymys olisi kovasti tärkeä kehitettäessä toimintaa. Sitten siinä tämän jälkeen toinen	6496
vähän kanssa hiljainen naishenkilö ilmeisesti lähellä eläkkeelle siirtymistä totesi, että silloin joskus	6497
1950- ja 1960-luvuilla apuhoitajilla oli paljon laajempi työnkuva.	6498
	6499
Sitten siinä keskustelussa oli monta muutakin asiaa.	6500
Itse tekisin tästä keskustelusta seuraavat johtopäätökset.	6501
1) Työnjako on viety terveydenhuollossa liian pitkälle.	6502
Tästä on seurannaisena se, että työnkuvat ovat liian pieniä.	6503
2) Edellisen seurauksena on tullut lisää hierarkiatasoja.	6504
Tästä aiheutuu turhaa viestintää, joka on pois työn tekemisestä.	6505
3) Keskustelussa kova usko sähköisiin verkostoihin yms. terveydenhuollon kehittämisessä.	6506
Kun kuitenkin otetaan huomioon se, että tietokone TUO LISÄÄ työtehtäviä.	6507
4) Edellisten seurauksena syntyy lisää viestintää. Eli LISÄTÖITÄ aiheuttavat tietokoneet ja LIIAN	6508
pienet tehtäväkuvat. Lisää turhaa viestintää.	6509
5) Sairaanhoidtajien teoriakoulutusta on lisätty LIIKAA. Keskustelussa myönnettiin moneen kertaan	6510
se yleinen kansantotuus, että ammattikorkeakoulu-uudistuksessa lisättiin sairaanhoidtajakokelaiden	6511
teorian osuutta ja vähennettiin käytäntöä, mikä on aiheuttanut lievän koulutustarpeen käytännön	6512
koulutukselle työpaikoilla.	6513
6) Eli johtopäätöksenä voi vetää, että pieniin tehtäväkuviin ei tule aina tarpeeksi pätevää henkilöä.	6514
Lisää viestintää, kun opetetaan uutta tulijaa käytäntöön.	6515
7) Käytännön seuraukset.	6516
8) Yksi tuttu vanhempi setä tuli käymään, ja kävin antamassa hänelle taas vähän tietokoneopetusta.	6517
Hän siinä kertoi, että oli käynyt keskussairaalassa tekemässä pienen asennustyön, ja neljä tai viisi	6518
eri viskaalia oli käynyt juttelemassa laskusta ja jokainen väittäneet eri lailla, vähän niin kuin	6519
kukkojen kukkotappelu.	6520
9) Eli hierarkiatasoja ja viestintää vain lisää. Tuohon vielä lisää urospuolisten hallintovirkamiesten	6521
omaa asemaa korostavan uhittelun, eli riitahan siinä syntyy hallintotasojen välillä.	6522
10) Keskustelussa oli hiljaa kanssa MedOne Oy:n toimitusjohtaja. Hän totesi, että kyllä hoitajia	6523
palkataan, jos tarvetta on.	6524
11) Itse toteaisin, että pakostakin on yksityisellä sektorilla LAAJEMMAT tehtäväkuvat, kun	6525
jokaisen työntekijän palkkaaminen pitää perustella toimitusjohtajalle ja ketään ei palkata	6526
notkumaan.	6527
12) Ja laajempien tehtäväkuvien on todettu LISÄÄVÄN työtyytyväisyyttä.	6528
13) Sitten keskustelussa mainittiin moneen kertaan hyvien käytäntöjen siirto. Kun me kerran	6529
yliopiston seminaarissa luettiin artikkeli, että hyvien käytäntöjen siirto on vähän sellainen	6530
teoreettinen konstruktio, joka ei välttämättä toimi käytännössä. Mutta hyvien käytäntöjen siirron	6531
projekteja silti ilmeisesti on.	6532
14) Lisää TURHAA viestintää turhaan hyvien käytäntöjen siirrossa, kun se ei kerran oikeasti toimi.	6533
15) Että kyllä minä vetäisin johtopäätöksenä, että aikamoiseen TURHAN viestinnän sekamelskaan	6534
ne on vetäneet itsensä tuolla julkisen terveydenhuollon puolella.	6535
16) Ainut vaihtoehto julkiselle terveydenhuollolle on ollut UUDISTUMINEN ja nyt sitä	6536
uudistamista yritetään.	6537
	6538
Eli oma mielipide?	6539
Mielipide 1: Me olemme nyt ajamassa pystyyn järjestelmää, jonka USKOTAAN tehostavan	6540
toimintaa.	6541
Mielipide 2: Oikea TOTUUS järjestelmän toiminnasta saadaan seuraavan kymmenen vuoden	6542
aikana.	6543

Mielipide 3: Paras vaihtoehto Jalasjärvellä on yhteistyö Kurikan ja Ilmajoen kanssa, että saadaan tämä ajatus, eli ”12 lääkäriä ja 20000 asukasta”, toteutettua. TOIVOTTAVASTI JIK-yhtymä pitää turhan hallinnon kurissa ja kuitenkin yhteisön niin pienenä, että kaikki tärkeimmät henkilöt tuntevat toisensa edes jollain tavalla.	6544 6545 6546 6547
Mielipide 4: Oma TOIVE on, että saadaan palvelut ja laatu turvattua vaikka uudistetaan.	6548
Mielipide 5: Oma PELKO on, että mahdollisesti järjestelmän perustamisen ja toiminnan käynnistämisestä valtakunnallisesti syntyy turhaa hallinnollista vääntöä, mahdollisia henkilöstön lakkoja, eduskuntakyselyjä, loppuunpalamisia joillekin henkilöille, yms.	6549 6550 6551 6552

79.6. Kysymys 5: Jos kuntaliitos tulee ajankohtaiseksi, on paras liitoskumppani Kurikka?

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

Tässähän on perusvirhe jo tehty vuosikymmeniä sitten, kun ei ole järjestelmällisesti rakennettu kuntarakennetta talousalueittain. Eli Seinäjoen kohdalla olisi tietty rakenne Seinäjoen ja ympäryskuntien suhteen.

Jalasjärven kohdalla tulee vastaan tuo 35-50 kilometriä, että siinä kohdassa olisi varmaankin ollut aihetta perustaa erilainen kunta kuin maakuntakeskuksen lähiökunta (vrt. Hyllykallio/Nurmo). Kuten Nurmon liittäminen osoitti, niin eipä nämä järjestelmällisesti rakennetut kuntarakenteet maakuntakeskuksen ympärille ole olleet oikein minkään puolueen mielessä.

Käytännössä olen ajanut muutaman kerran Kurikan uimahallille, ja autokyytinä se on ihan siedettävä kun itse matkasin kirkonkylästä kirkonkylään. Ilmajoella olen käynyt muutaman kerran Seinäjoen kautta, ja käytännössä en oikein osaa sanoa ilman karttaa, että mikä on lyhin reitti Jalasjärveltä. Kertoo vain, kuinka vähän olen Ilmajoella kulkenut.

Käytännössä on ollut hyvin vähän muuten tekemisissä Kurikan ja Ilmajoen kanssa, ja sama voi olla tilanne monella muullakin. Seinäjoen suuntaan kaikki asiointi on suureksi osaksi mennyt. Katselin tuossa Etelä-Pohjanmaan karttaa, ja jännän muotoisia kuntia syntyy, kun on lyöty yhteen ns. Uusi Seinäjoki (Seinäjoki, Ylistaro, Nurmo ja Peräseinäjoki) ja ns. Uusi Kurikka (Kurikka ja Jurva).

Sitten on nämä kylät kunnan eteläpuolella, eli Jalasjärven tapauksessa ihan tuonne Parkanon rajalle asti. Se on kohta reilusti yli 50 kilometriä johonkin kunnalliseen palvelupisteeseen..

Toisaalta ajattelen, että ehkäpä kuntaliitostilanteessa kannattaisi vähän laajemmin kuin yksi, kaksi tai kolme kuntaa. Kannattaisiko kuntaliitostilanteessa enää kitistä kahden kunnan liitosta? Pitäisikö siinä vetää kylmästi talousalueen mukaisesti vaikka vähän jonkin kunnan rajaa siirtämällä? Vanhalle kunnalle tuosta pala, uudelle kunnalle kulma tuolta ja rajan oikaisu jossakin?

Kun tuota Etelä-Pohjanmaan karttaa katsoin Etelä-Pohjanmaan liiton sivuilta, niin ajattelin, että pitäisikö mennä kylä kylältä läpi koko Etelä-Pohjanmaalla ja miettiä aina paras isäntäkunta kullekin kylälle näiden useiden kuntaliitosten jälkeen. Ehkä joku kylä kannattaisi siirtää toisin kuin muu kunta kuntaliitostilanteessa. Ongelmahan on, että kuntien rajojen uudelleen järjestely ja samalla kuntaliitoksen tekeminen on ollut todella hankalaa. Valtioneuvostoon se lopuksi menisi jos kuntaliitostilanteessa veivattaisiin useamman kunnan rajaa kerralla. Kova riita voi syntyä matkan varrella.

Yksi ongelma on tietysti puolueiden pelko, että menee niitä valtuustopaikkoja. Oma käsitys on, että

pienpuolueet tekevät hyvää ja asiallista politiikkaa Eduskunnan valiokunnissa. Vastaavalla tavalla voi entinen ykkös- tai kakkospuolue silti tehdä hyvää ja asiallista politiikkaa kunnan lautakunnissa ja kunnanhallituksessa mahdollisen kuntaliitosta seuraavan valtuuspaikkojen määrän muutoksen jälkeen.

Kyllä Kurikka voi olla ihan hyvä liitoskaveri, mutta tuli tuossa muitakin ajatuksia matkan varrella. Pitäisikö nyt selvittää pientä kyläkohtaista järjestelyä näiden laajempien kuntaliitosten jälkeen? Siinäpä teemaa seuraaviin eduskuntavaaleihin.

79.7. Kysymys 6: Jos on pakko, on parempi korottaa kunnallisveroa kuin karsia kunnallisia palveluita?

Vastaus: jokseenkin eri mieltä
Tähän on vastaus sanottu jo aikaisemmissa vaalikoneiden kysymysten vastauksissa.

79.8. Kysymys 7: Sosiaalihuollon asiakkaaksi ja tuelle pääsee nykyisin liian helposti

Vastaus: jokseenkin eri mieltä
Nyt täytyy vastata rehellisesti, että en tiedä sosiaalihuollon tilanteesta täydellisesti. Vastaus kysymykseen kyllä on tekstin LOPUSSA. Itse keskittyisin tosiaan paluumuuttajien asioiden hoitamiseen, jolloin aiheina olisivat elinkeinoasiat, tiedottaminen mahdollisille paluumuuttajille, paluumuuttajien paluumuuton palvelut.

Lisäksi koulutusasioissa pistäisin itseni Etelä-Pohjamaan korkeakouluyhdistys ry:n hallintoon mukaan mahdollisuuksien mukaan ja voisin tutustua ammattikorkeakoulun tilanteeseen tarkemmin. Tietotekniikka-asioissa kävisin vakavia keskusteluja kunnan tietotekniikkavastaavien kanssa. Olisi tyhmyyttä väittää vastoin parempaa tietoa, että sosiaalihuollon asiat olisivat minulle täydellisen tuttuja.

Eli sosiaalihuollon aiheiden osalta menee ensimmäisen valtuustokauden osalta aikaa asiaan perehtymiseen. Palautan kuitenkin lukijan mieleen tutkimuksen, joka tehtiin erilaisten tukien hakemisesta.

Osa poliittisesta porukasta hellii ajatusta, että erilaisia sosiaalipuolen yms. tukia käytettäisiin laajasti hyväksi. Kun tutkimus sitten tehtiin, niin lopputulos oli, että ihmiset eivät edes aina osaa hakea niitä paljo parjattuja tukia. Loppujen lopuksi varsinaiset väärinkäytökset olivat aika vähäisiä. Eli tuolta pohjalta voi sanoa, että ihmiset pikemminkin häpeilevät omaa hätäänsä ja mahdollisuuksien mukaan yrittävät välttää sosiaalipuolen tukien yms. varaan joutumista. Ongelma on käsittääkseni pikemminkin, että ongelmat pääsevät paisumaan liian suuriksi ennen oikean avun hakemista.

Aina vaahdotaan, että koulutus muuttaa ihmistä ja ihminen kehittyy uudeksi tiedostavaksi olennoksi. Valitettavasti tämä ei pidä paikkaansa. Akateemisilla työpaikoilla esiintyy yhtä paljon työpaikkakiusaamista verrattuna muihin työpaikkoihin. Akateemiset ihmiset ovat yhtä kovia perheväkivallan suhteen verrattuna muihin kansalaisiin. Ongelma on pikemminkin, että nämä ns. yhteiskunnan tukipylväät ovat itse aivan yhtä suuren avun varassa kuin muutkin. Ongelma on heillä, että ongelmaa peitellään. Lisäksi tuohon kovaan koulutukseen ja elämässä menestymiseen liittyy vielä asenne, että ei siedetä muiden epäonnistumista ja avun tarvetta.

Eli summaten. Porukka häpeää avun hakemista. Osa porukasta (ns. parempi väki) vielä tuomitsee avun hakijat yhteiskunnan syöpäläisiksi, vaikka tosiasiaassa ovat itse yhtä suuren avun tarpeessa. Ongelma on jälleen kerran asenteissa.

6640
6641
6642
6643
6644

79.9. Kysymys 8. Mielestäni ympäristö- ja luontoarvoista on joustettava, jos siten voidaan lisätä kunnan työpaikkoja tai asukkaiden taloudellista hyvinvointia?

6645
6646
6647

Vastaus: jokseenkin eri mieltä

6648
6649

Tulee tästä mieleen oma metsäpälstä, jossa on tehty hakkuita. Itse olen sanonut metsäyhtiölle, että kyllä luonnon monimuotoisuuden hoitamisen saa tehdä täysimääräisenä. Tässä on sukupolvieroja, koska joissain tapauksissa metsäyhtiön huolellisen työn jälkeen ovat vanhan kansan edustajat hakeneet itse jäljelle jätetyt säästöpuut pois. Kunnan tapauksessa tulee tietysti vastaan tuo lainsäädäntö, joten osa elinkeinotoiminnasta on luvanvaraista. En nyt pitäisi tätä ympäristö- ja luontoarvoista huolehtimista mitenkään rasitteena.

6650
6651
6652
6653
6654
6655
6656

Aikaisemmin kiersin yhdessä työhommassa useamman yrityksen tuotantotiloja. Se on lähinnä asenteesta kiinni, että hoitaa yrityksen omat lakiasiat, työsuojelun, työntekijöiden lakiasiat ja ympäristöasiat kuntoon oman toiminnan ohessa. Toisissa yrityksissä homma oli jatkuvaa painostamista eri suunnista ja toisissa homma meni ilman eri kitinää.

6657
6658
6659
6660
6661

Kunnan kannalta tämä tarkoittaa, että kunnan ei pitäisi lepuilla noiden ympäristöasioiden hoidossa. Tietystä täällä maalla joskus on vaikeaa sanoa tutuille ihmisille, että hoida asia kuntoon. Kaavoituksen osalta tulee kunnan suuri ympäristövastuu kunnille, joten kaavoitus pitää hoitaa hyvin tästäkin näkökulmasta.

6662
6663
6664
6665
6666

Näkisin kyllä, että monet nuoremman sukupolven edustajat ovat saaneet melko paljon valistusta ja toimivat itsekin luontoarvoja huolehtien. Omasta sukupolvesta voin sanoa, että 1980-luvulta asti on ollut jatkuvaa tiedottamista luontoarvoista. Osaan meistä on tiedotus ja valistus alkanut purra. Eli luontoarvoista huolehtiminen on lähinnä asennekysymys.

6667
6668
6669
6670
6671

79.10. Kysymys 9: Kotikuntani palkkalistoilla olevien työntekijöiden määrää on vähennettävä, koska heitä on liikaa

6672
6673

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

6674
6675

Itse olen puhunut yksityisissä yhteyksissä, että kunnan työntekijöiden liiallinen määrä johtuu jo 1950- ja 1960-luvuilla tehdyistä virheistä kuntien määrässä ja kuntarajoissa. Aikanaan kuntarakennetta ei ole ratkaistu kunnolla talousalueiden mukaan ja siitä on seurannut joissain tapauksissa moninkertaista päällekkäistä työtä eri suuntiin. Parempi olla samaa mieltä myös julkisesti.

6676
6677
6678
6679
6680
6681

Tämä menee vähän teoreettiseksi, mutta omaa professoria opettaneen professorin kirjoituksia lukiessa tulee vastaan tuo hierarkiatasojen määrä. Jos ns. lattiatasolla vedetään työnkuvat kovin pieneksi, niin se lisää tarvetta ohjaukselle seuraaville tasoilla. Tietyissä tilanteissa taas seuraava taso ei selviä hommistaan ja taas rakennetaan yksi uusi ohjauksen, eli hallinnon, taso. Ongelma on, että työnjakokysymyksiä ei ole ratkaistu kunnissa kunnolla.

6682
6683
6684
6685
6686

Kuten moni tietää, niin se on tarkkaa ja huolellista puuhaa kuntien henkilöstön työnjakokysymyksen ratkaisu. Toisaalta on vastassa laki, toisaalta toiminnan tehokkuuden tarve, toisaalta toiminnan mielekkyyden tarve, toisaalta työntekijöiden etujärjestöt ja toisaalta kuntien rahatilanne.

Suomessa on tämä valtava koulutususko, ja vedetään aina vain erikoistuneempia tutkintoja eri suuntiin. Ongelmaksi tulee, ettei sitten ole sitä laaja-alaisuutta ja vedotaan omien työtehtävien tarkkoihin rajoihin. Tästä seuraa turhaa viestintää, joka on pois varsinaisesta työstä. Eli ns. lattiataason työtehtäviä pitäisi laajentaa ja antaa heille enemmän liikkumavapautta. Tästä seuraisi vähemmän turhaa viestintää, joka taas vähentäisi tarvetta ylemmille ohjaustasolle, eli hallinnolle.

Eli itse vetäisin pois henkilökuntaa TURHASTA HALLINNOSTA ja vapauttaisin ns. lattiataason liikkumavapautta. Ongelma on, että aina (AINA) työnuudistuksissa ylemmät hallinnon tason edustajat vastustavat voimakkaasti, jos heidän työtehtävistä otettaisiin turhaa ohjausta pois, eli suomeksi sanoen vähemmän niskaan hengittämistä alaisille.

Aina kannattaa kysyä sihteereiltä, siivoojilta ja ns. lattiatasolla, että mikä osa työstä menee OIKEAAN TYÖHÖN ja mikä osa on TURHAA HALLINTOA. Sihteerit näkevät hallinnon TURHAN veivauksen ja TURHAN paperin määrän, siivoojat näkevät monesti epäonnistumiset työtehtävien jaossa siivotessaan paikkoja ja ns. alimman tason työntekijät TURHAN työn määrän suhteessa OIKEAAN TEHTYYN TYÖHÖN. Näiltä työntekijäryhmiltä (sihteerit, siivoojat ja ns. alin taso) kannattaisi ensimmäisenä kysyä turhan veivaamisen poistamista, EI palkata heti konsulttia.

Konsultit valitettavasti usein hiovat kulmia esitellessään kyselyn tuloksia ylemmille hallinnon tasoille. Konsultin palkan tietysti hyväksyvät ylemmän hallinnon edustajat. Valitettavasti konsultti ei aina saa oikeaa totuutta esille. Meikäläinen on nähnyt monta visio- ja strategiaperia eri yhteyksissä julkisella ja yksityisellä puolella. Välillä pohtii, että toivottavasti visio- ja strategiaperien laatiminen ei ole liikaa pois oikeasta työstä.

Sitten otan tuon kuntien tietotekniikan vielä erityistapauksena. Ongelma Suomessa on ollut, että kuntien tietotekniikassa ei ole ollut juurikaan yhteisiä ohjeistuksen vaatimuksia, eli jokainen kunta on rakentanut täysin erillisiä järjestelmiä. Tästä on seurannut aivan valtavan mielettömän paljon turhaa työtä erityisesti ns. lattiatasolle, kun on pitänyt sietää hankaluuksia järjestelmien käytössä. Tietotekniikan käyttöönotto lisää AINA uusia työtehtäviä, josta seuraa tarve työnkuvien uudistamiselle ja turhien työvaiheiden poistamiselle, jotta tietotekniikan aiheuttamat uudet työtehtävät saadaan hoidettua. Eli ns. lattiatasolle lisätään tietotekniikan uudet lisätehtävät ja sitten vaaditaan lisää tehokkuutta ilman työnjakokysymyksen ratkaisemista. Eipä ihme, että joku välillä uupuu.

79.11. Kysymys 10: Kunnallisia palvelu- ja käyttömaksuja on porrastettava nykyistä voimakkaammin siten, että hyvätuloiset maksaisivat palveluista enemmän?

Vastaus: jokseenkin eri mieltä

Taas näitä kysymyksiä, joka on oikeasti vedettävissä valtion ja kuntien verotuksen hoitamiseen. Oma mielipide on, että terveydenhuollon maksujen korottaminen liian korkeaksi ns. rikkaille johtaa heidän siirtymiseen yksityiselle sektorille. Kumpikin maksaa, joten heille ei ole siinä vaiheessa enää

väliä kuinka asia on.

6735

6736

Pitkässä juoksussa se johtaa siihen, että suuri osa hoito- yms. porukasta siirtyy yksityiselle sektorille, jossa voi laskuttaa ns. rikkaita reilusti. Tällöin julkisen sektorin terveydenhuollossa hoitavat enää henkilöt, joiden sielu ja sydän huutaa vähempiosaiten auttamista. Eli ei lasketa liikaa niitä veroja, jotta voidaan antaa ilmainen hoito kummallekin, eli ns. rikkaalle ja ns. köyhälle.

6737

6738

6739

6740

6741

79.12. Kysymys 11: Jos toinen vanhemmista on kotona, perheen lapsilla ei pidä olla oikeutta kunnalliseen päivähoitoon?

6742

6743

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

6744

6745

Nyt tuli paha kysymys, kun minulla ei ole lapsia vietävänä päivähoitoon. Mutta yritän parhaani mukaan.

6746

6747

6748

Varsinaisesti en ole koskaan ollut päiväkodissa tai perhepäiväkodissa hoidossa. Itse muistan seurakunnan päiväkerhon, jossa tuli oltua muutama tunti silloin tällöin aina äidin kiireiden mukaan. Siinä mielessä se seurakunnan päiväkerho oli mahdollisuus tiputtaa lapsi hoitoon joksikin aikaa kesken päivän.

6749

6750

6751

6752

6753

Tässäkin tulee JÄLLEEN vastaan tämä ehdottomuus, jolla ihmiset katsovat asioita. Joko olet työssä, työtön, kotiäiti, koti-isä, opiskelija, sairas, eläkeläinen, jne. Sitä on tullut käytyä useiden puolueiden tilaisuuksissa, ja aina se sama ajatus on, että ihminen heidän puolueensa opilla kaikki ratkeaa ja kaikki ovat onnellisia. Poliittisilla puolueilla on yksi vika KAIKILLA puolueilla. Heidän ihmisenäkemyksensä on hyvin mekanistinen, eli ihminen käyttäytyisi niin kuin heidän ohjelmoima/suunnittelema kone. Huolimatta kommunismin ja fasismin kaatumisesta puolueilla on välillä vika ajatella ihmisestä konemaisesti.

6754

6755

6756

6757

6758

6759

6760

6761

Just joo. Ihminen ei ole kone, joka aina ja iankaikkisesti käyttäytyy tietyn ennalta ohjelmoitavan kaavan mukaan. Muurahaiset ja mehiläiset ovat yhteiskuntaeläimiä, jossa lähes kaikilla jäsenillä on tietty kaava, jota he noudattavat. Ainoastaan psykopaatit pystyvät täydellisesti ylläpitämään lähes samaa käyttäytymisen kaavaa pitkäjänteisesti. Muut eivät pysty. No joo.

6762

6763

6764

6765

6766

Joillekin lukijoille on tuttu sellainen käyrä, jossa suurin kohouma on keskellä ja sitten on laskeumat kummallekin puolelle. Suomeksi sanoen tämä tarkoittaa, että suurin osa ihmisistä menisi tiettyyn lokeroon, mutta sitten on aina kummassakin päässä ne poikkeukset.

6767

6768

6769

6770

Itse olin yhdessä vaiheessa opiskelija-asuntokehteen asukastoimikunnan puheenjohtaja. Meillä oli tunnuslause jotain pohdittaessa: ”laiskin, tyhmin ja ilkein”.

6771

6772

Laiskin laittaa hommat jotenkin suurin piirtein. Tyhmin ei osaa ja laittaa hommat jotenkin suurin piirtein. Ilkein ei välitä ja tekee vieläpä kiusaa. Sitten on se suuri enemmistö, joka viitsii hommansa hoitaa melko lailla hyvin.

6773

6774

6775

6776

No niin. Laiskimpien vanhempien osalta on varmaan ongelma, että laitetaan lapset hoitoon, vaikka voisi itse hoitaa. Tyhimmät ja ilkeimmät vanhemmat ovat lastensuojelun asiakkaita, joten se homma menee lastensuojelun hallinnollista linjaa pitkin.

6777

6778

6779

6780

Itse olen pohtinut omien kokemusten perusteella, että pitäisi olla erilaisia vaihtoehtoja. Joillekin täysipäiväinen päivähoito, sitten perhepäivähoito tietysti ja sitten mahdollisuus tiputtaa lapsi muutamaksi tunniksi, päiväksi, pariaksi päiväksi yms. hoitoon. Ongelmaksi tulee tietysti hallinto, jos

6781

6782

6783

lapsia on koko ajan eri määrä ja vastuulliset hoitajat ovat aivan pihalla lapsien määrästä. Lisäksi on rikosrekisteri- ja taustaselvitysasiat estämässä lapsien väärinkohtelua. Tähän pitäisi etsiä vaihtoehtoja OIKEIDEN vanhempien ja OIKEIDEN hoitajien, ns. lattiataso, yhteistyöllä.	6784 6785 6786
Ensimmäisenä ei pidä olla toteuttamassa poliittisten puolueiden opinkappaleiden ajatusta, että ”ihminen on kone”. Tämän jälkeen lastensuojelun rajoissa tietysti voi miettiä kuntakohtaisia ratkaisuja, koska kunnat ovat erikokoisia pinta-alaltaan ja väkiluvultaan.	6787 6788 6789 6790
Sitten noiden laiskimpien kohdalla, eli lapsi laitetaan hoitoon vaikka itse voisi hoitaa, pitää taas olla jotain muuta ratkaisua. Kyseessä on oire, ei syy. Eli taas hoidetaan oiretta, vaikka pitäisi hoitaa syytä. Tämä on meidän ihmisten vika, että huudetaan OIREESTA eikä hoideta SYYYTÄ.	6791 6792 6793 6794
Oma oletus on, että jos laittaa lapset päiväkotiin, vaikka itse voisi hoitaa, niin silloin on varmaankin joku muu syy taustalla. Eli tällaisten henkilöiden kohdalla pitäisi pystyä kohteliaasti pääsemään itse syyhyn, ja katsoa sitten tarkemmin ratkaisua. Otetaan nyt esimerkiksi tuo synnytysmasennus, joka tietysti tulee synnytyksen jälkeen. EN nyt väitä olevani synnytysmasennuksen asiantuntija, kun kerran olen mies eikä voi silloin synnyttää. EN ole koskaan tavannut ketään äitiä, joka kärsii synnytysmasennuksesta, mutta olen lukenut muutaman lehtijutun ja pari esitettä on tullut vastaan.	6795 6796 6797 6798 6799 6800 6801
Oma oletus on, että tällainen synnytysmasennus-äiti saattaa olla niin uupunut, että laittaa esim. ensimmäisen lapsen päivähoitoon, että jaksaa juuri ja juuri hoitaa toisen juuri syntyneen lapsen. Eikö tällaisessa tilanteessa pidä tarjota jotain muuta apua, eikä syyttää laiskuudesta.	6802 6803 6804 6805
Eli pitäisi lähteä syiden etsimiseen eikä oireiden hoitoon tässäkin asiassa. Ongelma on jälleen kerran ns. hyväosaisten oma heikkous, eli itse nähdessä heikomman osapuolen syyllistäminen, eikä oikeiden ihmisten oikeiden ongelmien oikea ratkaisu.	6806 6807 6808 6809

79.13. Kysymys 12: Jos kotikuntani kirjastotoimen määrärahoja lisätään, on varat käytettävä ennen muuta: (valitse vain yksi)?

Vaihtoehtoina: tietokirjallisuuteen, kaunokirjallisuuteen, musiikkiin, elokuvaan, nettiin, kirjastonhoitajien palkkaukseen	6810 6811 6812 6813 6814
Oma valinta: Tietokirjallisuus	6815 6816
Miksi kannatan säästötilanteessa tietokirjallisuuden osuuden puolustamista? Selitetään, selitetään, lue vain lisää. Otetaanpa nyt muutama tosiasia taas kertaukseen.	6817 6818 6819
Itse katsoin tätä vastausta varten seuraavat jutut tai tiedostot	6820
- Suurin osa nuorista käyttää nettiä päivittäin, 13.2.2008 STT	6821
- Mediat: Television katselun useus vuosina 1981, 1991 ja 2002 (Tilastokeskus, 26.1.2005)	6822
- Mediat: Television katsominen ohjelmatyyppeihin mukaan vuosina 1981, 1991 ja 2002 (Tilastokeskus, 26.1.2005)	6823 6824
- Mediat: Kirjojen lukeminen vuosina 1981, 1991 ja 2002 (26.1.2005, Tilastokeskus)	6825
- Mediat: Kirjastossa käyminen 6 kk:n aikana vuosina 1981, 1991 ja 2002 (26.1.2005, Tilastokeskus)	6826 6827
Tämän tekstin lopussa on nuo viitteet.	6828 6829
Oma ajatus on, että internet-palveluiden lisääntyvä käyttö on melko varmasti pois kirjastojen tarpeesta tarjota pelkkää internet-yhteyttä. Eli silloin pitää tarjota oikeita ja hyödyllisiä internet-palveluita, joista on asiakkaille jotain oikeaa hyötyä ja joiden hankkiminen yksityiselle ei ole	6830 6831 6832

kannattava investointi. Käytännössä tämä tarkoittaa joidenkin OIKEASTI hyödyllisten tietokantojen liittymää kirjastosta käytettäväksi.	6833 6834 6835
Sitten on tuo television ja internet-palveluiden valtava osuus mediakulutuksesta. Televisio-ohjelmien seuraamiseen käytetään vähän ikäryhmästä riippuen useampi tunti. Oma näkemys on, että kirjastojen ei kannata liikaa painottaa viihdettä, koska viihdettä tulee aivan tarpeeksi televisiosta ja internet-palveluista. Musiikin ja elokuvien osalta kirjastojen on aivan turha kilpailla. Niitä saa nykyään lähes jokaiseen päätelaitteeseen. Kun tähän lisätään internet-tv, joka väistämättä toteutuu joskus jossain mittakaavassa niin tarve elokuvien välittämiseen on kohta olematon.	6836 6837 6838 6839 6840 6841 6842
Kaunokirjallisuuteen tietysti pitää jonkin verran panostaa, mutta tässäkin on nähtävissä näitä muoti-ilmiöitä eli ihmisten on pakko joskus saada ostaa joku kirja omaksi, esim. tämä Harry Potter -ilmiö ympäri maailman. Eli kaunokirjallisuuden osalta voisi sanoa, että kirjastojen pitää tarjota laatua, jolloin on painittava muoti-ilmiöiden ja oikeasti laadukkaan kaunokirjallisuuden tarjoamisen välillä.	6843 6844 6845 6846 6847
On mahdollista, että kirjastopalveluiden käytön määrä laskee jonkin verran nuorempien ikäryhmien osalta. Tosin tilastot edellä osoittivat, että kirjastossa kuitenkin käydään. Oma oletus tässä vaiheessa on, että ihmisten kirjaston käyttö muuttuu, eli kirjastoon mennään jatkossa erilaisista syistä verrattuna 1980-luvun käyttöön, joka on minulle tuttua.	6848 6849 6850 6851 6852
Oma oletus, että muun median viihteellisyyden lisääntyessä syntyy tarve oikealle tietopohjaiselle median kulutukselle. Tässä hiljakkoin oli kysely, jossa journalistit pohtivat median viihteellistymistä ja oikeiden tosiasioiden vähentymistä toimituksien työvoiman vähentämisen ristipaineissa. Viihteen määrän lisääntyessä mielestäni kirjasto on yksi tiedonvälityksen linnake, jossa todella ollaan kiinnostuneita oikeista tosiasioista ja oikeita tosiasioita välittämään. Eli tämän vuoksi pitäisi asia- ja tietokirjallisuuden puolustamista jatkossa kirjastojen tehtävänä.	6853 6854 6855 6856 6857 6858 6859
Vähän pohdintaa päälle.	6860 6861
Nyt elämme Tunteen aikakautta, kuten aikanaan oli Järjen eli valistuksen aikakausi. Kun katselee uutisia tms., niin niissäkin on alkanut olla tunnelmien kysyminen ensimmäinen kysymys. YLEN yksi aamuvirkku toimittaja, julisti hyvän uutisjutun sisältävän ripauksen tunnetta. Eli näin on YLEN suuntaan sama tunteen korostamisen asenne levinnyt, vaikka on vakava asiapainotteinen yleisradioyhteisö.	6862 6863 6864 6865 6866 6867
Amerikasta olen tavannut verrata MSNBC:n tiettyä ohjelmaa verrattuna PBS:n tiettyihin ohjelmiin. Kummatkin ohjelmat saa katsottua internet-palveluna. Mainosrahoitteinen MSNBC joutuu todella painimaan (järki)asian ja (tunne)viihteen välissä, kun voittoa tuottamaton PBS voi tuottaa asiaohjelmia liukuhihnalta annettujen rahalahjoitusten puitteissa. Tämä MSNBC:n asiaohjelma, jota olen muutaman kerran seurannut Yhdysvaltain presidentinvaalien vuoksi, on käsittelyltään hyvin lyhyt ja kiireinen aina kutakin aihetta kohtaan, kun taas PBS:n puolella voidaan keskustella ihan sivistyneesti ilman turhaa kiirettä. Sama kiireisyys ja tunnepainotteisuus on levinnyt Suomeenkin.	6868 6869 6870 6871 6872 6873 6874 6875
Ihminen tietysti on tunneolento, mutta ero on siinä, että käykö ihminen kaikki tosiasiat läpi vaikka sitten tunteellisesti vai pelkästään pelkän tunteen pohjalta. Myyntikoulutuksessa opetettiin, että sekä asiakkaan että myyjän on tunnettava myynti/osto järkeväksi tosiasioiden läpikäymisen jälkeen, ”tämä tuntuu järkevältä”.	6876 6877 6878 6879 6880
Itse vierailin hiljakkoin todella pienen kunnan kirjastossa, ja siellä oli hoidettu melko pienellä työvoimalla kirjaston hoito. Käytännössä tämä tarkoitti isommasta kirjastosta poikkeavia aukioloja.	6881 6882

Oma ajatus on pitkään ollut, että kirjastojen pitäisi muuttaa aukiolokäytäntöjään. Monesti ns. juhlapyhien aikana kirjastot ovat kiinni, eli juuri silloin kun ihmisillä olisi aikaa mennä kirjastoon. Itse olen pohtinut, että mieluusti silloin nappaisi tunnin tai puoli jostain muusta paikasta, että kirjasto voisi olla auki muutaman tunnin pidempään juhlapyhien alla. Eli hieman aukiolokäytäntöjä rukkaamalla voidaan hoitaa edelleen kirjaston yksi tärkeä tehtävä, eli oikean tosiasioiden, eli tietokirjallisuus, välittäminen ilmaiseksi kaikille kuntalaisille.

Yksi ongelma kirjastoissa on, että markkinointitaidot ovat kyllä aika heppoiset kirjastoissa. Itse opiskelin muutaman opintoviikon informaatiotutkimusta, eli sitä kirjastonhoitajien oppia, ja kertaakaan siellä ei kyllä puhuttu muistaakseni kirjaston palveluiden markkinoinnista. Jos joku yksityinen yritys tarjoaisi samaa palvelua kuin keskikokoinen kirjasto, niin katolla vilkkuisivat valtavat mainoskyltit ja pari kertaa kuussa tippuisi postilaatikkoon ilmaisjakelulehti. Eli kokeneen viestintä- ja markkinointihenkilön vilkaisu kirjastojen suuntaan voisi monessa tapauksessa hyvin yksinkertaisilla keinoilla nostaa kirjaston markkina-arvoa.

Viitattuja tekstejä

Suurin osa nuorista käyttää nettiä päivittäin, Julkaistu: 13.2.2008, STT

Suurin osa 13–16-vuotiaista nuorista käyttää internetiä päivittäin. Sanoma Magazinesin teettämän tutkimuksen mukaan kaksi kolmesta teini-ikäisestä surffailee netissä joka päivä. Internetin, kännykän ja pelien parissa lasten ajasta vierähtää keskimäärin 2,6 tuntia vuorokaudessa. Muiden medioiden parissa lapset kuluttavat noin kolme tuntia. Tyypillistä lasten viestinten käytölle kuitenkin on, ettei useimpia sähköisiä medioita seurata keskittyneesti, vaan samalla tehdään jotain muuta.

Vanhemmat eivät juuri rajoita lastensa lukemista ja musiikin kuuntelua. Sen sijaan kahdelle kolmesta on asetettu rajoituksia television ja videoiden katseluun ja netin käyttöön.

TNS Gallupin tekemään kyselyyn vastasi tammikuussa 1 124 lasta ja nuorta.

Mediat: Television katselun useus vuosina 1981, 1991 ja 2002 (Excel) (26.1.2005)

http://www.stat.fi/til/vpa/2002/vpa_2002_2005-01-26_tau_020.xls

Mediat: Television katsominen ohjelmatyyppien mukaan vuosina 1981, 1991 ja 2002 (Excel) (26.1.2005)

http://www.stat.fi/til/vpa/2002/vpa_2002_2005-01-26_tau_021.xls

Mediat: Kirjojen lukeminen vuosina 1981, 1991 ja 2002 (Excel) (26.1.2005)

http://www.stat.fi/til/vpa/2002/vpa_2002_2005-01-26_tau_026.xls

Mediat: Kirjastossa käyminen 6 kk:n aikana vuosina 1981, 1991 ja 2002 (Excel) (26.1.2005)

http://www.stat.fi/til/vpa/2002/vpa_2002_2005-01-26_tau_027.xls

79.14. Kysymys 13: Jos on pakko valita, määrärahoja on parempi leikata ennemmin terveyskeskuksen palveluista kuin peruskouluilta, sillä yksityistä sairaanhoitoa on tarjolla joka tapauksessa mutta yksityisiä peruskouluja ei käytännössä ole?

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

Aikaisemmassa vastauksessa kerroin kuinka tavallisen ihmisen ns. peruselämä voidaan jakaa yksityisen, valtiollisen, kunnallisen, hyväntekeväisyyden tai uskonnollisen yhteisön jaettavaksi.

Tässäkin palataan siihen tosiaan, että onko valtion veroja koko ajan laskettava, nostettava maksuja

ja ajettava kunnat tiukoille valtionosuuksien jakamisessa. Eli onko valtion osuus 1 yksikkö ja kuntien osuus 4 yksikköä, mutta valtio antaa vain 2 yksikköä rahaa?	6931 6932 6933
Jalasjärvellä tuskin lähitulevaisuudessa perustetaan yksityiskoulua; tietysti aina saa yrittää. Eli se homma hoituu pakostakin kunnan toimesta ainakin lähitulevaisuudessa. Sitten vaihtoehdoksi jää tarkan tasapainon huolehtiminen yksityisen ja julkisen terveydenhuollon välillä.	6934 6935 6936 6937
Yhdessä aikaisemmassa vastauksessa (kysymys 10) olen läkähdyn asti selvittänyt, miten on tarkan tasapainon huolehtiminen yksityisen ja julkisen terveydenhuollon suhteen käytettävä hyvin tarkkaa harkintaa, eikä kuunnella liiaksi turhan äänekkäitä ilman tosiasioita meuhaavien yksityistämisen tai kansallistamisen kannattajia.	6938 6939 6940 6941 6942
Kirkasotsaisuus yksityistämisessä ja kansallistamisessa ei ole oikea tie. Sitten terveydenhuollon ja vanhustenhuollon osalta pitäisi miettiä tarkka tasapaino yksityistämisen ja kansallistamisen välimaastossa. Tosin aikaisemmassa vastauksessa olen selittänyt, että kuinka on tärkeintä purkaa TURHAA hallintoa sekä yksityiseltä että julkiselta puolella terveydenhuollon ja vanhustenhuollon osalta. Katso se vastaus.	6943 6944 6945 6946 6947 6948
TURHAN hallinnon purkaminen terveydenhuollon ja vanhustenhuollon antaa mahdollisuuksia kehittää OIKEAN työn määrää. Siitä pitää aloittaa, eikä kuunnella liiaksi turhan äänekkäitä ilman tosiasioita meuhaavien yksityistämisen tai kansallistamisen kannattajia.	6949 6950 6951 6952
Mielipidettä lopuksi.	6953 6954
Voi eteen tulla tilanne, jossa on pakkovalinta: koulu vai terveyskeskus. Itse en lähtisi maksulliseen koulutukseen, koska maksuttoman koulutuksen kautta saadaan kaikki lapset syömään ainakin kerran päivässä ja mahdollisuus jonkinlaisiin terveystarkastuksiin. Sitten köyhien lapset eivät saisi mitään edellytyksiä saada perustaitoja, ihan vain lukeminen. Maksullisen koulun kautta meillä olisi hetken päästä muita ongelmia. Lapsia ei voi oikein erotella, että olet köyhä tai rikas. He eivät ole voineet vanhempiaan valita. Sitten lopuksi tulee vastaan se tosiasia, että joillakin aikuisilla on enemmän lompassa rahaa kuin muilla.	6955 6956 6957 6958 6959 6960 6961 6962
Kannatan ilmaista terveydenhoito nimellisillä maksuilla. Pakkotilanteessa pitää rikkaammille selittää kunnan vaikea taloustilanne ja kohteliaasti pyytää talvisodan hengessä auttamaan kunnan vaikeassa tilanteessa maksamaan heille korkeat terveyskeskusmaksut. Ehkä siten terveyskeskusmaksut rikkaammille voisi jotenkin perustella. Aivan lopuksi voi tulla eteen pakkotilanne, eli rahat eivät riitä kaikkeen haluttuun terveydenhuoltoon, vaikka ns. rikkaat maksaisivat kalliimmat terveyskeskusmaksut.	6963 6964 6965 6966 6967 6968 6969
Lopuksi lopullisessa pakkotilanteessa täytyy pakosta etsiä tiheällä seulalla kaikki turha palvelu nurkista pois. Myönteisenä puolena voi tietysti olla, että ehkä päästään oikeasti ratkaisemaan ratkaisematonta julkisen terveydenhuollon työnjaon ongelmaa - ainakin yhdessä kunnassa.	6970 6971 6972 6973
79.15. Kysymys 14: Jotta kotikuntani saisi lisätuloja, on (valitse kaksi tärkeintä)	6974 6975
Vaihtoehtoina	6976 6977
korotettava asuinkiinteistöjen kiinteistöveroprosenttia	6978
korotettava vapaa-ajan asuntojen kiinteistöveroprosenttia	6979

korotettava palvelumaksuja	6980
myytävä omaisuutta	6981
houkuteltava yrityksiä edullisin ehdoin tai kunnan tuella	6982
houkuteltava uusia hyvätuloisia veronmaksajia tarjoamalla tontteja	6983
on anottava valtiolta lisärahaa	6984
harkittava kuntaliitosta	6985
otettava käyttöön uusia palvelu- tai käyttömaksuja	6986

Vastaus:

houkuteltava yrityksiä edullisin ehdoin tai kunnan tuella	6987
houkuteltava uusia hyvätuloisia veronmaksajia tarjoamalla tontteja	6988
	6989
	6990
	6991

Itse olen pohtinut, että paluumuuttajat olisivat tärkeä ryhmä hankittaessa uusia asukkaita ja kehitettäessä uutta yritystoimintaa. Jossain vaiheessa voi entisen kuntalaisen mielipide Jalasjärvestä muuttua myönteisemmäksi. Omasta ikäluokasta alkaa näitä merkkejä olla enemmänkin. Viimeistään lasten hankinta muuttaa mielipiteen Jalasjärvestä.

Itse olen pohtinut, että entisille kuntalaisille on tiedotettava myönteisesti Jalasjärven mahdollisuuksista, vaikka se voi tuntua turhalta monen vuoden ajan. Moni entinen kuntalainen kuitenkin pohtii koko ajan vakavasti, että mistä tulisi mahdollisuus muuttaa takaisin Jalasjärvelle. Eli tässä pitäisi olla vain pitkäjänteinen tiedottamisessa.

Sitten uuden yritystoiminnan osalta voi todeta, että riippuen paluumuuttajan työkokemuksesta hän voi perustaa, ostaa tai tehdä sukupolvenvaihdoksen jonkin yrityksen suhteen. Itse olen ns. paluumuuttajana pohtinut näitä asioita, ja olenkin sanonut, että paluumuuttajan asia olisi tärkein kohta, jota tutkisin kunnan ja elinkeinoelämän yhteistyössä.

Kunnan terve talous antaa liikkumavaraa. Esimerkkinä otan jälleen Karvian, joka on pystynyt vetämään 6-7 vuotta ylijäämäisen tilinpäätöksen. Terveestä taloudesta tulee liikkumavaraa.

On oikeita yrityksiä houkuteltavissa, kuten Kojan tapaus osoittaa. Sitä olen pohtinut, että kuinka tällaisen yritysten houkuttelun saisi järjestelmälliseksi. Valmista vastausta minulla ei ole, mutta kysymällä oikeilta tahoilta voisi jotain selvitä. Olettaisin, että jatkuva ja pitkäjänteinen tiedottaminen Jalasjärven mahdollisuuksista entisille kuntalaisille ei ainakaan vaikeuttaisi tällaista yritysten houkuttelua.

Sitten on tuo ”uusien hyvätuloisten veronmaksajien houkuttelu tarjoamalla tontteja”. No joo-o. Käytännössä se vaatisi kyllä todella pitkälle viedyn kaavoitus- ja tonttiratkaisun Luopajärven suunnalle.

Itse kerran matkustin linja-autolla Jalasjärveltä Seinäjoelle sellaisen pitkän kaavan mukaan. Matkan varrella oli tosi mukava ja hienosti kaavoitettu asuntoalue Ilmajoen puolella. Vähän vastaava oli Tampereen kohdalla kun Lempäälä (muistaakseni) oli kaavoittanut asuntoalueen aivan rajan tuntumaan. Sielläkin ajoin kerran.

Vaarana on, että vaikka mahdollinen pikkulähiö Luopajärvelle saataisiin, niin se voisi siltikin olla liian kaukana Seinäjoelta. Ihmiset ovat niin todella vaativia, esim. opiskelija etsii vakavissaan saunallista yksiötä Seinäjoen keskustasta (valitettavasti tästä ei ole pöytäkirjaa todisteeksi - harmi).

Se on vain tuo 35-50 kilometriä Jalasjärveltä Seinäjoelle vain joillekin liian pitkä työmatkaksi.

Vaikka pääkaupunkiseudulla istutaan se 45 minuuttia työmatkassa, niin sitten sama 45 minuuttia täällä maalla koetaan rasitteeksi. 7030

En tiedä kunnallispoliittisista väännöistä, että miten Luopajärven kaavoittamisen suhteen on veivattu eri vuosina. 7031
7032
7033

Palaan noihin paluumuuttajiin, jotka ostaisivat kirkonkylän läheisyydestä tontin tai sitten sukulaisten tontteja omistukseen sivukylistä. Täysin ulkokuntalainen, jolloin kumpikaan puolisoista ei ole syntynyt Jalasjärvellä, hakee erilaisia asioita Jalasjärveltä muuttoa harkitessaan. Eli silloin se Luopajärven alue olisi heitä kiinnostava mahdollisuus, jos se lapsille turvallinen lasten kasvatuspaikka oikealla etäisyydellä Seinäjoesta. 7034
7035
7036
7037
7038
7039
7040

Mutta kertauksen vuoksi: käytännössä Luopajärven kaavoitus voi olla täysi mahdottomuus maanomistuksen kiemuroitten vuoksi. Ja vaarana kuitenkin liian pitkäksi koettu matka Luopajärveltä Seinäjoelle nykyajan vaativille ihmisille. 7041
7042
7043
7044
7045

79.16. Kysymys 15: Mitä seuraavista palveluista on järkevä ulkoistaa yksityisille aloille, jolloin niitä ei tarvitse tuottaa pelkästään kunnan tai kuntayhtymän itsensä palkkaaman oman henkilöstön voimin. (valitse niin monta kuin haluat, mutta ainakin yksi)? 7046
7047
7048
7049

Vaihtoehtoina: 7050

peruskoulu, terveyskeskus, vanhustenhoito, lasten päivähoido, kunnallistekniikka, sosiaalihuolto, päihdehuolto, palo- ja pelastustoimi, kaavoittaminen, erikoissairaanhoito, vesilaitos, mitään yllä luetelluista palveluista ei ole järkevä ulkoistaa 7051
7052
7053
7054
7055
7056

Vastaus: 7057

peruskoulu, lasten päivähoido, kaavoittaminen 7058
7059

Olipa taas vaikea kysymys. 7060
7061

Yksityistäminen tai kansallistaminen pitää tehdä tarkasti harkiten, eikä kuunnella liiaksi turhan äänekkäitä ilman tosiasioiden toimivia yksityistämisen kannattajia tai vastustajia. 7062
7063

Tähän yksityistämisen ja kansallistamisen tarkkaan tasapainoon olen aikaisemmin viitannut aikaisemmissa vastauksessa (kysymys 10). 7064
7065
7066

Peruskoulun osalta olen pohtinut kerhotoimintaa, jota oli 1980-luvulla kun olin peruskoulussa. Itse olen miettinyt, että kuinka paljon rahaa on kerhotoimintaan. Käytännössä on kova homma opettajalle, jos vielä koulupäivän jälkeen jaksaa vetää kerhon. Itseä kiinnostaisi selvittää oikein kunnolla koulujen kerhotoiminnan osalta, että paljonko ja millaisia ulkopuolisten vetämiä kerhoja olisi tulossa, jos rahaa on oikeasti käytettävissä. 7067
7068
7069
7070
7071
7072

Tietysti ulkopuolisten kerhojen vetäjien pätevyys pitää tarkistaa, yms. rikosrekisteriotteet ja tarkastukset. Ongelmaksi voi Jalasjärvellä tulla vetäjien puute ja/tai liian pieni palkka vaivasta. Ongelmana voi olla lisäksi hankalat aikataulut tavallisen työssä käyvän ihmisen kannalta. Toisaalta monet kerhot toimivat Jalasjärvellä kerhonvetäjien aatteen palon vuoksi. Joissain tapauksissa voi olla vaikea saada vetäjää Jalasjärveltä, vaikka jokin kerho koettaisiin oikeasti 7073
7074
7075
7076
7077

hyödylliseksi.

Itse olen pohtinut, että voisivatko jotkut järjestöt palkata maakuntatasolla työntekijöitä, jotka kiertäisivät eri paikkakunnilla vetämässä koulukerhoja, jolloin palkka tulisi järjestön puolelta, kunnan maksuista ja mahdollisesti osanottomaksuista. Tähänkään minulla ei ole valmista vastausta. Lasten päivähoiton osalla olen pohtinut tuota samaa maakunnallisuutta, että voisiko maakuntatasolla olla joku porukka, joka kiertää ja järjestää jotain maakunnallisesti. Nyt täytyy tietysti myöntää oma tietämättömyys, että voihan tällainen jo olla pystyssä.

Mieleen tuli vain yhden näyttelijän esiintyminen Koskuella jollekin lapsiryhmälle. Itse olen jälkikäteen pohtinut, että oliko tämä näyttelijä tilattu jokaisen päiväkodin puolesta erikseen vai oliko taustalla jokin maakunnallinen järjestelyporukka. Sitä olen pohtinut tuon Kosken tarinan kuultuani, että jaksako aivan jokainen kerhotäti kaikkien arkisten aherruksien keskellä vielä miettiä jotain teemapäivää tms. Olen sitä pohtinut, että tietysti lapsien hoito on mukavaa, mutta varmaankin joku teemapäivä tms. voi olla kerhotädillekin mukavaa vaihtelua. Tämä oli yleistä pohdintaa henkilöltä, jolla ei ole omia lapsia.

Kaavoittamisessa olen pohtinut kaavoituskilpailuja. Tietysti voi tuntua tyhmältä ajatella, että miksei Jalasjärvellä osata itse kaavoittaa. Toisaalta olen pohtinut, että miksei jonkun isomman alueen yhteydessä voisi kaavoituskilpailua koittaa. Tietysti tämä vaatii rahaa, mutta kilpailun kohdistaminen lupaaville alan opiskelijoille voisi pitää kustannukset kurissa. Olen pohdiskellut, että erilaisten vaihtoehtojen vertailu voisi olla oikeasti mielekästä. Tietysti oma tietämättömyys paljastuu, jos tällainen kilpailu Jalasjärvellä on joskus järjestetty huonoilla kokemuksilla.

Vanhustenhoitoon laitoin vähän varoen tuon kyllä-merkinnän. Nythän täytyy todeta, että minulla on hyvin vähäinen kokemus aiheesta, kun omat vanhemmat ovat vielä siinä kunnossa, että itse pärjäävät. Jossain vaiheessa oli uutinen, kuinka oli ollut ongelmia joissain yksityisissä päiväkodeissa. Tässä tulee taas vastaan se, että mikä kannattaa laittaa yksityiselle yritykselle ja mikä hoitaa julkisesti. Itse olen pohtinut, että onko Etelä-Pohjanmaan tasolla mahdollisuus perustaa voittoa tuottamattomia vanhainkoteja, joiden takana olisi joku aate.

Itse olen pohdiskellut, että voisiko Etelä-Pohjamaalla menestyä voittoa tuottamaton vanhainkoti, joka olisi esim. helluntailaisten, vapaakirkollisten tms. vetämä. Helsingissä on juutalainen vanhainkoti, mutta sinne Helsinkiin heidän kannattajansa ovat painottuneet. Itse olen pyrkinyt olemaan varovainen uskonnon ja politiikan sekoittamisessa. Että voi olla kuolleenä syntynyt ajatus, jos sekoitetaan uskonto tähän.

Toisaalta on Suomessa muitakin järjestöjä, joilla on erilaisia aatteita. Itse olen pohdiskellut itsekseni, että onko aina paras vaihtoehto heittää vain joukko ikäihmisiä jonnekin ja sitten hoitaa heitä. Tulee vähän mieleen varusmiespalvelus, jonne heitetään tuvallinen miehiä ilman mitään henkilöllisyystarkastusta, ilman haastattelua, jne. Että onko se sitten mukavaa vanhuksen kannalta, että sinne vain kaikki sekaisin hallinnon määräysten mukaan.

Käsittääkseni yksinäisyys on hyvin suuri ongelma ikäihmisille. Siinä mielessä olen ajatellut vanhuksen virkeyden kannalta, että jos on jokin aate yhdistämässä vanhuksia, niin sitten voisi yhteiselo olla mukavampaa. Joskus olen kuullut tapauksista vanhainkodista, jossa jotkut vanhukset tietoisesti ovat erossa muista, kun ei koeta muiden vanhusien seuraa mielekkäänä. Ehkä ei ole mitään yhdistävää tekijää. Ongelmaksi voi syntyä tietysti tilanne, jossa perustettaisiin vanhainkoti jonkin aatteen ympärille, ja sitten vähitellen nämä vanhukset häviäisivät pois toiminnasta. Eli lopuksi olisi onttoa huminaa pitävä tyhjä vanhainkoti. Mutta jos kyseinen tyhjentynt vanhainkoti

olisi tehty voittoa tuottamattoman järjestön omalla riskillä, niin tilan voisi myydä pois ilman omantunnon tuskia.

Toisaalta olen tässäkin pohtinut sitä maakunnallisuutta. Voi olla kova homma vanhainkotien työntekijöille pienillä resursseilla miettiä kaikkea oheistoimintaa. Onko maakunnan tasolla olla jokin järjestelyporukka, joka ”myy” oheistoimintaa ilman voittoa?

Jälleen kerran pohdintaa henkilöltä, jolle vanhustenhoito on tosiasiaa tuntematonta.

JÄLKIARVIOINTIA vuonna 2012:

Tuo aatteen mukaan järjestetty vanhainkoti ei taida toimia Suomessa, koska meillä tulee vastaan pienen väestömäärän ongelma. Kymmenien miljoonien asukkaiden maissa tuo voisi ehkä toimia – eli ajatuksen voi haudata omasta puolesta.

79.17. Kysymys 16: Pitäisi määrätä, että kuntalaisten on lajiteltava kaikki kotitalousjätteensä, vaikka se aiheuttaisi lisätyötä?

Vastaus: jokseenkin samaa mieltä

Joillekin lukijoille on tuttu sellainen käyrä, jossa suurin kohouma on keskellä ja sitten on laskeumat kummallekin puolelle. Suomeksi sanoen tämä tarkoittaa, että suurin osa ihmisistä menisi tiettyyn lokeroon, mutta sitten on aina kummassakin päässä ne poikkeukset.

Itse olin yhdessä vaiheessa opiskelija-asuntokehteen asukastoimikunnan puheenjohtaja. Meillä oli tunnuslause jotain pohdittaessa: ”laiskin, tyhmin ja ilkein”. Laiskin laittaa hommat jotenkin suurin piirtein. Tyhmin ei osaa ja laittaa hommat jotenkin suurin piirtein. Ilkein ei välitä ja tekee vieläpä kiusaa. Sitten on se suuri enemmistö, joka viitsii hommansa hoitaa melko lailla hyvin. Ongelma tuossa lajittelussa on, että se vaatii hyvää huolellisuutta kaikilta osanottajilta.

Aineen salaisuus ei käsittääkseni ole vielä avautunut, eli ihmiskunta ei ilmeisesti osaa vielä purkaa ja koota atomeja liukuhihnalta. Toisekseen nanoteknologia on vielä niin lapsenkengissä, että älykkäät nanorobotit eivät vielä ole purkamassa jätekasaa täydellisen puhtaiksi kasoiksi erilaisia aineita. Eli joudumme turvautumaan tähän epätasomalliseen lajitteluun, jossa on omat ongelmansa ihmisten erilaisuuden vuoksi. Ehkä vielä vuosikymmeniä näin on tilanne, että pakko lajitella.

Jos nyt vilkaisee vaikka YTV:n jäteopasta, niin on todella paljon huomioitavaa; kts. linkki tämän vastauksen lopussa. Toisekseen tässä on taas se, että ihmisiä pitäisi kannustaa jotenkin rahallisesti kierrätykseen. Esim. pullojen kierrätys toimii panttimaksun takia. Samoin paperinkeräys vähentää oman jäteastian painoa ja tyhjennysväliä, eli säästää siinä mielessä.

Katsoin tuossa, mikä on tilanne RFID-lastujen suhteen, eli sellainen pienen pieni mikrosiru, jonka pystyy lukijalaite lukemaan. Eli homma yksinkertaisesti
 - pakkauksessa olisi pienen pieni RFID-lastu, pieni mikrosiru
 - asiakas kiikuttaa pakkauksen kierrätyspisteeseen
 - asiakas laittaa pakkauksen omaan paikkaansa ja tietokone piippaa oikean lajittelun vuoksi
 - asiakas saa pienen rahallisen palkkion hyvästä työstään lajittelun hyväksi.

Ilman pientä rahallista hyvitystä on ihan turha olettaa, että lajittelu menisi tästä tehokkaammaksi. Ihmisen ahneus pitää osata kääntää hyödyksi ja siinä on turha höyrytä tai piipertää mistään luontoarvoista. Moni tavallinen asiakas ei välitä tuon taivaallista mistään luontoarvoista.

Miksi meillä ei sitten ole tällaisia mikrosiruja kaikissa nykyisissä pakkauksissa? Yksinkertaista. Homma on sössitty ihan täydellisesti. Hyvin tyypillinen tilanne tietotekniikan standardoinnin suhteen, eli taas esitetään kymmeniä standardeja ja hommasta on hirvittävä vääntö. Ja julkisen sektorin, EU etunenässä, pitäisi olla tässä asiassa aktiivinen. Mutta nykytilanteessa RFDI-siruille ei ole mitään kunnon standardia.

Tietysti on nuo tietoturvaongelmat yms., joista monet partaiset hakkerit aivan oikeutetusti muistuttavat huutaen tuuleen tyhjässä erämaassa, eli tavallinen ihminen ei käsitä tuon taivaallista omasta tietoturvastaan. Jos kierrätyksestä saa jonkin palkkion, niin silloin ihmiselle syntyy kannuste palauttaa pakkauksia kiertoon. Eli meillä ei ole kierrätysjärjestelmää, jossa kiikutettaisiin erilaisia pakkauksia lukijalaitteiden tarkastettavaksi, ja siitä ne tippuisivat kukin omaan lokeroonsa.

Ongelma on kansainvälinen, ja yksityiset yritykset ovat jälleen kerran päässeet vedättämään tietotekniikan standardoinnissa julkisen sektorin nahjustelun vuoksi. Eli julkisen puolen aika menee monesti asioiden toteamiseen eikä standardoinnin strategiseen johtamiseen. Sitten yksityiset yritykset vedettävät standardoinnissa ja rahaa poltetaan ympäri maailman kuorma-autolasteittain.

Mutta noin periaatteessa alkaisi teknologia olla valmis, että tuotteessa oleva RFID-lastu voisi saada lajittelupaikalla koneen piippaamaan oikeassa kohdassa. Eli kerraten:

- pakkauksessa olisi pienen pieni RFID-lastu, pieni mikrosiru
- asiakas kiikuttaa pakkauksen kierrätyspisteeseen
- asiakas laittaa pakkauksen omaan paikkaansa ja tietokone piippaa oikean lajittelun vuoksi
- asiakas saa pienen rahallisen palkkion hyvästä työstään lajittelun hyväksi.

Linkki: YTV:n jäteopas

79.18. Kysymys 17: Automarkettien perustamista kauas taajamien ulkopuolelle on hillittävä ja uudet kaupat on ohjattava keskustaan, vaikka kauppojen valikoimat supistuisivat ja hinnat olisivat kalliimmat.

Vastaus: täysin samaa mieltä

Noin periaatteessa tämä on tätä Tunteen ja Itsen aikakautta, eli pitää päästä toteuttamaan oman itsensä tunteita massiivisiin elämyskeskuksiin, jossa voi viettää kokonaisen päivän itseänsä toteuttaen.

Itse olin Tampereella ja kävin Lempäälän Ideaparkin yhdessä esittelykokouksessa. Se oli justiin tätä, että ostamisen pitää olla elämys ja elämyksiä pitää tarjota. Eli ei enää riitä, että ostaa hyvät tuotteet ja sillä hyvä. Ostamisen pitää olla elämystä ja tunnetta. Tämä on vallannut koko länsimaisen yhteiskunnan ja levinnyt vähän muuallekin.

Ongelmaksi alkaa vain tulla, että materia maailmasta voi loppua joidenkin artikkeleiden kohdalla. Tai niistä tulee jumalattoman kalliita tulevana vuosikymmeninä, kun maailmassa on miljardeja kuluttajia haluamassa samaa asiaa. Tämä ongelma ei sinänsä ratkea kieltämällä automarketteja, joita kyllä siis vastustan.

Ongelma on ihmisen mielessä, jolle ei enää riitä tavallinen ja rauhallinen elämä hieman nuukaillen

tarkasti vahtien jokaista ostosta. Kuluttamisesta on tullut oman Itsen toteutuksen tapa.	7225
	7226
Sitten on tuo ihmisen matkimisen tarve joka puolella. Markkinoijat ovat vetäneet tosi syvälle meneviä keinoja, jolla jostain tietystä ihmisestä tehdään tavoiteltava malli, eli ns. julkkis. Ja tähän malliin sitten pyritään tahdottomana laumana, vaikka varaa ja rahkeita ei olisi.	7227
	7228
	7229
	7230
Se on tuo Tunne ja Itse tullut niin pinnalle joka paikassa. Olen keskustellut useamman järjestöaktiivin kanssa, että nykyään ei voi mitenkään laskea, että tuleeko jollekin järjestön kurssille sama määrä ihmisiä, jotka ovat ilmoittautuneet. Oma nyrkkisääntö on, että 30 henkilön kurssille pitää olla 40-45 ilmoittautunutta, kun kaikki eivät edes tule paikalle, peruvat viime hetkellä, veivaavat ja vatkavat asiaa. Se on sitä Itseä, kun ei enää välitetä toisesta ihmisestä, eli kurssin järjestäjästä. Tunnetta on sitten se, että järjestöjen viikonloppujen pitää tarjota elämyksiä. Se on vain monessa järjestössä vaikeaa, kun on vain ns. tavallista toimintaa.	7231
	7232
	7233
	7234
	7235
	7236
	7237
	7238
Se tunkee joka paikasta tuo Tunne ja Itse. Ongelma ei ole ole automarket sinänsä vaan ihmisen mieli. Jos ostamisen halutaan olevan tunteellista elämystä täynnä itseä toteuttaen, niin sitten ne massiiviset elämyskeskukset pitää rakentaa. Itse vastustan näitä massiivisia elämyskeskuksia, joista osa on näitä automarket-ratkaisuja	7239
	7240
	7241
	7242
	7243
79.19. Kysymys 18. Jotta ilmastopoliittiset tavoitteet saisivat vauhtia, kotikuntani virastojen ja laitosten pitäisi näyttää esimerkkiä: Niiden pitäisi viimeistään vuonna 2012 ostaa vain sellaista sähköä, joka on tuotettu uusiutuvalla energialla kuten esimerkiksi metsähake-, tuulitai vesivoimalla. Näin siitäkkin huolimatta, että kunnan energialasku kasvaisi	7244
	7245
	7246
	7247
	7248
	7249
	7250
Vastaus: jokseenkin samaa mieltä	7251
Tämä ongelma on monitahoinen.	7252
	7253
Sana on toista sanaa vastassa. Ongelma on, että ihmiset käsittävät hyvin vähän tieteellistä keskustelua ja hyvin harva ihminen jaksaa perehtyä vähänkään vaikeampaan aiheeseen. Tuossa aikaisemmin olin sitä mieltä, että kirjastojen pitäisi painottaa tietokirjallisuutta. Sitten toisessa vastauksessa totesin, että oman Itsen ja Tunteen korostus on todellinen syy noihin massiivisiin automarketteihin, kun ihmiset ovat niin helposti markkinoinnin vietävissä.	7254
	7255
	7256
	7257
	7258
	7259
Eli ilmastopoliittista keskustelusta on tullut ihmisten tunteisiin vetoamista kun ei viitsitä perehtyä aiheeseen tarkemmin. Sitten koulutettujen ihmisten iso ongelma on, että pitää olla mielipide joka asiaan. Ongelma tietysti on, että paraskaan koulutettu ihminen ei voi olla joka asiasta tietoinen. Eli sitten on helppo johdatella hyvinkin koulutettua ihmistä järkevän näköisillä väittämillä, kun koulutetulla ihmisellä kerran pitää olla mielipide joka asiaan ja päteä pitää joka tavalla. Eli hyvinkin koulutettu ihminen voi olla täysin harhaan johdettu vaikka väittää asiasta olevan mielipiteen.	7260
	7261
	7262
	7263
	7264
	7265
	7266
Eli voi omakin mielipide voi perustua osin uskoon, harhaan tai markkinointiviesteihin. Mutta yritetään. Hommahan on täysin politisoitu. Yhdestä elokuvasta (The Great Global Warming Swindle, eli suomeksi Suuri Ilmastomuutos-Huijaus) nousi mahdoton häly, kun taas kannattajat ja vastustajat ottivat yhteen. Siinä olen samaa mieltä, että vasemmistolaisten piti äkkiä keksiä joku keino pitää itsensä koossa vastustamassa kapitalistisia kotkotuksia Neuvostoliiton romahtamisen jälkeen. Ympäristöliike oli tähän oiva vastaus, kun kommunismin pelko ei enää pidä kapitalisteja	7267
	7268
	7269
	7270
	7271
	7272

kurissa. Ongelma on, että sana on sanaa vastassa, ja periksi ei anneta missään.	7273
	7274
Perusongelma on, että ihmiselle ei näytä mikään riittävän materian keräämisessä omalle Itselle.	7275
Vika on meidän mielessä, joka ei tyydy vähäisempään materiaan. Ensimmäisenä pitäisi saada	7276
kunniaan se ajatus, että ihminen pärjää vähemmällä materiaalilla, vähemmällä kulutuksella ja	7277
vähemmällä energialla.	7278
	7279
Ongelma on, että toteutus käytännössä kaataisi koko nykyisen maailmantalouden, jos sitä	7280
lähdetäisiin toteuttamaan käytännössä. Nykyisen maailmantalouden kaatamisen seurauksia ei tiedä	7281
kukaan, joten eipä ole rohkeutta kenelläkään sitä vakavasti ehdottaa. Eli siinä mielessä on	7282
metsähake-, tuuli- tai vesivoima on tietysti oireiden hoitoa, kun ensin pitäisi saada kaikki turha	7283
energian ja materian kulutus häviämään maailmasta.	7284
	7285
Metsähake-, tuuli- tai vesivoima on varmasti joissain tilanteissa energiatehokasta, niin silloin siihen	7286
on siirryttävä. Ohessa kuitenkin muutama ongelma mainittuna. Ongelma on kuitenkin osittain	7287
epäonnistunut sähkömarkkinalaki, jolloin yritykset siirtävä tuotannon alennuksen siirtomaksuihin.	7288
Nythän EU on joutunut tässä asiassa huomauttamaan ja oma aikansa menee tämän asian	7289
täydellisessä korjaamisessa. Kun siirtohinnat ovat järjelliset, niin voisi päästä oikeasti metsähake-,	7290
tuuli- tai vesivoiman hintoihin kiinni. Tällöin voitaisiin oikeasti arvioida, että käyttäkö kunta	7291
halvinta vai ympäristöystävällisintä sähköä.	7292
	7293
Julkinen talous on oikeasti iso ostaja monessa asiassa, jolloin julkisten yhteisöjen ostot voivat	7294
oikeasti ohjata yritystoimintaa johonkin suuntaan. Näin voisi ajatella julkisen rahan edistävän	7295
ympäristöystävällistä energian käyttöä.	7296
	7297
Tuulivoiman ongelma käsittääkseni on, että sen tuottaman energian säilöminen väliaikaisesti	7298
odottamaan tulevaa käyttöä on nykytilanteessa tuntematon teknologia. Eli tuulivoiman käytön	7299
rajoitukset täytyy varmaan huomioida voimalaitosverkon rakentamisessa.	7300
	7301
79.20. Kysymys 19: On tärkeää säilyttää Suomi kaksikielisenä maana.	7302
Kunnallisten palvelujen saanti on turvattava sekä suomeksi että	7303
ruotsiksi, vaikka se olisi kalliimpaa.	7304
	7305
Vastaus: jokseenkin samaa mieltä	7306
Tämä ei nyt varsinaisesti ole Jalasjärvellä ongelma, kun täysin suomenkielinen kunta. Mutta tuolla	7307
rannikolla kielipolitiikka on tietysti isompi asia. Kyllä meidän tässä asiassa pitää olla parempia kuin	7308
ruotsalaisten, joille kielipolitiikka on tuottanut vielä suurempia ongelmia.	7309
	7310
Eli tietysti täytyy huolehtia, että joissain tilanteissa on oikean äidinkielen mukaista palvelua.	7311
Tässäkin täytyy jokainen toteutus mennä tarkasti läpi, vähän samalla tavalla kuin tuossa	7312
yksityistämisessä ja kansallistamisessa. Eli pitää tässäkin pitää homma hallittavana, eli tarkasti	7313
miettiä joka palvelun kohdalla, että mitä käytännössä monikielisyys tarkoittaa. Väärään palveluun	7314
väärin tehty monikielisyysratkaisu ei auta ketään. Härkäpäinen monikielisyyden vastustaminen tai	7315
oman kielen erityisaseman pakonomainen painostus ei ole aina paras ratkaisu.	7316
	7317
Jotenkin vain on mielenkiintoista, että tuo homma on omittu vain ruotsinkielisille.	7318
	7319
Itse yllätyin yhdestä uutisesta, jossa todettiin Suomessa asuvan kymmeniätuhansia venäjän kielen	7320

puhujia. Eli kyllä sitä kielipolitiikkaa pitäisi katsoa vähän laajemmasta näkökulmasta. Itse ehdottaisin, että otettaisiin tuo koko kielipolitiikka kunnon tarkasteluun koskien kaikkia Suomessa puhuttuja vähemmistökieliä, varsinkin jos tietyn kielen puhujia alkaa olla kymmenissä tuhansissa. Siinä teemaa ensi eduskuntavaaleihin.

7321
7322
7323
7324
7325
7326

79.21. Kysymys 20: Asuinalueen asukkaiden mielipiteitä on noudatettava päätettäessä päihdeongelmaisten asuntolan sijoittamisesta, vaikka se estäisi asuntolan perustamisen

7327
7328
7329

Vastaus: jokseenkin eri mieltä

7330

NIMBY, Not In My BackYard. Eli suomeksi: EI Mun TakaPihalle Yhtään Mitään.

7331

Itse pohdin tätä ja tietysti oma kokemus on päihdehuollosta hyvin vähäinen. Oma kokemus yleensä päihdeistä on vähäinen kun nautitut puhtaan alkoholin desilitrat tällä vuosituhanella (2000-luku) on laskettavissa yhden käden sormilla. Mahdollisesti kysymyksen tekijä on pohtinut myös huumeita yms. vaarallisia aineita alkoholin lisäksi, ja minulla ei tästäkään kyllä ole omakohtaista kokemusta.

7332

7333

7334

7335

7336

7337

7338

Mutta asiaan. Nyt täytyy myöntää, että menee arvaamalla osasta. Eli valtuustossa joutuisin tähän asiaan perehtymään huolellisesti. Puolueen omien luottamuspaikkojen kiinnostuksen kyselyssä sanoinkin, että sosiaalipuoli vaatii hyvin paljon asioihin perehtymistä. Varmaankin suurin ongelma ihmisille on, kun he näkevät tällaisen päihdehuollon asuntolan ja vieläpä sen asukkaita.

7339

7340

7341

7342

7343

Eli pitäisi etsiä sellaisia rakennus- ja tonttiratkaisuja, että ns. tavalliset ihmiset sitten näkevät tätä toimintaa mahdollisimman vähän. Vähän outoa se tietysti on ajatella, että miksi pitää toimintaa peitellä. Oma käsitys on, että moni ns. tavallinen ihminen ei halua suoraa näköyhteyttä päihdehuoltoon ja sen asukkaisiin. Eli pitäisi etsiä sellainen rauhallinen paikka, johon saadaan joku peitto ns. tavallisten ihmisten suuntaan, mahdollisuus käytännössä toteuttaa voi olla vähäinen riippuen kunnasta.

7344

7345

7346

7347

7348

7349

7350

Jalasjärvellä ei ole turhaa rahaa kunnalla, joten tässä on pakko mennä tehokkaimman rahallisen ja vähimmän hallinnollisen rasituksen tietä. Eli Jalasjärvellä on vain joku ratkaisu pakko tehdä, kun ei ole varaa rakentaa uutta katseilta suojattua sivukylää ei-toivottaville asukkaille.

7351

7352

7353

7354

Valitusta tulee aina, vaikka rauhallisin ja piiloisin kolo koko kunnasta löydetään. Varmaan aina joku sanoo, että pienten lasten turvallisuus huolettaa päihdehuollon asuntolan lähellä. En tiedä todellista tilannetta häiriöistä lapsiperheille päihdehuollon asuntolan lähellä, mutta en ole tästä uutista nähnyt. Jää vähän oman arvailun varaan.

7355

7356

7357

7358

7359

Itse pohdin tässä itsekseni, että ehkä sellainen jatkuva tiedotus päihdehuollon asuntolan lähiasukkaille voisi olla paikallaan. Eihän se nyt kova vaiva ole jakaa monistettuja lehtisiä päihdehuollon asuntolan lähialueelle. Ehkä se helpottaisi semmoista tietämättömyydestä johtuvaa pelkoa lähipiirin asukkailta.

7360

7361

7362

7363

7364

Yleistä mielipidettä.

7365

7366

Näitä mielipidekyselyjä on tehty, että miten ihminen suhtautuu toisiin ihmisiin. Kova koulutus, menestyksekkäs asema työelämässä ja muu menestyminen koventaa asenteita. Monet ns.

7367

7368

yhteiskunnan tukipylväistä ovat melko kovilla asenteilla liikkeellä. Noiden mielipidetiedusteluiden mukaan työttömät ovat suvaitsevampia muita ihmisiä kohtaan. Valittajia käytännössä on, vaikka mitä tehtäisiin. Monesti he ovat vaikutusvaltaisia ihmisiä, joten meteli siinä nousee mistä tahansa, joka koskee vähemmän menestyneitä kohtaan, esim. päihdehuolto.

Tuossa kerran tutkittiin sitä joidenkin hellimää ajatusta, että sosiaaliturvaa käytettäisiin laajasti väärin. Lopputulos oli, että erittäin huomattava osa ihmisistä ei edes osannut hakea itselleen heille mahdollisia tukia. Väärinkäyttäjät olivat sitten lopuksi hyvin pieni osa. Eli tässäkin jälleen hyväosaiset ovat syyllistämässä itseään heikompia. Se voi sitten olla ns. paremmalle väellä valtaisa järkytys, jos oma lapsi päihtheisiin ratkeaa. Voi pilkka kalahtaa omaan nilkkaan.

79.22. Yhteenvetoa vuoden 2012 tilanteessa

Eihän sille tietysti mitään voi. Veivatuissa vastauksissa vaalikoneisiin veivasin muutama veivausta:

- tietotekniikkaa jossain muodossa
- työnjaon ongelmaa joissain julkisen sektorin osissa
- asiapainotteisuutta eri muodoissa.

Tietotekniikkaa oli mm. RFID-sirujen standardoinnin tilanne jätteiden lajittelussa. Yksi päivä selvitin RFID-sirujen standardoinnin tilannetta, ja kokonaisuudessa standardeja on edelleen liikaa. Mutta käytännössä nykymuotoinen lajittelu ilma RFID-sirujen hyödyntämistä on ehkä tehottomampaa. Jos jokaisesta lajiteletoista saisi jonkin korvauksen, niin mahdollisesti väki lajittelisi tehokkaammin – siis mahdollisesti! Käytännössä tämä vaatii virittelyä hyvin monen eri yhteisön välillä ja sisällä.

Joo – asiapainotteisuutta korostin monessa kohdassa ja arvostelin jonkin verran voimallisiin tunteisiin perustuvaa mielikuvamarkkinointia. Nyt on hyvä todeta, että virkkeen kirjoitushetkellä (24.5.2012) en omista edelleenkään televisiovastaanotinta. Katson silloin tällöin tiettyjen kanavien internet-lähetyksiä (esim. Al Jazeera ja, RT ja Press TV). Kun ei televisiovastaanotinta ei ole, niin voi verrata omaa tietopohjaa julkisuuden ilmiöihin, jotka leviävät voimallisesti nimenomaan television välityksellä. Tätä vertailua voi tehdä henkilöihin, jotka katsovat televisiolähetyksiä useammankin kuin minä.

Yhteenvetona voi todeta, että tiedotusvälineiden voimaa ei pidä koskaan aliarvioida – varsinkaan television voimaa ei pidä väheksyä. Eli asiapainotteinen ja asioiden tylsä esittäminen on todellinen haaste kaikelle tiedotusvälitykselle.

Edelleen voi yhteenvetona todeta, että en sinänsä vastusta yksityistämistä tai kaupallistamista. Vastustan lähinnä liian hätäisesti tehtyä yksityistämistä tai kansallistamista. Esimerkiksi voi todeta, että aikaisemmin viitatulla nelijaolla (toiminta, informaatio, data, tekniikka) voi pohtia eri tasojen yksityistämistä ja kansallistamista eri tavoin, ja erilaisia yhdistelmiä voi olla paljon.

Hyvä esimerkki on kaupanvahvistus. Käytännössä omakotikiinteistön kauppa on yksityistä toimintaa, mutta kaikesta huolimatta siinä on kankea kaupanvahvistamisen menetelmä. Yllättävää kyllä, monesti yksityinen toiminta vaatii monesti myös jotain julkista toimintaa kokonaisedun vuoksi. Vastaavalla tavalla pitäisi yksityisen ja julkisen toiminnan rajoja mennä eri toiminnoissa läpi, ja päättää yksityistämisestä ja/tai kansallistamisesta vasta tarkan harkinnan jälkeen.

80. EDK / 1 – tukehtuminen kirjallisuuteen – omistus, jäsenyys ja sopimus

80.1. Asian kuvailu lyhyesti

21.8.2008 tein suullisen sopimuksen asunto-osakeyhtiön asunto-osakkeen ostamisesta. 25.8.2008 omistus siirtyi minulle virallisesti asianmukaisen kauppakirjan allekirjoituksen mukaan.

20.10.2008 oli asunto-osakeyhtiön yhtiöjärjestyksen mukainen yhtiökokous. 24.10.2008 kävin allekirjoittamassa yhtiökokouksen kokouksen pöytäkirjan kokouksen pöytäkirjantarkastajana. 24.10.2008 sanoin, että haluaisin tarkastaa yhtiön hallinnon aikaisemmilta vuosilta. Eli käytännössä olisin halunnut tutustua kyseisen asunto-osakeyhtiön hallituksen kaikkiin pöytäkirjoihin ennen 24.10.2008 tilannetta.

Isännöitsijä totesi etteivät asunto-osakeyhtiön hallituksen kokouksien pöytäkirjat ole julkisia asiakirjoja. Mielenkiinnosta lähdin tutkimaan lain pykälää, joka olisi kunnolla perustellut asunto-osakeyhtiön hallituksen kokousten pöytäkirjojen julkisuuden asteen.

Nyt on todellakin niin, että nykyinen asunto-osakeyhtiölaki (17.5.1991/809) ja uuden asunto-osakeyhtiölain hallituksen esityksen luonnos (esitys 24.10.2008 tilanteessa) ei anna mitään määräyksiä asunto-osakeyhtiön hallituksen kokouksien pöytäkirjojen julkisuudesta itse lakitekstissä.

Tässä tilanteessa olisin odottanut, että oikeuskäytäntö olisi antanut määräyksiä asunto-osakeyhtiön hallituksen kokouksien pöytäkirjojen julkisuudesta.

FINLEX-palvelusta saa Korkeimman oikeuden (KKO) ennakkopäätöksiin ⁴ tehtyä tekstihaun. 28.10.2008 tilanteessa hakutuloksia oli hakusanalla ”Asunto-osakeyhtiö” kaksisataaseitsemänkymmentäkaksi (272) kappaletta.

Eli aikamoisia riidanpesiä ovat asunto-osakeyhtiöt olleet. Lisäksi täytyy muistaa, että jokaista Korkeimman oikeuden (KKO) ennakkopäätöstä kohti on aina hyvin monta tapausta, joka ei ole saanut valituslupaa. Tällä Korkeimman oikeuden (KKO) ennakkopäätösmäärällä olettaisin, että hyvällä kirjallisuuskatsauksella löytyy varmasti oikeustapaus, jossa pöytäkirjan julkisuuden aste ratkaistaan. Näin ollen kyseinen Korkeimman oikeuden (KKO) ennakkopäätös olisi melkoisella todennäköisyydellä päätyntä asunto-osakeyhtiön oikeutta koskevaan kirjallisuuteen.

Tämän jälkeen hankin Seinäjoen ja Jalasjärven kirjastoista asunto-osakeyhtiötä koskevaa kirjallisuutta, ja erityisesti pyrin hankkimaan tietysti kirjallisuutta, jossa mainittaisiin jotain hallituksen kokousten pöytäkirjojen julkisuudesta.

80.2. Asioiden asiatunnukset

4 <http://www.finlex.fi/fi/oikeus/kko/kko/> (FINLEX, KKO:n ennakkopäätökset, haettu 27.10.2008)

Nyt tietysti tuntua oudolta, että joku asiatunnus on esim. EDK / 1. Tosiasia on, että itselläni alkaa olla melkoinen kasa itse tehtyjä asiakirjoja sähköisessä muodossa alkaen vuodesta 1997. Eli omissa hakemistoissa alkaa olla paljon tiedostoja, jotka pitäisi kuitenkin jotenkin löytää. Eli näin olen kehitellyt erilaisia asiatunnuksia.

Toisinaan asiatunnukset ovat hauskoja. Selvitin aikanaan Kirjoitelmia I -teokseen (Rannila 2011) liittyen Jalasjärven evankelis-luterilaisen seurakunnan omistaman vanhan seurakuntatalon purkuasiaa; Kyllä oli paljon asiatunnuksia: mm. seurakunta, tuomiokapituli, kirkkohallitus ja maallisia viranomaisia. Tosiasiallisesti mikä tahansa julkisyhteisö tukehtuisi asioiden asiakirjojen massan alle, jos ei ole jotain asianhallinnan järjestelmää.

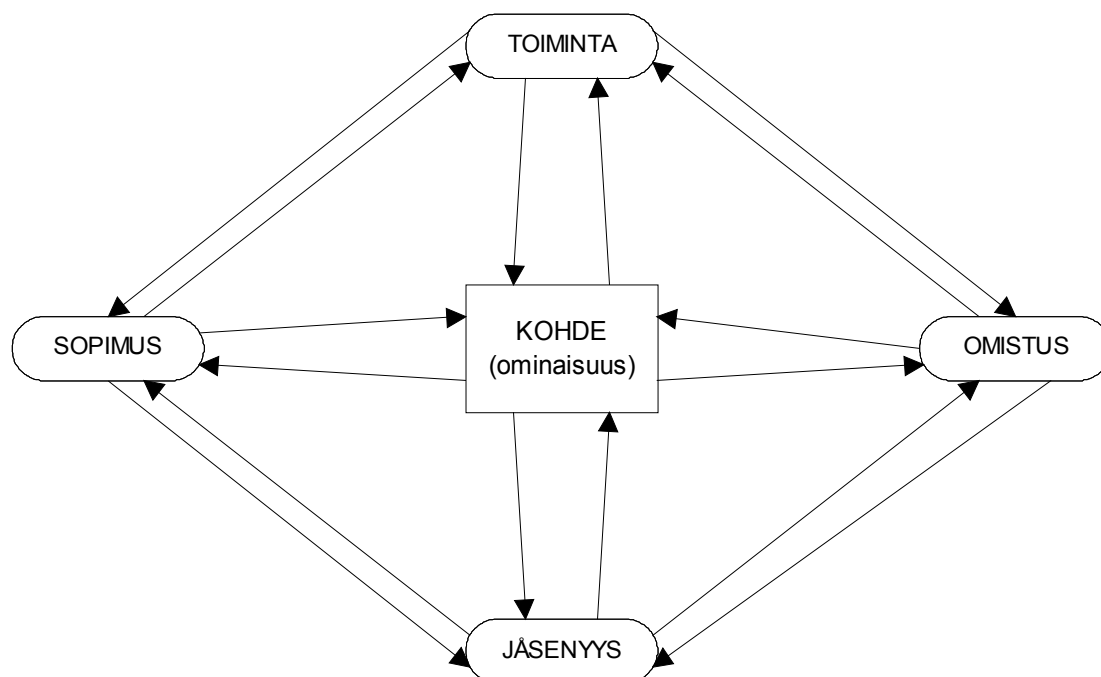
80.3. Tukehtuminen kirjallisuuteen

Itse en tosiaan ole oikeustieteen oikea osaaja edes hyvällä tahdolla. Asian penkomishetkellä (vuosi 2008) oli käynnissä asunto-osakeyhtiölain (AOYL) kokonaisuudistus ja kuvittelin osaavani tehdä lausunnon aiheeseen liittyen. Lyhyesti voi sanoa, että kotiin kannettuun kirjallisuuteen ja asunto-osakeyhtiölain (AOYL) kokonaisuudistuksen sähköiseen tausta-aineistoon yksinkertaisesti hukkui, ja lausunto (EDK / 1) ei koskaan valmistunut.

80.4. Omistus / Jäsenyys / Sopimus

Yksi hyöty valtaisan kirjallisuus- ja aineistomassan pyörittelystä oli, että aloin vakavammin pohtia kolmea erilaista peruskäsitettä:

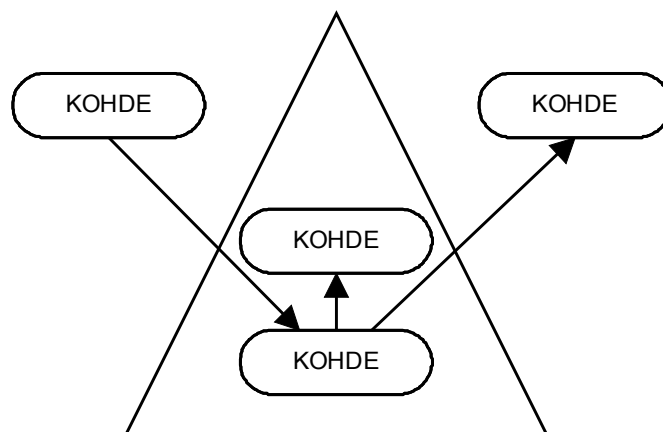
- Omistus
- Jäsenyys
- Sopimus

Jos nyt pohtii asunto-osakeyhtiötä, niin kyseisessä toiminnassa on monenlaisia suhteita:

- omistajat voivat asua itse asunnossa
- omistajat voivat vuokrata asunnon
- kaikki asukkaat ovat asukkaita
- asunto-osakeyhtiö ostaa monenlaisia palveluita asukkaiden/osakkaiden eduksi
- jne.

Eli lopputuloksena on moneen suuntaan leviäviä ja risteäviä omistuksen, jäsenyyden ja sopimuksen ketjuja.

Kohde: aine, elämä, mieli, kulttuuri?

Kohde: omistus, jäsenyys, sopimus?

Lähdin tätä pohtimaan vielä muistakin näkökulmista, ja laadin yllä olevan kuvan. Tunnetulla tavalla voisi viitata Engeströmin (1987,1995, 1999, 2000, 2001) esityksiin toimintakokonaisuudesta. Toisaalta voi todeta Henriquesin (2003) esityksen perusteella, että kohteita voisi lajitella aineeseen, elämään, mieleen ja kulttuuriin kuuluviksi.

Ihmiset voivat olla jossain yhteisössä jäsenenä, ja toisaalta tämä jäsenyys voi perustua sopimukseen tai omistukseen. Esimerkiksi asunto-osakeyhtiössä joku omistaa asunnon ja taas yrityksessä jäsenyys voi perustua työsopimukseen.

Taas esineet kohteina koottuna yhteen voivat olla jossain kokonaisuudessa yhtenäinen kokonaisuus; esim. tekninen laite kootaan osista. Mutta ajatuksena voi todeta, että laitteen osat voivat olla yksittäin kukin eri omistajan omistuksessa. Ja taas sopimuksilla voidaan tällaista yhtenäistä laitetta käyttää kokonaisuutena.

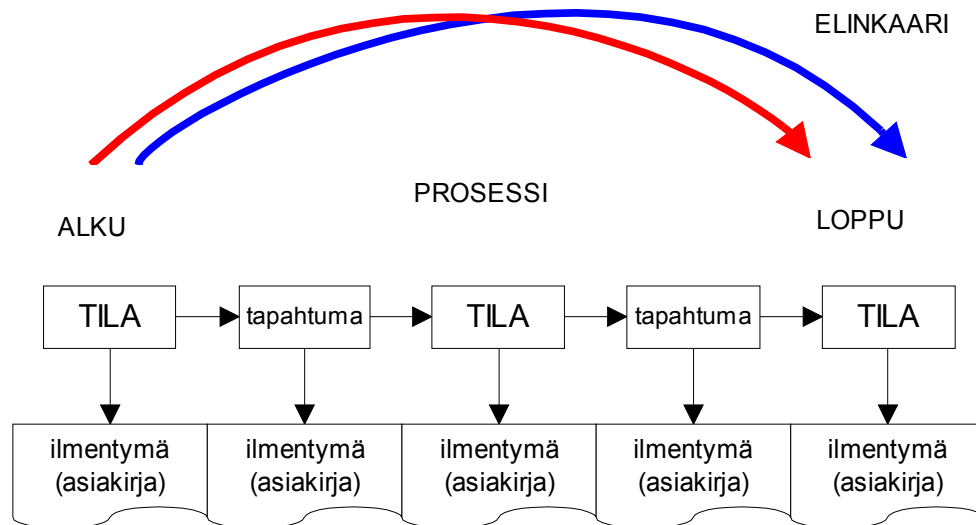
Taas voi olla asioita henkisinä työvälineinä. Esimerkiksi kirjoitettu teksti, jonka omistus voi vaihdella. Ja taas sopimuksella voidaan sopia, että kuka saa kyseistä tekstiä lukea. Patentti on hyvä esimerkki, koska se on tarkasti ottaen hyvin laaja sopimus, joka koskee hyvin monia (kolmansia) osapuolia.

80.5. Löytyykö tutkimuskirjallisuutta?

Nyt voi pohtia, että olisiko omistusta, jäsenyyttä ja sopimusta pengottu oman alan

(tietojärjestelmätiede) lähialueilla. Nyt voi yleisesti todeta, että tietojärjestelmän sisältö on täynnä erilaisia tiloja ja tapahtumia, minkä lisäksi voi erotella elinkaaren ja asiakirjat ilmentyminä.

7522
7523
7524

7525
7526

Eli voisiko jokaisen kohteen osalta pohtia omistuksen, jäsenyyden ja sopimuksen tiloja ja vaihteluita? Kyseinen kolmijako on jäänyt häiritsemään, ja siihen voisi tehdä joskus hieman tarkemman selvityksen.

7527
7528
7529
7530

Omistus / Jäsenyys / Sopimus

→ Mielentiloja?

→ Mielentilan heijastuminen todelliseen maailmaan?

→ Mielentilan heijastuminen tietojärjestelmiin?

7531
7532
7533
7534
7535

81. Testamenttirekisteri ja kuolinilmoituksen postitus viran puolesta

81.1. Taustaa

Itseäni yllätti tieto, että joissain maissa ilmeisesti rekisteröidään testamentit johonkin rekisteriin. Suomessa testamentteja ei virkkeen kirjoitushetkelläkään (25.5.2012) vielä rekisteröidä. Asia oli suhteellisen mielenkiintoinen, ja oman eduskunnan toiminnan seurannan perusteella törmäsin Oikeusministeriön asetusehdotukseen (EU) kansainvälisistä perintöasioista, mikä taas johti Euroopan Unionin Komission omiin asiakirjoihin.

Sen verran voi todeta, että nuorempana seurasin sivusta yhtä epäselvän testamentin tulkinnan erimielisyyksistä johtuvaa oikeustapausta. Lisäksi nuoruudesta jäi mieleen, että erään henkilön poismenon jälkeen löytyi kaksi testamenttia, ja loppujen lopuksi lainopillisesti asia kyllä meni oikein, mutta ei kuitenkaan niin kuin poismennyt henkilö olisi halunnut.

Ongelma oli siis toisessa tapauksessa testamentti, jota löytyi poismenon jälkeen. Toisessa tapauksessa ongelmia aiheutui testamentin tulkinnasta. Molemmissa tapauksissa testamentin rekisteröinti olisi voinut auttaa tilannetta.

Sinällään on omien vähäisten testamenttiriitojen kokemuksen perusteella mielenkiintoista, että Suomessa ei ole lähdetty testamentin rekisteröintikäytäntöihin, ja tämän vuoksi pohdin vapaamuotoisesti aihetta.

Soitin silloiselle Eduskunnan hallintovaliokunnan puheenjohtajalle, ja lähetin vapaamuotoisen lausuntoni eteenpäin. Mielenkiintoista on, että myöhemmin perkasin läpi omien ⁵ kotisivujen käyntitilastojen (IP-numerot) perusteella palvelinten nimiä. Tietystikään palvelinten nimillä ei saa selville, että kuka yksittäinen henkilö on omilla www-sivuilla käynyt. Mutta käsittääkseni on niin, että ehkä Helsingin yliopiston oikeustieteen tiedekunnasta (hoyks130.law.helsinki.fi) oli käynyt tiedoston lataamassa. Mahdollisesti tuo ”law” tarkoittaa nimenomaan oikeustieteellistä tiedekuntaa, mutta tätä en lähtenyt tarkistamaan virkkeen kirjoitushetkellä (25.5.2012). Eli mahdollisesti tiedosto on levinnyt laajemmallekin, mutta tätä on vaikea sanoa.

Luonnollisesti minä tietysti pohdin testamenttirekisteriä tietojenkäsittelyn ja käytännön näkökulmasta, ja voimallinen oikeustieteellinen pohdinta on vähäisempää.

81.2. Lausunto kokonaisuudessaan (EDK / 2)

Minulla alkaa olla satoja itse kirjoitettuja asiakirjoja, joten niitä on pakko jotenkin merkitä. Jos lukija haluaa tarkempaa tietoa ja tausta-asiakirjoja, niin kannattaa mainita ”EDK / 2”, niin löydän oikean kansion nopeammin.

⁵ <http://www.jukkarannila.fi/>

Tämä asiakirja ei edusta minkään Eduskunnassa edustetun puolueen virallista tai epävirallista kantaa. Tämä on yksittäisen kansalaisen yksittäinen lausunto vapaaseen käsittelyyn.

Jälkikäteinen huomio: Olen kerännyt kaikki lausunnot (virkkeen kirjoitushetkellä 37) omille ⁶ www-sivuilleni, ja lausunnot on vielä numeroitu juoksevasti, ja esimerkiksi tämän lausunnon juokseva numero on ⁷ kaksitoista (12).

Asian käytännöllinen tausta

En itse ole ollut oikeusistuimessa käsittelemässä testamentista tai testamentin epäselvyyksistä johtuvaa oikeudellista riitaa.

Itseäni suuresti hämmästytti tieto, että joissain maissa testamentteja on voinut rekisteröidä jo vuosikausia. Tästä ihmettelystä lähdin asiaa hieman tutkimaan tarkemmin.

Testamenteista on kuitenkin riideltä. Korkeimman Oikeuden (KKO) ennakkopäätöksiä rekisterissä on hyvin paljon merkintöjä testamenttiriidoista.

<http://www.finlex.fi/fi/oikeus/kko/kko/>

Hakusana: testament*

Hakuosumia 416 kpl

Haku tehty 17.11.2008

Jälkikäteinen huomio: Mielenkiintoista on, että virkkeen kirjoitushetkellä (25.5.2012) sama Korkeimman oikeuden päätösten haku tuotti 434 erilaista hakutulosta.

Ja täytyy tietysti muistaa, että jokaista Korkeimman Oikeuden (KKO) ennakkopäätöstä kohden on lukuisa joukko hylättyjä valituslupia, joten testamenteista johtuvaa oikeudellista riitelyä on ollut hyvin paljon.

Euroopan Unionin Komission valmistelutyö

Komission suunnasta on vuonna 2005 ollut aiheesta vihreän kirjan yhteydessä julkinen kuuleminen (Bryssel 1.3.2005, KOM(2005) 65 lopullinen ⁸). Tähän lisäksi vielä vapaamuotoinen asiakirja (1.3.2005 SEC (2005) 270 ⁹), joka on tosin ranskaksi, mutta englannin kielen taitoinen voi lukea ainakin otsikoita.

Vuoden 2005 vihreän kirjan jäljiltä en ole löytänyt muita KOM- tai SEC-asiakirjoja koskien testamentteja Komission asiakirjarekisteristä, joka on julkinen kaikille.

Kyselyt Euroopan Unionin Komission suuntaan

Komission puolesta heillä on kysymysmahdollisuus kansalaisille ja olenkin sieltä muutamaan kertaan kysynyt heidän aikatauluistaan.

⁶ <http://www.jukkarannila.fi/lausunnot.html>

⁷ http://www.jukkarannila.fi/lausunnot.html#nro_12

⁸ Tästä osoitteesta voi ladata asiakirjan KOM(2005) 65 lopullinen, usealla EU:n virallisella kielellä <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/recherche.cfm?CL=fi>

⁹ Tästä osoitteesta voi ladata asiakirjan SEC(2005) 207, joka on kylläkin ranskan kielellä <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/recherche.cfm?CL=fi>

Komission puolesta on vastannut oikeuteen, vapauteen ja turvallisuuteen liittyviin asioihin vastuullinen pääosasto (Directorate-General for Justice, Freedom and Security).

Tämän pääosaston (Directorate-General) sisällä on ryhmiä ja tästä asiasta vastaava yksikkö on seuraava:

JLS.E.2 Civil Justice

Jälkikäteinen huomio: Vuoden 2008 jälkeen Euroopan Unionin Komissio on järjestänyt pääosastoja (Directorate-General) uudelleen ja virkkeen kirjoitushetkellä (25.5.2012) tein hakuja, ja käsittääkseni nykyisin vastuullinen yksikkö on seuraava:

JUST.A.1

→ JUST.A.: Civil justice

→ JUST.A.1: Civil justice policy

Tästä yksiköstä (yksikkö vuoden 2008 tilanteessa) on vastattu useamman kerran kysymykseeni, ja Komissio kirjaa ja numeroi nämä vastaukset yksiköittäin, oletettavasti aikajärjestyksessä.

JLS-C1 (2006) D/10732, 3. elokuuta 2007

JLS-E2 D/2008/16606, 22. lokakuuta 2008

JLS-E2/ D (2008) 19115, 25. marraskuuta 2008

Nämä viestit ovat liitteenä.

Kuten yleensä säädöshankkeilla, niin aikataulu venyy, koska vastaan tulee kaikenlaisia huomioitavia tekijöitä yms. Kuten vastauksista näkyy, niin Komission suuntaan kannattaa olla yhteyksissä tammikuun 2009 jälkeen.

Käsittely Suomessa

Lakivaliokunnan ¹⁰ lausunto 22/2005 vp:

11. marraskuuta 2005 lakivaliokunnan lausunnossa ei ole ainakaan erityisesti merkintöjä testamenttirekisteristä.

E-kirjelmä ¹¹ oikeusministeriöstä 75/2005 vp:

Tässä E-kirjelmässä 75/2005 vp (Oikeusministeriö 19. syyskuuta 2005, OM2005-00258) ei varsinaisesti viitata testamenttirekisteriin, vaan todetaan yleisesti käynnissä olevan laaja kuuleminen.

E-kirjelmässä 75/2005 vp todetaan vuoden 2005 tilanteessa seuraavaa:

Perimystä koskevat kansainvälis-yksityisoikeudelliset säännökset ovat perintökaaren 26 luvussa (1228/2001).

¹⁰ http://www.eduskunta.fi/faktatmp/utatmp/akxtmp/lavl_22_2005_p.shtml

¹¹ <http://www.eduskunta.fi/triphome/bin/vex3000.sh?TUNNISTE=E+75/2005>

Suomi on lisäksi osapuolena Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välisessä perintöä, testamenttia ja pesänselvitystä koskevassa sopimuksessa (SopS 21/1935). Neuvostoliiton kanssa tehdyssä oikeusapusopimuksessa (SopS 48/1980) ja Puolan kanssa tehdyssä oikeusapusopimuksessa (SopS 68/1981) on määräys mm. siitä, milloin testamentti on katsottava muodollisesti päteväksi. Suomi on myös osapuolena testamentin muotoa koskevien lakiristiriitojen ratkaisemiseksi Haagissa vuonna 1961 tehdyssä yleissopimuksessa (SopS 77/1976).¹²

Varsinaisesti tätä kautta ei ole tullut mainintaa tai sovellettavaa lainsäädäntöä testamenttirekisterin perustamisesta.

Oikeusministeriössä on vireillä¹³ säädöshanke ”EU-säädös perintö- ja testamenttioikeudesta”. Säädöshankkeen www-sivuilla todetaan seuraavaa:

”

3. Keskeinen sisältö

Vihreän kirjan tarkoituksena oli kysyä jäsenvaltioiden ja muiden kuultavien tahojen näkemyksiä kysymyksistä, jotka koskevat kansainvälistä toimivaltaa, sovellettavaa lakia, tunnustamista ja täytäntöönpanoa perintöä tai testamenttia koskevissa asioissa, perintötodistusta ja testamenttirekisteriä.

”

ja

”

6. Aikataulu

Asetusehdotus annettaneen vuoden 2008 lopussa. Eurooppa-neuvosto on katsonut, että säädöksen tulisi olla valmis viimeistään 2011.

”

Johtopäätös: Suomessa odotetaan asetusehdotusta

Tässä vaiheessa (27. marraskuuta 2008) näyttäisi siltä, että Suomessa todellakin odotetaan säädösehdotusta Komission suunnasta. Kyseinen säädösehdotus tai jokin muu aiheesta kertova asiakirja olisi tulossa tammikuun 2009 jälkeen.

Päämiehen kuolemaa koskevan tiedon välittyminen

Oikeusasiamies on antanut 8. lokakuuta 2008 lausunnon¹⁴ (Dnro 422/2/07) koskien päämiehen kuolemaa koskevan tiedon välittymisestä. Lausunnon johdosta on pyydetty Sosiaali- ja terveysministeriötä antamaan vastauksen 31.12.2008 mennessä, tiedoksi lausunto on mennyt Oikeusministeriölle ja Väestörekisterikeskukselle.

Oikeusasiamiehen lausunnossa (Dnro 422/2/07) todetaan seuraavaa:

Espoon maistraattiin niin ikään 12.12.2006 tekemälläni tarkastuksella (tarkastuspöytäkirja dnro 4090/3/06) tietooni saatettiin, että tiedot edunvalvonnassa olleiden henkilöiden kuolemasta välittyvät automaattisesti maistraattien holhousrekisteriin väestötietojärjestelmästä, johon ne ilmoitetaan esimerkiksi sairaaloista. Maistraatti ei

¹² <http://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/>, valtiosopimukset voi hakea täältä numeron ja vuoden perusteella.

¹³ <http://www.om.fi/Etusivu/Vireilla/Saadoshankkeet/Henkiloperhejaperintooikeus/1145624728520> (18.11.2008)

¹⁴ <http://www.eduskunta.fi/eoaratkaisut/eoae+422/2007>

kuitenkaan automaattisesti ilmoita kuolemasta edunvalvojalle, joskin maistraatin edustajat pitivät mahdollisena toteuttaa sellainen järjestely, jossa maistraatti ilmoittaisi asiasta edunvalvojalle siitä itse tiedon saatuaan.

Ongelmana päämiehen kuolemaa koskevan tiedon välittyminen edunvalvojalle:

Mielenkiintoinen yksityiskohta on, että Oikeusasiamies pyytää Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntoa aiheesta.

Mutta tosiaan ongelma on edunvalvojan kannalta ymmärrettävä, jos on useampi henkilö edunvalvonnassa, niin tällöin ilmoitus itse kunkin edunvalvonnassa olevan henkilön tietojen automaattinen päivittäminen monesti toiveissa.

Yhteinen ongelma kummassakin tapauksessa

Eli kerraten. Edunvalvojat haluaisivat automaattisesti ilmoituksen viran puolesta heti edunvalvonnassa olevan henkilön kuolemasta. Taas testamentin toimenpanon jälkeen henkilön kuolema aiheuttaa tarpeen etsiä testamenttia – tietysti edellyttäen testamentin olemassaoloa.

Joissain oikeustapauksissa on ongelmia seuraavissa tekijöissä:

- testamentin viimeisin pätevä kappale
- viimeisintä testamenttia edeltävät kappaleet
- testamenttien peruminen ja perumisten järjestys
- testamentin epäselvyydet
- testamentin allekirjoituksen epäselvyys
- testamentin todistajien pätevyys
- epäily testamentin tekijän oikeustoimikelpoisuudesta
- testamentin toimeenpanijan merkintä
- oikeus aloittaa testamentin toimeenpano.

Käytännössä voidaan tarvita henkilön kuolintodistus, että voidaan aloittaa kyseisen henkilön testamentin toimeenpano.

Hallituksen esitys HE 89/2008 vp¹⁵

Suomessa voidaan todeta olevan hyvin toimiva ja edistysellinen väestötietojärjestelmä, koska varsinaisesti ei enää ole käytetty erityisiä väestötietojen laskijoita, jotka kulkevat Suomen asuntoja ja kiinteistöjä läpi laskien henkilöiden lukumäärää. Monessa muussa maassa on vielä käytössä tämä perinteinen väestölaskennan muoto.

Itse ehdottaisin, että väestötietojärjestelmän uudistuksen yhteydessä katsotaan läpi yleisen edunvalvojan ilmoitus ja testamenttirekisterin mahdollisuus. Tässä kohtaa on hyvä huomauttaa, että hallituksen esitys (HE 89/2008 vp) Eduskunnalle laiksi väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista menee hallintovaliokunnan¹⁶ käsittelyn alaisena.

11. marraskuuta 2005 lakivaliokunnan lausunnossa¹⁷ ei ole ainakaan erityisesti merkintöjä

¹⁵ <http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2008/20080089>

¹⁶ <http://www.eduskunta.fi/triphome/bin/vex3000.sh?TUNNISTE=HE+89/2008>

¹⁷ http://www.eduskunta.fi/faktatmp/utatmp/akxtmp/lavl_22_2005_p.shtml

testamenttirekisteristä. Tietysti voi todeta, että aina ei ole helppo sanoa, että kuinka monen valiokunnan pitäisi asiaa käsitellä. Ja jos käsitellään edunvalvojan osalta päämiehen kuolemasta johtuvia ilmoituksia, niin herää kysymys, että pitääkö asiassa vielä sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan antaa lausuntoa.

Rekisterien vertailu kuolinilmoitusten mukaisesti

Päämiehen kuolemasta tehtävästä ilmoituksesta viran puolesta ja automaattisesti voi todeta, että kyseessä taitaa olla tietoteknisesti ajatellen päivittäinen eräajo, jossa kuolinilmoitukset ajetaan väestötietojärjestelmän ja holhousrekisterin vertauksena.

Väestörekisterikeskuksen holhousasioiden rekisterin ¹⁸ rekisteriselosteen ¹⁹ mukaan holhousasioiden rekisterin tietosisältö on seuraava:

Päämiehen nimi, **henkilötunnus**, kotikunta ja osoite
 Tieto päämiehen toimintakelpoisuuden rajoittamisesta
 Tieto päämiehen edunvalvojasta
 Edunvalvojan nimi ja **henkilötunnus**
 Kunnan yleisen edunvalvojan nimike ja muun palveluntuottajan yleisen edunvalvojan nimike
 Edunvalvojan osoite
 Edunvalvojan tehtävä
 Holhousviranomainen, joka valvoo edunvalvojan toimintaa
 Viranomainen, joka on antanut edunvalvojan määräämistä, edunvalvojan tehtävää tai toimintakelpoisuuden rajoittamista koskevan päätöksen
 Valtuuttajan nimi, osoite, kotikunta sekä **henkilötunnus** tai sen puuttuessa syntymäaika
 Valtuutetun, (toissijaisen valtuutetun) tai varavaltuutetun nimi ja osoite sekä henkilötunnus tai sen puuttuessa syntymäaika
 Valtuutetun, (toissijaisen valtuutetun) tai varavaltuutetun tehtävän alkamis- ja lakkaamisajankohta sekä tehtävän alkamisen ja lakkaamisen peruste
 Viranomainen, joka on vahvistanut edunvalvontavaltuutuksen
 Holhousviranomainen, joka valvoo valtuutetun toimintaa
 Valtuutetun toiminnan valvonnan lopettaminen edunvalvontavaltuutuksesta annetun lain 39 §:n 3 momentin nojalla
 Tieto, mikäli valtuutus on vahvistettu vain osittain

Sinänsä päivittäinen eräajo mahdollisesti menisi seuraavalla tavalla:

kuolinilmoitukset yhdeltä päivältä, rekisteriote
 ==>
 kuolinilmoituksen henkilötunnus
 ==>
 holhousasioiden rekisterin henkilötunnus
 ==>
 edunvalvojan henkilötunnus

¹⁸ <http://www.vaestorekisterikeskus.fi/vrk/home.nsf/pages/DDADE5EE78BFAAFAC225720B0033F55F>

¹⁹ [http://www.vaestorekisterikeskus.fi/vrk/files.nsf/files/7502F9948C58B184C225743200464E83/\\$file/Hollen_rekisteriseloste_0408.pdf](http://www.vaestorekisterikeskus.fi/vrk/files.nsf/files/7502F9948C58B184C225743200464E83/$file/Hollen_rekisteriseloste_0408.pdf)

==>	7813
tietojen jakelu eri maistraatteihin henkilötunnusten perusteella	7814
==>	7815
maistraatin päivittäinen lista kuolinilmoitusten perusteella	7816
==>	7817
ilmoitus viran puolesta edunvalvojille.	7818

Tietysti edellä oleva kuvaus on vain hyvin yksinkertainen kuvaus, sillä oikea tietojärjestelmän toteutus vaatii useita kymmeniä tietokonekäskyjä.

Testamenttirekisteri uutena rekisterinä

Testamenttirekisterin laatiminen on toisaalta toisenlainen tehtävä, koska siinä tulee vastaan muita tekijöitä.

Perusmalli?

Ensinnäkin tulee vastaan, että voisiko testamenteilla olla erilaisia perusmalleja, jotka voisi täyttää määrämuotoisena lomakkeella.

Jos testamenteilla on erilaisia valmiita perusmalleja, niin tällöin herää kysymys, että voisiko tällaiset määrämuotoiset testamentit laittaa testamenttirekisteriin suoraan sähköisinä merkintöinä ja käytännössä testamentin laatijalle tulisi käytännössä oikeaksi todistettu tulostettu paperikopio suoraan järjestelmästä.

Tietysti herää hyvin paljon tietoturvaan liittyviä kysymyksiä, jos testamentteja on suoraan talletettu määrämuotoisena sähköisinä merkintöinä sähköiseen testamenttirekisteriin.

Yksi mahdollisuus on, että määrämuotoisen testamentin voi tehdä sähköisellä lomakejärjestelmällä, jonka jälkeen voi tulostaa paperikopion määrämuotoisesta testamentista. Tämän jälkeen voisi käydä maistraatissa (ehkä tämä tehtävä sopii heidän hallintoonsa) ja saada tunnisteen omalle testamentilleen, ja paperikopio testamentista jäisi maistraatin välitettäväksi eteenpäin.

Sähköinen tunniste testamentille?

Mahdollisesti testamentin sisältö ei olisi sähköisenä merkintöinä jossain tietojärjestelmässä, mutta testamentilla olisi tunniste kyseisessä tietojärjestelmässä. Yksi mahdollisuus on, että testamentti suljetaan maistraatissa todistetusti kirjekuoreen ja kirjekuoreen päällimmäiseksi tulee testamentin tunniste.

Vapaamuotoisissa testamenteissa todistettu sulkeminen kirjekuoreen maistraatissa ja kirjeen merkintä testamentin tunnisteella voisi olla hyvinkin kätevä ratkaisu.

Jos lähdetään siitä, että vapaamuotoisissa testamenteissa oikeellisuuden huolehtiminen on testamentin laatijan vastuulla, niin maistraatin tehtäväksi jäisi lähinnä kopion todistettu vastaanottaminen ja rekisteröinti.

Testamenttitunnusten päivittäinen eräajo

Sinänsä testamenttitunnusten päivittäinen eräajo mahdollisesti menisi seuraavalla tavalla:

kuolinilmoitukset yhdeltä päivältä, rekisteriote

==>

kuolinilmoituksen henkilötunnus

==>

testamenttirekisterin henkilötunnus

==>

testamenttien järjestysnumerot, viimeisin voimassaoleva testamentti

==>

tietojen jakelu eri maistraatteihin henkilötunnusten perusteella

==>

maistraatin päivittäinen lista kuolinilmoitusten perusteella

==>

ilmoitus viran puolesta peruskirjoitusta ja testamentin toimeenpanoa varten.

7863

7864

7865

7866

7867

7868

7869

7870

7871

7872

7873

7874

7875

7876

7877

7878

7879

7880

7881

7882

7883

7884

7885

7886

7887

7888

7889

7890

7891

7892

7893

7894

7895

7896

7897

7898

7899

7900

7901

7902

7903

7904

7905

7906

7907

7908

7909

7910

7911

7912

Tietysti edellä oleva kuvaus on vain hyvin yksinkertainen kuvaus, sillä oikea tietojärjestelmän toteutus vaatii useita kymmeniä tietokonekäskyjä.

Testamentin määrämuotoisuuden vahvistaja?

Toisaalta Suomessa ei ole kaupanvahvistajien tavoin vastaavaa testamentin vahvistajaa, joka huolehtisi testamentin määrämuotoisuudesta.

Testamentin vahvistajan lainsäädäntö ja testamentin vahvistajien rekisterin luominen olisi jälleen kerran yksi lainsäädännöllinen ja hallinnollinen ponnistus, ja kyseisen järjestelmän toiminen oikeasti käytännössä olisi osaksi arvoitus ja todellinen toimivuus selviäisi mahdollisesti vasta Korkeimman oikeuden ennakkopäätöksien myötä.

Jälleen yksi uusi tehtävä valtiolle?

Suomalaisten perisynti on valtiokeskeisyys, eli aina keksitään uusia tehtäviä, joita voisi valtio hoitaa.

Omasta mielestä järjestelmän pitäisi pystyä kannattamaan itse itsensä testamentin vahvistamisesta perityillä maksuilla. Tällöin valtion tehtävä olisi kerätyillä maksujen voitoilla pitää kyseistä sähköistä rekisteriä yllä ja arkistoida testamenttien oikeaksi todistettuja kopiota.

Uusi tehtävä perunkirjoitukseen?

Rekisteröity testamentti olisi luonnollisesti uusi tehtävä perunkirjoitukseen, eli siinä yhteydessä pitää käydä läpi rekisteröidyt testamentit.

Rekisteröityjen testamenttien keskusarkisto?

Varsinaisesti rekisteröityjen testamenttien keskusarkisto ei ehkä muodostuisi liian suureksi, koska aina vuosittain poistuisi jokin määrä testamentteja pois arkistosta testamenttien toteuttamisen jälkeen.

Kun rekisteröidyn testamentin voimassaolo lakkaa hyväksytyn perunkirjoituksen jälkeen tai testamentin toimeenpanon jälkeen, niin silloin on tultava ilmoitus rekisteröityjen testamenttien

keskusarkiston, että testamentti on toteutettu. Tällöin rekisteröityjen testamenttien keskusarkistosta poistuisi koko ajan lakanneita testamentteja.

Käytännössä voi todeta, että Suomesta löytyy varmaan jokin ratkaisu rekisteröityjen testamenttien keskusarkistolle. Vastaavalla tavalla Varastokirjasto on Kuopiossa ja Maanmittauslaitoksen arkisto Jyväskylässä, eli tilan voi löytää halvemmalla kuin pääkaupunkiseudulta. Tosin sijaintiratkaisu tietysti aiheuttaa taas yhden poliittisen kriisin, vaikka tässä tapauksessa ei siirrettäisi työntekijöitä, mutta yksikön sijaintikunnan valinta aiheuttaa omat poliittiset vääntönsä.

Itse en lähtisi siihen, että maistraatit yksittäin säilyttäisivät testamenttien oikeaksi todistettuja kopioita, koska tämä aiheuttaisi uusia tilatarpeita paikallisissa yksiköissä ja yhdellä arkistolla voidaan antaa takuu kunnollisesta säilytyksestä, esim. tulipalo, tulva tai varkaus voitaisiin hallita tällöin paremmin. (Tulvan pelko tietysti johtuu kirjoittajan asuinmaakunnasta, jossa joka kevät pelätään jokien valtaisaa tulvimista laakeilla alueilla.)

Lisäksi yhdellä arkistolla saadaan huolehdittua oikeaksi todistetun testamentin kopioiden lähettäminen huomioiden testamentin osapuolten muuttaminen eri puolille Suomea.

Mahdollisesti Euroopan Unionin lainsäädännön kautta tulee tarvetta lähettää testamenttien oikeaksi todistettuja kopioita eri puolille Euroopan Unionia tai jonkin valtioiden välisen sopimusjärjestelmän jäsenmaihin. Tällöin tulee tietysti vastaan rekisteröityjen testamenttien keskusarkiston työntekijöiden kielitaito, joka ehkä voidaan taata paremmin yhdellä Suomen testamenttien keskusarkistolla.

Kansallinen tunnus testamentille

Kuten tunnettua, niin Suomessa on käytössä henkilötunnus, jonka avulla voidaan yhdistellä useita erilaisia rekistereitä tavalla, josta George Orwell vain saattoi uneksia.

Lähdemme kuitenkin siitä, että tietosuojavaltuutettu ja muut tietosuojasta vastuulliset tahot sekä tietosuojasta kiinnostuneet (etu)järjestöt saavat oman lausuntonsa antaa. Oletuksena tietysti tässä vaiheessa, että lausunnoilla on jotain merkitystä.

Oma ajatus tässä vaiheessa, että testamenttitunnuksessa pitäisi olla ainakin seuraavaa sisältöä:

Maatunnus (Suomen tunnus ISO 3166²⁰ mukaisesti) 7948
 Juokseva suomalainen numero testamentille 7949
 Henkilötunnus 7950
 Testamentin järjestysnumero kyseisellä henkilöllä 7951
 Testamentin rekisteröintipäivämäärä 7952
 Mahdollisen testamentin toimeenpanijan tunniste 7953

Testamenttien järjestysnumerot

Testamentin järjestysnumero on mielestäni perusteltu, koska uusi testamentti yleensä kumoaa vanhan testamentin. Tällöin tietysti tulee myös vastaan päivämäärä.

Mahdollisesti voi syntyä tilanne, jossa sama henkilö tekee kahdessa eri maassa toisensa kumoavia testamentin, jolloin järjestysnumero ja päivämäärä on hyödyllistä tietosisältöä. Tällöinkin

²⁰ http://www.iso.org/iso/country_codes

testamentin numerointi EU-numerolla pystyy välittämään tiedon kahden maan välillä kumottavasta testamentista.	7962 7963 7964
Lisäksi rekisteröitäessä testamentti järjestysnumerolla ja päivämäärällä voidaan erityisesti merkitä kumottava(t) testamentti(t), jolloin oikeustapauksia ei syntyisi testamenttien järjestysnumeroiden ja epämääräisten kopioiden vuoksi.	7965 7966 7967 7968
Mahdollisen testamentin toimeenpanijan tunniste?	7969 7970
Tietysti ei pitäisi luoda koko ajan uusia tietorekistereitä.	7971 7972
Itse pohdin, että voisiko testamentin toimeenpanijaksi laittaa esimerkiksi asianajotoimiston yleisesti ilman henkilötunnistetta. Tällöin tietysti tulee ongelmaksi, että jokin yritys voidaan lopettaa, ja jälleen syntyy uutta lainsäädäntöä kun pitää säätää järjestys yrityksen hoitamien testamenttien siirtämisestä uudelle yritykselle/yhteisölle.	7973 7974 7975 7976 7977
Tietysti voisi pohtia, että voisiko käytännössä olla jokin julkisoikeudellinen yhteisö, jonka toiminta kantaisi itsensä kerättävillä maksuilla.	7978 7979 7980
Mutta jälleen syntyy uutta lainsäädäntöä muodostettavasti julkisyhteisöstä, joka voisi olla tällainen yleinen testamentin toimeenpanija, joka aina valitsee sopivimman henkilön omasta henkilöstöstään.	7981 7982 7983
Mutta aina tulee vastaan se tosiasia, että alun perin merkitty testamentin toimeenpanija ei olekaan käytettävissä oikeasti erilaisten syiden vuoksi, sairaus, maastamuutto, liiketoimintakielto, rikos, jne., jne.	7984 7985 7986 7987
Tietysti pelkona on, että syntyy jälleen jokin lainopillisen toimialan alaryhmä, joka rahastaa suuren maailman tapaan helposta toiminnasta. Tietysti pelättävä esimerkki on Yhdysvalloissa rehottava rankka rahastaminen jollain tietyllä asianajoteollisuuden osa-alueella; itse pitäisin Yhdysvaltojen asianajotoimintaa yhtenä sisältöteollisuuden muotona.	7988 7989 7990 7991 7992
Euroopan Unionin testamenttitunniste?	7993 7994
Mahdollisesti EU:n lainsäädännön takia pitää olla seuraavia:	7995
Maatunnus (EU:n käyttämät tunnuks)	7996
Juokseva eurooppalainen numero testamentille	7997 7998
Nähtäväksi jää, että tuleeko Euroopan Unionin jäsenmaiden välille yhteiseksi tunnukseksi jokin juokseva yhteiseurooppalainen testamenttinumero, tyyliin EU-2345, eli EU:n testamenttirekisterin testamentti numero 2345, joka voisi olla taas esimerkiksi FIN-6452.	7999 8000 8001 8002
Testamenttikonventiot	8003 8004
Toisaalta voi syntyä tietysti jokin sekajärjestelmä ajan mittaan patenttijärjestelmää vastaavasti, jossa on patenttikonventio ja EU:n oma patenttikonventio. Mahdollisesti testamenttijärjestelmien vastaavuus ja tunnustaminen on taas yksi monimutkainen valtiosopimusjärjestelmän kokoelma useita erillisiä valtiosopimuksia.	8005 8006 8007 8008 8009
Tällöin voi tulla tarvetta erillistä tietosisältöä, mutta tietysti liittovaltioon tai federaatioon perustuvissa maissa tulee taas omia rekisterimerkintöjä. Tällöin pitää ehkä jättää useampiakin tyhjiä	8010 8011

tietokenttiä odottamaan käyttöä.

Euroopan Unionin testamenttitunnusten välityspalvelu

Noin käytännössä voi käydä niin, että Euroopan Unionin pitää järjestää yksi hallinnollinen ja tekninen toimipiste, jossa myönnetään Euroopan Unionin testamenttitunnukset ja josta eri maiden tunnuksia verrataan toisiinsa Euroopan Unionin testamenttitunnuksella.

Ehkä voisi käyttää seuraavaa englannin kielistä termiä: European-wide succession/will identification number transfer service. Eli käytännössä yksinkertaisuudessaan järjestelmän läpi menee Euroopan Unionin testamenttitunnuksella välityksiä Euroopan Unionin jäsenmaiden välillä.

Komission suunnalla on IDABC-yksikkö ²¹, joka on näitä yhteensopivuusongelmia ja yhteensopivuusratkaisuja pohtinut jo vuosikausia. Eli asian ei pitäisi olla täysin tuntematon Komission suunnalla.

Jälkikäteinen huomio: Nykyisin IDABC-yksikön työtä jatkaa ainakin jonkin aikaa ISA-yksikkö ²² (tilanne tietysti on 25.5.2012 tämä, ja myöhemmin voidaan luoda uusia ohjelmia/yksiköitä eri nimellä).

Väestörekisteriin uusi erillisrekisteri?

Noin teknisesti voisi pohtia, että pitäisikö jälleen perustaa uusi erillisrekisteri, eli testamenttirekisteri.

Väestötietojärjestelmän ²³ rekisteriselosteen ²⁴ mukaan väestötietojärjestelmässä on merkittynä tietosisältönä edunvalvontaa ja toimintakelpoisuuden rajoitusta koskevat tiedot, joten testamenttirekisterin osalta voisi olla vain merkintä, että testamenttirekisterissä on merkintä tai ei ole merkintää (TOSI/EPÄTOSI tai 1/0).

Itse testamenttirekisterin voisi tällöin teknisesti rakentaa erillisenä rekisterinä, joka pitäisi rakentaa huomioiden Euroopan Unionin mahdollinen tuleva lainsäädäntö ja Euroopan Unionin jäsenmaiden kirjavat tietotekniset ratkaisut.

81.3. LIITE: Komission yksikön JLS.E.2 Civil Justice (entinen C1) vastauksia

JLS-C1(2006)D/10732, 3. elokuuta 2007

Reference: JLS-C1(2006)D/10732

Dear Mr.Jukka Rannila,

Thank you for your e- mail. It's a pleasure for me to answer the questions you had asked.

²¹ <http://ec.europa.eu/idabc> (25.5.2012 toimiva linkki)

²² <http://ec.europa.eu/isa/> (25.5.2012 toimiva linkki)

²³ <http://www.vaestorekisterikeskus.fi/default.aspx?id=164> (25.5.2012 toimiva linkki)

²⁴ <http://www.vaestorekisterikeskus.fi/default.aspx?id=176> (25.5.2012 toimiva linkki)

- What is the real situation?

The Commission is working on successions matters and, for the time being, had held 5 meetings with the experts group created to study this subject. The last meeting was focused on the discussion about the register of the last wills (need, best type of register, content and so on).

- Will there be proposal by commission related to this issue?

Yes.

- And when the proposal will be presented?

According to our road map and the 2005 Action Plan of the Hague Programme , the Commission has planned to present a legislative proposal on this matter end 2008.

For further information don't hesitate to contact us again.

Yours sincerely,

Unit Civil Justice

JLS-E2 D/2008/ 16606, 22. lokakuuta 2008

reference: JLS-E2 D/2008/16606

Dear Mr Rannila,

Thank you for your interest in our work on a future instrument on successions and wills. The Commission intends to submit a legislative proposal during the second term of 2009. With kind regards,

Unit Civil Justice E2

JLS-E2/ D (2008) 19115, 25. marraskuuta 2008

reference: JLS-E2/ D (2008) 19115

Dear Mr. Rannila,

Thank you for your email of November 17th in which you enquire about the Commission's plans in the area of private international law of successions in general and the plans for implementation of a registry for last wills and testaments in particular. I am afraid that we are presently unable to provide you with an information package on this matter because it is not yet clear what shape a future registry system might take. We are currently working on an impact assessment report which will allow us to assess the benefits and consequences of such a European-wide registry of last wills and testaments. This report, which will be finished in January, will help determine the need for and the shape of any legislative action relating to a European-wide testaments registry. I would therefore kindly ask you to wait until the end of January for more information on this issue.

Kind regards,
E2 Civil Justice Unit

8107
8108
8109
8110

81.4. Jälkiarviointia vuoden 2012 tilanteessa

8111

Asiat etenevät tai ovat etenemättä, ja tarkistin tilanteen Euroopan Unionin toimielinten välinen päätöksenteko-prosessi -nimisen tietokannan (PreLex) hakujen ²⁵ avulla vihreän kirjan kohtaloa demokraattisissa prosesseissa (COM (2005) 65 lopullinen). Virkkeen kirjoitushetkellä voi laittaa seuraavat asiatusnukset talteen:

8112
8113
8114
8115
8116

COM (2005) 65

8117
8118

Komission asiakirja: COM (2005) 65 lopullinen

8119

Neuvoston asiakirja: CS/2005/7027/

8120

EYVL/EUVL C/2005/125/ sivu 9

8121

CELEX-NUMERO: 52005DC0065

8122

8123

8124

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto:

8125

ETSK/2005/1242/

8126

Tiedote/2005/10/ 1.4.15

8127

EYVL/EUVL C/2006/28/ sivu 1

8128

CELEX-NUMERO: 52005AE1242

8129

8130

Euroopan parlamentin päätöslauselma

8131

Tiedote/2006/11/ 1.19.14

8132

A6/2006/359/

8133

TA/2006/496/

8134

8135

Oli taas oikein urakalla asiatusnuksia, koska jokainen päätösprosessiin osallistunut Euroopan Unionin instituutio on antanut tietysti asialle oman asiatusnuksen – ja PreLex-tunnus on luonnollisesti 192591.

8136

8137

8138

8139

Luonnollisesti tutustumme asiatusnuksella TA/2006/496/ Euroopan parlamentissa hyväksytyn päätöslauselman lopullisiin teksteihin, ja erityisesti liitteenä olevaan suositukseen 12.

8140

8141

Suositus 12 (eurooppalainen testamenttien rekisteriverkosto)

8142

8143

Lopuksi Euroopan parlamentti toivoo, että ottamalla käyttöön kansallisista

8144

testamenttirekistereistä koottu eurooppalainen verkosto vainajan viimeisen tahdon

8145

selvittäminen ja vahvistaminen on yksinkertaisempaa;

8146

8147

Luonnollisesti tein virkkeen kirjoitushetkellä (25.5.2012) uuden haun PreLex-tietokantaan termillä ”Succession”, ja tuloksena on lainsäädäntöhanke tunnuksella 2009/0157/COD, ja kirjoitushetkellä asiasta on luettavissa 20 asiakirjaa tai lehdistötiedotetta. Menemällä sivulla linkitettyyn OEIL-tietokantaan, eli Legislative Observatory -tietokantaan, jossa luonnollisesti pyörii asiatusnus 2009/0157(COD). Tämän pääsee linkitettyyn ²⁶ IPEX-tietokantaan, jossa asiatusnus 2009/0157/COD on taas tunnisteena. IPEX-tietokannasta löytyy luonnollisesti linkki Suomen

8148

8149

8150

8151

8152

8153

²⁵ http://ec.europa.eu/prelex/rech_simple.cfm?CL=fi, PreLex-haku hakukenttiin COM (2005) 65.

²⁶ <http://www.ipex.eu>

Eduskuntaan, jonka asiatunnus on luonnollisesti U 84/2009 ja siihen löytyy linkki.	8154
	8155
Asia on siis saapunut Eduskuntaan 15.1.2010, ja asian (U 84/2009 vp) koko ²⁷ käsittelyketju on luonnollisesti luettavissa kokonaisuudessaan. KOM(2009) 154 lopullinen -asiakirja (kts. Myös SEK(2009) 410 ja SEK(2009) 411) kuvaa koko homman vaikeutta:	8156
	8157
	8158
	8159
Vaikutusten arvioinnin päätelmien mukaisesti yhteisö tekee myöhemmin testamenttirekisteriä koskevan aloitteen.	8160
	8161
	8162
Aihe on todella vaikea, koska pitäisi jälleen kerran luoda koko Euroopan Unionia koskeva tietojärjestelmä/tietopalvelu, ja tosiasiallisesti jäsenvaltioissa on (vapaaehtoisia) rekistereitä.	8163
Ongelmaksi tulee tietysti, että jäsenvaltioiden eritasoiset rekisterit pitäisi saada toiminaan yhteen Euroopan Unionin tasolla, ja tästä aiheutuu hyvin paljon tietoteknisiä ja lakiteknisia ongelmia ratkaistavaksi isossa määrin.	8164
	8165
	8166
	8167
	8168
Eli virkkeen kirjoitushetkellä voi todeta, että tämä on todella ison kokoluokan hallinnollinen hanke, ja sen kaikkien taustakuvioiden selventäminen on kova haaste/ongelma.	8169
	8170

27 <http://www.eduskunta.fi/valiokuntakasittely/U+84/2009>

8171

82. Poliitiikka / Ajassa nouseminen ja ajassa hajoaminen

8172

8173

Yhdessä vaiheessa olin kiinnostunut, että voisiko poliittisista tietojärjestelmistä tehdä jonkinlaista penkomista / tutkimusta. Väänsin aiheesta englanninkielistä artikkelia, ja tähän otan suomenkielistä aineistoa.

8174

8175

8176

8177

82.1. Poliittiset tietojärjestelmät / Tutkimussuunnitelmaa

8178

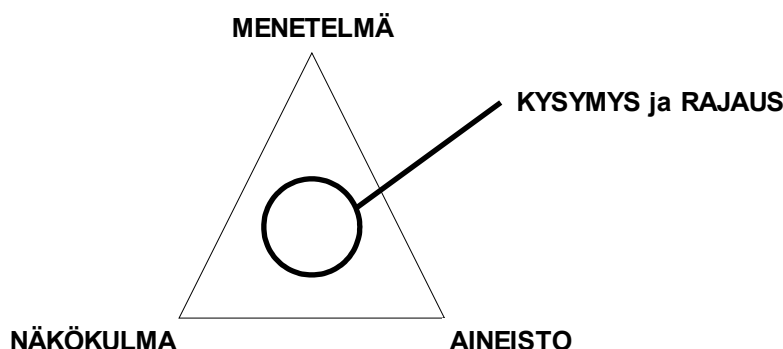
8179

Olen ohjannut virkkeen kirjoitushetkeen mennessä (25.5.2012) muutaman kandidaattityön, ja yleisesti ottaen puhuin paljon (tutkimus)kysymyksestä, tutkimuskysymyksen rajauksesta, menetelmästä, näkökulmasta ja aineistosta. Kuvallisesti tätä voisi kuvata seuraavasti.

8180

8181

8182

8183

8184

Tähän voi purkaa aiheet, joita pohdin kyseisen asiakirjan kirjoitushetkellä (13.1.2010):

8185

8186

- 1) Kysymys: Miten käsitteen ”politiikka” voisi purkaa osiin, ja kysyä tätä erityisesti politiikassa mukana olevilta henkilöiltä?
- 2) Menetelmä: Laadi kysely. Testaa kyselyä muutaman kerran. Jaa kyselyä eteenpäin. Kerää tulokset yhteen. (lumipallomenetelmä, jossain kohtaa tulee kyllästymispiste)
- 3) Näkökulmana on saada käsitteen ”politiikkaa” sisältöä erityisesti niiltä henkilöiltä, jotka ovat käytännössä toimineet politiikassa hyvinkin innokkaasti ilman erityistä politiikan teorian (esim. valtiotiede) koulutusta tai opastusta.
- 4) Pääaineistona vastaukset kyselyyn.
- 5) Aineistona voi olla lisäksi käytyjen keskusteluiden muistiinpanot, sähköpostiviestit ja muu kirjallinen viestintä. Lisäksi keskusteluista, puhelinkeskusteluista (tai teknisesti vastaavat), yms. voi tehdä luonnollisesti kirjallisia merkintöjä.

8187

8188

8189

8190

8191

8192

8193

8194

8195

8196

8197

8198

8199

8200

8201

Oma oletus tässä vaiheessa (13.1.2010) oli, että henkilöt, joilla ei erityistä politiikan teorian (esim. valtiotiede) koulutusta tai opastusta voivat nähdä käsitteen ”politiikka” eri tavalla kuin

8202

8203

koulutetut/opastetut henkilöt. Lopputuloksena voisi olla erilaisia arvioita, miten poliittisesti innokkaat henkilöt määrittelevät käsitettä ”politiikka”.	8204 8205 8206
Tietysti voi kriittisesti kysyä, että miksi kannattaa tutkia sellaisten ihmisten mielipiteitä, joilla ei ole koulutusta tai opastusta käsitteen ”politiikka” laajempiin, teoreettisiin ja tieteellisiin keskusteluihin. Vastaus tähän kritiikkiin on hyvin havaittavissa Weigel (2008) tekemästä tutkimuksesta, jossa hän tutki käsitteen ”perhe” sisältöä henkilöillä, jotka eivät olleet koulutettuja ja opastettuja perhetutkimuksen tekijöitä. Kuten arvata saattaa, niin Weigel (2008) osoitti, että ns. tavallisilla (layperson) henkilöillä oli hyvin erilaisia käsityksiä perheestä. Vastaavasti Magnussen ym. (2006) osoitti, että ns. tavallisten (layperson) ihmisten käsitykset muistin ominaisuuksista voivat jakaantua erilaisiin ryhmiin.	8207 8208 8209 8210 8211 8212 8213 8214 8215
Erityisesti julkisesti rahoitetun tutkimuksen jälkeen pitäisi olla viestintää tutkimusyhteisön ulkopuoliselle yleisölle, joten tällöin on tärkeä tietää, että millaisia käsityksiä peruskäsitteistä on tutkimusyhteisön ulkopuolella. Esimerkiksi perhetutkimuksen tuloksien esittämisen kannalta laajan yleisön käsitys termistä ”perhe” auttaa suuntaamaan viestintää tehokkaammalla tavalla, tai muistin tutkijoiden esittämät väittämät ”muistista” voivat kohdata tai olla kohtaamatta laajemman yleisön omia käsityksiä.	8216 8217 8218 8219 8220 8221 8222
Henriques (2003) esittää ”Tietämyksen Puun Järjestelmän” (Tree of Knowledge System). Tämän järjestelmän tavoite on yhtenäistää/yhdistää eri tieteenalat yhtenäiseksi järjestelmäksi. Erityisesti hänen esityksensä koskee psykologiaa, joka on täysin hajanainen tieteenala, ja monista peruskäsitteistä ei ole mitään selvyyttä. Henriques (2003) toteaa, että monella muulla tieteenalalla on selkeä perusta ja tietämys kasaantuu järjestelmällisesti.	8223 8224 8225 8226 8227 8228
Nyt voimme tehdä pienen kansantajuisen katsauksen politiikan tutkimuksen ²⁸ laajuuteen. Tietysti on aivan selvää, että Wikipedia ei ole koskaan edes ollut oikea tieteellinen ²⁹ lähde, mutta meitä kiinnostaa 13.10.2010 tehty lista politiikan sisäisistä tutkimusaloista, jotka oli listattuna seuraavasti:	8229 8230 8231 8232
Area studies	8233
Coalition studies	8234
Comparative politics	8235
Development studies	8236
Electoral systems and voting theory	8237
Foreign policy analysis	8238
Game theory	8239
Geopolitics and political geography	8240
Globalization studies	8241
Ideology studies	8242
Institutional studies	8243
International relations	8244
Nationalism studies	8245
Policy analysis and Policy studies	8246
Political behaviour	8247
Political economy	8248
Political party analysis	8249
Political psychology	8250

28 http://en.wikipedia.org/wiki/Outline_of_political_science

29 <http://www.scholarpedia.org/>, Scholarpedia pyrkii olemaan wiki-ratkaisu, jonka artikkeleihin ja artikkeliversioihin voi viitata tieteellisellä tavalla, ja artikkelit ovat nimenomaan yleisiä katsauksia eri aiheisiin tieteellisillä lähteillä.

Political theory and philosophy	8251
Political research methodology	8252
Political sociology	8253
Political systems	8254
Psephology – statistical analysis of voting systems and electoral behavior	8255
Public administration and local government studies	8256
Public policy studies	8257
Public administration	8258
Public law	8259
Security studies	8260
Strategic studies	8261

Kuten edellä olevasta listauksesta näkyy, niin Henriquesin (2003) mainitsema tutkimusalan hajanaisuus ei ole politiikan tutkimuksen, psykologian tai tietojärjestelmien tutkimuksen ikioma ongelma.	8262
---	------

Mitä edellä olevasta käytännössä seuraa? Käytännössä voi todeta, että pelkästään perustietoja etsiessään joutuu kohtuullisenkin perussivistyksen omaava henkilö helposti upoksiin erilaisten tutkimussuuntauksien suossa – varsinkin, jos hän ei erityisesti ole harrastanut politiikan tutkimusta, psykologiaa, tms. hajanaista tutkimusalaa aikaisemmin.	8263
	8264
	8265
	8266

82.2. Ehdotusta tietojenkäsittelytieteen päiville 2009

	8272
	8273
Poliittiset tietojärjestelmät ovat varmasti jatkossa huomion kohteena, kun jonkin poliittisen ryhmän onnistunut tietojärjestelmien kokonaisuus antaa kadehdittavan ylivoiman demokraattisen järjestelmän vaaleissa.	8274
	8275
	8276
	8277

Demokraattisissa järjestelmissä poliittisten henkilöiden vaihtuvuus eri tehtävissä on suhteellisen nopeaa. Poliittisen yhteisön asema voi muuttua toimintaa toimintakokonaisuuden, esimerkiksi (osa)valtio, hallinnoivasta/ohjaavasta asemasta asemaan, jossa ei kyseisellä ryhmällä ei ole toimintaa hallinnoivaa/ohjaavaa asemaa.	8278
	8279
	8280
	8281
	8282

Tämän vuoksi poliittiset tietojärjestelmät (demokratioissa) ovat väistämättä ajassa nousevia ja ajassa hajoavia järjestelmiä (fluctuation). Lisäksi poliittiset kampanjat ovat hankkeita, joissa jokin tietojärjestelmä kehitetään tai kehittyy vain yhden hankkeen ajaksi.	8283
	8284
	8285
	8286

Poliittisia tietojärjestelmiä tutkimalla voimme saada vastauksia seuraaviin kysymyksiin:	8287
--	------

1. Millaisia ovat ajassa nousevat ja hajoavat tietojärjestelmät?	8288
2. Millainen olisi tällaisen järjestelmän ydin?	8289
3. Onko luotava uusi järjestelmien luokka, eli ikuisesti laajenevat tietojärjestelmät?	8290
4. Miten rakentaa jatkuvasti toisiinsa liittyviä tietojärjestelmiä?	8291
5. Miten rakennetaan tietojärjestelmiä, joiden tavoitteet muuttuvat jatkuvasti?	8292

Poliittinen tietojärjestelmä erilaisuuksien yhdistäjänä

Englanninkielisessä artikkeliehdotuksessa erottelin seuraavia erilaisuuksia:	8294
--	------

	8295
hierarkiat, tehtävät/roolit, ristiriidat, tietämys, ihanteet/tavoitteet, velvollisuudet, poliittiset	8296

ryhmittymät, menneiden päätöksiä perustelu, nykyisten päätösten perustelu, tulevien päätösten perustelu, ihmisten osaamiset, tietovälineet, aika, paikka ja tilanne/konteksti. 8300
8301

Monessa muussakin tietojärjestelmässä näiden erilaisuuksien yhdistelmät on toteutettu. Näiden yhdistelmien oikeaan osuinen ratkaisee, että onko järjestelmä menestystekijä vai häiritsevä. 8302
8303
8304

Kohti pienten järjestelmien yhdistämisiä

Kun laajat tietojärjestelmät ovat käytännössä hankalia, niin tarvitsemme tietoa ja osaamista pienten järjestelmien yhteen liittämistä. Poliittisten tietojärjestelmien osalta voi todeta, että niiden julkisuuden aste on parempi verrattuna yritysmaailman järjestelmiin. Tällöin on helpompi tuoda esille jotain yleisempää poliittisten tietojärjestelmien perusteella. 8305
8306
8307
8308
8309
8310
8311

Tietojärjestelmien epäonnistumisesta

Laajojen tietojärjestelmien epäonnistumisia on julkaistu laajalti. Tämän vuoksi mielenkiinto on kohdistettava pieniin tietojärjestelmiin, ja niiden tehokkaasiin yhdistämisen tapoihin. Haigh (2001) osoittaa kuinka yksi iso laaja järjestelmä on aina uudelleen esitetty ajatus, esim. MIS 1960/1970-luvulla ja ERP 2000-luvulla, ja tämän ajatuksen tuhoutumisen pettymysten jälkeen. 8312
8313
8314
8315
8316
8317
8318

Poliittisten tietojärjestelmien osalta voi todeta, että politiikan ajallisesta luonteesta johtuen uusia erilaisia tietojärjestelmiä kehitetään koko ajan. Lisäksi näiden tietojärjestelmien yhdistäminen tuottaa kilpailuetua, ainakin vaaleihin perustuvissa poliittisissa järjestelmissä. Lisäksi on huomioitava, että vaaleihin perustuvissa poliittisissa järjestelmissä henkilöiden vaihtuvuus on suhteellisen nopeaa. 8319
8320
8321
8322
8323
8324
8325

Lisäksi on huomioitava, että eritasoisissa vaaleissa on tilanne, jossa voi olla satoja ehdokkaita, ja eri ehdokkaiden taustayhteisöillä on eritasoisia tietojärjestelmiä. Monesti tästä seuraa liittämisen tarve muihin tietojärjestelmiin. 8326
8327
8328
8329

Tämän vuoksi nimeämme poliittiset tietojärjestelmät ajassa nouseviin ja ajassa hajoaviin tietojärjestelmiin (fluctuation), ja ehdotamme tavan rakentaa poliittinen tietojärjestelmä. Ehdotusta voi kokeilla ja kehittää jatkossa tehtävällä tutkimuksella. 8330
8331
8332
8333

Poliittiset tietojärjestelmät ajassa nousevina ja ajassa hajoavina järjestelminä (fluctuation)

Davenport (2005) esittelee ajatusta, että tietojärjestelmillä voitaisiin siirtää prosessikokonaisuuksia toistettaviksi eri paikkoihin. Pentland & Feldman (2008) arvostelevat prosessien käsittämistä käsinkosketeltavina kokonaisuuksina. Olsen & Sætre (2007) osoittavat, että yksi iso järjestelmä on monesti vallitseva ajattelutapa, vaikka tosiasiaa yhdistetyillä pienemmillä järjestelmillä voisi saada paremman lopputuloksen. Sledgianowski, Tafti & Kierstead (2008) osoittavat, että pienenkin yrityksen on mahdollista ja jopa joskus kannattaa tehdä täysin omalle yhteisölle sovitettu järjestelmä. 8334
8335
8336
8337
8338
8339
8340
8341
8342
8343

Tämän pohjalta on kohdistettava kiinnostus pienten järjestelmien kehittämiseen ja pienten järjestelmien yhteensovittamiseen. 8344
8345
8346

Politiikassa vaihtelu on melkoisen selvä. 8347
8348

Lait, asetukset, määräykset muuttuvat ajassa. Poliittiseen toimintaan menee ja tulee useita 8349

ihmisiä suhteellisen nopeasti. Päätävien poliittisten yhteisöjen asema vaihtelee, ainakin vaaleihin perustuvissa järjestelmissä; koska sama yhteisö voi olla välillä päättävässä asemassa ja välillä päätöksiä arvostelevassa asemassa. Poliittiset yhteisöt ovat kuitenkin kokeneet kaikki perustekniikan muutokset tietojenkäsittelyssä.

Tähän esitykseen kiinnitämme huomion seuraaviin: ihmiset, informaatio ja teknologia.

Ihmisen tietojenkäsittelyn rajat ja ihmisten järjestäytyminen

Nettle & Dunbar (1997) ajavat erilaisia simulaatioita, ja osoittavat yhteisöihin järjestäytymisen tehokkuuden. Rivkin (2000) osoittaa toisilla simulaatioilla, että jonkin yhteisön strategian matkiminen on erittäin vaikeaa. Näillä perusteilla on ymmärrettävää, että samankaltaiset laajat tietojärjestelmät, kuten ERP, on hyvin vaikea sovittaa erilaisiin yhteisöihin. Aulin-Ahmavaaran (1979a, 1979b) esitys on näin helpompi hyväksyä, koska ihmisen muistilaaajuus vaikuttaa yhteisön hierarkian tasojen määrään. Vastaavalla tavalla erilaiset yhteisöt voivat järjestyä hierarkkisesti, ja osa näistä yhteisöistä on ylemmällä päättävillä tasoilla olevia (poliittisia) päättäviä yhteisöjä. Jos hyväksytään vielä Engeström (2001) huomioidut yhteisöjen välisistä ristiriidoista, niin on saatu asetettua poliittiset yhteisöt omaan asemaansa.

Näin olemme saaneet jaettua (poliittiset) päättävät yhteisöt ja muut yhteisöt muistilaaajuuden, hierarkian ja työnjaon perusteella.

Aikaan sidottu politiikka

Kun politiikka on päättämisen taitoa tai taitamattomuutta, niin erilaiset perusteet päätöksille muuttuvat ajassa ja tilassa. Ryan (1985, 1991, 2006) osoittaa, kuinka ihmismieli voi kuvitella useita erilaisia maailmoja, ja kirjallisuus on näiden erilaisten maailmojen käyttämistä. Poliitiikkaan sovellettuna tämä tarkoittaa, että myös politiikassa on nämä erilaiset maailmat:

- todellinen maailma (Actual)
- tietämisen maailma (Knowledge)
- tavoitteiden maailma (Intentions)
- toiveiden/halujen maailma (Desires)
- sitoumusten maailma (Obligations).

Tämän päälle me lisäämme monimutkaisuuden (Complex Actuality) nousemisen todelliseen maailmaan sovellettaessa/tehtäessä oikeasti oikeaan maailmaan vaikuttavia sitoumuksia, eli poliittisia päätöksiä tässä tapauksessa. Kun ihmiset pystyvät hahmottamaan erilaisia maailmoja, niin näiden erilaisten maailmojen kuvailuilla ihmiset/ihmismieli pystyy luomaan monimutkaisia kokonaisuuksia, joiden totuusarvo/todellisuus on moniselitteinen asia. Lisäksi on huomioitava, että ihmiset pystyvät kaiken lisäksi pitämään muistissaan ajatuksia menneestä maailmasta (Past), nykyisestä maailmasta (Now) ja tulevasta maailmasta (Future).

Tämän perusteella voidaan todeta, että jokin tehty (poliittinen) päätös on oikeastaan päätöksen järkiperaistamista etu- ja jälkikäteen (Rationalizations). Tässä palaamme siihen, että ihmisten järkiperaisyys/järki on rajoitettua (esim. Jones 1999).

Poliittiseen tietojärjestelmään vaikuttavat tekijät

Edellä mainittujen jälkeen voimme todeta, että poliittinen tietojärjestelmä on erilaisuuksien yhdistelyä.

Erilaiset hierarkian tasot, erilaiset tehtävät, erilaiset ristiriidat, erilaiset maailmat (tietäminen, tavoitteet, halut/toiveet, sitoumukset), monimutkaisuus vaikutettaessa todelliseen maailmaan, erilaiset järkiperaistamiset/rationalisoinnit, erilaisten kuvauksien tasot ja tavat, ihmismielten erilaisuudet, päättävien yhteisöjen erilaiset tilanteet, ristiriidat ja näkemykset ristiriidoista, eri ajat, eri paikat ja erilaiset tilanteet/kontekstit.

Tämän perusteella voi todeta, että poliittinen tietojärjestelmä on melko lailla erilaisten moninaisuuksien yhdistelyä, eli synergeettinen (synergetic, esim. Haken 2007).

Erilaisuuksien yhdistäminen erilaisiin viestintävälineiden luokkiin

Teollisen automaation (May 2001; Andersen & May 2001a, 2001b) perustella voimme todeta, että erilaiset viestintävälineet (media) voidaan jaotella ajan (temporal) ja tyyppien yhdistelmään.

		AIKA (temporal)			
		<u>Pysyvä</u> (Static)	<u>Toistuva</u> (Repetitive)	<u>Jaksottainen</u> (Sequential)	<u>Ajassa muuttuva</u> (Dynamic)
M E D I A	<u>(Kuva/teksti)</u> <u>Graphic</u>	Pysyvä kuva/teksti	Toistuva kuva/teksti	Jaksottainen kuva/teksti	Ajassa muuttuva kuva/teksti
	<u>Ääni</u> (Acoustic)	(ei mahdollinen)	Toistuva ääni	Jaksottainen ääni	Ajassa muuttuva ääni
	<u>Käsin</u> <u>kosketettavissa</u> (Haptic)	Pysyvä Kosketus	Toistuva kosketus	Jaksottainen kosketus	Ajassa muuttuva kosketus
	<u>Liikkuva</u> (Kinetic)	(ei mahdollinen)	Toistuva liike	Jaksottainen liike	Ajassa muuttuva liike

Edellä mainitut poliittisen yhteisön erilaisuudet voidaan yhdistää näihin viestintävälineiden (media) luokkiin. Kun politiikka siis muuttuu ajassa, tilassa ja tilanteissa/konteksteissa, niin yhteisön ylivoima tulee näiden viestintävälineluokkien ja erilaisuuksien yhdistelmästä.

Ehdotus poliittisen tietojärjestelmän rakentamisesta

Tein ehdotuksen, jolla poliittiset tietojärjestelmät voisi rakentaa:

1. Etsi erilaiset yhdistelmät, jotka ovat mielekkäitä, teknisesti mahdollisia ja yleisesti hyväksyttäviä
2. Järjestelmällisesti näiden yhdistelmien tutkimista useilla eri tavoilla
3. Etsi tunnistimet (sensors), vaikutustavat (controls), näyttötavat (displays), vaikuttimet (actuators), prosessit (process) ja itsenäiset järjestelmät (standalones)
4. Näiden yhdistelmien pitää poistaa turhia tehtäviä, vähentää turhaa viestintää, tehostaa jäljelle jäävää viestintää ja tuottaa jotain lisäarvoa.
5. Edellä oleva on tietysti sidottavissa aikaan, joka taas perustuu poliittisen järjestelmän aikavaihteluihin.

Poliittisissa tietojärjestelmissä nämä voidaan sitoa aikaan, esimerkiksi vaalikausiin vaaleihin perustuvissa järjestelmissä. Markus, Majchrzak & Gasser (2002) antavat hyviä suuntaviivoja rakennettaessa tällaisia tietojärjestelmiä. Lisäksi esimerkit teollisesta automaatiosta (Andersen 2004; Andersen & May 2001a, 2001b) ehdottavat/haastavat meitä ajattelemaan (perinteisen) teknisen tietojärjestelmän osan ulkopuolelle.

Poliittiset tietojärjestelmät – ehdotettu tutkimusohjelma

Edellä olevan perusteella voimme esittää seuraavat jatkotutkimusaiheet:

1. Millainen pitäisi olla ajassa muuttuvan tietojärjestelmän ydin? Kun osajärjestelmiä jatkuvasti poistetaan ja lisätään, niin järjestelmän ytimen olisi kestettävä nämä muutokset.
2. Onko luotava uusi järjestelmien luokka, eli ajassa jatkuvasti laajenevat järjestelmät. Tällöin olisi siirryttävä perinnejärjestelmien (legacy system) kielteisestä ajattelusta ajattelemaan niitä tietoarkistoina (information archives).
3. Millaisia olisivat uudet tehtäväkuvaukset/roolit ihmisille jatkuvasti ajassa muuttuvissa tietojärjestelmissä ja millaisia viestintävälineiden yhdistelmiä on tällöin rakennettava?

Sinänsä poliittisten tietojärjestelmien osalta ei ole paluuta entiseen, ainakaan vaaleihin perustuvissa järjestelmissä. Demokratioissa ylivoima jossain vaaleissa voi perustua oikeanlaisiin erilaisuuksien yhdistelmiin tietojärjestelmissä. Koska politiikka monessa suhteessa on osittain/kokonaan julkista, niin tällöin on mahdollista tutkia näitä tietojärjestelmiä. Tämän perusteella saamme mahdollisesti esille jotain yleistä pienten erilaisten järjestelmien yhdistelmiin, johon meidän on jatkossa kiinnitettävä huomiota.

82.3. Pohdintaa jälkikäteen vuoden 2012

Valitettavasti aiheena ”poliittiset tietojärjestelmät” herättivät liikaa tunteita, ja lisäksi jotkut tutkimukseen vihkiytyneet henkilöt veivasivat puoluekantaa / puoluekantoja, joilla taas ei pitäisi olla mitään tekemistä puhtaan tutkimuksen kanssa.

Tosiasiallisesti käytännön elämässä on kuitenkin niin, että esimerkiksi puolueiden omien jäsenrekisterien kilpailuetujen selventäminen vaatisi haastatteluja tietystikin useamman puolueen osalta. Tietysti on niin, että esimerkiksi puolue toimistossa asioidessa puoluekannoilla olisi merkitystä, ja puolue toimintaan vihkiytyneiden henkilöiden osalta puoluekantaa / puoluekantoja veivataan oikein urakalla. Eli tämä käytännöllinen ongelma on yksi haaste verratessa erilaisia poliittisia tietojärjestelmiä.

Toisekseen henkilöiden vaihtuvuus on rakennettu sisään, ja riippuen tehtävästä voi paikka olla ns. tuulinen, eli henkilöt joissain tehtävissä vaihtuvat hyvinkin nopeasti riippuen poliittisesta tilanteesta. Hyvä esimerkki lienee puolueen puoluesihteerin, joka tekee johtopäätöksensä joidenkin vaalien jälkeen, ja ottaa kaiken vastuun vaalitappiosta eroamalla puoluesihteerin tehtävästä. Sitten on tietystikin puolueen puheenjohtajan tehtävä, jossa voi olla nopeaakin vaihtuvuutta riippuen kunkin puolueen menestymisestä vaaleissa, ja joissain tapauksissa puolueen puheenjohtaja ottaa kaiken vastuun vaalitappiosta eroamalla puolueen puheenjohtajan tehtävästä.

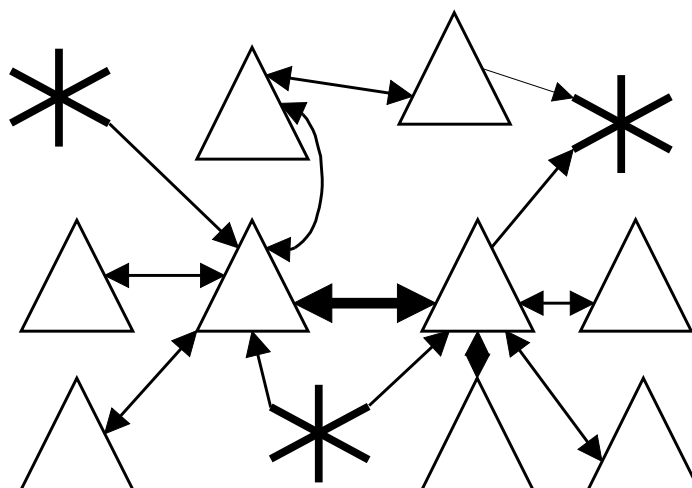
Eli käytännössä puolueen merkittävät johtohenkilöt elävät jatkuvassa jäsenten mielipiteiden vaihteluiden ja vaalien aiheuttamien tilanteiden vaikeassa asioiden hoitamisen suossa. Eli tosiasiallisesti heidän laajat haastattelut esimerkiksi puolueen tietojärjestelmistä eivät ole aina

tärkein asia päivittäisessä toiminnassa.

Tästä palautuu mieleen yhdet ”Poliitikan tutkimuksen päivät” ja erityisesti yksi työryhmä. Tosiasiallisesti on niin, että yksittäisen tutkijan kannattaa erikoistua jonkin yksittäisen puolueen tutkimiseen, jolloin haastatteluluvat yms. voidaan antaa yhdelle luotetulle tutkijalle helpommin. Itse en kuitenkaan halunnut keskittyä tässä vaiheessa vain yhden puolueen tutkimiseen, koska oli kiinnostunut ns. poliittisista tietojärjestelmistä.

82.4. Termodynamiikkaa / Ei tasapainotilaa koskaan

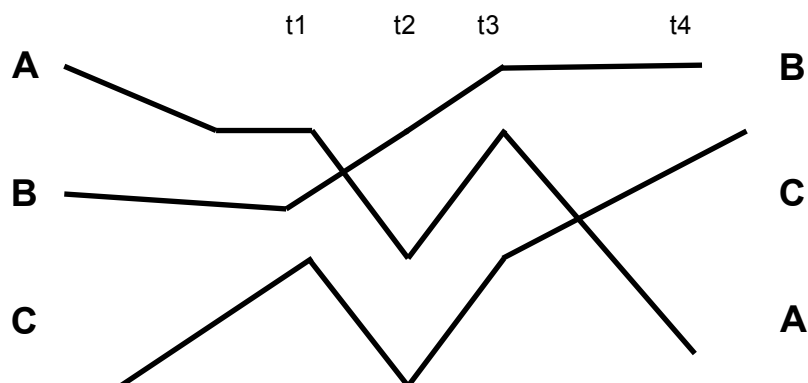
Sittemmin tuli vastaan artikkeli (Byeon 1999), jossa oli termi ”fluctuation;”, jota olin paljon käyttänyt englanninkielisessä artikkeliluonnoksessa, eli politiikka aaltoilee (fluctuate) jatkuvasti eikä se koskaan (Non-Equilibrium) saavuta tasapainotilaa (Equilibrium). Edellisen seurannaisena voi todeta, että lähes kaikki siis vaihtuu ajoittain ja esimerkiksi demokratiassa henkilöiden nopeakin vaihtuvuus on rakennettu sisään. Rakensin sittemmin yhden kuvan, jossa kuvataan erilaisten yhteisöjen hajoavan (tähti) ja kuitenkin eri yhteisöjen (kolmio) pitää edelleen pystyä toimimaan yhteen jollain tasolla. Demokratiaan sovellettuna tämä on enemmän sääntö kuin poikkeus.

Yksi esimerkki tietysti politiikan heittelehtimisestä on puolueiden kannatusten rajukin vaihtelu ajassa ja tilassa. Eli riippuen ajasta ($t_1, t_2, t_3 \dots t_n$) on joidenkin puolueiden (A, B, C) yhteistyö voi olla enemmän mahdollista tai vähemmän mahdollista.

Toisaalta voi todeta, että esimerkiksi Suomen hallinto on oma kokonaisuutensa, ja Suomessa hallinnon ja valittujen kansanedustajien yhteistyötä on hiottu vuosikymmenten mittaan. Eli voi todeta, että hallinnon (tietotekniikan) pitää sopeutua usein vaihtuviin hallituksiin ja eri hallitusten erilaisiin painotuksiin. Tämän perusteella laki julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta (10.6.2011/634) on ³⁰ tietysti mielenkiintoinen, koska käytännössä monet julkisen hallinnon tietojärjestelmähankkeet vaativat vähintään Valtiovarainministeriön lausunnon.

30 <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110634>

Tämän vuoksi esitin syksyllä 2011 seuraavan tutkimuskurssin aiheen, johon joku innokas opiskelija olisi voinut tarttua.

1. Tutkimusaiheen ehdotus: vanhan järjestelmän alas ajaminen ja uuden järjestelmän ylös ajaminen

1. Paljon eri-ikäisiä järjestelmiä

Nykyaikaisissa yhteisöissä alkaa olla useamman sukupolven tietojärjestelmiä ajatellen tietojärjestelmien tekniikkaa. Jos on joku iäkkäämpi yhteisö, esim. yli 100 vuotta, niin tässä yhteisössä on voitu nähdä tietotekniikan jonkin nimenomaisen tekniikan nousut ja laskut useamman kerran. Tämän vuoksi alkaa tulla yhä useampaan yhteisöön tilanne, jossa vanhoja järjestelmiä ajetaan alas ja uusia järjestelmiä ajetaan ylös

2. Tarvitsemme tutkimustietoa uudesta projektityypistä

Ilmeisesti on niin, että alas/ylös -ajojen yhdistelmistä on tulossa projektityyppi, joka tulee ainoastaan lisääntymään eikä vähentymään.

3. Uuden ilmiön kuvaaminen on aina arvokasta

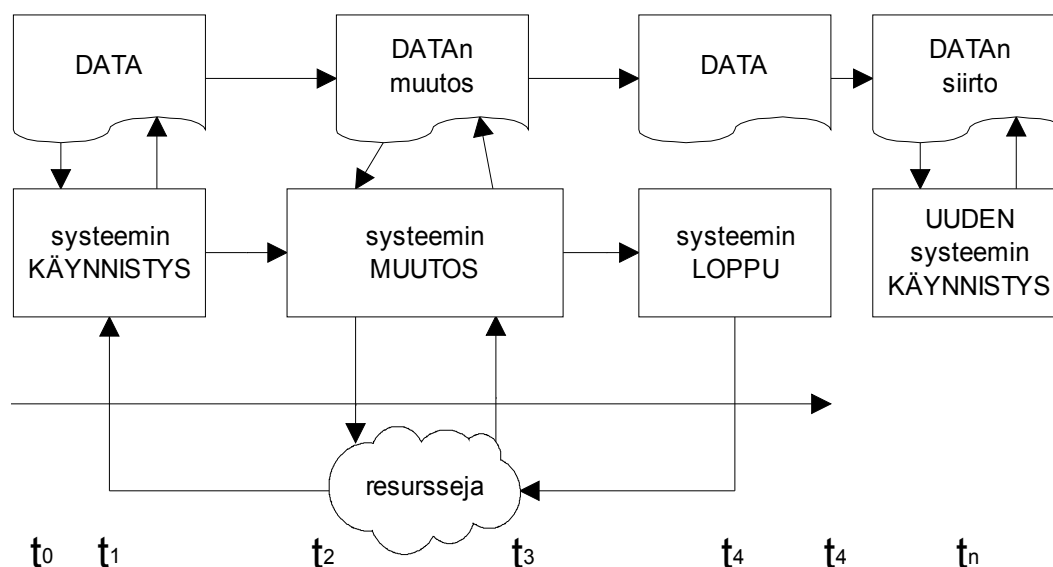
Jos sinulla on tiedossa yhteisö, jossa on onnistuneesti viety läpi vanhan järjestelmän alas ajamisen ja uuden järjestelmän ylös ajamisen hanke, niin tästä voi saada mielenkiintoisen tutkimuskysymyksen.

Jos hanke on juuri alkanut, niin esimerkiksi lähtökohtaoletusten kuvaaminen on mielekästä.

Jos hanke on juuri päättynyt, niin tietysti voidaan verrata tulosta lähtökohdan ajatuksiin.

Jne. mahdollisuuksia on paljon.

Itse pohdin tilannetta seuraavassa vapaamuotoisessa kuvassa.

2. Tutkimusaiheen ehdotus: Kuvauksia erilaisista keskusjärjestelmistä?

Edelleen herää kysymys, että millaisia keskusjärjestelmiä voidaan yleensä rakentaa ympäristöön, jossa on hyvinkin nopea ja jatkuva muutos rakennettu sisään.

Haigh (2001, 2006) on kirjoittanut tietojärjestelmien historiasta, ja hän on todennut erilaisten ideoiden nousseen aalloissa, eli ns. muutihullutuskin on vaarana. Toisaalta Starbuck (2009) on todennut, että tietyillä tieteenaloilla nousee ja laskee muutihullutuksia.

Yksi idea on aina noussut, eli yksi iso (keskus)järjestelmä, joka pystyy hallitsemaan kaiken informaation, ja ERP olisi yksi uusi aalto vanhassa ideassa. Mutta miten nämä ovat oikeasti toteutettu vai onko yhden keskusjärjestelmän idea mahdoton? Onko Master Data -keskustelu myös vanha idea uudella nimellä?

Tähän väliin kannattaa lukea kaksi käytännön tietohallintojohtajan kirjoitusta:

The Future of ERP: <http://www.cio.com/article/print/508022>
 The Future of ERP II: <http://www.cio.com/article/print/508023>

Tässä yhteydessä kannattaa lukea seuraava alaluku: The "Single Global Instance" Dream Dies. Tähän liittyvät myös Olsen & Sætre (2007) ja Sledgianowski ym. (2008), joissa pohditaan mm. keskusjärjestelmien tilannetta kahdessa tapauksessa. Käytännönläheisesti erilaisten järjestelmien yhdistämisestä on pohtinut Tähtinen (2005), joten käytännön käsikirjasta saa ideoita, joilla voi nopeasti lähteä etsimään tieteellisiä artikkeleita. Edellä olevan perusteella voi sanoa, että ehkä jopa ERP ei ole keskusjärjestelmä, vaikka se voi toki olla keskusjärjestelmä.

8575

83. Äänestäjän tieto ehdokkaista

8576

8577

Lausunto noudattaa Johanna Korhosen laatiman (Korhonen 2010) selvityksen sisällysluettelo, lausuntomahdollisuus oli jo tutuksi tulleeella otakantaa.fi-foorumilla.

8578

8579

8580

83.1. Lausunto hieman käsiteltynä vuoden 2012 tilanteessa

8581

8582

1. Rahako kaiken ratkaisee?

8583

8584

Havaittu ongelma on todellinen, koska kaikilla ehdokkailla ei ole valtaisia rahavaroja käytettäväksi vaalikampanjassa. Kaikki parannusehdotukset ehdokkaiden ilmaisen julkisuuden lisäämiseksi ovat paikallaan.

8585

8586

8587

8588

Lähtökohtaisesti ”mahdollisesti-äänestävät” henkilöt ovat oikea kohderyhmä mietittäessä parannusehdotuksia hankitun julkisuuden viestin perillemenon kannalta.

8589

8590

8591

2. Ehdotuksen rajaukset ja minimijulkisuuden olemus

8592

8593

Ehdotuksessa merkitty www.vaalit.fi -sivuston edelleen kehittäminen ehdotuksen perusratkaisuna on sinällään kannatettava. On kuitenkin mietittävä, mitä ns. perinteisen julkisuuden keinoja on käytettävä, että kyseinen sivusto voi muodostaa pohjan ns. minimijulkisuuden ratkaisuksi.

8594

8595

8596

8597

3.1.1 Vaalit.fi -sivuston uudistaminen

8598

8599

Ehdotukset helposti käytettävästä käyttöliittymästä www.vaalit.fi -sivustolle ovat tietysti paikallaan. Itse kannattaisin suunnittelukilpailuja.

8600

8601

8602

Ensimmäisen suunnittelukilpailun (**suunnittelukilpailu 1**) aihe on ehdokastietojen lisäksi kysyttävät pakolliset ja vapaaehtoiset tiedot, eli ns. tietorakenne kysyttävistä aiheista. Lausunnon kirjoittaja kuuluu siihen koulukuntaan, jonka mukaan tietorakenne määrittelee myöhemmin tehtävän käyttöliittymän. Eli suunnittelukilpailussa 1 voidaan määritellä, että mitä tietoja tarvitsevat erilaiset kohderyhmät, joista yksi on tietysti ns. mediatatolot. Kun tietohaut on määriteltä tietoteknisesti määrämuotoisina, niin muut tietotekniset järjestelmät voivat tehdä tietohakuja ilman mitään rajoituksia.

8603

8604

8605

8606

8607

8608

8609

8610

Tämän jälkeen voidaan järjestää **suunnittelukilpailu 2**, jossa www.vaalit.fi -sivuston käyttöliittymää voitaisiin kehittää kehitetyn tietorakenteen perusteella. Tällöin voidaan rakentaa erilaisille kohderyhmille erilaisia käyttöliittymiä, jotka hyödyntävät kehitetyn tietorakenteen mukaisia tietoja.

8611

8612

8613

8614

8615

Suunnittelukilpailujen 1 ja 2 jälkeen on mahdollista arvioida, että mitkä ehdotusten parhaat puolet voidaan toteuttaa. Virkamiestyönä tehty suunnittelu ei aina tuota parasta mahdollista tulosta, ja kiinnittyminen yhteen perinteiseen suureen tietotekniikkatoimittajaan tuottaa vain yhdenlaisia ratkaisuja.

8616

8617

8618

8619

8620

Omasta puolestani kannatan ajatusta, että www.vaalit.fi -sivusto muodostaisi keskustietokannan

8621

koko vaalitoiminnalle, ja keskustietokannasta voi ajaa tietoja muihin järjestelmiin ilman eri korvausta. 8622
8623

Luvussa 3.1.1 ehdotettu ”vaalienvälikone” on mielenkiintoinen ja pohtimisen arvoinen. Tässä 8625
viitataan edellä mainittuun suunnittelukilpailuihin 1 ja 2, joiden perusteella voidaan 8626
”vaalienvälikonetta” tietysti rakentaa edelleen. Varsinaisesti ”vaalienvälikone” ei ole uusi idea, ja 8627
joissain maissa tällaisia on perustuen jonkin voittoa tuottamattoman tai voittoa tuottavan yhteisön 8628
laatimaan malliin. Edelleen suunnittelukilpailuissa 1 ja 2 voidaan vaalienvälikonetta kehittää 8629
eteenpäin. 8630

3.1.2 Äänioikeusilmoituksen yhteydessä postitettava paperituloste ehdokkaista 8631 8632 8633

Ehdotus äänioikeusilmoituksen yhteydessä postitettava paperituloste ehdokkaista on kannatettava 8634
ajatus. 8635
8636

Tätä voisi kehittää vähitellen alkaen presidentinvaaleista, EU-parlamentin vaaleista, 8637
eduskuntavaaleista ja kunnallisvaaleista. Eli vähäisemmän ehdokasjoukon vaaleista kohti 8638
laajemman ehdokasjoukon vaaleja kohti. Yrittäminen kunnallisvaaleilla ensin voi olla liian kova 8639
ponnistus ehdokkaiden suuren määrän vuoksi. 8640
8641

Tässäkin lähtisin suunnittelukilpailuun, koska varmasti Suomessa on graafisen suunnittelun osaajia, 8642
joilla on ideoita nykyisen äänioikeusilmoituksen ja mukana postitettavien liitteiden visuaaliseen 8643
suunnitteluun. 8644
8645

3.2.1 Julisteet telineisiin kunnan työnä 8646 8647

Sinällään ehdotus julisteiden asettamisesta ulkomainostelineisiin on pohtimisen arvoinen. Kuitenkin 8648
kannattaisi pohtia, että onko jokin raja ulkomainostelineiden määrälle, jolloin kunta vastaa 8649
julisteiden kiinnityksestä. 8650
8651

ON kuntia, joissa on vain yksi ulkomainosteline koko kunnassa, ja sitten suuremmissa kunnissa voi 8652
olla useampia paikkoja ulkomainostelineille. Jokin raja kunnan tekemälle ehkä kannattaisi tähän 8653
pohtia, koska yhden ulkomainostelineen kunnassa voi olettaa puolueiden hoitavan tehtävän omasta 8654
puolestaan. 8655
8656

3.2.2 Kuntien perimät telinemaksut poistettava 8657 8658

Ajatus siitä, että kunnat eivät perisi puolueilta maksuja ulkomainostelineiden käytöstä on tietysti 8659
kannatettava. Tässä varmaankin riittäisi, että Kuntaliitto ja kunnat sopivat yhdessä suositukset, joilla 8660
ulkomainostelineiden käyttöä ohjattaisiin. Lakien ja asetusten laatiminen asiasta voi olla kova 8661
ponnistus, ja aiheuttaa kohtuullisen paljon turhaa hallinnollista vääntöä. 8662
8663

3.2.3 Kirjastoihin vaali-infopisteitä 8664 8665

Kirjaston vaali-infopisteet ovat sinänsä kannatettava ajatus, koska kirjastot voisivat tarjota 8666
puolueetonta tietoa vaaleista. 8667
8668

Tässäkin varmaan riittäisi, että kunnat, Kuntaliitto ja kirjastovastaavat laativat yhdessä suositukset, 8669
joilla vaali-infopisteet laitetaan pystyyn. Tässäkin täytyy taas ratkaista kunnan koko, koska satojen 8670
ehdokkaiden kunnassa täytyy varmaan olla toisenlainen vaali-infopistekuin vain muutaman 8671

kymmenen ehdokkaan kunnassa.

Mutta lakien ja asetusten laatiminen tästä olisi kova ponnistus, ja vaatisi kohtuullisen paljon turhaa hallinnollista vääntöä.

3.2.4 Toripaikkamaksut pois kampanjoijilta

Tämäkin ajatus on kannatettava, että poliittisilta kampanjoilta ei kerättäisi torimaksua.

Käytännössä on varmaankin niin, että puolueettomuus turvataan yhteisillä kampanjapäivillä, jolloin poliittiset puolueet saavat olla esillä jollain torilla. Nämä kampanjapäivät on tietysti sovittava hyvissä ajoin ennen vaaleja, ja tässä olisi tietysti oltava suositus, kuinka aikaisin kampanjapäivä on varattava – tällöin poliittiset puolueet voivat sopia keskenään kampanjapäivät eri kuntiin, jos vaalissa ehdokkaat kiertävät useamman kunnan alueella.

Jälleen kerran puolueet, kunnat ja Kuntaliitto voivat ratkaista tämän suosituksilla, eikä mitään monimutkaisia säädosjärjestelmiä tarvita.

3.3 Ehdotuksia kaupan alalle

Itse asia tässä tapauksessa ei ole vaikea, mutta aiheeseen liittyvät periaatteelliset ongelma ovat suurempi asia. Mikään kaupan alan toimija (tai muukaan yritys) ei halua, että asiakkaat käyvät kuumana asiakaspalveluhenkilöille yrityksen tiloissa olevista poliittisista esitteistä.

Tässä ehdotuksessa pitää varmaan keskustella laajasti kaupan alan liittojen ja muiden aiheeseen liittyvien toimialaliittojen kanssa. Noin käytännössä pieni tai suurempikin yritys voi pelätä leimautumista jonkin puolueen edustajaksi, jolloin on varmempaa kieltää kaikki poliittinen mainonta kokonaan yrityksen tiloissa.

Tässä lähtisin siitä, että ehdotettu järjestelmä pitää olla kaupan alan (ja muidenkin) yritysten kannalta mahdollisimman helppo; eli käytännössä yritykselle ei saa tulla mitään vaivaa vaaleihin liittyvän infopisteen ylläpidosta tai asennuksesta, vrt. paristojen keräys, joka on hoidettu suhteellisen vähällä vaivalla kaupan alan yritykselle.

Ongelmaksi tulee, että kuka on vastuullinen taho infopisteen ylläpitäjäksi kaupan (tai muun yrityksen) tiloissa. Tässä tulee jälleen tietysti perinteinen ongelma, eli ylläpitäjän pitäisi olla puolueeton taho.

Jos toisaalta on niin, että jokainen kauppakettu jollain paikkakunnalla (esim. 4 kauppakeskusta) järjestää oman henkilönsä vastaamaan jostain infopisteestä, niin aiheutuu melkoisesti päällekkäistä työtä monessa suunnassa. Käytännössä olisi hyvä, että yksi puolueeton henkilö vastaisi kaikista paikkakunnan kauppakeskuksissa (ja muissa tiloissa) olevista vaalien infopisteistä, jolloin ne olisivat samalla tasolla yhdellä paikkakunnalla.

Perinteinen vaihtoehto olisi tietysti osoittaa kunnan puolesta vastuuhenkilö. Ongelmaksi tulee, että tällainen toiminta ei välttämättä ole kunnan lakisääteistä toimintaa, joten korvaus jonkun työntekijän infopisteiden ylläpitämiseen käytetystä ajasta pitäisi korvata jollain tavalla.

Toisaalta. Jos paikalliset puolueet pääsevät keskenään sopimukseen, että kuka olisi tällainen puolueeton ja vapaaehtoinen vastuuhenkilö, niin hänen palkkansa menisi vapaaehtoistoiminnan

puolelle, eli siis ilman palkkaa.

Nyt täytyy todeta, että neuvoteltavia asioita on paljon, ja koko aiheelle pitäisi nimetä Oikeusministeriön vastuuhenkilö, joka oikeasti keskustelisi asianmukaisten kaupan alan liittojen ja muiden toimialaliittojen kanssa jonkinlaisen suosituksen aiheesta. Nämä neuvottelut voivat kestää helposti vuoden tai parikin, ehkä enemmänkin.

3.5.1 Pienpuolueiden vaaleihin osallistumisen tuki

Ehdotus on mielenkiintoinen, ja nimenomaan jollain kokeilulla kannattaisi edetä, koska kokeilun aikana voi tulla vastaan asioita, joita ei ole huomattu kokeilua suunniteltaessa.

4.1 Ehdokkaiden vaalipäiväraha

Ehdotus on mielenkiintoinen, ja nimenomaan jollain kokeilulla kannattaisi edetä, koska kokeilun aikana voi tulla vastaan asioita, joita ei ole huomattu kokeilua suunniteltaessa.

5.2 (Maakunta)lehtien maksettu ilmoittelu budjettivaroin

Edellä on mainittu www.vaalit.fi -sivuston uudistaminen, ja sen luomista keskeiseksi järjestelmäksi useisiin eri vaaleihin. Itse pohdin, että tätä www.vaalit.fi -sivustoa pitäisi mainostaa erilaisissa medioissa, myös muissakin kuin maakuntalehdissä.

Tässä tuli mieleen, että voisiko www.vaalit.fi -sivuston mainostamisessa keksiä joitain luovia ratkaisuja, jolloin kyseisen www.vaalit.fi -sivuston mainostamisessa olisi jotain etua tiedotusvälineille. Tässä kannattaisi käydä neuvotteluja sanomalehtiä ja muita tiedo(s)usvälineitä edustavien toimialaliittojen kanssa, jos jotain luovia ratkaisuja kehiteltäisiin www.vaalit.fi -sivuston mainostamiselle.

Esimerkki: Onko jokaisen ostetun poliittisen mainoksen pohjassa oltava osoite www.vaalit.fi -osoite kirjoitettuna. Tämä voidaan sopia toimialaliittojen yhteisellä päätöksellä, jolloin osoite www.vaalit.fi saa näkyvyyttä jokaisessa poliittisessa mainoksessa riippumatta ilmoituksen koosta tai maksajasta. Tietysti tämä voi saada ehdokkaiden joukossa ankaraa vastustusta, mutta on vain yhtenä esimerkkinä pohdittavaksi jonkinlaisena luovana ratkaisuna.

Muut(kin) mediat

Edellä on viitattu www.vaalit.fi -sivuston kehittämiseen, ja ehdotus on kannatettava.

Esimerkki: Tässäkin voi pohtia, että olisiko jollain yhteisellä ja vapaamuotoisella päätöksellä mahdollista, että kaikissa vaaleja käsittelevissä ohjelmissa, kaupallisissa ja ei-kaupallisissa, olisi ruudun jossain kohdassa osoite www.vaalit.fi koko ohjelman ajan. Tietysti tämä voi herättää vastustusta, mutta huolehtimalla, että www.vaalit.fi on oikeasti puolueeton ja hyvä sivusto, niin tällainen toiminta voidaan perustella.

83.2. Vuoden 2012 tilanne?

En ole vielä nähnyt mitään todellisia toimenpiteitä, joita tässä kyselyssä ehdotettiin. Vuoden 2012 tilanteessa vastaus kyselyyn on edelleen aivan ajankohtainen pohdinta.

8771

84. Puoluekokous 2010 / Palaute tavoiteohjelman luonnokseen

8772

8773

Puolue piti vuonna 2010 puoluekokouksen, ja puolueiden toimintaa vähänkään tietävät henkilöt tietävät, että näitä tavoiteohjelmia hyväksytään lähes jokaisessa puoluekokouksessa. Itse olen tullut siihen tulokseen, että puolueen aate ei tartu henkilöön näiden tavoiteohjelmien kautta. Oikeasti jonkun puolueen aatteen ymmärtäminen vaatii kohtuullisen laajan kierroksen puolueen eritasoisissa tilaisuuksissa ja kohtuullisen määrän keskustelua puolueen henkilöstön kanssa. Tietysti aatteen tarttumista auttaa, jos kotona vanhemmat ovat puolueen / puolueiden toiminnasta kiinnostuneita.

8779

Tavoiteohjelman luonnoksen sivulla 12 lukee seuraavaa:

8780

”Suomalaisen yhteiskunnan digitalisaatio edellyttää toimintatapojen merkittävää muutosta, julkisen ja yksityisen sektorin tiivistä yhteistyötä sekä toimintojen ja palvelujen yhä laajempaa ostamista palveluna. Valtion on ohjattava julkisen sektorin tietotekniikkahankintojen standardeja nykyistä enemmän yhteensopivuuden varmistamiseksi. Digitalisaation kautta luotavilla kattavilla ja helppokäyttöisillä sähköisillä palveluilla voidaan merkittävästi nostaa tuottavuutta niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla.”

8781

8782

8783

8784

8785

8786

8787

8788

8789

Lähtökohta väärä sivun 12 kappaleessa

8790

8791

Seuraava virke olisi parempi:

8792

Valtion on ohjattava julkisen sektorin tietotekniikkahankintojen avoimia, julkisia ja maksuttomia standardeja nykyistä enemmän yhteensopivuuden varmistamiseksi.

8793

8794

8795

Avoimet standardi ovat sinänsä hyvä, mutta niiden on oltava myös julkisia kaikille, ja niiden lukeminen ei saa maksaa mitään.

8796

8797

8798

Standardointipolitiikka yleisesti

8799

8800

Standardointipolitiikka ei ole esillä ollenkaan tavoiteohjelman luonnoksessa. Tämän vuoksi seuraavaa olisi hyvä laittaa johonkin kohtaan tekstiä:

8801

8802

Valtion on ohjattava julkisia hankintoja avomien, julkisien ja maksuttomien standardien avulla. Kun julkiset hankinnat perustuvat avoimiin teknisiin määräyksiin, niin suomalaiset yritykset voivat paremmin kilpailla erilaisista julkisista hankinnoista.

8803

8804

8805

8806

Yhteenvedoa vuoden 2012 tilanteessa

8807

8808

Hyväksytyssä tavoiteohjelmassa on seuraava teksti:

8809

Valtion on ohjattava julkisen sektorin tietotekniikkahankintojen standardeja nykyistä enemmän yhteensopivuuden varmistamiseksi.

8810

8811

8812

Aika epämääräistä on tuo lausahdus. Nykyinen hallitus (Katainen I) on sentään kirjannut seuraava:

8813

Varmistetaan julkisten tietojärjestelmien yhteentoimivuus käyttämällä avoimia rajapintoja ja standardeja. Avoimeen lähdekoodiin perustuvien ratkaisujen käyttöönottoa edistetään julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuurin puitteissa ja kustannushyötyanalyysin pohjalta.

8814

8815

8816

8817

Monet vuoden 2010 puoluekokouksen aloitteista koskevat tietotekniikkaa, joten niitä voi käsitellä yhtenä kokonaisuutena myöhemmissä luvuissa.

8818

8819

8820

85. Puoluekokous 2010 / Internet-äänestyksen hankkeesta luopuminen / Aloite

8821

8822

8823

85.1. Aloitteen teksti

8824

8825

Oikeusministeriö julkaisi muistion 30.9.2009 sähköisen äänestyksen pilottihankkeesta vuoden 2008 kunnallisvaaleissa. Tässä muistiossa arvioitiin kokemuksia ja opittuja asioita kyseisissä vaaleissa. Tarkastushetkellä (27.2.2010) kyseinen muistio on saatavissa seuraavalta www-sivulta:

8826

8827

8828

<http://www.vaalit.fi/42321.htm>

8829

Aloitteen tekijä suosittelee voimakkaasti tutustumaan kyseiseen muistioon.

8830

8831

Tästä 30.9.2009 muistiosta kopioida luvun seitsemän (7) alaotsikot:

8832

8833

1. Äänestysjärjestelmä tulisi toteuttaa avoimella lähdekoodilla

8834

2. Äänestysjärjestelmästä tulisi tulostaa paperivarmenne

8835

3. Tietoliikenneyhteyksien toimiminen on tärkeää

8836

4. Äänestysjärjestelmän käyttöliittymän toiminnallisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota

8837

8838

5. Sähköinen äänestys ei kokonaisuutena arvioiden vähentänyt vaaliviranomaisten työtä

8839

6. Vaalivarmuus parani vahvistettujen sähköisten äänten osalta

8840

7. Sähköinen äänestys nopeutti äänestäjien äänestystoimitusta

8841

8. Sähköisellä äänestyksellä ei ollut vaikutusta äänestysaktiivisuuteen

8842

9. Sähköisten äänten laskenta oli suhteellisesti ottaen melko hidasta

8843

10. Sähköisen äänestyksen kustannukset olivat korkeat

8844

11. Sähköinen äänestys mahdollistaisi ennakoöäänestyksen ja vaalipäivän välisen ajan tiivistämisen

8845

8846

12. Sähköisen äänestyksen hankkeelle tulee varata riittävät henkilöresurssit ja riittävästi aikaa

8847

8848

8849

18.1.2010 tilanteessa voidaan sanoa, että hallitus teki 13.1.2010 viisaan päätöksen, ja Suomessa ei jatketa äänestyspaikoilla käytettävää sähköistä äänestyskonetta; Tämä on erittäin onnistunut ja hyvä päätös, mutta Internet-äänestyksestä haaveilu ei ole hyvä päätös.

8850

8851

8852

8853

Hallitus teki johtopäätöksiä Internet-äänestyksestä, joka julkaistiin valtioneuvoston tiedotteessa 13/2010. Tämän tiedotteen 13/2010 sisältöä voidaan kopioida tähän:

8854

8855

8856

”Jos internet-äänestystä koskeva kokeilu päätetään käynnistää, se voisi olla mahdollinen aikaisintaan vuoden 2016 kunnallisvaaleissa. Aikataulu riippuu siitä, milloin tietoturvallinen avoimen lähdekoodin järjestelmä on rakennettavissa.”

8857

8858

8859

8860

Tämän jälkeen voimme katsoa läpi Oikeusministeriön 30.9.2009 muistion kunkin otsikon huolellisesti läpi, ja pohtia niiden merkitystä huolellisesti läpi Internet-äänestyksen kannalta.

8861

8862

8863

1. Äänestysjärjestelmä tulisi toteuttaa avoimella lähdekoodilla

8864

8865

Osalla tietoteknisistä järjestelmistä innostuneilla henkilöillä on erittäin vahva ja osin hyökkäävä

8866

usko avoimeen lähdekoodiin; Tällä perusteella osa näistä henkilöistä huutaa apuun avointa lähdekoodia. Avoin lähdekoodi on ajatuksena erittäin kannatettava, ja monessa tällaisessa hankkeessa hankittava tekninen laite on yleensä suhteellisen halpa: esimerkiksi kotitietokone, kannettava mobiililaite, jokin tietty kotitietokoneen ohjelmisto tai kotitietokoneelta ohjattava palvelinsovellus.

Kuuluisin esimerkki avoimesta lähdekoodista on LINUX-käyttöjärjestelmän ydin, jonka kehittäjiä on ollut tuhansia eri vaiheissa. Huolimatta tuhansista kehittäjistä ja valtaisasta työmäärästä, on myös LINUX-käyttöjärjestelmän ytimessä joskus ilmaantunut erilaisia ongelmia.

Tässä vaiheessa kannattaa katsoa kovaa todellisuutta, eli maailmanlaajuisia yhtenäistettyä tietokantaa havaituista virheistä (Common Vulnerabilities and Exposures List, CVE) eri tietokonejärjestelmissä:

<http://cve.mitre.org/cve/>

Seuraavaksi on avattava tämän CVE-tietokannan hakusivu:

<http://web.nvd.nist.gov/view/vuln/search>

Kun tähän hakusanaan laittaa hakutermiksi LINUX, niin 18.1.2010 tilanteessa näitä vakavia uhkia oli 1384.

Nyt valtioneuvoston tiedotteessa 13/2010 todetaan, että aikataulu riippuu siitä, milloin turvallinen avoimen lähdekoodin järjestelmä on rakennettavissa. Muistion lukijat saavat odottaa pitkään tällaista turvallista avoimen lähdekoodin järjestelmää, koska esimerkiksi mainittu LINUX-käyttöjärjestelmää on kehitetty pian pari vuosikymmentä, ja vikoja havaitaan silti jatkuvasti.

Toinen ongelma on, että kehitettävä Internet-äänestyksen järjestelmä tulisi sisältämään osia, joiden tietoturvallisuudessa melkoisella todennäköisyydellä löydetään edellä mainittu vakava (CVE) uhka.

Yksi ongelma on, että pelkkä avoin lähdekoodi ei ratkaise sitä ongelmaa, että jokainen tietotekninen järjestelmä vaatii joukon asiasta kiinnostuneita kehittäjiä. Nyt siis oletetaan, että Suomesta löytyisi vaadittava joukko tietoteknisesti suuntautuneita ihmisiä, jotka jaksaisivat paneutua Internet-äänestyksen järjestelmän ongelmiin; emme puhu muodikkaasti haasteista, koska Internet-äänestyksen järjestelmä on ongelma.

On kuitenkin huomioitava, että emme voi laskea sen varaan, että Internet-äänestyksen järjestelmän kehittäisivät innostuneet ihmiset ilman palkkaa. Eli Internet-äänestyksen järjestelmän kehittämiseen on varattava reilusti henkilötöyvuosia. Valtioneuvoston tiedotteessa 13/2010 otetaan kovin odottava asenne, ikään kuin avoimen lähdekoodin Internet-äänestyksen järjestelmä syntyisi itsestään täysin tyhjästä.

Eli toisin sanoen avoin lähdekoodi ei kuitenkaan turvaa mahdollisilta virheiltä.

2. Äänestysjärjestelmästä tulisi tulostaa paperivarmenne

Usko paperivarmenteeseen on osalla sähköisen äänestysjärjestelmän kannattajilla hyvin vahva. Tässä kohtaa on hyvä palauttaa Yhdysvaltojen 2000 presidentinvaalien Floridan osavaltion äänestysjärjestelmä, joka perustui paperivarmenteeseen. Kuten hyvin tunnettua, niin näiden paperivarmenteiden laatu vaihteli hyvin paljon, ja ongelmia ilmeni

* äänestyslaite ei painanut paperivarmenteen paperin läpi ollenkaan

* äänestyslaite ei painanut paperivarmenteen paperin läpi kunnolla

* äänestyslaite painoi paperivarmenteen paperin läpi vain osittain

Näillä perusteella paras paperivarmenne on käsin täytetty äänestyslippu, jonka täyttämiseen ei tarvita tietokonetta.

Nyt Internet-äänestyksen kohdalla voi kysyä, että mihin tehtäisiin paperivarmenne. Oletusarvo valtioneuvoston muistiossa 13/2010 on, että Internet-äänestyksestä ei jäisi paperivarmennetta. Tietotekniikka kirjallisuudessa on tälle ilmiölle oma nimityksensä (black hole experience), eli viestin katoaminen jonnekin järjestelmän uumeniin. Internet-äänestyksessä tämä korostuisi entisestään, koska käsin kosketeltavaa äänestyslippua ei jäisi käytettäväksi.

Minkäänlainen tarkistuslaskenta ei ole käytännössä mahdollinen Internet-äänestyksessä, koska äänestysten äänet on merkitty pelkästään tietokantoihin, ja kukaan ulkopuolinen tarkastaja ei voi tarkistaa tietokannan virheitä, koska tietokannoille ja tietokantaohjelmille annetuista komennoista ei ole jäljellä mitään varmennetta. Olisimme siis pelkästään tietokantojen mahdollisten virheiden tai oikeellisuuksien varassa.

On kuitenkin niin, että nykyisessä äänestysjärjestelmässä puolueiden keskinäinen epäluottamus vaalilautakunnissa on ollut varmistus siihen, että kaikki äänet lasketaan oikein useampaan kertaan ja tavallisten ihmisten (maallikot) toimesta. Nyt tätä kaikkien puolueiden yhtäaikaista epäluottamukseen perustuvaa varmennusta ei olisi. Lähtökohtaisesti äänestyksen ei pitäisi olla kaupankäyntiin verrattava luottamukseen perustuva tapahtuma, jossa luotamme kauppiaseen ja kauppiaan omiin järjestelmiin. Ääntenlaskennassa pitäisi olla täydellinen tarkistustaso, koska äänestys ei ole mikään arkinen ja arkiset riskit sietävä toiminto, vaan harvoin toistuva yhteiskunnallisesti hyvin merkittävä tapahtuma, jonka on mentävä kerralla ja 100% varmasti oikein.

Tässä kohtaa jälleen vedotaan pankkijärjestelmän toimivuuteen, mutta vertaus on täysin onneton. Pankkijärjestelmässä on moninkertaiset varmennukset ja yhdistäminen henkilön valintoihin tietojärjestelmässä. Äänestysjärjestelmässä tätä yhdistämistä ei sallittaisi (ääni ja äänestäjä), jolloin järjestelmän ja transaktioiden palauttaminen johonkin aikaisempaan tilaan ei mahdollista pankkijärjestelmän tavoin.

Erityinen ongelma Internet-äänestyksessä olisi uusintalaskennan järjestäminen, jos järjestelmä on hetkenkin aikaa pois käytöstä.

3. Tietoliikenneyhteyksien toimiminen on tärkeää

3.a) tietoliikennekatkos itsessään

Tässä kohtaa on hyvä lainata suoraan Oikeusministeriön 30.9.2009 muistiosta:

”Pilotissa havaittiin, että tietoliikennekatkoksia kuitenkin esiintyi. Äänestyspäättien tulisi katkostilanteissa selkeästi ilmoittaa äänestäjälle viasta järjestelmän toiminnassa.”

Tässä kohtaa kyseinen muistio ei ota huomioon sitä, että tietoliikennekatkokset voivat joskus kestää päiväkausia. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Internet-äänestyksen aikana on täysin mahdollista, että jokin keskeinen tietoliikenneyhteys (esim. operaattoreiden nettiyhteydet) katkeaa, jolloin osasta Suomen osia voi olla hyvin hitaat tietoliikenneyhteydet tai liikenne katkeaa kokonaan joltain alueelta.

Sitten tietysti hehkutetaan, että Internet-äänestyksessä Suomen ulkopuolella asuvat voisivat äänestää helposti. On tietysti näinkin, mutta ei ole mitään takeita, että internet-yhteydet ulkomailta ovat joka hetki täydessä toiminnassa Internet-äänestyksen aikana. Näin ollen osa äänestäjistä on aina vaarassa jäädä ulkomaisten epävarmojen internet-yhteyksien varaan. Lisäksi ongelmana on, että tietoliikennevian löytyminen on oma ongelmansa, ja tietoliikennevian korjaaminen on oma ongelmansa. Nyt tietysti oletetaan, että Internet-äänestyksen aikana näitä ongelman etsimisen ongelmia ei syntyisi.

3.b) Sähkökatkos

Kyseisessä Oikeusministeriön 30.9.2009 muistiossa ei huomioida, että tietoliikennekatkoksen alaluokka tai alaryhmä on sähkökatkos. Tämän huomioimatta jättäminen osoittaa, että Oikeusministeriössä ei ole ollut tietotekniikan asiantuntijoita tekemässä kyseistä 30.9.2009 muistiota.

Tietotekniset järjestelmät vaativat täydellisen varmistetun sähkönsyötön koko ajan, ja verrattuna mekaanisiin järjestelmiin jopa millisekunteja kestävät sähkökatkokset voivat olla hyvin vaarallisia järjestelmien ylläpidon kannalta.

Edelleen tässä kohtaa oletetaan, että keskitetty palvelin olisi jatkuvasti täydellä sähkönsyötöllä ja täysin jatkuvalla tietoliikenneyhteydellä.

Nyt on huomioitava, että on mahdollista ostaa kaupallisia palvelinympäristöjä, mutta niiden ylläpitolupaus on maksimissaan 99.99% luokkaa, ei 100% luokkaa. Tältä pohjalta ajatellen oletetaan Internet-äänestyksen järjestelmässä, että kyseisellä 99.99% varmuudella mikään sähkönsyötön tai tietoliikenneyhteyden ongelmaa ei tulisi.

3.c.) Tietoliikenneosaaminen

On kuitenkin niin, että kokenutkaan tietokoneen käyttäjä ei välttämättä aina jokaisessa tilanteessa tiedä, että mikä on tietoliikennekatkoksen syy.

Yksi suuri ongelma tietoliikenneosaamisessa on erilaiset internet-verkkoon kohdistuvat hyökkäykset eri suunnista. Tietoliikennehyökkäysten suuri ongelma on, että kyseiset hyökkäykset voidaan tehdä hyvin huomaamattomasti, ja tietoliikennettä voidaan valvoa hyvinkin pitkään ilman järjestelmän ylläpitäjien tietoa valvonnasta.

Oletuksena tässä tietysti on, että Internet-äänestyksen järjestelmän ylläpitäjinä olisi tietotekniikan ja tietoliikennetekniikan kovat ammattilaiset. Mutta eivät hekään voi sille mitään, jos syntyy em. ongelmia tai tulipaloja, kaapelikatkoksia, yms., jotka eivät ole näiden ammattilaisten hallinnassa.

4. Äänestysjärjestelmän käyttöliittymän toiminnallisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota

Käyttöliittymien täydellinen helppous on Pyhä Graalin malja tietotekniikan tietyille osaryhmälle, jotka tunnemme nimellä käyttöliittymäsuunnittelijat. Valitettavasti on niin, että täydellisen käyttöliittymän todennettua kaavaa ei ole vielä keksitty. Käyttöliittymätutkimuksen ongelma on, että ihmiset voidaan jakaa tunnetulla tavalla jatkumolle (ns. Gaussin käyrä), jolloin jatkumon molemmissa päissä on erilaiset ihmiset: täydet tumpelot ja huippuasiantuntijat.

Tässä kohtaa käyttöliittymissä voi ottaa vertauksen pankkijärjestelmään, joiden helppouteen aina

vedotaan esimerkkinä. Tämä vertailu ei ole sopiva eri syistä. Pankkijärjestelmiä on kehitetty vuosia, ja niiden käyttöliittymät ovat käyttäjät oppineet vuosien myötä, eivät muutamassa minuutissa. Internet-äänestyksen osalta voi olla, että tätä vuosien oppimista ja vuosien kehittämistä ei välttämättä ole, koska järjestelmää käytettäisiin mahdollisesti liian harvoin.

Kuitenkin tässä samassa muutaman minuutin ajassa oletetaan, että KAIKKI äänestäjät hoitaisivat äänestyksen virheettömästi. Ei tarvita kuin muutama prosentti tai prosenttia toisesta päästä kyseistä jatkumoa, eli täydet tumpelot, niin Internet-äänestyksessä on ongelmia.

Ja ongelmaksi kaikissa käyttöliittymissä tulevat poikkeustilanteet, jotka olivat juuri sähköisen äänestyskoneen ongelmia. Oletusarvoisesti voi todeta, että kuitenkin Internet-äänestyksen yhteydessä äänestäjille sattuisi sähkökatkoksia, tietoliikennekatkoksia, yms. katkoksia Internet-äänestyksen aikana. Ja ongelmaksi tulisi, että kuinka kauan toimimattomuutta Internet-äänestyksen käyttöliittymä sallisi: minuutin, kaksi, viisi vai viisikymmentä. Pankkijärjestelmätkin katkaisevat yhteyden, jos toimimattomuutta on tietty aika. Internet-äänestyksen yhteydessä tämä muodostuisi ongelmaksi, koska äänestystapahtuma olisi ainutkertainen, joten pitäisikö liittymän toimimattomuutta sietää päiväkausia vai tuntikausia.

5. Sähköinen äänestys ei kokonaisuutena arvioiden vähentänyt vaaliviranomaisten työtä

Kaikki uusi tietotekniikka sisältää mm. seuraavia vaiheita:

- * järjestelmän suunnittelu
- * järjestelmän kehittäminen ja testaaminen
- * järjestelmän käyttöönotto
- * järjestelmän sisäänajo ja käyttävien ihmisten opastaminen
- * tietoteknisen järjestelmän mahdollistamana turhien töiden poisto
- * uuden työjaon suunnittelu ihmisten välille
- * ylläpitäminen, kehittäminen ja huolto.

Kun ajatellaan ihan tavallista kotitietokonetta ja yksinkertaista käsinkannettavaa pientä tietokonetta, niin näissäkin järjestelmissä uudelleenopettelu tuottaa kohtuullisen määrän lisätyötä. Edellä mainittu vaihejako alkaen suunnittelusta täysin ylläpidetyksi ja huolletuksi järjestelmäksi voi kestää hyvinkin pitkään, jopa vuosia.

Internet-äänestyksen kehittäminen lisää työtä toisaalta, ja tässä työssä on monia riskejä. Hyvin keskeinen tietotekniikka-asiantuntija voi:

- * erota kehittämisestänsä
- * sairastua pitkäaikaisesti
- * menehtyä onnettomuudessa
- * voi lakkoilla muiden mukana
- * voi ryhtyä epärehelliseksi
- * ym. hallitsemattomat tilanteet: tulipalo, varkaus, yms.

Nyt tietysti oletetaan, että keskeiselle tietotekniikka-asiantuntijalle löytyy helposti sijaisia. Tietotekniset järjestelmät ovat kuitenkin monimutkaisia, erityisesti ohjelmien lähdekoodi, eli ihmisen ymmärtämä teksti, joista ajetaan konekieliset käskyt tietokoneelle.

Huolimatta vuosikymmenten kehitystyöstä, on tietoteknisen järjestelmän ohjelmointi edelleen paljolti käsityötä, eli kirjoittamistyötä tietokoneella. Eli tätä työtä ei voi nopeuttaa tai hidastaa, minkä lisäksi ohjelmointityön tuottavuudessa on suuria eroja yksilöiden välillä.

Tietokoneohjelman lähdekoodia voi verrata monikymmenosaiseen kirjasarjaan, jossa jokainen osa olisi virheetön osa kokonaisuutta, ja rivejä kirjasarjassa olisi miljoonia. Vastaavalla tavalla oletamme miljoonien rivien tietokoneohjelmasta, että se olisi koko ajan hallittu ja täydellinen kokonaisuus. Perehtyminen miljoonien rivien tietokoneohjelmaan vaatii aikaa, ja se ei tapahdu nopeasti, ja perehtyminen voi viedä viikkoja tai kuukausia.

Jos keskeinen tietotekniikka-asiantuntija päättää heittäytyä epärehelliseksi, niin tästä seuraa merkittäviä ongelmia. Käytännössä epärehellinen keskeinen tietotekniikka-asiantuntija voi tehdä erilaisia teknisiä ratkaisuja Internet-äänestyksen järjestelmään:

- * seurata äänestäjien äänestysvalintoja
- * muuttaa äänestysvalintoja
- * laatia seurantajärjestelmiä ääntenlaskentaan
- * muuttaa ääntenlaskennan tapahtumaa
- * muuttaa äänestystuloksia
- * tehdä yleistä ilkeävaltaa Internet-äänestyksen järjestelmälle.

Kun otetaan huomioon, että äänestysjärjestelmä käytännössä olisi mahdollisesti miljoonien ohjelmakoodirivien järjestelmä, eli järjestelmän käyttö vaatii kymmeniä tuhansia käskyjä tietokoneelle, niin on mahdollista muuttaa osa tietokoneelle tehtävistä käskyistä tekemään erilaisia aikaisemmin tuntemattomia käskyjä.

Käytännössä on esimerkkejä yritysypäristöstä, jossa jokin keskeinen luotettu keskeinen tietotekniikka-asiantuntija voi heittäytyä epärehelliseksi ja muuttaa yrityksen tietoteknisiä järjestelmiä muilta tietotekniikka-asiantuntijoilta salaa. Tämä riski olisi Internet-äänestyksen järjestelmässä, koska järjestelmää kehittäisi kohtuullinen joukko tietotekniikka-asiantuntijoita.

Käytännössä Internet-äänestyksen järjestelmässä olisi useita teknisiä tasoja: tekninen käyttöliittymä, tietokoneohjelma, tietokanta, itse tietokone, yms. Jokaiselle tekniselle tasolle on omat asiantuntijansa, ja yhtäkään kaikkien tietoteknisten tasojen osaajaa ei ole vielä koskaan ollut. Eli käytännössä olisi teknisten huippuasiantuntijoiden työryhmä kehittämässä Internet-äänestyksen järjestelmää. ON siis mahdollista, että keskeinen tietotekniikka-asiantuntija voi tehdä muutoksia, jotka ovat muille huippuasiantuntijoille huomaamattomia.

Tältä pohjalta uusi työnjako asettaa Internet-äänestyksen järjestelmän kehittämiseksi suuria riskejä, jotka keskittyvät pieneen joukkoon henkilöitä.

6. Vaalivarmuus parani vahvistettujen sähköisten äänten osalta

Tämä kohta Oikeusministeriön 30.9.2009 muistiossa on täysin käsittämätön, ja voimme kopioida tämän kohdan tähän suoraan:

”Vahvistettujen (onnistuneiden) noin 12 000 sähköisen äänen osalta voidaan todeta, että pilottihankkeen tavoitteet täyttyivät: kaikki annetut äänet olivat hyväksyttyjä ääniä (lukuun ottamatta luonnollisesti järjestelmällä annettuja tyhjiä ääniä), epäselviä äänestysmerkintöjä ei tarvinnut tulkita, äänet menivät laskennassa aina oikean kunnan ja oikean äänestysalueen kohdalle, äänestäjä ei voinut vahingossa äänestää väärää ehdokasta tai väärän kunnan ehdokasta, koska hän sai valitsemansa ehdokkaan tiedot näytölle ennen kuin hän vahvisti äänestysensä.”

Kiistaton tosiasia on, että Karkkilan, Vihdin ja Kauniaisten äänestyksessä katosi ääniä. 9116
 Kunnallisvaalien jälkeen selvisi, että 232 sähköisesti annettua ääntä oli hukkunut. Viitaan tässä 9117
 Korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) päätökseen (KHO:2009:39), jolla se kumosi Karkkilan, 9118
 Kauniaisten ja Vihdin kunnallisvaalien tulokset sähköisen äänestyksen ongelmien takia. 9119

Jotenkin on käsittämätöntä, että Oikeusministeriön 30.9.2009 muistiossa edelleenkin ei tunnusteta 9120
 sitä tosiasiaa, että 232 ääntä hävisi sähköisessä äänestyksessä. Ottaen huomioon, että kyseiset 9121
 kokeilukunnat olivat suhteellisen pieniä, niin aivan varmasti voi todeta, että äänestyksen tulos olisi 9122
 erilainen, jos lasketut 232 ääntä olisivat olleet laskuissa mukana. 9123
 9124

Tältä pohjalta voi sanoa, että yksikin hukattu ääni on liikaa, ja tältä pohjalta puoluekokous ei voi 9125
 hyväksyä Oikeusministeriön 30.9.2009 muistion päätelmää tältä kohdin. Internet-äänestyksen osalta 9126
 voi sanoa, että äänten hukkumisen ongelma laajenisi kaikkiin Suomen kuntiin, ei vain kolmeen 9127
 kuntaan. Edelleenkin yhdenkin äänen hukkuminen ei ole koskaan hyväksyttävissä, ja Internet- 9128
 äänestyksen järjestelmä moninkertaistaa äänten hukkumisen ongelman. 9129
 9130

7. Sähköinen äänestys nopeutti äänestäjien äänestystoimitusta 9131

Tietysti on hienoa, jos Internet-äänestys jonkin verran nopeuttaisia äänestystoimitusta. Mutta 9132
 edelliseen kohtaan 6 verrattuna on outoa, jos pieni ajallinen säästö on arvokkaampaa kuin äänten 9133
 hukkuminen. 9134
 9135

Kun ottaa huomioon, että nykyisellä paperipohjaisella järjestelmällä saamme vaalien tulokset 9136
 YHDEN ILLAN AIKANA käytännössä muutamassa tunnissa. Monessa muussa maassa äänten 9137
 lasku voi kestää päiväkausia, joten muutaman minuutin säästö nykyiseen muutama tuntiin on 9138
 jokseenkin täysin käsittämätöntä. 9139
 9140

8. Sähköisellä äänestyksellä ei ollut vaikutusta äänestysaktiivisuuteen 9141

Tässä voimme lainata Oikeusministeriön 30.9.2009 muistiot: 9142
 ”Sähköisellä äänestyksellä ei ollut sanottavaa vaikutusta äänestysaktiivisuuteen.” 9143
 9144

Jotkut politiikan tarkkailijat ehdottivat, että Internet-äänestys olisi hyvä asia nuorten houkutteluun 9145
 yhteisten asioiden seurantaan ja osallistumiseen. Voiko pahempaa puppua kukaan esittää? 9146
 Äänestystapahtuman tekninen luonne ei ole olennaisin asia, että ihminen kiinnostuu yhteisistä 9147
 asioista. Jos yhteiset asiat eivät kiinnosta, niin mikään tekninen äänestysjärjestelmä ei ratkaise 9148
 henkistä ongelmaa. 9149
 9150

Tältä osin on tosiaan outoa, jos henkistä ongelmaa yritetään ratkaista tekniikalla. Parempi tapa 9151
 nostaa äänestysaktiivisuutta on politiikan sisältö ja kiinnostavuus. 9152
 9153

9. Sähköisten äänten laskenta oli suhteellisesti ottaen melko hidasta 9154

Tässä voimme lainata Oikeusministeriön 30.9.2009 muistiot: 9155
 9156

”Sähköisten äänten salauksen purku eli äänten laskenta kesti suhteellisesti ottaen ja 9157
 ennako-odotuksiin nähden melko kauan. Ensimmäiset tulosraportit voitiin tulostaa 9158
 järjestelmästä noin 23 minuuttia vaalihuoneistojen sulkemisen jälkeen. Suuremmalla 9159
 äänimäärällä ja samoilla teknisillä järjestelyillä ääntenlaskenta olisi saattanut kestää jopa 9160
 kauemmin kuin äänestyslippujen laskenta.” 9161
 9162
 9163
 9164
 9165

Tässä kohtaa voimme tehdä vertailun yhteishaun järjestelmään, jonka kanssa oli suuria vaikeuksia vuonna 2009. Kuten kaikki merkittävät järjestelmät, niin yhteishaunkin järjestelmä oli ja on kehitetty keskitettyyn palvelimeen. Ongelmaksi tulee, että hyväkin palvelinjärjestelmä tukehtuu, jos palvelinpyyntöjä on yhtä aikaa tuhansia tai kymmeniätuhansia.

Vastaavaa voisi verrata siihen, että joku käyttäisi tavallista lankapuhelinta, ja hänen pitäisi vastata satoihin tai tuhansiin sekunnin osia kestäviin puheluihin. Huolimatta hyvästä teknisestä kehityksestä ei ole vielä kehitetty palvelinta, jolla ei olisi mitään rajaa järjestelmien yhtäaikaisessa käsittelyssä. Tämän vuoksi moni järjestelmä on kehitetty hajautettuihin palvelinratkaisuihin, jolloin samaa tehtävää on käsittelemässä kymmeniä, satoja tai tuhansia palvelimia – riippuen tehtävän laajuudesta.

Tunnettuja hajautettujen palvelimien järjestelmiä ovat Google-yhtiön tuhannet hakupalvelimet ja Wikipedia-yhteisön sadat tiedostopalvelimet. Kyseisten palveluiden luonteesta johtaen niiden toiminta voidaan hajauttaa maailmanlaajuisesti, ja yhden palvelimen toiminnan loppuminen ei estä kokonaisuuden toimintaa.

Internet-äänestyksessä joudutaan kuitenkin turvautumaan yhteen keskitettyyn palvelimeen, ja tällöin tulee edelleen aiemmin mainittu 99.99% varmuus. Tältä pohjin voi todeta, että aina on virhemahdollisuus, että keskitetty palvelin ei kestäkään kymmeniä tuhansia yhtäaikaisia palvelinpyyntöjä, huolimatta kaikesta mahdollisesta testauksesta.

10. Sähköisen äänestyksen kustannukset olivat korkeat

Tässä kohdassa riittää Oikeusministeriön 30.9.2009 muistion otsikko. Jos sähköinen äänestysjärjestelmä on kallis, niin miksi sitä edes kannattaa kehittää. Samalla tavalla Internet-äänestyksen järjestelmän kehittäminen on hukkaan heitettyä rahaa.

11. Sähköinen äänestys mahdollistaisi ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän välisen ajan tiivistämisen

Tässä voimme lainata Oikeusministeriön 30.9.2009 muistiot:

”Sähköinen äänestys mahdollistaisi sen, että nykyinen ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän välinen neljän päivän ajanjakso voitaisiin lyhentää tai jopa poistaa kokonaan. Tämä kuitenkin edellyttäisi, että sähköinen äänestys olisi hyvin laajamittaisesti käytössä ennakkoäänestyksessä.”

Tämä on aivan totta, eli Internet-äänestyksen äänestysjärjestelmän pitäisi olla toiminnassa useita päiviä yhteen menoon. Kun kuitenkin olemme edellä todenneet tietoliikenteen ja sähkökatkosten ongelmat, niin aika näiden riskien lisääntymiselle kasvaa suhteessa aikaan ja käytettyjen tietokoneiden määrään.

Mielenkiintoinen kysymys on yöllä äänestäminen, ja sallittaisiinko yöllä äänestäminen. Ajatuksena on tietysti mielenkiintoista, että keskellä yötä voisi äänestää haluaamaansa ehdokasta. Ongelmaksi tulee, että tällöin sähköisen äänestysjärjestelmän ylläpitäjiä pitäisi olla myös yöllä ylläpitämässä järjestelmää. Tämän vuoksi Internet-äänestykseen liittyisi erilaisia järjestelmän sulkemisia ja käynnistämisiä uudelleen. Käytännössä on niin, että jokainen ison tietoteknisen järjestelmän sulkeminen ja käynnistäminen on oma riskialtis toimintonsa.

12. Sähköisen äänestyksen hankkeelle tulee varata riittävät henkilöresurssit ja riittävästi aikaa

Edellä on kuitenkin esitetty monia eri syitä miksi sähköinen äänestysjärjestelmä on hylättävä, ja siihen ei kannata enempää käyttää henkilöstöresursseja tai aikaa.

13. Ulkomainen vai kotimainen omistus

Sähköisen äänestyskopin tapauksessa kyseessä oli ulkomaisen järjestelmän sovitus suomalaisiin olosuhteisiin, ja tässä oli valtavasti ongelmia, koska Suomen äänestysjärjestelmä on oma erikoisuutensa maailmalla. Jos Suomessa lähdetään kehittämään Internet-äänestyksen järjestelmää, niin keskeiset osat on hyvin tärkeää saada suomalaiseen omistukseen ja hallintaan.

14. Kenen ääni Internet-äänestyksessä todella on merkitty

Internet-äänestyksen yhteydessä vedotaan tietysti joidenkin suomalaisten ylioppilaskuntien sähköisiin äänestyksiin ja tietysti Viron Internet-äänestyksen järjestelmiin. Ongelmana näissä kaikissa on edellä mainitut teknisen ongelmat. Lisäksi ongelmaksi tulee, että kuka on todella merkinnyt Internet-äänestyksessä oman äänensä. Käytännössä on siis mahdollista, että yksi Internet-äänestäjä voi merkitä useamman äänestäjän äänestyksen, jos hänelle tähän tarjoutuu mahdollisuus. Todellisuudessa on äänioikeuden haltijan tahdonvastainen pakottaminen antamaan äänensä jollekin ehdokalle. Ongelmaksi tulee siis, että äänestäjän todellinen tahdonilmaisu vääristyy tämän tahdonvastaisen pakottamisen vuoksi.

15. Onko Suomessa oltava riski ohjattuun demokratiaan?

Yhteenvedona voi todeta, että Suomessa(kin) voisi syntyä ohjattu demokratia ja äänestäjien valinnoista tietävä ohjattu järjestelmä, ja ohjaus voisi tulla ulkopuolisen toimesta kohdistuen Internet-äänestyksen järjestelmään. Onko puolue valmis ottamaan tämän riskin?

Ehdotus puoluekokouksen päätökseksi

Edellä olevan perusteella esitämme puoluekokoukselle seuraavaa päätöstä.

Jos Internet-äänestyksen järjestelmään siirrytään, niin puoluekokous edellyttää seuraavaa.

A1) Internet-äänestysjärjestelmä on toteutettava avoimella lähdekoodilla.

A2) Internet-äänestysjärjestelmän äänestystapahtumasta on jätävä paperivarmenne.

A3) Internet-äänestysjärjestelmään liittyvät tietoliikenneongelmat on ratkaistava.

A4) Internet-äänestysjärjestelmän käyttöliittymän ongelmat on ratkaistava.

A5) Internet-äänestysjärjestelmään muut tekniset ongelmat on ratkaistava.

A6) Ennen kuin Internet-äänestyksen järjestelmää lähdetään kehittämään, niin puolueettoman lautakunnan, joka koostuu pelkästään tietotekniikan huippuasiantuntijoista, on annettava lausunto tietotekniikan oikeasta toiminnasta mahdolliseen Internet-äänestyksen järjestelmään.

A7) Jos teknisten asiantuntijoiden lautakunta ei anna suositusta, niin Internet-äänestyksen järjestelmää ei lähdetä kehittämään.

A8) Teknisten asiantuntijoiden lautakunnan työ on oltava julkista, ja lautakunnan asiantuntijakuulemiset on järjestettävä avoimina kuulemistilaisuuksina.

A9) Kaikille Internet-äänestyksen kehittämisestä kiinnostuneille tahoille ja henkilöille on annettava lausuntomahdollisuus, jolloin lausunnoissa voidaan käydä läpi Internet-äänestyksen teknisiä ratkaisuja oikeasti tekniseen keskusteluun perustuen.

Kun edellä mainittiin pakottaminen johonkin äänestysratkaisuun, niin seuraavat aiheet selvitetään.

B1) Onko Internet-äänestys perustuslain ja vaalilain mukainen ratkaisu?

B2) Onko Internet-äänestyksen mahdollisesti toteutuva tekninen ongelma uhka tai este yleisen, salaisen ja yhtäläisen äänestysoikeuden toteutumiselle?

B3) Onko Internet-äänestykseen mahdollisesti liittyvä tahdonvastainen pakottaminen johonkin äänestysratkaisuun perustuslain ja vaalilain vastainen tilanne?

Puoluekokous päättää myös seuraavaa Internet-äänestyksestä.

C1) Puoluekokous vaatii, että Internet-äänestyksen äänestysjärjestelmän kehittämiseen Suomessa suhtaudutaan hyvin varauksellisesti.

C2) Puoluekokous vaatii, että Suomessa jonkin lain nojalla järjestettävissä yleisissä ja yhtäläisissä vaaleissa äänestyksen on edelleen perustuttava paperimuotoiseen äänestyslippuun, johon valinta merkitään kynällä.

C3) Vuoden 2016 tilanteessa, jolloin harkitaan seuraavan kerran Internet-äänestyksen järjestelmää, on nimitettävä edellä mainituilla ehdoilla teknisten huippuasiantuntijoiden lautakunta, joka antaa suosituksen tietotekniikan kehityksen tasosta Internet-äänestyksen kehittämiseksi.

85.2. Erilaisia esitettyjä huomioita aloitteeseen

Tässä on erilaisia minun tietoon saakka tulleita huomioita aloitteeseen:

- 1) Sähköinen äänestys on hyvä tarjottava peruspalvelu
- 2) Vertaillaan sähköisen äänestyksen järjestelmiä kansainvälisesti
- 3) Vaalisalaisuus on säilyttävä
- 4) Sähköinen äänestys voi lisätä äänestysaktiivisuutta
- 5) Mobiilivarmenne ja äänestys mobiililaitteella on selvitettävä
- 6) Sähköinen äänestys on tulevaisuutta
- 7) Avointa lähdekoodia tulisi harkita
- 8) Esim. pankkitunnukset ovat sähköisiä henkilökortteja parempia
- 9) Tietoliikenneyhteyksien varmistaminen on välttämätöntä
- 10) Tukihenkilöiden läsnäolo äänestyspaikoilla on vaarantamassa vaalisalaisuutta
- 11) Tukihenkilöiden palkkaaminen olisi kallista

Käytännössä voi todeta, että huolimatta perusteellisesta selvityksestä liittyen sähköisen äänestyksen todella hankaliin ongelmiin, suuri osa poliittisesti innokkaista henkilöistä on oikeasti halukkaita menemään eteenpäin erilaisissa sähköisissä äänestysjärjestelmissä. Tarkasti ottaen vastauksissa ei anneta vastauksia esitettyihin kysymyksiin tai toimintavaihtoehtoihin (A1-A9, B1-B3, C1-C3).

Vuonna 2010 oli johtopäätös, että asiaa on pidettävä eri puolueissa esillä muissa yhteyksissä.

86. Puoluekokous 2010 / Julkisen sektorin käyttämien ohjelmistojen omistuspoliitiikan muutosohjelma / Aloite

86.1. Aloitteen teksti

Taustaa

Julkisen hallinnon tietoyhteiskuntakehityksen edistämiseksi on ministeriöiden ja Suomen Kuntaliiton pysyvänä yhteistyö- ja neuvotteluelimenä Valtiovarainministeriön yhteydessä julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta (JUHTA). JUHTA on asetettu valtion ja kuntien tietohallinnon yhteisten hankkeiden kehittämisfoorumiksi. Neuvottelukuntaan kuuluu vähintään 10 ja enintään 14 varsinaista jäsentä ja heidän varajäsenensä. Jäsenistä puolet edustaa valtionhallintoa ja puolet kunnallishallintoa ja heidän toimikautensa on kolme vuotta. JHS-suositukset hyväksyy julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta JUHTA ja niiden laatimista ohjaa JUHTAn alainen JHS-jaosto.

Tässä kiinnitämme huomiota seuraaviin JHS-suosituksiin:

- * JHS 166 Julkisen hallinnon IT-hankintojen yleiset sopimusehdot (JIT 2007)
- * JHS 169: Avoimen lähdekoodin ohjelmien käyttö julkisessa hallinnossa

Suosituksista JHS 169 saamme hyvin käsitteet tietokoneohjelman lähdekoodista ja tietokoneohjelman suoritettavasta muodosta (binäärimuoto)

JHS 169 § 5

Tietokoneohjelman lähdekoodi

Lähdekoodi sisältää ohjelman tekijöiden kirjoittamat käskyt ja ohjeet, joiden avulla tietokone saadaan toimimaan halutulla tavalla. Jotta tietokone ymmärtää syötettyjä käskyjä, lähdekoodi on useimmiten käännettävä niin sanottuun suoritettavaan muotoon ennen sen ajamista tietokoneessa.

Ohjelman käännetty, suoritettava muoto ei ole ihmisen tulkittavissa. Koska suljetuissa ohjelmissa lähdekoodi yleensä pidetään liikesalaisuutena eikä siihen anneta muutos- ja levitysoikeuksia, ei hankintayksiköllä ole teknisiä ja juridisia edellytyksiä tai oikeuksia tutkia ohjelman toteutusta tai teettää muutoksia ohjelmaan. Lähdekoodin avoimuuden ja sallivien lisenssiehtojen myötä hankintayksikkö tai mikä tahansa kolmas osapuoli voi tarkastaa tai muuttaa avoimen lähdekoodin ohjelman toteutusta.

JIT 2007 -ehdoista (JHS 166) voimme kopioida tätä aloitetta varten seuraavan tekstit.

JHS 166 Liite 1 / JIT 2007 soveltamisohje § 3.2.

Avoim lähdekoodi

Avoimen lähdekoodin käyttö on lisääntynyt IT-projekteissa. Näissä sopimusehdoissa on lähdetty siitä, ettei avoimen lähdekoodin käyttö yleensä poikkea muiden kolmansien osapuolten komponenttien käyttämisestä toimituksessa. Koska avoimen lähdekoodin lisenssiehdot eivät ole kovin hyvin tunnettuja, sopimusehtoihin on sisällytetty ehto, jonka mukaan toimittajan tulee selvittää tilaajalle avoimen lähdekoodin käyttöön liittyvät ehdot ja varmistaa, etteivät kyseiset

ehdot tule sovellettavaksi tilaajan muihin ohjelmistoihin, jollei siitä ole sovittu. Mikäli tilaaja edellyttää tuotteen avoimen lähdekoodin luomista tilaajaa varten, sopijapuolten tulee sopia tapauskohtaisesti avoimen lähdekoodin käyttöön ja lisensiointiin liittyvistä kysymyksistä, kuten lisenssiehdoista ja lähdekoodin julkaisemisesta.

HS 166 Liite 1 / JIT 2007 soveltamisohje § 3.3.1

Sopimusehtojen lähtökohtana on, että tekijänoikeudet ja muut immateriaalioikeudet pääsääntöisesti jäävät toimittajalle.

JHS 166 Liite 1 / JIT 2007 soveltamisohje § 3.3.2

Tilaajalle syntyy sopimusehdoissa määritelty käyttöoikeus, mikä useissa tapauksissa on riittävä tilaajalle.

JHS 166 Liite 1 / JIT 2007 soveltamisohje § 4.5.4

Mikäli sopimuksen kohteena on tilaajan kannalta kriittinen ohjelmisto, on hyvä varautua ohjelmiston ylläpidon loppumiseen tai ohjelmiston toimittajan mahdolliseen konkurssiin. Tilaajan kannalta tärkeiden ohjelmistojen lähdekoodi ja niihin liittyvä asiakirja-aineisto on mahdollista tallettaa puolueettoman lähdekoodin talletuspalvelun tarjoajan (”escrow agentin”) haltuun tekemällä erillinen lähdekoodin talletussopimus. Lähdekoodin talletuspalvelun tarjoaja säilyttää materiaalin ja vapauttaa ongelmatilanteessa lähdekoodin talletussopimuksessa sovittavilla ehdoilla. Suomessa mm. Helsingin seudun kauppakamari ja Turun kauppakamari tarjoavat lähdekoodin talletuspalveluita.

JHS 166 Liite 3 / JIT 2007 Sovellukset § 7

(2) Jollei toisin ole sovittu, tilaajan sovelluksen ja siihen liittyvän dokumentaation tekijänoikeus ja immateriaalioikeudet kuuluvat toimittajalle tai kolmannelle osapuolelle.

JHS 166 Liite 3 / JIT 2007 Sovellukset § 11

(1) Jos tilaaja vaatii, toimittaja pyrkii myötävaikuttamaan siihen, että valmisohjelmiston lähdekoodi yhdessä siihen tilaajaa varten tehtyjen muutosten ja lisäysten kanssa talletetaan puolueettoman lähdekoodin talletuspalvelun tarjoajan (escrow-agentin) haltuun siten, että tilaaja saa lähdekoodiin käyttöoikeuden. Tämä mahdollistaa sen, että tilaaja voi käyttää ja ylläpitää tilaajan sovellusta tilaajan ja toimittajan sopimassa laajuudessa, mikäli

(i) oikeuksien haltija asetetaan konkurssiin tai selvitystilaan

(ii) tilaajan sovellukselle ei ole saatavissa ylläpitoa toimittajalta, kyseisen

valmisohjelmiston oikeudenhaltijalta tai muulta kolmannelta taholta olennaisesti

vastaavin ehdoin kuin toimittaja ja tilaaja ovat ylläpidosta sopineet.

JHS 166 Liite 4 / JIT 2007 Palvelut § 5

(3) Jollei toisin ole sovittu, immateriaalioikeudet palvelun lopputuloksiin ja palveludokumentaatioon kuuluvat toimittajalle tai kolmannelle osapuolelle.

Yhteenveto

Kuten edeltä näkyy, niin yleinen ajattelumalli on, että julkisen sektorin ohjelmistohankinnoissa hankittavien ohjelmien immateriaalioikeudet ja lähdekoodin omistus pysyy toimittajilla.

Muutosehdotuksia julkisen sektorin käyttämien ohjelmistojen omistuspoliikkaan

Tässä on ensin yleiset muutosehdotukset:

1) Lähtökohtaisesti kaikkien tietokonejärjestelmien on perustuttava avoimen lähdekoodin

- järjestelmiin. 9409
- 2) Ennen tarjouspyynnön jättämistä on selvitettävä, että onko käytettävissä avoimen lähdekoodin järjestelmiä. 9410
- 3) Jos ei käytetä avoimen lähdekoodin järjestelmää, niin se on perusteltava. 9411
- 4) Jos avoimen lähdekoodin järjestelmää ei ole, niin seuraava lähtökohta on, että julkisen sektorin hankintayksikkö saa lähdekoodi omistukseensa. 9412
- 5) Jos julkisen sektorin hankintayksikkö ei saa lähdekoodia omistukseensa, niin se on perusteltava. 9413
- 6) Jos julkisen sektorin hankintayksikkö ei saa lähdekoodia omistukseensa, niin silloin ohjelmiston lähdekoodi talletetaan puolueettoman lähdekoodin talletuspalvelun tarjoajan ("escrow agent") haltuun. 9414
- 7) Jos ohjelmiston lähdekoodia ei talleteta puolueettoman lähdekoodin talletuspalvelun tarjoajan ("escrow agent") haltuun, niin se on perusteltava. 9415
- 8) Lopuksi tulee vaihtoehto, jossa ohjelmiston toimittaja omistaa ohjelman lähdekoodin ja kaikki muutkin immateriaalioikeudet. Tämäkin on perusteltava. 9416

Lähtökohtaisesti JHS-suosituksissa 166 ja 169 on aivan väärä lähtökohta, koska avoimen lähdekoodin järjestelmät pitäisi olla ensimmäinen vaihtoehto, eikä viimeinen kuten nykyiset suositukset osoittavat. 9417

Kun tutustuu JHS-suosituksen 166 (JIT 2007) liitteisiin 8, 9 ja 10, niin voi todeta tietoteknisten järjestelmien hankkimisen olevan monimutkaista jo pelkästään sopimusvaiheessa. Käytännössä on niin, että osaaminen tietoteknisten järjestelmien hankkimisen yhteydessä on hyvin vaihtelevaa hankintayksiköstä toiseen. Tämän vuoksi ehdotetaan seuraavia muutoksia: 9418

- i) lähtökohtaisesti tehtävät sopimukset ovat julkisia, ja sopimuksen salaisuus on perusteltava hyvin. 9419
- ii) ennen sopimuksen allekirjoitusta on julkisen palautteen aika, jolloin kiinnostuneet henkilöt ja yhteisöt voivat antaa lausuntonsa tehtävästä sopimuksen sopimusluonnoksesta 9420
- iii) valtion hallintoyksiköt lähettävät ennen sopimuksen allekirjoitusta kyseisen kommentointiajan aluksi sopimusluonnoksen Valtiontalouden tarkastusvirastoon ja Kilpailuvirastoon, joilla on oikeus antaa lausunto tehtävästä sopimuksesta 9421
- iv) kuntien hankintayksiköt lähettävät sopimuksen allekirjoitusta kyseisen kommentointiajan aluksi sopimusluonnoksen Valtiovarainministeriölle ja Kilpailuvirastolle, joilla on oikeus antaa lausunto tehtävästä sopimuksesta. 9422

Lähtökohtaisesti oli siis niin, että tietoteknisten järjestelmien hankkiminen on monimutkaista jo pelkästään sopimusvaiheessa. Tämän vuoksi tarkastusmahdollisuuksien lisääminen voi estää huonoja hankintapäätöksiä. Lisäksi käytännössä kansalaisten lausunnon antamisen mahdollisuus voidaan tiedottaa erilaisten järjestöjen jäsenlehdillä, sähköpostilistalla ja RSS-syötteiden avulla. 9423

Tältä pohjalta esitämme seuraavan aloitteen puoluekokoukselle 9424

A) Muutosehdotukset 1-8 tulevat puoluekokouksen päätökseksi. 9425

B) Muutosehdotukset i)-iv) tulevat puoluekokouksen päätökseksi. 9426

86.2. Erilaisia esitettyjä huomioita aloitteeseen 9427

Yhdessä vastauksessa korostetaan tietojärjestelmiä ostavien henkilöiden osaamista, ja ostokriteerien on oltava joustavia. Tässäkään tapauksessa ei vastattu kysymyksiin (1-8 ja i-iv). 9428

9458

87. Puoluekokous 2010 / OOXML, ODF ja valtion hankintapolitiikka / Aloite

9459

9460

9461

87.1. Aloitteen teksti

9462

9463

Office Open XML (myös OOXML) on tiedostomuoto asiakirjojen, taulukkojen, esitysten ja piirrosten esittämiseen. Alun perin kyseinen standardi oli muodossa, joka tunnetaan nimellä ECMA-376, jonka hyväksynyt standardoimisjärjestö on Ecma International.

9464

9465

9466

9467

Tämän jälkeen ECMA-376 siirrettiin standardoimisjärjestö ISO:n (International Organization for Standardization) käsiteltäväksi, ja monien suurta ristiriitaa herättäneiden vaiheiden jälkeen kyseistä standardia muutettiin eri kohdista, ja lopullinen muoto on tunnuksella ISO/IEC 29500:2008.

9468

9469

9470

9471

Näin meillä on käytössä kaksi OOXML-muotoa, ECMA-376 ja ISO/IEC 29500:2008, ja ISO/IEC 29500:2008 on ns. virallinen muoto.

9472

9473

9474

On kuitenkin niin, että ISO/IEC 29500:2008 -muoto sisältää satoja virheitä, ja näiden virheiden vuoksi standardia ylläpitävä työryhmä joutuu vielä tekemään korjauksia (Corrigendum), minkä lisäksi on esitetty iso joukko ehdotuksia uusista ominaisuuksista (Amendment).

9475

9476

9477

9478

Tämä tilanne aiheuttaa julkisten hankintojen vuoksi monenlaisia ongelmia, koska hankinnan kannalta OOXML-standardi voi muuttua useamman kerran, kun korjauksia ja täydennyksiä hyväksytään vaihtelevalla aikataululla.

9479

9480

9481

9482

Tässä palautamme mieleen Markkinaoikeuden päätökset tapauksiin MAO:103/05 ja 104/05 antopäivällä 16.5.2005. Kyseisessä tapauksessa kohteena oli projektorin skaalauksen määrätykset, jotka olivat olleet hankintayksikön toimesta epämääräiset, mikä aiheutti kyseisen oikeustapauksen. OOXML:n yhteydessä suurta hämmennystä aiheuttaisi pohjastandardi, julkaistut muutokset ja julkaisut lisäykset - ja erityisesti näiden kolmen vaihtelevat yhdistelmät.

9483

9484

9485

9486

9487

9488

Vastaavia epämääräisyyksiä ja epävastaavuuksia voi tulla vastaan, jos/kun OOXML-standardin eri versiot muuttuvat tarjouskilpailun aikana tai tarjouksen jättämisen jälkeen. Tältä pohjalta ajassa vaihteleva OOXML-standardin ISO/IEC 29500:2008 -muoto on riski mahdollisille valituskierteille Markkinaoikeudessa.

9489

9490

9491

9492

9493

Tämän lisäksi on huomioitava Maailman Kauppajärjestö (WTO) -sopimuksen liite julkisista hankinnoista, jossa todetaan teknisten määräysten ja standardien asema. Jos käy niin, että Suomessa julkisissa hankinnoissa käytetään epämääräistä standardia, kuten OOXML nykyisten satojen virheiden kokoelmana, niin tämä voi aiheuttaa kauppapoliittisia ongelmia. Peruslähtökohta Maailman Kauppajärjestö (WTO) -sopimuksessa on, että tekniset määräykset ja standardit ovat pysyviä ja virheettömiä, eivät ajassa muuttuvia virhekköelmia.

9494

9495

9496

9497

9498

9499

9500

Tämän vuoksi on ehdotuksena puoluekokoukselle seuraavaa:

9501

9502

- 1) Puoluekokous edellyttää, että OOXML-standardin sadat virheet korjataan ja ehdotetut täydennykset hyväksytään standardin osaksi (corrigendum).

9503

9504

- 2) Ennen virheiden lopullista korjaamista julkisen sektorin hankinnoissa ei vaadita tietojärjestelmien toteuttavan OOXML-standardia. 9505
9506
- 3) Puoluekokous edellyttää, että OOXML-standardin kymmenet uudistusehdotukset täydennetään ja hyväksytään (amendment) standardin osaksi. 9507
9508
- 4) Ennen täydennysten (amendment) lopullista hyväksymistä julkisen sektorin hankinnoissa ei vaadita tietojärjestelmien toteuttavan OOXML-standardia. 9509
9510
9511

OpenDocument-tiedostomuoto (ODF, lyhennetty nimestä OASIS Open Document Format for Office Applications) on avoin tiedostomuotostandardi, johon tallennetaan muokattavia toimistoasiakirjoja kuten teksti-, taulukkolaskenta-, kaavio- ja esitysgrafiikka-asiakirjoja. Standardin kehitti OASIS industry consortium. ISO-standardointijärjestön antama tunnus OpenDocumentille on ISO/IEC 26300:2006. 9512
9513
9514
9515
9516
9517

Norjan ja Tanskan hallitukset ovat päättäneet, että näissä maissa julkisen sektorin on käytettävä ODF-standardia, mutta ei OOXML-standardia. Mielestämme tämä on hyvä lähtökohta, koska ODF-standardi on vain satoja sivuja, ei tuhansia sivuja virheitä sisältäviä määritelmiä, kuten OOXML-standardi. 9518
9519
9520
9521
9522

Ottaen huomioon edellä mainittu Markkinaoikeuden päätös sekä Maailman Kauppajärjestö (WTO) -sopimuksen liite julkisista hankinnoista on ODF vakaampi standardi tai tekninen määräys otettavaksi huomioon julkisissa hankinnoissa, ja ODF standardina antaa vähemmän aiheutta kauppapoliittisiin ongelmiin. 9523
9524
9525
9526
9527

Norja ja Tanska ovat valinneet oikean linjan, koska johtuen OOXML-standardin sadoista virheistä ja kymmenistä uudistusehdotuksista on OOXML valitettavasti hyvin epävakaa standardi. Tämän vuoksi on ehdotuksena puoluekokoukselle seuraavaa: 9528
9529
9530
9531

A) Puoluekokous edellyttää, että OOXML-standardia Suomessa ei hyväksytä julkisen sektorin käyttöön. 9532
9533

B) Puoluekokous edellyttää, että ODF-standardi otetaan julkisen sektorin käyttöön. 9534
9535

87.2. Erilaisia esitettyjä huomioita aloitteeseen

Yhtenä huomiona esitettiin, että nykypäivänä toimisto-ohjelmat tukevat toistensa tiedostomuotoja, ja tarvittaessa kansalaisille pitää lähettää asiakirjoja yleisimmissä muodoissa tai muissa muodoissa. Tosiasiaan on, että toimisto-ohjelmat EIVÄT tuo hyvin toistensa tiedostomuotoja, esimerkiksi OpenOffice ja LibreOffice eivät ainakaan ensikokemusten perusteella ajaneet DOC-tiedostoja ristiin yksiselitteisesti – tosin tilanne muuttuu koko ajan virkkeen kirjoitushetken (25.5.2012) jälkeen. 9536
9537
9538
9539
9540
9541
9542
9543

14.-17.6.2010 kokoontui Helsingissä seuraavanlainen kokoonpano: ISO/IEC / JTC1 / SC34 / WGs 1, 4, 5. Eli suomeksi sanoen OOXML:n ja ODF:n standardointia harrastavat henkilöt kokoontuivat Helsinkiin. Ainakin ns. ydinporukka olisi ollut paikalla. Itse istuin paikalla ns. kuunteluoppilana, ja kirkasotsainen kiihkoilu ei auta nykytilanteessa yhtään mitään. Lyhyesti voi todeta, että tiedostomuotojen standardointi on ollut hörhellystä, sillä ODF ei ole myöskään ilman virheitä ja ODF:n virheetön ja täydellinen standardointi vaatii vielä oman aikansa. 9544
9545
9546
9547
9548
9549
9550

Itseäni kiinnostaa tässä vaiheessa kilpailutukset, jotka voisivat perustua OOXML:n tai ODF:n käyttöön. Mahdollisesti tarvitsemme esim. Markkinaoikeuden päätöksiä, koska sekä OOXML:n tai ODF:n käyttö tarkoittaa sitoutumista tiettyihin ohjelmiin. Lainopillista hörhellystä odotellessa. 9551
9552
9553

9554

88. Puoluekokous 2010 / Ilmoitusoikeus valtion tai kunnan varojen väärinkäytöstä (Whistleblowing) / Aloite

9555

9556

9557

88.1. Aloitteen teksti

9558

9559

Monessa maassa on perinne, jossa viranhaltijalla tai työntekijällä on oikeus ilmoittaa valtion tai kunnan varojen väärinkäytöstä tai muusta väärinkäytöksestä (whistleblowing).

9560

9561

9562

Yleisesti voi todeta, että Suomessakin tapahtuu väärinkäytöksiä julkisella sektorilla. Tämän vuoksi viranhaltijalla tai työntekijällä on oltava oikeus ilmoittaa valtion tai kunnan varojen väärinkäytöstä tai muusta väärinkäytöksestä.

9563

9564

9565

9566

Tietysti on vaihtoehto, että viranhaltijalla tai työntekijällä olisi oikeus haastaa oikeuteen jokin valtion tai kunnan yksikkö, joka on käyttänyt rahavaroja väärin tai tehnyt jonkin muun väärinkäytöksen. Täysimittainen oikeudenkäynti on käytännössä kovin raskas hanke, ja se voi kestää vuosia nähden saavutettavaan hyötyyn.

9567

9568

9569

9570

9571

Tämän vuoksi kevyempänä menettelynä on viranhaltijan tai työntekijän valituksen käsittely, joka voidaan suorittaa vähemmällä metelillä ja oikeudenkäyntiä nopeammin. Valtion osalta voi todeta, että valitusosoite väärinkäytöksestä on Valtiontalouden tarkastusvirasto. Kuntien osalta mahdollisesti sopiva osoite on Valtiovarainministeriö, tai sitten luodaan jokin kuntatalouden oma tarkastusjärjestelmä.

9572

9573

9574

9575

9576

9577

Tämän vuoksi puoluekokous edellyttää seuraavaa:

9578

1) Puoluekokous edellyttää, että Suomessa aloitetaan lainsäädäntötyö valtion viranhaltijan tai työntekijän oikeudesta ilmoittaa valtion varojen väärinkäytöstä tai muusta väärinkäytöksestä.

9579

9580

9581

2) Puoluekokous edellyttää, että Suomessa aloitetaan lainsäädäntötyö kunnan viranhaltijan tai työntekijän oikeudesta ilmoittaa kunnan tai kuntayhtymän varojen väärinkäytöstä tai muusta väärinkäytöksestä.

9582

9583

9584

9585

On huomioitava, että väärinkäytöksestä ilmoittavalle virkamiehelle on oltava suojauskeinoja, jotta ilmoitetusta väärinkäytöksestä ei seuraa kohtuuttomia tilanteita ilmoittaneelle virkamiehelle.

9586

9587

3) Puoluekokous edellyttää, että valituksen tekevällä kunnan tai valtion viranhaltijalle/työntekijälle laaditaan lainsäädännölliset turvajärjestelmät, jolloin valituksen tekävä ei joudu kohtuuttomiin tilanteisiin.

9588

9589

9590

9591

88.2. Erilaisia esitettyjä huomioita aloitteeseen

9592

9593

Aloite ehdotettiin hylättäväksi – ei siinä mitään. Itse pohdin tosiaan, että kyseessä voisi olla kevyempi menettely kuin mahdollisesti raskas ja/tai laaja oikeudenkäynti. Tietysti täytyy todeta, että Suomessakin on korruptiota ja se on vain erilaista verrattuna muihin maihin. Ehkä tarvitsisimme joitain erilaisia tapoja estää erityisesti suomalaista korruptiota ja emme voi suoraan kopioida ulkomaisia malleja suoraan.

9594

9595

9596

9597

9598

9599

89. Puoluekokous 2010 / Perustuslakituomioistuin / Aloite

9600

9601

89.1. Aloitteen teksti

9602

9603

Monessa maassa on erillinen perustuslakituomioistuin, ja Suomessa on Eduskunnassa on eduskunnan oma perustuslakivaliokunta.

9604

9605

9606

Suomessa järjestelmänä on siis, että Eduskunnan omat kansanedustajat valvovat oman toimintansa perustuslainmukaisuutta omalla perustuslakivaliokunnallaan.

9607

9608

9609

Aloitteen tekijöille on kuitenkin tullut mieleen, että pidemmällä aikavälillä voi tulla ongelmia perustuslainmukaisuuden tulkinnassa, jos/kun nykyiset perustuslakivaliokunnan edustajat väistyvät tehtävästään. Nykyisillä edustajilla ja nykyisillä malleilla on pärjätty tähän saakka.

9610

9611

9612

9613

Tämän vuoksi mieleen on tullut, että onko Suomessa pitkällä aikavälillä luotava oma erillinen perustuslakituomioistuin, jonka jäsenet voisivat perehtyä laajemmin eri aiheiden perustuslainmukaisuuden. Käytännössä perustuslainmukaisuuden määrittely vaatii oman perehtymisaikansa, jotta päätökset perustuslainmukaisuudesta ovat oikeasti perusteltuja.

9614

9615

9616

9617

9618

Tämän vuoksi aloitteen tekijöillä on tullut mieleen, että erillisestä perustuslakituomioistuimesta voisi teettää selvityksen. Tämä selvitys ei tietenkään pakota tai määrää luopumaan nykyisestä perustuslakivaliokunnasta.

9619

9620

9621

9622

Tämän vuoksi ehdotuksena on puoluekokoukselle seuraava päätös:

9623

9624

Puoluekokous edellyttää, että jäljellä olevalla vaalikaudella 2007-2011 laaditaan selvitys erillisestä perustuslakituomioistuimesta, erillisen perustuslakituomioistuimen eduista, erillisen perustuslakituomioistuimen haitoista sekä erillisen perustuslakituomioistuimen toteutusmahdollisuuksista.

9625

9626

9627

9628

9629

On aivan selvää, että selvityksen tuloksena voi olla päätelmä, että nykyinen perustuslakivaliokunta on toimiva järjestelmä, mutta selvitys antaisi paremman pohjan nykyjärjestelmälle.

9630

9631

9632

89.2. Erilaisia esitettyjä huomioita aloitteeseen

9633

9634

Tämän aloitteen osalta voi todeta, että sekin tuli hylätyksi, ja perustuslakivaliokuntaa pidetään toimivana järjestelmänä. Minulle asti tulleissa huomioissa korostetaan sitä, että tuomioistuimet ovat jälkikäteisiä järjestelmiä. Nythän on niin, että Suomessa kansanedustajaksi valikoituu aivan vaivaksi asti valtiotieteellisen koulutuksen saaneita henkilöitä, mutta joukkoon päätyy aina myös oikeusoppineita – ihan presidentiksi saakka on oikeusoppineita riittänyt. Noin teoreettisena tilanteena voisi olla, että Eduskuntaan ei välttämättä pääsisi yhtäkään oikeusoppinutta henkilöä.

9635

9636

9637

9638

9639

9640

9641

Ajatuksena oli, että perustuslakituomioistuimen avulla olisi taattu oikeusoppineiden määrä ja oikeusopin taso riippumatta Eduskunnan jäsenten oikeusoppineisuuden tasosta. Muutama tuomari voisi perehtyä perustuslainmukaisuuden arviointiin ja tämä olisi jatkuvaa riippumatta vaaleista.

9642

9643

9644

9645

90. Puoluekokous 2010 / Asetusten ja lakien määräaikainen kommentointimahdollisuus (Rulemaking) / Aloite

9646

9647

9648

90.1. Aloitteen teksti

9649

9650

Monessa maassa on määräaika lakiehdotuksen ja/tai asetusten lausuntoajalle, jolloin kaikilla kiinnostuneilla on mahdollisuus antaa lausunto.

9651

9652

9653

Suomessakin olisi mahdollisuus toteuttaa sama järjestelmä, jossa lakiehdotuksia voisi kommentoida jonkin määräajan puitteissa.

9654

9655

9656

Paras tapa kyseisen ajatuksen toteuttamiseen on hallituksen esitys (HE), jonka yhdeksi luvuksi voidaan laittaa ohjeet määräajasta ja ohjeet palautuksesta. Tällöin saapuneet lausunnot voidaan ottaa huomioon hallituksen esityksen valiokuntakäsittelyssä, ja kirjata saapuneet lausunnot käsitellyiksi ja tiedoksi valiokuntakäsittelyn yhteydessä.

9657

9658

9659

9660

9661

Tietysti pelkona voi olla, että palautteita tulee satamäärin johonkin lakialoitteeseen. Käytännössä on muista maista havaittuna, että loppujen lopuksi näitä palautteita tulee suhteellisen vähän, joten Eduskunta ei tukehdu valtaisaan kasaan lausuntoja. Lisäksi Euroopan Unionin tasolla tehtyihin kyselyihin on tullut hallittavissa oleva määrä lausuntoja, joten Suomen mittakaavassa tämä ei tuota määrällistä ongelmaa.

9662

9663

9664

9665

9666

9667

Lisäksi käytännössä on niin, että tiedottamalla jonkin (etu)järjestön jäsenistölle saadaan ehkä jonkin verran lausuntoja tätä kautta.

9668

9669

9670

Ehdotus puoluekokoukselle:

9671

1) Hallituksen esityksille on annettava määräajat, jolloin kaikki kiinnostuneet voivat antaa lausunnon yksittäiseen lakiehdotukseen.

9672

9673

2) Uutena lukuna hallituksen esityksiin on tästä eteenpäin lisättävä ohjeet ja määräajat lausunnonantajille.

9674

9675

3) Valiokuntakäsittelyn vaiheessa annetut lausunnot on käsittelyn jälkeen merkittävä käsitellyiksi.

9676

9677

90.2. Erilaisia esitettyjä huomioita aloitteeseen

9678

9679

Yhtenä ajatuksena on esitetty, että kansalaislausuntojen kerääminen jäykistäisi liikaa lainsäädäntöä. Toisaalta on esitetty, että ministeriöt nykyisellään ottavat vastaan kansalaisten huomiot eri aiheista.

9680

9681

9682

Itse tosiaan pohdin, että hallituksien esityksien yhtenä (pienenä) lukuna olisi ohjeistukset lausuntomahdollisuudesta. Käytännössä yksi viranhaltija olisi ottanut vastaan määräajassa saapuneet lausunnot. Ja oma ajatus on, että hallituksen esityksiin tulevia aloitteita tulee niin vähän, ettei joku ministeriö tukehtuisi lausuntoihin.

9683

9684

9685

9686

9687

Tilanne muuttui, koska käytössä on otakantaa.fi -foorumi, jonne saa antaa palautteita, ja itse olen laatinut muutaman vastauksen. Aika näyttää, että onko otakantaa.fi -foorumi toimiva ratkaisu.

9688

9689

91. Puoluekokous 2010 / Osaamisprofiili / Aloite

91.1. Aloitteen teksti

Elinikäinen koulutus ja oppiminen on tietysti hieno ja kannatettava asia, ja kaikki parannusehdotukset elinikäisellä koulutukselle ja oppimiselle on kannatettava asia.

Tämän pohjalta aloitteen tekijöille on tullut mieleen, että onko painopiste ollut kuitenkin liikaa muodollisen koulutuksen puolella, ja elinikäinen oppiminen on jäänyt sivuun. Tästä voi tietysti olla monia mielipiteitä.

Tarkasti ottaen nykyaikaisessa (erityisesti yritysten) toimintaympäristössä kaikkein merkittävien tekijä ei ole muodollinen koulutus, vaan työntekijöiden todellinen osaaminen, joka ei aina noudata muodollisia koulutuslinjoja. Käytännössä on lisäksi niin, että yritykset joutuvat monesti käyttämään kohtuullisia summia rahaa selvittäessään työntekijäehdokkaiden osaamisprofiilia, eli henkilön koko osaamisen kokonaisuutta.

Tämän vuoksi aloitteen tekijöille on tullut mieleen erillinen osaamisprofiili, jota voisi kehittää ja parantaa riippumatta oppilaitoksesta, työnantajasta, koulutusohjelmasta tai työpaikasta.

Käytännössä on niin, että joissain (monessa?) tapauksessa henkilö valmistuu muodollisesti jostain oppilaitoksesta, mutta hänen osaamisprofiilinsa voi olla hyvinkin laaja tai suppea verrattuna muodolliseen tutkintoon.

Toisekseen käytännössä käy niin, että henkilön tullessa ensimmäistä kertaa työvoimatoimiston asiakkaaksi, aloitetaan erilaisten osaamisprofiilien kartoitus muodollisen koulutuksen lisäksi.

Kolmanneksi aloitteen tekijät haluavat kiinnittää huomiota siihen, että lahjakkuuden lajeja on kymmeniä tai satoja, ja ihmisten kaikkia lahjakkuuden lajeja ei ole välttämättä listattu hyvin tarkasti tai järjestelmällisesti.

Tämän vuoksi aloitteen tekijöille on tullut mieleen, että puolueettoman tahon ylläpitämä osaamisprofiili olisi tutkimisen arvoinen asia. Tämän vuoksi esitämme puoluekokoukselle seuraavaa.

- 1) Jäljellä olevalla vaalikaudelle 2007-2011 nimetään työryhmä, jonka tehtävä on selvittää, että mikä olisi suomalaisen osaamisprofiilin sisältö ja toteutustapa.
- 2) Nimetty työryhmä tutkii luonnollisesti erityisesti Euroopassa tehdyt ratkaisut erillisen osaamisprofiilin kehittämiseksi. Myös muualla maailmassa kehitetyt ratkaisut olisivat tutkimisen arvoinen aihe.
- 3) Työryhmä tutkii, että mikä olisi paras puolueeton taho ylläpitämään erillistä suomalaista osaamisprofiilia.

91.2. Erilaisia esitettyjä huomioita aloitteeseen

Public consultation on the promotion and validation of non-formal and informal learning.

Eli käytännössä Euroopan Unionin Komissio kysyi erilaisia näkemyksiä liittyen epämuodolliseen oppimisen todentamiseen vähän virallisemmin keinoin. Nyt voi todeta, että aloitteessa mainittu osaamisprofiili oli ajatus myös epämuodollisen oppimisen todentamiseen virallisemmin. TIETYSTI tässä kohtaa viitataan työvoimatoimistojen ns. CV-nettiin, mikä ei ole lähellekään meikäläisen ajatus osaamisprofiilista.

Aikaisemmin olen pohtinut reserviläisen taidonnäytekirjaa, jolloin erilaisissa yhteyksissä hankittu mahdollisesti useammassa paikassa hankittu koulutus voidaan todentaa yhdentävästi taidonnäytekirjaan huomioiden. Annettu koulutus voi olla hyvinkin epämuodollisessa yhteydessä.

Virkkeen kirjoitushetkellä (26.5.2012) edellä mainitun kyselyn/konsultaation linkki hyvin valtaisaan asiakirjojen kokoelmaan ei enää toiminut. Olin kuitenkin tehnyt 8. helmikuuta 2011 vähän alkua kyselyn englanninkieliseen vastaukseen, ja tässä yhteenvetoa:

- taitoja voisi luokitella eri tavoin: puhtaan teoreettiset ja puhtaan käytännölliset
- muita luovia luokittelutapoja pitäisi kehittää
- joidenkin taitojen todentamiseen riittää paperilla ja kynällä tehtävät testit
- taas joissakin tapauksissa todentamisen järjestäminen vaatii paljon vaivaa
- toisaalta joissain tapauksissa voisi olla tietokoneavusteisia testauksia
- ehkä voisi vaatia läpäisyä joissain teoriaosuuksissa ennen käytännön testejä
- joissain tapauksissa pitää tuottaa vapaamuotoista tekstiä vastauksena.

Nyt Suomen tapauksessa voi todeta, että ainakin minun suorittaessa ylioppilastutkinnon kokeita joissain aineissa käytettiin lomakkeita, joissa oikea vastaus piti merkitä lomakkeeseen. Näin näitä lomakkeita ajettiin tietokoneajoina osana tarkastusta. Tämän päälle olivat ne oppiaineet, joissa piti tuottaa vapaamuotoista tekstiä tehtävien vastauksina. Eli joissain tapauksissa voisi ajaa suhteellisen suuren määrän erilaisia kysymyksiä vastattavaksi lomakkeissa, ja tietojärjestelmille tämä ei olisi suuri ongelma. Ja tietysti voi olla suoraan tietokoneella täytettäviä kysymysjärjestelmiä, mutta niissä on tietysti ongelmana normaalit käytettävyysongelmat ja riippuvuus tekniikan rajoitteista.

Perusongelma taitaa Suomessa olla, että tämän pitäisi olla ns. poikkihallinnollinen hanke, jossa pitäisi olla monen ministeriön ja/tai viraston edustus, jotta voitaisiin sopia yksi ja yhtenäinen osaamisprofiili käytettäväksi kaikessa julkisen puolen asioinnissa.

Itse olen pohtinut, että pitäisikö erilaisten henkilöstöpalveluyritysten järjestäytyä maailmanlaajuisesti, jotta kyseiset yritykset voisivat luoda osaamisprofiilin mallin. Tietysti yksi mahdollisuus on yhden asian säätiö, johon voisivat liittyä kaikenlaiset yhteisöt laidasta laitaan.

Pientä www-hakua olen tehnyt aikaisemmin, ja silloin tuli vastaan HR-XML, ja HR-XML Consortium esittää seuraavan kuvauksen itsestään:

The HR-XML Consortium is the only independent, non-profit, volunteer-led organization dedicated to the development and promotion of a standard suite of XML specifications to enable e-business and the automation of human resources-related data exchanges.

Just. Eli on siis mahdollista, että osaamisprofiili tulee yksityisten yritysten ajaman säätiön/vastaavan kautta, mutta tätä on tietysti virkkeen kirjoitushetkellä (26.5.2012) vaikea ennustaa. Asia pitää laittaa seurantaan, koska on mahdollista, että näitä osaamisprofiilin standardeja on tällä hetkellä useampi ja selvää yhtä kaikenkattavaa osaamisprofiilin kuvaustapaa en ole vielä löytänyt.

92. Puoluekokous 2010 / Tohtorin tutkinnon laatu / Aloite

92.1. Aloitteen teksti

Suomessa koulutetaan runsaasti tohtoreita, ja on esiintynyt arvostelua, että tohtoreita koulutetaan liikaa. Tämä on mahdollisesti tilanne, ja silloin tohtorimäärien vähentämisen tai lisäämisen vuoksi on tehtävä omat toimenpiteensä.

Aloitteen tekijöillä on kuitenkin tullut mieleen, että mahdollisesti ongelma ei olekaan tohtorien määrä, vaan pikemminkin tohtorienväitösten laatu.

Suomessa on perinteenä, että tohtorinväitös on yksi kirja, eli tohtorinväitös. Sinällään tähän ei ole tarvetta tehdä muutoksia, ja perinne on arvokas edelleen.

Aloitteen tekijät kuitenkin kiinnittävät huomiota siihen, että pääasiallinen lukemisto tieteen tekijöille on oman alan tieteellisten aikakausjulkaisujen artikkelit.

Tämän vuoksi aloitteen tekijöillä on tullut mieleen, että mahdollinen yhdistelmä tohtorinväitöskirjalle ja tohtorinväitökseen liittyvään artikkelimäärä olisi kohtuullinen ratkaisu ongelmalle.

Tosiasiassa on, että pelkkä tohtorinväitöskirja ei ole ainut edellytys haettaessa ulkomaisia ja kotimaisia akateemisia työtehtäviä.

Tämän vuoksi aloitteen tekijöille on tullut mieleen, että tutkijoiden liikkuvuuden edistämiseksi tohtorinväitökseen liittyvät tieteelliset artikkelit edistäisivät suomalaisten tohtorien liikkuvuutta kansainvälissä tehtävissä.

Aloitteen tekijöille on tullut mieleen mahdollisuus, että pelkkä tohtorienväitösten määrän seuraaminen voi johtaa ns. tohtoritehtailuun. Tosiasiassa ns. tohtoritehtailu on alasta ja akateemisesta tutkimus- ja oppilaitoksesta riippuva ilmiö, ja tätä ei voi yleistää kaikkiin akateemisiin tutkimus- ja oppilaitoksiin.

Ongelmaksi tässä yhdistelmässä voi tulla, että tavoitteeksi tulee julkaista mahdollisimman monta artikkelia, mikä taas johtaa ns. artikkelitehtailun ongelmaan. Tämäkin ongelma on todellinen, jolloin artikkelien laatu ei olekaan mittari vaan artikkelien määrä.

Tämän vuoksi aloitteen tekijöille on tullut mieleen, että ehkä voisi asettaa työryhmän/toimikunnan selvittämään, että miten tohtorinväitöksen ja tohtorinväitöksiin liittyvien artikkelien yhdistelmälle luodaan selvät pelisäännöt.

Aloitteen tekijöiden mielestä Suomen tieteen taso on hyvä, ja jokainen hyvin tehty tieteellinen väitöskirja edistää omalta osaltaan Suomen tiedettä. Toisaalta Suomen tieteen tason paras mittari on arvovaltaisissa aikakausjulkaisuissa julkaistut artikkelit, ja näiden artikkelien laatu.

Tämän vuoksi ehdotamme puoluekokoukselle seuraavaa:

- 1) Jäljellä olevalla vaalikaudelle 2007-2011 nimitettävä työryhmä tutkii eri alojen tohtorinväitösten määriin liittyvät ongelmat. 9832
- 2) Nimetty työryhmä tutkii, miten eri aloilla voidaan yhdistää tohtorinväitökseen liittyvien artikkelien julkaisu. 9833
- 3) Nimetty työryhmä tutkii, miten eri aloilla voidaan arvottaa joidenkin tieteellisten julkaisujen taso ja määrä suhteessa tohtorinarvoon vaadittavalle väitöskirjalle. 9834

Selvää on, että jokaiselle tieteenalalla ei voida laatia samankaltaisia sääntöjä, joten tässä tulee nimetyille työryhmälle erilaisia lisäongelmia ratkaisun esittämiseksi. 9835

92.2. Erilaisia esitettyjä huomioita aloitteeseen 9842

Opetus- ja kulttuuriministeriö (2010) on tehnyt laajan selvityksen tohtoritarpeesta 2020-luvulla, ja sivun 118 taulukko 17 on loppujen lopuksi yhteenveto koko selvityksestä. Taulukko 17 (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2010) on eri opintoalojen tohtoritutkintojen tarve työvoiman kysynnän ja tarjonnan pitkän aikavälin kohtaannon ennakkoinnin näkökulmasta, ja seuraavilla aloilla on selvityksen mukaan tarvetta vähentää tohtorintutkintojen määrää: kulttuurin- ja taiteiden tutkimus, liiketalous ja kauppa, hallinto, tietojenkäsittely, sähkö- ja automaatiotekniikka ja terveysala. 9843

Iivari (2007) on hyvä esimerkki yksittäisen tieteenalan tieteellisen tason mittaamiseen. Vastaavia selvityksiä voisi harrastaa muillakin aloilla. Toisaalta Lyytinen (1996) on kirjoittanut ”tieteellisestä turismista” samalla tieteenalalla, eli osallistuminen johonkin seminaariin on katsottu myös turistikohteeseen tehdyksi käynniksi. 9844

Toisaalta on Tieteentekijöiden liitto ry, joka on ainakin minun käsityksen mukaan kannattanut tohtorimäärien huolellista tarkastelua ja toisaalta oikeasti tiedettä tekeville oikeita mahdollisuuksia tehdä oikeasti tutkimusta ilman liiallisia hallinnon / yms. velvoitteita. Toisaalta on taas ³¹ 9845

Julkaisufoorumi-hanke, jonka loppuraportti (Auranen & Pölönen 2012) on julkaistu 2. toukokuuta 2012. Tässä on hankkeen tavoite: 9846

Tieteellisten seurain valtuuskunta on toteuttanut Suomen yliopistot -yhdistys Unifin aloitteesta julkaisujen laadunarvioimista varten Julkaisufoorumi-hankkeen. Hankkeen tavoitteena on luoda järjestelmä, jossa tieteellistä julkaisutoimintaa voidaan arvioida määrän lisäksi myös laadullisesti. 9847

Eli julkaisujen laadullinen arviointi olisi mahdollista pelkkien määrien lisäksi. Näiltä osin voi todeta, että joihinkin aloitteissa mainittuihin ongelmiin on kiinnitetty huomiota. 9848

Itse olen pohtinut, että ehkäpä voisi olla maisteritutkinnon ja tohtorintutkinnon välissä jotain uutta toimintaa. Monelle henkilölle riittäisi hyvin, että voisi keskittyä muutamaksi kuukaudeksi tutkimukseen, ja erityisesti perehtyä laajasti kirjallisuuteen muutaman kuukauden aikana. Tällöin lopputulos voisi olla jotain muuta kuin tohtorinväitöskirja. Tässä palaan taas ajatukseen näistä puolen vuoden tai vuoden tehokkaista koulutusjaksoista, joihin olisi helpompi irrottautua kuin useamman vuoden tutkintohärveleihin. 9849

Oma ajatus on, että tuon maisteritutkinnon ja tohtorintutkinnon välissä oleva(t) jakso(t) voisi(vat) ottaa turhat luulot pois, jolloin eri henkilöillä olisi oikea käsitys vaadittavan tutkimustyön laajuudesta ja laadusta. Moni henkilö voi olla tyytyväinen esim. puolen vuoden jaksoon, ja voi palata ns. tavallisiin töihin mielellään todettuaan tutkimustyön olevan hänelle soveltumatonta. 9850

31 <http://www.tsv.fi/julkaisufoorumi/jfhanke.html> (linkki toimi 26.5.2012)

93. Puoluekokous 2010 / Mediavalmennus luottamushenkilöille / Aloite

9880

9881

9882

9883

93.1. Aloitteen teksti

9884

9885

Nykyisessä tilanteessa voi todeta, että tiedotusvälineiden määrä ja laatu on muuttunut hyvin paljon pelkästään 2000-luvulla.

9886

9887

9888

Toisaalta voi todeta, että hyvin moni ns. perusjäsen, ja käytännössä luottamushenkilö, voi joutua täysin yllätettynä tiedotusvälineiden haastattelemaksi ilman mitään valmennusta tiedotusvälineiden kohtaamiseen.

9889

9890

9891

9892

On aivan selvää, että puolueella on markkinointi- ja viestintäosastoa yms. toimintaa, mutta tiedonvälityksen perusasioiden perushallinta on tosiasiallisesti hyvin hataralla pohjalla ns. perusjärjestöissä.

9893

9894

9895

9896

Toisekseen on käynyt selväksi, että hyvin moni vastuuasemassa oleva henkilö ei välttämättä enää ymmärrä nykyaikaisten tiedotusvälineiden toimintamallia, mikä voi aiheuttaa hyvin paljon pahaa mieltä.

9897

9898

9899

9900

Tämän vuoksi aloitteiden tekijöille on tullut mieleen, että ehkä on järjestettävä lähes tai kokonaan pakollinen koulutus/valmennus tiedotusvälineiden kohtaamiseen; alkaen kunnallisjärjestöjen johtokunnista ja siitä järjestelmällisesti ylöspäin piireissä ja liitoissa.

9901

9902

9903

9904

Tämän vuoksi puoluekokousaloitteena ehdotamme seuraavaa:

9905

9906

1) Puoluehallitus tutkii, miten voidaan järjestää tehokkaasti valmennus/koulutus tiedotusvälineiden kohtaamiseen ja ymmärtämiseen alkaen kunnallisjärjestöjen johtokuntien jäsenistä eteenpäin ylemmille järjestötasoille (piirit, liitot, jne.).

9907

9908

9909

2) Puoluehallitus tutkii, millainen pakollinen valmennus/koulutus tiedotusvälineiden kohtaamiseen ja ymmärtämiseen on järjestettävä kaikille eduskuntavaaliehdokkaille ja kaikille EU-vaaliehdokkaille.

9910

9911

9912

9913

Sinällään tehokkaan valmennuksen/koulutuksen järjestäminen ei pitäisi olla vaikeaa, koska tällaiset tiedotusvälineisiin liittyvät valmennukset/koulutukset voidaan sitoa osaksi piirikokouksien ja isompien tilaisuuksien ohjelmaa.

9914

9915

9916

9917

Toisaalta tietysti vastaan tulee kustannuskysymykset, joten hyviä ehdotuksia kaivataan koulutuksen järjestystavoista. Toisaalta tarpeeksi ammattitaitoisella otteella voidaan saada kouluttajat innostettua, jos he saavat asianmukaiset todistukset, työtodistukset yms. tarpeeksi ammattimaisesta kouluttajakoulutuksesta.

9918

9919

9920

9921

9922

93.2. Erilaisia esitettyjä huomioita aloitteeseen

9923

9924

Tässä kohtaa voi todeta, että riippuu tietysti puolueesta, että millaiset koulutukset on eduskuntavaaliehdokkaiden ja eurovaaliehdokkaiden pakosta käytävä. En oikeasti tiedä, että miten tämä asia oikeasti on eri puolueissa. Lähtökohtaisesti voi todeta, että perustavallinen puolueen rivijäsen voi yllättyä täysin jouduttuaan jonkun tiedotusvälineen edustajan haastattelemaksi. Ja taas voi todeta, että puolueiden nuorisjärjestöissä tähänkin asiaan pitäisi tietysti kiinnittää huomiota, jolloin nuorisjärjestöistä tulee myös mediavalmennuksen läpikäyneitä henkilöitä.

Ainakin itsellä on hyvin vähäiset oikeat kokemukset jonkun tiedotusvälineen edustajan haastattelusta. Sen verran muistan yhdestä koulutuksesta, että jouduin harjoituksen vuoksi koulutusta vetäneen kokeneen toimittajan pyörittämäksi, eikä homma oikein tahtonut sujua. Ehkä hän otti luulot pois oikein tarkoituksella innokkailta punaposkilta.

Sitten tietysti jollain meistä voi olla kokemuksia jonkun tiedotukseen liittyvän skandaalin sivusta seuraamisesta. Itselläni on jäänyt mieleen YLE:n MOT-ohjelman (MOT 11.10.1999) katsaus ”Tangomarkkinoiden takapihaan”, joka julkaistiin tekemäni ³² nuorisoasuntoselvityksen aikana. Hauska yksityiskohta on, että virkkeen kirjoitushetkellä (26.5.2012) Tangomarkkinoiden tiedonvälityksessä on voimakkaasti mukana YLE, joka oli/on myös MOT-ohjelman takana. Esim. ILKKA-maakuntalehti teki oman osansa ”Tangomarkkinoiden takapihan” selvittämisessä, ja useampi henkilö joutui käyttämään paljon työaikaansa kyseisen tiedotusongelman vuoksi.

Yksi mielenkiintoinen kohta oli, että Tango- ja viihdemusiikin edistämisyhdistys ry on Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n jäsenjärjestö. Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry taas on rakennuttanut yhden nuorisoasuntokohteen. Tarkasti ottaen taustalla on kiinteistöosakeyhtiö Seinäjoen ykköskoto, jonka Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry omistaa. Kieltämättä tässä on monimutkainen kuvio. Eli tietystikin voi todeta, että Tangomarkkinoiden takapihalla oli monimutkainen järjestely, jossa Tango- ja viihdemusiikin edistämisyhdistys ry olivat mutkan kautta mukana myös kiinteistöliiketoiminnassa.

OMA ajatus on seuraava:

- Seinäjoella todettiin mahdollisuus hakea rahoitusta nuorisoasuntokohteeseen
- yhtenä vaatimuksen täyttäjänä oli hakea kolme jäsenyhteisöä perustettavalle yhdistykselle
- nimenomaan hallinnon vaatimusten vuoksi hommattiin kolme jäsenyhteisöä
- yhdistys ja kiinteistöosakeyhtiö vastaama (silloisten) ARA:n ja RAY:n vaatimuksia
- tuloksena on yksi OIKEA nuorisoasuntokohde Seinäjoella.

Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n jäsenenä nuorisoasuntoselvityksen aikaan (1999-2000) olivat seuraavat: Tango- ja viihdemusiikin edistämisyhdistys ry, Seinäjoen Mailajussien tuki ry, Kiinteistöosakeyhtiö Marttilan kortteeri. Selvitykseni aikana järjestöjen jäsenyydestä esitettiin erilaisia tulkintoja, ja omasta mielestäni eri tulkinnat olivat liian pitkälle meneviä. Tosiasiallisesti Seinäjoella ”Tangomarkkinoiden takapihalla” oli toki monimutkainen kuvio, mutta se oli tehty vain ja ainoastaan vastaamaan Seinäjoen kaupungin yläpuolella olevaa hallintoa (RAY ja ARA) varten.

Tämä ”Tangomarkkinoiden takapihan” esittely on yksi oma kokemus sivusta seuraamastani tiedonvälitykseen liittyvästä isommasta ongelmasta. Itse mielestäni tiesin asian oikean laidan, ja myöhemmin tiedotusopin luennoilla/harjoituksissa esittelin tätä asiaa vapaamuotoisesti yhdelle luennoitsijalle, joka taas toimittajana ollessaan oli laittanut omilla lehtijutuillaan yhden yrityksen konkurssiin. Eli oletan Tangomarkkinoiden vastuuhenkilöiden olleen melkoisessa pyörytyksessä.

32 <http://www.jukkarannila.fi/selvitys/> (Nuorisoasuntoselvityksen www-sivut ”omalla” www-palvelimella)

9973

94. Ulkoministeri Stubb Seinäjoella 29.11.2010

9974

9975

Nyt voi todeta, että tässä teoksessa ja edellisessä (Rannila 2011) teoksessa ei ole paljon kirjoitettu ulkopolitiikasta, vaikka omassa sähköisessä päiväkirjassa / blogissa olen moneen kertaan käsitellyt erityisesti Yhdysvaltojen ulkopolitiikan erityiskysymyksiä. Tämän vuoksi on merkittävää, että vuonna 2010 olin kuuntelemassa silloista ulkoministeri Alex (Alexander) Stubbia Seinäjoella 29.11.2010, koska hän puhui luonnollisesti nimenomaan ulkopolitiikasta.

9976

9977

9978

9979

9980

9981

94.1. Vuoden 2010 raportti

9982

Asiatunnus: EDK / 4 / v1

9983

9984

9985

Itselläni alkaa olla todella paljon itse kirjoitettuja asiakirjoja, joten on ollut pakko perustaa oma diaarinumeroiden järjestelmä. Tämän asiakirjan tunnus on EDK / 4 / v1.

9986

9987

9988

Ulkoministeri Alex (Alexander) Stubb Seinäjoella 29.11.2010

9989

9990

Ulkoministeri Alex (Alexander) Stubb piipahti Seinäjoella 29.11.2010, ja hän piti n. 20 minuutin esitelmän, jonka jälkeen käytiin suhteellisen tiivistähtinen keskusteluosuus täyttämään tunnin osuus.

9991

9992

9993

Yleinen kannatuspuheenvuoro tilaisuuden vuoksi

9994

9995

Sinänsä tilaisuuteen kannatti ehdottomasti mennä, koska ministeritason esitelmiä harvemmin kuullaan Etelä-Pohjanmaalla. Itse luonnollisesti seuran politiikkaa usealla eri tavalla, joten oli tietenkin mielenkiintoista nähdä, että mitä painopisteitä Stubb puheissaan asettaa.

9996

9997

9998

9999

Tietysti on hyvä huomauttaa, että tämä esitelmä ei ollut tyypillinen ministerin vierailu jonkin puolueen syys- tai kevätkokouksen vuoksi. Näissä(hän) tunnetusti vain nostatetaan yleistä henkeä ja ylistetään omaa puoluetta – eli täysin turhia tilaisuuksia.

10000

10001

10002

10003

Itse olen ollut jo pitkään ehdottomasti ollut sitä mieltä, että tällaiset ministeritason vierailut pitäisi järjestää juuri tällä tavalla kaikille avoimena tilaisuutena. Etuja on useampi:

10004

10005

10006

- 1) paikalle tulee enemmän väkeä
- 2) paikalle tulee useamman puolueen väkeä
- 3) keskustelu kohdistuu asioihin
- 4) oman puolueen (turha) ylistys jää sivuun.

10007

10008

10009

10010

10011

Vaikka en olisikaan Stubbin kanssa samaa mieltä, niin tällaiset tilaisuudet antavat mahdollisuuden verrata omia mielipiteitä (muiden) poliittisten päättäjien kanssa. Jos tämä tilaisuus olisi ollut Stubbin oman puolueen tilaisuus, niin varmasti olisi vaatinut paljon rohkeutta muiden puolueiden ihmisiltä tulla tilaisuuteen.

10012

10013

10014

10015

10016

Oma kokemus on, että olen ollut muutaman kerran eri puolueiden tilaisuuksissa aina ainoana kyseisen puolueen ulkopuolisena edustajana. Ymmärrän kyllä, että varmasti vaatii rohkeutta mennä tällaiseen tilaisuuteen. Tällaiset kaikille avoimet tilaisuudet ovat oikeastaan paras tapa saada

10017

10018

10019

johonkin puolueeseen uusia jäseniä, koska muuten kukaan puolueen ulkopuolinen ei koskaan tule tietoiseksi jonkin puolueen ajatuksista. 10020
10021
10022

Stubbin esitelmä, yleisesti 10023 10024

Esitelmän aiheen oli ”Euroopan unioni ja kansainvälisen politiikan muutos”. Esitelmä jakaantui kolmeen osuuteen: 10025
10026
10027

- 1) Maailmanpolitiikan muutos 10028
- 2) Euroopan Unionin muutos 10029
- 3) Millaista ulkopoliittikkaa Euroopan Unionin pitäisi tehdä? 10030
10031

Stubb: Maailmanpolitiikan muutos 10032 10033

Stubb aina muisti välillä muistuttaa entisestä tutkijan tehtävästään. Joskus 1989-1990-1991 10034
ajateltiin ihan yleisesti, että tietty yhteiskuntamalli voitti, ja ”historian loppu” oli käsillä. Tunnetulla 10035
tavalla tämä ei mennytkään aivan niin, ja Stubb tätä meille muistutti. 10036
10037

Hetken aikaa maailmassa oli yksi ylivoimainen suurvalta, eli tietysti Yhdysvallat. 10038
10039

Tämän jälkeen on tullut ”uusi aika”, jolloin maailma on vähitellen muuttunut ns. moninapaiseksi. 10040
Eri kehityskulkujen kautta ollaan tultu tilanteeseen, jossa on noussut esille uusia suurvaltoja, joiden 10041
suurvalta-asema tarkasti ottaen ei ole sotilaallinen suurvalta. Esimerkkeinä voi luetella liudan maita: 10042
Kiina, Intia, Brasilia, Japani, Etelä-Korea, jne. Kaikki nämä ovat jollain tavalla todella merkittäviä 10043
maita, vaikkakaan eivät perinteisiä sotilaallisia suurvaltoja. 10044
10045

”Uuden ajan” ilmiö on tietysti aina vain suurempi taloudellinen riippuvuus toisista maista. 10046
Esimerkkinä on tietysti vuonna 2008 alkanut taloudellinen kriisi, jota vielä selvitellään pitkään 10047
ympäri maailman. 10048
10049

Toisaalta on koko joukko erilaisia kansainvälisiä hallinnollisia vääntöjä, jotka eivät ole millään 10050
ehtineet sopeutua tähän ”uuteen aikaan”, esimerkiksi YK. Tämän vuoksi tilalle/lisäksi on tullut 10051
uusia hallinnollisia vääntöjä, esim. kaikki G-alkuiset kokoonpanot, G7, G8, G20, jne. 10052
10053

Loppujen lopuksi kansainvälinen politiikka on kohtuullista myllytystä tällä hetkellä. 10054
10055

Rannila: Maailmanpolitiikan muutos 10056 10057

Tietysti on niin, että Stubb ei voi poliittisen korrektiuden takia sanoa aivan kaikkea julkisessa 10058
tilaisuudessa, koska tämän jälkeen voidaan lehdistössä revitellä kaikenlaista mukavaa. 10059
10060

Esimerkkinä on, että Stubb kerran vielä kertasi, että mikä on Venäjän kansantalouden koko 10061
verrattuna kahteen EU-maahan: toista EU-maata pienempi ja toista EU-maata suurempi. Tästä 10062
vertailusta nousi kohtuullinen keskustelu suomalaisissa tiedo(s)usvälineissä. 10063
10064

Mutta omasta mielestäni esimerkiksi Venäjä on suurvalta, koska käsittääkseni Venäjän öljy- ja 10065
maakaasuvarat ovat aivan käsittämättömän suuret, joten muut joutuvat asettamaan sanansa tarkasti 10066
huomioiden Venäjän omat edut liittyen näihin käsittämättömän suuriin öljy- ja maakaasuvaroihin. 10067
10068

Toisekseen esimerkiksi Kiina omistaa valtavan joukon erilaisia harvinaisia metalleja, joista koko 10069

muu maailma on hyvin riippuvainen. Tähänkin on kiinnitetty huomiota Euroopan Unionin tasolla, koska luin Komission erästä selvityksestä liittyen näihin harvinaisiin metalleihin.

Toisaalta on edelleen niin, että Yhdysvallat on merkittävä tekijä edelleen, koska riippuu erilaiset painotukset johtuvat aina kulloisestakin presidentistä ja hänen käskyläistensä omista ajatuksista. Eli käytännössä uuden presidentin (Yhdysvallat) valinnan jälkeen pitää kaikissa maailman ulkoministeriöissä aloittaa tulostamaan politiikkasuosituksia tiettyjen ajatushautomoiden kotisivuilta. Näinhän se oli Obaman kohdalla, koska tiettyjen ajatushautomoiden esityksiä hänen hallintonsa toteuttaa osittain tai kokonaan. George W. Bushin hallinnon politiikkasuosituksia saattoi vastaavalla tavalla lukea tiettyjen ajatushautomoiden kotisivuilta.

Tämän jälkeen voisi tietysti tehdä jonkinmoisen taulukon, jossa jokaisen erityisen merkittävän maan suurvalta-asema perusteltaisiin jollain muulla perusteella kuin sotilaallinen suurvalta-asema.

Stubb: Euroopan Unionin muutos

Stubb totesi, että paperilla esitettynä Euroopan Unioni näyttää melkoisen selvältä järjestelmältä. Lissabonin sopimus on tuonut muutaman erityisen tekijän huomioitavaksi:

- 1) presidentin
- 2) ulkoministerin
- 3) turvatakuut
- 4) oikeushenkilö (EU on oikeushenkilö)
- 5) Euroopan Unionin oman diplomaattikunnan (ulkosuhdehallinto).

Stubb totesi, että järjestelmä ei ole valmis, ja kehitys onkin koko ajan päällä (work-in-progress).

Toisaalta Euroopan Unionin ulkopuolella on maita, jotka haluaisivat mieluummin käydä neuvottelut aina kunkin jäsenmaan kanssa erikseen (1 ↔ 27). Toisaalta on maita, jotka erityisen mielusti haluavat käydä neuvottelut vain ja ainoastaan EU:n kanssa (1 ↔ 1 ↔ 27).

Stubb huomautti, että nyt on lopultakin merkitty turvatakuut jäsenmaille, ja tämän pitäisi olla tietysti hyvä asia.

Rannila: Euroopan Unionin muutos

Euroopan Unionin presidentin ja ulkoministerin toiminnasta minulla ei ole paljon sanottavaa, koska seuranta tältä osin on ollut meikäläisellä suhteellisen heikkoa.

Turvatakuiden osalta voi todeta, että homma on vielä näpertelyä. Olen jo parin vuoden ajan seurannut Euroopan puolustusviraston (European Defence Agency) näpertelyä. Paljon puhetta ja vähän toimintaa. Eli NATO pyörittää palikkaa paljon nopeammin.

Eli suomeksi sanoen yhteiseurooppalaiset puolustusvälinehankinnat ovat vasta kaukainen utu jossain tulevaisuudessa. Ja vähäisetkin yritykset ovat olleet melkoisia hallinnollisia vääntöjä, ja kuitenkin osanottajamaat ovat monesti ajautuneet riitoihin.

Toisekseen Suomen kaltainen maa tarvitsisi kriisitilanteessa reilusti hävittäjiä omalle taivaalle. Joku tuollainen n. 100 hävittäjää maassa ja koko ajan n. 100 hävittäjää Suomen ilmatilassa olisi kohtuullinen lähtötilanne. Mutta enpä ole tällaisesta harjoituksesta vielä kuullut sanaakaan. Kun

Suomen taivaalla olisi ilmaherruus, niin sitten oma armeijamme pääsisi järjestämään oman toimintansa omalla maaperällä.	10120 10121 10122
Eli turvatakuiden vaatima oikea operatiivinen toiminta on vielä harjoittelematta. Eli näpertelyä vielä tässä vaiheessa. Suomea ei paljon kriisitilanteessa auta, jos kaikki 26 muuta jäsenmaata lupaavat lähettää paljon kaivattuja hävittäjiä vasta ensi vuonna. Ja maajoukkojen lähettäminen vasta seuraavalla vuosikymmenellä tietysti ei paljon lämmitä.	10123 10124 10125 10126 10127
Eli turvatakuiden vaatima oikea operatiivinen toiminta on vielä toteen näyttämättä. Eli turvatakuut ovat pelkkää puhetta tässä vaiheessa.	10128 10129 10130
Euroopan Unionin uudesta ulkosuhdehallinnossa meikäläisellä on vähän sanottavaa, kun en ole koskaan minkään maan suurlähetystössä käynyt.	10131 10132 10133
Turvallinen lähtökohta on todeta, että Euroopan Unionin uuden ulkosuhdehallinnon oikea operatiivinen toimintakyky Euroopan Unionin laajuisessa ulkoasioiden järkyttävässä ongelmatilanteessa on vielä toteen näyttämättä. Tarvitaan tämä oikea järkyttävä ongelmatilanne, jotta nähdään järjestelmän oikea toimintakyky. Eli tämäkin on pelkkää puhetta tässä vaiheessa.	10134 10135 10136 10137 10138
Vasta oikea painetilanne paljastaa, että miten jokin luotu järjestelmä oikeasti toimii.	10139 10140
Stubb: Mitä Euroopan Unionin pitäisi tehdä?	10141 10142
Tässä kohtaa Stubb nosti esille termin ”strategiset kumppanuudet”. Tällä tarkoitetaan tietysti sitä, että Euroopan Unionilla on selvä toimintalinja eri osapuolien kanssa. Esimerkiksi seuraavat strategiset kumppanuudet antavat paljon pohdittavaa:	10143 10144 10145
– EU ↔ Yhdysvallat	10146
– EU ↔ Intia	10147
– EU ↔ Lähi-Itä yleensä	10148
– EU ↔ NATO	10149
– EU ↔ Venäjä	10150
– EU ↔ Turkki	10151
– jne.	10152 10153
Stubbin näkemyksen mukaan näitä strategisia kumppanuuksia on tähän mennessä hoidettu erilaisten ongelmatilanteiden/kriisien vuoksi ilman kokonaisvaltaista ajattelua. Stubb esitti ”arvostavan ulkopolitiikan” ajatusta (dignified). Eli monesti EU:n puolella on syyllistytty ”neuvovaan ulkopolitiikkaan”, eli EU tietää jonkin asian kohdemaata paremmin.	10154 10155 10156 10157 10158
Stubb esitti seuraavat kohdat pohdittavaksi: maailmankauppa, ihmisoikeudet ja ilmastonmuutos.	10159 10160
Seuraavaa toimintalinjaa Stubb esitti:	10161 10162
1) EU:n oma kotipesä kuntoon, ei voi saarnata muille itse huonosti hoitamistaan asioista	10163
2) puhuminen yhdellä äänellä, kaksiraiteinen ulkopolitiikka ei ole ratkaisu	10164
3) Keppi & Porkkana.	10165
<u>Tuo Keppi & Porkkana -osuus meni meikäläiseltä täysin ohi, kun jäin pohtimaan muita asioita.</u>	10166 10167
Esimerkkinä voisi olla, että ihmisoikeuksista on turha saarnata, jos Euroopan Unionissa on ihmisoikeuksissa ongelmaa.	10168 10169

Toisaalta voi todeta, että ”arvostava ulkopolitiikka” on hyvä lähtökohta, koska Euroopan Unioni ei ole mikään maailman napa.

Rannila: Mitä Euroopan Unionin pitäisi tehdä?

Jaa-a. Mitä voisi sanoa moisen esityksen jälkeen? ”Arvostava ulkopolitiikka”.

Suomen kaltaisen maan asukkaiden on ehkä vaikea itseään asettaa viitekehykseen, koska emme hetkeen aikaan olleet missään maassa siirtomaaisäntänä. Ja näitä itsenäistyneitä siirtomaita ei meillä ole kovin paljon painolastina. No – onhan meillä Namibia, mutta sielläkin Suomi taisi olla itsenäistämässä maata toiselta siirtomaaisännältä.

Yksi iso ongelma tietysti on, että jonkin maan – esimerkiksi Kiina ja Intia – ymmärtäminen oikeasti vaatii todella paljon kotiläksyjen tekemistä. Niiden historia sattuu olemaan kohtuullisen pitkä verrattuna suomalaisiin, jotka ovat juuri oppineet katsomaan maailmaa muualtakin kuin navetan erästä luukusta – vertaus sopinee näin maatalousvaltaiseen Etelä-Pohjanmaan maakuntaan.

Kun nyt miettii, että miten politiikkaan pätevoidytään, niin vaalimainoksessa ei paljon auta, jos kertoo olevansa tietyn kohdemaan huippuasiantuntija. Jotain perusäänestäjää ei paljon purista, jos joku ehdokas on tietyn kohdemaan suuri asiantuntija, ja politiikkaan pätevytyminen vaatii tietysti paljon perehtymistä oman maan sisäpolitiikan asioihin. Näitähän meillä on Eduskunta täynnä.

Eli tältä pohjalta lähtisin siihen, että ensiksi huolehditaan Suomen oman virkamiehistön oikeasta osaamisesta liittyen erilaisiin kohdemaihin. Kyllä oppiva poliitikonalku osaa ottaa asioista selvää, jos/kun hänellä on pätevät virkamiehet mukana toiminnassa.

”Arvostava ulkopolitiikka” on erittäin hyvä lähtökohta, ja Suomella on joitain etuja tässä lähestymistavassa. Valitettavasti maailma on täynnä kaikenlaisia piileviä ongelmanpesiä, jotka odottavat vain omaa räjähtämistään omalla vuorollaan. Näissä tilanteissa ei tosiaan ole haitaksi, jos Euroopan Unionin puolelta voidaan lähettää paikalle kaikkia osapuolia ”arvostavan ulkopolitiikan” edustaja.

Oma mielipide on tietysti, että Euroopan Unionin jäsenmaiden armeijoiden sekoilu Afganistanissa ja Irakissa on tuhonnut mainetta kohtuullisesti, eli niihin ongelmanpesiin ehkä tarvitaan joku muu ”arvostavan ulkopolitiikan” edustaja.

Mutta ”arvostavan ulkopolitiikan” lähtökohta on ajatuksena aivan hyvä. Euroopan Unionin on otettava nöyrästi lusikka käteen, ja syötävä kiltisti koko soppa, eli Eurooppa ei enää määrää koko maailman menemisiä ja tulemisia – ajat ovat muuttuneet.

Stubb: Suomi-brändi / Yleiskeskustelu

Tämän jälkeen alkoi yleiskeskustelu, ja joku yleisöstä kysyi Suomi-brändistä.

Stubbin näkemys oli jotain seuraavaa:

- 1) vaikutus EU:n kautta
- 2) kahdenvälisissä keskusteluissa Suomen kuvan on oltava hyvä

Stubb kehui Suomi-brändin julkaisun kehittänyttä työryhmää, että oli tullut esille paljon uusia

erilaisia yllättäviä esityksiä.

Rannila: Suomi-brändi

Meikäläisellä ei ollut mitään käsitystä koko Suomi-brändistä. Eli kotiläksynä sitten lukemaan Suomi-brändin julkaisua. Julkaisu oli kieltämättä mielenkiintoinen, ei siinä mitään. Tosiasiahan on, että jokin maa herättää aina jonkin mielikuvan.

Tässä viime vuonna kävi Etelä-Pohjanmaalla meitä sukulaisia katsomassa Kanadasta kaksi porukkaa (1 henkilö ja 4 henkilöä). Tietysti oli mielenkiintoista, että toisella porukalla oli lyödä käteen Kanada-aiheinen muki, avaimenperä ja jotain muuta. Yksi henkilö oli taas tullut lähes suoraan Etelä-Koreasta Suomeen viikoksi.

Tosiasiahan on edelleen, että meikäläisellä on nyt jokin käsitys Kanadasta, mutta ei lähellekään oikea tietenkään.

Hmmmmmm..... Muistilokeroiden kaivamista + Tietokoneen arkiston perkaamista. Joo, löytyihän se. ”A Social Inclusion Strategy for Tasmania - A consultation paper”

Eli miten Australian Tasmaniassa pidettäisiin väki syrjäytymättömyyden tieltä pois?

Tulee tästä Suomen maabrändi -julkaisusta vähän sama mieleen. Miten pidettäisiin kaikki suomalaiset syrjäytymättömyyden tieltä pois, jotta he voivat oikeasti kertoa myönteistä tietoa kaikille Suomen ulkopuolella vaikuttaville ihmisille? Mikään kaunis maabrändi ei auta, jos sitten oikeassa ihmisten välisessä toiminnassa kaikki ei toimikaan maabrändin mukaisesti.

Ei mikään helppo tehtävä – en ole mitään muuta väittänytkään.

Stubb: Islam, Turkki / Yleiskeskustelu

Tämän jälkeen siirryttiin mielenkiintoisiin yleisökysymyksiin, jossa toisessa kysyttiin Turkin merkityksestä EU:n kannalta ja toisessa islamin merkityksestä EU:n kannalta.

Stubb totesi, että tosiasiallisesti Turkki on vaikutusvaltaisempi kuin ehkä päältä päin voisi ajatella. Toisaalta tilanne voi kehittyä niin, että Turkki ei ehkä ole enää kiinnostunut EU:n jäsenyydestä. Taas toisaalta Turkissa on valtava kasa nuoria ihmisiä, jotka voivat ehkä olla kiinnostuneita muuttamaan EU:n joihinkin jäsenmaihiin.

Toisaalta islamilaisiin maihin suunnattava ”arvostava ulkopolitiikka” on tähänkin hyvä vastaus. Ja taas toisaalta on niin, että tietyissä tilanteissa lain, uskonnon ja sananvapauden reuna-alueilla tulee monimutkaisia tilanteita.

Lisäksi on ehkä niin, että termistä ”terroristi” tulee mieleen tiettytyyppinen terroristi, jolla on tietty uskonto. Tätä pitäisi luonnollisesti välttää.

Rannila: Islam, Turkki / Yleiskeskustelu

Jaa-a. Tästä tulee mieleen mielenkiintoinen haastattelu, jonka katsoin erään yhdysvaltalaisen tv-kanavan internet-sivuilla. Täällä haastateltiin kaveria nimeltä Graham E. Fuller, jolla oli provokatiivinen kirjan otsikko ”Maailma ilman Islamia” (A World Without Islam).

Lopputulema kaverilla oli, että islam ei ole perimmäinen syy ns. terrorismiin, vaan homma menee loppujen lopuksi geopolitiikkaan, jolla on vuosisataiset kehityskaarensa. Uskonto heitetään mukaan sitten sopivaksi mausteeksi. Ajatus tuokin on.

Tästä tulee mieleen RAND-korporaation eräs selvitys, jossa todetaan melko yksiselitteisesti, että sotilaallinen voima on hyvin harvoin ollut terroristiryhmän lopettaja. Tähän voisi vähän Tuntematon sotilas -teoksen erästä lausetta muuntaa:

”Sen on kapitalisti tiedemieskin tunnustanut, että terroristeja ei sodalla voiteta”.

Eli kohtuullisen pikavauhtia pitäisi vetää kaikki joukot islamilaisista maista pois, ja siirtyä tiedusteluun ja poliisitoimintaan, joka oikeasti on parempi tapa lopettaa terrorismi.

Jälleen kerran palaamme kotiläksyjen tekemiseen, koska meikäläisellä on hyvin hatara käsitys, että mihin kaikkiin ryhmiin islamilainen maailma voidaan jakaa. Kymmeniä maita, kymmeniä kansanryhmiä, useita eri kieliä, uskonuuntien sisäiset ristivedot, uskonuuntien väliset ristivedot, vanhat tavat, uudet tavat, jne. jne.

Esimerkki: Selitä jonkun tietyn ajatussuunnan muslimille, että mikä ero on katolisella, luterilaisella, ortodoksilla, Jehovan todistajalla, mormonilla ja skientologilla. Kaikki nämä ovat länsimaissa – eikö vain?

Stubb: Miksi olemme Afganistanissa? / Yleiskeskustelu

Tämä oli meikäläisen kysymys, ja onneksi Stubb ehti tähän vastata. Tässä vaiheessa ehdin kirjata seuraavat perustelut:

- 1) Kansainvälinen vastuu, useita maita mukana
- 2) Huumeet, Afganistan on edelleen huumeiden tuottamisen paikka
- 3) Terrorismin vastainen sota, Al-Qaida
- 4) Humaanit syyt (tyttöjen koulutus, Taleban pois vallasta, talouden kasvattaminen, infrastruktuurin rakentaminen)

Nyt on asetettu tavoitteeksi, että vuonna 2014 päästäisiin aloittamaan joukkojen kotiuttamista.

Rannila: Miksi olemme Afganistanissa? / Yleiskeskustelu

Itse olen messunnut blogissani jo pitemmän aikaa, että Afganistanista on sotilaat lähetettävä hyvin pian kotiin.

Lähtökohta koko Afganistanin sodalle oli jo huono, koska Yhdysvallat halusi pistää pois Al-Qaida -verkoston pois päiväjärjestyksestä. Tässä sivutuloksena pistettiin pois vallasta Taleban-liike. Oikea lähtökohta olisi ollut järjestelmällinen poliisi- ja tiedustelutoiminta, jolloin Al-Qaida olisi vähitellen saatu hävitettyä. Nyt jokainen uusi väkivallan teko synnyttää uusia terroristeja lisää, ja he toimivat Al-Qaida -nimikkeen alla.

Koko homma on hyvin onneton, ja voidaan johtaa n. vuoteen 1979, jolloin koko onneton kehitys sai laajemmat mittasuhteet. Oikeastaan homma on vielä onnettomampi, koska Afganistanissa on ollut vuosisatojen mittaan useita erilaisia ulkovaltoja useassa eri vaiheessa sekoittamassa toistensa

asioita.	10320
	10321
Tietysti täytyy ymmärtää Stubbin asemaa, koska hommaan on sekoitettu NATO ja kaikenkarvaisia ISAF-operaatioita. Eli seurannaisena hänen pitää olla sanoissaan tarkka, koska hänen oma puolue luonnollisesti edelleenkin kannattaa NATO-jäsenyyttä tai jäsenyyden pohtimista jollain tasolla.	10322
	10323
	10324
	10325
Ongelma tietysti on, että NATO nykytilanteessa muistuttaa isoa juna-asemaa, jonne on lykätty kymmeniä ihmisiä, ja jokainen ihmettelee kädessään olevan junalipun oikeaa merkitystä etsiessään oikeaa junaa – kaikki kuitenkin väittävät tietävänsä oikean junan, mutta junalippu on väärässä.	10326
	10327
	10328
	10329
Tietysti Taleban-liike oli/on erittäin tiukkaa ja väkivaltaista tulkintaa erilaisista opillisista kohdista. Mutta kyseinen porukka oli saanut jotenkin maan hallintaan, joten heidän kanssaan olisi kannattanut neuvotella, ja yrittää muutosta vähittäisesti. Suora sotilaallinen hyökkäys ei ollut mitään uutta heille: palataan vanhaan hyväksi havaittuun vihollisen väsytyksen järjestelmään.	10330
	10331
	10332
	10333
	10334
Toisekseen Afganistanin rauhoittaminen vaatisi, että länsimaat myöntyisivät siihen, että Taleban-liikkeen kanssa pitää neuvotella. Martti Ahtisaarta emme voi Afganistaniin lähettää, kun Suomi on jo maineensa Afganistanin kriisin yhteydessä pilannut. Eli katse kääntyy tiettyihin islamilaisiin maihin, jotka voisivat neuvottelut vetää läpi. Tämä homma olisi parempi ratkaista muslimien kesken perhepiirissä ilman kristittyjen maiden väkivaltaista painostusta.	10335
	10336
	10337
	10338
	10339
	10340
Stubb: Wikileaks / Yleiskeskustelu	10341
	10342
Stubb oli ollut omien sanojensa mukaan useamman kerran yhteydessä eri tiedo(s)usvälineisiin koskien uusinta Wikileaks-vuotoja. Ihan ymmärrettävää, koska Suomea koskevia asiakirjoja on aiheesta jakeluun tullut. Puheensa alussa Stubb totesi, että Wikileaks ilmiönä on jotain uutta, ja siihenkin on jotenkin vastattava.	10343
	10344
	10345
	10346
	10347
Ulkoministeriön kannalta Stubb toivoo, että hän voisi edelleen saada Suomen diplomaattikunnalta erittäin tasokkaita maakatsauksia, yms. luottamuksellista aineistoa.	10348
	10349
	10350
Rannila: Wikileaks / Yleiskeskustelu	10351
	10352
Ilmeisesti Vaasan tilaisuudesta poiketen tässä Seinäjoen tilaisuudessa ei niin paljon käytetty aikaa uusimman Wikileaks-vuodon perkaamiseen.	10353
	10354
	10355
Niin. Mitä mieltä itse olisin Wikileaks-informaatiosta ja kaikista Wikileaks-vuodoista?	10356
	10357
Nyt ensimmäiset tiedot ovat olleet vähemmän mairittelevia, koska diplomaatit ovat käyttäneet eri maiden johtajista kohtuullisen lapsellisia nimityksiä, eli osa uusimman Wikileaks-vuodon tiedoista paljastaa joidenkin henkilöiden vähäistä älyllistä toimintaa. Eli tähän sopii vanha sanonta:	10358
	10359
	10360
	10361
”Et tiedä, poikani, miten vähäisellä järjellä maailmaa hallitaan.”	10362
	10363
Eli sinänsä ikävää uusimmassa Wikileaks-vuodossa on, että kyseinen lainaus pitää edelleen paikkansa, vaikka päättäjien ns. koulutus on joillakin näennäisesti erittäin kovalla tasolla.	10364
	10365
	10366
Vaikka olenkin aina blogissani kovasti arvostellut Yhdysvallat-suurvallan toimintaa useista eri syistä, niin on siellä aina jotain hyvääkin kaiken moskan keskellä. Itse olen kiinnittänyt huomiota seuraavaan virastoon: Congressional Research Service (CRS). Nämä CRS-raportit ovat erittäin	10367
	10368
	10369

korkeatasoisia ja niiden päättelyinä on monesti erilaisien vaihtoehtojen erittäin tarkka punnitseminen.	10370 10371 10372
Eli olisi ehkä Suomessakin lähteä samalle tielle. Stubbin mainitsemat diplomaattikunnan korkeatasoiset raportit voisivat olla pohjana julkisesti esitettävälle vaihtoehtojen pohdinnalle, kunhan tällaisesta korkeatasoisten raporttien julkaisusta tulisi suomalainen tapa. On ehkä hyvä lähteä sille tielle, että CRS-raporttien tavoin tietystä aineistosta tulee julkisia, esimerkiksi sen jälkeen kun raportti on esitetty Eduskunnassa asiaan kuuluville valiokunnille.	10373 10374 10375 10376 10377 10378
Toisekseen nyt viimeistään on osoitettu, että ns. salaiset tietoverkot vuotavat kuin seula, koska satojen tuhansien käyttäjien joukosta löytyy aina henkilö, joka jotain tietoja tulee vuotamaan. Lisäksi aineiston digitaalisuus tekee vuotamisesta aina vain helpompaa.	10379 10380 10381 10382
Eli nyt on diplomaattikunnan (ja hallinnon yleensä) otettava itseään niskasta kiinni, ja tehtävä tästä eteenpäin niin hyviä raportteja, että jonkin raportin vuotaminen ei tee esim. Suomen hallinnosta täysin naurettavaa. Paljon puhuttuun maabrändiin ei varmaan sovi, että Suomen virkamiehistö tekee lapsellisia ja naurettavia raportteja.	10383 10384 10385 10386 10387
Lisäksi nyt viimeistään on osoitettu, että täysin luottamuksellista aineistoa ei kannata missään tapauksessa digitoida tietoverkoissa välitettäväksi. Lisäksi Suomen tapauksessa on kerran tapahtunut todistetusta kohtuullinen tietovuoto, kun eräs pääministeriehdokas sai eräältä virkamieheltä kohtuullisen kasan eräällä faksilla lähetettyjä eräitä asiakirjoja.	10388 10389 10390 10391 10392
Eli käytännössä kannattaisi mennä sille tielle, että mitään luottamuksellista aineistoa ei edes yritetä laittaa mihinkään mukamas salaisiin tietoverkkoihin. Käytännössä riittäisi, että esim. ulkoministeriössä on yksi huone yhdellä tietokoneella täydellä turvallisuudella. Tänne ei päästettäisi ketään ilman kunnollista turvallisuustarkastusta yms. varokeinoja. Jos tuollaisen tietokoneen liittää tietoverkkoon, niin hyvästit saa antaa ns. salaiselle tiedolle.	10393 10394 10395 10396 10397 10398
Eli käytännössä pitää erittäin paljon tinkiä ns. käyttömukavuudesta, ja ns. salaisen aineiston käsittelyyn pitää luoda järjestelmiä, jotka eivät ole liian riippuvaisia tietoverkoista. Vaatii tietysti paljon vaivaa ja paljon uutta mietittävää, mutta jonkin verran pitää palata takaisinpäin tekniikassa pois päin kaikkien verkotettujen ihmemaailmojen rakentamisesta. Lisäksi ns. verkkosota perustuu nimenomaan siihen, että verkotettuihin ihmemaailmoihin on liitetty liian paljon tietokoneita ja jostain löytyy heikko kohta. Käytännössä mikään ns. verkkosodan tekijä ei pääse millään yli sellaista ratkaisua, jossa jossain kohdassa pitää oikeasti tehdä käsin tehtävää siirtotyötä – ei verkkoa, ei verkkosotaa.	10399 10400 10401 10402 10403 10404 10405 10406 10407
Rannila: Yhteenveto	10408 10409
Tämän lisäksi oli vielä muutama pienempi kysymys, ja nämä eivät meikäläistä kiinnostaneet.	10410 10411
Yleisesti voi todeta, että Stubb on jo monessa myllyssä pyöritetty poliitikko, jolla on asiaosaaminen hyvin hallussa. Tietysti useammat kirjat, useammat tieteelliset artikkelit ja muutenkin ahkera julkaisutoiminta ei ainakaan vähennä osaamisen esittelyä.	10412 10413 10414 10415
Tietenkään kukaan yksittäinen henkilö ei koskaan ole minkään poliitikon kanssa täysin samaa mieltä, koska ajatusten kopiointi ei ole vielä mahdollista.	10416 10417 10418
Itse olen ollut jo pitkään ehdottomasti ollut sitä mieltä, että tällaiset ministeritason vierailut pitäisi	10419

järjestää juuri tällä tavalla kaikille avoimena tilaisuutena. Eli tämä oli Etelä-Pohjanmaalla erittäin hyvä avaus, ja tällaista kannattaisi edelleen jatkaa. Ongelmaksi tulee tietysti se, että tällaisia tilaisuuksia ei pidä olla liikaa, jolloin väellä on aina kiinnostus tulla tilaisuuteen eikä tule vastaan tilaisuusväsymystä.

94.2. Uusi vierailu 6.4.2011 Vaasassa

Kävin kuuntelemassa Stubbia myös 6.4.2011 Vaasassa, ja silloin olivat tiettyjen (arabi)maiden väestöt aloittaneet laajoja mielenosoituksia monessa suunnassa. Tällöin oli päällä Libyan tilanne, ja siinä vaiheessa oli ajatuksena ns. kapinallisten aseistaminen.

Lyhyesti voi todeta, että yksinkertaista ratkaisua ole, ja jokaiseen (arabi)maahan on tehtävä omat ratkaisut. Eli mitään helppoa yksinkertaista ratkaisua jokaiseen maahan ei voi vaatia.

Itse yritin puhua / kysyä, että miksi Suomessa ei ole vastaavaa palvelua kuin Yhdysvaltojen kongressin ³³ tutkimuspalvelu (Congressional Research Service, CRS). Stubbin vastaus oli, että pitäisi lukea maaraportteja. Tässä kohtaa Stubb ei tiennyt mistä puhui, koska CRS-raportit ovat hyvin perusteellisia. Eli Stubb oli väärässä tässä kohdassa, ja Suomen maaraportit ovat näpertelyä.

Mielenkiintoinen oli pohdinta Irakin sodan vaikutuksista demokratiavaatimuksiin. Jos (arabi)maiden väestö näki Irakin sodan länsimaisen demokratian pakkovientinä, niin tällaisen demokratian vaatiminen ei kiinnostanut. Eli tarvittiin muutama uusi sukupolvi, jotka oikeasti haluavat kokeilla demokratiaa, joka ei olisi sotilaallisella pakolla tuotua länsimaiden määräämää demokratiaa.

94.3. Yhteenveto molemmista tilaisuuksista

Nyt tietysti täytyy todeta, että Stubb pitkän linjan euroleijona, joka on perehtynyt suhteellisen laajasti Euroopan Unionin toimintaan. Eli molemmissa esityksissä pohdittiin Euroopan Unionin merkitystä ja tehtäviä esimerkiksi Libyan tilanteen ratkaisussa.

Nyt joissain maissa on lähdetty jonkinlaisten demokratiakokeilujen tielle, ja tietysti virkkeen kirjoitushetkellä (26.5.2012) länsimaat kannustavat näitä demokratiakokeiluja.

Itse olen pohtinut, että demokraattisissa vaaleissa tulee aina yllätyksiä, ja valtaan voi nousta ryhmittymiä, jotka kannattavat täysin erilaista politiikka kuin länsimaat haluavat nähdä. Eli voi olla niin, että vallassa on länsimaiden vastaisia ryhmittymiä.

Eli monet länsimaisista odottavat, että erilaiset demokratiakokeiluista pitää yllä tietynlaista länsimaiden hyväksymää politiikkaa. Omasta mielestäni monet länsimaat tulevat pettymään pitkällä aikavälillä. Ihmiset eivät ole koneita, vaikka kaikki poliittiset ryhmittymät ajattelevat omistavan yhteiskunnan luonnonlait. Tällöin yhteiskunta vähitellen täydelliseksi poliittisen ryhmän yhteiskunnan luonnonlakien noudattamisella. Näinhän tilanne ei koskaan tule olemaan.

33 <http://www.loc.gov/crsinfo/> Congressional Research Service, linkki toimi 26.5.2012

95. Opiskelijoiden oikeista opiskeluongelmista (OOOO)

95.1. Mielipidettä 7.4.2011 tilanteessa

Vaalitilaisuuksien väliyhteenveto 7.4.2011 tilanteessa

Olen ollut useammassa vaalitapahtumassa/tilaisuudessa. Kaikissa (lähes) tilaisuuksissa on korostettu koulutuksen tarpeellisuutta ja tietysti erityisesti vielä korkeakouluopetuksen tarpeellisuutta. Tämän vuoksi kannattaa käyttää hetki pohtiessa (korkeakoulu)opiskelijoiden toimintaa.

Arvolähtökohdista

Jokainen ajatus on aina sidottu jonkinlaisiin arvolähtökohtiin, mikä tietysti korostuu näin eduskuntavaalien aikana, koska jokainen ehdokas ja puolue ainakin väittää kivenkovaan jotain arvostusjärjestelmää edustavansa.

Ensi vaiheessa kerron yhdestä ilmiöstä, eli korkeakouluopiskelijoiden alkoholinkäytöstä. Tämä osuus pyrkii olemaan mahdollisimman paljon kuvaileva.

Lopuksi kuvailun jälkeen yritän tietysti katsoa erilaisia arvolähtökohtia perustuen kuvailevan osuuden jälkeen.

Opiskelijoiden oikeista opiskeluongelmista (OOOO)

Sain kuitenkin ajatuksen kirjoittaa tämän lausunnon, koska satuin huomaamaan yhden Vaasan yliopiston ainejärjestön opiskelijalehden, ja otinkin tämän lehden joukkoon myöhemmin luettavaksi.

Toisaalta tuli vastaan uutinen Annamari Heikkilän väitöstilaisuudesta, ja lähteenä kyseisen teoksen voi viitata seuraavasti:

Heikkilä, A. (2011). University Students' Approaches to Learning, Self-Regulation, and Cognitive and Attributional Strategies : Connections with Well-Being and Academic Success. Research Report 325. Helsinki: University of Helsinki.

Saatavilla osoitteesta <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-6843-0>

WYKYZINE 2/2011

Ihan esimerkin vuoksi voimme tässä käydä läpi WYKYZINE-lehden numeron 2/2001. Jos lähdemme siitä, että aivan tavallisen opiskelijajärjestön aivan tavallisen lehdestä voi saada jotain suuntaa aivan tavallisten opiskelijoiden toiminnasta.

WYKYZINE on Vaasan yliopiston kauppatieteijöiden ainejärjestö Warrantti ry:n lehti, ja voimme pitää Warrantti ry:tä yhtenä tavallisena ainejärjestönä muiden ainejärjestöjen joukossa.

Muutama lainaus WYKYZINE-lehden numeron 2/2001 sivuilta:	10510
sivu 6:	10511
– ”toisaalta riemukasta illanviettoa”	10512
– ”innokkaita juhlijoita ympäri Suomen”	10513
– ”syksyllä on tiedossa mahtavat juhlat”	10514
– ”keskitytään kevään karkeloihin”	10515
	10516
Sivu 16, Wykypäivästä	10517
– ”perinteinen, kostea, valtava ja ainutlaatuinen [tapahtuma]”	10518
– ”rastiradalla on kaljatelttä opiskelijaystävällisin hinnoin”	10519
– ”älä ole liian humalassa, muuten järjestyksenvalvojat eivät päästä sinua altaalle”	10520
– ”yökerhossa ovat auki kaikki kolme kerrosta, erilaisine juomateemoineen”	10521
	10522
	10523
	10524
Sivu 23, Wyky-visa	10525
– ”Mihin sammunut kaveria ei kannata viedä selviämään”	10526
– ”a) Porealtaaseen”	10527
– ”b) Saunaan”	10528
– ”c) Vesiliukumäkeen”	10529
– ”Aiotko osallistua ensi vuonna?”	10530
– ”b) Ehkä läpällä ja kännissä”	10531
	10532
Sivut 24-25, Kylteripäivät	10533
– ”...kokoontuivat seminaarien ja juhlinnan merkeissä.”	10534
– ”....suurin osa luultavasti päätti jättää jäähyväiset selvälle päivälle”	10535
– ”Loppuilta soljuikin mukavasti rennon jutustelun ja ryypäämisen merkeissä”	10536
– ”Loppuilta soljuikin mukavasti rennon jutustelun ja ryypäämisen merkeissä”	10537
– ”Vaikka ilonpito oli vasta saanut alkunsa, joutui juopunut kylterikansa poistumaan baarista jo kello neljä – tällä poikkeuksella kerralla päiväsaikaan”	10538
– ”Vaikka ilonpito oli vasta saanut alkunsa, joutui juopunut kylterikansa poistumaan baarista jo kello neljä – tällä poikkeuksella kerralla päiväsaikaan”	10539
– ”Monet jatkoivat perjantaita perinteisin menon tämän jälkeenkin”	10540
	10541
	10542
	10543
Sivut 26-27, NESU-Waasan hallitus:	10544
– ”No lähinnä tässä on juhlittu ja pidetty hauskaa mm. Nesuilun merkeissä....”	10545
– ”...Hectorin legendaarinen Juodaan Viinaa.”	10546
– ”Eliikkäs Vaasan parhaita bileitä...”	10547
	10548
	10549
Sivut 28-29, Pikkulaskiainen 10.2.2011 @ Turku:	10550
– ”Aamusta asti juopotelleita Warranttilaisia”	10551
– ”...tilaisuus tehdä kattavaa arviointia Turun kuppiloista”	10552
– ”...baarikierros lähti liikkeelle....”	10553
Koko aukeama on pyhitetty kymmenen Turussa sijaitsevan alkoholia tarjoilevan ravitsemusliikkeen arviointiin.	10554
	10555
	10556
Sivut 30-31, NESUA ISLANNIN Tapaan	10557

- ”...ystävämme Islannista olivat kertoneet paikallisten ilojuomien olevan opiskelijabudjetin ylärajoilla” 10558
10559
- ”...pääsimme tutustumaan Reykjavikin erinäisiin kapakoihin ja kuppiloihin” 10560
10561
- ”....nordic evening -sitsit, jossa laulu raikasi ja viini virtasi” 10562
- ”....maalämpökylpylässä, jossa saimme killua noin +40c asteisessa vedessä drinkkejämme nauttien” 10563
10564
- ”...haastoimme Harvard Business Schoolin jatko-opiskelijat, jotka sattuiivat samaan aikaan kyseiseen kylpylään, oluenjuontikisaan, joka tulisi olemaan myöhemmin illalla” 10565
10566
10567
- ”Oluenjuontikisassa onni ei ollut meidän puolellamme...” 10568
- ”Maun kruunasivat erittäin hyvää makua osoittaneet viinit, joilla useampikin osallistuja pääsi jälleen kerran loistavaan juhlatunnelmaan” 10569
10570
10571

Sivuhuomatus / ”Tieteellinen turismi”

Edellisistä lainauksista voi huomata, että myös maailmankuulun Harvardin yliopiston jatko-opiskelijoita oli juhlimassa Reykjavikin kuppiloissa Warrantti ry:n edustajien joukossa. Tämä ei ole sinänsä mitään uutta, ja Kalle Lyytinen kiinnitti tähän huomiota jo vuonna 1996 esitellessään termin ”tieteellinen turismi”. Tähän voimme tehdä sopivan lainauksen kyseisestä artikkelista.

Miksi tieteellinen turismi on harmillista? Ensinnäkin se johtaa niukkojen resurssien tehottomaan käyttöön. Toiseksi se lisää kotimaisten kongressinjärjestäjien riskejä, kun riittävää tukea kotimaiselta yhteisöltä ei saada. Kiristyvässä kilpailussa hyvistä kongresseista on Suomen haittana usein se, että paikallisen yhteisön osallistumisen laajuutta epäillään usein myöntöpäätöstä tehtäessä. Jos itse käyttäytymisellämme vahvistamme tätä ennakkoluuloa, ovat mahdollisuutemme vieläkin vähäisemmät. Kolmanneksi turismi osoittaa, että arvojärjestyksemme on vinoutumassa, eivätkä tieteelliset arvot ohjaa enää toimintaamme. Tätä ei kuitenkaan pidä tulkita siten, että kieltäisisin Havaijille tai Australiaan matkustamisen - esitän vain kysymyksen, milloin se on järkevää tai perusteltua. (Lyytinen 1996)

Eli tältä pohjalta Warrantti ry:n oluenjuontikilpailu Harvardin yliopiston jatko-opiskelijoiden kanssa Reykjavikissa/Islannissa on vain yksi osoitus ”tieteellisestä turismista”. Ei mitään uutta siis sinänsä.

Heikkilän (2011) tutkimuksen arviointi

Edellisen perusteella tuli mieleen, että kuinka monta mainintaa hakutermillä ”alcohol” tai ”alcohol” tulee vastaan Heikkilän (2011) väitöstutkimuksen tutkimusraportin PDF-tiedostosta.

Tulokset: 1 haku tulos

Tarkemmin ottaen kyseinen hakutulos viittaa seuraavaan lähteeseen: Jones & Berglas (1978)

Minulla tulee mieleen kysymys:

Onko (korkeakoulu)opiskelijoiden alkoholin käyttöä tutkittu vuoden 1978 jälkeen?

Ensimmäinen testi / Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry

Edellisen perusteella tuli mieleen, että mikä mahtaa olla Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry:n tietämys tai näkemys korkeakouluopiskelijoiden alkoholin käytöstä. Tämä testi on hyvin yksinkertainen:

- avaa selainohjelmalla www-sivun osoite <http://www.syl.fi/>
- yläreunassa on hakumahdollisuus
- tee haku termillä ”alkoholi”
- laske tulokset.

Tarkasti ottaen kyseinen hakumahdollisuus on Google-yhtiön hakukoneen (<http://www.google.fi/>) haku kohdistettuna vain ja ainoastaan Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry:n sivuille.

Hakutuloksia termillä ”alkoholi” oli 7.4.2011 tilanteessa tasan yksi:

SYL:n Janne Koskenniemen puhe JYYn vuosijuhlassa 19.3.2011: ”Olkaa vahvoja, rakastakaa”.

Tästä tuloksesta voidaan lainata puheen loppulausahdus:

”Kaikkihan me tiedämme mitä alkoholi ja akateeminen rakkaus teettää.”

Jokaisen täytyy siis tietää alkoholin rooli korkeakouluopiskelijan opiskelijaelämässä.

Toinen testi / Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS)

Edellisen perusteella tuli mieleen, että mikä mahtaa olla Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS) tietämys tai näkemys korkeakouluopiskelijoiden alkoholin käytöstä. Tämä testi on hyvin yksinkertainen:

- avaa selainohjelmalla www-sivun osoite <http://www.yths.fi/>
- yläreunassa on hakumahdollisuus
- tee haku termillä ”alkoholi”
- selaa tulokset
- etsi korkeakouluopiskelijoiden alkoholin käyttöä koskevat julkaisut.

Tämä hakukone näyttäisi toimivan omalla palvelimellaan, ei Google-yhtiön hakukoneessa.

Edellisten testien perusteella pääsee seuraaviin julkaisuihin, joissa on tutkimuksellista otetta: Saari (2006); Kunttu (2004); Mikkonen & Ruokonen (2007).

Tilanne vuonna 2012

Lisäksi virkkeen kirjoitushetkellä (27.5.2012) tehdyn haun perusteella päädyin Nyyti ry:n tekemään raporttiin kyselystä uusille opiskelijoille, mikä johti vielä seuraavaan: Kunttu & Huttunen (2009).

Päätelmiä kahden erilaisen testin perusteella

Yleisesti voi siis todeta, että korkeakouluopiskelijoiden alkoholin käyttöön on siis osoitettu jonkin verran kiinnostusta korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuollon (YHTS) piirissä. Tästä löytyi siis jonkin verran eritasoisia julkaisuja, mutta mitään laajaa vuosikymmenten selvitystyötä ei näyttäisi olevan.

Yleisesti voi siis todeta, että korkeakouluopiskelijoiden oman edunvalvonnan (SYL) piirissä alkoholin käyttö on tiedossa, mutta laajaa julkaisutoimintaa aiheesta ei näyttäisi olevan. Pikaisella haulla näyttäisi siltä, että mitään laajaa vuosikymmenten selvitystyötä ei näyttäisi olevan.

Johtopäätöksiä

Näyttäisi siltä, että korkeakouluopiskelijat hyvin tietävät alkoholin käytön laajuuden, mutta virallisiin edunvalvontajärjestelmiin alkoholin käyttö näyttäisi päätyvän suhteellisen harvoin. Toisaalta yksi esimerkki yhdestä ainejärjestöstä yhden julkaisun perusteella näyttää, että alkoholin käytöllä on laajaa kannatusta opiskelijoiden keskuudessa. Lisäksi voi todeta, että yliopisto-opiskelijat(kaan) eivät ole suojassa mm. seuraavilta riippuvuuksilta: alkoholi, huumeet, tupakka ja internet.

Arvolähtökohdista / Miksi tämä pohdinta on tärkeää ???

7.4.2011 tilanteessa olen osallistunut eduskuntavaalien kampanjointiin seuraavasti:

- kaksitoista (12) erilaista vaalitapahtumaa
- eri puolueita ollut edustettuna tilaisuuksissa
- Keskusta, Kokoomus, SPD, Perussuomalaiset ja Kristillisdemokraatit

Lähes kaikissa tilaisuuksissa on ollut joko ehdokkaana:

- opettaja tai
- opetushallinnon edustaja.

Kaikissa (lähes) tilaisuuksissa on korostettu koulutuksen tarpeellisuutta ja tietysti erityisesti vielä korkeakouluopetuksen tarpeellisuutta.

Koska kaikki ehdokkaat (oletuksena) ovat korkeatasoisen koulutuksen kannattajia, niin siitä seurannaisena meidän kaikkien ehdokkaiden ja äänestäjien pitää olla kiinnostuneita opiskelijoiden opintoihin käyttämästä ajasta ja tietysti opintoihin liittymättömästä ajasta.

Tämän perusteella voi tietysti vetää pohdittavaksi seuraavat arvolähtökohdat:

- i) opiskelijoiden alkoholin käyttö on täysin **opiskelijoiden oma asia**
- ii) opiskelijoiden alkoholin käyttö **ei ole yhteiskunnallisesti merkittävä asia**
- iii) opiskelijoiden alkoholin käyttö on **yhteiskunnallisesti hyvin merkittävä asia**
- iv) opiskelijoiden alkoholin käyttö on estettävä **osittain**
- v) opiskelijoiden alkoholin käyttö **sallittava kokonaan**
- vi) opiskelijoiden alkoholin käyttö on **estettävä kokonaan**
- vii) opiskelijoiden alkoholin käyttö on **estettävä osittain**
- viii) opiskelijoiden alkoholin käyttöön **ei saa puuttua millään tavoin**
- ix) opiskelijoiden alkoholin käyttöön **pitää puuttua voimakkaasti**
- x) opiskelijoiden alkoholin käyttöön **pitää järjestää valistusta**
- xi) opiskelijoiden alkoholin käyttöön **ei saa järjestää mitään valistusta**
- xii) **jne.**

Nämä arvolähtökohdat voi jokainen pohtia itsekseen, ja esittää näiden arvolähtökohtien perusteella erilaisia kysymyksiä nykyisille ja tuleville kansanedustajille.

95.2. Yhteenvedoa vuoden 2012 tilanteessa

Ylijoki (1998) on tutkinut akateemiset heimokulttuureja ja noviisien sosialisatiota. Oma huomio on, että alkoholin käyttö on osa tätä noviisien sosialisatiota. Toisaalta on Lankisen (2011a, 2011b) kansantajuisesti kirjoittamat artikkelit opiskelijoiden kärsimästä yksinäisyydestä ja opiskelijoiden toiveesta opiskelun yhteisöllisyydestä, ja Lankisen artikkelit johtavat laajempaan tutkimukseen opiskelijoiden yksinäisyydestä (Viitaniemi 2011).

Eli tässä kohtaa voi taas viitata termiin ”Rationaalisuusolettama”. Jonkun perusteen mukaan voi todeta, että ”kaikki” opiskelijat tietysti viettävät reipasta vapaa-aikaa, ja tällöin luodaan merkittäviä ystävyysuhteita kestämaan vaikka koko loppuelämä.

Oma näkemys on, että opiskelijoiden reipas vapaa-aika on tietysti merkittävää, koska tällöin luodaan mahdollisesti laajakin ystävä- ja tuttavaverkosto. Luotu verkosto voi olla monesti paljon tärkeämpi tekijä kuin puhtaat opinnot, jotka voi suorittaa melkoisen nopeasti niin halutessaan.

95.3. Päätyminen takaisin puolen vuoden ja vuoden tehopaketteihin

Tämä alkaa jo toistaa itseään, koska olen jo monessa yhteydessä kirjoittanut ja puhunut tehokkaista puolen vuoden ja vuoden opiskeluiden tehopaketeista. Tietysti on selvää, että opiskelijoista merkittävä osa voi viettää reipasta vapaa-aikaa, vaikka he opiskelisivatkin puolen vuoden ja vuoden koulutuksen tehopaketteja. Mutta viiden vuoden tutkintohärvelin mukainen ryppyputki voi olla joillekin opiskelijoille kohtuuton vaatimus, ja he voivat tällä tavoin olla sivussa muista opiskelijoista.

Ja kuten edellä on todettu, niin edes yliopisto-opiskelijat eivät ole suojattuja erilaisilta (esim. tupakka, huumeet, alkoholi ja internet) riippuvuuksilta, ja hekin käyttäytyvät joissain kohdissa irrationaalisesti.

Oma ajatus on, että tehokkailla puolen vuoden ja vuoden opiskeluiden tehopaketeilla voivat jotkut opiskelijat ryhdistäytyä vietettyään tarpeeksi reipasta vapaa-aikaa, ja suorittaa sitten opintoja suhteellisen nopeasti. Ja kuten aikaisemmin on todettu, niin nämä mallit voivat olla esim. ½, 1, 1+1, 2+2+1 vuotta. Kun vaadittava suhdeverkosto on jo luotu aikaisemmin, niin silloin voi riittää opinnoista joku alempi tutkinto ja/tai todistus.

95.4. Yksityisen korkeakoulun puolentoista vuoden tehopaketti

Törmäsin 1.6.2012 HELBUS (Helsinki School of Business ³⁴) -mainokseen, joka mainostaa yksityistä korkeakoulua Suomessa – ilmeisesti ensimmäistä laatuaan. Oppilaitoksen www-sivujen mukaan heillä on kesälukukausi, jolloin kahden vuoden opinnot voi suorittaa puolessatoista vuodessa. Luennoilla on luentopakko, ja yksittäistä oppiainetta opiskellaan yleensä kahden viikon moduuleissa, ja opiskelutahdin luvataan olevan kiivas, jolloin tehtävää on koko ajan.

Mielenkiintoista on nähdä, että mitä vaikutuksia pitkässä juoksussa on yksityisen korkeakoulun vaikutus muihin suomalaisiin korkeakouluihin. Tätä ei tiedä juuri nyt (1.6.2012).

34 <http://helbus.fi/> (linkki toimi 1.6.2012)

10749

96. Avoimen demokratian avoimen datan avaamisen detaljit (ADADAD)

10750

10751

10752

96.1. Lausunto 18. toukokuuta 2011 tilanteessa

10753

10754

Tämä lausunto liittyy 18.5.2011 Tampereella olleeseen tilaisuuteen, eli ”Avoimen datan talkoot”. Tilaisuuden aikana oli koolla useampi työryhmä, ja minä olin yhden ryhmän ”sihteeri”, eli ”Avoimen demokratian savotta”.

10755

10756

10757

10758

Tilaisuuden alustukset 18.5.2011

10759

10760

COSS. Tässä on lyhyt tiivistys esityksestä:

10761

- Suomen avoimen lähdekoodin keskus COSS 10762
- <http://www.coss.fi/tietoa-cossista> 10763
- COSS on toiminut 8 vuotta 10764
- alkuvaiheessa huomio kiinnostus kohdistui avoimiin ohjelmiin 10765
- vähitellen kuvioon tulleet mukaan avoimet standardit ja avoimet rajapinnat 10766
- uutena ilmiönä on avoin data 10767
- Suomen ongelma on pieni markkina-alue ja/tai pieni kielialue 10768
- toisaalta voi tulla ongelmia, jos joku osaa yhdistää avointa dataa esim. rikolliseen tarkoitukseen 10769
- tämän vuoksi pitää olla kirkas näkemys avattavasta datasta 10771
- joidenkin toimialojen sisällä avoin data on mahdollista, mutta ei taas toimialan ulkopuolella, esimerkkinä potilaiden sairauskertomusten sisältö 10772
- avoimen datan yhdistely → riskit kartoitettava 10774
- avoimen datan yhdistely → eettiset kysymykset ratkaistava 10775
- avoimen datan yhdistely → erilaiset käytännön ongelmat ratkaistava. 10776

Julkinen data. tähän lyhyt tiivistelmä 10777

- Poikola, A., Kola, P., & Hintikka, K. A. (2010). Julkinen data - johdatus tietovarantojen avaamiseen. Helsinki: Edita Prima Oy. 10778
- osoitteessa <http://www.julkinendata.fi/> 10779
- Helsingin seudulla on menossa hanke avoimen datan hyödyntämiseksi 10781
- datan avauspalvelu on ollut yksi huomion kohde 10782
- toisaalta datojen läpιοhtaus (”Clearing House”) on ollut yksi huomion kohde 10783
- sinänsä datan avaamisessa ole uutta, ja tätä on ollut jo eri vuosikymmenillä 10784
- internet ja digitaalisuus on kuitenkin nostanut asian merkittävyyttä 10785
- data: pitää olla koneluettavaa ja jatkojalostettavissa 10786
- lisensointi on yksi asia, joka täytyy ratkaista aukottomasti 10787
- informaatio pitää olla lisensoitu jatkojalostettavaksi 10788
- samoin käyttöehdot ja muu juridiikka täytyy ratkaista aukottomasti 10789
- lisenssi, käyttöehdot ja muu juridiikka pitää olla selkeästi sanottu 10790
- tämä ei ole vain tekniikkaa, esim. suomalainen ja Euroopan Unionin lainsäädäntö tietokannoista 10791
- globaalista CC-lisenssistä tehdään kuhunkin maahan sopiva paikallinen versio 10792

10793

- esim. Yhdysvalloissa on yrityksillä kiinnostusta ja rahavaroja pitää asianajajia kehittelemässä lisenssejä kaupallisesti kiinnostaville alueille 10794
10795
- joissain tapauksissa on oltava avoimen datan osalta ihan kansanvalistusta 10796
- datakatalogit ovat uusi merkittävä kehityksen/kehittämisen kohde. 10797

Keskustelua alustuksista

- avoimen datan ajatus on hyvä 10798
10799
- tarvittaisiin korkean tason poliitikko(ja) puhumaan avoimen datan merkityksestä 10800
- tämän vuoksi jokaisen pitäisi tehdä (äänestämänsä) kansanedustajalle valistustyötä 10801
- toisaalta on Kiviniemen hallituksen periaatepäätös 10802
- mutta toteutuu Kiviniemen hallituksen periaatepäätös aivan oikeasti? 10803
- Julkinen data -kirja tehtiin kansanvalistuksen vuoksi 10804
- tämän vuoksi jokainen voi tehdä vali(s)tustyötä omalle kansanedustajalleen 10805
- tavoitteena on avoimella datalla edistää hyviä asioita 10806

Esityksissä ja työryhmässä mainittuja www-sivuja:

- <http://www.appsfordemocracy.org/> 10807
10808
- <http://www.forumvirium.fi/> 10809
- <http://apps4finland.fi/> 10810
- <http://data.suomi.fi/> 10811
- <http://data.gov.uk/> 10812
- <http://www.stat.fi/> 10813
- <http://okfn.org/> 10814
- <http://www.fixmystreet.com/> 10815
- <http://wheredoesmymoneygo.org/> 10816
- <http://data.wheredoesmymoneygo.org/> 10817
- <http://www.openstreetmap.org/> 10818
- <http://www.legislation.gov.uk/> 10819
10820

Yleisesti voi todeta, että Yhdistyneissä Kuningaskunnissa (UK) on käynnissä monia avoimen datan hankkeita, ja osa tästä johtuu heidän parlamenttinsa uudesta paikkajakaumasta, jolloin ”uuden” hallitsevan ryhmittymän ideologiaan kuuluu kaiken valtion rahankäytön julkinen esittely. 10821
10822
10823

Oman työryhmän työskentely

Omassa työryhmässä pohdittiin muutamaa asiaa: 10824
10825
10826
10827

- 1) poliittisten päättäjien valistaminen 10828
- 2) useamman / muutaman korkean tason poliittisen päättäjän vahva sitoutuminen avoimen datan hankkeisiin 10829
10830
- 3) puoluekokousaloitteet 10831
- 4) avoimen demokratian neuvottelukunta 10832
10833

1. Poliittisten päättäjien valistaminen

Työryhmässä keskusteltiin paljonkin, että mikä olisi oikea tapa valistaa poliittisia päättäjiä avoimen datan suhteen. 10834
10835
10836
10837
10838

Itse tulin siihen tulokseen, että poliittisille päättäjille pitää laatia yksinkertaisia tausta-asiakirjoja, joiden sisältö on helposti ymmärrettävissä. Tämän vuoksi tämä asiakirja yrittää olla yksi tällainen tausta-asiakirja. 10839
10840
10841

2. Puoluekokousaloitteet

Yhtenä vaihtoehtona pohdittiin, että valmistellaan hyvät puoluekokousaloitteet avoimeen dataan liittyen, ja tämän jälkeen laitetaan puoluekokousaloite jokaiseen puolueeseen, ja katsotaan kuinka asialle käy puoluekokousaloitteena. Tämän jälkeen otetaan tavoitteeksi vuosi vuoden 2012 loppu / vuoden 2013 alku, jolloin jokainen suomalainen poliittinen puolue on pitänyt vähintään yhden puoluekokouksen.

Puoluekokousaloitteiden ongelma on, että tosiasiallisesti puoluekokousaloitteet saavat erittäin vähän huomiota, ja puoluekokousaloitteiden teho poliittisten päättäjien oikeisiin toimenpiteisiin on monesti hyvin kyseenalainen, vrt. yhden puolueen puoluekokouksen jälkeen puolueen puheenjohtaja ilmoitti, ettei hän tule edistämään puoluekokouksessa hyväksyttyä aloitetta.

3. Useamman / muutaman korkean tason poliittisen päättäjän vahva sitoutuminen avoimen datan hankkeisiin

Käytännössä tämä vaihtoehto on kaikkein paras, jolloin useampi / muutama korkean tason poliittinen päättäjä vahvasti ja julkisesti sitoutuu avoimen datan hankkeisiin. Lisäksi tämän päälle tarvitaan useampi / muutama (valtion)hallinnon edustaja korkealta tasolta, jolloin asia edistyy myös hallinnossa.

Tässä kohtaa pohdittiin ankarasti, että mikä olisi sopiva tapa luoda ns. lobbausstrategia, eli vastataan mm. seuraaviin kysymyksiin: kuka, mitä, missä, milloin, miten, minne, mihin, kuinka, jne. hankesuunnitelma.

Tässä työryhmässä jäi päättämättä, että millainen ns. lobbausryhmä pitäisi luoda.

4. Avoimen demokratian neuvottelukunta

Itse olin sitä mieltä, että välttämättä ei tarvita mitään uusia yhdistyksiä/vastaavaa, koska valtionhallintoon voidaan kevyellä tavalla luoda neuvottelukuntia valtioneuvoston asetuksilla. Tässä kohtaa esittelin muutaman neuvottelukunnan:

- vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunta ³⁵
- etnisten suhteiden neuvottelukunta ³⁶
- maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta ³⁷
- romaniasiaain neuvottelukunta ³⁸

Tässä lähestymistavassa voidaan saada kokoaikainen neuvottelukunnan pääsihteeri, joka käytännössä järjestää erilaisia tilaisuuksia neuvottelukunnan nimissä.

Käytännössä avoimen demokratian neuvottelukunta kuulostaa hienolta kutsussa tilaisuuteen, jolloin allekirjoittajaksi saadaan nimekkäitä poliittisia päättäjiä ja nimekkäitä korkeita (valtion)hallinnon edustajia. Edelleen käytännössä avoimen demokratian neuvottelukunta olisi jatkuvaa informaatiopommitusta useille, uusille ja erilaisille kohderyhmille, jos tavoitteeksi otetaan esim. 4-5 isoa tilaisuutta vuotta kohden.

35 <http://www.defmin.fi/index.phtml?s=526>

36 <http://www.intermin.fi/intermin/home.nsf/pages/8B0EA83D0CF6CDCDC22573B00031DEFF>

37 <http://www.defmin.fi/index.phtml?s=179>

38 <http://www.stm.fi/stm/neuvottelukunnat/ronk/etusivu>

Tulimme kuitenkin siihen lopputulokseen, että avoimen demokratian neuvottelukunta on vasta seurannainen korkean tason poliittisen päättäjien ja hallinnon korkean tason edustajien sitoutumisesta.

Oma esitys avoimen datan yksityiskohdista

Ohessa on taulukko, jossa olen vetänyt yhteen oman esityksen avoimen datan yksityiskohdista, ja esimerkin vuoksi avoin ja suljettu mahdollisuus on lisätty vuorotellen eri sarakkeisiin, ja jokainen voi pohtia tuollaisen avoimen datan järjestelmän mahdollisuutta.

	AVOIN	SULJETTU
1. Laite	X	
2. Käyttöjärjestelmä (laitteeseen)		X
3. Ohjelma(t)	X	
4. Tietomalli / Käsitemalli		X
5. Tiedosto (Standardi)	X	
6. Tietokanta (Standardi)		X
7. Viestintä (Standardi)	X	
8. Haku / Liittymä		X
9. Lisäys / Liittymä	X	
10. Poisto / Liittymä		X
11. Muutos / Liittymä	X	

Taulukon läpilukemisen ohjeistusta

Nyt voi todeta, että tuo **taulukko ei ole mikään lopullinen totuus**, vaan sisältää vain yhden tietotekniikasta kiinnostuneen henkilön esitystä tietotekniikan sisällöstä.

1. Suljettu vai avoin laite?

Tarkasti ottaen on niin, että monesti laitteet ovat tietyllä tavalla suljettuja, vaikka ne käyttäisivätkin avointa käyttöjärjestelmää. Eli harvemmin tulemme pyytäneeksi laajoja selvityksiä laitteistoista, koska monelle meistä suurin päänsärky on toimiva tai toimimaton käyttöjärjestelmä.

2. Käyttöjärjestelmä (laitteeseen)

Kuten tunnettua, niin yksi käyttöjärjestelmä on ehdoton markkinajohtaja ns. työpöytätietokoneissa, mutta taas monessa ns. mobiililaitteessa on muita käyttöjärjestelmien vaihtoehtoja. Tässäkin tapauksessa käyttöjärjestelmät voi jakaa avoimiin ja suljettuihin vaihtoehtoihin.

Avoimen datan kannalta käyttöjärjestelmä voi olla merkityksetön, jos ajettava data ajetaan sellaiseen muotoon, jolloin avoimen datan käyttäjien ei tarvitse murehtia avoimen datan järjestelmän käyttöjärjestelmistä.

Voi olla niin, että avointa dataa pitää ajaa suhteellisen vanhoista järjestelmistä, esimerkiksi

eräajoina, jolloin käytössä voi entisiä markkinajohtajia, mutta nykyisin ns. perintöjärjestelmiä (legacy system). 10919
10920

3. Ohjelma(t) 10921 10922

Tämä on COSS:n alkuperäisiä ajatuksia, eli heidän tehtävänä on ollut Suomessa ajaa avoimen ohjelmien asiaa. Avoimissa ohjelmissa ajatus on, että jokainen kiinnostunut henkilö voi perehtyä ohjelmien monimutkaisiin kääntöjärjestelmiin, ns. lähdekoodi. 10923
10924
10925
10926

Paras lähtökohta päästä liikkeelle avoimien ohjelmien suhteen on lukea Open Source Initiative -yhteisön www-sivut huolellisesti: 10927
10928

<http://www.opensource.org/>, Open Source Initiative 10929
10930

Tämän jälkeen kannattaa luonnollisesti lukea Suomessa asiaa ajavan yhteisön www-sivut: 10931
10932

<http://www.coss.fi/>, Suomen avoimen lähdekoodin keskus COSS 10933
10934

Kuten aikaisemmin todettu, niin avoimien ohjelmien jälkeen COSS on laajentanut tehtäväkenttäänsä myös avoimen datan suuntaan avoimien standardien lisäksi. 10935
10936
10937
10938

4. Tietomalli / Käsitelmä 10939

Päivän aikana tuli monesti ilmi, että erilaisista järjestelmistä ei saa ajettua XML-muotoista dataa, vaan joudutaan turvautumaan muihin datan säilytysratkaisuihin, esimerkiksi ajetaan tietyt HTML-sivut datana johonkin säilytysratkaisuun; Esim. Lucene, jolloin tietyn palvelun HTML-sivujen tekstimassa on haettavissa erilaisilla hakukomennoilla. 10940
10941
10942
10943
10944

JOS olisi käytössä ja tiedossa jonkin palvelun tietomalli, niin luonnollisesti tästä voidaan ajaa XML-muotoista dataa, jota taas voidaan ajaa hallittuna datavirtana erilaisiin tietovirtoihin osaksi. 10945
10946

Tietovirta-ajattelu on vielä niin uutta, että tarvitsemme esimerkkijärjestelmiä, jossa data järjestelmään ajetaan useammasta tietovirrasta. Tällöin kansan syvät rivit vasta oivaltavat, että miksi avoimen datan seminaaripäivässä pohdittiin päivä puhuen avoimen datan tietomalleista. 10947
10948
10949
10950

5. Tiedosto (Standardi) 10951 10952

Joskus on niin, että ei saada järjestelmästä ulos mitään XML-muotoista, mutta kuitenkin erilaisia tiedostoja. Esimerkiksi joistain vanhoista perintöjärjestelmistä voidaan saada ulos vanhanaikaisia tekstitiedostoja. 10953
10954
10955
10956

Jos joistain (vanhoistakin) järjestelmistä ajettavat tiedostomuodot ovat standardoituja, niin luonnollisesti standardoitu tiedosto voidaan käsitellä ohjelmallisesti, ja tällöin data voidaan jalostaa jatkokäyttöä varten. 10957
10958
10959
10960

6. Tietokanta (Standardi) 10961

Seminaarissa oli keskustelua järjestelmistä, joihin voidaan ajaa erilaisia tietokantahakuja, joko suoraan HTTP-kyselyinä tai tietokannan tietokantahakuina. Kummassakin tavassa on etunsa ja haittansa. Esimerkkinä kerrottiin yhdestä järjestelmästä, jossa HTTP-kyselyt olivat aivan liian hitaita, jolloin oli rakennettu toinen tietokanta, josta hakutoiminta oli tarpeeksi nopea mobiililaitteita varten. 10962
10963
10964
10965
10966
10967

Tässäkin tulee jälleen vastaan avoin standardi, koska eri-ikäisiin tietokantoihin ja erimallisiin 10968

voidaan ajaa erilaisia tietokantakyselyitä.	10969
	10970
Avoimen datan kannalta olisi tietysti hyvä, että tietokantakyselyiden standardit eivät vaihdu villisti viikoittain, vaan hallitusti ja harkiten. Paras vaihtoehto on tietysti, että samaan tietokantaan voidaan ajaa myös vanhojen mallien mukaisia hakuja.	10971
	10972
	10973
	10974
<u>7. Viestintä (Standardi)</u>	10975
Tässäkin on omat haasteensa, koska mobiililaitteet ja perinteiset tietokoneet käyttävät erilaisia tietoliikenteen standardeja ristiin epämääräisessä järjestyksessä. Avoimen datan järjestelmät eivät ole mitään ilman tietoliikennettä, ja parhaimmillaan avoimen datan järjestelmän on tuettavia useampaakin tietoliikennestandardia.	10976
	10977
	10978
	10979
	10980
<u>8. Haku / Liittymä</u>	10981
<u>9. Lisäys / Liittymä</u>	10982
<u>10. Poisto / Liittymä</u>	10983
<u>11. Muutos / Liittymä</u>	10984
Tässä tulee vastaan erilaisten käyttäjäryhmien luokittelu, ja kunkin ryhmän oikeus käyttää jotain avoimen datan järjestelmää. Voi olla niin, että jotain avoimen datan järjestelmää haluavat käyttää laajat käyttäjäryhmät, mutta vain yksi käyttäjäryhmä on sallittu tekemään muutoksia, esimerkiksi tietyt lakisääteiset järjestelmät voivat olla tähän ryhmään kuuluvia.	10985
	10986
	10987
	10988
	10989
Jotta homma olisi tosiaan vaikeampaa, niin edellä mainittujen esimerkkien perusteella pitää ehkä rakentaa liittymiä hyvinkin erilaisia, mikä taas tekee kaikesta järjestelmäkehityksestä monimutkaisempaa.	10990
	10991
	10992
	10993
Langaton Tampere esimerkkinä	10994
	10995
Langaton Tampere on Tampereelta lähtöisin oleva avoin yhteisöverkkokonsepti, joka perustuu langattomien verkkojen ja tukiasemien yhdistämiseen toisiinsa käyttäjätunnistuksella yhtenäiseksi kattavuusalueeksi. Pohjana käytetään yliopistojen eduroam-verkkovierailussa kehitettyä arkkitehtuuria ja avointa RADIUS-rajapintaa ja -protokollaa.	10996
	10997
	10998
	10999
	11000
Langattoman Tampereen muuntamista entistä avoimemmaksi on nyt tarkoitus jatkaa avaamalla tukiasemien paikkatiedot helpottamaan WLAN-paikannusta ja paikkatietoa hyödyntävien sovellusten ja palveluiden tekoa. Langaton Tampere etsiikin nyt tämän tiedon hyödyntämisestä kiinnostuneita tahoja, joiden kanssa tehdä yhteisjulkaisun sekä datan että sitä jo hyödyntävien palveluiden olemassa olost.	11001
	11002
	11003
	11004
	11005
	11006
Langaton Tampere -hanketta koordinoi Hermia Oy ja teknisestä toteutuksesta huolehtii Arch Red Oy. Hermia Oy:n osalta yhteyshenkilö on Ilkka Lehtinen ja Arch Red Oy:n puolelta Karri Huhtanen.	11007
	11008
	11009
	11010
Kuten näkyy, niin lyhyestä Langaton Tampere -esittelystä käy ilmi avoimen datan kohtien 1-11 ongelmallisuus. Hyväkin tekniikka vaatii ihmisten välistä yhteistyötä, ja tekniikka sinänsä ei vielä riitä.	11011
	11012
	11013
	11014
Joukkoliikennedatan ongelmat / Avoin data joukkoliikenteessä	11015
	11016
Yksi työryhmä pohti laajasti avointa dataa joukkoliikenteessä, koska tarkasti ajatellen voidaan liikenteestä ajaa koko ajan tosiasiallisesti tosiaikaista (reaaliaikainen) dataa hyvin useasta lähteestä.	11017
	11018

Käytännössä avoimen datan käyttö joukkoliikenteessä vaatii monenlaista vääntöä:

- rajapinnat ovat erilaisia eri maissa ja jopa eri kaupungeissa
- datan jakamisessa tulee vastaan määräongelmat, eli avointa dataa pitää pystyä jakamaan suurelle käyttäjäkunnalle pienessä aikayksikössä
- standardointi ei ole koskaan ollut helppoa
- toisaalta voidaan määrätä lainsäädännöllä (de jure) jotain, mutta tämä vie aina aikaa
- tosiasiallisesti voi olla joku markkinoiden määräämä standardi (de facto) joltain ylivoimaisesti johtavalta yksityiseltä yritykseltä
- markkinoiden määräämä standardi (de facto) standardin kehitys elää omaa elämäänsä
- lisensointi ja käyttöehdot ovat aina määriteltävä tarkasti
- dataa joudutaan siirtämään monesti valtavia määriä, esim. suuret eräajot
- riippuen käyttötarkoituksesta on joskus oltava käyttörajoituksia
- toisaalta avoimen datan järjestelmien ylläpito ja kehitys maksaa oikeaa rahaa, vaikka data olisi kuinka avointa tahansa

Työpaja 4

Työpajaa 4 ei loppujen lopuksi perustettu vähäisen osanottajamäärän vuoksi.

Lopuksi / Yleiskeskustelu

Päivän päätteeksi oli yleiskeskustelu, ja eri ryhmät esittelivät vuorollaan omia tuloksia työryhmätuloksista.

Paljon aiheutti keskustelua, että mitä ovat matalan tason ratkaisut, joilla avointa dataa voisi lähteä levittämään ajatuksena ja käytäntönä hetimiten. Toisaalta huomattiin/todettiin, että päivän tilaisuuteen osallistuvilla matalan tason ratkaisut ovat ehkä liian korkeita aivan tavallisille tietokoneen käyttäjille.

Päivän päätteeksi sovittiin avoimen datan osalta seuraava seminaaripäivä Tampereelle 31.5.2011, ja tästä tulee myöhemmin lisää tiedotteita.

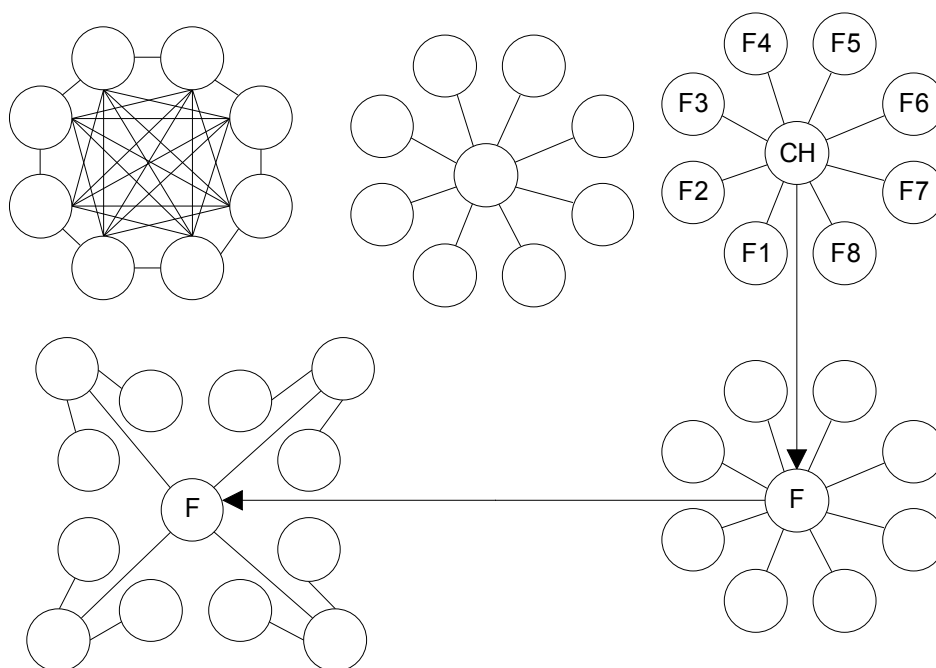
LIITE 1: Yksi kuva Clearing House -ratkaisusta

Lisäksi eräässä puheenvuorossa puhuttiin Clearing House -ratkaisusta.

LIITE 2: Opettelevatko tietotekniikan asiantuntijat sovellusaluetta vai opettelevatko sovellusalueen ihmiset tietotekniikkaa?

Tämä oli yksi puhe työryhmässä, jossa olin ”sihteerinä”. Työryhmän tauolla esittelin tätä yhdelle henkilölle tarkemmin, koska olin edellisenä päivänä tätä miettinyt toisessa yhteydessä. Kun kyseessä oli asian ensimmäinen julkinen esittely, niin hyvä on se jättää jälkipolville tiedoksi, että olen tällaisen esittänyt julkisuudessa.

LIITE 1: Clearing house

Sinänsä ”Clearing House” voitaisiin suomentaa esimerkiksi ”Datan Selvittämisen Paikka”.

Yksi tapa on kaikki-liittyvät-kaikkeen, jolloin jokainen järjestelmä on liitetty toisiinsa jollain tavalla, ja tästä seuraavat integroinnin hankkeet ovat mittaluokaltaan järkyttäviä – varsinkin järjestelmien määrän ollessa kymmenissä. Tämän vuoksi on perusteltua puhua yhdestä keskusjärjestelmästä, johon kaikki muut järjestelmät liittyvät. Ongelma tässäkin on, että jälleen voidaan joutua tekemään erilaisia yksittäisiä integrointivääntöjä.

Avoimen datan kohdalla kyseeseen voi tulla ”Clearing House”, jossa (CH) erilaiset datan formaatit (F1-F8) ajetaan, ja tämä yhtenäistetään yhden formaatin (F) datavirraksi. Tällöin yksi järjestelmä voi hoitaa erilaisia integroinnin ratkaisuja: perinteiset EDI-ratkaisut, perinteisten tekstitiedostojen käsittely, perinteinen FTP, erilaiset XML-ratkaisut, suorat tietokantayhteydet, jne.

Tällöin voidaan tarjota avoimena datana yksi formaatti (F), ja yhden formaatin käyttäjien ei tarvitse huolehtia taustalla olevista integrointiväännöistä.

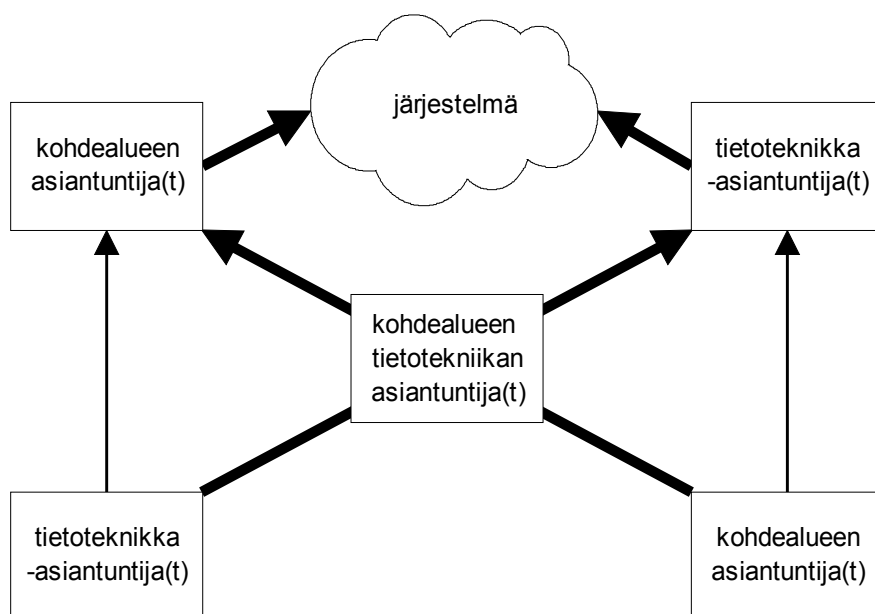
Tässä voisi visioida, että valtionhallinnosta tulisi vain yksi datavirta, johon lisättäisiin järjestelmällisesti lisää eri yksiköiden omia datavirtoja.

Ongelmaksi tulee tietysti se, että järjestelmät voivat välittää samaa formaattia (F) muihin riippuviin järjestelmiin, jolloin syntyy avoimen datan formaattien (F) versioiden hallinnan ongelma. Jos formaatista (F) riippuvia järjestelmiä on kymmeniä, niin joudutaan ylläpitämään formaatin (F) useampaa versiota.

LIITE 2: Opettelevatko tietotekniikan asiantuntijat sovellusaluetta vai opettelevatko sovellusalueen ihmiset tietotekniikkaa?

Kysymys on hyvin yksinkertainen:

- opettelevatko tietotekniikan asiantuntijat kohdealuetta
- opettelevatko kohdealueen asiantuntijat tietotekniikkaa.

11099

11100

11101

Voisi pohtia seuraavaa kohdealuetta:

- opettelevatko metsäyhtiön tietyt metsänhoitajat esim. kolme viikkoa tietotekniikkaa?
- opettelevatko metsäyhtiön tietotekniikan toimittaja metsänhoitoa esim. kolme viikkoa?
- kumman kannattaa erikoistua: metsänhoitajien vai tietotekniikan asiantuntijoiden?

11102

11103

11104

11105

11106

Peruskysymys on, että mitä kautta ihmisistä tulee kunkin kohdealueen tietotekniikan asiantuntijoita: tietotekniikan asiantuntijoista vai kohdealueen asiantuntijoista.

11107

11108

11109

Tämä on siinä mielessä ratkaiseva kysymys, että äärimmilleen vietynä lakkautettaisiin kaikki koulutusohjelmat, joissa opetetaan pelkästään tietotekniikka.

11110

11111

11112

Kysymys on vastaava myös toisella alueella:

- kannattaako järjestää pelkkää yrittäjäkoulutusta?
- kannattaako järjestää yrittäjäkoulutusta kohdealueen asiantuntijoille?

11113

11114

11115

11116

96.2. Uudelleenarviointia vuoden 2012 tilanteessa

11117

11118

Yksi sovellus on datajournalismi, josta oli seminaari 29.9.2011. Seminaaripäivässä esiteltiin muutama datan esittämisen sovellus, joista osa oli informaation esittämistä hyvinkin yllättävillä tavoilla. Ongelmia datajournalismin seminaaripäivässä havaittiin mm. seuraavasti: erilaiset lisenssit datan käytölle, datan kuvailu ja erilaiset datan formaatit.

11119

11120

11121

11122

11123

Mielenkiintoinen on nykyisen hallituksen (Katainen I) hallitusohjelman Viestintä-luvun kohta:

11124

11125

Julkisin varoin tuotettuja tietovarantoja avataan kansalaisten ja yritysten käyttöön.

11126

Tavoitteena on julkisen sektorin hallinnoimien digitaalisten tietoaaineistojen saattaminen

11127

helposti uudelleenkäytettävässä muodossa tietoverkkojen kautta kansalaisten, yritysten ja yhteisöjen, viranomaisten, tutkimuksen ja koulutuksen hyödynnettäväksi.

11128

11129

11130

97. Terveydenhuollon tietotekniikasta

11131

11132

97.1. Lausunto 18.8.2011 tilanteessa (otakantaa.fi -foorumi)

11133

11134

Terveydenhuollon tietotekniikasta

11135

11136

Tämä lausunto käsittelee hyvin vapaamuotoisesti terveydenhuollon tietotekniikan tilannetta, ja omia vähäisiä huomioita aiheeseen liittyen.

11137

11138

11139

Perusvirhe on tehty ajat sitten !!!!

11140

11141

Perusvirhe terveydenhuollon tietotekniikassa on hyvin vanha, ja pyörän kääntäminen mihinkään suuntaan on hyvin vaikeaa.

11142

11143

11144

Valtion edustajien olisi pitänyt aikanaan lyödä nyrkkiä voimakkaasti pöytään, ja vaatia vain yksi ja yhdenlainen potilastietojärjestelmä Suomeen. Nyt tehtiin päinvastoin, ja annettiin jokaisen sairaanhoitopiirin, kuntayhtymän (ja kunnan) hankkia erilaisia potilastietojärjestelmiä.

11145

11146

11147

11148

Tämän virheen seurannaisena potilastietojärjestelmiä on paljon ja erilaisia, ja mikään PARAS-hanke ei ole näiden potilastietojärjestelmien sekamelskaa hävittänyt tai vähentänyt.

11149

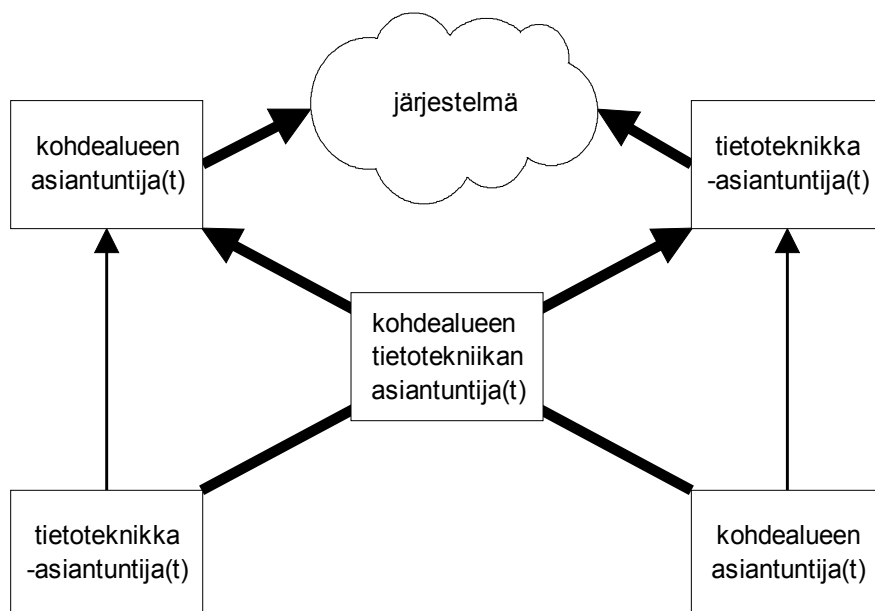
11150

11151

Ketkä kehittävät järjestelmää: konsultit vai asiantuntijat?

11152

11153

KUVA 1

11154

11155

11156

Aikaisemman lausunnon lopussa (edellinen luku) pohdin kysymystä kohdealueen tietotekniikan asiantuntijoista.

11157

11158

11159

Ensinnäkin pitäisi päästä eroon kaikenlaisista turhista konsulteista, ja laittaa kehittämään järjestelmiä oikeasti terveydenhuollon asiantuntijoita. Paras tapa olisi seuraava:	11160
	11161
	11162
– valitaan joukko terveydenhuollon eri sidosryhmien asiantuntijoita	11163
– (siis lääkäreitä, hoitajia, potilasjärjestöä, jne)	11164
– valitulle terveydenhuollon sidosryhmien joukolle pidetään pari kuukautta tietotekniikan perusasioiden koulutusta	11165
	11166
– samaan aikaan valitaan joukko tietotekniikan asiantuntijoita	11167
– valituille tietotekniikan asiantuntijoille pidetään pari kuukautta terveydenhuollon sidosryhmien perusasioiden koulutusta	11168
	11169
– lopuksi päälle pari kuukautta yhteistä koulutusta.	11170
	11171
Otan huomioitavaksi oman vaatimattoman julkaisun: Rannila (2003).	11172
	11173
Perusongelma monissa tietojärjestelmissä on, että niiden kehittämisessä käytetään hyvin paljon voimavaroja yhden hyvin laajan käyttöliittymän kehittämiseen. On kuitenkin niin, että käyttöliittymiä pitäisi olla useita erilaisten käyttäjäryhmien mukaisesti:	11174
	11175
	11176
	11177
Itse esitän pohdittavaksi seuraavan jaottelun käyttöasteen perusteella:	11178
– suurkan käyttäjä(t)	11179
– peruskäyttäjä(t)	11180
– satunnaiskäyttäjä(t)	11181
– yksittäiskäyttäjä(t)	11182
– kertakäyttäjä(t).	11183
	11184
Perusongelma on, että hyvin erilaisille käyttäjäryhmille yritetään yhtä hyvin laajaa käyttöliittymää, joka käytännössä on täynnä erilaisia valikoita ja alavalikoita.	11185
	11186
	11187
Oikeasti moni käyttäjäryhmä tarvitsisi hyvin riisutun käyttöliittymän, jossa olisi hyvin vähän käsiteltäviä valintoja.	11188
	11189
	11190
Oma johtopäätös	11191
	11192
Itse olen tullut siihen tulokseen, että on parempi kouluttaa jonkin kohdealueen asiantuntijoista sen verran hyviä tietotekniikan asiantuntijoita, että he oikeasti pystyvät johtamaan omalle kohdealueelle kehitettäviä järjestelmiä.	11193
	11194
	11195
	11196
Vastaavalla tavalla tietotekniikan osaajista on koulutettava kohdealueen ymmärtäviä henkilöitä, mutta tarkasti ottaen jotkut kohdealueet vaativat useamman vuoden opiskelun, jolloin oikeasti tietotekniikan asiantuntijoista tulee hyvin harvoin oikeita kohdealueen asiantuntijoita.	11197
	11198
	11199
	11200
Esimerkiksi lääketiede ja muut liitännäiset tieteet vaativat vuosikausien perehtymistä, ja missään tietotekniikkahankkeessa ei voida lähteä kouluttamaan tietotekniikan asiantuntijoita jollekin kohdealueelle.	11201
	11202
	11203
	11204
Tietotekniikan perusasioiden opiskelusta on tehty turhaan salatiedettä, ja hyvällä koulutussuunnittelulla voidaan rakentaa kolmen kuukauden koulutusohjelma, jossa minkä tahansa kohdealueen edustajalle pystytään opettamaan tietotekniikan perusasiat hyväksyttävälle tasolle.	11205
	11206
	11207
	11208

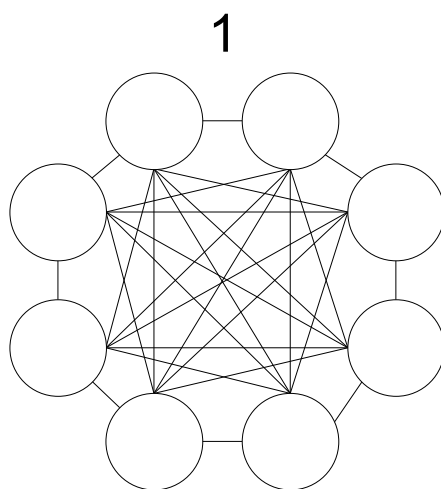
Tietotekniikan perusasioiden opiskelu ei ole mitään salatiedettä, mutta monet tahot haluavat pitää yllä myyttiä tietotekniikan perusasioiden vaikeudesta.

Potilastietojärjestelmien yhdentäminen

Vaikka tämä on hyvin raskas vaihtoehto, niin siitäkin huolimatta se pitää toteuttaa.

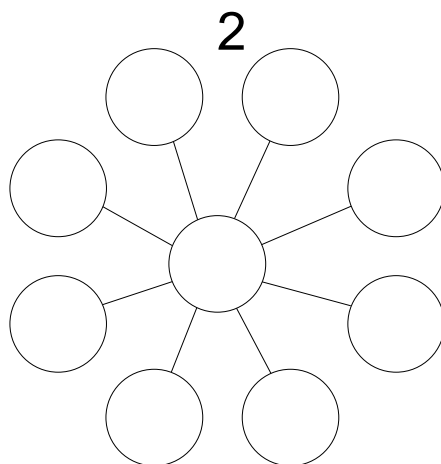
Ensimmäisenä on keskeytettävä kaikkien erillisten potilastietojärjestelmien kehittäminen, ja kaikki voimavarat on siirrettävä siihen, että kaikkien nykyisten potilastietojärjestelmien tiedot voidaan siirtää yhteen yhtenäistettyyn potilastietojärjestelmään.

Nykyisellään yritetään yhdistää erilaisia potilastietojärjestelmiä ja muita järjestelmiä, ja tätä voimme kuvata seuraavalla kuvalla (vaihtoehto 1).

KUVA 2

Kun potilastietojärjestelmiä on erilaisia, niin muiden järjestelmien liittäminen siihen on hyvin vaikeaa, jolloin syntyy edellisen kuvan mukainen tilanne, jossa pitää laatia jos jonkinlaista liittymää ja lisäpalikkaa.

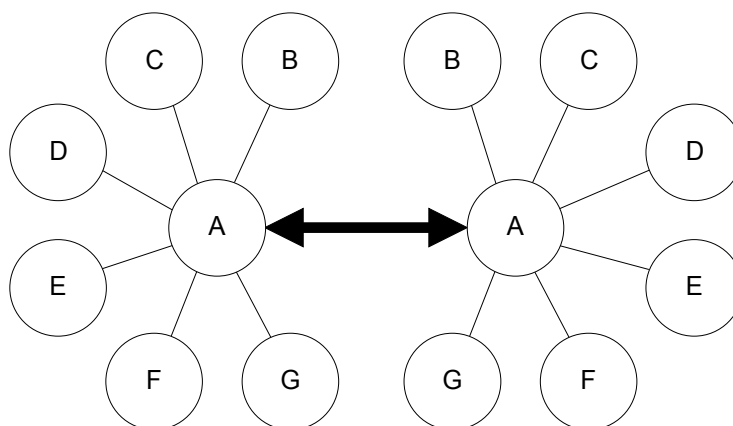
KUVA 3

Paras ratkaisu tietysti olisi, että olisi selkeästi yksi yhtenäistetty tietojärjestelmä (vaihtoehto 2), joka on kaikkien muiden järjestelmien keskiössä.

KUN / JOS olisi yksi yhtenäistetty potilastietojärjestelmä, niin siihen voitaisiin vähitellen liittää muita järjestelmiä.

11233
11234
11235
11236

1-2

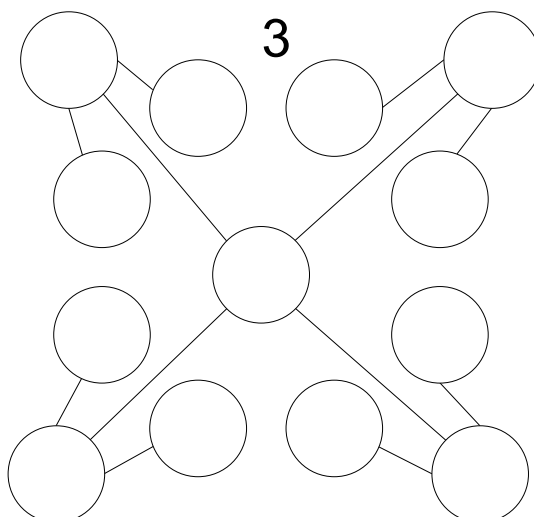
KUVA 4

Käytännössä homma on varmaan pakko hoitaa aina sairaanhoitopiiri kerrallaan (vaihtoehto 1-2), jolloin siirretään kiinni yhteen yhtenäistettyyn potilastietojärjestelmään.

Paras vaihtoehto on luonnollisesti, että ensin luodaan sairaanhoitopiirin alueelle yksi kopio keskitetystä järjestelmästä (vaihtoehto 3), ja kaikki tieto integroidaan tähän välijärjestelmään, ja myöhemmin voidaan yksi sairaanhoitopiiri kerrallaan siirtää tiedot yhteen yhtenäistettyyn järjestelmään. Näin ollen integrointiväantö voi edetä rauhallisesti kunkin sairaanhoitopiirin aikataulun mukaisesti.

11237
11238
11239
11240
11241
11242
11243
11244
11245
11246
11247

3

KUVA 5

Käytännössä on niin, että tietoja pitää siirtää mitä kummallisimmista järjestelmistä, eli jotkut vanhat järjestelmät voivat pitää yllä monenlaista tieto yksittäisestä henkilöstä. Kun näitä järjestelmiä on sairaanhoitopiireissä tuhansittain, niin yksittäinen sairaanhoitopiiri voi selvittää helpommin verrattuna toiseen sairaanhoitopiiriin.

11248
11249
11250
11251
11252
11253
11254

Standardien pakottaminen

Yksi osa terveydenhuollon tietotekniikan sekamelskan selvitystä on standardien pakottaminen, ja näitä ratkaisuja on ilmeisesti siirretty liian pitkään.

Kaikenmaailman konsulttipotaska on tehnyt asioista liian vaikeita. Tietojärjestelmissä voidaan osoittaa muutama perusasia:

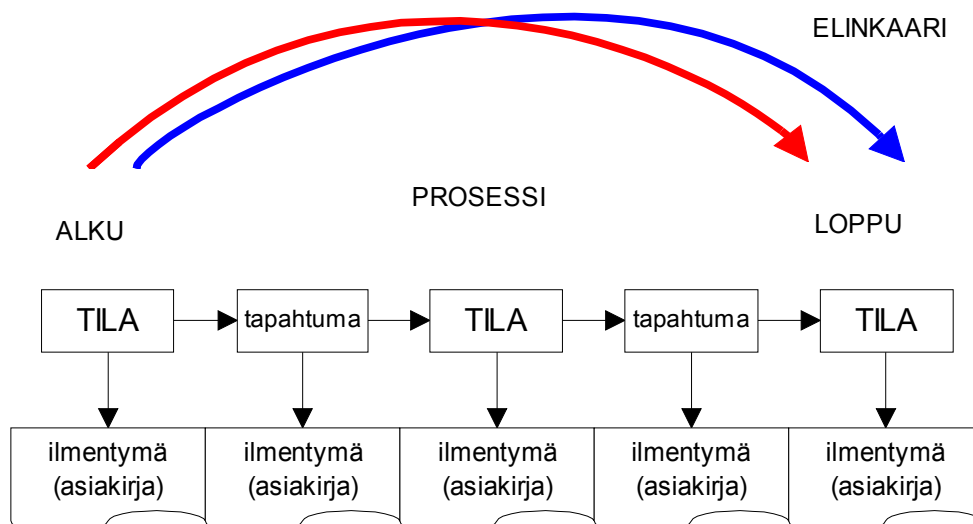
- homma alkaa jostain
- hommassa on tiloja ja tapahtumia
- tiloista ja tapahtumista tehdään asiakirjoja ja parhaassa tapauksessa ne pysyvät järjestelmän sisällä
- homma päättyy

Käytännön ongelmana tietysti on, että eri tiloille ja tapahtumille voi olla erilaisia järjestelmiä, jolloin ongelmaksi tulee tietysti näiden järjestelmien yhteen liittäminen.

Paras tapa tähän on tietysti, että yksiselitteisesti määrätään standardit noudatettavaksi. Ongelmaksi tulee aina, että joku huutaa standardoinnin olevan vaikeaa ja aina on keskeneräisiä standardeja.

Käytännössä tulee käymään niin, että jokin standardi valitaan virheellisesti. Tämän vuoksi järjestelmät pitää jo alusta asti rakentaa niin, että yksittäisen standardin vaihtuminen ei pakota muuttamaan koko järjestelmää.

Nyt on rakennettu järjestelmiä niin, että yksittäisen standardin vaihtuminen aiheuttaa valtavia vääntöjä, koska alunperinkään ei ole vaadittu paloitetuista (modulaariset) järjestelmiä.

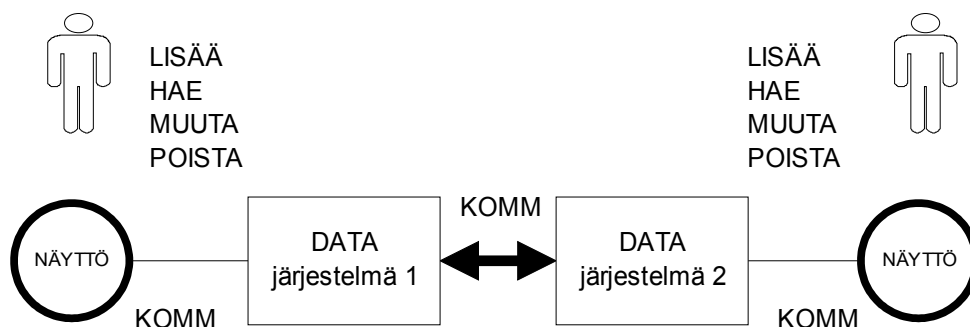

KUVA 6

Standardeja tulee ja menee: esimerkiksi joku EDI edelleen kovassa käytössä, mutta joissain järjestelmissä sitä ei enää tarvita.

Asioista tehdään taas liian vaikeita, koska valittavia standardeja ei ole niin hirvittävästi. Käytännössä pitää valita seuraavien standardien luokista:

- Viestinnän (KOMM) standardit 11291
 - Näyttöstandardit: haku, lisäys, poisto, muutos 11292
- 11293

KUVA 7

11294

11295

11296

Käytännössä on niin, että tietojen haku on suurin homma kaikelle, ja tämän vuoksi on oltava edellä mainitulla tavalla erilaisia näyttöstandardeja erilaisille näyttötyypeille. Paras esimerkki lienee, että sama asia voidaan esittää perinteisen tietokoneen ruudulla ja sitten toisaalta lähetettynä tekstiviestinä matkapuhelimen ruudulle.

11297

11298

11299

11300

11301

Tosiasiassa tietojen lisäämistä järjestelmiin tekevät tietyt henkilöt, ja heille on edellä mainitulla tavalla luotava omat liittymänsä, ja osasta näissä liittymissä on karsittu kaikki turhat vitkuttimet pois.

11302

11303

11304

11305

Kun puhutaan suurista tietomassoista, niin kuitenkin käytännössä tietoja tarvitsee suhteellisen harvoin muuttaa, jos kaikki on lisäysvaiheessa mennyt oikein. Vastaavalla tavalla suurista tietomassoista harvemmin poistetaan mitään, mutta tällekin on oltava vaihtoehto.

11306

11307

11308

11309

Eli käytännössä tietojen lisäämiselle ja hakemiselle on oltava useita erilaisia tapoja, ja näihin tapoihin pitää määrätä standardit.

11310

11311

11312

Lisäksi pitää varautua siihen, että erilaisia liittymistapoja järjestelmiin pitää kehittää useampi: tuttuina esimerkkinä lienevät www-sivut, erillinen tietokoneohjelma ja matkapuhelin.

11313

11314

11315

97.2. Uudelleenarviointia vuoden 2012 tilanteessa

11316

11317

Perusongelma on, että erilaisia kolme/neli/viisikirjaimisia lyhenteitä tulee ja menee nopealla tahdilla. Mihin kohtaan pitäisi tarttua oikein oikeasti? Tässä kohtaa voi todeta, että järjestelmän ydin pitää rakentaa niin, että mahdolliset kolme/neli/viisikirjaimisten lyhenteiden mukaisia tekniikoita voi järjestelmästä hävittää ja lisätä järjestelmään hallitusti.

11318

11319

11320

11321

11322

Yksi henkilö esitti ajatuksen, että Suomeen ei ehkä voida laatia yhtä potilastietojärjestelmää, koska tällöin yksi toimittaja olisi liian määräävässä asemassa. Huokaus. Tietystikään ongelmaa ei tulisi, jos joku valtion yksikkö omistaisi potilastietojärjestelmän kaikki oikeudet, jolloin toimittajia voisi kilpailuttaa aivan eri perusteilla kuin nykyisin.

11323

11324

11325

11326

11327

98. Miten turvaamme sosiaali- ja terveyspalvelut?

11328

11329

98.1. Lausunnon teksti (otakantaa.fi)

11330

Jukka S. Rannila

11331

11332

Hei kaikille,

11333

11334

Tähän yhteyteen sopii viimeisin mielipidekirjoitukseni (numero 41).

11335

11336

Teksti ja linkki ohessa.

11337

11338

11339

Perusongelma on, että työnjakoa ei ole järjestetty tuolla julkisella puolella vastaamaan nykytilannetta. Jos lääketiede keksittäisiin nyt, niin tuskinpa olisi kolmijakoa ruumiiseen, hampaisiin ja mieleen.

11340

11341

11342

11343

Homma järjestettäisiin aivan varmasti eri tavalla kuin nyt.

11344

11345

Eli tarvittaisiin joku laaja tilaisuus tai sarja tilaisuuksia, jossa mentäisiin julkisen puolen terveydenhuolto huolellisesti läpi, ja pohdittaisiin uuden ja uudistetun työnjaon tarvetta.

11346

11347

11348

Yksityisellä puolella heillä on ollut mahdollisuus pohtia tilannetta tarkemmin, ja siellä on suuremmat mahdollisuudet järjestää toimintaa uudelta pohjalta.

11349

11350

11351

Mahdollisesti pitäisi kehittää aivan uusia ammatteja, joiden sisältö olisi monelta osin erilainen nykytilanteeseen nähden.

11352

11353

11354

Uudella työnjaolla voitaisiin esim. kokoneiden hoitajien osaaminen ottaa paljon paremmin huomioon, jolloin potilaankin hoitaminen sujuisi eri tavalla.

11355

11356

11357

Nyt uusin vääntö oli joidenkin hoitajien mahdollisuus uusia reseptejä, ja siinä oli kova vääntö ja piti käydä jonkinlainen koulutus asian vuoksi. Tosiasiallisesti uusi ja tuleva sähköinen resepti on vuosikymmenten väännön jälkeen saatu toimimaan jotenkin, jolloin reseptien sähköisyys antaa uusia mahdollisuuksia pohtia koko uusimiskäytäntöä uudelleen.

11358

11359

11360

11361

11362

Omassa kunnassa on käsittääkseni kokeiltu videoneuvottelua pienessä mittakaavassa. En sano, että videoneuvottelut pitää viedä kaikkialle ja joka paikkaan, mutta siinäkin olisi mahdollisuus pohtia aivan uusia mahdollisuuksia täysin erilaisille vaihtoehdoille.

11363

11364

11365

11366

Sitten on niin, että sähköisyys antaa mahdollisuuksia hajauttamiseen ja keskittämiseen. Nyt ilmeisesti on hajautettu ja keskitetty väärä asioita ristiin, ja siinäkin olisi mahdollisuus pohtia aivan uusia mahdollisuuksia - mitä hajautettaisiin ja mitä keskitettäisiin???

11367

11368

11369

11370

Lopuksi voi todeta, että terveydenhuollon nykyiset tietojärjestelmät ovat kamala sekasotku, ja Lääkäriliitto on laskenut tietojärjestelmien sekavuuden vievän tuhansia lääkäritunteja hukkaan. Siinäkin olisi yksi savotta, kun saataisiin järjestelmät vastaamaan nykypäivän tarpeita ja huonot

11371

11372

11373

järjestelmät saatua korvattua paremmilla / yhdenmetyillä järjestelmillä. Valitettavasti tuohon menee useampi vuosi, jolloin pahaa mieltä järjestelmistä on vielä vuosikausiksi.

11374
11375
11376

98.2. Lausunnossa viitattu mielipidekirjoituksen teksti

11377

Kuntauudistuksen kovat kannanotot kummastuttavat?

11378

11379

11380

30.4.2012 / JP Kunnallisanomat

11381

11382

Kunnilla oli mahdollisuus antaa lausunto kuntauudistusehdotuksesta ja tutustuin lausuntoihin.

11383

11384

Yksi karttajarjoitus oli Ilmajoki-Jalasjärvi-Lapua-Seinäjoki -yhdistelmä. Seinäjoki on valmis selvittämään kaikkea: osakuntaliitos, erityinen kuntajakoselvitys tai yhteistyö kuntien kanssa.

11385

11386

11387

Ilmajoella ja Lapualla ei ole halua ehdotettuihin selvityksiin. Jalasjärvi on valmis selvityksiin kunhan itsenäisyys on selvä vaihtoehto.

11388

11389

11390

Selvitys Jalasjärvellä olisi ymmärrettävää, koska siten vertailtaisiin perusteellisesti eri vaihtoehtoja. Tuloksena olisi asiakirjoja, joita voisi riepotella asiapohjalta; huomattava parannus voimakkaiden tunteiden mielipidemyrskyyn. Tunteet vaikuttaisivat, mutta selvityksien väittämät voisi mennä huolellisesti läpi.

11391

11392

11393

11394

11395

Ajoin kotisivuilleni tilastoista taulukoita, ja väestöennusteen ja huoltosuhteen yhdistelmä merkitsee paljon. Huoltosuhde on lasten ja vanhusten määrä 100 työikäistä kohden, eli työikäistä veronmaksajaa kohden on joku määrä alle 15-vuotiaita ja yli 65-vuotiaita.

11396

11397

11398

11399

2010 luvut: Ilmajoki 11803/58; Jalasjärvi 8201/60,4; Lapua 14319/51; Seinäjoki 57707/51. 2040 luvut: Ilmajoki 13503/78,9; Jalasjärvi 7286/91,4; Lapua 15295/80,7; Seinäjoki 72279/71,1.

11400

11401

11402

Ilmajoki, Lapua ja Seinäjoki kasvaisivat ja huoltosuhde kohoaisi heilläkin. 2040 ehdotettu yhdistelmä olisi 108363 asukkaan kaupunki.

11403

11404

11405

Perusehdotukset ovat: 1) vahva peruskunta, 2) valtionosuusjärjestelmän uudistus, 3) valtion ja kunnan uusi työnjako sekä 4) itsenäisten kuntien perusteltu yhteistyö. Nykyinen hallitus on valinnut vahvan peruskunnan ja edellinen hallitus valitsi itsenäisten kuntien perustellun yhteistyön. Lääkäriliitto haluaa terveydenhuollon pois kunnilta ja Kuntaliitto ehdottaa kuntien ja valtion tehtäväjaon selvitystä avoimin mielin.

11406

11407

11408

11409

11410

11411

Ketä pitäisi uskoa ja kuunnella?

11412

11413

Yksi ongelma on linjan heittelehtiminen. Joka neljäs vuosi vallan kahvoin pääsee eri porukka. Kun on kiinni vallan kahvoissa, niin on halu/kiusaus vääntää vallan kahvoja ääriasentoon - joka neljäs vuosi alkaa uusi kuntauudistus eri perusehdotuksella.

11414

11415

11416

11417

Oikeasti pitäisi uudistaa eri ammattien työnjakoa. Hallintorakennelma ei poista perusongelmaa, eli työnjaon vastaamattomuutta nykyisen ja tulevan tekniikan murrokseen. Mahdollisesti pitäisi luoda uusia ammatteja, kun/jos aloitettaisiin työnjaon pohtiminen aivan alusta.

11418

11419

11420

11421

Oikeasti pakollinen työnjaon uudistus tapahtuu vaikeissa ja riitaisissa vaiheissa, mitä vaikeuttaa

11422

joka neljäs vuosi alkava erisuuntainen kuntauudistus. Vasta oikea ja uudistettu ammattien työnjako takaisi oikean kuntarakenteen sekä työnjaon kuntien ja valtion välillä. 11423
11424
11425

Jukka Rannila
kuntalainen 11426
11427
11428

98.3. Jotain uutta tässä vaiheessa? 11429

11430
Terveystenhoidon ratkaisemattomasta työnjaon ongelmasta olen jo kirjoittanut aikaisemmin 11431
useampaan kertaan, joten tässä kohtaa pitäisi kehitellä jotain uutta sanottavaa. 11432
11433

Jokin aika sitten (7. elokuuta 2012 nähden) uutisoitiin, että Suomi on organisaatiomuutosten luvattu 11434
maa. Eli Suomessa oli muihin maihin nähden enemmän erilaisia organisaatiomuutoksi. En tosin 11435
tiedä, että miten kyseinen arvo oli saatu mitattua, mutta väite on hyvin uskottava. 11436
11437

Viimeisin organisaatiovääntö Tampereen yliopistossa taitaa olla hyvä esimerkki 11438
organisaatiomuutoksesta. Eri vaiheiden jälkeen mm. Täydennyskoulutuskeskus on lakkautettu ja 11439
nykyisin Tampereen yliopistoissa on yksiköitä, eikä tiedekuntia. 11440
11441

Eli Kuntaudistus I tai PARAS I -hankkeet mahdollisesti vääntävät/väänsivät organisaatioita, 11442
vaikka pitäisi kehitellä uusia ammatteja ja muuttaa vanhoja ammatteja. Tosi vaikeaa on/olisi. 11443
11444

Hyvä esimerkki Kuntaudistus I tai PARAS I -hankkeiden väännöstä on Jalasjärvi-Ilmajoki- 11445
Kurikka-Jurva -yhdistelmä (peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä), jota on terveydenhuollon puolella 11446
väännetty kasaan. Viimeisin vääntö koskee kyseisen yhdistelmän (keskus)varastoa. Nyt tietysti 11447
herää kysymys, että ketkä hoitavat varastoja – hoitajat vai ammattimaiset varastonhoitajat? 11448
11449

Itse olen pohtinut, että voisi olla sellainen erityistehtävä kuin ”vastaanottohoitaja”. Eli kokenut 11450
”vastaanottohoitaja” hoitajana pystyisi tekemään mittauksia yms. valmiiksi lääkäriä varten, jolloin 11451
lääkäri voisi keskittyä aivan muihin asioihin. Ongelma tässä on, että lääkärit eivät halua muuttaa 11452
omaa tehtäväkuvaansa, vaikka ”vastaanottohoitaja” vapauttaisi lääkäri työvoimaa tuottavampaan 11453
käyttöön. 11454
11455

Sitten tulee taas vastaan terveydenhuollon surkeat tietojärjestelmät, jotka tulevat paranemaan 11456
vuosikymmenissä mitattavassa ajassa, ei vuosilla mitattavalla ajalla. Eli eri käyttäjäryhmät voivat 11457
ehkä asioimaan monessa erilaisessa liittymässä – eivät siis yhtenäistetyillä liittymillä. 11458
11459

Itse olen pohtinut, että mitenköhän julkisen sektorin työntekijät kokevat erilaiset 11460
organisaatiomuutokset pitkällä aikavälillä. Alkavatko joidenkin sidosryhmien kohdalla vaatimukset 11461
olla liikaa tai jopa ongelmallisia? 11462

11463

99. Yhteenvetoa kaikesta aikaisemmin käsitellystä / jälkipuhe

11464

Oliko yhtään omaa uutta ajatusta?

11465

11466

11467

Omien uusien ajatusten kehittäminen on tietysti vaikea tehtävä, ja oman ajatuksen uutuutta tai erinomaisuutta voi kokeilla ja/tai pyöritellä monella eri tavalla. Tähän kohtaan voi kerrata uusien ajatusten mahdollisuutta Kirjoitelmia I -teoksesta (Rannila 2011) ja tämän teoksen kirjoituksista.

11468

11469

11470

11471

Tämän teoksen pääkohtia voi tiivistää seuraavaan listaan:

11472

11473

- kuntalaisaloite valtuuston kokousten tallentamisesta
- prosessiajattelu ajattelumallina
- kyky nähdä prosesseja ja tilanteita
- laatujohtaminen erityisesti
- reserviläisen taidonnäytekirja ja muut kehittämis ehdotukset
- järjestötoiminnan ongelmat ja niiden ratkaisuja
- nuorisoasuntoselvitys
- reserviläisjärjestön kehittämis ehdotukset
- yhteensopivuuksien hallinnan tietojärjestelmä
- poliittinen Internet-kanava / seminaarien massatuotanto
- puoluekokousaloitteita
- vaalikonevastauksia.

11474

11475

11476

11477

11478

11479

11480

11481

11482

11483

11484

11485

11486

Lyhyesti voi sanoa, että monessa kohtaa voi todeta asioiden kehittymisen olevan monesti hyvin (siis tuskastuttavan) hidasta. Tällöin alkuperäisen ajatuksen esittäjän ja ajatuksen toteuttajan välillä voi olla monenlaisia välikäsiä, ja lopullinen toteutus ei välttämättä herätä enää suuria tunteita suuntaan tai toiseen.

11487

11488

11489

11490

11491

Kaikesta tekstistä huolimatta (Rannila 2011 ja tämä teos) voi todeta, että yksittäisen ihmisen ajattelu on kuitenkin rajoittunutta monella tavalla. Alkuvaiheissa kirjoitin yksiulotteisuudesta ja kokonaisvaltaisuudesta. Näin viimeisessä luvussa voi todeta, että yritystä moniulotteisuuteen ja mahdollisesti kokonaisvaltaisuuteen on ollut.

11492

11493

11494

11495

11496

Myönteisesti ajatellen voi todeta, että pyrkimys kokonaisvaltaisuuteen on jatkuvaa toimintaa, eikä kokonaisvaltaisuuden tavoitteesta kannata tietenkään luopua.

11497

11498

11499

Näin haastan lukijan itsensäkin yrittämään moniulotteisuuden ja kokonaisvaltaisuuden etsimistä.

11500

Lähteitä

- Alanen, P. (1997a): Puolustustahto - ja miten se mitataan. *Sotilasaikakauslehti*, (4), 52-57. 11501
- Alanen, P. (1997b): Jos Suomeen hyökätään... *Sotilasaikakauslehti*, (5), 53-58. 11502
- Andersen, P. B., & May, M. (2001a). Instrument Semiotics. In L. Kechen, R. J. Clarke, P. B. Andersen, & R. K. Stamper (Eds.), *Information, organisation and technology - Studies in organisational semiotics* (pp. 271–298). Boston/Dordrecht/London: Kluwer. 11503
- Andersen, P. B., & May, M. (2001b). Tearing up interfaces. In L. Kechen (Ed.), *Organisational Semiotics*. Dordrecht: Kluwer. 11504
- Auranen, O., & Pölönen, J. (2012). Tieteellisten julkaisukanavien tasoluokitus - Julkaisufoorumi-hankkeen (2010-2012) loppuraportti. Tieteellisten seurain valtuuskunnan verkkojulkaisuja 1/2012. Tieteellisten seurain valtuuskunta. 11505
- Baron-Cohen, S. (2006). The hyper-systemizing, assortative mating theory of autism. *Progress in Neuro-Psychopharmacology and Biological Psychiatry*, 30(5), 865–872. doi:10.1016/j.pnpbp.2006.01.010 11506
- Baron-Cohen, S. (2009). Autism: The Empathizing–Systemizing (E-S) Theory. *Annals of the New York Academy of Sciences*, (1156), 68–80. doi:10.1111/j.1749-6632.2009.04467.x 11507
- Baron-Cohen, S., Ashwin, E., Ashwin, C., Tavassoli, T., & Chakrabarti, B. (2009). Talent in autism: hyper-systemizing, hyper-attention to detail and sensory hypersensitivity. *Philosophical Transactions the Roayl Society B*, 364(1522), 1377–1383. doi:10.1098/rstb.2008.0337 11508
- Baron-Cohen, S., Wheelwright, S., & Jolliffe, T. (1997). Is There a “Language of the Eyes”? Evidence from Normal Adults, and Adults with Autism or Asperger Syndrome. *Visual Cognition*, 4(3), 311–331. doi:10.1080/135062897395480 11509
- Baron-Cohen, S., Wheelwright, S., Stott, C., Bolton, P., & Goodyer, I. (1997). Is There a Link between Engineering and Autism? *Autism*, 1(1), 101–109. doi:10.1177/1362361397011010 11510
- Beynon-Davies, P. (2007). Informatics and the Inca. *International Journal of Information Management*, 27(5), 306–318. doi:10.1016/j.ijinfomgt.2007.05.003 11511
- Burton-Jones, A., McLean, E. R., & Monod, E. (2011). On approaches to building theories: Process, variance and systems. Working paper. Sauder School of Business, UBC. 11512
- Byeon, J. H. (1999). Non-equilibrium thermodynamic approach to the change in political systems. *Systems Research and Behavioral Science*, 16(3), 283–291. doi:10.1002/(SICI)1099-1743(199905/06)16:3<283::AID-SRES320>3.0.CO;2-A 11513
- Chatterjee, A., & Hambrick, D. C. (2007). It’s All about Me: Narcissistic Chief Executive Officers and Their Effects on Company Strategy and Performance. *Administrative Science Quarterly*, 52(3), 351–386. 11514

- Davenport, T. H. (1998). Putting the Enterprise into the Enterprise System. *Harvard Business Review*, 76(4), 121–131. 11550
11551
11552
11553
- Davenport, T. H. (2005). The coming commoditization of processes. *Harvard Business Review*, 63(6), 101–108. 11554
11555
11556
- Dietz, J. L. G. (1999). Understanding and Modeling Business Processes with DEMO. In J. Akoka, M. Bouzeghoub, I. Comyn-Wattiau, & E. Métais (Eds.), *Conceptual Modeling ER'99*, 18th International Conference on Conceptual Modeling Paris, France, November 15-18, 1999 Proceedings, Lecture Notes in Computer Science 1728 (pp. 188–202). Springer. 11557
11558
11559
11560
11561
- Engeström, Y. (1987). *Learning by Expanding: an activity-theoretical approach to developmental research*. Helsinki: Orienta-Konsultit. 11562
11563
11564
- Engeström, Y. (1995). *Kehittävä työntutkimus: perusteita, tuloksia ja haasteita*. Helsinki: Hallinnon kehittämiskeskus. 11565
11566
11567
- Engeström, Y. (1999). Expansive Visibilization of Work: An Activity-Theoretical Perspective. *Computer Supported Cooperative Work (CSCW)*, 8(1-2), 63–93. doi:10.1023/A:1008648532192 11568
11569
11570
- Engeström, Y. (2000). Activity theory as a framework for analyzing and redesigning work. *Ergonomics*, 43(7), 960–974. doi:10.1080/001401300409143 11571
11572
11573
- Engeström, Y. (2001). Expansive Learning at Work: toward an activity theoretical reconceptualization. *Journal of Education and Work*, 14(1), 133–156. doi:10.1080/13639080020028747 11574
11575
11576
11577
- Fredriksson, P. (2000). *Asuntopoliittinen strategia 2000-2003 - Selvitysmiehen ehdotus*. Suomen ympäristö 382. Helsinki: Ympäristöministeriö - Asunto- ja rakennusosasto. 11578
11579
11580
- Gerkman-Kemppainen, K. (2006). Tunnista narsistinen luonnehäiriö. *Advokaatti*, (8), 18–19. 11581
11582
- Haigh, T. (2001). *Inventing Information Systems: The Systems Men and the Computer, 1950-1968*. *The Business History Review*, 75(1), 15–61. doi:10.2307/3116556 11583
11584
11585
- Haigh, T. (2006). “A veritable bucket of facts” origins of the data base management system. *ACM SIGMOD Record*, 35(2), 33–49. doi:10.1145/1147376.1147382 11586
11587
- Haken, H. (2007). Synergetics. *Scholarpedia*, 2(1), 1400. doi:10.4249/scholarpedia.1400 11589
11590
- Hannus, J. (1997). *Prosessijohtaminen, ydinprosessien uudistaminen ja yrityksen suorituskyky* (4. painos). Espoo: HM & V Research Oy. 11591
11592
11593
- Henriques, G. R. (2003). The tree of knowledge system and the theoretical unification of psychology. *Review of General Psychology*, 7(2), 150–182. doi:10.1037/1089-2680.7.2.150 11594
11595
11596
- Hirschheim, R., Murungi, D. M., & Peña, S. (2012). Witty invention or dubious fad? Using argument mapping to examine the contours of management fashion. *Information and Organization*, 22(1), 60–84. doi:10.1016/j.infoandorg.2011.11.001 11597
11598
11599

- Iivari, J. (2007). Puheenvuoro: Suomalaisten tietojenkäsittelytieteiden tieteellinen taso. *Tietojenkäsittelytiede*, 27(Joulukuu), 4–17.
- Jones, B. D. (1999). Bounded Rationality. *Annual Review of Political Science*, (2), 297–321. doi:10.1146/annurev.polisci.2.1.297
- Jones, E. E., & Berglas, S. (1978). Control of attributions about self through self-handicapping: the appeal of alcohol and the rate of underachievement. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 4, 200–206. 10.1177/014616727800400205.
- Kitchenham, B., Brereton, O. P., Budgen, D., Turner, M., Bailey, J., & Linkman, S. (2009). Systematic literature reviews in software engineering – A systematic literature review. *Information and Software Technology*, 51(1), 7–15. doi:10.1016/j.infsof.2008.09.009
- Korhonen, J. (2010). Ehdokkaat esiin! - Miten julkinen valta voi tukea vaaliehdokkaiden maksutonta näkyvyyttä ja äänestäjien tiedonsaantia. *Selvityksiä ja ohjeita* 33/2010. Oikeusministeriö.
- Kunttu, K. (2004). Opiskelijaelämä sosiaalista alkoholin käyttöön, vaikka kaikki eivät haluaisi juoda - Olisi aika katkaista koston imagon kehä. *Dialogi*, (8), 46–49.
- Kunttu, K., & Huttunen, T. (2009). *Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimus 2008*. Helsinki: Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö.
- Laine, A (1999). Jäitä kypäran. *Suomen sotilas*, (3), sivut 6-7.
- Lankinen, T. (2011a). Opiskeluun toivotaan yhteisöllisyyttä. *Tampereen yliopiston tiede- ja kulttuurilehti aikalainen*, (8), 7.
- Lankinen, T. (2011b). Yksinäisyys kiusaa yhä useampaa opiskelijaa. *Tampereen yliopiston tiede- ja kulttuurilehti aikalainen*, (8), 7.
- Lehto, E. (toim). (1997). *Monopoli vai kilpailu?: yksityistäminen, sääntely ja kilpailurajat*. SITRA 158. Jyväskylä: Atena.
- Leskelä, V-P (2012). Maanpuolustajat oudoksuvat päällekkäisyysväitteitä. *Reserviläinen*, (2), 17.
- Lyytinen, K. (1996). Pääkirjoitus - Tieteellisestä turismista. *Tietojenkäsittelytiede*, 8 (Marraskuu), 2–4.
- Magnussen, S., Andersson, J., Cornoldi, C., De Beni, R., Endestad, T., Goodman, G. S., Helstrup, T., et al. (2006). What people believe about memory. *Memory*, 14(5), 595–613. doi:10.1080/09658210600646716
- Markus, M. L., Majchrzak, A., & Gasser, L. (2002). A design theory for systems that support emergent knowledge processes. *MIS Quarterly*, 26(3), 179–212.
- May, M. (2001). Instrument semiotics: a semiotic approach to interface components. *Knowledge-Based Systems*, 14, 431–435. doi:10.1016/S0950-7051(01)00137-X

- Meristö, T. (1991). Skenaariotyöskentely yrityksen johtamisessa. *Acta Futura Fennica*, no 3. Helsinki: Tulevaisuuden tutkimuksen seura ry. 11650
11651
11652
11653
- Mikkonen, J., & Ruokonen, R. (2007). Mäyräkoirasta sikspäkkiin – yhteisöterveyshankkeen loppuraportti. Helsinki: Ylioppilaiden terveyhuoltosäätiö ja Elämäntapaliitto. 11654
11655
11656
- Mulej, M. and Kajzer, S. (1998), "Ethics of interdependence and the law of requisite holism", in Rebernik, M. and Mulej, M. (Eds), *STIQE '98, Proceedings of the 4th International Conference on Linking Systems Thinking, Innovation, Quality, Entrepreneurship and Environment*, Institute of Systems Research Maribor, Maribor, Slovenia. 11657
11658
11659
11660
11661
- Nettle, D., & Dunbar, R. I. M. (1997). Social Markers and the Evolution of Reciprocal Exchange. *Current Anthropology*, 38(1), 93–99. 11662
11663
11664
- Nyberg, O. (2012). Puolustusleikkaukset kohdistuvat väärin. *Reserviläinen*, (3), 13. 11665
11666
- Olsen, K. A., & Sætre, P. (2007). IT for niche companies: is an ERP system the solution? *Information Systems Journal*, 17(1), 37–58. doi:10.1111/j.1365-2575.2006.00229.x 11667
11668
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. (2010). Tohtoritarve 2020-luvulla - Ennakointia tohtorien työmarkkinoiden ja tutkintotarpeiden pitkän aikavälin kehityksestä. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2010:13. Opetus- ja kulttuuriministeriö - Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto. 11670
11671
11672
11673
- Pentland, B. T., & Feldman, M. S. (2008). Designing routines: On the folly of designing artifacts, while hoping for patterns of action. *Information and Organization*, 18(4), 235–250. doi:10.1016/j.infoandorg.2008.08.001 11674
11675
11676
11677
- Rannila, J. S. (2003). Tapaustutkimus keskitetystä globaalista tietojärjestelmästä ja hajautetusta paikallisesta käytöstä: vertailu tietojärjestelmän toteutettujen vaatimusten ja paikallisen myyntipäällikön asiakasyhteyksien informaation hallinnan asettamien vaatimusten välillä. Tampere: Tampereen yliopisto, Tietojenkäsittelytieteiden laitos. 11678
11679
11680
11681
http://tutkielmat.uta.fi/tutkielma.php?id=12687 (tarkistettu 18.5.2012) 11682
11683
- Rannila, J. S. (2011). Kirjoitelmia I: mielipidekirjoitusten (16.8.2005-11.6.2011) jälkiarviointia. Jalasjärvi: Jukka S. Rannila. 11684
11685
11686
- Rebernik, M., & Mulej, M. (2000). Requisite holism, isolating mechanisms and entrepreneurship. *Kybernetes*, 29(9/10), 1126–1140. doi:10.1108/03684920010342198 11687
11688
11689
- Rivkin, J. W. (2000). Imitation of Complex Strategies. *Management Science*, 46(6), 824–844. doi:10.1287/mnsc.46.6.824.11940 11690
11691
11692
- Rosenthal, S. A., & Pittinsky, T. L. (2006). Narcissistic leadership. *The Leadership Quarterly*, 17(6), 617–633. doi:10.1016/j.leaqua.2006.10.005 11693
11694
11695
- Ryan, M.-L. (1985). The Modal Structure of Narrative Universes. *Poetics Today*, 6(4), 717–755. 11696
11697
- Ryan, M.-L. (1991). Possible Worlds and Accessibility Relations: A Semantic Typology of Fiction. *Poetics Today*, 12(3), 53–576. 11698
11699

- Ryan, M.-L. (2006). From Parallel Universes to Possible Worlds: Ontological Pluralism in Physics, Narratology, and Narrative. *Poetics Today*, 27(4), 633–674. doi:10.1215/03335372-2006-006
- Ryynänen, E., Lunabba, J., Oja, L., & Raivio, T. (2011). Vapaaehtoisen maanpuolustuksen vaikuttavuusarviointi - Loppuraportti 13.1.2011. Gaia Consulting Oy.
- Saari, M. (2006). Alkoholi osana seurallista yhdessäoloa vai stressin lievittäjänä? : Stressin, sukupuolen ja sosiaalisten suhteiden yhteydet yliopisto-opiskelijoiden alkoholinkäyttöön. Helsinki: Helsingin yliopisto, Sosiaalipsykologian laitos.
- Seppälä, M (2012a). ”Hajauta toiminta, hallitse tilanne” - alueelliset joukot perehtyvät uuteen taistelutapaan. *Reserviläinen*, (3), 14-15.
- Seppälä, M (2012b). Maanpuolustajia koetellaan Pohjois-Karjalassa. *Reserviläinen*, (3), 15.
- Sledgianowski, D., Tafti, M. H. A., & Kierstead, J. (2008). SME ERP system sourcing strategies: a case study. *Industrial Management & Data Systems*, 108(4), 421–436. doi:10.1108/02635570810868317
- Sotarauta, M. (1996). Kohti epäselvyyden hallintaa: pehmeä strategia 2000-luvun alun suunnittelun lähtökohtana. *Acta futura Fennica* no 6. Tampere: Tulevaisuuden tutkimuksen seura ry.
- Starbuck, W. H. (2009). The constant causes of never-ending faddishness in the behavioral and social sciences. *Scandinavian Journal of Management*, 25(1), 108–116. doi:10.1016/j.scaman.2008.11.005
- Suomen Standardisoimisliitto SFS (2008). SFS 9001:2008 - Laadunhallintajärjestelmä - Vaatimukset (4. painos).
- Tarasti, L. (2004). Valtion asuntorahasto tulevaisuudessa - Selvitysmies Lauri Tarastin raportti ja ehdotukset. Ympäristöministeriön moniste 138. Helsinki: Ympäristöministeriö - Asunto- ja rakennusosasto.
- Viitaniemi, S. (2011). Yliopisto-opiskelijoiden kokema yksinäisyys - tarkastelun kohteena nyyti ry:n yksinäisyys-nettiryhmään kirjoitetut viestit. Tampere: Tampereen yliopisto, Kasvatustieteiden yksikkö. Saatavilla: <http://tutkielmat.uta.fi/tutkielma.php?id=21203>
- Weigel, D. J. (2008). The Concept of Family: An Analysis of Laypeople’s Views of Family. *Journal of Family Issues*, 29(11), 1426–1447. doi:10.1177/0192513X08318488
- Ylijoki, O.-H. (1998). Akateemiset heimokulttuurit ja noviisien sosialisatio. Tampere: Vastapaino.

